

זהר פרשת יתרו

פרשת יתרו	
<p>וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה וגו' רבי חזקיה! (נ"א רבי אלעזר) פתח ואמר (ויקרא ט כב) וישא אהרן את ידו כתיב ידו חד בנין דבעי לארמא ימינא על שמאלא! והא אוקימנא רזא²</p>	<p>וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה וגו' רבי חזקיה (רבי אלעזר) פתח ואמר וישא אהרן את ידו כתוב ידו אחת משום שצריך להרים ימין על שמאל והרי בארנו הסוד.</p>
<p>אשכחנא בספרא דשלמה מלכא דכל מאן דארים ידוי לעילא³ ולאן אינון בצלותין ובעותין האי איהו בר נש דאתלטייא מעשרה שולמנין ממנן⁴ ואינון (קהלת ז יט) עשרה שליטין אשר היו בעיר אלין אינון עשרה די ממנן על פרישו דידין⁵ לעילא לנטלא ההוא צלותא או ההיא ברכתא ויהבי ביה חילא לאתיקרא שמא קדישא⁶ ואתברך מתתא⁷ כיון דמתתא אתברך⁸ מההוא פרישו דידין לעילא²¹ כדין אתברכא² מעילא³ ואתיקר מכל סטרין</p>	<p>מצאנו בספרו של שלמה המלך שכל מי שמרים ידו למעלה והם אינון בתפלות ובקשות זהו אדם שמתקלל מעשרה שליטים ממונים והם עשרה שליטים אשר היו בעיר אלו אותם עשרה שממונים על פרישת הידים למעלה ליטול אותה תפלה או אותה ברכה ונותנים בה כח להתכבד השם הקדוש ומתברך מלמטה כיון שמלמטה מתברך מאותה פרישת הידים למעלה אז מתברך מלמעלה ומתכבד מכל</p>

¹ לפי פשיטותו של סוד טעם הרמת ימין על שמאל הוא בסוד תגבורת החסדים על הגבורות (רמ"ז). בפרשת נשא (קמו ע"א) רזא הוא משום דכתיב והוא ימשל בך (יהל אור).

² דר"א אוקים ופי' הרזא משום דימינא הוא דכורא דנטיל ה"ח בה' אצבעאן דימינא ונוק' ה"ג, ועי' באד"ר קמב ע"א ושם קמא ע"ב ותאנא האי ת"ת כו' תאנא כו' וע"ש קמה ע"ב אר"א היינו רזא דתנינן (יהל אור).

³ עי' הערה הובא בסוף הספר.

⁴ הן י"ס דבריא וועמ"ש בפסוק והחכמה תעוז כו', שהן חו"ב וז"ש ואינון עשרה שליטין כו', ודעיר היא עיר קטנה אחות לנו קטנה ושם הקטנה רחל הנה מטתו שלשלמה כרסייא דילה ואמר במדרש הנעלם קפז ע"ב, א"ל חמינא דהאי אור הראשון דמטלנוי עשרה כו' ובאותותא עשרה כו', וז"ש לתתא עשרה שליטין דקאמרין אינון עשר אמירן לתתא ברזא כו' והן י' מאמרות שבהן נברא העולם וידוע שהם בבריא האלקים דעובדא דבראשית אלקים לתתא את המאור הקטן כמ"ש בפ' בראשית כ ע"א וע"ל סח ע"ב וכן מקננא ביה אלקים חיים בעובדא דבראשית. וז"ש והחכמה תעוז כו', דהיא למעלה מבינה, וכן אצילות דרגא דחכמה, ור"ל דתורה יותר מעולה מתפלה כמ"ש אלן אינון כו' צלותא כו' ור' חזי' (שבת י ע"א) דהוי מאריך טובא בצלותא אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, והענין כי העולם בדכורא ושעה בנוק', קיימא ליה שעתא. והן רמ"ח איברים ושס"ה ימי שנה. ועמ"ש בתיקון סט קג ע"א ונפש כליל לשניהם ברמ"ח איברים ושס"ה גידים מ"ע ומל"ת והוא נגד דעת דכליל שניהם ג' ספרים ספר כו' וכן התורה כליל שניהם מ"ע ומל"ת שהוא הדעת וחיי עולם היא חכמה תחיה בעליה, וחי שעה בינה עץ חיים היא כמ"ש בתיקון כ"ב דשניהם נק' חיים. ועולם ושעה זר"נ כנ"ל, והן חיים דילהון כידוע וכנ"ל. וכן מועיל להפקת שאלה יותר כמ"ש ועץ חיים תאוה באה ותפלה היא מעומקא עלאה ממעמקים קראתיך כו', והוא באצבען כ"ח מ"ה ועמ"ש בתיקון לט א', אע"ג דמ"ה ג"כ בהו הוא חכם בבינה, והכל בצלותא עובדא דבראשית, עשר אמירן, וחכמה במחשבה והוא צלותא בכסא דע"י מתברך שמא קדישא דהוא ברוך דצלותא כמ"ש רסא ע"א ברוך ריבויא דכולהו כו' רבויא דרזא כו' וז"ש אלן אינון כו' (יהל אור).

⁵ התפילה שהיא בנשיאות ידים למעלה, יש לה כח יותר מהתפילה שאינה בנשיאות ידים, ועניינו כי הנשיאות ידים גורם שימשך על התפלה קודם עלייתה כח ושפע מהשער מדות אל התפילה, מה שאין כן שאר התפילה (אור יקר). ועי' לקמן רעח ע"א (לש"ו).

⁶ מלכות (מ"מ). עצם הייחוד הנעשה בדבור נשלם ונגמר על ידי המעשה, דהיינו נשיאות כפים, בענין שדבורו בתפילה ג"כ שלם יותר, מפני שע"י נשיאות ידים עשר ספירות קרובות אליו יותר ויותר (אור יקר). הוא מלכות דאיהי קיימא בין תתאי ועלאי ואתברכ' מע"ס דלתתא וע"ס דלעילא הוא שמא קדישא דבה שמהן כמ"ש (יהל אור).

⁷ בסוד מ"ן (מ"מ).

⁸ כמ"ש שם, אתה עטור' דסתימן דאתון כו' וכדין את כל אשר תאמר ינתן לה כו' ור"ל אתה הוא כ"ב (אתון) וה"א עטורא דנותנין לה וזהו את כל, א"ת כ"ב, כל ה' דכליל לון, והוא סוד מנצפ"ך סוד נוק' דכליל לון בגויה, וזהו כ"ל, דהן נ' שערי בינה, ה' תרעין, והן כ"ח פרקין וא' בתראה הוא אשר תאמר ינתן לה, והוא דעת הנהר אלף אדרין דהוא אלף בתראה וכ"ב בחכמה, בל"ב נתיבות כ"ב וי',

זהר פרשת יתרו

הצדדים.	
<p>ואליון עשרה ממנו זמינין³ לנטלא⁴ מאינון ברכאן דלעילא ולארכא לתתא ולברכא לההוא דמברך ליה דכתיב (במדבר ו כז) ואני אברכם⁵</p>	<p>ואלו עשרת הממונים מזומנים ליטול מאותן ברכות שלמעלה ולהוריק למטה ולברך את אותו שמברך אותו שכתוב ואני אברכם.</p>
<p>בגין כך יסתמר בר נש בשעתא דירים ידוי לעילא למהוי בעלו או⁶ בברכאן או בבעותא ולא ירים ידוי למגנא בגין דאליון עשרה אינון זמינין ומתערין לגבי ההוא פרישו דידין ואי הוא למגנא אינון עשרה לטיין ליה⁷ במאתן⁸ וארבעין ותמניא לוויין והאי איהו דכתיב ביה (תהלים קט יז) ויאהב קללה⁹ ותבואהו</p>	<p>ולכן ישמר האדם בשעה שמרים ידיו למעלה להיות בתפלה או בברכות או בבקשה ולא ירים ידיו לחנם משום שעשרה הללו מזומנים ומתעוררים אל אותה פרישת ידים ואם הוא לחנם אותם העשרה מקללים אותו במאתים ארבעים ושמונה קללות וזהו שכתוב בו ויאהב קללה ותבואהו.</p>
<p>וכדין רוח¹⁰ מסאבא שריא על אינון ידין דאיהו¹¹ ארחה למשרי על אתר ריקניא וברכתא לא שריא באתר ריקניא ועל דא (נ"א) דמברך ליה ואי אינון מתערין לגבי ההוא פרישו דידין ואיהו למגנא אינון לטיין ליה במאתן וארבעין ותמניא לוויין וכדין רוח מסאבא שריא על אינון ידין דאיהו ארחה למשרי על אתר ריקניא בגין כך יסתמר בר נש בשעתא דארים ידוי לעילא למהוי בעלו או בברכאן ובצלוחתא ולא ירים ידוי למגנא ועל דא) כתיב (בראשית יד כב) הרימותי ידי אל יהוה אל עליון דמתרגמינן בעלו</p>	<p>ואז רוח הטומאה שורה על אותם הידים שהוא דרכו לשרות על מקום ריק וברכה לא שורה במקום ריק ועל זה (שמברך אותו ואם הם מתעוררים אל אותו פורש הידים והם לחנם מקללים אותו במאתים וארבעים ושמונה קללות ואז רוח הטומאה שורה על אותן ידים שהוא דרכו לשרות על מקום ריק משום כך ישמר האדם בשעה שמרים ידיו למעלה להיות או בברכות או בתפלה ולא ירים ידיו לחנם ועל זה) כתוב הרמתי ידי אל ה' אל עליון שמתרגמים בתפלה.</p>

וה' בבינה נ' שערי בינה, וא' בדעת ושם הוא הפקת השאלה נהר דנפיק כו', ולכן הוא ראש לכל השאלות, אתה חונן כו', שאם אין דעת כו'. מעיקרא צריך מתתא באינון ז' היכלין דבריאה, שהן י"ס. וע"ש רנו ע"ב, ואי תימא מאן אתער שייפי תתאי כו'. וסוד הידין ע"ש רס ע"א וע"ב, ואליון אתמסרו לקדושי עליונים למהך באורחא ברזא דאתוון כו' וידי אדם כו' ואליון אתרין ודוכתין דאתקרון ידי אדם דקיימא לבני נשא אליון שמהן קדישין דשליטין בכל דרגא ודרגא דבהון אעלין ב"נ צלותא ובעותא כו' עש"ב, וידוע דשמהן הן דבריאה, ועמ"ש בסוף תיקון נ"ה (יהל אור).

¹ ר"ל מהגבהת הידים של האדם לצד מעלה (יהל אור).

² כנ"ל והן מ"ן ומ"ד (יהל אור).

³ בסוד מ"ד (מ"מ).

⁴ עי' יהל אור.

⁵ עי' יהל אור.

⁶ נגד ג' דרגין כסדר מלמעלה למטה צלותא כנ"ל, וג' דרגין אלו כוללין כל הע"ס שהן עשר אמירן (יהל אור).

⁷ כל דבר שהוא לבטלה שורה בו סטרא דשמאלא, ולכך ברכה אינה מצויה בידיו מצד הקדושה, מפני שנשאם לבטלה, הרי קללה מזומנת לו, והנה כמו שהברכה היתה לו לכל הגוף, שהם רמ"ח אברים, ע"י עשר אצבעות, כן הקללה (אור יקר).

⁸ דע"ס כוללין קומה שלימה שהוא רמ"ח איברין, וכן בשם המפורש וכן בברכה, כמ"ש בפ' נשא קמז ע"א אמור חושבן רמ"ח איברים דבאדם וכבר כת' דבב"כ אתערו אינון עשרה שליטין כמש"ש ברע"מ קמה ע"א עש"ב (יהל אור).

⁹ דסיפא דקרא ולא חפץ בברכה כו' ור"ל שלא ראה להרים בתפלה (יהל אור).

¹⁰ כמ"ש שממית בידים תתפש וכמש"ו (יהל אור).

¹¹ ר"ל מקום שהיה ראוי לקדושה לחול ולא חל שזהו טעם של ש"ז וכן בדבר שנתרוקן כגון במצורע ומת וכיוצא (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>ובהאי פרישו דידין אית רזין עלאינ¹ בשעתא דאתפרישו ואזדקפו לעילא אוקיר² בר נש לקודשא בריך הוא בכמה רזין עלאינ³ אחזי ליחדא רזא דעשר אמירן בגין ליחדא כלא ולא תברכא שמא קדישא כדקא חזי⁴ ואחזי⁵ ליחדא רזא דרתיכין פנימאינ⁶ ורתיכין דלבר⁷ בגין דיתברך שמא קדישא בכל סטרין ויתיחד כלא כחדא עילא ותתא</p>	<p>ובפרישת הידים הזאת יש סודות עליונים בשעה שנפרשים ומזדקפים למעלה מכבד האדם את הקדוש ברוך הוא בכמה סודות עליונים וראוי ליחד סוד של עשר האמירות כדי ליחד את הכל ולברך את השם הקדוש כראוי וראוי ליחד את סוד המרכבות הפנימיות והמרכבות החיצוניות כדי שיתברך השם הקדוש בכל הצדדים ויתיחד הכל כאחד מעלה ומטה.</p>
<p>פתח ואמר (שמות כג טו) ולא יראו פני ריקם דא איהו רזא דזקיפו דאצבען כד זקיף לון בר נש לעילא דבעי דלא לאזדקפא בריקניא אלא בצלו ובבעותין ובברכאן (או בחד מנייהו) ועל דא ולא יראו פני ריקם ולא יראו לפני לא כתיב אלא פני רזא⁸ דזקיפו דאצבען דלא אצטריכו לזקפא למגנא כמה דאתמר</p>	<p>פתח ואמר ולא יראו פני ריקם זהו סוד של זקיפת האצבעות כשזוקף אותם האדם למעלה שצריך שלא לזקף בריקנות אלא בתפלה ובבקשות ובברכות (או בא' מהם) ועל זה ולא יראו פני ריקם לא כתוב ולא יראו לפני אלא פני סוד של זקיפת האצבעות שלא צריך לזקפם לחנם כמו שנתבאר.</p>
<p>עשרה שליטין דקאמרן אינון עשר אמירן לתתא⁹ ברזא (נ"א עשרה שלטנין ממנן דקאמרן אינון ממנן לתתא ברזא) דאתוון רשימינ¹⁰ כגוונא דלעילא¹¹ ואלין קיימינ בקדמיתא¹² על ההוא זקיפו דאצבעאן</p>	<p>עשרה שליטים שאמרנו הם עשר אמירות למטה בסוד (עשרה שליטים ממונים שאמרנו אלו ממונים למטה בסוד) של האותיות הרשומות כדוגמא שלמעלה ואלה עומדים בראשונה על אותה זקיפת אצבעות</p>
<p>סז/ב</p>	
<p>ובהא כל סטרא דקדושה¹³ אתאחד לעילא לארמא כדין כל סטרין אחרנין אתכפיין כלהו ואודן למלכא קדישא¹⁴</p>	<p>ובזה נאחז למעלה כל צד הקדושה להרים אז כל הצדדים האחרים כולם מתכופפים ומודים למלך הקדוש.</p>

¹ ר"ל סוד הדעת שהוא נק' רזא בכ"מ סוד ה' ליראיו סוד דיסוד והוא בחשאי בזיווג והוא ה"ח וה"ג ה' אצבעין דיד ויד שמאל חו"ג ולכן ברית קדישא אתער באצעאן (יהל אור). עי' לקמן רעח ע"א (לש"ו).

² ר"ל שממשיך הדעת שהוא יקר שנמשך מדיקנא יקרא דכל יקירותא ביה תלי' ועמ"ש ברפ"ב דס"ד וכמ"ש ונגד זקניו כבוד (יהל אור). עי' יהל אור.

⁴ רח ע"א וע"ב (הערת הזהר).

⁵ עי' אריכות ביהל אור.

⁶ ספירות דאצילות (מ"מ).

⁷ דבי"ע (מ"מ).

⁸ עי' יהל אור.

⁹ פי' עשרה שליטים שהם עשר ממונים הם יונקים מעשרה ספירות דמלכות (מ"מ). והן י' מאמרות שבהן נברא העולם, וידוע שהם בבריאה, אלקים דעבודא דבראשית, אלקים לתתא, המאור הקטן, כמ"ש בפ' בראשית כ ע"א וע"ל סח ע"ב (יהל אור).

¹⁰ פי' שם ב"ן שבמלכות (מ"מ). הוא אתוון דשמא מפרש (יהל אור).

¹¹ שם יו"ד ה"א ו"א ה"א (מ"מ). ר"ל כגוונא דאצילות ועי' בתיקו"ז לט ע"א דעשר אצבעאן אינון עשר אתוון דשמא מפרש שהן כ"ח מ"ה בעשר ובכ"ח פרקי עש"ב (יהל אור).

¹² דאינון קדמאין ראשית לכל, וכן הם בראשי אצבעאן בארמא לעילא (יהל אור)

¹³ שהן ג' דרגין ול"ל לסט"א לינקא מסיומא דטופרי דאצבען כיון שאתרמו לעילא וכלא אתאחיד בשמא קדישא ואינון באודאה בארמאן דאצבעאן (יהל אור).

¹⁴ דאינון ל"ל אחיזה אלא במאיכו דאצבעאן אינון בדרגא דלתתא לבד כמ"ש בפרשת ויקהל (רח ע"א) ובמאיכו דאצבעאן כו' עש"ב (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>תא חזי ברזא דקדושה (נ"א דשמא קדישא)¹⁴ איהו מלך וכהן ומשמש תחותיה (ברזא דקדושה) בין לעילא בין לתתא אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים ואיהו מלך עלאה ותחותיה אית כהן רזא דאור קדמאה דקא משמש קמיה ודא איהו כהן דאקרי גדול סטרא דימינא</p>	<p>בא וראה בסוד של קדושה (של השם הקדוש) הוא מלך וכהן שמשמש תחתיו (בסוד של קדושה) בין למעלה בין למטה יש מלך למעלה שהוא סוד של קדש הקדשים והוא מלך עליון ותחתיו יש כהן סוד של אור ראשון שמשמש לפניו וזהו כהן שנקרא גדול צד הימין.</p>
<p>אית מלך לתתא דאיהו כנוונא דההוא מלך עלאה ואיהו מלך על כלא דלתתא ותחותיה אית כהן דמשמש ליה רזא דמיכאל כהנא רבא דאיהו לימינא (ודאי בסטרא דקדושה אית מלך וכהן) ודא איהו רזא דמהימנותא שלימתא סטרא דקדושה</p>	<p>יש מלך למטה שהוא כדוגמא של אותו מלך עליון והוא מלך על הכל שלמטה ותחתיו יש כהן שמשמש אותו סוד של מיכאל כהן גדול שהוא לימין (ודאי בצד הקדושה יש מלך וכהן) וזהו סוד האמונה השלמה צד הקדשה.</p>
<p>בסטרא אחרא דלאו² איהו סטרא דקדושה אית רזא דאיהו מלך והא אוקימנא דאקרי (קהלת ד יג) מלך זקן וכסיל ותחותיה אית כהן און ודא הוא רזא דכתיב (הושע יב ט) ויאמר אפרים אך עשרתי מצאתי און לי בנין דחילא דא שלטא³ על ההוא עובדא דעבד ירבעם ואלמלא דאשכח חילא דא לא יכיל לאצלחא בההוא עובדא</p>	<p>בצד האחר שאינו צד הקדושה יש סוד שהוא מלך והרי בארנו שנקרא מלך זקן וכסיל ותחתיו יש כהן און וזהו סוד הכתוב ויאמר אפרים אך עשרתי מצאתי און לי משום שכח זה שולט על אותו מעשה שעשה ירבעם ואלמלא שנמצא כח זה לא יכל להצליח באותו מעשה.</p>
<p>רזא דמלה בשעתא דהאי מלך והאי כהן אתכפיין ואתברו כדין כל סטרין אחרנין אתכפיין ואודן ליה לקודשא בריך הוא כדין קודשא בריך הוא שליט בלחודוי עילא ותתא⁴ כמה דאת אמר (ישעיה ב יא) ונשגב יהויה לבדו ביום ההוא</p>	<p>סוד הדבר בשעה שהמלך הזה והכהן הזה נכפים ונשברו אז נכפים כל יתר הצדדים ומודים לקדוש ברוך הוא ואז הקדוש ברוך הוא שולט לבדו מעלה ומטה כמו שנאמר (ישעיה כ) ונשגב ה' לבדו ביום ההוא.</p>
<p>כנוונא דא ורזא דא ממש עבד קודשא בריך הוא בארעא דתבר מלך זקן וכסיל ודא הוא פרעה בשעתא דאתא משה לפרעה ואמר</p>	<p>כדוגמא זו וסוד זה ממש עשה הקדוש ברוך הוא בארץ ששבר מלך זקן וכסיל וזהו פרעה בשעה שבא משה</p>

¹ ר"ל דקומת אדם הוא מב' דברים ראש וגוף, והוא ג"ר וז"ת, ובינה כוללת ג"ר וחסד ז"ת יומא דאזיל בכולהו יומין והן מלך וכהן, וכן בריאה ג"ר יצירה ועשיה ז"ת וז"ש בין לעילא בין לתתא. והנה הקדים מתחילה וישא אהרן ידו חד כו' ואח"כ אשכחנא בספרא דשלמא כו' משום דבפ' הרימותי כו' דהרים ידוי אז, דאז נתעלה הקב"ה משום מלך וכהן שנתחברו יחד לגבוה ומלכי צדק כו', והוא כהן ויתן כו', ובאותו היום עמק שוה שהושוו כל האומות כו', וכן כ"א הי' שניהם אלא בכללות זה מלך וזה כהן, ויחזק חרש את צורף כו', ולכן נאמר שם לאל עליון שנתגלה אז, אלא שנאמר הרימותי יד, יד א' ולכן התחיל דבעי לארמא ימינא כו' והוא יד אברהם ידי (יהל אור).

² ג"כ כמו בקדושה וז"ש למטה דאיהו סטר שמאלא, ר"ל דכל סט"א הוא סטר שמאלא ויותר שמאל הוא בס' וזהו שם סמ' (יהל אור).

³ וע"ל קצא ע"ב אמאי על אהרן בגין כו' דהאי כו' וע"ש קצב ע"א חמו דכוס כו' והוא סוד ראשית אוננו דסט' דימינא הוא בכור כמ"ש ברע"מ ס"פ בא והוא ראשית ולכן כל ראשית לו ונק' כח כמ"ש בתיקו"ז וכמ"ש ימינך ה' נאדרי בכח ונאמר כחי וראשית אוני אבל הוא מסט' דלא אכלתי באוני לחם אונים וכל תוקפא הוא בימינא לכן נקרא כח ואון וז"ש יעקב בן ימין מבן און דהוא אחד אלא שאון יש לו ג"כ בסט"א לכן כמעט שנפלו בפלגש בגבעה אלולי שמיהר יעקב לקרותו בן ימין דל"ל חולקא שם (יהל אור).

⁴ ר"ל באצילות "עילאה" ובי"ע "תתא" וכנ"ל. ותתא הוא כד אתברו ואהדרו מסט' דילהון שהן נגד עלמין דבי"ע אבל למעלה לא יגורך רע ושם העילוי (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>(שמות ה ג) אלהי העברים נקרא עלינו פתח ואמר לא ידעתי את יהוה ובעא קודשא בריך הוא דיתיקר שמיה בארעא כמה דאיהו יקירא לעילא כיון דאלקי ליה ולעמיה אתא ואודי ליה לקודשא בריך הוא</p>	<p>לפרעה ואמר אלהי העברים נקרא עלינו פתח ואמר לא ידעתי את ה' ורצה הקדוש ברוך הוא שיתכבד שמו בארץ כמו שהוא נכבד למעלה כיון שהלקה אותו ואת עמו בא והודה לו לקדוש ברוך הוא.</p>
<p>לבתר אתבר ואתכפייא ההוא כהן און יתרו דמשמש תחותיה עד דאתא ואודי ליה לקודשא בריך הוא ואמר ברוך יהוה אשר הציל אתכם וגו' עתה ידעתי כי גדול יהוה וגו' ודא הוא כהן און סטרא אחרא דאיהו סטר שמאלא ודא איהו רזא דאמרה רחל כד המאת דמינת כמה דכתיב (בראשית לה יח) בן אוני ובגין דא אוחי (נ"א אודי) יעקב ואמר בן ימין ולא בן אוני סטר ימינא ולא שמאלא</p>	<p>ואחר נשבר ונכפה אותו כהן און יתרו שמשמש תחתיו עד שבא והודה לו לקדוש ברוך הוא ואמר ברוך ה' אשר הציל אתכם וגו' עתה ידעתי כי גדול ה' וגו' וזהו כהן און צד האחר שהוא צד שמאל וזהו סוד שאמרה רחל כשראתה שהיא מתה כמו שכתוב בן אוני ולכן מהר¹ (הודה) יעקב ואמר בן ימין ולא בן אוני צד ימין ולא צד שמאל.</p>
<p>וכיון דההוא מלך וכהן אודו לקודשא בריך הוא ואתברו קמיה כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה על כלא עילא ותתא ועד דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה כד אודן² אלין קמיה לא אתייהיבת אורייתא עד לבתר דאתא יתרו ואודי ואמר עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים ברוך יהוה אשר הציל אתכם וגו' כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה עילא ותתא ולבתר יהב אורייתא³ בשלימו דשלטנו על כלא</p>	<p>וכיון שאותו מלך וכהן הודו לקדוש ברוך הוא ונשברו לפניו אז התעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל מעלה ומטה ועד שהתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו כשהודו אלה לפניו לא נתנה תורה עד לאחר שבא יתרו והודה ואמר עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים ברוך ה' אשר הציל אתכם וגו' אז התעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו מעלה ומטה ואחר כך נתן תורה בשלמות ששלטונו על הכל.</p>
<p>רבי אלעזר פתח⁵ ואמר (תהלים סז ד) יודוך עמים אלהים⁴ יודוך עמים כלם תא הזוי⁶ דוד מלכא קם ושבה ואודי למלכא קדישא והוה⁷ אשתדל באורייתא בההיא שעתא כד רוח צפון אתער⁵ והוה בטש באינון נימין דכנורא וכנורא הוה מנגן ואמר שירה וכו' ומה שירה הוה קאמר⁸</p>	<p>רבי אלעזר פתח ואמר יודוך עמים אלהים יודוך עמים כולם בא וראה דוד המלך קם ושבח והודה למלך הקדוש והיה עוסק בתורה באותה שעה כשרוח צפון התעוררה והיתה מכה באותם נימי הכנור והכנור היה מנגן ואומר שירה וכו' ואיזו שירה הוא אמר.</p>
<p>תא הזוי בשעתא דקודשא בריך הוא אתער⁶ לגבי כל אינון רתיכין למיהב לון טרפא כמה</p>	<p>בא וראה בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעורר אל כל אותן המרכבות לתת</p>

1

² כמ"ש בסוד הודו לה' כי טוב וכמש"ל דפרעה אמר ה' הצדיק ויתרו עתה ידעתי כו', ואורייתא הוא עשר אמירן דכלילן ביה הכל מלך וכהן לכן לא ניתן אורייתא כו', וכן היא כוללת כל עלמין (יהל אור).

³ כדעת דקודם מ"ת בא (יהל אור).

⁴ פי' כשיודוך עמים שעשו עצמם אלהות הם פרעה וחביריו כ"ש שיודוך עמים כולם (רח"ו).

⁵ הם ה' גבורות דאימא הבאים בחצות (מ"מ).

⁶ פי' מלכות, והיינו אלהים יחוננו, כי המלכות נקרא אלהים (מ"מ). קב"ה אתער הוא דרגא דבינה דמקנן בכורסייא, מבינה כל ברכאין וכמש"ל (קסט ע"ב), ומהאי שביעא' מתברכין וש"מ רבו מספר. ורוח צפון דאתער ונחית לעלמא הוא המשכת הדעת בעלמא ואתערותא הוא מבינה כידוע וכנור הוא מלכות כנור דדוד וביה מנשב ההוא רוחא, ועי' בתיקו"ז תיקון כ"ה ותיקון נ', ואח"כ קם דוד וביה הוה ג"כ אלו ג' כד אתער משינתיה ואח"כ התעסקו בתורה ושהוא הדעת, וז"ש וההוא שעתא כדין רוח כו' והכנור מנגן ג"כ באתערותא באורייתא ודוד הוה אמר ורוח צפון וכנור נגד ג' הנ"ל.

זהר פרשת יתרו

<p>דאוקימנא דכתיב (משלי לא טו) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה כדין כלהו בחדו פתחי ואמרי (תהלים סז ב) אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה כד רוח צפון אתער ונחית לעלמא נשיב ואמר לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך כנור בשעתא דאיהו מנגנא ביה בההוא רוחא פתח ואמר יודוך עמים כלם (חסר)⁹ דוד כד הוה קם ואתער¹⁰ עליה רוח קודשא פתח ואמר ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ בנין לאמשכא טיבו דקודשא בריך הוא מעילא לתתא לבתר אתא דוד¹ ברוח קודשא וסדר לון כחדא אסתכל בכלא האי קרא דכנורא (בנין) דשלימו דיקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא</p>	<p>להן טרף כמו שבארנו שכתוב ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה אז כולם בשמחה פותחים ואומרים אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה כשרוח צפון מתעוררת ויורדת לעולם נושבת ואומרת לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך בשעה שמנגן הכנור באותה רוח פותח ואומר יודוך עמים כולם כשהיה דוד קם ומתעורר עליו רוח הקודש פתח ואמר ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ כדי להמשיך את טוב הקדוש ברוך הוא למעלה למטה אחר כך בא דוד וסדר אותם ברוח הקודש כאחד והתבונן בכל הכתוב הזה של הכנור (לפי) של שלמות של כבוד הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה.</p>
<p>בשעתא דשאר עמין אתכפיין אתיין ואודאין ליה לקודשא בריך הוא כיון דאינון אתכפיין ואודין ליה כדין אשתלים יקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא בשעתא דאתא משה</p>	<p>בשעה ששאר העמים נכפים באים ומודים לקדוש ברוך הוא כיון שנכפים ומודים לו אז משתלם כבוד הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה בשעה שבא משה</p>
<p>סח/א</p>	
<p>לפרעה ואמר ליה² יהו"ה אלהי העברים נקרא עלינו וגו' פתח איהו ואמר לא ידעתי את יהו"ה</p>	<p>לפרעה ואמר לו ה' אלהי העברים נקרא עלינו וגו' הוא פתח ואמר לא ידעתי את ה'.</p>
<p>ובעא קודשא בריך הוא דיתייקר שמיה בארעא כמה דאיהו יקרא לעילא כיון דאלקי ליה ולעמיה אתא ואודי ליה לקודשא בריך הוא דכתיב (שמות ט כז) יהו"ה הצדיק איהו דהוה מלכא קרופיננוס דכל עלמא כיון דאיהו אודי כל שאר מלכין אודון דכתיב (שם טו טו) אז נבהלו אלופי אדום</p>	<p>ורצה הקדוש ברוך הוא שיתכבד שמו בארץ כמו שהוא נכבד למעלה כיון שהלקה אותו ואת עמו בא והודה לקדוש ברוך הוא שכתוב ה' הצדיק הוא שהיה מלך חשוב³ של כל העולם כיון שהודה אז כל שאר העמים הודו שכתוב אז נבהלו אלופי אדום.</p>
<p>אתא יתרו כומרא עלאה ורברבא רב ממנא (דכל ממנא) דכל טעון אחרנין ואודי ליה</p>	<p>בא יתרו כומר עליון וגדול ממונה גדול (של כל הממונים) של כל האלילים האחרים והודה לקדוש ברוך הוא ואמר</p>

אלא כאן פסוקא דכנור קודם לרוח דדוד שני מדות דיליה כמ"ש בפ' פנחס, ואח"כ בשרייתא רוח הקדוש על דוד אמר פסוק השביעי כלל כולם דביה ז' תיבין נגד ז' פסוקים. והנה ג' פסוקים הן באצילות וגו' דדוד הן בב"ע שהן עלמין דמלכות דרגא דדוד ג' לעילא דכליל כלא וגו' לתתא והשביעית הוא בארץ שלנו שכוללת הכל בחי' התחתונה של העולמות וז"ש כאן האי מימרא ומפרש והולך "ולבתר אתא דוד וכו'" (יהל אור).

¹ והכל בשעתא דעמין אתברו דלכן כנור מנגנא יודוך עמים וכו', וכמש"ו, וכן הז"פ נגד ז"ת וד' אחרונים נה"ם הן דנוק' לכן הם בב"ע ומלכות נגד הארץ שלנו כנ"ל וידוע שאבהן חג"ת שכוללין ג' דרגין כמ"ש בסוד סעודת שבת ולכן הם בחג"ת ובנה"י (יהל אור).

² לפנינו כתיב (שמות ה א) כה אמר ה' אלהי ישראל שלח את עמי וגו', וע"ז אמר פרעה מי ה' וגו' לא ידעתי את ה', ואח"כ נאמר אלהי העברים וגו' ולא נזכר ה' כמ"ש פה, ויש לעיין (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>לקודשא בריך הוא ואמר עתה ידעתי כי גדול יהויה מכל האלהים כדין אסתלק ואתייקר קודשא בריך הוא ביקריה עילא ותתא ולבתר יתב אורייתא בשלימו דשלטנו על כלא</p>	<p>עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים אז התעלה והתכבד הקדוש ברוך הוא בכבודו מעלה ומטה ואחר כך נתן תורה בשלמות כששלטונו על הכל.</p>
<p>אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה! על דא כתיב² (תהלים סז ד) יודוך עמים אלהים יודוך עמים כולם אתא רבי אלעזר ונשיק ידוי בכה רבי אבא ואמר (שם קג יג) כרחם אב על בנים מאן ירחם על רבי אלעזר ולאשלמא מלוי בר רחיו דמר זבאה חולקנא דזכינא למשמע מלין אלין קמיה דלא נכסוף בהו לעלמא דאתי</p>	<p>אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו על זה כתוב יודוך עמים אלהים יודוך עמים כולם בא רבי אלעזר ונשיק ידו בכה רבי אבא ואמר כרחם אב על בנים מי ירחם על רבי אלעזר וישלים דבריו חוץ מאהבת של האדון אשרי חלקנו שזכינו לשמוע דברים אלו לפניו שלא נבוש בהם לעולם הבא.</p>
<p>אמר רבי אבא הא כהן און לא כתיב ביתרו כהן מדין כתיב אמר ליה כלא איהו חד³ בקדמיתא חמוי דיוסף כהן און אקרי ולבתר חמוי דמשה כהן מדין וכלא רוא חדא דהא אלין תרין משה ויוסף בדרגא דרוא חדא קיימין ברוא דאת ו'ו תרין וויין כחדא ומה דאתמר כהן מדין רוא דא אשת מדינים (משה ויוסף ברוא חדא קיימי רוא דא ו'ו תרין כחדא⁴)</p>	<p>אמר רבי אבא הרי לא כתוב ביתרו כהן און [אלא] כתוב כהן מדין אמר לו הכל אחד בתחלה חמיו של יוסף נקרא כהן און ואחר כך חמיו של משה כהן מדין והכל סוד אחד שהרי שני אלה משה ויוסף עומדים בדרגה של סוד אחד בסוד האות ו'ו שני ווי"ם כאחד ומה שנאמר כהן מדין סוד זה אשת מדינים (משה ויוסף בסוד אחד עומדים וסוד זה ו'ו שנים כאחד).</p>
<p>ארים ידוי על רישיה רבי אבא ובכה אמר נהירו דאורייתא סלקא השתא עד רום רקיע דכרסייא עלאה לבתר דיסתלק מר מעלמא מאן ינהיר נהירו דאורייתא ווי לעלמא דישתאר יתום מינך אבל מלין דמר יתנהירו בעלמא עד דייתי מלכא משיחא וכדין כתיב (ישעיה יא ט) ומלאה הארץ דעה את יהוה וגו'</p>	<p>רבי אבא הרים ידיו על ראשו ובכה אמר אור התורה עולה עתה עד רום הרקיע של הכסא העליון אחר שיסתלק האדון מהעולם מי יאיר את אור התורה אוי לעולם שישאר יתום ממך אבל דברי האדון יאירו בעולם עד שיבא מלך המשיח ואז כתוב ומלאה הארץ דעה את ה' וגו'.</p>
<p>וישמע יתרו כהן וגו' רבי חייא אמר האי קרא אית לאסתכלא ביה בקדמיתא כתיב את כל אשר עשה אלהים למשה ולבתר כתיב כי הוציא יהוה אלא רוא דא את כל אשר עשה אלהים דא שמא דאגין על משה ועל ישראל ולא אתעדי מנייהו בגלותא ולבתר שמא עלאה</p>	<p>וישמע יתרו כהן וגו' רבי חייא אמר פסוק זה יש להתבונן בו בתחלה כתוב את כל אשר עשה אלהים למשה ואחר כך כתוב כי הוציא ה' אלא סוד זה את כל אשר עשה אלהים זה השם שהגן על משה ועל ישראל ולא עזב אותם בגלות ואחר כך השם העליון הוציא אותם</p>

¹ ט"ס למעלה סז ע"ב פתח ואמר יודוך עמים כו' אלא צ"ל פתח ר"ש ואמר יודוך כו' והכל מדברי ר"ש להסכים עם ר"א (יהל אור).

² לראיה על דבריו שעליו קוטב כל המאמר של ר"ש כמש"ל לבתר אתא כו' בגין דשלימו דיקרא כו' בשעתא כו' כנ"ל (יהל אור).

³ כי הדעת הוא כלל ופרט וכלל כמ"ש בתיקון מ"ז, ומשה הוא הדעת במקומו למעלה, ולכן הם בדרגא חדא בכללם (יהל אור).

⁴ ר"ל ה'ו מלא של השם דכל ו' הוא בדעת כמ"ש לח ע"א, וכן נקרא ידע ביסוד ע"ש הדעת. והנה זיווגא דדעת כ"י כמ"ש שאמרה שבת כו' שהוא הדעת וכמ"ש בתיקון ע' דחסד ונצח כחדא וכן כולם. וכ"י באימא והוא הדעת שמשותפת בתחתונים, ועיקרו בשבילה שאין המשכות הדעת אלא בזיווגא בנוק' והנהר נק' שלום כמ"ש (ברכות נו ע"ב) ג' שלומות כו' כנהר שלום. והיפוכו בסט"א וזהו אשת מדינים וזהו כהן מדין דכל ספי' כלולה מ"ס וביוסף נק' און, כחי וראשית אוני כנ"ל וכאן עלמא הוי קאים בסוד הדעת כהן מדין (יהל אור).

7

זהר פרשת יתרו

<p>אפי' לון ממצרים דהא שמא קדישא דאפי' לון ברזא דיובלא הוה</p>	<p>ממצרים שהרי השם הקדוש שהוציא אותם היה בסוד היובל.</p>
<p>דבר אחר¹¹ את כל אשר עשה אלהים למשה כד אתרמי לנהרא וכד שזיב ליה מחרבא דפרעה ולישראל עמו דכתיב (שמות ב כד) וישמע אלהים את נאקתם וכתוב (שם א יב) וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ</p>	<p>דבר אחר את כל אשר עשה אלהים למשה כשנזרק לנהר וכשהציל אותו מחרב פרעה ואת ישראל עמו שכתוב וישמע אלהים את נאקתם וכתוב וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ.</p>
<p>וישמע יתרו כהן מדין רבי יוסי פתח (תהלים קיא ט) פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו מאי שנא בכל שאר קראי דבכלהו תרין תיבין מאלפא ביתא ובהאי קרא ובקרא דאבתריה תלת תלת אלא בגין לאשלמא שית סטרין בהאי אלפא ביתא האי לקבל תלת² פורקנין דישראל בר פורקנא קדמאה קרא אחר³ לקבל תורה נביאים וכתובים וכלא תליא בהאי חכמה⁴</p>	<p>וישמע יתרו כהן מדין רבי יוסי פתח פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו מה שונה בכל שאר הפסוקים שבכולם שתי תיבות מאלף בית ובפסוק זה ובפסוק שלאחריו שלש שלש אלא כדי להשלים ששה צדדים באלף בית הזה זה כנגד שלש הגאולות של ישראל חוץ מהגאולה הראשונה פסוק אחר כנגד תורה נביאים וכתובים והכל תלוי בחכמה הזו.</p>
<p>¹² פדות שלח⁵ לעמו כד פריק קודשא בריך הוא לישראל מגלות מצרים ועבד לון נסין וגבורן צוה לעולם בריתו כד אתא יתרו וקביל ליה קודשא בריך הוא וקריב ליה לפולחניה ומתמן⁶ אתקריבו כל אינון גיורין תחות גדפוי דשכינתא מתמן ולהלאה קדוש⁷ ונורא שמו דהא כדין אתקדש שמיה דקודשא בריך הוא דהא (מסטר אחר¹³) יתקדש שמא קדישא כד אתבר ואתכפיא סטרא אחרא כמה דהוה ביתרו</p>	<p>פדות שלח לעמו כשגאל הקדוש ברוך הוא את ישראל מגלות מצרים ועשה להם נסים וגבורות צוה לעולם בריתו כשבא יתרו וקבלו הקדוש ברוך הוא וקרבו לעבודתו ומשם התקרבו כל אותם גרים תחת כנפי השכינה משם והלאה קדוש ונורא שמו שהרי אז התקדש שם הקדוש ברוך הוא שהרי (מהצד האחר) מתקדש שם הקדוש כשנשבר ונכפה הצד האחר כמו שהיה ביתרו.</p>
<p>וישמע יתרו וגו' וכי יתרו שמע וכל עלמא לא שמעו והא כתיב (שמות טו יד) שמעו עמים</p>	<p>וישמע יתרו וגו' וכי יתרו שמע וכל העולם לא שמעו והרי כתוב שמעו עמים ירגזון אלא כל העולם שמעו ולא</p>

¹ בתחילה פי' דאגין עלייהו בגלותא ומשה וישראל בכלל ועתה פי' ניסין דעביד עמהון ולכ"א בפרט דבגלותא לא אתגלי רק שמא דאלקים כי שמא דהוי"ה נתגלה בגאולה למעביד ניסין דבהאי עביד ניסין כידוע (יהל אור).

² ראשון פדות מבבל בבית שני במדי והן ג' אומות בג' גליות שני ביון ע"י הכהנים וזהו צוה לעולם בריתו וכמש"ל רנח ע"א וע"ד הוה כהנים כו' ולהאי אצטריך כו' והוא לקבל היכלא שתיתאה דלהון ערלה את הברית ואת החסד שלישי לעתיד לבא והתגדלתי והתקדשתי כו' והתנבא דוד על העתיד לבד מה שעבר (יהל אור).

³ כמ"ש ראשית חכמה כו', והוא התורה פי' פתחה בחכמה בראשית שהוא ראשית חכמה, וכמ"ש בתיקונים בחוכמתא, שכל טוב שהוא ע"י המעשים והסיפורים כמ"ש במ"א והוא בנביאים והתחלת נביאים לא ימוש כו' אז תשכיל כו' תהלתו הוא כתובים בראשיתו תהלים וכן איוב ושאריו והן בו"ק תורה בת"ת ספר זכרון ספר תורה ונביאים וכתובים בחו"ג ופורקנא בנה"י שהן גוונים דאתחזיין דמתמן ב' משיחין כל הניסים (יהל אור).

⁴ ר"ל כל תנ"ך, שכל טוב כו', תהלתו כו', קאי אראשית חכמה שהוא שכל טוב כו', והוא כמ"ש (תענית ט ע"א) ליכא מידי כו' דלא מרמזי כו' (יהל אור).

⁵ השתא מפרש באופן אחר כל הפ' על גאולת מצרים (יהל אור).

⁶ ר"ל זהו לעולם בריתו (יהל אור).

⁷ ר"ל בכל הגוים והן ג' דרגין מלך וכהן וישראל, וכן באומות ואח"כ ראשית חכמה דאח"כ אתייהב אורייתא כנ"ל וכלילא בה תנ"ך כנ"ל וכמ"ש (שבת פח ע"א) בריך רחמנא דיהיב לן אורייתא תליתאי ביום תליתאי כו' (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>ירגזון אלא כל עלמא שמעו ולא אתברו והאי שמע ואתבר</p>	<p>נשברו והוא שמע ונשבר</p>
<p>סח/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>ואתכפיא מקמיה דקודשא בריך הוא ואתקרב לדחלתיה</p>	<p>ונכפה מלפני הקדוש ברוך הוא וקרב ליראתו.</p>
<p>רבי אבא אמר בכמה! אתר תנינן דקודשא בריך הוא כל מה דעבד לעילא ותתא כלא איהו קשוט ועובדא דקשוט ולית לך מלה בעלמא דבעי בר נש לדחיא ליה מניה ולאנהגא ביה קלנא דהא כלהו עובדא דקשוט אינן וכלא אצטריך בעלמא</p>	<p>רבי אבא אמר בכמה מקומות שנינו שכל מה שעשה הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה הכל הוא אמת ומעשה אמת ואין לך דבר בעולם שצריך אדם לדחותו ממנו ולנהג בו קלון שהרי כולם מעשי אמת הם והכל צריך בעולם.</p>
<p>דהא זמנא חדא הוה רבי אלעזר אזיל בארמא והוה אזיל¹⁴ עמיה רבי חזקיה חמו חד חויה קם רבי חזקיה למקטליה אמר ליה רבי אלעזר שביק ליה לא תקטליניה אמר ליה והא מלה בישא איהו דקטיל בני נשא אמר ליה לרבי חזקיה והא כתיב (קהלת י יא) אם ישוך הנחש בלא לחש לא נשיך חויה לבר נש עד דלחשין ליה מלעילא ואמרי ליה זיל קטיל ליה לפלניא</p>	<p>שהרי פעם אחת היה רבי אלעזר הולך בדרך והיה הולך עמו רבי חזקיה ראו נחש אחד קם רבי חזקיה להרגו אמר לו רבי אלעזר עזב אותו אל תהרג אותו אמר לו והרי הוא דבר רע שהורג בני אדם אמר לו לרבי חזקיה והרי כתוב אם ישוך הנחש בלא לחש לא נושך הנחש את האדם עד שלוחשים לו מלמעלה ואומרים לו לך הרוג את פלוני.</p>
<p>ולזמנין כמה דעביד האי הכי נמי שזיב לבר נש ממלין אחרנין ועל ידוי ארחיש קודשא בריך הוא ניסא לבני נשא וכלא בידא דקודשא בריך הוא תליא וכלא איהו עובדי ידוי ואצטריך עלמא להו ואי לאו דאצטריך לון עלמא לא עבד לון קודשא בריך הוא ועל דא לא בעי בר נש לאנהגא בהו קלנא במלי דעלמא במלוי ובעובדוי דקודשא בריך הוא על אחת כמה וכמה</p>	<p>ולפעמים כמו שעשה זה כך גם מציל את האדם מדברים אחרים ועל ידו מרחיש הקדוש ברוך הוא נס לבני אדם והכל תלוי ביד הקדוש ברוך הוא והכל הוא מעשי ידיו וצריך אותם העולם ואם העולם לא היה צריך אותם לא היה הקדוש ברוך הוא עושה אותם ולכן לא צריך אדם לנהג בהם קלון בדברי העולם בדבריו ומעשיו של הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה.</p>
<p>פתח ואמר (בראשית א לא) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וירא אלהים דא אלהים חיים² וירא דאסתכל לאנהרא לון ולאשנחא לון את כל אשר עשה כלא בכללא חדא עילא ותתא³ והנה טוב דא סטרא דימינא מאד דא סטרא דשמאלא והא אוקמוה טוב דא מלאך חיים מאד דא מלאך המות וכלא רזא חדא⁴ רזא הוא לאינן דמסתכלי ברזא דחכמתא⁵</p>	<p>פתח ואמר וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וירא אלהים זה אלהים חיים וירא שהסתכל להאיר להם ולהשגיח עליהם את כל אשר עשה הכל בכלל אחד מעלה ומטה והנה טוב זה צד הימין מאד זה צד השמאל והרי פרשוה טוב זה מלאך החיים מאד זה מלאך המות והכל סוד אחד סוד הוא לאותם שמתבוננים בסוד החכמה.</p>

¹ עי' יהל אור.

² בינה (רח"ו).

³ אצילות ובי"ע דאלקים חיים למעלה (יהל אור).

⁴ ר"ל עם מ"ש טוב סט' דימינא מאד כו' (יהל אור).

⁵ עי' יהל אור.

זהר פרשת יתרו

<p>וירא אלהים את כל אשר עשה בכל עובדא דבראשית כתיב וירא אלהים כי טוב והכא וירא אלהים את כל אשר עשה אלהים¹ לתתא² שליט על תתאי אלהים³ לעילא שליט על עלאי דא איהו רזא דאלהים חיים⁴ (נ"א ד"א כלא¹⁵ איהו אלהים חיים) דאנהיר ואדליק כל אינון בוצינין עלאינ ותתאינ ומתמן נפקין כל אינון נהורין לאנהרא</p>	<p>וירא אלהים את כל אשר עשה בכל מעשה בראשית כתוב וירא אלהים כי טוב וכאן וירא אלהים את כל אשר עשה אלהים למטה שולט על התחתונים אלהים למעלה שולט על העליונים זהו סוד של אלהים חיים (הכל הוא אלהים חיים) שמאיר ומדליק כל אותם נרות עליונים ותחתונים ומשם יוצאים כל אותם אורות להאיר.</p>
<p>תא חזי יתרו הוא דיהב עיטא למשה על תקונא דדינין הכי אצטריך ורזא דא דאודי ליה לקודשא בריך הוא וסדר קמיה תקונא דדינוי לאחזאה מה דכתיב (דברים א יז) כי המשפט לאלהים הוא ולא לסטרא אחרא⁵ ודינין לישראל אתייהבו ולא לאחרא דכתיב (תהלים קמו יט) חקיו ומשפטיו לישראל ותא חזי לא ינהיג בר נש קלנא באחרא ומלה דהדיוטא מלה</p>	<p>בא וראה יתרו הוא שנתן עצה למשה על תקון הדינים כך צריך וסוד זה שהודה לו לקדוש ברוך הוא וסדר לפניו תקון הדינים להראות מה שכתוב כי המשפט לאלהים הוא ולא לצד האחר והדינים נתנו לישראל ולא לאחר שכתוב חוקיו ומשפטיו לישראל ובא וראה לא ינהג אדם קלון באחר ודבר הדיוט דבר</p>
<p>תוספתא</p>	
<p>בטמירו דטמירין⁶ אתרשים רשימו חד דלא אתחזי⁷ ולא אתגליא ההוא רשימו רשים ולא רשים⁸ מארי דסכלתנו ופקחין דעיינין לא יכלין למיקם ביה איהו קיומא דכלא⁹ ההוא רשימו¹⁰ איהו זעיר¹¹ דלא אתחזיא ולא אתגליא קיימא ברעותא¹² לקיימא כלא לנטלא מה דנטלא ממה דלית ביה רשימו¹³ ולא רעותא דלא אתחזי¹¹⁶</p>	<p>במכסה שבמכסים נרשם רושם אחד שלא נראה ולא התגלה אותו רושם רשום ולא רשום בעלי התבונה ועינים פקוחות לא יכולים לעמוד בו הוא קיום הכל אותו הרושם הוא קטן שלא נראה ולא התגלה עומד ברצון לקיים הכל לקבל מה שמקבל ממה שאין בו רושם ולא רצון שלא נראה.</p>

¹ מלכות (רח"ו). עי' הערה הובא בסוף הספר.
² ר"ל שכינה תתאה על ב"ע והכל דרגא חדא כמו שבינה כוללת ג"ר והיא על זר"ן כן היא בבריאה ועל יצירה ועשייה ובד"א פ' הכל על בינה וכנ"ל (יהל אור).
³ בינה (רח"ו). המאציל א"ס ית"ש מתייחד בז"א ומלכות והוא חד עמהם יחיד ומיוחד, וע"י יחודו בז"א נתגלה בשם הוי"ה ב"ה, וביחודו בהמלכות נתגלה בה בשאר כל השמות כולם המסתעפים מהשם הוי"ה. ונעשית המלכות עי"ז, ר"ל ע"י יחודו בה וגילויו בה לאלה"י כל הארץ המנהגת את כל העולמות כולם (כללים ח"א לא ע"ב), כל עומק דרכי ההנהגה של עתה שהם תלויים בהנוק' (שם ח"ב ח ע"א).
⁴ הטעם הוא כי אין להחיצונים אחיזה בהם, לכן נקראים הם חיים. וכ"ז הוא משום שהם קרובים לאור א"ס, מקור החיים (דע"ה ח"ב צז ע"ב).
⁵ כדי לאתקדשא שמא דקב"ה כנ"ל וכמש"ו אבל שאמר והכי אצטריך הוא משום דקין אמר לית דין כו' והוא נפרד מקין ואתתקן בזה (יהל אור).
⁶ עי' יהל אור. ועי' ברית יצחק נה ע"א אריכות.
⁷ הוא סוד י' דנפיק מאורי, י' אור, והוא שרש אבא (יהל אור).
⁸ עי' יהל אור.
⁹ כמ"ש בפ' ויקרא דף י ע"ב, א"ל על י' קיימא כלהו ומניה אתבניאו וכו' (יהל אור).
¹⁰ פ' רשימו הוא יסוד אבא (זהר הרקיע). ר"ל שאבא הוא יר"ד דשמא קדישא והיא קטנה מכל כ"ב אתון להורות שאבא נעלם מאד (רח"ו).
¹¹ כמ"ש בתז"ח (נ ע"ג) איהו זעיר ומגו זעירותא דיליה טמיר בסתימו דמעוי ולא ידיע (יהל אור).
¹² הוא סוד מצח עתיק שהוא רצון עליון יסוד דעתיקא (זהר הרקיע).
¹³ הוא אין סוף דאין בו סוד הרשימו הנגלה באבא ולא רעותא הוא יסוד דעתיק שהוא סוד המצח (זהר הרקיע).

זהר פרשת יתרו

<p>ההוא רשימו בעא לאחפיא גרמיה ועבד ליה לגרמיה לאתטמרא ביה חד היכלא² ההוא היכלא אפיק ליה מגרמיה ומתח ליה במתיחו רב³ וסניא לכל סטרין אוקיר ליה בלבושי יקר⁴ פתח ליה חמשין תרעין⁵</p>	<p>אותו הרושם רוצה לכסות את עצמו ועושה אותו לעצמו להטמין בו היכל אחד אותו היכל מוציא אותו מעצמו ומותח אותו במתיחה גדולה ורבה לכל הצדדים מכבד אותו בלבושי כבוד ופותח לו חמשים שערים.</p>
<p>לגו בגו⁶ אתטמר ואתגניז ההוא רשימו כיון דאתגניז ביה ועאל בגויה אתמליא נהורא מההוא נהירו נבעין נהורין וניצוצין נפקין⁷ מאינון תרעין ונהרין כלא⁸</p>	<p>לפני ולפנים נטמן ונגנז אותו רושם כיון שנגנז בו ונכנס לתוכו מתמלא באור מאותו האור נובעים אורות וניצוצות יוצאים מאותם השערים ומאירים הכל.</p>
<p>ההוא היכלא אתחפייא בשית יריעין⁹ אינון שית יריעין אינון המש לגו¹⁰ בגו אינון יריעין¹¹ קיימא חד יריעה מרקמא¹² בההוא יריעה¹³ אתחפייא ההוא היכלא מניה אשגח¹⁴ וחמא לכלא</p>	<p>אותו היכל מכסה בשש יריעות אותן שש יריעות הן חמש לפני ולפנים אותן יריעות עומדת יריעה אחת רקומה ובאותה היריעה מתכסה אותו ההיכל ממנו משגיח ורואה הכל.</p>

¹ ר"ל שניטל מא"ס ממ"ס כמ"ש בז"ח ה"ע"ב את י' סלקא ברעו דמחשבה (יהל אור).

² היינו אמא שנכנס יסוד אבא בגווה (זהר הרקיע). ע"י יהל אור.

³ הוא ה' עלאה אתפשטותא דהאי ראשית שמקודם בצורת י' זעירא (יהל אור).

⁴ ע"י אריכות ביהל אור.

⁵ הוא פתיחת ה'ה' וכלילותה ב'י' (יהל אור).

⁶ חכמה שנגנז בה והוא סוד נקודה האמצעית של ה' כמ"ש בפרשת תצוה קפ ע"ב (יהל אור).

⁷ פ'י נהורין הם ה"ח ה"פ אור דיום א' וה"ג נק' ניצוצין וה"ח ביסוד אבא וה"ג ביסוד אימא והם ה' תרעין כל א' כלול מ'י הרי נ' תרעין דאימא הה"ג ואח"כ מתלבש יסוד אבא ביסוד אימא ונכנסין בז"א ונותנים לו ה"ח הם היריעות והם ה' והם ו' כי באמת הם אינם מתפשטים מחסד עד הוד כל א' נוטל א' ויסוד נוטל אח"כ כולם והיא היריעה הששית אבל באמת אינם בחשבון חסדים הנפרדים בגו אינון יריעין קיימא חד מרקמא הוא סוד חסד שבאמא שהוא כולל כל ה"ח ומחלקם על הסדר לכל מדה בסוד יומם יצוה ה' חסדו ואמר מרקמא כי אין דומה חסד שבחסד אל חסד שבגבורה וא"כ יש בה גוונים הרבה וזהו שאמר מרקמא (זהר הרקיע).

⁸ זריק ניצוצין כו' - בינה, שמשם בוצינא, דזריק ניצוצין כידוע. שסוד נהורין וניצוצין, נהורים בחכמה, וניצוצין בבניה, שהן אורא ובוצינא (גר"א בתיקו"ז א ע"א). וע"י יהל אור.

⁹ היכל הזה הוא הבינה "ואתחפייא בשית יריעין" הם מחסד ועד יסוד דזעיר אפין, כנודע כי בינה עלאה נגגנת תוך בינה דזעיר אפין, ומשם ולמטה עד היסוד יש שית יריעין, והם סוד אות ה' ראשונה הנגגנת גו אות ו' הנקראת שית יריעין ודע כי החסד יש בו מציאות אחד אשר על שמו נקרא יומם ונתבאר בפרשת אמור שהוא משום דאזיל עם כולהו יומין. פירוש כי הוא מתפשט בכל שאר החמשה ספירות אשר למטה ממנו כי הם אינם יכולים לקבל הארה עליונה אם לא באמצעות החסד הזה הנמשך ואזיל בכלהו. ונמצא כי הם שית חסדים שהם שית יריעין הנז'. אבל הראשונה מכולן כולה חסד ואינה נכנסת במספר עמהם אבל החמשה ספירות אחרות יש בהם מציאות החסד ואינון חסד גמור אלא שבתוכן מתלבשין חמש יריעין דחסד כנז'. וזמ"ש אינון שית יריעין אינון חמש לגו. פירוש כי לגו מהנהו חמש ספירות נמשכין בתוכן ה' יריעות החסד כי הראשונה אינה בכללן לפי שהיא לגו מכולהו חמש יריעין הנז' (שער מאמרי רשב"י, וע"י שם עוד יד ע"ד). הוא ו"ק של בינה סוד הדעת שלה, שהן נ' תרעין וכלילתן ביסוד (יהל אור).

¹⁰ ע"י יהל אור.

¹¹ ע"י יהל אור.

¹² הוא בחינת החסד העליון עצמו הנקרא יומם המתפשט לגו מאינון חמש. וטעם היותה נקראת מרקמ' הוא לפי שהיא הנותנת ציור וגוון לכל החמש ספירות אשר תחתיה ולכן נקראת מרקמא. רוצה לומר נותנת כח ציור וריקום וגוון בה' ספירות שתחתיה. והנה זו היריעה המרקמא היא היותר סמוכה אל הבינה והבינה אתחפייא בגו האי יריע' מרקמא וזמ"ש בההיא יריעה רוצה לומר המרקמא אתחפייא ההוא היכלא שהיא הבינה שנחפית ומתלבשת בתוך זו היריעה הפנימי' שבכולן. ועיין לקמן בפ' תרומה דף קל"ט ע"א ובפ' אמור דף קג ע"ב (שער מאמרי רשב"י).

¹³ הוא לבוש יקר הנ"ל (יהל אור).

¹⁴ בסוד נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו, וכמ"ש שם ועביד טיבו לכלא דאפיק מזונא לכולא ונהיר לון (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>האי היכלא איהו¹ פקיהא דעינין דלא ניים איהו אשגה תדיר לאנהרא לתתא מגו נהירו² דההוא רשימו ההוא סכלתנו³ חכמתא טמירתא רעו דרעותין (ס"א בעו דבעותין) הוי גניו וטמיר ולא אתגליא קיימא ולא קיימא בריך הוא מטמיר דטמירו⁴ בריך הוא לעלם ולעלמי עד אמן (ע"כ)</p>	<p>ההיכל הזה הוא פקחת העינים שלא ינום הוא משגיח תמיד להאיר למטה מתוך האור של אותו הרושם אותה תבונה חכמה נסתרת רצון הרצונות (בקשת הבקשות) היה גנוז וטמון ולא התגלה עומד ולא עומד ברוך הוא מהמכוסה שבמכוסים ברוך הוא לעולם ולעולמי עד אמן.</p>
<p style="text-align: center;">ס"א</p>	
<p>איהו דהא במשה כתיב וישמע משה לקול חותנו וגו'</p>	<p>הוא שהרי במשה כתוב וישמע משה לקול חותנו וגו'.</p>
<p>וישמע יתרו וגו' פתח ואמר (תהלים יח ג) על בן אודך⁵ בגוים יהויה ולשמך אזמרה דוד מלכא אמר דא ברוח קודשא בשעתא דחמא⁶ דהא יקרא דקודשא בריך הוא לא אסתליק בסליקו ולא אתיקרא בעלמא אלא מסטרא דשאר עמין</p>	<p>וישמע יתרו וגו' פתח ואמר על כן אודך בגוים ה' ולשמך אזמרה דוד המלך אמר את זה ברוח הקודש בשעה שראה שהרי כבוד הקדוש ברוך הוא לא עולה בעליה ולא מתכבד בעולם אלא מצד שאר העמים.</p>
<p>ואי תימא הא קודשא בריך הוא לא אתייקר בעלמא אלא בניניהון דישראל הכי הוא ודאי דהא ישראל אינון הוי יסודא⁷ דשרגא לאנהרא אבל כד שאר עמין אתאן ואודן ליה בשעבודא</p>	<p>ואם תאמר הרי הקדוש ברוך הוא לא מתכבד בעולם אלא בגלל ישראל כך זה ודאי שהרי ישראל הם היסוד של הנר להאיר אבל כששאר העמים באים ומודים לו בשעבוד הכבוד של הקדוש</p>

¹ עי' יהל אור.

² הוא סוד אורא כנ"ל (יהל אור).

³ הוא חכמה שלא ידע אנו שערכה ועי' בס"א ה ע"א אלן ט' סמכין כו' סלקין גו מחשבה כו' (יהל אור).

⁴ ר"ל מכתר (יהל אור).

⁵ והוא מ"ש למעלה טוב דא סט' דימינא מאד כו' והוא כנ"ל אם שניהן יחד ימינא עיקר ועי' שמאלא נעשה מאד ועכו"ם שמאלא ועי' פרשת שמיני לו ע"ב (יהל אור).

⁶ הנה היצירה אל הבריות הוא כח ההשפעה העליונה, ונותנת צורה במצטייר, והנה כל האומות הם משורש מעשה ה' באדם הראשון וסוד השפעה העליונה מתפשטת מלמעלה ונתנת לשרים וכח הצורה העליונה מתפשטת בחותם הצורה הגשמית, וסוד הצורה הזאת בב' דרכים, ברוחניות בנשמה אינה אלא בישראל, ובגשמי אינה בישראל לבד אלא גם היא מתפשטת בכל האדם ומטעם זה כאשר מאותה הצורה יכנס פנימה אל הקדש שמו של הקב"ה מתייקר שהצורה נאספת אל שורשם, ואל תחשוב שאלו הצורות לבטלה ולריק הם, שאין לך הויה שאינה מהצורה העליונה, וח"ו שיהיה דבר נמצא במציאות שלא מכח עליון, והכח ההוא לא יהיה הויותו לריק, אמנם יש להם דרך להתאסף לזמן חידוש העולם, ודבר זה סוד עמוק מאד, ומטעם זה כאשר יכנס יתקדש שמו של הקב"ה, כאותה הבחינה העתידה שנאמר בה, כי אז אהפוך אל עמים ויוכללו, ומעין אותו כבוד הוא הכבוד הנמשך להקב"ה כאשר האומות מקדישים ומודים שמו, ולזה אמר אודך בגויים כדי שמתוך הענף המתפשט יבא השבח והמעלה כדמפרש ואזיל, והענין שסוד ההויות האלו המרים שנתפשטו בדין לקיים הדין, עתידים הם להמתק, שמה שאנו אומרים שיתבטלו הקלי' אל תחשוב שיתבטלו ממש, שאין שום הויה מתבטלת כלל, אלא הכוונה הכנסם פנימה ויתבטלו מרירתם, שאחר שיצר הרע אשר בנו וזכינו אל האור העליון מכוחו, מה תועלתנו שיתבטל אחר התחיה, אם אנו זכינו על ידו והוא חלק בנו אלא יתבטל כחו ומרירתו, וההויה קיימת, ויוכלל בקדש בתוכיות הצורה הקדושה, והיינו סוד הענף הנכלל בשורש וישראל עיקר השורש אל הנר שהיא השכינה המאירה בנו (אור יקר).

⁷ דהיינו צדיקים נעשים להם כנפים, וסוד הכפנים הם סוד והחזיקו עשר האנשים מכל לשונות הגוים, והיינו סוד הציצית שבו סוד התכלת, דהיינו סוד האש המתפשט לחוץ ושם הם נכללים, נמצא שהם מושרשים בתכלת שהיא בחינה אחרונה אל הקודש, ונמצא לפי זה שהאומות ממש כנפים וענפים לישראל, וקדושה עליונה תלויה בהם ומתקדשת בהם, ולזה ישראל יסוד ועיקר התמונה העליונה והם ענף א' שנתפשט חוץ שהוא צורך גבוה הכנסו פנימה לתיקון המציאות, כדי שיהיה סוד האחדות שלם בכל חלקיו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>דיקרא דקודשא בריך הוא כדין אתוסף יסודא דשרגא ואתתקף על כל עובדוי¹ בחבורא חדא² ושליט קודשא בריך הוא בלהודוי³ עילא ותתא</p>	<p>ברוך הוא אז נוסף יסוד הנר ומתחזק על כל מעשיו בחיבור אחד ושולט הקדוש ברוך הוא לבדו מעלה ומטה.</p>
<p>כגוונא דא כל עלמא דחילו ואימתא נפל עליהו מקמי קודשא בריך הוא וכיון דאתא יתרו דאיהו כומרא עלאה דכל טעוון אחרנין כדין אתתקף ושליט יקרא דקודשא בריך הוא על כלא</p>	<p>כדוגמא זו כל העולם אימה ופחד נפל עליהם מלפני הקדוש ברוך הוא כיון שבא יתרו שהוא כומר עליון של כל יתר האלילים אז התחזק ושולט כבוד הקדוש ברוך הוא על הכל.</p>
<p>בגין דכל עלמא כד שמעו שמעו גבורתיה דקודשא בריך הוא זעו וכלהו הוו מסתכלן ביתרו דאיהו חכים ורב ממנא דכל טעוון דעלמא כיון דחמו דאיהו אתא ופלה ליה לקודשא בריך הוא ואמר עתה ידעתי כי גדול יהויה מכל האלהים כדין כלהו אתרחקו מפולחניהון וידעו דלית בהו ממשו כדין אתייקר יקרא דשמא קדישא דקודשא בריך הוא בכל סטרין ועל דא אתרשים פרשתא דא באורייתא ושירותא דפרשתא הוה ביה ביתרו</p>	<p>משום שכל העולם כששמעו שמע גבורתו של הקדוש ברוך הוא זעו וכולם היו מסתכלים ביתרו שהוא חכם וממונה גדול של כל אלילי העולם כיון שראו שהוא בא ועובד לקדוש ברוך הוא ואמר עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים אז כולם התרחקו מעבודותיהם וידעו שאין בהם ממש ואז התכבד כבוד השם הקדוש של הקדוש ברוך הוא בכל הצדדים ולכן נרשמה פרשה זו בתורה וראשית הפרשה היה בו ביתרו.</p>
<p>יתרו¹⁷ חד מחכימין דפרעה הוה תלת חכימין⁴ הוו ליה לפרעה חד יתרו וחד איוב וחד בלעם חד יתרו דלא הוה פולחנא וממנא ושמשא וככבא⁵ דשליט על שולטניה דלא הוה ידע פולחנא דאתחזי ליה וההוא שמושא דיליה בלעם הוה חרשא בכל מיני חרשין בין בעובדא בין במלה</p>	<p>יתרו היה אחד מחכמי פרעה לפרעה היו שלשה חכמים אחד יתרו ואחד איוב ואחד בלעם אחד יתרו שלא היתה עבודה וממונה ושמש וכוכב ששולט על שלטונו שלא היה יודע העבודה שראויה לו ואותו השמוש שלו בלעם היה מכשף בכל מיני כשפים בין במעשה בין בדבור.</p>
<p>איוב הוה דחיל בדחילו ובהווא דחילו הוה עקרא דיליה בגין דמלה דלעילא בין דקדושה בין דסטרא אחרא לא יכיל בר נש לאמשכא רוחא דלעילא לתתא ולמקרב גביה אלא בדחילו ויכוין לביה ורעותיה בדחילו ותבירו</p>	<p>איוב היה פוחד בפחד ובאותו פחד היה עקרו משום שדבר שלמעלה בין של קדושה בין של הצד האחר לא יכול אדם למשוך רוח שלמעלה למטה ולקרב אליו אלא בפחד שיכוון לבו</p>

¹ דקדק באומרו עובדוי כדפי' שכח המצייר נתפשט בצורות המצויירת (אור יקר).

² דהיינו סוד האחדות הגמור והשלם (אור יקר).

³ אחר שכאשר נאמר מלת אחד, אינו צודק אלא דווקא עד היכל לבנת הספיר, ומשם למטה אינו כולל א' מפני החצונים שהם אחר, אם כן כל זמן שהמציאות הזוה כך הוא אין ייחוד אחד שלם, עד שיאמר אחד בכל נמצא כאומרו ולעבדו שכנס אחד, ומעין זה היה ענין יתרו כדמסיק (אור יקר).

⁴ כסדר ג' קוין ובסט"א ימינא חמור משמאלא, כמ"ש בתז"ח וכמ"ש טוב כעס דמרה משחוק דטחול דהוא ארס דזוחלי עפר, והענין כי בצד שמאלא יותר נאחז בקדושה וי"ל קרוב יותר לקדושה, ולכן דכורא דיקק יותר ואינו מפתה דהוא כעס כו', אבל אמציעיתא דילהון כיון שביעקב אין אחיזה כלל ל"ל בסט' דקדושה כלל, ולכן איוב בדחילו כו' ויתרו דהוא כהן, אבל בלעם נגד דעת דמשה בישראל לא קם כו' ויודע דעת עליון, ור"ל עליון במקומו שהוא עליון (יהל אור).

⁵ זוהי חכמת הורדת הכוכבים למטה והם חכמת הטלמסאות והיא ג"כ ע"ז והיינו לקטר למלכת השמים דהיינו סוד כחות הכוכבים והמזלות ויש עליהם מלאכים ממונים ושמיים לשמש שהם ג' מדרגות: א', ממנא, מהקדש. ב', שמשא, יוצא ומתפשט עד הככב להשפיעו והוא בינוני לא קדוש ולא טמא. ג', ככב, ממש יש לו כח, ולזה עושים עבודת קטורת ומעשה ידוע להוריד ככב למטה וכו' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>דלכא וכדין ימשיך לתתא רוחא דלעילא ורעותא דאצטריך</p>	<p>ורצונו בפחד ובשברון הלב ואז ימשיך למטה רוח שלמעלה והרצון שהצטרך.</p>
<p>ואי לא ישוי לביה ורעותיה בדחילו להווא סטרא לא יכיל לאתדבקא ביה רעותיה בר להני טופסי דקיקין ולא בכלהו בגין דאית בהו שלטנין דאצטריך לגבייהו רעותא דלכא¹ ודחילו כל שכן אינון מלין עלאינ² דאצטריך דחילו ואימתא ורעותא יתיר</p>	<p>ואם לא ישים לבו ורצונו בפחד לאותו הצד לא יוכל להדביק בו רצונו פרט לאותם הצורות הדקיקות ולא בכלום משום שיש בהם שליטים שצריכים אליהם את רצון הלב והפחד כל שכן אותם דברים עליונים שצריך פחד ואימה ורצון יותר.</p>
<p>יתרו אצטריך פולחניה דהווא סטרא תדיר בין בזמנא דאצטריך ליה לבר נש בין בזמנא דלא אצטריך ליה בגין דהווא סטרא יהא דביק לגביה בשעתא דאצטריך ליה בלעם אתדבק באינון חרשין כמה דאתמר</p>	<p>יתרו הצטרך עבודתו של אותו הצד תמיד בין בזמן שצריך לו לאדם ובין בזמן שלא צריך לו כדי שאותו הצד ידבק אליו בשעה שצריך אותו בלעם נדבק באותם כשפים כמו שנתבאר.</p>
<p>איוב בסגיא דהווא דחילו דיליה אהדר במצרים למדחל מקמיה דקודשא בריך הוא כד חמא אינון גבורין ונסין דעבד קודשא בריך הוא במצרים יתרו לא אהדר בכל דא עד דנפקו ישראל ממצרים וכל אינון קשרין וטפסין דקשירו מצראי לא הוו כלום ונפקו ולבתר דטבע לון בימא כדין תב ואהדר לפולחנא דקודשא בריך הוא</p>	<p>איוב ברב שאותו הפחד שלו חזר במצרים לפחד מלפני הקדוש ברוך הוא כשראה אותם גבורות ונסים שעשה הקדוש ברוך הוא במצרים יתרו לא חזר בכל זה עד שיצאו ישראל ממצרים וכל אותם קשרים והצורות שקשרו המצרים לא היו כלום ויצאו ואחר שטבע אותם בים אז שב וחזר לעבודת הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>בלעם לא תב ולא אהדר³ דטנופא (ס"א דטפסא) דסטרא אהרא הוה מתדבק ביה ועם כל דא אסתכלותא דמרחיק הוה מסתכל בגו ההוא טנופא¹⁸⁴ (ס"א טפסא) ואתדבקותא דסטרא אהרא דהא בסטרא אהרא⁵ אית נהירו דקיק חד דנהיר סחרניה כמה דאת אמר (יחזקאל א ד) ונגה לו סביב ודא אסתכלותא זעיר (ועל דא)¹⁹ הוה מסתכל מרחיק ולא בכלהו מלין</p>	<p>בלעם לא שב ולא חזר שטנופת (שצורת) הצד האחר היה דבוק בו ועם כל זה היה מסתכל הסתכלות של מרחק בתוך אותה טנופת (צורה) והדבקות לצד האחר שהרי בצד האחר יש אור דקיק אחד שמאיר סביבו כמו שנאמר ונגה לו סביב וזו הסתכלות קטנה (ועל זה) היה מסתכל מרחוק ולא בכל הדברים.</p>
<p>וכד הוה מסתכל מלה זעיר מהווא נהירו כבתר כותלא הוה אמר ולא ידע מאי קאמר והוה מסתכל בהווא נהירו בסתימו דעינא⁶ ואתגלגל עינא וחזי בר נש נהורא סתימא ולא</p>	<p>וכשהיה מסתכל דבר קטן מאותו האור זה היה כמאחרי הכתל אמר ולא ידע מה אמר והיה מסתכל באותו האור בסתימות העין והעין מתגלגלת ורואה האדם אור סתום ולא רואה וסוד זה</p>

¹ עי' ח"א קו ע"ב שזה לשון של יצרו. ועי' לקמן קלד ע"ב.

² פי' הקדושה (מ"מ).

³ זה תבין ממה שהודעתין איך נתגלגל בנבל הכרמלי בסוד ויהי לאבן הנז' בנבל. וע"ש באורך ענין הגלגולים ההם איך נתפשטו (שער מאמרי רשב"י).

⁴ פי' שבלעם היה שקוע תוך הקלי' ומתוך הקלי' היה רואה זהרורית מועטת של הקדושה (מ"מ).

⁵ פי' שבתוך הקלי' יש נהירו דקיק שהם ניצוצי הקדושה שבתוכם שהוא נשמתם, וע"י אותם הניצוצות היה רואה בלעם קצת מאור הקדושה, וזה שאמר ובדא אסתכלותא ז"א הוה מסתכל מרחיק (מ"מ).

⁶ ר"ל הגוונים בעינים סתומות דאין בהם באמת ראייה וע' בריש פרשת וארא דמשה ידע בהון ידיעה אבל בלעם לא ידע כלל כנ"ל ולא ידע מאי קאמר אלא ראייה ואין בהם ראייה באמת וז"ש ולא חזי (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

שתום העין ופרשוה שתום סתום והכל אחד.	חזי ורוא דא (במדבר כד ג) שתום העין ואוקמוה שתום סתום וכלא חד
שהרי אין צד אחר שאין בו	דהא לית סטרא אחרא דלית ביה
	סמ"ב
אור דקיק קטן מצד הקדושה כדוגמא שרוב החלומות שברוב התבן יש גרעין אחד של חטה פרט לצורות הדקיקות הללו החצופות שכלם יותר טמאות ובהם היה בלעם יודע.	נהירו דקיק זעיר מסטרא דקדושה ¹ כנוונא דרוב הלמין דבסניאות תבנא אית חד גרעינא דחטין בר אלין טפסי דקיקין חציפין דכלהו מסאבי יתיר ובהו הוה בלעם יודע
אשרי חלקו של משה שהוא למעלה בכל הקדשות העליונות והסתכל במה שלא נתנה רשות לאדם אחר בעולם להסתכל וכמו שבלעם היה רואה אור קטן דקיק כמאחורי הכותל מתוך אותו הצד האחר אף כן משה מתוך אור עליון גדול ורב היה רואה למטה כמאחורי הכותל חשוך דקיק אחד שנראה לו ולא בכל זמן כמו שבלעם לא היה מסתכל באותו אור בכל זמן.	זכאה חולקיה דמשה דאיהו לעילא בכל קדושין עלאין ואסתכל במה דלא אתייהב רשו לבר נש אחרא בעלמא לאסתכלא וכמה דבלעם הוה חמי נהירו זעיר דקיק כמבתר כותלא מגו ההוא סטרא אחרא אוף הכי משה מגו נהירו עלאה רב וסני הוה חמי לתתא כמבתר כותלא חד חשוכא דקיק דאתחזי ליה ולאן בכל זמנא כמה דבלעם לא הוה מסתכל ההוא נהירו בכל זמנא
אשרי חלקו של משה הנביא הנאמן מה כתוב בו וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה הסנה היה ודאי בתוך אותה קדושה ונדבק בו שהכל נדבק זה בזה טהור וטמא אין טהור אלא מתוך טמא.	זכאה חולקיה דמשה נביאה מהימנא מה כתיב ביה (שמות ג ב) וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה ² הסנה ודאי הוה בגו ההוא קדושה ואתדבק ביה דכלא אתדבק דא בדא טהור וטמא לית טהור אלא מגו טמא
וסוד זה מי יתן טהור מטמא קלפה ומח עולים זה בזה וקליפה זו לא תעזוב ולא תשבר עד הזמן שבו יקומו המתים מן העפר אז תשבר הקליפה ואור יאיר בעולם בלי סתר מתוך המח אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.	ורוא דא (איוב יד ד) מי יתן טהור מטמא קליפה ומוחא דא בדא סלקא ודא קליפה לא יתעדי ולא יתבר עד זמנא דיקומו מתין מעפרא ³ כדין יתבר קליפה ונהירו ינהיר בעלמא בלא סתימו מגו מוחא זכאין אינון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי

¹ רכז סע"א רלז ע"ב קסד ע"ב רג ע"ב (לש"ו). עי' הערה בסוף הספר.

² משה רבינו ע"ה בעת מראה הסנה שנתגלה אליו השכינה הקדושה בלבת אש מתוך הסנה (שמות ג ב), שרמז לו בזה שהיא מתלבש בתוך הקליפה וכמ"ש בזה"ק (יתרו סט ע"ב), והוא ע"י גלות מצרים וע"ש (תהלים צא טו) עמו אנכי בצרה (דע"ה ח"ב פח ע"ג), בעת שהזו"ן הם בסוד הקטנות ובפרט בהקטנות דעיבור שולטים אז הדינין והקליפות מתגברים, וזהו הענין מה שנתראה אז הקב"ה למשה רבינו ע"ה בלבת אש מתוך הסנה (דע"ה ח"ב קכ ע"ד, ועיי"ש קכח ע"ד).

³ אז יתגלו ויתפשטו למטה כל המתקת הגבורות כולם שנמתקו מכל התלאות והעונשים אשר בעוה"ז ובעולם הנפשות מעת החטא דעץ הדעת עד אותה הזמן דתחיית המתים, ויאירו כולם בכל טוב הצפון לכל מי אשר בשם ישראל יכונה (הקדו"ש כח ע"ב), אז תתגלה התורה בהצדיקים, ומהם לכל העולם כולו (שם סא ע"ב), היה עומד שיחזור האור להתגלה ולהאיר בכל עיקרו בישראל, ומהם בכל העולם כולו במתן תורה אם שזכינו להלוחות הראשונות, אבל מאחר שלא זכינו גם לזה, הנה נגזר על עיקר האור שיהא טמיר וגנוז עד זמן תחיית המתים, כמ"ש בפ' חיי שרה (קלא ע"א) וע' פ' יתרו (סט ע"ב) (דע"ה ח"א ד ע"א), אלו ב' התיקונים הם תלויים זה בזה, כי בביטול הקליפה יזדכך כל הגופות (דע"ה ח"א פא ע"ב), כל זמן שגזרה רצונו ית"ש על כל מציאות הזוהמא והעכירות שימצא בעולם, והוא עד הגיע הזמן דתחיית המתים כמ"ש בזה"ק (פ' יתרו סט ע"ב), הנה לא יתעלו העולמות ב"ע ממדרגתם העצמותית שהם נפרדים נבדלים מבחי' אלהות לעולם (כללים ח"ב נו ע"ד), אחר שיצטרף ויתלבן הבריאה כולה מכל חלאה טומאה וזוהמא, ויתבטל הרע כולו בביטול גמור, והוא בזמן תחיית המתים (ביאורים ח"ב לג ע"ד).

זהר פרשת יתרו

<p>ואת שני בניה אמר רבי חייא וכי בניה ולא בניו של משה אלא בניו דאיהי אשתדלת אבתרייהו בלא בעלה קרא לון אורייתא בניה ולא בניו אמר רבי יוסי אף על גב דבנוי דמשה הוו מלה דקשוט¹ בניה ודאי² רבי אלעזר אמר הא משה הוה מזדווג באתר אחרא קדישא עלאה ולאזו יקרא דיליה למקרי לון בניו השתא אף על גב דבנוי הוו בגין יקרא דההוא אתר דאזדווג ביה קרא לון בניה הכא לבתר³ קרא לון בניו מאי טעמא בגין דההיא שעתא דמטו הוה משה ממלל בשכינתא לבתר דאתפרש ונפק לגבי חמוי כדין כתיב ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו וגו'</p>	<p>ואת שני בניה אמר רבי חייא וכי בניה ולא בניו של משה אלא משום שהיא השתדלה אחריהם בלי בעלה קראה להם התורה בניה ולא בניו אמר רבי יוסי אף על גב שבני משה היו דבר אמת בניה ודאי רבי אלעזר אמר הרי משה היה מזדווג במקום אחר קדוש עליון ולא היה כבודו לקרא להם בניו עכשיו אף על גב שבניו היו משום כבוד אותו מקום שהזדווג בו קרא להם כאן בניה ואחר כך קרא להם בניו למה משום שאותה השעה שהגיעו היה משה מדבר בשכינה אחר שנפרד ויצא אל חמוי אז כתוב ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו וגו'.</p>
<p>אמר רבי שמעון אלעזר⁵ אלעזר אנא חמינא בפרשתא דא דאת שארי מלה כדקא יאות וסיומא לאו הכי ודאי בגין יקרא דשכינתא אזדווגותא עלאה דאזדווג ביה במשה כתיב בניה ואי תימא והא כתיב ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה כלל איהו כלל חדא ובניו בניו דיתרו דהא לבתר דאתא משה לגביה הוו ליה בניו⁶</p>	<p>אמר רבי שמעון אלעזר אלעזר אני רואה בפרשה הזו שאתה מתחיל את הדבר כראוי והסיום לא כך ודאי בשביל כבוד השכינה⁴ הזדווגת העליונה שנזדווגה במשה כתוב בניה ואם תאמר והרי כתוב ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה הכל הוא כלל אחד ובניו בניו של יתרו שהרי לאחר שבא אליו משה היו לו בנים.</p>
<p>והכי הוה ביעקב שכיון דאתא לגביה דלבן ושוי דיוריה ביה הוו ליה בניו אוף הכא משה כיון דשוי דיוריה ביתרו הוו ליה ליתרו בניו וכל ביתיה אייתי עמיה למיעל לון תחות גדפי דשכינתא ויתרו אמר למשה אני חותנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה ושני בניה כתיב ולא כתיב ושני בניך (ס"א ויבא יתרו חתן משה ובניו)²⁰ בניו הוו ליה ליתרו דכתיב (שופטים א טז) ובני קני חתן משה עלו מעיר התמרים ובנוי שבק עם משה</p>	<p>וכך היה ביעקב שכיון שבא אל לבן ושם בו את דיורו היו לו בנים אף כאן משה כיון ששם דיורו ביתרו היו ליתרו בניו ואת כל ביתו הביא עמו להכניסם תחת כנפי השכינה ויתרו אמר למשה אני חותנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה כתוב ושני בניה ולא כתוב ושני בניך (ויבא יתרו חתן משה ובניו) בנים היו לו ליתרו שכתוב ובני קני חתן משה עלו מעיר התמרים ובניו השאיר עם משה.</p>
<p>ויבא יתרו חתן משה פתח ואמר (ישעיה ב ג) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יהויה וגו' האי קרא אוקמוה בכמה אתר אבל זמינן שאר עמין למהך ולכתתא רגלייהו למיעל תחות גדפי דשכינתא לכו ונעלה כל</p>	<p>ויבא יתרו חתן משה פתח ואמר והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' וגו' פסוק זה פרשוהו בכמה מקומות אבל עתידים שאר העמים ללכת ולכתת רגליהם להכנס תחת כנפי</p>

¹ כמ"ש אמו ודאי, ור"ל הידוע לעולם (יהל אור).

² כי הרי לא היו ממדרגתו שהרי לא זכו אחריו לשום גדולה (לש"ו).

³ ור"ל דלר"ח ור"י קשה למה קראן אח"כ בניו (יהל אור).

⁴

⁵ ר"ל דלעולם לא נקראו ע"ש ומ"ש ובניו ובניו דיתרו ועל יתרו דרישא קאי, ודחקו משום דכאן הקדים בניו לאשתו משא"כ שם, אבל לר"א משום דקראן בניה, לכן הקדים האשה, ועוד דרשו אם אין אתה עושה כו', ופי' ויקח משום שהאריך הקרא לפרש שמותם, אבל עיקר הראיה הוא דאח"כ חוזר ושני בניה עמה, דהוא קשיא לר"א (יהל אור).

⁶ דלא תימא היאך הניח בנותיו לרעות ואמר כמו בלבן ומביא ראיה מקרא ובני קני וכו' (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

מעוון דעלמא אית לון ירידה וקודשא בריך הוא מאן דאתדבק ביה אית ביה עליה	השכינה לכו ונעלה כל אלילי העולם יש להם ירידה ומי שנדבק בקדוש ברוך הוא יש לו עליה.
אל הר יהו"ה דא אברהם דכתיב (בראשית כב יד) אשר יאמר היום בהר יהו"ה יראה דהא אברהם קרי ליה הר מה הר הפקירא לכל מאן דבעי בעלמא אופ אתר דא קדישא הפקירא לקבלא לכל מאן דבעי בעלמא אל בית דא יעקב דקרא להאי אתר בית דכתיב (שם כח יז) אין זה כי אם בית אלהים	אל הר ה' זה אברהם שכתוב אשר יאמר היום בהר ה' יראה שהרי אברהם קרא לו הר מה הר הפקר לכל מי שרוצה בעולם אף מקום קדוש זה הפקר כנגד כל מי שרוצה בעולם אל בית זה יעקב שקרא למקום זה בית שכתוב אין זה כי אם בית אלהים.
דבר אחר ¹²¹ הר ובית אף על גב דכלא הר דרגא אחת	דבר אחר הר ובית אף על גב שהכל דרגה אחת
ע/א	
זהר	
סליקו לדא מן דא ² הר ³ לשאר עמין כד אתאן לאעלא ⁴ תחות גדפוי בית לישראל ⁵ למהוי עמהון ⁶ כאתתא בבעלה ⁷ בדורא הר בחרווא ורביעא עליה ⁸ כאימא על בנין ¹	מעלה לזה מן זה הר לשאר העמים כשבאים להכנס תחת כנפיו בית לישראל להיות עמם כמו אשה לבעלה בדור אחד בשמחה ורובצת עליהם

¹ וכ"ה בבית המקדש הר הבית וגם אל הנכרי כו' דבחיל דווקא אין עכו"ם כו' ובית הוא עזרה והיכל דאינון אלא לישראל. ומפ"ו שהן גרים וישראלים דגרים הן בנוק' דילה גר צדק מלכות דילה אבל ישראל הן בגופא דאלנא וכמ"ש בהקדמה והוא בת"ת. ובגמ' אמר ג' דרגין: שדה ביצחק, והוא ביסוד, ששם חרישה ומלכות הוא תפוח דילה, הר, וב' ענינים באשה, חדא לביאה הוא בגרים ג"כ שהוא קיבול המצות, והב' לבית וישובא עזר כנגדו, לאשתי ביתי, וזהו לישראל, דראשון הוא ג"כ בפלגש והוא שדה וזה בית. והן ג' דרגין הא אף לעמין דלא אתגיירו וכמ"ש לע"ל שהן גרים ולא יתקבלו לע"ל. וגרים הן ביצחק דחק בשארו שם, אבל אברהם נתקרב קודם המילה והוא אב המון גוים, והן הבארות אשר חפרו דיצחק מקרב הגרים דאתגיירו בימי אביו ולא חפר בארות אחרים, אבל יעקב לא חפר כלל והוא בירר חולקי' דילי' לזרעו. אבל כאן בזהר ל"ק רק ב' דרגין, ועוד ג' דרגין הנ"ל, הן הר ירושלים דאיהו בראש ההרים, ושדה ציון שדה תחרש ובה"מ והן ג' דרגין הנ"ל נטעתין שורק (ר"ל ג' נקודות שורק וזש"ש כלה (מל') זרע (יסוד) אמת (ת"ת) כ"ה בס' ע"מ – ש"ל) באבהן כידוע, וכן בבה"מ עצמו הר הבית ועזרה וההיכל ועזרה בו עבודה (עבודה) שדה עבודה בשחיטה וזריקה אבל בפסוק זה לא נזכר שדה דיצחק (שהוא האמצע) הר רישא וסיומא בית ואל בית כו' רק לראות גדולתם אבל בהר ונעלה וכן לא הזכיר בזהר כאן רק ב' דרגין שאין חלוק בבה"מ בין גרים לישראל וכן בירושלים וציון וכאן אמר להיפך ואמר על גרים בדרגא הראשונה הר כמש"ו (עי' בליקוטיו שבסוף הספר) (יהל אור).

ז"ל שם לח ע"ד: ליקוט. לא כאברהם שקראו הר כו' ג' הרי שדה בית בנוק' בג' מקומות שהיא קבועה מלכות עטרת היסוד ת"ת והן באבות כסדר מלמטה למעלה בסוד ואנכי נטעתין שורק וז"ס אברהם בסיהרא צדק במערב ויצחק קץ ח"י ויעקב במקומו אבל משה מלגאו בדעת והן ד' מקומות שלה בקו האמצעי וכו' (יהל אור).

² שהבחינה שהיא הפקר לגרים היא בחינת הר דווקא בתחילה (אור יקר).

³ מלכות ירושלים בסוד עמים הר יקראו (רח"ו).

⁴ תחות גדפוי שאינם נכנסים אלא תחת כנפים. הגר אינו נכנס [במעיים?] אלא תחת כנפים לבד, ולכן נקראת אותה בחינה הר שאינה עצם התוכיות, וישראל שהורתן ולידתן בקדושה הם נכנסים אל תוכיותה, אינם בכנפים (אור יקר).

⁵ פי' ציון והם יסוד ומלכות דנוק' (מ"מ).

⁶ היינו הת"ת יהיה עמהם עם השכינה (אור יקר).

⁷ בבית אחת יחד בקרוב בשר המלכות אל הת"ת, כי שיעור הכתוב הגרים נכנסים בבחינת הרחוקות מהת"ת, שהיא נקראת הר ה' אל הת"ת וישראל בבחינת בית אלוה יעקב דהיינו הת"ת כדפי' (אור יקר). ע"י הבינה בחדווה וענין השכינה עם ישראל (אור יקר).

⁸ לא בכפנים שפורש כנף לחוץ ומכסה על הגר, אלא "רביעא" עיקר רביצתה עליהו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

	כאם על הבנים.
<p>תא הזי מה כתיב הכא ביתרו ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה וגו' כיון דכתיב אל משה אמאי כתיב אל המדבר אלא עקרא דכלא למה דהוה אתי אל המדבר² ומאן איהו הר האלהים דדא איהו אתר לגיורי לאתגיירא ועל דא כתיב אל משה אל המדבר³ למשה לגיירא לון ולאעלא לון תחות גדפי שכינתא אל המדבר הוה אתיין דאיהו הר האלהים למעבר נפשייהו⁴</p>	<p>בא וראה מה כתוב כאן ביתרו ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה וגו' כיון שכתוב אל משה למה כתוב אל המדבר אלא העקר של הכל למה שהיה בא אל המדבר ומיהו הר האלהים שזהו מקום לגרים להתגייר ועל זה כתוב אל משה אל המדבר למשה לגייר אותם ולהכניסם תחת כנפי השכינה אל המדבר היו באים שהוא הר האלהים לעשות בהם נפשותם.</p>
<p>ובגין כך קיימא ההוא אתר ברזא דהר⁵ דכל מאן דאתי זכי ביה ואקרי⁶ גר צדק⁷ והא אוקימנא גר אף על גב דאתרבק באתר דא⁸ עלאה קדישא כיון דשבק עמיה ואבהתוי (ואתרבק בבריתו)²² גר (צדק)²³ אקרי כמאן דשוי מדוריה באתר דלא ידע מקדמת דנא⁹</p>	<p>ולכן עומד אותו מקום בסוד של הר שכל מי שבא זוכה בו ונקרא גר צדק והרי בארנו גר אף על גב שנדבק במקום קדוש עליון זה כיון שעזב את עמו ואת אבותיו (ונדבק בבריתו) גר (צדק) נקרא כמי ששם מדורו במקום שלא הכיר מקדם לכן.</p>
<p>רבי יצחק ורבי יוסי הוו יתבי יומא חד ולעאן באורייתא בטבריא אעבר רבי שמעון אמר לון במאי עסקיתו אמרו ליה בהאי קרא דאוליפנא מניה דמר אמר לון מאי איהו אמרו ליה האי דכתיב (בראשית ה א) זה ספר תולדות אדם ביום ברוא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותו והא אתמר דאחמי¹⁰ קב"ה לאדם הראשון כל אינון דרין דהוו זמינין למיתי לעלמא וכל אינון פרנסין וכל אינון חכימין דהוו זמינין בכל דרא ודרא</p>	<p>ר' יצחק ור' יוסי היו יושבים יום אחד ועוסקים בתורה בטבריא עבר [לפניהם] ר' שמעון אמר להם במה אתם עוסקים אמרו לו בפסוק זה למדנו מהאדון אמר להם מהו אמרו לו זה שכתוב זה ספר תולדות אדם ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותו והרי למדנו שהראה הקב"ה לאדם הראשון כל אלו הדורות שהיו עתידים לבוא לעולם וכל אלו הפרנסים וכל אלו החכמים שהיו עתידים בכל דור ודור</p>
<p>ורזא אוליפנא זה ספר אית ספר¹¹ ואית ספר ספר לעילא¹ ספר לתתא² ספר לתתא</p>	<p>ולמדנו סוד זה ספר יש ספר ויש ספר [יש] ספר למעלה [ויש] ספר למטה</p>

¹ מפני שהם בני מעיה. "כאימא על בנין" שהיר הורתן בקדושה ויורשים נשמה מתוכיות, ואח"כ שהגרים מולידים בנים בקדושה ובטהרה זוכים אל המעלה הזאת, ולכן יאמרו ואל בית אלוה יעקב (אור יקר).

² פי' מלכות וכמ"ש באדרא (מ"מ). ר"ל דהוא הפקר (יהל אור).

³ כפל, אלא הכוונה להתגייר להיכנס בשכינה שהיא הפקר כמדבר, ואמר "אל משה לגיירא לון" ויכניסם אל המדבר, והיינו בניו ואשתו של חתן משה (אור יקר).

⁴ להתגייר (אור יקר).

⁵ הענין שיש לשכינה כמה גדרים וסייגים ממקום אחיזת האומות עד הקודש, כמה מדרגות כמה מציאויות, ועכ"ז השכינה עומדת בבחי' שהגר כשיתגייר מיד (יעקור עצמו מן הקדש ו)יכנס אל בחינה ידועה בה דהיינו סוד כנף והתפשטות והגרים מיד יכולים ליכנס אל אותם הכנפים, והשכינה נקראת צדק ודאי, ויקשה נראה שהוא גר במדת צדק, שאינו מיושב בה, לזה אמר שמלת גר אינו בבחינה מדת צדק (אור יקר).

⁶ ויקרא קסח ע"א (הערת הזהר).

⁷ במלכות, צדק, כמ"ש בס"י ובתיקון ע' (יהל אור).

⁸ ומיושב בו נקרא גר בערך (אור יקר).

⁹ לא שאינו אוחז כראוי (אור יקר).

¹⁰ ור"ל שז"ש זה ספר כו' דכל תולדות אדם נכתבים בספרא דאדם וכמ"ש בפ' הפועלים (פו ע"א) ובסנהדרין (לח ע"ב) (יהל אור).

¹¹ ר"ל חכמה עלאה ותתאה, וע"ל דף ר ע"א וכאן הוא תתאה (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>אקרי ספר הזכרון³ ספר⁴ דההוא זכרון ודא חד צדיק ואקרי זה⁵ ובגין דלא⁶ לאפרשא לון דאינון תדיר כחדא ביחודא חדא כתיב זה ספר⁷²⁴ תרין דרגין דאינון חד⁸ כללא דכר ונוקבא ודא איהו כללא חדא דכל אינון נשמתין⁹ ורוחין דפרחין בבני נשא כללא דכל תולדות אינון ברזא תולדות אדם ודאי דהא מההוא צדיק דקאמר פרחין אינון נשמתין בתיאובתא חדא</p>	<p>הספר למטה נקרא ספר הזכרון הספר של אותו הזכרון והוא צדיק אחד ונקרא "זה" וכדי שלא להפריש אותם שהם תמיד כאחד ביחוד אחד נאמר זה ספר שתי מדרגות שהם אחת כללות הזכר נקבה וזה הוא כלל אחד שכל אותם הנשמות והרוחות הפורחות בבני אדם כללות כל התולדות אלו הם בסוד תולדות אדם ודאי כי הרי מזה הצדיק שאמרנו פורחות אלו הנשמות בתשוקה אחת</p>
<p>ודא איהו שקיו דגנתא דאשקי ההוא נהר¹⁰ דנפיק מעדן דכתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ודא איהו רזא דאדם¹¹ דכתיב תולדות אדם לבתר ביום ברוא¹² אלהים אדם דא אדם דלתתא¹³ דהא תרין אדם כתיבי בהאי</p>	<p>וזהו המשקה את הגן שמשקה אותו הנהר היוצא מעדן דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן זהו סוד אדם דכתיב תולדות אדם אח"כ ביום ברא אלהים אדם זהו אדם שלמטה כי שתי אדם כתובים בזה</p>
<p>רזא דרזין²⁵</p>	
<p>ואתה תחזה מכל העם זה ספר תולדות אדם (בראשית ה א) דא ספר מאינון¹⁴ ספרין סתימין ועמיקין (נ"א דא ספרא מאינון סתימין ועמיקין) אמר רבי שמעון ארימית ידי בעלו למאן דברא עלמא דאף על גב דבהאי קרא גלו קדמאי סתימין עלאין אית לאסתכלא ולעינא ברזין דספרא דאדם קדמאה דמתמן²⁶ אתמשכא ספרא גניזא דשלמה מלכא</p>	<p>ואתה תחזה מכל העם זה ספר תולדות אדם זה ספר מאותם ספרים נסתרים ועמוקים (זה ספר מאותם נסתרים ועמוקים) אמר רבי שמעון הרמתי ידי בתפלה למי שברא את העולם שאף על גב שבפסוק הזה גלו הראשונים נסתרות עליונים יש להתבונן ולעיין בסודות של ספר אדם הראשון שמשם נמשך ספרו הגנוז של שלמה המלך.</p>
<p>זה דתליא ביה כלא¹⁵ זה אילנא דחיי זה ולא אחרא דגלי¹⁶ (מאי)²⁷ זה כמה¹ דאת אמר</p>	<p>זה שהכל תלוי בו זה עץ החיים זה ולא אחר שגלה (מהו) זה כמו שנאמר</p>

¹ בינה (מ"מ).

² מלכות (מ"מ).

³ דהוא כל זכורך דביה הוא דכורא דכר (יהל אור). נו ע"א ר ע"א רמו ע"א (הערת הזהר).

⁴ יסוד (רח"ו).

⁵ עי' בתיק"ז לב ע"א (יהל אור).

⁶ ר"ל דלכן לא כתיב זה וספר (יהל אור).

⁷ פי' שזרין נקרא אדם לפי שהז"א הוא הוי"ה גימ' כ"ו היא י"ט שניהם גימ' מ"ה והנשמות באות מזרין ולכן נקרא תולדות אדם ושיעור הכתוב זה ספר הם יסוד ומלכות והבנים שיוצאים מהם נק' תולדות אדם (מ"מ).

⁸ כמו באדם דלתתא דכתיב שם זכר ונקבה ברא אותם ויקרא שמם אדם שלים נקרא כ"א פלג גופא וכמ"ש כי אחד קראתיו וכמ"ש בתיקון מ"ז (יהל אור).

⁹ ר"ל דז"ש תולדות אדם דכל תולדות באין מזה ספר וכמ"ש (יהל אור).

¹⁰ יסוד (מ"מ).

¹¹ ר"ל ההוא שקיו כמ"ש בתיק"ז (יג ע"א), דהוא שמא מפרש שהוא אדם וכל הנשמתין באין מההוא שקיו וזהו תולדות אדם ושקיו הוא הדעת הנהר כו' (יהל אור).

¹² ר"ל האדם אשר בארץ והוא דוגמת אדם הנהר (יהל אור).

¹³ פי' אדה"ר וחוה היתה עמו כי דו פרצופים היו כמרז"ל (מ"מ).

¹⁴ ר"ל ספר ממש דאדה"ר על דיוקנין כמ"ש (יהל אור).

¹⁵ כנ"ל שהוא כללא דכולא נשמתין וכן נקרא כל שכולל הכל (יהל אור).

¹⁶ ר"ל שהוא מגלה תולדין בעלמא שממנו יוצא התולדין (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>(שמות יב ב) החדש הזה לכם ראש חדשים זה ניסן ולא אחרא</p>	<p>החדש הזה לכם ראש חדשים זה ניסן ולא אחר.</p>
<p>זה ספר לאשגהא ולגלאה תולדות אדם אילנא דגלי תולדות אדם ועביד איבין לאפקא לעלמא זה ספר למנדע חכמתא סתימא ועמיקא דאתמסר לאדם קדמאה בדיוקנא דבני נשא חכמתא דא אתמסר לשלמה מלכא וירית לה וכתב בספריה</p>	<p>זה ספר להשיגח ולגלות תולדות אדם עץ שמגלה תולדות אדם ועושה פרות להוציא עולם זה ספר לדעת חכמה נסתרת ועמוקה שנמסרה לאדם הראשון בדמות של בני אדם חכמה זו נמסרה לשלמה המלך וירש אותה וכתב בספרו.</p>
<p>אוליפנא דמשה אתקשי בדא עד דאתת שכינתא ואוליפת ליה והיא חמאת וברירת לכל אינון גוברין דאתחזון בפרצופא ותמן אוליף משה חכמתא דא ועייל בגויה הה"ד ואתה? תחזה מכל העם ההוא דכתיב ביה (תהלים קב כח) ואתה הוא ושנותיך לא יתמו (נחמיה טו ו) ואתה מחיה את כלם (תהלים ג ד) ואתה יהו"ה מגן בעדי</p>	<p>למדנו שמשה התקשה בזה עד שבאה שכינה ולמדה אותו והיא ראתה ובררה את כל האנשים הללו שנראים בפרצוף ושם משה למד את החכמה הזו ונכנס לתוכה זהו שכתוב ואתה תחזה מכל העם ההוא שכתוב בו ואתה הוא ושנותיך לא יתמו ואתה מחיה את כולם ואתה ה' מגן בעדי.</p>
<p>ואתה תחזה ותסתכל בהא אנת ולא אחרא³ למנדע ולאסתכלא בשתינ רבוא בשית סטרינ אית לאסתכלא בדיוקני דבני נשא ולמנדע חכמתא על בורייה ואלין אינון⁴ בשערא בעיינין בחוטמא בשפונין</p>	<p>ואתה תחזה ותתבונן בזה אתה ולא אחר לדעת ולהתבונן בששים רבוא בששה צדדים יש להתבונן בדמויות של בני אדם ולדעת החכמה על בוריה ואלה הם בשער בעיניים בחוטם בשפתים</p>
ע/ב	
זהר	
<p>קרא² חד רוא דלעילא³ וחד רוא דלתתא⁴ אדם דאיהו רוא דלעילא איהו בגניזו דגניז קרא בדכר ונוקבא ברוא הדא⁵ דכתיב זה ספר דא כללא דכר ונוקבא כחדא⁶ כיון דעברו תולדות⁷ כחדא קרא לון אדם דכתיב תולדות אדם לבתר דאתגלייא מלתא מגו סתימו עלאה קדמאה דקרא⁸ ברא אדם לתתא⁹ דכתיב ביום ברא אלהים¹⁰ אדם בדמות אלהים¹¹ עשה אותו בדמות (ס"א דא איהו) דאדם איהו כהאי חיזו דאתחזי דיוקנין ביה¹² ואינון דיוקנין לא</p>	<p>כתובה בזה אחד הוא סוד שלמעלה ואחד סוד שלמטה אדם הוא סוד שלמעלה הוא בהסתר שהסתיר הפסוק את זכר ונקבה בסוד אחד דכתיב זה ספר זהו כלל זכר ונקבה כאחד כיון שעשו תולדות יחד קרא אותם אדם דכתיב תולדות אדם אחר שנתגלה הדבר מתוך סתר העליון הראשון של הפסוק ברא אדם למטה דכתיב ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותו בדמות זהו כמו המראה שנראות</p>

¹ ר"ל דלכן אמר זה זהו ואל אחרא כמ"ש בהחדש הזה כו' (יהל אור).

² ר"ל כמ"ש בפ' תצוה ואתה תצוה כו' א"ר חייא מ"ש הכא ובכל אתר דכתיב ואתה כו' אלא כלא ברזא כו' (יהל אור).

³ ועי' בסוף תיקונים קלד ע"ב ומש"ש (יהל אור).

⁴ עי' בזו"ח ריש פרשת יתרו ומש"ש דאינון ו' סטרינ ד' תיקונין דשם הוי"ה אנשי חיל כו' כמ"ש ובתיקו"ז תיקון ע' ושערא הוא אודנין שלכן נקרא אז"ן שכולל אמ"ש שערא ומצחא ואפין וידין הן ב' אלפין אי"ה או"ה ועוד יש ד' תיקונין דאדנ"י כמ"ש בריש תיקון ע', ולכן חשיב בזו"ח שם שמונה תיקונים ובתי' שם עשר תיקונים ובתיקונים שם חשיב שערו' במקום הברית שמוש ועוד יש תיקון ב' בגלים הילוך וצוואר הוא החמישי של אדנ"י כמ"ש והן י"א תיקונין וכולן הוא בואתה תחזה ב' תיבות בכל תיקון (נרמז בר"ת יראי אלקים אנשי – הד"ל) שם הקדשו י"א כ"ב אתון דאורייתא דכל תיקונין הוא מרוחא דביה כ"ב אתון כמ"ש לקמן ואמרו בשית סטרינ כו' דהן דרישא דקרא ו"ה דסיפא דקרא וחסר כאן חוטמא ופומא (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

קיימין בההוא חיזו ¹³ בדיוקנא בקיומא אלא מתעברן מיניה אוף הכי בדמות אלהים ¹⁴	בו דמויות ואלו הדמויות אינן עומדות באותה המראה בדמות ¹ קיימת אלא מסתלקות ממנו אף כך בדמות אלהים
דבר אחר בדמות ¹⁵ אלהים דיוקנא דשייפין דכר ונוקבא ¹⁶ ברוא (תהלים קלט ה) דאחור וקדם ¹⁷ אחור ברוא דשמור וקדם ברוא דזכור ובאלין תליין כל פקודי אורייתא ¹⁸ שית מאה ותליסר פקודי אורייתא כללא דכלא ותנינן אחור לעובדא דבראשית ¹⁹ וקדם לעובדא דמרכבה ²⁰ וכלא דא בדא תליא בדמות אלהים בההוא דיוקנא ממש והא אוקים ליה מר	דבר אחר בדמות אלהים בצורת האברים של הזכר והנקבה בסוד אחור וקדם אחור בסוד שמור וקדם בסוד זכור ובאלה תלויות כל מצות התורה תרי"ג מצות התורה כלל הכל ולמדנו אחור למעשה בראשית וקדם למעשה המרכבה והכל תלוי זה בזה בדמות אלהים באותה דמות ממש והרי פירש אותו האדון
תו זה ספר ²¹ תולדות אדם ¹ לדיוקנין ברזי דדיוקנין דבר נש לאשתמודעא באינן תולדות	עוד זה ספר תולדות האדם לדמויות בסודות של דמויות של אדם להיות

² ויהיה זה ספר יחד עושין תולדות אדם היינו אדם דאצילות כדפי' (אור יקר).
³ אצילות (אור יקר).

⁴ מציאות האדם הגשמי בהתלבש בו הנשמה, ועם היות שאדם העליון כולל מהחכמה עד המלכות העליונה הכתוב וכוללו ביסוד ומלכות (אור יקר).

⁵ דכתיב זה ספר, שמלות אלו מורות יחד יסוד במלכות (אור יקר).

⁶ אינו כפל באומרו תולדות אדם, מפני שזה ספר הוא בתחלת ייחודם ואחר שכבר נתייחדו והוציאו נשמות יקראו אדם (אור יקר).

⁷ כיון שהוציאו תולדות אדם הם יחד (אור יקר), ר"ל ע"ש הנהר כנ"ל (יהל אור).

⁸ ר"ל שנמשך ההויה מההעלם הנרמז בפסוק במלת זה ספר תולדות אדם (אור יקר).

⁹ דהיינו מציאות המלכות בורא אדם נשמה מתלבשת בגשם (אור יקר).

¹⁰ היינו המלכות ברא אדם למטה הגשמי בהרכבת הנשמה בגוף (אור יקר).

¹¹ כמו שמדת המלכות היא זה ספר, פי' סופרת הדברים הנסתרים ומגלה אותם, כן האדם הזה היא נשמה פנימית והגוף הזה בצורתו ושרטוטיו מראה מה שבתוכו (אור יקר).

¹² והיינו המלכות מראה שכל הדברים העליונים נראין בו, וכמו שהמלכות, אותם הדיוקנין מהספירות העליונות הם חולפים ובאים שאינם תקועות בו, כן האדם יש דמות נראה שחולף ובא כגון השרטוטין שמשנתנין כפי מעשיו (אור יקר). פי' מלכות והיינו בדמות אלהים שהיא מלכו הנק' אלהים (מ"מ), ר"ל במראה שהדיוקנין הנראה אינו אלא לפי שעה, שהדיוקנין עומד כנגדו וכ"ב אנפין מההוא רוחא דבפנים וע"ל דף עג ע"ג (יהל אור).

¹,

¹³ שהיא מראה המלכות, וכמוהו הוראת הגוף ענין הנשמה שפנימה לו כאשר יתבאר (אור יקר).

¹⁴ אלהים היא מלכות, דמות הוא הזכר המראה פנימה לה, בענין שזכור ושמור הוא דמות אלהים, בדמות אלהים בזכור ושמור ברא אותו (אור יקר).

¹⁵ ר"ל על מנין האברים כ"א בדמות (יהל אור).

¹⁶ פי' שמלכות נקרא אלהים, וגם הז"א נקרא אלהים כמ"ש באד"ר (מ"מ).

¹⁷ אחור שמור, קדם זכור, והיינו שס"ה גידין ועורקין שמור, רמ"ח זכור, נמצא אדם כלול תרי"ג (אור יקר). כמ"ש אחור וקדם צרתני וכמ"ש (עירובין יח ע"ב) מאן סגי ברישא (יהל אור).

¹⁸ ר"ל בזכור ושמור רמ"ח ושס"ה (יהל אור).

¹⁹ ת"ת, שהם מעשה החכמה עם הבינה ב' ראשית (אור יקר). פי' שהוא סוף הבריאה כל מה שברא הקב"ה (מ"מ).

²⁰ מלכות, שבה המרכבה. "קדם למרכבה" ת"ת זכור. "אחור לבראשית" מלכות שמור, והיינו בדמות אלהים באבריו במעשהו ברמיזתו (אור יקר)

פי' שבתחלה עלה במחשבה להבראות קודם הכל (מ"מ). ר"ל אלקים דכאן דאיהו אלקים לתתא שליט על תתא דאינן מעשה מרכבה ועובדא דבראשית הוא באצילות והיא אחור שם והוא אלקים האחרון דמעשה בראשית וירא אלקים את כל כו' כמ"ש בזהר דף סח ע"ב בכל עובדא דבראשית כו' אלקים לתתא שליט כו' (יהל אור).

²¹ ירצה זה ספר אותיות אלו הרומזות בספירות שהם המחייבות לאדם בבריאתו המדות והנהגותיו מן הטעם שנתבאר ביסוד הקדמה הנזכרת שהאדם נברא בדמות עליון, ונשמה היא בתוכו, והיא בדמות מראה שמראה הגוף מה שפנימה לו, וצורתו כוללת כל המדות העליונות הרי זה מחייב היות בו מדות נפשיות, והגוף יראה אותם המדות לחוץ, פעם כך ופעם כך, כפי הפעולות בענין שיודע לאדם בסוד זה ספר שהם מדות עליונות ומדות בו, מקרי ענייניו וכל הנהגותיו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>דבר נש דיוקנא דרזין דבר נש בשערא במצחא בעיינין באנפין בשפון ובשרטוטי ידין ובאודנין באלין שבע² בני נשא אשתמודען</p>	<p>ניכר באותם התולדות אדם דמות סודות האדם בשערות במצח בעינים בפנים בשפתים ובשרטוטי הידים ובאזנים באלו השבע ניכרים אדם</p>
<p>בשערא האי מאן דשעריה קמיט וסליק לעילא על רישיה מאריה דרגיו לביה קמיט כמופסא לאו כשראן עובדוי בשותפו אתרחק מניה שערא שעיע יתיר ותלי לתתא טב איהו לשותפו ורווחא אשתכח ביה ואיהו בלחודוי לאו הכי מארי דרזין איהו באינזן רזין עלאין ברזין זעירין לא</p>	<p>בשערות זה ששערותיו קמוטות ועולים למעלה על ראשו בעל כעסן לבו נקמט וצר³ מעצבונו מעשיו אינם כשרים בשותפות תתרחק ממנו שערותיו חלקים ביותר ותלויים למטה הוא טוב להשתתף עמולשותף שלו⁴ וריוח נמצא עמו והוא לבדו בלי זה הוא בעל סודות באותם סודות העליונים בסודות קטנים אינו</p>
<p style="text-align: center;">רזי דרזין</p>	
<p>באפין בידין באינזן שרטוטי דידין ובשית סמרין אלין כתיב ואתה תחזה</p>	<p>בפנים בידים באותם שרטוטי הידים ובששת הצדדים הללו כתוב ואתה תחזה.</p>
<p>ואתה תחזה בשערא⁵ בקמיטי דמצחא באילין קריציין דעל עיינין מכל העם בעיינין בדוקין ובעינא ובקמיטי דתחות עינא אנשי חיל דבהו חילא למיקם בהיכלין דמלכא בצחיבו דאפין באפין בקמיטו דאפין ברשימו דבהו בדיקנא שנאי בצע בידין בשרטוטי ידין רשימיין דבהו וכלהו שית סמרין רמיזין הכא דאתמסרו למשה לאסתכלא ולמנדע חכמתא סתימאה וחכמתא דא ירתן זכאי קשוט כדקא יאות זכאה חולקהון</p>	<p>ואתה תחזה בשערות בקמיטים המצח באותם גבות שעל העינים מכל העם בעיניים בדוקין של העין ובקמיטים שתחת העיניים אנשי חיל שבהם [יש] כח לעמוד בהיכלות של המלך בצחיבות הפנים בפנים ובקמיטים של הפנים וברושם שבה בזקן שנאי בצע בידים בשרטוטי הידים [וב]רשימות שבהם וכל השש צדדים נרמזות כאן שנמסרו למשה להסתכל ולדעת חכמה סתומה וחכמה זו יורשים צדיקי האמת כראוי אשרי חלקם</p>
<p>כתיב (איוב י יא) עור ובשר תלבישני וגו'⁶ כגוונא דא עבד קב"ה לעילא דרגין על דרגין אלין על אלין סתימיין גו סתימיין וחילין ורתיכין אלין על אלין הכי עביד בכל אינזן ערקין⁷ וגידין ואלין אינזן גרמיין וקיימיין בקיומא דרגין עלאין ואלין אקרזן⁸ בשר דרגין</p>	<p>כתוב עור ובשר תלבישני וגו' כדוגמא זו עשה הקב"ה למעלה מדרגות על מדרגות אלו על אלו נסתרים תוך נסתרים חיילות ומרכבות אלה על אלה כד עושה בכל אלה עורקים וגידיים ואלו הם העצמות ועומדים בקיום של</p>

¹ זו היא חכמת הפרצוף שהיה יודע האריז"ל ואנו אין אתנו יודע עד מה (רח"ו). ר"ל על ספר הנ"ל רזא דדיוקנין וכמש"ל א' בהג"ה זה ספר למנדע כו' דאתמסר לאדם קדמאה (יהל אור).

² "ובאודנין באלין שבע" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא "באלין שית". עי' ביאור הגר"א על פסוק ואתה תחזה שבז"ח כז ע"א (יהל אור). מח ע"א (הערת הזהר).

³

⁴

⁵ כאן שייך מה שבסוף חלק א' סי' מ"ה (הערת הזהר).

⁶ עז ע"א (הערת הזהר).

⁷ ע"ל עו ע"א (יהל אור).

⁸ ויקרא קע ע"א (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>ושלמנותא דקץ כל בשר וכל אינון דאתהנון¹ מתננא דבשר דריחין דקרבינין ואחרנין דשלטיין² בבשר ועילא מכלהו עור משכא (דאתפשטותא דרקייעא ואיהו עור דמשכא) דחפי על כלא כגוונא דעבד קב"ה ככבים ומזלות במשכא דרקייעא לאסתכלא בהו ואינון אותות השמים ולמנדע בהו חכמתא הכי עבד קב"ה בבני נשא רשימין וקמיטין בההוא פרצופא דאדם כאינון ככבים ומזלות למנדע ולאסתכלא בהו חכמתא סגיא ולאנתהגא בהו גופא כמה דמתחלפי במשכא דרקייעא³ חיוו דככביא ומזלי לפום עובדין דעלמא הכי מתחלפין חיוו דרשימין וקמיטין במשכא דבר נש לפום עובדוי מזמן לזמן ומלין אלין לא אתמסרו אלא לזכאי קשוט למנדע ולא לפא חכמתא סגיא</p>	<p>מדרגות עליונות ואלו נקראות בשר המדרגות ושלטון של קץ כל בשר וכל אלו שהם נהנים מעשן הבשר של ריחות הקרבנות והאחרים ששולטים בבשר ולמעלה מכולם העור העור של התפשטות הרקייע והוא עור, עור שמכסה על כל כדוגמא שעשה הקב"ה כוכבים ומזלות בעור הרקייע להסתכל בהם והם אותות השמים ולדעת בהם חכמה כך עשה הקב"ה בבני אדם רשימות וקמטים באותו פרצוף אדם כאותם הכוכבים ומזלות לדעת ולהסתכל בהם חכמה גדולה ולהנהיג בהם את הגוף כמו שמתחלפים בעור הרקייע מראה הכוכבים והמזלות לפי המעשים של העולם כך מתחלים מראה הרשימות והקמטים בעור האדם לפי מעשיו מזמן לזמן ודברים אלו לא נמסרו אלא לצדיקי אמת לדעת וללמוד חכמה גדולה</p>
<p>זה ספר תולדות אדם מזמן לזמן לפום עובדוי דאדם הכי אתילידו ואתרשימו ואתחלפו ביה רשימין מזמן לזמן דהא בזמנא דרוחא קדשא שריא בגויה הכי עביד תולדות ואחזי רשימין ההוא רוח לבר ובזמנא דמתעברא וזו מניה רוח קודשא ואתיא רוח מסאבא וההוא רוח מסאבא הוא מכשכשא בגויה ואחזי לבר חיוו ורשימין ידיעאן דאשתמודען ביה בקמיטין במשכא לבר (ואע"ג</p>	<p>זה ספר תולדות אדם מזמן לזמן לפי מעשי אדם כך נולדים ונרשמים ומתחלפים בו רשומות מזמן לזמן שהרי בזמן שרוח קדושה שורה בתוכו כך עושה תולדות ומראה רשימות אותו הרוח שמבחוץ ובזמן שעבר וזו ממנו רוח הקדושה ובא [במקומו] רוח הטומאה אותו רוח הטומאה היה מכשכש בקרבו ומראה לחוץ מראות ורשימות ידועות שניכרות בו בקמטים שבעור מבחוץ (ואף על פי</p>
ע/א	
זהר	
<p>קיימא בהו עובדוי כשראן ולא כשראן ואי תלי לתתא ולא שעיע לביה לא דחיל מאריה דזדונא איהו כסיף בעובדין דכשרן ויאן קמיה ולא עביד וכד איהו סיב אהדר למהוי דחיל ויאן עובדוי והני מילי במילי דעלמא אבל במילי דשמיא יצלה מאן דיקרב ביה לא יתגלו ליה רזין עלאין אבל רזין זעירין טב איהו לנטרא לון ממלה זעירא עביד רב ומלוי אשתמעו ורוא דא זי"ן באינון אתוון דשיעורא דמר</p>	<p>עומד בהם מעשיו טובים אינם טובים ואם תלויים למטה ואינם חלקות לבו אינו מתירא הוא בעל זדון רצונו במעשים טובים ויפים לפניו ואינו עושה וכשהוא זקן חוזר להיות מתירא ומעשיו יפים והיינו בעניני העולם אבל בעניני שמים יצליח מי שיתקרב אליו לא יתגלו לו סודות עליונים אבל סודות קטנים הוא טוב לשמור אותם מדבר קטן עושה גדול ודבריו נשמעים וסוד זה ז' באותן אותיות השיעור של האדון</p>

¹ דגם אינון נקראים קץ כל בשר כמ"ש בסוף פרשת פקודי וריש פרשת צו (יהל אור)
² הוא קץ כל בשר ממש לכל תכלית כו' אבל אינון הנ"ל הוא מבשר דקורבנין אישים (יהל אור).
³ כמ"ש ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקייע כרצונו ועי' תז"ח שם דלא כתוכנים (עי' פי' על הס"י מ"ש על תלי) (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>שערא אוכמא יתיר צהיב אצלח בכל עובדוי במלי דעלמא ובסחורא ובדדמי לון ותרן איהו דא אצלח לחודוי מאן דמתחבר בהדיה לא אצלח ליומין סניאין אלא אצלח מיד וההיא אצלחותא פרחא מניה ורוא דא דאיהו בכללא דאת ז' שערא אוכמא דלא צהיב לזמנין אצלח לזמנין לא אצלח דא איהו לשותפו ולאשתדלא בהדיה טב לזמן קריב ולא לזמן רחיק דהא לזמן רחיק יחשוב מחשבין ובגין דלא יתפרשון מניה הוי טב לזמן קריב דא יצלה באורייתא אי ישתדל אבתרהא ויצלחון ביה אחרנין לית ליה רוא לזמן רחיק דחיק לבא איהו יחמי בשנאוי לא יכלין ליה שנאוי ואיהו דחיק לבא ואיהו ברוא דאת ז' דלא קיימא בכללא דאת ז' אלא ז' בלחודוי ברוא דאתון דקיקין</p>	<p>שער שחור יותר צהוב מצליח בכל מעשיו בעניני העולם ובסחורה ובדומה להם הוא ותרן זה מצליח לבד מי שמתחבר עמו אינו מצליח לימים רבים אלא מצליח מיד ואותו הצלחה פורחת ממנו וסוד זה י' שהיא בכלל אות ז' שער שחור שאינו צהוב לפעמים מצליח ולפעמים אינו מצליח זה הוא להשתתף עמו ולשותף שלו ולעסוק עמו טוב לזמן קרוב ולא לזמן רחוק שהרי לזמן רחוק יחשוב מחשבות ובכדי שלא יפרדו ממנו הוא טוב לזמן קרוב זה יצליח בתורה אם ישתדל אחריה ויצליחו על ידו אחרים אין לו סוד לזמן רב לבו הוא בדוחק יראה בשונאיו לא יוכלו לו שונאיו והוא ירא לבו והוא בסוד אות י' שאינה עומדת בכלל שאות הז' אלא אות י' לבדה בסוד של אותיות הקטנות</p>
<p>שערא דמריט יצלה בעובדוי ורמאה איהו כפין בביתיה אתחזי דחיל חטאה לבר לאו הכי לנו דא עד לא סיב אי שעריה מריט לבתר דסיב אתהפך מכמה דהוה בקדמיתא הן לטב הן לביש והני מילי שערא דמריט בין עיניו על גבי מוחא באתר דאנה תפלין ואי באתר אחרא דרישא לאו הכי ולאן איהו</p>	<p>שערותיו שנקרחו יצליח במעשיו והוא רמאי הוא רעב בביתו נראה ירא חטא בחוץ אינו כן בפנים זה עד שלא נזדקן אם נקרחו שערותיו אחר שנזדקן מתהפך מכמו שהיה מקודם בין לטוב ובין לרע וכל זה כשימרט שערות בין עיניו על המוח במקום שמניח תפילין ואם במקום אחר בראשו אינו כך אין הוא</p>
<p>רוי דרוזין</p>	
<p>דשערא ומצחא² וחוטמא ועיינין וכל אינון סימנין קיימין על קיומיהו</p>	<p>שהשערות והמצח והחוטם והעינים וכל אלו הסימנים עומדים על קיומם)</p>
<p>זר"ה פס"ץ³ את דא דמתחלפא⁴ תדיר בהא חכמתא באת זי"ן⁵ מלה דקיימא בשערא! הוה</p>	<p>זר"ה פס"ץ אות זה שמתחלפת תמיד בחכמה זו באות זי"ן תיבה היתה</p>

1

² ר"ל, ציור המצחא עצמו וכן כולם עומדין בקיומם כמו שנולד ומראין היאך שנתחייב בגלגולא קדמאה שע"ז נאמר מעוות כו' אבל הציורין הן מתחלפין (יהל אור).

³ שהן אתון ז"ה ספ"ר ותולדות אדם הוא צ' דרגא דצדיק, וכמ"ש בפ' בראשית בענין הדגלים ואפין הוא נגד ואינון נגד ר"ק ד' אותיות השם נגד חו"ג נו"ה כמ"ש בפ' בראשית בענין הדגלים ואפין הוא נגד תפארת פני אדם שנק' פנים כמ"ש ברע"מ סוף ח"א וש"מ וידין נגד צדיק תולדות אדם ולכן כולל ה' תרעין דזה ספר כמ"ש ל דף ע"ד ע"א דצדיק כולל כל ה' קצוות וז' בשערא כמ"ש ר' בחוטמא ס' בעיינין פ' בפומא ה' באפנין וז"ה מצחא ואפין ספר נקבים צ' בידין וכולל כל ה' דזה ספר כנ"ל [ר"ל זה דזה ספר הוא מצחא שנכלל בשערא כנ"ל ואפין וספר הוא בנקבים ר"ל נקבי העינים והחוטם והפה – רמ"ש] והן ה' תרעין כמ"ש ומ"מ הן כלולין זה בזה לכן חשיב בכל א' כמה אתון (יהל אור).

⁴ ר"ל הזי"ן משמש בשערא ובי' מתחלפין שאר אתון (יהל אור).

⁵ הנה תמצא בחכמה זו, כי אות ז' נחשבת מלאכה לבד מפני שהיא כוללת כל סוד הראש, עוד תמצא כי אותיות ז"ר ה"פ הם נקשרות רוב הפעמים עם ס"ץ, מפני היותם בקו האמצעי נקשרות עם כולם, שהת"ת תקשר מעלה ומטה והיסוד עם כולם ובפרט עם פ"ר שהם נו"ה וכן תמצא בקצת פרצופין ז' נקשרת עם ה' ולפעמים פ' עם ר' ולפעמים נפרדות, והוא קשר נצח בהוד וחסד בגבורה

זהר פרשת יתרו

<p>וסימניך זי"ן ומאני² קרבא דשמשון בשערא ודא הוא נזרא³ דאלהים עליה שערא דקיימא לאשתמודעא⁴ ותליא דא קיימא באת ז' ואתחבר ביה את צ' דא עאל ואפיק ס' אי שערא דא תליא ואוכם ובמצחא תלתא שרטוטין מסטרא דימינא ותרין משמאלא ולא מתחברן אלין באלין בסטר ימינא אית תלתא רשימין דקיקין דעברין עלייהו ואינון שבילין למעבר על אינון שרטוטין אחרנין ובסטר שמאלא חמש וחד מניה זעיר בארכיה דא קיימא בנו את ז' ואת י' כדין תשכה קריצין תקיפין דעל חורי עינוי דמתחברן דא בדא</p>	<p>עומדת בשערות וסימניך זי"ן וכלי הזיין של שמשון [היה] בשערותיו וזהו נזר דאלהים עליו שער העומדת שיהיה ניכר ותלוי זה קיים באות ז' ומתחברת בה אות ק' זו נכנסת ומוציאה את ס' אם שער זה תלוי ושחור ובמצחו שלשה שרטוטים מצד הימין ושנים משמאל ואינם מתחברים אלו עם אלו בצד ימין יש שלשה רשימות דקות העוברות עליהם ואלו שבילים לעבור על אותם השרטוטים האחרים ובצד שמאל חמש ואחת מהם קטנה בארכה זה עומד בתוך אות ז' ואות ק' אז תמצא הגבות קשים שעל חורי עינוי שמתחברים זה בזה</p>
<p>דא איהו בר נש מאריה דרוגזא ולא בבהילו ונייחא דיליה בעכובא חשיב בגרמיה דאיהו חכים ולא הכי זקיף רישא לאסתכלא תדיר מארי מצותא לבר בביתיה לאו הכי אורייתא לא חשיב לאסתכלא בה מלין דבני נשא חשיבין עליה כמטול ואתיב מלין תקיפין עלייהו</p>	<p>זהו אדם בעל כעסן אבל אינו במהרה ומנוחה שלו מתעכב חושב בעצמו שהוא חכם ואינו כן זוקף את ראשו להסתכל תמיד בעל מריבה מבחוץ בביתו אינו כך התורה אינה חשובה להתבונן בה דברי בני אדם נחשבים עליו כמשא ומשיב דברים</p>

או נפרדות, ולכן אלו הם שערים לכל הפרצופין, ובשרטוטי הידים הם אלו השערים עצמן והם חמשה אותיות ז' ר' ה' פ' צ', דהיינו חסד נצח גבורה הוד יסוד, או ר"ז הס"פ דהיינו כללות המדות בדרך אחרת כאשר נבאר בדברי ר' יצחק ור' יוסי (אור יקר).

¹ רצה בזה שאינה אות אחת אלא מלה שלימה דהיינו זיין במילואה, וז"ש "באת זיין מלה" היא אות והיא מליאה שהיא "מלה דקיימא בשערא" אין ענין השער מציאות השערות אחד מפני שמציאות השערות מציאויות, ודרך כלל הוא מסוד הגבורה הנעלמת ברא שכאומרו קצוותיו תלתלים שחורות כעורב דודי צח ואדום וכו', והנה אלו הם תיקוני ז"א דרישיה מורה דינא ומתמן שערות באדם שהם כחות הדין ולכן הם כלי זיין ליום קרב ומלחמה והם מאיר דיבבא ויללה כדפי' באדרא בסוד שיעור קומה עליונה ולכן באדם ששערותיו רמוזות שם הם כלי זיין ומאני קרבא כשמשון שערותיו כאומרו אף גולחתי וסר ממני כחי (אור יקר).

² דכל כחו של שמשון בשערא כמש"ש והוא זי"ן (יהל אור).

³ בסוד שערות עליונות ולכן נזיר אסור ביין מפני שלא יעורר הדין, ושערותיו בכתר שהם כעמר נקא, ושם הם רחמים, ואינם כן שערות דז"א, ולטעם זה בלוי כתיב והעבירו תער וכו', ועל"ז סתם כל אדם נזר אלהיו מסטרא דז"א על רישיה כדפי' והזקנים שהם שער רישיה כעמר נקא עולים אל הכתר כענין הנזיר בנזירותו (אור יקר). ר"ל דכתיב כי נזר אלהיו כו' (אצ"ל נזיר אלקים יהיה – המר"ל) לשון עטרת ותרגום עדיו זייני' וכמ"ש בריש ספד"צ (יהל אור).

⁴ הענין כי מיני השערות למעלה הם ג', הא': סוד פשוטה בחדס, והב' שברים בגבורה, והג' תרועה בת"ת. והם בסוד שער ימין ושמאל ואמצע. והם ג' מיני כחות: הא' מצד החסד פשוטה שער משולח פשוט רך וארוך כרחמי החסד וכחותיה, והיינו בתקיעות פשוטה ימינא פשוטה לקבל שבים כזה S, וכחות אלו אין למרטם ולא לגלחם מפני שממעט כחות הימין. וממין זה הוא כל שער אריך אנפין ולא כן שער ז"א שעליו נאמר קווצותיו תלתלים הם ג' מיני קבוצות, הא' כזה והב' בסוד הגבורה החזקה שהוא בסוד שער הלוי ומצוה למרטם ועל זה נאמר ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא, והיינו בסוד השברים שהוא השער הקמוט הקצר והחזק שברים SSS, ושער זה לא יראה ולא ימצא אלא ימרט ועל סוד הכנעת הכחות הגבורה אלו הנקראים מארי דיבבא ויללה כתיב בזהר במקומות רבים, עד לא גליש דא רישא דמריה ויש ג' והוא בסוד האמצעי שהיא מאיר דמדין מארי דמתקלאן, ועליו נאמר לא תעשו עול במשפט, והיינו בסוד התרועה שהוא מושלח מצד האריכותו

והוא קשה מצד קמיטתו כזה בסוד התרועה ואלו הג' מיני שערות הם אבל כל מיני פרצופי הנשמות וכו' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

קשים עליהם	
<p>ואם נפרדות גבות העינים זו מזו מגיעות ואינן מגיעות תמצא במצחו לצד ימין שני שרטוטים גדולים ואחד קטן ושני רשימות קטנות שעולות ביניהם ברוחב ולצד שמאל שנים אחד גדול ואחד קטן ורשימה אחת קטנה שנכנסת באחד ואינה מגעת להשני זה הוא בעל כעסן לפי שעה מתמלא בכעס ולפי שעה נשקט כעסו ובעל מריבה הוא בביתו ואינו בנחת רוח פעם אחת בעולם בימין משיב דברים קשים לבני אדם מסתכל למטה מצחו נקמט בכעסו ודומה לכלב ומיד נשקט ומשיב רכים זהו איש שרוחו ורצונו לעסוק בסחורה "ומנדה בלו והלך" ובעוסקו עולה לממון כי נתחלף אות י' באות ס'</p>	<p>ואי מתפרשן קריצין דא מן דא מטו ולא מטו כדין תשכח במצחא לספרא דימינא תרין שרטוטין רברבין וחד זעירא ותרין רשימין זעירין דעאלין בינייהו לפותיא ולסטר שמאלא תרין חד רברבא וחד זעירא וחד רשימו זעיר דעאל בחד ולא מטי לתניינא דא איהו מאריה דרוגוא לפום שעתא אתמלי רוגוא ולפום שעתא שכיך רוגויה ומארי קטטא בביתיה ולא ברוה נייחא זמנא חדא בעלמא (נ"א בזימין) אתיב תוקפין לבני נשא אסתכל לתתא מצחיה קמיט ברוגויה ודמי ככלבא ומיד שכיך ואתיב רכיבין דא איהו בר נש דרוחא דיליה ורעותא דיליה לאשתדלא בסחורתא (עזרא ד יג) ומנדה בלו והלך ובאשתדלותיה סליק לממונא דהא אתחלף את י' באת ס'</p>
<p>ואם גבות עיניו נפרדות זו מזו ושערות אחרים קטנים עולים בין זו לזה זה שומר תמיד שנאה גדולה טוב הוא בביתו ושמח</p>	<p>ואי מתפרשן קריצין דא מן דא ושערין אחרנין עיילין בין דא לדא זעירין דא נטיר דבבו סגי תדיר טב איהו בביתיה וחד</p>
	עא/ב
	זהר
<p>רמאי אלא בעל לשון הרע בלחש בלא הרמת קול לפעמים הוא ירא חטא ולפעמים לא וזה הוא בסוד אות ז' כשהיא כוללת לאות י' עד כאן הם הסודות של שערות לבעלי המדות שיודעים הדרכים וסודות התורה להיות ניכר סתרי של בני אדם שהם בצלם אלהים סתם שם המתפשט לכמה דרכים</p>	<p>רמאה אלא מאריה דלישנא בישו בלחישו בלא ארמות קלא לזמנין דחיל הטאה איהו לזמנין לא ודא איהו ברוא דאת ז' כד כליל את י' עד הכא רזין דשערא למרי מדין דידעי ארחי ורזי דאורייתא לאשתמודעא טמירו דבני נשא דאינון בצלם אלהים סתום שמא דאתפרש לכמה ארחין</p>
<p>בסוד המצח באות נ' שהוא שלימות אות זי"ן לפעמים נכללת בסוד אות נ' ולפעמים היא לבדה מצח שהוא דק אחד אינו עגול זהו אדם שאינו מתישב בדעתו חושב שהוא חכם ואינו יודע נבהל ברוחו מחייך (נושך) בלשונו כנחש</p>	<p>ברוא דמצחא באת נ' דאיהו שלימו דאת זי"ן לזמנין אתכלילת ברוא דאת ז' ולזמנין איהו בלחודהא מצחא דאיהו דקיך וחד בלא עגולא דא הוא בר נש דלא מתיישבא בדעתיה חשיב דאיהו חכים ולא ידע אתבהיל ברוחיה חייך (ס"א נושך) בלישניה כחויא</p>
<p>הקמטים של מצחו גדולים ואינם בזיווג בשעה שמדבר נעשים אותם הקמטים במצחו ואינם מזדווגים רשומים אחרים שבמצחו כולם הם בזיווג זה צריכים שלא להזדווג עמו אלא לזמן קצר ולא לזמן מרובה כל מה שעושה וחושב הוא לתועלת ואינו חושש לתועלת של אחרים אין הוא בעל סוד כלל זהו הולך רכיל מגלה סוד</p>	<p>קמיטין דמצחיה רברבין ולא אינון בזווגא בשעתא דמליל אתעבידו אינון קמיטין במצחיה ולא בזווגא רשימין אחרנין די במצחיה כלהו בזווגא דא בעי דלא לאזדווגא ליה אלא זמנא זעירא ולא זמנא סגי כל מה דעבד וחשב איהו לתועלתיה ולא חייש לתועלתא דאחרנין לאו איהו מארי דרזין כלל דא איהו (משלי יא יג) הולך רכיל מגלה סוד</p>

זהר פרשת יתרו

<p>ולא חשיב מלוי כלל דא איהו ברזא דאת נ' דכלילא באת ז' ולא אקרי נאמן רוח בקיומא</p>	<p>ואינו חושב דבריו כלל זהו בסוד אות נ' הכלולה באות זיי"ן ולא נקרא נאמן רוח בקיום</p>
<p>מצחא דקיך בעגולא דא איהו בר נש חכימא במה דאסתכל לזמנין אתבהיל ברוחיה רחימו דיליה בחדוה רחמן איהו על כלא אסתכל במלין סגיאין אי ישתדל באורייתא להוי חכים יתיר תלת קמיטין עלאין רברבין במצחיה בשעתא דאיהו מליל תלת קמיטין קריב לעינא חד ותלת קמיטין על עינא אחרא בכי בשעתא דארגיז דא איהו טב יתיר מכמה דאתחזי ארמי בתר כתפוי כל מלין דעלמא בין בעובדוי בין במלין אחרנין ולא חייש אצלח באורייתא כל בר נש</p>	<p>מצח דק בעגול זה הוא אדם חכם במה שמתכלל לפעמים נבהל ברוחו האהבה שלו בשמחה רחמן הוא על הכל מתבונן בדברים רבים אם יעסוק בתורה להיות חכם יותר ג' קמטים עליונים וגדולים במצחו בשעה שהוא מדבר ג' קמטים הם קרובים לעין אחת וג' קמטים על עין האחרת בוכה בשעה שהוא כועס זה הוא טוב יותר מכמו שנראה משליך אחורי כתפיו כל דברי העולם בין במעשיו ובין בדברים אחרים ואינו חושש יצליח בתורה כל אדם</p>
<p>רוי דרוין</p>	
<p>ועציב בבני נשא¹ דא קיימא בין ז' ובין ס'³ טמיר ממוניה לא בעי לאנגויי ולאנגלי בעובדוי⁴ קמצן איהו⁵ ושעריה גביל דא עם דא ותלייא⁶ לא חשיב גרמיה למלבש⁷ כדקא יאות מה דלביש לא אתתקן ביה⁸ מצחיה⁹ רברבא¹⁰ תלת שרטוטין בימינא וארבע בשמאלא¹¹ תרין רשימין עיילין בינייהו דא כד מליל פשיט משכא דמצחא¹²</p>	<p>ועצוב בין בני אדם זה עומד בין נ' לבין ס' מטמין את ממונו אינו רוצה להתגלות ושיתגלו מעשיו הוא קמצן ושערותיו מעורבים זה עם זה ותלויים אינו מחשיב את עצמו שיתלבש כראוי מה שלבוש אינו מתוקן בו מצחו גדול שלשה שרטוטים בימין וארבעה בשמאל ושתי רשימות עולות ביניהם זה כשמדבר נפשט עור של מצחו</p>

¹ שפגם המדה באינון שערין דקאמרן וכבר פגם סוד הז' (אור יקר).

² יסוד, צדיק עולם (אור יקר).

³ ת"ת ישראל, אינו בז' נזר אלהיו על ראשו שפגם, וכבר ידעת כי מדת היסוד נקרא מכוסה, והוא סוד הכפורת והוא מכוסה כאומרו סוככין בכנפיהם על הכפורת והוא אבר מכוסה מעשיו בצנעא ודאי שהזווג בחשאי (אור יקר).

⁴ שהם ב' עניינים ממוניה כגון הזרע שאינה נראה באמה ומעשיו הוא זווגו במלכות וכן זה יורש ב' מדות אלו במעשיו (אור יקר).

⁵ שפוגם צד החסד כדפי' כי הרחבת יד מצד הימין הפשוטה פתוח תפתח את ירך וכן האורח שבין שתי הקריצין קמצו בשערו, ולזה הוא קמצן והשער התלוי נפגם (אור יקר).

⁶ שאם היות שהוא תלוי ערבובו פגמו (אור יקר).

⁷ זו היא מדת ענוה אמנם בלתי מסודרת (אור יקר).

⁸ וזה נאות הוא אמנם אינה באה על סדר הנאות שבאה לה בקלקול המדות כדפי' שכבר נפרד מאות ז' מדת הענוה כדפירשתי לעיל (אור יקר).

⁹ בענין המצח איזה נאות אם גדולה אם קטנה יש כמה חלוקות כי המצח היא הבינה והיותה גדולה היא סוד מצחא אריכא וטובה ומורה אריכות אפים כדפי' באדרא אמנם יש גדולה ושוקעת או מגולגלת או בולטת וכיוצא כאשר נבאר בעזרת ה' (אור יקר).

¹⁰ מפני שישפט הענין לעצמו ומשפטו כמשפטי המצב (אור יקר).

¹¹ הנה האיש הזה היה בסוד ד' רגלי המרכבה אברהם יצחק יעקב דוד והפרידם ופסקו ועקר דוד מחלק הימין שבו, ולכך הם ג' בימין וד' בשמאל, הרי אם נתאחדו, לא היה אלא שרטוטין נאחזין מצד אל צד. אמנם נפסקו ג' לעצמן וד' לעצמן, וכן אין אותם השרטוטין ד' לכל צד אלא ג' לימין כזה

הרי דוד נפסק מהימין ובשמאליים נתחזקו הגבורה במעט קט (אור יקר).

¹² מורה [שבדבורו?] פוגם כל הכחות האלה ולא שת לבו אל המדות העליונות (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>ואינן שרטוטין לא אתחזון כל כך כפיך רישיה³ אזיל ימינא מניה⁴ שמאלא שמאלא מניה ימינא עציב תדיר⁵ אנינא⁶ איהו מאריה דלישנא⁷ בישא חשיב גרמיה חכים בכל עובדוי מארי דבבו בכל אינון דמשתדלן באורייתא⁸ בדרועא שמאלא⁹ אית ליה רשימא אוכמא וארבע שערין זעירין בה ותרין רברבין דתליין ביה סומקין שיערא שיעע¹⁰ ותלי ואיהו לאו סומק ולאו אוכם</p>	<p>ואלו השרטוטים אינם נראים כל כך כשהולך כופף את ראשו ימינו 'כשמאל' ושמאלו² כימין תמיד בעצבות הוא בעל לשון הרע הוא חושב את עצמו חכם בכל מעשיו בעל מחלוקת לכל אותם שעוסקים בתורה בזרוע השמאל יש לו רשימה שחורה ובה ד' שערות קטנים ושני גדולים שתלויים בה הם אדומים שער חלק ותלוי והוא אינו אדום ואינו שחור</p>
<p>מצחא דיליה לא רב ולא זעיר דא קיימא בין את ס' ובין את י' כלילא באת ז' חד שרטוטא רב במצחיה דאזלא בפותיא מסטרא דא לסטרא דא תרין שרטוטין אחרנין אבל לא רשימין כל כך דהא לא קיימין מסטרא דא לסטרא דא כהאי ארבע קיימין זעירין קיימין בין תרין קריצין על רישא דחוטמא לעילא דא איהו מאריה דחדוה חכים פקיה וותרן בממוניה בכל מה דאשתדל למנדע איהו חכים לפום שעתא רגו ולפום שעתא נח רוגזיה לא נסיר דבבו לעלמין לזמנא טוב ולזמנא לאו הכי כל כך קאים במתקלא</p>	<p>המצח שלו אינו גדול ולא קטן זה עומד בין אות ס' לבין אות ע' כלול באות ז' [יש] שרטוט אחד גדול במצחו העובר בהרחבה מצד זה לצד זה שני שרטוטים אחרים אבל אינם רשומים כל כך כי אינם עומדים מצד זה לצד זה כזה ד' קמטים קטנים נמצאים בין שתי גבות עיניו על ראש חוטמו למעלה זהו בעל שמחה חכם ופיקח וותרן בממונו בכל מה שעוסק לדעת הוא חכם לפי שעה הוא כועס ולפי שעה הוא נח מכעסו אינו שומר שנאה לעולם לפעמים הוא טוב ולפעמים אינו כן כל כך עומד במשקולת</p>

¹ מניה?

² מניה*##

³ מדת ענוה היא זו למי שמתנהג בה, אמנם זה אינו עושה אותה אלא כך על צד השפלות טבעי, אינו מצד ענוה שכבר פגמה כדפי' אלא הוא כנחש שכופף ראשו למטה ונושך (אור יקר).

⁴ לכאורה נראה שהוא איטר יד ימינו וכחו בשמאלו, ולכולהו פירושי הכוונה שהחליף מדותיו ועשה השמאל ימין, והימין שמאל, ושם אותו בשמאלו לב כסיל לשמאלו (אור יקר).

⁵ שפגם השמחה שהיא בסוד ז' בבינה (אור יקר).
⁶ ר"ל לשון אונן ועצב, או יהיה לשון אנינא דעתא לכולהו פירושי יורה איש קשה חברתו לבני אדם מפגם מדות (אור יקר).

⁷ הרי שפוגם המדות העליונות בדבורו ונאחז במדות הנחש, היינו רישיה כפוף, וכל זה פגם בצד החסד ומה שלמעלה וגם סוד לשון הרע שהוא היפך מדת היסוד לשון טוב פגם המדה הזאת וזה היה טעם יוסף שנתחייב גלות מפני שפגם מדת היסוד אר לו ויבא יוסף וכו', ונתקן באשת אדוניו וגם זה הוא באות צ', והוא "מארי דלישנא בישא חשיב גרמיה" שאינו עניו שהוא אחיזת י' עליונה בענין שפגם י' עליונה חכמה, ופגם י' תחתונה יסוד, ויוסף תיקן שניהם ונתחכם כאומרו אין נבון וחכם כמוך, ולשון הרע מעורר מדנים דהיינו השערות ולזה פגם כל המדות. הד' חסד כדפי' שהוא מחליף המדות ימינא מניה וכו', וכן בעל לשון הרע דבה רעה פוגם בדוד, ולכך הלשון הרע של ציבא נחלקו מלכות בית דוד, ולזה נחלק מלכותו של איש ואין בו אלא חלק שמאלי ופגם בתורה (אור יקר).

⁸ לכך נחלק הקו השלישי יעקב שאינו עוסק בתורה ושונא עוסקיה (אור יקר).
⁹ היינו ריש נישרא דאמר לקמן אמנם זה הופכו לשמאל ויורה שיהיה בלתי [נגזר?] משום מדה טוב ויושפל בעיני בני אדם מתוך מדותיו המגונות כי זה יורה זה ואילו היה בימין [?] היה מבשר טוב, אמנם זה הפך עליו סדר המדות, וענין השערות מורים ששה ויין ו"ק והדין נתחזק בו, ולכך הם הגדולים ותלויים סומקין, סוף דבר בעל פגם הוא וכל מעשיו מהופכים, ומזה נדין לכל המציאויות הדומין לו וכיוצא בו (אור יקר).

¹⁰ כבר פי' לעיל שהשער בזולת שיסתכל בו ענין משושו אם רק אם קשה שהרך מן הימין והקשה מן השמאל ראוי לראות בו אם הוא לבן שהוא בעתיק יומין או אוכם במלכות, סומק בגבורה, לאו סומק ולאו אוכם הוא בינוני בת"ת, ולזה השער הנזכר לעיל היה אוכם שער זה שאנו בו הוא שיעע, חלק ורך מצד החסד והימין, והוא "לאו סומק" שאינו בגבורה, "ולא אוכם" שאינו במלכות, אמנם הוא בין ב' גוונים אלו, דהיינו בינוני בין ב' בחינות הדין והוא בקו האמצעי (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>כד תב למאריה מאריה אחיד בידיה וסליק ליקר סניא כלא צריכין ליה את ס' אזלא לדידיה תדיר יתיר מאת ז' כל אינון דיעטין עליה עיטא בישא לא מצליחין ולא אתקיים ההוא עיטא ולא יכלין לאבאשא ליה אתחזי רמאה ולא הכי הוא את ס' ואת ז' מניחין עליה ובגין כך סליק ונחית כד תב למאריה את ס' נצה ואתעביד רעותיה בכלא רחמן איהו ובכי¹ כד אתמלי רחמין חד רשומא אית ליה בדרועא ימינא וקיימא פרצופא ולית עליה שערין כלל</p>	<p>כשהוא שב לאדונו אדונו אוחז בידו ועולה לכבוד גדול הכל צריכים אליו אות ס' הולך עמואליו תמיד יותר מאות פ' כל אלו שיועצים עליו עצה רעה אינם מצליחים ואינה מתקיימת אותה העצה ואינם יכולים להרע לו נראה לרמאי והוא אינו כן אות ס' ואת פ' לוחמים עליו לכן עולה ויורד כששב לאדונו אות ס' ונעשה רצונו בכל הוא רחמן כשמתמלא רחמים רשימה אחת יש לו בזרוע הימין ועומד פרצוף ואין עליה שער כלל</p>
<p>ואי שערא קמיטא ולא תלי תחות אודנין ואיהו קמיט לעילא מאודנין</p>	<p>ואם שערותיו קמוטים ואינו תלוי למטה מאזניו והוא קמוט למעלה מאזניו</p>
<p>עב/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>דישתדל בהדיה יתיר ממלין אחרנין דעלמא לזמנין אתרבק רעותיה בקודשא בריך הוא ולזמנין לא בדינא לא אצלח אתרחק איהו מן דינא ורוא דא את נ' בלחודוי דלא אתכלילת באת ז' ובגין דלא אתכלילת באת ז' אתרחק מן דינא ולא קאים ביה ורחימותא איהו סטרא דיליה מצחא דאיהו בלא עגולא ואיהי רברבא האי איהו בר נש דכל זמנין כד קאים וכד אזיל כפיף רישיה האי אתפליג לתרין סטרין ואינון סטרי שגעונא סטרא חדא איהו שגעונא דאתחזי ובני נשא אחרנין ידעין שגעונא דאשתמודעא קמי כלא ואיהו טפשא במצחיה אית ד' קמיטין רברבין לזמנין בשעתא דמליל קמיט לון במצחיה ולזמנין דאתפשט מצחיה במשכיה ולא אתחזון אינון קמיטין אתחזון קמיטין אחרנין רברבין בסטרא דעינוי הייך למננא פומיה רברבא לאו איהו בר נש לתועלתא</p>	<p>שיעסוק עמו יותר מדברים אחרים שבעולם לפעמים מתדבק רצונו בהקב"ה ולפעמים לא בדין אינו מצליח הוא מרוחק מן הדין סוד זה אות פ' לבדה שאינה נכללת באות זי"ן ולפי שאינה נכללת באות זי"ן הוא מתרחק מן הדין ואינו עומד בו באהבה הוא הצד שלו מצח שהוא אינו עגול והוא גדול זה הוא אדם שבכל פעם כשהוא עומד וכשהוא הולך כופף את ראשו הוא נחלק לב' אופנים והם אופני שגעון אופן אחד הוא שגעון הנראה ובני אדם אחרים יודעים משגעונו שניכר לפני כלם והוא טפש יש במצחו ד' קמטים גדולים לפעמים בשעה שמדבר מקמט אותם במצחו ולפעמים שמתפשט עור של מצחו ואינם נראים הקמטים ההם נראים קמטים אחרים גדולים בצד עינוי שוחק בחנם פיו הוא גדול אין הוא אדם לתועלת</p>
<p>סטרא אחרא איהו שגעונא דאתכסי ביה ובני נשא לא מסתכלן ביה ואיהו אתהכס במה דאשתדל ואפילו באורייתא אבל לא לשמה אלא בגין לאתגאה בפני עמא וכלא בלחישו ובגאות לבא לאחזאה דאיהו זכאה ולא הכי כל מלוי לאו אינון לשמא דקב"ה אלא בגין בני נשא וחשיב מחשבין ואנהיג גרמיה כמנהגא</p>	<p>צד²אופן האחר הוא שגעון שמכוסה בו ובני אדם אינם מסתכלים בו והוא מתחכם במה שעוסק ואפילו בתורה אבל לא לשמה אלא כדי להתגאות בפני העם וכל בלחש ובגאות הלב להראות שהוא צדיק ואינו כן כל דבריו אינם לשמו של הקב"ה אלא לפי³ בני אדם וחושב מחשבות ומנהיג את עצמו</p>

1
2
3

זהר פרשת יתרו

<p>דלבר דיסתכלון ביה האי איהו ברזא דאת ג' די בכללא דאת ז' מצחא דאיהי בעגולא רברבא פקיהא איהו דברנו (ס"א דכרנו) דכלא ביה ידע בכל מה דאשתדל אפילו בלא אומנא דיוליקף ליה אעלה בכל מה דאשתדל ובממונא לזמנין אעלה לזמנין לא ממלה זעירא אסתכל במלין סניאין נבון אקרי לא חייש למלין דעלמא ואפילו דינדע דיתכסיף</p>	<p>כמנהג החיצונים שיסתכלו בו וזהו בסוד של אות נ' שהיא בכלל אות זי"ן מצח שהוא בעגול גדול פיקח הוא דברינו (זוכר) את הכל בו יודע בכל מה שעוסק אפילו בלא אומן שילמד אותו מצליח בכל מה שעוסק ובממון לפעמים הוא מצליח ולפעמים לא מְדַבֵּר קטן מסתכל בדברים רבים נקרא נבון אינו חושש לעניני העולם ואפילו שיודע שיתבייש</p>
רוי דרוין	
<p>דא קיימא במלוליה¹ מצחיה רב ולא כל כך² שרטוטין דיליה חמש³ תלת עברין⁴ מסטרא דא לסטרא דא⁵ ותרין לא עברין מארי קטטה איהו ובביתיה יתיר⁶ כל עובדוי בבהילוי⁷ אתחזי טב ולא הכי⁸ שבה גרמיה במה דלא אית ביה⁹ דא קאים באת ז' לחוד¹⁰ וסליק למרחיק¹¹ באת צ' לחוד מטי ולא מטי את ס' לית ביה כלל וותרן במלוליה¹² ולא יתיר אעיל גרמיה במה דלא אתחזי ליה¹³ מאן דאשתתף בהדיה אצטריך לאסתמרא מחמידו דיליה¹⁴ אבל אעלה איהו בהדיה¹⁵ שערא דתלי¹⁶ ולא</p>	<p>זה עומד בדבורו מצחו גדול ולא כל כך שרטוטי שלו הם חמשה שלשה עוברים מצד זה לצד זה ושנים אינם עוברים הוא בעל מחלוקת ובביתו עוד יותר כל מעשיו הם בבהילות הוא נראה טוב ואינו כן משבח את עצמו במה שאין בו זה עומד באות ז' לבדה ועולה לרחוק באות ק' לבד מגיע ואינו מגיע אות ס' אין בו כלל וותרן בדבורו ולא יותר מכניס עצמו במה שאינו ראוי לו מי שמשתתף עמו צריך להזהר מהחמדה שלו אבל הוא מצליח עמו</p>

¹ מפני שמדתו גרם לו (אור יקר).

² מפני שסוד המצח בבינה וסוד הז' נאחז בסוד השער שם כדפי', ולזה אין לו מצח קצר בדין הרבה, ולא רחב ברחמים, אלא בינוני שהשער הזה הוא בסוד מדת הדין הרפה (אור יקר).

³ שהם נגד ה' צדיקי עולם בסוד הה' שהיא חסד גבורה ת"ת נצח הוד (אור יקר).

⁴ שהם חג"ת (אור יקר).

⁵ כזה כזה מורה כי סוד הנצח והוד אינו שלם בהם, דהיינו בחי' קשר ויחוד המלכות שהם בעלי שלום הבית מלכות, ולזה [פגם?] מדת השלום שאינו נאחז בו, שאינו משיג ביסוד שהוא בסוד וא"ו אלא כל אחיזתו בסוד הה"ן (אור יקר).

⁶ מפני שאין לו אחיזה בשלום כלל כדמסיק (אור יקר).

⁷ מפני שהוא למטה במקום הנקבה במהירותה מהדין, ולכך אין לו מתון בענייניו, מפני שהוא נאחז במעשה שהיא מלכות, ודעתן של נשים קלה, ומקום המחשבה שהוא למעלה בסוד הנהגת הזכר אין לו, לכך הוא מהירי במעשיו בלי שום מחשבה וישוב הדעת (אור יקר).

⁸ כענין האילן שבו נאחז, שהיא מדה אחרונה עץ הדעת טוב, וזה דווקא כשהיא נקשרת למעלה בזכר, אמנם זה נאחז בסוד פירודה מן הזכר לכך אתחזי טוב ולא הכי, מפני שהיא עץ הדעת טוב ביחודה ורע בפירודה וזה הפריד כדפי' (אור יקר).

⁹ מפני שהוא בסוד הדבור, לכך הכל דבור, וגמר הענין תלוי מצד המדות העליונות, וזה אין לו כח מצד שאינו נאחז בהם (אור יקר).

¹⁰ מדת המלכות (אור יקר).

¹¹ ייטיב עצמו מזמן רחוק לזמן רחוק, להתאחז באת צ' דהיינו במדת היסוד, ואפילו אינו מגיע לטובה זו כמעט אמנם בסוד הת"ת "באת ס' וכו'" (אור יקר).

¹² מראה עצמו בפיו נדיב ואינו במעשיו מפני שאינו נאחז אלא בדבור כדפי' (אור יקר).

¹³ כענין מדת הלבנה באי אפשר לשני מלכים ומשם נמשך לו המדה הזו (אור יקר).

¹⁴ כי מחמדת הלבנה במה שחמדה שאלה אי אפשר כנודע ולכך חמדתו קבועה בו, ובהיותו נשמר מחמדתו גובר ונשכר כענין צאת השמש בגבורתו (אור יקר).

¹⁵ כענין לכי ומעטי את עצמך (אור יקר).

¹⁶ הנה בעל השער הזה מורה אריכות (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>שעיע¹ ושעריה רב חמש שרמוטין² ביה³ דמטו ולא מטו דא לדא⁴ עיינין דיליה צהיבין פקחין⁵ דא כפיף רישיה⁶ אתחזי טב וזכאה⁷ ולא הכי שבה גרמיה אי אשתדל באורייתא⁸ כבר נש רב תקיף ביצריה כד מליל⁹ אקמיט חוטמיה¹⁰ ופשיט משכא דמצחיה¹¹ כל עובדוי לחיזו¹² דבני נשא אצלה בממונא¹³ רמאה איהו בכל עובדוי¹⁴ מארי דלישנא בישא ידע לאסתמרא מבני נשא בכלא שגעונא ביה ואתכסי במה דאיהו עביד אעיל קטטין בלחישו אודנוי רברבן קיימין בקיומיהו תחות שערא דא קיימא באת י' ואת ז' ובנין כך עובדוי לחיזו בני נשא בין כתפוי תליין תלת שערין בלא רשימא כלל מאן דאשתתף בהדיה לא אצלה ואיהו אצלה ברמאותא דיליה ואתחזי זכאה לאהרא וחשיב דעבד לקבליה עובדי קשוט</p>	<p>שער תלוי ואינו חלק ושערותיו מרובים חמשה שרטוטים יש לו שמגיעים ולא מגיעים זה לזה העינים שלו צהובות ופקחות זה כופף ראשו נראה טוב וצדיק ואינו כן משבח את עצמו אם עוסק בתורה כאדם גדול גבור ביצרו כשמדבר מקמט חוטמו ופושט עור של מצחו כל מעשיו למראה בני אדם מצליח בממון רמאי הוא בכל מעשיו בעל לשון הרע ידע לשמור באנשים בכל יש בו שגעון ומתכסה במה שהוא עושה מכניס מחלוקת בחשאי אזניו גדולות עומדות על עמדם תחת השערות זה עומד באות י' ואת ז' לפי מעשיו למראה בני אדם בין כתפוי תלויים ג' שערות בלי רושם כלל מי שמשתתף עמו אינו מצליח והוא מצליח ברמאות שלו ונראה כצדיק לאחר וחושב שעושה כנגדו מעשים אמיתיים.</p>
<p>שערא קמיטא ותלי תחות אודנין אי איהו רווק חד שרמוטא במצחיה ותלת קמיטין על רישא דחוטמין בין קריצין דיליה מאריה דחדוה איהו פקחא בכלא רמאה וותרן איהו עביד וותרנותא לאינון דמקרבין בהדיה דא</p>	<p>שער קמוט ותלוי תחת אזניו אם הוא רווק [יש לו] שרטוט אחד במצחו וג' קמטים על ראש חוטמו בין גבות עיניו הוא בעל שמחה הוא פיקח בכל, רמאי והוא וותרן הוא עושה וותרנות לאלו שמתקרבים אליו זה עומד באות</p>

¹ ואם אמת כהוראת שערו שהוא תלי ואריך היה מחסד, היה ראוי שיהיה רך וכו' אנם הוא קשה כקוצים מורה שהוא דין קשה "ולא שעיע" אם כן זה יורה בקושי במלכות, ואריכות אריכות הקוץ דהיינו המלכות עם היסוד ושניהם לדין (אור יקר).

² מפני היותם בסוד היסוד הם ארוכים ומפני שאינם בסוד ה' עליונה הם צרים ודקים כזה: מפני היותו בסוד ה' הם ה' שרטוטין (אור יקר).

³ אינם עבים וגסים ורחבים אלא צרים וכחושים וכמעט נוגעים זה בזה (אור יקר).
⁴ עד כאן לא דברנו בענין העינים אלא מצד מה שישתתפו פרצוף העינים עם המצח, והשער הזה הוכרח להמשיכו הנה, והעינים האלו הצהובים והשוחקים מורים טוב (אור יקר).

⁵ להראות ענוה ואינה שאין לו חלק בה אלא טבעו הוא לרמות כך (אור יקר).
⁶ מפני שהוא במדות גלויות ונראות שהם יסוד ומלכות, וכך שערי ארוך מורה שהוא בסוד האריכות ואינו שבמציאותו קשה (אור יקר).

⁷ מפני שהוא במדת המלכות וגילוי התורה, ואם היה נאחז בסוד ס' ת"ת היה אמת כדבריו אמנם הוא במלכות גילוי התורה והתורה אינה בו (אור יקר). וכן מראה עצמו שהוא גבור כובש יצרו ואינו שהשער אינו חלק אלא קשה מהדין מראה מה שאין בו, שאין כח במדות ז' וצ' מלכות ויסוד לכבוש הדינים ומפני שהמדה הגוברת בו היא סוד המלכות (אור יקר).

⁸ בסוד הדיבור (אור יקר).
⁹ שאין הת"ת בסוד החוטם דעת נראה שם ואין לו חלק בו (אור יקר).

¹⁰ מפני שסוד המצח הוא בסוד ה' ומה גם בסוד החמשה שרטוטין שבה (אור יקר).
¹¹ מפני שהוא ביסוד המעשה המלכות והם מדות גלויות ונראות (אור יקר).

¹² מפני שהם מדות המעשה ואין המלכות עניה עם היסוד לגבי ענייני העולם הזה, שהיסוד נותן לה כדי צרכה לעולם הזה (אור יקר).

¹³ בעיניו הצהובות מראה שמחה, ועיניו יונים רמאים בלי ספק, מפני מדת המלכות שהוא חרב היונה שמרמה בני אדם, שהם בטוחים על מלואה ורחמיה ואינם קבועים שמחסרת והולכת ולזה זה שנאחז בה היא כמדוותיה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>קיימא באת ס' ואת ז' וכד הוי סיב מתחלפן (ס"א ציורא דאתוון) אתוון את ז' ברישא ואת ס' בהדיה לאו איהו וותרן אלא בביתיה אצלה בממוניה רמאה לא הוי אעדי גרמיה מההוא ארהא על קריצא שמאלא אית חד רשימא זעיר דמחא ליה בר נש ביומי עולימוי אטיס עינא ימינא חמש קמיטין על רישא דחוטמיה בפותייה בין קריצי עינוי שערא קמיטא זעיר על</p>	<p>ס' ואות ז' וכשיזקין מתחלפות ציור האותיות האותיות יש בראשו אות ז' ואות ס' עמה אין הוא וותרן אלא בביתו מצליח בממונו רמאי ואינו מסיר את עצמו מדרך זו שעל גבת עינו השמאלית יש רשימה אחת קטנה שהכה אותו אדם בימי נעוריו עינו הימינית אטומה חמשה קמטים [יש לו] על ראש חוטמו ברחבו בין גבות עינוי שער קמוט מעט על</p>
<p style="text-align: center;">ע/ב/ב</p>	
<p style="text-align: center;">זהר</p>	
<p>בהו לא חייש לון ולא שוי על לביה רכיך לבא איהו</p>	<p>בהם אינו חושש להם ואינו שם על לבו הוא רך הלבב</p>
<p>תרין קמיטין עלאין רברבין במצחיה חד קמיטא על עינא חד וחד קמיטא על עינא אחרא ואשתכחו תלת קמיטין רברבין במצחיה באלין דעיינין בר קמיטא תתאה דאיהו אתפלג על עיינין דא השיב מחשבין לגו ולא לבר בגין דלא השיב לבני נשא בעובדוי ודחיל איהו לפום שעתא ולא יתיר לפיוסא אתפייס בעובדוי דלבר מקמי בני נשא לאו אינון אלא לזמנין כרביא ולזמנין בחכמה דא איהו ברזא דאת נ' דאיהו בלחודי דלא אתכליל באת ז' וחלשא איהו דלא אתכליל באלין אתוון קדמאי אלא אסתמיך לאת ס' לאתכללא ביה ולא באתוון קדמאי עד הכא רזין דחכמתא דמצחא</p>	<p>ב' קמטים עליונים גדולים במצחו קמט אחד על עין אחת וקמט אחד על עין האחרת נמצאו ג' קמטים גדולים במצחו עם אלו של העינים חוץ מקמט התחתון שהוא מתחלק על העינים זה חושב מחשבות בפנימיותו ואינם [נודעות] בחוץ לפי שאינו מחשיב את בני אדם במעשיו הוא מתירא לפי שעה ולא יותר לפיוס מתפייס במעשיו החיצונים לפני בני אדם אינם אלא לפעמים כילד ולפעמים בחכמה זהו בסוד אות נ' שהיא לבדה שאינה נכללת באות זי"ן והוא חלש שאינו נכלל באותיות הראשונות הללו אלא נסמך לאות ס' להכלל בה ולא באותיות הראשונות עד כאן הסודות של חכמת המצח</p>
<p>ברזא דעיינין ברזא דאת ס' בההוא גוונא דסחרא לבר וכמה דיתבא עינא דיתבא על שלימו דלא שקיע האי לאו רמאה איהו ורחיק מרמאותא דלא אית ביה כלל גוונו דעיינין אינון ארבע חוורו לבר דסחרא עינא כגוונא דכל בר נש לגו מניה אוכמא דסחרא ואתכליל חוורו ואוכמו כחדא לגו מניה ירוקא ואתכליל באוכמא לגו מניה ההוא בת עינא נקודא אוכמא דא איהו בר נש דחייך תדיר וחדוי בחדו וחשיב מחשבין למב ולא אשתלימו אינון מחשבין בגין דסליק לון מיד מרעותיה אשתדל במילי דעלמא וכד אשתדל במילי דשמיא אצלה האי אצטריך לאתקפא ביה</p>	<p>בסוד העינים בסוד אות ס' באותו הגוון הסובב מבחוץ וכפי שיושבות עין היושבת על מילואה שאינה שקועה הוא אינו רמאי ורחוק מרמאות שאין בו כלל הצבעים של העיניים הם ד' הלבן הסובב את העין מבחוץ כדוגמא שבכל אדם לפניו ממנו גוון השחור הסובב ונכללים הלבן והשחור יחד לפניו ממנו הירוק ונכלל בשחור לפניו ממנו הבית עין ההוא נקודה שחורה זהו אדם ששוחק תמיד ושמח בשמחה וחושב מחשבות לטובה ולא נשלמות אלו המחשבות לפי שמעביר אותם מיד מרצונו עוסק בעניני² העולם וכאשר הוא עוסק בעניני שמים [הוא]</p>

זהר פרשת יתרו

לאשתדלא באורייתא דהא יצלה בה	מצליח את זה צריכים לחזקו לעסוק בתורה כי יצליח בה
גביני עיננו רברבין וכסיין לתתא באינון גוונין דעינא אית רשימין סומקין דקיין בארכא אינון רשימין אקרון אתוון זעירין דעינא בגין דאינון גוונין דעינא אי	גבות עיניו גדולות ומכסות למטה באלו הצבעים של העין יש רשימות אדומות דקות באורך אלו הרשימות נקראות אותיות קטנות שבעין לפי שאלו צבעים שבעין אם
רזי דרזין	
רישיה קמיט דעינין ³ דא איהו באת ז' בלחודוי ⁴ בלא סכלתנוי ⁵ שגעונא בלביה ⁶ בהיל בעובדוי ⁷ חד שרשטא על מצחיה ⁸ וארבע אחרנין זעירין ⁹ לית בה מהימנותא ¹⁰ לא ישתתף בר נש בהדיה ¹¹ דלא יצלה חייבא איהו למאריה ¹² בכל עובדוי ¹³ חד תולדתא זעירא ¹⁴ אית ליה על ירכא שמאלא ¹⁵ לזמנין אתמחי ולזמנין אתייליד ואי ארבע שרשטין על מצחיה ¹⁶ כל הני אית ביה ¹⁷ אבל לית ביה תולדתא ואי תלת רברבין ותלת זעירין ¹⁸	ראשו קומט את עיניו זהו רק באות ז' לבד ואין [לו] תבונה [יש] שגעון בלבו מבוהל במעשיו שרטוט אחד על מצחו וד' אחרים קטנים אין בו נאמנות לא ישתתף אדם עמו כי לא יצליח הוא רשע לאדונו בכל מעשיו גידול ¹ אחד קטן יש לו על ירך השמאל לפעמים נמחה ולפעמים נולד ואם יש לו ד' שרטוטים על מצחו כל אלו יש בו אבל אין בו גידול ² ואם [יש] ג' גדולים וג' קטנים הוא [בעל] שער יפה והוא

1

2

³ זה מורה מקום העוני שאין עיניו פתוחות שמחים צהובים אלא קמוטים כל זה מורה שהוא בסוד המלכות בפירודא (אור יקר).

⁴ ירצה במלכות בפירוש ולזה נודע שדעתם של נשים קלות ולכך אחר שאין לו חלק בזכר שהוא המנהיג וסוד הדעת נעשה קל בדעת (אור יקר).

⁵ שאין לו שכל להשכיל ענייני החכמות וכיוצא, ולא עוד אלא שאין מכיר חסרונו (אור יקר).

⁶ וכן מפני היותו בפתח השער והיא בעלת מעשה (אור יקר).

⁷ דהיינו שהוא מכירי בלי ישוב הדעת (אור יקר).

⁸ אין זה השרטוט בת"ת אלא במלכות מורה שנאחז במדה אחת דהיינו מדה זו האחרונה (אור יקר).

⁹ שר"ל במדת ה' שהם ה' מדות במדה אחת, לא ה' מדות בסוד ה' צדיקי עולם, אלא מדה אחת שהיא כלולה מד' והיא הם חמש סוד ה' (אור יקר).

¹⁰ אין לאדם לסמוך על מדה זו כשהיא נפרדת שאין בה כח, ואדרבה המפרידה גורם רעה לעצמו והוא עובד ע"ז, והיינו אומרם ומאז חדלנו על החצונים, ולכך "לית ביה מהימנותא" שטובתה אינו מורה כגון הצלחת עובדי ע"ז, מפני שאין עיקר מדה זו אלא בהיותה נקשרת בשאר המדות בסוד היחוד (אור יקר).

¹¹ מפני שהוא מחרחר ריב בשותפוי כענין אי אפשר לשני מלכים ובסבתה נמשך מיעוט לת"ת בסוד הגלות א"כ חברתו אין בה הצלחה (אור יקר).

¹² שנאחז בפירוד ולא הצליח להאחז בסוד היחוד, או בבחי' יפה מהמדה הזו אלא שירד אל מקום החצוני ולכך בכל מעשיו ירשיע (אור יקר).

¹³ שאלמלא היה מיטיב אפילו בחלק א' ממעשיו היה עולה (אור יקר).

¹⁴ היינו סוד היותו נאחז בדין בסוד הודי נהפך עלי למשחית, כענין נתנני שוממה כל היום דוה אותיות הוד (אור יקר).

¹⁵ בקטנות, הוד, ולא שתתקים שם אלא עולה שם ויונקת מהגבורה ויורדת ופועלת דיניה (אור יקר).

¹⁶ היינו סוד המלכות ממש, שהיא דלה ועניה דלת, שאי אפשר שנפרש בד' שרטוטין שהוא נאחז בד' מדות אלא שהיא דלת דלה ועניה והיא בחי' שנית למלכות ועדיין אינה נתקנת (אור יקר).

¹⁷ שאינו נגרע מרעתו דבר, אלא שרק שאין בו ענין התולדה שאינו נאחז בהוד, והשרטוטין האלו אינם רברבין, לכך אינו מורה על המדות אלא בהם שהיא דלה ועניה כדפי' (אור יקר).

¹⁸ אז מורה על סוד היא מתהלכת בין החיות כזה ^י דהיינו מלכות שהשער מורה בה, ויש לה ג' אבות עליה דהיינו "תלת שרטוטין רברבין" ויש לה ג' נצח"י (י) הוד יסוד תחתיה והיא ביניהם אמצעית, שאז תיקן האיש הזה והעלה אותה להיותה אות ביני ת"ת ובין בני ישראל נצח הוד, ולא

זהר פרשת יתרו

באמצע עד כאן הסודות השערות	שפירו דשערא איהו ואיהו באמצעיתא ¹ עד כאן רזא דשערא
<p>המצח מתבאר בשער וכן מתבאר המצח בעינים והעינים מתבאר בשערות לד' צדדים בבת העין בצבעים של העינים בלובן העינים בשחור שבעינים כל הסתכלות להסתכל בכל אלו הסימנים של ששאמרנו אין להם אלא מ"ג שנים ולמעלה שאז נפרדת רוח הקדושה מרוח הטומאה חוץ משרטוטי לבד כי השרטוטים מתחלפים תמיד בין בקטן ובין בגדול וכן בכלם</p>	<p>מצחא מתפרשא בשערא² ומצחא מתפרשא בעינין עינא מתפרשא בשערא³ לד' סטרין בבת עינא⁴ בגוונין דעינא⁵ בחוורו דעינא באוכמו דעינא כל אסתכלותא לאסתכלא בכל אינון סימנין דשית דקאמרן לית להו אלא מ"ג שנין ולעילא דאתפרשא רוח קדשא מרוח מסאבא בר בשרטוטי בלחודוי דשרטוטיין בין זעירא ובין רב מתחלפי תדיר וכן בכלהו</p>
<p>כתיב ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל וגו' דאילו על אינון סימנין אחרנין בעא ולא אשכח וכן (דברים א יג) הבו לכם אנשים חכמים וידועים לשבטיכם מאי ידועים דאשתמודעאן באינון סימנין ואשכח בר נבונים דלא אשכח עינא ברזא דאת ר' ואת פ' דגבינין חוורין ושערא סומקא אי גבינין דעיני חוורין דא הוא בר נש דאצטריכו בני נשא לאסתמרא מניה כל מלוי ברמאותא פקיהא איהו נטיר דבבו דא איהו באת ר' בלחודוי ולא אתחבר בהדיה את פ' את דא אזלא ושאט עליה ולא אתישבא ביה עינוי דדא שקיעין בהיל בעובדוי וכן כל מאן דעיניו שקיעין אצטריך לאסתמרא מניה בכל עובדין רמאה איהו וברמאותיה יהיב טעמא למלוי מצחא</p>	<p>כתיב ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל שאילו על אותם סימנים אחרים בקש ולא מצא הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם מהם ידועים שניכרו באותם סימנים ומצא חוץ מנבונים שלא מצא העינים בסוד אות ר' ואות פ' שגביני לבנות ושער אדום אם גביני עינוי לבנות זה הוא איש שצריכים בני אדם להשמר ממנו כל דבריו הם ברמאות הוא פיקח ונוטר שנאה זהו באות ר' בלבד ולא מתחברת אות פ' עמו אות זה הולך ומשוטט עליו ואינה מתישבת בו עינוי של זה שקועות מבוהל במעשיו וכן כל מי שעינוי שקועות צריך להשמר ממנו בכל מעשיו הוא רמאי וברמאותו נותן טעם לדבריו המצח שלו גדול ואינו עגול</p>

שתקיים שם אלא עולה שם ויונקת מהגבורה עם הת"ת (אור יקר), ועי' בזה בתיקו"ז ד סע"ב וה ריש ע"א.

¹ בסוד קו האמצעי, וגזירתו שהוא על צד המדות האמצעיות בינוניות כעין שהיא אמצעית בין המדות (אור יקר).

² כדרך שפירש עיני המצח, ושרטוטיין בסוד המצח נאחז זה בזה ותלוי זה בזה בסוד מפני ששפיתת השער שהוא למעלה בסוד החכמה, כי השערות הם סוד וו"ן נמשכין מיוד"ן כזה וי"סע וי"בא וי"ט, דהיינו ג' אבות תקיעה תרועה שברים, ג' ווין נובעין מג' יודין שהם תלתין מוחין כדפי' לעיל, והם במדת המלכות בסוד זי"ן כלי הזיין הם במלכות בסוד אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה, דהיינו א"א' י"י', תלתא אוירין דגולגלתא א"א'א', תלתא מוחין דגולגלתא י"י', בענין שסוד השער סודו במלכות, ועיקר סודו בג' מוחין חכמה בג' אוירין, דהיינו אלף בינה, ואחר דתלתא מוחין הם עיקרם בחכמה, ניחס סתם השער בחכמה וג' ראשונות שהם ג' כנודע בסוד סגולתא והיא במלכות

בסוד זרקא , דהיינו אבנא דסליק לעילא ואתעבידת סגולתא (עי' תז"ח ו ע"ד), והכל סוד א' וענין א' והב' אל השער היא הבינה דהיינו מצחא בלי ספק, ויורד אל סוד העינים שהם ימין ושמאל חסד גבורה, והם נדונים אחר השער כי סוד חסד גבורה למעלה בחכמה ובינה נמשכים אחר מקורותיהם, והמקורות הם חו"ב ולזה נדונים אחר שערא ומצחא (אור יקר).

³ שכן מדות אלו נקשרות זו בזו ומתבארות זו על ידי זו (אור יקר).

⁴ הענין כי נתוח העין רומז בת עין במלכות, דהיינו ' באמצע, ואינה דווקא במלכות אלא היא סוד ' ויש ' בתוך ' כזה יאהדונה", אור פנימי היא ' חכמה בת עין מבחוץ היא מלכות והכל בסוד העין למעלה כדפי' (אור יקר).

⁵ בין בת עין לשחרות העין נעשה קו ידוע וכן בין גוון לגוון, ואותו הקו נדון בדין ומשפט הפרצוף וכן יש בין לובן לשחרות וכן בין גוון לגוון (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

דיליה רב ולא עגולא תרין רשימין רברבין אזלין בפותיא דמצחיה מסטר לסטר וארבע זעירין שערא דיליה תליא קריר מוחא איהו ועל דא פקחא הוי אודנוי זעירין בדרועוי שערא רב נקיר איהו בנקודין	שתי רשימות גדולות נמשכות ברוחב מצחו מצד לצד וד' קטנות השערות שלו תלויים הוא קר המוח ועל כן הוא פיקח אזניו הם קטנות ובזרועו [יש] שערות מרובות והוא מנוקד בנקודות
ענ/א	
זהר	
נהירין בנהירו ההוא נהירו סליק אתוון ¹ לאתחזאה לאינון מארי דמדין ² באינון רשימין אחרנין דקיקין ³ והאי איהו באת ס' וכלילא באת ה' ⁴	מאירים בהארה אותה ההארה מעלה אותיות להראות לאותם בעלי המדות באלו רשימות האחרות הקטנות וזה הוא באות ס' וכלול באות ה'
עיינין ירוקין דסחרין (נ"א דמסחרא) ²⁸ בחוורו ⁶ ומתערבין אינון ירוקין בההוא חוורו ⁷ רחמנא איהו ⁸ ואיהו השיב תדיר לתועלתיה ⁹ ולא השיב לנוקא דאחרנין ¹⁰ כלום גוונא אוכמא לא אתחזי ביה ¹¹ חמיד איהו ¹² ולא מסטרא בישא ואי סלקא בידיה מסטרא בישא ¹³ לא יתוב מניה ¹⁴ מהימנא איהו ¹⁵ במה	עינים ירוקות המסובבות ⁵ בלבן ומתערבים אלו ירוקים באותו הלבן הוא רחמן הוא חושב תמיד לתועלתו ואינו חושב בנזק של אחרים כלום גוון שחור לא נראה בו הוא בעל חמדה ולא מצד הרע ואם עולה בידו מצד הרע לא יחזור ממנה נאמן הוא במה שנודע

¹ הענין כי האותיות סתם מהת"ת, והיינו תורה שבכתב. ובהיות המלכות מיוחדת עמו, כאומר ו אשרי אדם בוטח ב"ך, נגילה ונשמחה ב"ך, הכל סוד כ"ב אותיות המצטיירות בה ממנו, ועל כן נקראת א"ת אורייתא כלילא מא' וע' ת' (אור יקר).

² ירצה אותם העוסקים בחכמה הספיריית חכמת המדות, והיינו סוד חכמת הפרצוף שעל ידי המדות ידעו לדון ולשפוט בני אדם בפרצופין, והרי מאירים הגוונים לדון (אור יקר).

³ שהן כעין המכותב כדפי', והנה האיש הזה בסוד עיניו הוא בין הת"ת והגבורה דהיינו ס' ת"ת ה' גבורה, והדין אינו לכעוס אלא לשמחה, ולכך נראות אותם הנקודות אדומות מצד הגבורה, אמנם אינם בגבורה עיקר אלא עיקר ס' ת"ת (אור יקר).

⁴ דהיינו גבורה כדפי', ולכך גזרת העין הזה לטובה בכל פאות פרטיו כדפי' (אור יקר).

⁵ ⁶ כבר פי' כי הגוון הסמוך ללובן הוא השחור גבורה, עתה פי' בהשתנות העין מגוון זה הסמוך ללובן ויהיה גוון ירוק כענין שהוא לובן סובב הירוק, ולא יחסר העין מג' גוונים, אלא שגוון זה הוא ירוק, ולזה "עיינין ירוקין דסחרין בחוורו" ומה שאמרנו למעלה שהיה מתמזג השחור עם הלבן כעין זה מתמזג הירוק עם הלבן (אור יקר).

⁷ ורצה באומר "ירוקין", שב' הגוונים הם ירוקין ב' זה עולה למעלה מזה, וענין שגונוני אפילו מה שהוא בסוד הגבורה, מורה על הרחמנות שנהפך לירוק, וירוק זה אינו ירוק כחלמון ביצה אלא ירוק כעשב מצד הבינה, שהיא קו ירוק כנודע, ולזה כמעט אין דין באיש זה אלא כולו רחמים (אור יקר).

⁸ מפני שאינו נאחז באכזריות הגבורה כלל (אור יקר).

⁹ מפני שהוא קרוב לבינה שעמה המחשבה להועיל לעצמו, כי להשיג לאחרים רחוק, מפני שהוא מסולק מן המלכות ומן ההשגחה התחתונה למעלה וכיוצא בזה (אור יקר).

¹⁰ מפני שהוא במקום שאין משם דין להמשיך למטה לזולתו, ולזה אין ממקורותיו נשפעים דינין כלל (אור יקר).

¹¹ ומטעם זה אין דין, שהגבורה הוא גוון השחור כדפי' לעיל, ובזה הוא ירוק, א"כ כולו נהפך לטובה (אור יקר).

¹² ירצה הוא חמדך וחמדתי לטובה, כגון חמדת הטובה להטיב וקנאת חכמה וכיוצא, מפני שהירוק הוא חמדה ותאוה לעשות, ולהיות שאין בו שחור, חמדתו לטובה, והוא נאחז בחזקה, בחמדה זו מצד המדה (אור יקר).

¹³ שחטא ופגם ונתערב בו כח החמדה (אור יקר).

¹⁴ מפני שהוא חזק בחמדה ונהפכה חמדתו לרעה, יתחזק בה ולא יפסיקנו תמיד (אור יקר).

¹⁵ הבינה היא מכסה ומעלמת החכמה, ומצד החכמה מעלמת ומצד עמה מגלה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>דאשתמודעא¹ ובמה דלא אשתמודעא לאו מהימנא איהו² מאריה דרזין איהו במלה דאיהו רזא³ עד דישמע לההוא רזא באתר אחרא כיון דשמע ליה גלי כלא ולא עמיה רזא כלל דכל מלוי⁴ לאו אינון בשלימו⁵ גווי עינוי סחרן⁶ בחורו ובירוקא דא איהו ברזא דאת ה' ואתכליל באת ז' ובאת ס'</p>	<p>ובמה שלא נודע הוא אינו נאמן הוא בעל סוד בדבר שהוא סוד עד שישמע לסוד ההוא במקום אחר כיון ששומע אותו מגלה את הכל ואין עמו סוד כלל כי כל דבריו הם אינם בשלימות צבעי עינוי מסובבים בלבן וירוק זהו בסוד אות ה' ונכלל באות ז' ובאות ס'</p>
<p>עיינין צהיבין ירוקין שגעונא אית ביה ובנין שגעוניה איהו פום ממלל ברברן ועביד גרמיה כבר נש רב ברברנו ומאן דאתתקף ביה נצח ליה לא אתחזי לרזין דאורייתא דהא לא שכיך בלביה באינון רזין דעביד גרמיה רב בהו דא איהו ברזא דאת ה' ואתכליל באת ז' בלחודוי ואתרחק מאת ס' ובנין דאיהו עבד גרמיה ברברנו אתרחק מניה מאת ס' ולא אתקריב בהדיה דא כד איהו מליל עביד קמיטין סניאין במצחיה</p>	<p>[מי ש]עינוי צהובות ירוקות יש בו שגעון ובשביל שגעונו הוא פה מדבר גדולות ועושה את עצמו כאדם גדול בגדלות ומי שמתחזק נגדו מנצחו אינו ראוי לסודות התורה כי אינו שוקט בלבו באותם הסודות כי עושה את עצמו גדול בהם זהו בסוד אות ה' ונכלל באות ז' לבדו ונתרחק מאות ס' ולפי שהוא עושה את עצמו בגדלות נתרחק ממנו מאות ס' ולא נתקרב אליה זה כשהוא מדבר עושה הרבה קמטים במצחו</p>
<p>עיינין חורן דסחרן זעיר בירוקא מאריה דרונזא ורחמנא איהו לרוב זמנין וכד אתמלי רונזא לית ביה רחימו כלל ואתהפך לאכזריות לאו איהו מאריה דרזין דא איהו ברזא דאת ה' דאתכליל באת ס' עיינין ירוקין וחורן כחדא וזעיר מגוון אוכם בהו דא איהו מאריה דרזין ואצלה בהו ואי שארי</p>	<p>עינים לבנים שמסובב ירוק מעט בעל כעסן והוא ברחמן לרוב פעמים וכשמתמלא בכעס אין בו אהבה כלל ומתהפך לאכזריות אין הוא בעל סוד זה הוא בסוד אות מ' שנכללת באות ס' עינים ירוקות ולבנות כאחד וקצת מגוון שחור בהם זהו בעל סודות ומצליח בהם ואם מתחיל</p>
<p style="text-align: center;">רזי דרזין</p>	
<p>דרשימין אוכמין ואי רשימין סומקין תב לזמנין למעבד טיבו ואתקיים ביה זמנא זעירא ולזמנין תב לקלקוליה חמדן איהו</p>	<p>של רשימות שחורות ואם הרשימות הם אדומות חוזר לפעמים לעשות טוב ומתקיים בו לזמן קצר ולפעמים הוא חוזר לקלקולו והוא בעל חמדה</p>
<p>זרעא דרוד בהפוכא דוד מלכא ירית דא סומקא שפירא למעבד דינא ולמעבד שפירו</p>	<p>זרעו של דוד הוא בהיפך דוד המלך ירש את זה אדום יפה לעשות דין</p>

¹ ירצה במה שאחרים הודיעו, כיון שידע מצדם מסתיר סודם, אמנם מצד מה שהוא ידע מעצמו או ראה או הבין ולא הודיעוהו (אור יקר).

² אלא מגלה מסתורין אלו לכל המצא וכן מצד מדה זו (אור יקר).

³ הנה הבינה מסתרת הדברים הנסתרים, ואין מתגלה מלמעלה דבר שלא יתגלה ע"י, והענין כי מה שנתגלה מהעליונות בספירות התחתונות שנכללו בעת אצילותן תכלית כללותם מצד הבינה, אמנם מה שלא נכללו, אין הבינה מאירה בספירות התחתונות, מפני ששאר העניינים סוד, ולא נכללו מצד שרשם, וזה ימצא תמיד, כי הבינה מסתרת העלמות, וע"י הבינה משיגות הספירות בנעלמות. והא כיצד, מה שנכללו הספירות התחתונות מאור העליונות, מאירות ונדלקות באמצעות הבינה. אמנם מה שנעלם מהן, שלא נכללו באור הנעלמות, הבינה מסתרת סוד ומסך מבדיל, ואף איש זה מדתו כך, שאם נתגלה קצת מהסוד הוא מגלה כולו, אמנם אם הוא נסתר אינו מגלה כלל. והנה יחס לאיש זה ג' מדות והם בקצה: הא' חמיד, הב' מהימנא, הג' מאיר דרזין, ובשלתן לא מצע אלא על א' הקצוות (אור יקר).

⁴ של איש זה (אור יקר).

⁵

⁶

זהר פרשת יתרו

<p>דעובדוי עינוי עיינין דרחמי יתבין על שלימו סלקין הנא וחסדא חד חוטא ירוקא אזיל בגוייהו בשעתא דאנח קרבא ההוא חוטא אתהפך ואתחזי סומקא כוורדא נח רוגזיה בקרבא תב ההוא חוטא כמלקדמין נסין (ס"א כסין) רברבין הוו בעינוי הוו חדאן תאיבין למחמי נקודין בתלת גוונין חדו דלבא הוו בלב כלא חייביא דמסתכלין בהו הוו זעין ודחלין סלקין בלבייהו אימתא ודחילו מצחא דיליה רב עגולא בשפירו וכל אתוון אתחזון וסלקין ביה אלין סלקין ואלין נחתין אינון דנחתין סלקין יהבין דוכתא אלין לאלין בגין כך רשימין דיליה סלקין בארכא לעילא גבינין דעינוי רחמין לרחמנותא לא אוכמין ולא סומקין אלא בין תרין גוונין בת עינא דלגו אחזי כל דיוקנין דעלמא חוטא סומקא סחרא ליה וחדווא סחור סחור כלא</p>	<p>ולעשות מעשים יפים עינוי עינים של רחמים יושבות על שלימות מעלות חן וחסד חוט ירוק אחד הלך בתוכם בשעה שלוחם מלחמה אותו חוט נתהפך ונראה אדום כוורד [כש]נח כעסו במלחמה חוזר אותו החוט כמקודם ניסים גדולות היו בעינוי היו משמחות תאוה לראותן מנוקדות בג' צבעים היו משמחות לב כל הרשעים שהיו מסתכלים בהן היו רועדים ומפחדים עלתה בלבם אימה ויראה המצח שלו גדול ועגול ביפה וכל האותיות נראות ועולות בו אלו עולות ואלו יורדות אלו שירדו עלו נותנות מקום אלו לאלו מפני כך הרשימו שלו עולות באורך למעלה גביני עינוי רחמים לרחם לא שחורות ולא אדומות אלא בין ב' צבעים בבת עין שבפנים נראו כל הצורות שבעולם חוט אדום מסבב אותו ושמחה סביב סביב לכל</p>
<p>שירותא דחייבין מקרבין למחמי אינון חייביא חמאן לון חייכאן רחמי הנא וחסדא לבתר תוקפא ודחילו ואמתנו ורוגזא ועינוי יונים לגבייהו מאי יונים דעבדין לון אונאה לחייביא כמה דאת אמר (ויקרא כה יז) לא תונו איש את עמיתו וכתוב (שיר א טו) עיניך יונים מקרבן ומרחקן כל דיוקנין דעלמא כלהו כלילן באנפוי שערא דרישיה הוה רשים בגווני שבעה זיני דהבא חמינא בספרא דאדם קדמאה דאמר הכי דיוקנין דמשיחא קדמאה לסיהרא גוון דיליה זהב ירקרק באנפוי גוון דיליה זהב אופיר בדיקניה גוון דיליה זהב שבא בגבינוי גוון דיליה (דה"ב גו) זהב פרוים בקריצין דעל עינוי גוון דיליה זהב סגור בשערא דרישיה גוון דיליה זהב מופז על הדוי בלוחא דעל לביה גוון דיליה זהב תרשיש על תרין דרועין כל שבעה גוונין אלין הוו</p>	<p>בתחילה כשהרשעים היו מתקרבים לראות אלו הרשעים היו רואים אותן שוחקות רחמים וחן וחסד ואח"כ חזקה יראה ואימה וכעס ועינוי כיונים כלפיהם מהו יונים שעושים אונאה לרשעים כמו שנאמר לא תונו איש את עמיתו וכתוב עיניך יונים שמקרבות ומרחקות אותם כל דמויות שבעולם כלולות בפניו שערות ראשו היה רשום בצבעים של שבעה מיני זהב ראיתי בספרו של אדם הראשון שאמר כך דמויות של המשיח ראשון להלבנה הגוון שלו זהב ירקרק בפניו הגוון שלו זהב אופיר בזקנו הגוון שלו זהב שבא בגביני עינוי הגוון שלו זהב פרוים בגבות שעל עינוי הגוון שלו זהב סגור בשערות ראשו הגוון שלו זהב מופז על חזה בלוח שעל לבו הגוון שלו זהב תרשיש על שתי זרעותיו כל שבעה צבעים אלו היו</p>
ענ/ב	
זהר	

¹ בסע"ה דף לה ע"ב וז"ל, הנך יפה עיניך יונים, מבואר בזהר פ' ויחי שז' עיני ה' הם ע' סנהדרין, ובסוד הפנימיות, שהוא רזא דבינה, הוא סוד סנהדרי גדולה, שהוא שם מ"ה עם שם הוי"ה פשוט וד' אותיותיו גימ' ע', ולכן הסנהדרין הם ע', כי הם עיניה. ונקרא יונים ע"פ מ"ש בזהר יתרו, בת עינא דלגו וכו', והוא סוד הנזכר, כי הע' סנהדרין המאירים בהיכל הזכות, לדון את האדם בהשגחה פרטית, ואע"פ שנראה שהם דין, מ"מ הם גימ' שם מ"ה ושם הוי"ה, שמורה ג"כ על רחמים גמורים, ולכן אומר הזוהר שהם מקרבין ומרחקין, ומכח העינים נענש שלמה המלך כמ"ש בזהר שיר השירים, וז"ש עיניך כיונים (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>באצלחותא אצלח וסליק! שנאוי לא יכלין ליה? ואיהו שליט עליהו בשולטנו³ ואתכפיין קמיה דא איהו ברוא דאת כ⁴ דאתכליל ברוא דאת ס' ועל דא איהו שליט⁵ אי שארי ביה⁶ עד הכא רזין דעיינין לאינן מארי דחכמתא</p>	<p>להצליח הוא עולה ומצליח שונאיו לא יוכלו לו והוא שולט עליהם בשליטה ונכנעים לפניו זהו בסוד אות כ' שנכללת בסוד אות ס' ועל כן הוא שולט אם התחיל בו עד כאן [הוא] סודות של העינים לאלו בעלי החכמה</p>
<p>רוא דאנפין לאינן מארי דחכמתא פנימאה⁷ דיוקנין דאנפין⁸ לאו אינן ברשימין דלבר⁹ אלא בנו רשימא דרזין פנימא¹⁰ דדיוקנין דאנפין¹¹ מתהפכן מגו דיוקנין דרשימו דאנפין סתימין ברוחא דשריא לגו¹² ומגו ההוא רוחא אתחזי לבר דיוקנין דאנפין דאשתמודען לגבי אינן חכימין¹³ דיוקנין דאנפין אשתמודען מגו רוחא¹⁴ רוחא אית בבר נש¹⁵ דרזין דאתוון¹⁶ חקיקין ביה¹⁷ וכלהו אתוון סתימין גו ההוא רוחא</p>	<p>סוד הפנים לאותם בעלי חכמה הפנימית הדמויות של הפנים אינם ברשומים שבחוץ אלא בתוך הרושם בסודות פנימיים שדמות הפנים מתהפכות מתוך הדמויות של הרשימות של הפנים סתומות ברוח השורה בפנים ומתוך אותו רוח נראה לחוץ דמויות הפנים שניכרות אל אלו החכמים דמויות הפנים ניכרות מתוך רוח יש רוח באדם שסודות האותיות חקוקות בו וכלם אותיות סתומות בתוך רוח</p>

- ¹ שכן מדה זו ע"י ב' זרועות עולה עד אין תכלית (אור יקר).
- ² מפני שאין החצונים יכולים לידבק בזווג מעת החבקו ואילך, ואדרבה היא נטהרת ראשונה, ואח"כ מתחבקת, ואז אויביו נופלים תחתיו, כאומרם שב לימיני עד אשית אויבך הדום לרגליך (אור יקר).
- ³ היינו כענין ויקבלו כולם את עול מלכותך, שהחצונים נכנעים והם משתעבדים אל הקדושה, והיא שולטת עליהם, ואף זה מצד מדתו שכמותו (אור יקר).
- ⁴ שהיא המלכות כאומרם כף אחת עשרה זהב, ועכשיו שהיא מחובקת היא בת עשרים, עשר מלמעלה למטה מצד הימין, ועשר מטה למעלה מצד השמאל, והיא כ' ודאי, והיא נכללת בת"ת דהיינו ס', כ' נכללת בר"ק עליונים (אור יקר).
- ⁵ מפני שהמלכות שולטת ומולכת מצד הת"ת, ומפני שיש בתחלת החבוק שלא עלתה למלכות ולא נקשרה למעלה, ואז עדיין אינה שולטת (אור יקר).
- ⁶ כמו שאמר, ואי שארי באצלחותא כדפי' לעיל (אור יקר).
- ⁷ שאין הדבר הזה מסור סתם לבעלי חכמת הקבלה מפני העלם הדבר, אלא אותם היודעים להסתכל מצד חסידותם בדברים הנסתרים ונעלמים בעולם הזה, הם יודעים בזה (אור יקר).
- ⁸ אינם כעין שאר החכמת בפרצוף, כי שאר החכמה בפרצוף היא גלויה לכל אדם, שערות אם קשים או רכים או קצרים או ארוכים, ודין הנידון על פיהם מסור לחכמים וכן מצד וכן עינים, אמנם הפנים אין עניינים כך (אור יקר). הן חלוקין בב' והן א', א' כי אינן בקיומא רק לפום שעתא, ב' כי אינן באתגליא רק דמתחזי באתכסיא לעיינין דחכימין, והן בד' גווינין ד' אנפין דחיות, ואמר שהן סוד התורה, בינה ימא דאורייתא. והנהר היוצא מעדן, צדיק דנטיל הדעת מבינה, נטיל האתוון ומצטייר ברוח דנפיק מצדיק דרוחין פרחין מיניה כנ"ל ע ע"א (יהל אור).
- ⁹ נגלה כדי שישאר אל החכם שפיטתו לבר (אור יקר).
- ¹⁰ מציאות הרושם הנרשם שעל ידו השפיטה הוא נעלם בלתי מושג אלא לחכם המסתכל, וז"ש אלא בגו רשימא דרזין פנימאין, והענין כי פרצופין הפנים הם פרצופין ידועים כאשר נבאר, פני אריה פני שור פני נשר, וזה נראה לכל חכם מבין ידוע, אבל הדיוקנאות האלו יתהפכו ויתגלה מתוכם דיוקנאות נעלמים הם המה שהרוח המתלבש באדם יצייר מתוך מה שהוא מלובש בגוף (אור יקר).
- ¹¹ כגון פני אריה או שור או נשר (אור יקר).
- ¹² והיינו שהרוח הפנימי יגלה צורה פנימית בחוץ בפנים עד שלא יחוץ ולא יעלים הצורה הגשמית הרוחנית אלא יהיה בולט הפנימי חוצה לעיני החכם, ויסתכל באותה צורה נעלמת וישיגה (אור יקר).
- ¹³ ולכך לא יוכל כל חכם לשפוט סוד רשימו דפרצופא דאנפין מפני שלא יסתכל בצורה הגשמית, אלא דווקא ברוחניות, והרוחנית לא ישתוה עם הגשמית, אלא בולט על הגשמית, ונראית לעין כל חכם משכיל בפנימיות (אור יקר).
- ¹⁴ והשתא פי' היאך הרוח יראה סוד דיוקן להסתכל בו (אור יקר).
- ¹⁵ ולא כל רוחא כי הנפש שהיא למטה מן הרוח אין בה זה (אור יקר).
- ¹⁶ לא אתוון ממש גשמיות כאלו שאנו קוראים (אור יקר).
- ¹⁷ צורות ידועות שכל צורה וצורה ירמוז אות ידוע, והיינו רזין דאתוון לא אתוון, ולא שיהיה חותם האותיות הנראות לבד המצוירות בו, אלא כל האותיות הם מצוירות ברוח, אמנם הרוח יראה כדי

זהר פרשת יתרו

	ההוא
<p>ולפום שעתא סלקין רשימין דאינון אתוון לגו אנפין וכמה דאינון אתוון סלקין הכי אתחזון אנפין בדיוקנין רשימין לפום שעתא בחיזו דלא קיימא בר אינון מארי דחכמתא דאתקיימן בהו ולא אתנשי מנייהו ההוא אתר דאקרי עלמא דאתי (איהו רזא דאורייתא) ומתמן נפקא רזא דאורייתא בכלהו אתוון דאינון כ"ב אתוון כללא דכלא וההוא נהרא דנפיק מעדן נטיל כלא וכד פרחן מניה אינון רוחין ונשמתין כלהו מצטיירין בעיורא דאינון אתוון והכי נפקי כלהו ובגין כך רוחא דבר נש דמצטיירא בעיורא דאתוון עביד ציורא באנפין</p>	<p>ולפי שעה עולות הרשימות של אותם האותיות לתוך הפנים וכמו שאלו האותיות עולות כך נראות הפנים בדמויות הרשימות לפי שעה במראה שאינה קיימת רק אלו בעלי החכמה שמתקיימים בהם ולא נשכח מהם אותו המקום הנקרא עולם הבא (היא סוד התורה) ומשם יוצא סוד התורה בכל האותיות שהם הכ"ב אותיות [שהם] כלל הכל ואותו הנהר היוצא מעדן לוקח את הכל וכשפורחות מהם אותם הרוחות והנשמות כולם מצטיירות בציור של אותן אותיות וכך יוצאות כלם ולכך רוח האדם שמצויר בציור של האותיות עושה הציורים בפנים</p>
<p>אמר להו רבי שמעון אי הכי ציורא² דאימא לא מצטיירא גו ההוא רוחא אמרו הכי שמענא מניה דמר דציורא דאתוון מסטרא דלעילא וציורא דאימא מצטיירא בההוא רוחא לתתא ציורא דאתוון אתגניזו לגו וציורא דאימא בליט לבר ציורא דאימא פני אד"ם פני אר"ה פני שו"ר פני נש"ר ורוחא עביד ציורא דכלהו לבר לפום שעתא בגין דכל מה דאיהו מסטרא</p>	<p>אמר לו רבי שמעון אם כן הציור של אמא אינה מצטיירת בתוך אותו הרוח אמרו כך שמענו מהאדון שציור האותיות מצד מעלה וציור אימא מצטייר באותו הרוח למטה ציור האותיות נגזזות בפנים וציור אמא בולט לחוץ הציור של אמא פני אדם פני אריה פני שור פני נשר והרוח עושה ציור של כולם לחוץ לפי שעה לפי שכל מה שהוא מצד</p>
<p>רוי דרוין</p>	
<p>רשימין על כל אינון דוכתי דשערוי בדרועא ימינא הוה חקיק ורשים רשומא חדא סתים מבני נשא מגדל חקיק באריה ואלף זעירא רשים בגויה וסימנא דא (שיר ד ד) אלף המגן תלוי עליו כל זמנא דאגח קרבא ההוא רשימא סלקא ובלטא ועל מגדל מכשכשא האי אל"ף וכדין אתתקף לאגחא קרבא כד עאל בקרבא מכשכשא ההוא אריה וכדין אתגבר כאריה ונצח קרבין וההוא מגדל אתרהיט וסימניה (משלי יח י) בו ירוץ צדיק ונשגב ונשגב דוד משנאו דלא יכלין לגביה ומן סימנין אלין ורשימין אלין הו רשימין בדרעיה שמאלא</p>	<p>רשומים על כל אלו המקומות של שערות בזרוע ימינו היה חקוק ורשום רושם אחד סתום מבני אדם מגדל חקוק בו אריה וא' קטנה רשומה בתוכו וסימן זה אלף המגן תלוי עליו כל פעם שנלחם מלחמה אותו הרושם עולה ובולט ועל המגדל מכשכשת זו הא' ואז היה מתגבר ללחם מלחמה כשנכנס למלחמה מכשכש אותו האריה ואז מתגבר כאריה ומנצח את המלחמות ואותו המגדל היה רץ וסימניו בו ירוץ צדיק ונשגב ונשגב³ דוד על שונאיו שלא יכלו [לעמוד] כנגדו ומן אלו</p>

צרכו בפרצוף. המשל בזה ברוח הן כ"ב אותיות כולם, והוא יהיה בולט בפנים או עדו"ת או קרו"ב או ר"ע (אור יקר).

1

² דאתוון הוא בזרע האב דנפיק מצדיק, אבל ציורא דאימא בבטנה, שהוא מאימא שכינתא אינה עושה כלום, ותי' דפעולת האימא הוא שמצטייר הציורא לבר לעינין דציורא דאביו בל"ב אתוון הוא לגו וציורא דאימא ד' אנפין דחיון הנ"ל כמש"ו ומפ"ו דציורא דאר"י כאשר חוזר בתשובה שהוא מתגבר כארי, ושור הוא כאשר הולך בדרך לא טוב, ואדם בצדיק, והן ג' דרגין צדיק ורשע ובעל תשובה, ונשר הוא לתקן גלגול הקודם (יהל אור).

3

זהר פרשת יתרו

רשומא דבר נש אחרא לאו כהאי	הסימנים ואלו הרשימות היו רשומות בזרוע השמאל הרושם של אדם אחר לא כאלה.
עיינין צהיבין פקיעין שנעונא בלביה מצחא רב שערוי סגיאין תליין רחיקין ממשכא דרישא פקחא איהו פום ממלל רברבן שפון דיליה עתיקין מאריה דלישנא בישא במצחיה תלת שרטוטין אי בעיניה תרין שורייקי סומקי דא הוה באת ר' בלחודוי ושורייקא זהיר לגבייהו עבירה אודמנת לגביה ואשתזיב מינה ואי שורייקא חדא סומקא לגו בעינא קיימא בארכא ותריין זעירין תחותיה וחד דאעבר בעינוי דדין אית ליה עיטא בישא באתתא אסורה ועדין עיטא קיימא כדין תשתכח במצחיה חד שרטוטא לארכא מקריצא ימינא חד שערא וארבע זעירין תחותיה וחד דאעבר בינייהו לפותייה	עיניו צהובות [יש] שגעון בלבו מצחו גדול שערותיו מרובים ותלויים רחוקים מעור הראש הוא פיקח פיו מדבר גדולות שפתותיו זקנים בעל לשון הרע במצחו ג' שרטוטים אם בעיניו שני גידים אדומים זה הוא באות ר' בלבדה גיד קטן מאיר אצלו עבירה נזדמה לו וניצל ממנה ואם [יש] גיד אחד אדום בעיניו בפנים עומד באורך ושני קטנים תחתיו ואחד שעובר בעינו של זה יש לו עצה רעה באשה האסורה [לו] ועדיין העצה קיימת אז תמצא במצחו שרטוט אחד לאורך מגבת עין הימנית שער אחד וד' [שערות] קטנים תחתיו ואחד שעובר ביניהם לרוחבו
ואי יתפרש מההוא חטאה תשכח בעיניה תרין שורייקי דקיין אולין בפותייה דעינא ולא אעבר חד בינייהו וכן במצחא ומזמן דאתפרש מההוא חובה הוא מזמן תשעה יומין דהא מתמן ולהלאה יתמחון רשימין אלין ויתילדו אחרנין עיינין דקיין ומתהפכין זעיר בסומקא דא איהו פקחא כל מלוי (ס"א בתיובתא) בחיובא במצחוי תשכח רשימין תלת חד רב דאעבר מסטרא דא לסטרא דא ותריין אחרנין דלא עברין קריצין דעינוי רברבין מריה דקשוי איהו כד מליל קמיט בחוטמין ברוגזיה (ס"א או) אי בקשוי דלביה זקיף שום ביש עליה ביש בעיני דכלא כלא שנאין ליה אצלה לזמנין ולזמנין לא תלת שערין רברבין	ואם יפרשו מאותו החטא תמצא בעינוי ב' גידים דקים נמשכים ברוחבה של העין ואינו עובר אחד ביניהם וכן במצחו ומעת שנפרש מאותו החטא הוא מזמן ט' ימים שהרי מאז ולהלאה ימחו רשימות אלו ויוולדו אחרים עינים דקות ומתהפכות מעט לאדום זהו פיקח כל דבריו לחיוב במצחו תמצא ג' רשימות אחד גדול העובר מצד זה לצד זה ושני אחרים שאינם עוברים גבות עינוי [הם] גדולות הוא איש קשה כשמדבר [הוא] מקמט את חוטמו בכעסו אם מקשה את לבו זוקף עליו שם רע רע בעיני הכל הכל שונאים אותו לפעמים הוא מצליח ולפעמים לא ג' שערות גדולים
עד/א	
זהר	
דרוחא בלטא לבר ¹ ואתחזי ואתגניז וכל הני דיוקנין ² אתחזיין מתציירן בציורא דאתוון ³ אף על גב דאינון גניזין אלין ארבע דיוקנין אתחזיין לפום שעתא לאינון מארי דעינין דידעין ⁴ ברוי דחכמתא לאסתכלא בהו	הרוח בולט לחוץ ונראה ונגנז וכל אלו הדמויות נראות מצוירות בציור האותיות אף על פי שהם גנוזות אלו הארבע דמויות נראות לפי שעה לאלו בעלי עינים שיודעים להתבונן בהם

¹ כדי רגע (אור יקר).

² שהם אריה שור נשר אדם מצד אימא ברוחא (אור יקר)

³ מצד הזכר כדפי', שהיא הצורה השלישית הנעלמת כדפי', והנה האותיות הם כ"ב ברוח, אלא שלא יראו החוצה מתלבש בתוך ד' פנים בכדי שעה (אור יקר).

⁴ בעינין שהבא להסתכל בפנים, מה שיראה בהבטה ראשונה צריך שיהיה מצוייר בדעתו, מפני שאין הרוח מתגלה להחכם המסתכל בפרצוף אלא בהבטה ראשונה ומיד יתעלם, ולא יוכל להביט פעם

זהר פרשת יתרו

	בסוד חכמה
<p>ציור"א קדמא"ה¹ כד אוזיל בר נש בארץ קשומ² אינון דידעין ברזין דמריהון מסתכלן ביה³ בגין דההוא רוחא דלגו מתתקנא ביה⁴ ובלית לבר ציורא דכלא וההוא ציורא איהו ציורא דאדם ודא איהו ציורא שלים יתיר מכל ציורין ודא איהו ציורא דאעבר לפום שעתא קמי עינייהו דחכימי לבא האי כד מסתכלן באנפוי לבר אינון אנפין דקיימן קמיה עיינין דלבא רחים לון ארבע סימנין דאתוון אית בהו שורייקא חד בליט בשכיבו⁵²⁹ מסטרא דימינא ושורייקא חד דכליל תרין ואחרנין דאחידן ביה בסטרא דשמאלא</p>	<p>ציור הראשון כשאדם הולך בדרך האמת אלו שיודעים בסודות של אדונים מסתכלים בו לפי שאותו הרוח שבפנים מתוקן בו ובולט לחוץ ציור של הכל ואותו הציור הוא ציור של אדם וזהו ציור השלם יותר מכל הציורים וזהו ציור שעובר לפי שעה לפני עיניהם של חכמי הלב זה כשמסתכלים בפניו בחוץ אלו הפנים העומדים לפניו עיני לבו אוהבים אותם ד' סימנים של אותיות יש בהם גיד אחד בולט בשכיבה מצד הימין וגיד אחד הכולל שני אחרים שנאחזים בו בצד שמאל</p>
<p>אלין ארבע סימנים אינון ארבע אתוון דאקרן עדות וסימנא דא ע' ההוא שורייקא דסטרא ימינא דבליט בשכיבו³⁰ ד' ואינון תרין אתוון דמתחברן ביה (ס"א ו"ת אינון עדות) ו"ת אינון ההיא⁶ שורייקא דכליל תרין אחרנין ודא איהו רזא דכתיב (תהלים פא ו) עדות ביהוסף</p>	<p>אלה ד' סימנים הם ד' אותיות הנקראות עדות וסימן זה ע' אותו הגיד שבמצד ימין הבולט בשכיבה ד' ואותם ה' אותיות המתחברות עמו [שהם] ו' ת' הם אותו הגיד הכולל ב' אחרים וזהו סוד מש"כ עדות ביהוסף שמו שכל מי שראה אותו היה אוהב אותו בלבו</p>

אחר פעם, שההשגה מצד הרוח המתעלם ואינו מראה עצמו אלא בהשכלה ראשונה, והציור הזה הראשון הוא עיקר ואח"כ חמק עבר ולא יושג אלא המראה הגשמי (אור יקר).

¹ והנה יצטיירו ציורים בסוד הרוח בא' מד' בחינות, או אדם שלא חטא והוא בכשרותו עומד תדיר, הב' אדם שחטא ופגם רוחו ושב אל קונו ותקן את אשר עותו, הג' אדם שחטא בגלגולו החולף ובא לתקון עונו ולזה הם ד' ציורין אל הרוח, הא' פני אדם מבחר הפרצופין, הב' אריה מבחר שנים הנשארים, הג' שור שהוא שמאלי הד' נשר. והענין כי עם היות שיש ברוח ד' פנים, שכן הרוח מצד הת"ת והוא שם בן ד', בעל ד' אותיות: י' פני אריה, ה' פני שור, ו' פני אדם, ה' פני נשר, עכ"ז יתגלו בו הפנים כפי מעשיו, אם יתיישר ולא יתעוות לעולם, הרי פניו פני אדם במבחר הארתו, כי בפני אדם יתקשטו כל הפנים כדפי' בתיקונים יהו"ה מלך, פני אריה, יהו"ה מלך פני שור, יהו"ה ימלוך פני נשר, יו"ד ה"א וא"ו ה"א דהיינו יהוה הוא פני אדם, ולזה לא נטה רוח לא לימין ולא לשמאלא, ויראה אור פני החיים שבו, אמנם אם הרשיע ועדיין ברשעו עומד נטה לצד שמאל בקו השמאלי מקום יניקת החצונים והתאחזם בו, ולכך יגלה פני שור ויגבירם מצד הגבורה, ואם ישוב בתשובה ויטיב עצמו נעקר מפני שור, והקב"ה ימינו פשוטה לקבל שבים, ויטה עצמו מן השמאל אל הימין, יגלה בעצמו פני אריה. ואם בעונו נעקר מתוך רשעתו ולא תקן עצמו בחייו, והוצרך להתגלגל להטיב עצמו, ירד מסוד ג' פני הזכר אל פן הנקבה כנודע, כי המתגלגלים ירדו אל עולם הנקבה כדפי' בסבא, ויתגלגל בסוד פני נשר, ויתגלו בו פני נשר שבו, והוא כנקבה חשוכה עצובה כאשר יתבאר. והנה מבחר האדם הוא אשר לא קלקל כלל, לכך אמר "ציורא קדמאה" שזה יקדם אל הרוח קודם לגילוי כל ציוריו (אור יקר).

² שהוא דרך אמת תפארת ודאי, והנה הציור הזה לא יגלה הרוח עצמו, ולא יתעורר בגוף האדם להראות בהסתכל כל אדם בפניו, רק בהיות איש טהור וקדוש אזי יתעורר רוח ברוח ויראה עצמו אליו (אור יקר).

³ ובאותו ההסתכלות הוא כמי שדופק לשער חבירו ומעוררו כנגדו, וכן אלו הכשרים מעוררים הרוח ההוא (אור יקר).

⁴ ונוטל התעוררות להתתקן בגופו (אור יקר).

⁵ עיי' לקמן דף עד ע"ג בציורא תניינא דבעל תשובה דעדיין לא מתיישב באורח קשוט אמר שם ואלין בלטיין בבהילו דלא שכיכין וכד מתיישב' ואתגלי' באורח קשוטא שכיכין (יהל אור).

⁶ ר"ל בסטרא שמאלא הן ג' אתוון ג' שורייקין ושמאלא כליל ב' דהשורש הוא ב' אתוון עד ו"ת הוא לשון רבים ואין רבים פחות מג' ג' שורייקין לכן נכללים בד' והן עד דעדות בשנים ימינא ושמאלא (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>שמו דכל מאן דחמא ליה הוה רחים ליה בלבוי וברחימו אשתלים זרעא דדוד מתהפכן ביה¹ חיזו דגוונין ובגין כך טעה שמואל דכתיב (ש"א טז ז) אל תבט אל מראהו בגין דסטרס אחרא הוה ביה באליאב דלא הוה הכי בדוד דיוקנין דדוד טמירין אינון דהא דיוקנא דסטרס אחרא אתכליל גו דיוקנין וההוא דיוקנא דסטרס אחרא אתחזי ביה בקדמיתא דאעבר על עיינין לפום שעתא ובהיל לבא ורחיל ולבתר (שם יב) וטוב² רואי (שם יח) ויהו"ה עמו ודא איהו עדות לגביה</p>	<p>ונשלם באהבה זרעו של דוד מתהפכים בו המראות של הצבעים ולכן טעה שמואל דכתיב אל תבט אל מראהו לפי שצד אחר היתה בו באליאב שלא היה כן בדוד דמות דוד הם נעלמות כי דמות של הסטרס אחרא נכללה תוך דמויות ואותה דמות של הצד האחר נראתה בו בתחילה שעברה על עיניו לפי שעה ונבהל לבו ונתירא ואח"כ "וטוב רואי" ויהו"ה עמו" וזהו עדות לו.</p>
<p>דיוקנא דא דאדם כליל כל דיוקנין וכלהו כלילין ביה האי לא בהיל ברוחיה בשעתא דרוגזיה איהו בנייחא ומלוי בנייחא ומיד אתפייס</p>	<p>דמות של האדם כוללת כל הדמויות וכולם כלולות בו זה אינו מבוהל ברוחו בשעת כעסו הוא במנוחה ודבריו הם בנחת ומיד מתפייס</p>
<p>רוי דרויזן</p>	
<p>בחדוי על לביה שפוון דיליה עתיקין מארי גאותא בשגעונא לישנא בישא שערוי שעיעין רברבין וסגיאין אנפוי אנפין אריכין זעיר ועגולין זעיר לזמנין אתחרט מכל מה דעבד ותב לקלקוליה בעיניה תשכח שורייקי תרין בעינא דימינא וחד בעינא דשמאלא אודנוי זעירין קיימין בקיומא</p>	<p>בחזה שלו על לבו השפתים שלו זקנות בעל גאוה שגעון [בעל] לשון הרע שערותיו חלקים גדולים ומרובים פניו פנים ארוכות מעט ועגלות מעט לפעמים מתחרט מכל מה שעשה וחוזר לקלקולו בעיניו תמצא גידים שנים בעין הימין ואחד בעין השמאל אזניו קטנות ועומדות על קיומן</p>
<p>זרעא דדוד בהפוכא זרעא דדוד כל סימנין אלין לטב ולמעבד טיבו בר שפוון רברבין דכל מאן דשפוותיה רברבין מאריה דלישנא בישא איהו בין זכאה בין חייבא בר אי צדיק גמור הוא ובזכוי דיליה נצח ונטיר גרמיה עיינין ירוקין זעיר מגוון סומק אזיל בינייהו במצחיה תרין רשומין מסטרא דא לסטרא דא וחד לעילא זעירא וחד לתתא איהו באת פ' ואת ר' דא מצחיה רב בעגולא איהו טב לכלא יהיב מכל מה דאית ליה לכל בר נש ותתן איהו שערוי שעיע ותלי בסטר ימינא אית ליה חוורו דשערי מיומא דאתברי</p>	<p>זרעו של דוד הם בהיפך זרעו של דוד כל אלו הסימנים הם לטובה ולעשות טוב חוץ מן שפתים גדולות כי כל מי ששפתיו הם גדולות הוא בעל לשון הרע בין צדיק בין רשע חוץ אם הוא צדיק גמור ובזכותיו מנצח ושומר את עצמו עינים ירוקות ומעט מגוון אדום הולך ביניהם במצחו ב' רשימות מצד זה לצד זה אחד למעלה קטן ואחד למטה הוא באות פ' ואות ר' זהו מצחו גדול ועגול הוא טוב לכל נותן מכל מה שיש לו לכל אדם הוא וותרן שעריו חלק ותלויים בצד ימינו יש לו שערות לבנים מיום שנברא</p>
<p>מתניתין בני עלמא מאריהון דסכלתנו פקיהין עיינין מאריהון דמהימנותא די הוה גניזא בכו מאן מנכון דסליק ונחית מאן די רוח אלהין קדישין ביה ליקום ולינדע בשעתא דסליק ברעותא דרישא חוורא⁵ למברי אדם</p>	<p>משנה: בני העולם בעלי בינה נפקחו עינים בעלי אמונה שהיתה גנוזה בכס מי מכם שעלה וירד מי שרוח אלהים קדושים בו יקום וידע בשעה שעלה ברצון של ראש הלבן לברוא את אדם</p>

¹ דהן מסטרא דנוק', ובה מתהפכין הדיוקנין כחומר חותם וב' מדות דיליה (יהל אור).

² דכן כתיב אדמוני מדרגא דעשו ולבתר וטוב רואי וכו' (יהל אור).

⁵ כתר (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>בטש בגו בוצינא חדא ובטש בוצינא⁴ בפשיטו דנהיר⁵ וההוא פשיטא דבוצינא אפיק נשמתין אוף הכי בטש גו טנרא⁶ חדא תקיפא ואפיק ההוא טינרא שלהובא חדא מלהטא מרקמא בכמה גווינן וההוא שלהובא סלקא ונחתא עד דההוא פשיטו (נ"א פטישו)³¹ בטש ביה⁷ ותב ואתישב בדוכתיה ואתעביד רוחא דחייא וההוא רוחא אתתהם ונטיל גוון חד משמשא נחית לתתא נטיל גוון חד⁸ מסיהרא סטא לימינא נטל גוון מיא כליל בפומא דאריה חדא סטא לשמאלא נטל גוון אשא כליל בפומא דחד שור סומקא כוורדא סטא לקמיה נטל גוון רוחא כליל בפומא דחד נשר רברבא רב גרפינ מאריה דנוצה כל גווינן ביה מתחמאן סטא לאחורא נטל גוון עפרא כליל מארבע סטרי עלמא בפומא דאדם וכל דיוקנין מסתכלן לגביה</p>	<p>הכה בתוך ניצוץ אחד והיכה ניצוץ בפטיש המאירה ואותו פטיש של הניצוץ הוציאה נשמות אף כך היכה תוך צור חזק אחד והוציאה אותו צור שלהבת אחת מלהטת מרוקם בכמה צבעים ושלהבת ההיא עלתה וירדה עד אותו פשיטות (פטיש) הכה בו ושב ונתישב במקומו ונעשה רוח חיים והרוח ההוא נגבל¹ ולקח צבע אחד מן השמש ירד למטה ולקח גוון מן הלבנה נטה לימין ולקח גוון מים כלול בפי אריה אחד נטה לשמאל ולקח גוון אש הכלול בפי שור אחד אדום כוורד נטה לפניו ולקח גוון רוח הכלול בפי נשר אחד גדול בעל כנפים גדולות בעל נוצות כל הצבעים בו² נגבלים נטה לאחוריו ולקח גוון עפר הכלול מד' רוחות העולם שבפה האדם וכל הצורות מסתכלות אליו</p>
עד/ב	
זהר	
<p>זרעא דדוד דאתחזי ביה ההוא דיוקנא בקדמיתא דאעבר לפום שעתא על עיינין ברוגזיה⁹ בנייחא מיד אתפייס¹⁰ אבל נטיר דבבו¹¹ כנחש לסופא בגין דההוא סטרא גרמא ליה דסחרא בכל סטרי¹² אבל מוחא דבגו קליפה ולבא מתישרא¹³ ויציבא דא לאינן</p>	<p>זרעו של דוד שנראתה בו אותה הדמות בתחילה שעוברת לפי שעה על עיניים בכעס מיד מתפייס בנחת אבל שומר שנאה כנחש לבסוף לפי שאותו הצד גרם לו מסבבת בכל הצדדים אבל המוח שבפנים הקליפה והלב מישרו</p>

1

2

4 ידוע דמיד משחתא (יהל אור).

5 חכמה (יהל אור).

6 בינה דאיהי סלע ואיהי תקיפא כידוע (יהל אור).

7 שהרוח מורכב מחו"ב בן י"ה (יהל אור)

8 שהוא ו"ק שמשא וסהרא נגד מעלה ומטה, נפשא דעפרא אמר לקמן דהוא כליל מד' סטרין והן ו"ד של רוח ונפש ד"ו פרצופים (יהל אור).

9 ולכך נאמר, והוא אדמוני עם יפה עינים, ירצה החכם המסתכל חסיד יפה עינים, והיה ראוי שיעורר רוחו אהבה, והוא אדמוני מראה רוגז לפום שעתא על עיינין ברוגזיה, לזה יאמר וטוב רואי וה' עמו בנייחא מיד אתפייס ומראה סוד אותיות עדות (אור יקר).

10 והרי אליאב היה הפך זה שדינו בחזקה רגזן, ואין רוגזו נח מיד, ודוד עם היות שהיה מעורר פחד ורוגז בהתחלה, עכ"ז אינו עומד בו (אור יקר).

11 כמו שראינו שמחל לשמע, ומה כתיב, והנה עמך שמעי בן גרא וכתוב ביואב ולא תורד, ולא שיהיה הענין בעון ח"ו, אלא הכל בסוד מדתו, שמדתו גורמת לו להתפייס בבואו, כאומרנו הנה באתי היום ראשון לכל בית יוסף (אור יקר). עי' לקמן קח ע"א (יהל אור).

12 וסוד ענין זה פי' בשלהי סבא, ואין זה פגם ברוח שיוורה שפגם ונדבק בחצונים ח"ו (אור יקר).

13 והיינו כעס חכמים וגאותם שלבם נכון עמם מפנימה, ומבחוץ מראים רוגז להיות חתיתם לשם שמים מוטל על הבריות, ועל כיוצא בזה אמרו בשמתא מאן דלית ביה, וכן אמרו (יומא כב ע"ב) כל תלמיד חכם שאינו וכו' [שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם] וזה בתנאי שלא יכנס הכעס בלבו ובתוכיותו, כדי שאותה הקלי' לא תשלוט בו אלא מבחוץ, ולבו נכון ומיושב ביראת ה' ובאהבה, ולא כן הרשעים כי התלבשם בקלי' הוא לבושם האמיתי, ואין בהם חלק במוחא בסוד

זהר פרשת יתרו

<p>זכאין אבל חייבין לא מתעברין מההוא דיוקנא קדמאה בישא ואתחברין (ס"א ואסתאבן) ביה בכלא</p>	<p>וזה קיים לאלו הצדיקים אבל הרשעים אין דמות הראשונה הרעה עוברת ומתחברים (ונטמאים) בו בכל</p>
<p>ציור"א תניינ"א¹ אי ההוא בר נש לא אזיל כל כך בארחה בישא ואסטי מההוא ארחה ותב למאריה² לא דהוא רגילא בארחוי דמתקנן³² אלא איהו דהוה באינון אורחי מתעדי וסטי מנייהו ותב למאריה האי איהו רוחא טבא שארי למשרי עלוי ולאנתקפא על זוהמא קדמאה דהוה ביה ובליט לבר באסתכלותא דעיינין לפום שעתא כחד דיוקנא דאריה דאתגבר האי בשעתא דחמי ליה ההוא היוו גרים ליה לאעברא בלביה אריה דמתגברא לפום שעתא האי מסתכלן באנפוי</p>	<p>ציור השני אם זה האדם לא הלך כל כך בדרך רעה וסטה מאותה הדרך ושב לאדונו לא שהוא רגיל כבר בדרך מתוקנת אלא הוא שהיה באותם הדרכים נתגרש וסטה מהם ושב לאדונו זהו רוח טוב מתחיל לשרות עליו ולהתחזק על הזוהמא הראשונה שהיתה בו ובולט לחוץ בהסתכלות עינים לפי שעה כדמות אחת של אריה המתגבר זה בשעה שרואה אותו אותו המראה גורם לו שיעבור בלבו אריה המתגבר לפי שעה זה מסתכלים בפניו</p>
<p>לבתר אינון אנפין דלכא לא רחים לון לפום שעתא ומיד תב לביה ורחים ליה כד מסתכלן ביה אכסיף וחשיב דכלא ידעין ביה אנפוי חפיין דמא לפום שעתא מתהפכן לחוורא או לירוקא תלת שורייקן אית באנפוי חד לימינא דדא אתפשט באנפוי ואתאחיד ביה חד דסלקא לחוטמיה לעילא ותרין לשמאלא וחד דאתפשט לתתא מאינון תרין ואחיד בהאי ובהאי</p>	<p>אחר כך אלו הפנים אין לב אוהבם לפי שעה מיד חוזר לבו ואוהב אותו כשמסתכלים בו מתבייש וחושב שהכל יודעים בו פניו מתכסות בדם לפי שעה מתהפכות ללבן או לירוק שלשה גידים יש לו בפניו אחד לימין שזה מתפשט בפניו ונאחז בו אחד העולה לחוטמו למעלה ושנים לשמאל ואחד מתפשט למטה מאלו השנים ואחוז בזה ובזה</p>
<p>ואלין אינון אתוון דמתחקקן באנפוי ואלין בלטיין בבהילו דלא שכיבין וכד מתיישבא וארגיל בארחה קשוט שכביין³³ ורוזא דאינון אתוון איהו קריב דא הוה רחיק³ והשתא אינון אתוון בלטיין באנפוי וסחדין ביה בבהילו וסימנא דא ק³⁴ (ד"א ה') מסטר ימינא⁴ אתוון אחרנין מסטר</p>	<p>ואלו הם אותיות החקוקות בפניו ואלו בולטות בבהילות שאינן שוכבות וכשמתישב ומתרגל בדרך האמת שוכבות וסוד של אלו האותיות הוא קרוב זה היה רחוק ועתה בולטות אלו האותיות בפניו ומעידות בו בבהילות וסימן זה ק' (ה') מצד ימין אותיות האחרות מצד</p>
<p>רוי דרוין</p>	
<p>אתיישב ההוא רוחא בההוא⁵ עפרא ואתלבש ביה כדין⁶ ההוא עפרא מכשכשא¹</p>	<p>נתישב אותו הרוח באותו העפר ונתלבש בו אז אותו עפר מכשכשת</p>

עדות כלל, אלא כעסם בלב שקוע, והם שקועים בחצונים מטמאין עצמן בהם, ולכך אותו הדיוקן המורה פחד ואימה וכעס תמידי ולא סרו ממנה תמיד (אור יקר).

¹ מד' ציורין שפ' לעיל שהוא פני אריה כאשר נבאר, אי ההוא בר נש לא אזיל כ"כ באורחה בישא, שאם חטא כ"כ עד שפגם פגם גדול ברוח, לא במהרה ימחק רעתו, ולא יראה בפני ארי' אלא פגם קצת ופגמו נקל, שבנטותו להטיב נטה מעל אוהל רשעים (אור יקר).

² וגם לא ששב בתשובה שלמה, שאם תשובתו שלמה בלי ספק חוזר אל סוד עדות כבראשונה ויותר טוב כענין דוד שמחק עון בת שבע מכל וכל אלא שיש בו תשובה רפה (אור יקר).

³ ולכן אינון שכיכין דעדיין לא מתיישב באורח קשוט (יהל אור).

⁴ דה' הוא פתח לבעלי תשובה (מנחות כט ע"ב) (יהל אור).

⁵

⁶ וז"ש ויפח באפיו כו', ויהי האדם לנפש חיה דנפש אינו באדם אלא מחמת הרוח דאתלבש בגוף נעשה בגוף נפש וכמ"ש בפ' בראשית (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>ונחת לתתא ובטש סטרא מארבע סטרין דעלמא ואתעביד דיוקנא הדא ופרצופא² וההוא רוחא אתטמר מגו לגו וההוא עפרא דאתכניש מארבע סטרין בטש לגביה נפש כלילא בעפרא (ס"א ברוחא) וההוא נפש איהו יסודא לעובדי גופא³ כפום עובדין דההוא נפש בגופא הכי אתחזי במשכא לבר</p>	<p>וירדה למטה והכה צד מד' צדדי העולם ונעשה דמות אחת ופרצוף ורוח ההוא נסתר לפני ולפנים ועפר ההוא שנתאסף מד' צדדים הכה אליו הנפש הכלולה בעפר (ברוח) והנפש היא הוא היסוד למעשי הגוף וכפי המעשים של הנפש ההוא כך נראים בעור מבחוץ</p>
<p>רוחא דא אתטמר לגו וההוא אחזי לבר סליק ונחית ובטש באנפוי ואחזי דיוקנין ורשימינ⁴ בטש במצחיה אחזי דיוקנין ורשימינ בטש בעינוי ואחזי דיוקנין ורשימינ הדא הוא דכתיב (ישעיה ג ט) הכרת פניהם ענתה בם בוצינא דאתמשך מניה מדידו דחד הוטא ירוקא⁵ שלהבותא דתחו בטש בידוי בשעתא דבר נש נאים⁶ ורשים רשימינ ושרטוטין בידיה וכפום עובדין דבר נש הכי אתרשים ואלין אתוון מתהפכין⁷ מתתא לעילא וידעי לון חברי קשוט ברשימו דאתוון דבוצינא וכל אלין חילין דלגו בבר נש עבדין רשומין ושרטוטין אתוון מתהפכין מאן דרקים דא רקים בשפולי משכנא⁸ כמה דאת אמר (תהלים קלט טו) רקמתי בתחתיות ארץ בריך הוא בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמין</p>	<p>רוח הזה נגנז בפנים והוא מראה לחוץ עולה ויורד ומכה בפניו ומראה צורות ורשימות מכה במצחו מראה צורות ורשימות מכה בעינוי ומראה צורות ורשימות זהו שכתוב הכרת פניהם ענתה בם הניצוץ נמשך ממנו המדידה של קו אחד ירוק שלהבת של תהו מכה בידיו בשעה שאדם ישן ורושם רשימות ושרטוטין בידו וכפי מעשיו של האדם כך נרשמים ואלו האותיות מתהפכות מלמטה למעלה ויודעים אלו החברים באמת ברשימות האותיות של הניצוץ וכל אלו הכחות שבפנים האדם עושים רשימות ושרטוטים ואותיות מהופכות מי שרוקם את זה רוקם בשפת המשכן כמו שנאמר רקמתי בתחתיות ארץ ברוך הוא וברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים</p>
<p>עיינין חוורא ואברין סומקין באתריה דנפיק מיניה דא איהו באת פ' ואת ר' כלילא כחדא מצחיה רב תלת שרטוטין סלקין במצחיה שית זעירין אחרנין סומק הוא ולא סומק קיימא בין</p>	<p>עינים לבנות והאברים אדום במקומו יוצאות ממנו זה הוא באות פ' ואות ר' כלולים יחד מצחו גדול ג' שרטוטין עולים במצחו וששה קטנים אחרים הוא אדום ואינו אדום עומד בין</p>

¹ ר"ל העפרא סט' דגוף וביה מתלבש הרוח והעפר מתקבץ מד' רוחות העולם, כמ"ש בס"פ עקב וש"מ וכמ"ש בסנהדרין (דף לח ע"א) מכל העולם הוצר עפרו כו' (יהל אור). נבאר מעלת ומדרגת אדם הראשון קודם החטא, כי הוא עמוק נורא מאד וכו', והאריז"ל בשער הצלם (פרק א') אמר כי אדה"ר היה מעפר גן עדן הארץ, אך אחר החטא נעשה מעפר העוה"ז. ובשער מ"ן ומ"ד (סוף דרוש א') אמר שם כי קודם החטא היה גופו מיצירה ונפשו מבריאה ורוחו מנוק' דז"א דאצילות ונשמתו מז"א דאצילות והנשמה לנשמה מאו"א דאצילות, אך אחר החטא נעשה גופו מהעוה"ז, ונפשו מהעשיה (ר"ל מהאופנים שהם נפש הגלגלים, ומשם נמשך נפש האדם ג"כ) ורוחו מיצירה ע"ש. והענין בכ"ז כי נודע הוא שכל עולם ועולם הנה הוא כלול מכל הד' עולמות אבי"ע וכו' (דע"ה ח"ב כז ע"א).

² ר"ל הגוף (יהל אור).

³ ר"ל למעשים, דברוחא הוא דיבור, וע' בזו"ח פרשת יתרו (יהל אור).

⁴ דיוקנין הוא צורת המצח בעיגולא, וכן בכ"ד, ורשימינ הן הקוין ושרטוטין (יהל אור).

⁵ שתוהו הוא קו ירוק, ולכן עושה ג"כ קוין, שד' סטרין הן תוהו ובוהו כו' ד' יסודין דגוף (יהל אור).

⁶ זהו ביד כ"א יחתום ביד בשעתא דנאים, דאז הוא כותב כל מה שעשה באותו היום, ומשתנים השרטוטין ביה כפי מעשיו כמש"ל (יהל אור).

⁷ ר"ל שכל שרטוטין הוא אותיות מהופכות כחומר חותם לפי שהוא מסט' דבוצינא בסוד תשר"ק כידוע ותוהו הוא אחרון, שלכן הוא בעובדין ושם הוא בהיפוכא ה' אחרונה, נגילה ונשמחה בך לאתחברא אתוון בא"ת ב"ש וזהו החדוה לאתבסמא דא בדא (יהל אור).

⁸ ר"ל בעור האדם שהוא אחרון במעשה בראשית וע"ל עו ע"א (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>תרין גוונין שעריה אוף הכי אנפוי רברבן שעריה קמיט ולא כל כך תלי זעיר תחות אודנוי טב איהו מארי דמהימנותא מארי דרוגזא תקיף בשעתא דאתרגיז ההוא סומקא דתחות עינא אתפשט בעיניה רוגזיה ביש בשעתא דמליל ברוגזיה סתים פומיה ונפיק תננא מנחירוי ולזמן זעיר נח רוגזיה ולא כל רוגזיה עד יומא אחרא או תרין יומין דא אצלח לזמנין ולזמנין לא אבל קאים תדיר באצלחותא בין זעיר ובין רב ואי סומקא דפום עינא זעיר כחומא ולא אתפשט בשעתא דרוגזיה בעינא ואית ביה כל הני סימנין חלשא בלבא ואיהו דחיל מכלא</p>	<p>שני הצבעים שערו הוא כך פניו גדולות שערותיו כווצות ולא כל כך תלויים קטנות תחת אזניו הוא טוב בעל אמונה בעל כעס חזק בשעה שכועס אותה האדמומית שבתחתית העין מתפשטת בעיניו כעסו רע בשעה שמדבר בכעסו סותם את פיו ויוצא עשן מנחיריו ולזמן קצר נח כעסו ולא כל כעסו עד יום האחר או לב' ימים זה מצליח לפעמים ולפעמים אינו אבל עומד תמיד בהצלחה אם מעט ואם הרבה ואם האודם שפיו עין קטן כחוט ואין מתפשט בשעת כעסו בעיניו ויש בו כל אלו הסימנים הוא חלש הלב והוא מתירא מכל</p>
ע/ה/א	
זהר	
<p>שמאלא¹ ואף על גב דשורייקי² אחרנין אתחזון באנפוי לא בלטיין לבר כהני בר בזמנא דהוא אזיל בעקימו</p>	<p>שמאל ואף על פי שגידיים אחרים נראים בפניו לא בולטים לחוץ כמו אלו רק בזמן שהוא הלך בעקמימות.</p>
<p>האי איהו זרעא דדוד³ אתהפך מחיוז דא בקדמיתא אתחזי בדיוקנא דאדם ולבתר קיימא בדיוקנא דאריה⁴ ואתפרש בדיוקנא דסטרא אחרא⁵ ובכלא מתהפכא משאר בני נשא</p>	<p>זה הוא [מ]זרעו של דוד מתהפך ממראה זה בתחילה נראה בדמות אדם ואחר כך עומד בדמות אריה נפרד מדמות שמצד אחר ובכל מתהפך משאר בני אדם</p>
<p>ציור"א תליתא"ה אי ההוא בר נש אזיל בארהא דלא מתתקנא² וסטי אורחוי מארחי דאורייתא³ ההוא רוחא קדישא⁴ אסתלק מניה ורוחא אחרא אתחזי ביה⁵ ודיוקנא אחרא⁶ ובלית לבר באסתכלותא דעיינין דחכימי לבא</p>	<p>הציור השלישי אם זה האיש הולך בדרך שאינה מתוקנת וסוטה דרכו מדרכי התורה אותו הרוח הקדוש מסתלק ממנו ורוח אחר נראה בו ודמות אחרת ובולטת לחוץ בהסתכלות עיני חכמי לב לפי שעה דמות שור</p>

¹ ולא פירש שהן עדות הנ"ל, ע' הוא דסליק לחוטמי' לעילא, דו"ת הוא תרין דשמאלא וחד לתתא מאינון תרין ואחיד בשניהן כנ"ל, וה' הוא ה' דהכרת דתב לסטר דימינא לה"א, והוא ה' ביהוסף, שמו דחזרה מעבד לנער וכמ"ש בס"פ בא (מג ע"א), וכן במשה כד אתיליד כמ"ש בפ' בשלח נד ע"א דסליק לסטרא דבן (יהל אור).

² אלו הם מעשיו בלתי הגונים החקוקים עדיין בפניו, אלא שלא נמחקו מפני התרשלותו, ואינם בולטים מפני תשובתו, אמנם אם היה מחזיק תשובתו היו נמחקים מכל וכל (אור יקר). ר"ל אותן שהיו ב' בדיוקנא דשור עתה אינון בולטיין כמ"ש, ואמר למטה ואי תב משמאלא לימינא אתכפיא כו' ואלין שורייקין שכיכו ואחרנין כו' (יהל אור).

³ הענין במה שפי' שדוד וזרעו הם בסוד מדת המלכות, ומדת המלכות היא בסוד אור חוזר ממטה למעלה, ולכך הראות הצורות בפרצוף הנעשים מרכבה לה הם בהפך משאר האדם, כי שאר האדם בפרצוף אריה זה שאמרנו תחלה יראה סוד הפחד והאימה, ואח"כ יתעורר סוד האהבה, דהיינו תחלה יקדם אריה ואח"כ אדם, ובזרע דוד מי שחטא ושב כנזכר, תחלה יראה בו פני אדם דהיינו שיעורר האהבה, ואח"כ מיד בשעה קלה יעבור צורה זו מלב המסתכל, ויתדמה בצורת אריה המורה פחד, ויתקיים בצורה זו מפני הפחד והאימה (אור יקר).

⁴ וזה מפני היותו נאחז בסוד הנחש הכרוך סביבו, שהוא מתחזק וקיים בסוד פחדו ואימתו (אור יקר).

⁵ ועכ"ז הפך שאר הצורות וכדפי' לעיל, וז"ש "ואתפרש בדיוקנא מסטרא אחרא" שח"ו שישאר קיים בענין הפחד והאימה מצד הנחש ממש אלא זה גורם לו, ועכ"ז אתפרש שאין לו חלק ונחלה עמו ח"ו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>לפום שעתא דיוקנא דשור בשעתא דחמאן ליה מעברן בלבייהו ההוא דיוקנא⁷ ואסתכלן ביה תלת קורטמי⁸ סומקי באנפוי בסטרא דימינא ואינן שורייקי סומקין דיקין⁹ ותלת בשמאלא ואלין אינן אתוון דבלטין ביה חד איהו שורייקא דקיק בעגולא ותרין דיקין אחרנין עליה וכלהו בעגולא¹⁰ וכדין שקיעין עיניו ורזא דאינן אתוון חד איהו כ¹¹ תרין אחרנין ר"ת אינן</p>	<p>בשעה שרואים אותו מעבירים בלבם אותה הדמות ומסתכלים בה ג' טפות¹ אדומות בפניו בצד ימין ואלו גידים אדומים דקים וג' בשמאל ואלו הם אותיות הבולטות בו אחד הוא גיד דק בעגול ושני דקים אחרים עליו וכולם בעגול ואז עיניו שקועות והסוד של אלו האותיות אחת היא כ' וב' האחרים הם ר"ת</p>
<p>וכן לסטר שמאלא וסימנא דא ההוא דכתיב (ישעיה ג ט) הכרת פניהם¹² ענתה במ ואלין אתוון אינן בלטין באנפין על כל שאר שורייקין ואי תב משמאלא לימינא אתכפיא ההוא רוחא ואתתקף רוחא דקדשא ואלין שורייקין שכיבו ואחרנין בלטין לבר כמה דאתמר זרעא דדוד איהו בהפוכא אתחזיא בדיוקנא דאריה בקדמיתא ולבתר אתהדר</p>	<p>וכן לצד שמאל וסימן זה הוא מש"כ הכרת פניהם ענתה במ ואלו אותיות הם בולטים בפניו על כל שאר הגידים ואם שב משמאל לימין נכנע אותו רוח ומתגבר רוח הקדושה ואלו גידים שוכבים והאחרים בולטים לחוץ כמו שלמדנו זרעו של דוד הוא בהיפך נראה בדמות אריה תחילה ואח"כ חוזר לדמות שור שני גידים שחורים בפניו</p>

² היינו שהוא רשע ועומד ברשעו, ולא ברשע המוחזק ברשע, כי על אלו נאמר אסור להסתכל בפני אדם רשע, כי כיון שכבר הוא מוחזק ברשע ובעבירות אין בו רוח שכבר נסתלק ממנו, ופניו פני הנחש והטמא, אמנם באדם המוחזק בכשרות קאמר, ומעשיו מכוסים ונסתרים, ורוחו מתנוצץ בו, אלא שהוא כותב על פניו הכרת מעשיו וכו' ולא מוחזק ברשעות (אור יקר).

³ נטיה לא יאמר אלא על מי שמטה על דברים נוטים לא שיצא ממש והוא חצוני ניכר לכל שאין זה צריך בדיקה (אור יקר).

⁴ היינו שיש באדם נפש ורוח ונשמה ואלו הם מדרגות מדרגות באדם, זכה אדם נותנים לו נפש, זכה יתיר נותנים לו רוח, זכר יתיר נותנים לו נשמה וכו', וע"ד זה הוא ממש בהפגם האדם במעשיו המכוערים יסתלק ממנו רוח טהרה, וכל מקום שרוח קדושה היה בו, מיד מזדמן שם רוח חצוני, ולזה גרוע הוא ממי שזכה מעט ונתנו לו נפש לבד, ולזה כיון שפגם במדותיו (אור יקר).

⁵ ויכולני לומר כי רוח עיבור זה הוא עיבור טמא, כיון שהוא הרשיע מיד מתעבר בו רוח טמא רשע, ואח"כ אם זוכה בתשובתו מתטהר גם הרשע ההוא, ובהכרח יש במעשיו ייחס עם הרוח ההוא שנתעבר בו, ואף אם נאמר רוחא אחרא הוא החצוני השורה עליו, אין מה שפירשנו דבר רק, כי כך הוא כפי מה שיתנהג האדם כן מתעבר או בטמא רשע או בטהור צדיק (אור יקר).

⁶ כי אפשר היות פניו פני אדם או פני אריה, ועכשיו מראה פנים אחרים, מפני שאין הרוח מראה בפני האדם אלא מה שיש בו, ולזה כיון שזה מצד החצוני, הוא נראה בפני הדין והגבורה אשר שם ש"ר, והוא טהור ומתלבש לפעול דינו כשור מועד, א' מד' אבות נזיקין, וכבר פי' לעיל שאין צורה זו בפנים הגשמיים (אור יקר).

⁷ החכם המסתכל, מפני שהרוח הנעלם בלב ולב ידבר, והצורה הנראית בפניו המורה על החצוני המתלבש בו, והיינו צורה פתאומית מצטיירת בלב המסתכל החכם הוא ג' קורטמי סומקי (אור יקר).

⁸ הענין שהם כמין טפות ואינם ממש טפות אלא עושים עגולות זו בתוך זו כעין נפילת טפה

שעושה שפה לפיה סביב צבוע יותר כך הם תלת קוטמי והם זו בתוך זו כזה , ולא שהם טפות (אור יקר). אותיות כר"ת וכן בשמאלא ב"פ כרת, וזהו הכרת תכרת, ואמר עונה בה, לאפוקי אי תב בתיבותא דשכיכין ואחרנין בלטין וכמש"ו וכנ"ל (יהל אור).

⁹ הם עושים העגולות האלו, וכמדומה לי כי ענין זה כל עגול ועגול מורה על סוד הדין, ונודע שהם ג' בתי דינין, הא' אלהים בבינה, והב' אלהים בגבורה, והג' אלהים במלכות, וכבר הסכימו על דינו וכרת שבו ג' בתי דינין אלו, ומשם נטל הנחש הכרוך על צוארו כח לדון אותו מהר, וכבר פגם בשלשתם (אור יקר).

¹⁰ כי אותיות עגולות הן גם בת' מצד ימין (יהל אור).

¹¹ דחד הוא דקיק בעיגולא לכן הוא לבד (יהל אור)

¹² דהוי הדרין בתיובתא וחוזרין לקיאן, כרת על ה"א (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>בדיוקנא דשור תרין שורייקין אוכמין באנפוי חד מימינא וחד משמאלא ואלין אינון אתוון חד אקרי ד' וחד אקרי ע' וכלא מתהפכא משאר בני נשא</p>	<p>אחד מימין ואחד משמאל ואלו הם אותיות א' נקרא ד' וא' נקרא ע' וכלם מתהפך משאר בני אדם</p>
<p>ציור"א רביעא"ה דא איהו ציורא דבר נש דקיימא תדיר לאתקנא על רוא דמלקדמין האי איהו חיזו לחכימי לבא בדיוקנא דנשר ההוא רוחא דיליה איהו רוחא חלשא האי לא אחזי באנפין אתוון דבלטין לבר דהא אתאבידו¹ מניה ואשתקעו בזמנא אחרא דמלקדמין דאסתלקו מניה ועל דא לא בלטין ביה ורוא דיליה עיניו לא נהרין בנציצו כד איהו בחודה ובזמנא דספר שער רישיה ודיקניה בנין דרוחיה לא נהיר ליה באתוון ואשתקע נציצו דיליה דהוה בקדמיתא לא קיימא באסתכלותא דאנפין לאסתכלא ורוא דהאי (קהלת ד ב) ושבת אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדנה זרעא דדוד² (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליראיו ובריתו להודיעם</p>	<p>ציור הרביעי זהו ציור של אדם שעומד תמיד להתתקן על סוד הקודמים זה הוא נראה לחכמי לב בדמות נשר אותו הרוח שלו הוא רוח חלש זה אינו מראה בפניו אותיות שבולטות לחוץ כי נאבדו ממנו ונשקעו בפעם אחרת הקודם שנסתלקו ממנו ועל כן אין הבולטות בו וסוד שלו עיניו אינן מאירות בהתנוצצות כשהוא בשמחה ובזמן שמגלח שערות ראשו וזקנו לפי שרוחו אינו מאיר לו באותיות ונשקעה ההתנוצצות שהיתה מקודם אינו עומד בהסתכלות הפנים להסתכל וסוד של זה ושבת אני את המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים עדנה זרע דוד סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם</p>
<p>ברוחא דבר נש אצטיירו אתוון כמה דאתמר ואיהו בליט לון לבר ואתמסר חכמתא דא לחכימי לבא למנדע ולאשתמודעא רוחא קיימא ברוא (בראשית ה א) דזה ספר וכלא ברוא דא קיימא בר חיזו דאנפין דאתדן בגוונא אחרא כפום שולטנו</p>	<p>ברוח של האדם מצטיירות אותיות כמו שלמדנו שהוא מבליט אותן לחוץ ונמסרה חכמה זו לחכמי לב לדעת ולהכיר רוח קיים בסוד זה ספר והכל קיימים בסוד זה חוץ ממראה הפנים שנדון באופן אחר כפי שליטת</p>
<p>רוי דרוין</p>	
<p>שינתיה לא אתיישב ביה חשיב תדיר מחשבין ודחיל מכלהו ואצלח לכלא מאריה דגריע (ס"א דגייפי) לא חש לגיפא לזמנין תב בתיובתא ודחיל ומגו דחילו כדין תשכח בעיניה ימינא ההוא סומקא דפום עינא בסופא בשפולי עינא וחד שורייקא דקיק סומק בעיניה שמאלא ואי מתחלפי מה דימינא לשמאלא ומה דשמאלא לימינא כדין איהו בקלקוליה ותב ותבר גזיזא דברדא בגין לאעברא עבירה תרין קמיטין על רישא דעינא ותלת לתתא וברגליה שמאלא באצבעא דאמצעיתא שית שערין ובזמנא אחרא חמש והשתא שית חד זעירא בינייהו עיינין אוכמין וקריצין דעל עיניו</p>	<p>שינתו אינה מיושבת בו חושב תמיד מחשבות ומתירא מכלם ומצליח לכל איש מושחת (דנואף) ואינו חושש לניאוף לפעמים שב בתשובה ומתירא ומתוך היראה אז תמצא בעין הימין אותו האודם שבפתיחת עיניו בסוף שולי העין גיד אחד דק אדום בעינו השמאלית ואם מתחלפים מה שבימין לשמאל ומה שבשמאל בימין אז הוא בקלקולו וחזר ושבר חתיכת קרח כדי לעבור עבירה שני קמטים על ראש עיניו וג' למטה וברגל השמאל באצבע האמצעית [יש לון] ששה שערות ובזמן אחר חמש ועתה ששה קטן א' ביניהם עינים שחרות וגבות עיניו גדולות</p>

¹ בגלגולא קדמאה (יהל אור).

² שהוא מסוכן למנדע כמ"ש בפ' בראשית והוא בדברי אגור (בן יקא) דרך הנחש ודרך כו' והוא היפוכא דאדם במרכבה כידוע (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

רברבין סגיאין שעריין אליין על אליין ואינן עיינין אוכמין וירוקא אזיל בגווייהו וההוא ירוקא אטבע יתיר האי אית ליה חמש שרטוטין במצחא תריין דעבריין מסטר לסטר ותלת דלא עבריין וכו' ² (עד כאן מצאתי)	הרבה שערות אלו על אלו ואלו העינים שחורות ירוק הולך בתוכם וזה הירוק שקוע' ביותר זה יש לו חמשה שרטוטין במצחו שנים שעוברים מצד לצד ושלושה שאינם עוברים
עה/ב	
דרוחא או מאריה דרוחא זכאין אינן חכימין דכלא אתמסר לון למנדע עד הכא רוא דאנפין מכאן ולהלאה ברוא דשפון ³ באת פ' דכליל ברוא דאת ס' ⁴ שפון רברבין ⁵ דא איהו בר נש מליל בלישנא בישא ⁶ ולא אכסיף ⁷ ולא דחיל ⁸ מארי דמחלוקת רכילא איהו בין האי להאי ⁹ (משלי ו יט) ומשלח מדנים בין אחים ¹⁰ לאו איהו מאריה דרוזין	הרוח או בעל הרוח אשריהם אלו החכמים שהכל נמסר להם לדעת עד כאן סוד הפנים מכאן ולהלאה בסוד השפתים באות פ' שנכללה בסוד אות ס' שפתים גדולות זה הוא אדם המדבר לשון הרע ואינו מתבייש ואינו מתירא בעל מחלוקת הוא רכיל בין זה לזה משלח מדנים בין אחים הוא אינו בעל סוד
וכד אשתדל באורייתא ¹¹ מכסה רוזין ¹² אבל מאריה דלישנא בישא ¹³ ולא שוי דחילו בלביה ¹⁴ וסימנא דא את פ' דכליל באת ר' ולא אתכליל באת ס' האי איהו דאתחוי דאיהו	וכשעוסק בתורה הוא מסתיר את הסודות אבל בעל לשון הרע ולא שם יראה בלבו וסימן של זה אות פ' הכלולה באת ר' ולא נכלל באות ס' זהו

1

² עי' סוף הספר דף רעג (הערת הזהר).

³ הנה סוד השפתיים בלי ספק הם נו"ה, ולא למטה אלא בסודם ברישא דהיינו אימא עילאה, ולכן הם נכללים בסוד דיקנא עילאה כדפי' באדרא, וכבר פירשתי כי אותיות זה ספר הם ז"ה חסד וגבורה, ס' ת"ת פ"ר נו"ה ונודע כי הת"ת רוכב על נו"ה, ולכן צירוף חמשה ספירות אלו כסדרן בתורה הם ז"ה ספ"ר דהיינו ס' ת"ת על פ"ר נצח והוד, ולסימן השערים לדעת סוד כל הפרצופין הם ז"ר ה"פ דהיינו חסד נצח גבורה הוד, ק' היינו יסוד במקום ס' ת"ת וכדפי' לעיל ועכ"ז לענין השפתים שהם סוד נו"ה עקום נאחז באות ס' ת"ת, ולכך ימשך ענין השפתים להכלל באות ס' ולכך אמר "באת פ" דהיינו הוד (אור יקר).

⁴ על הסתם ופרטי המציאות מפרש ואזיל (אור יקר).

⁵ הנה האברים המיוחסים כגון השפתים הדקים מורים על מציאות שלימות הרוח המתלבש בהם, וזה כשהם "רברבין" יצאו מהשטה הנכונה והם משונים שאינם שפתותיו שושנים (אור יקר).

⁶ כדפי' הכתוב שפתינו אתנו, והם שפתי שקר, וגדולם מורה יתרון מום הנדבק מצד החצונים בהם, דהיינו כח הנחש לדבר לשון הרע, וזה כחו מהחצונים הנאחזים בו, דהיינו מותר הבשר החצון הנדבק בשפתים עליונים ופגם נמצא שם (אור יקר).

⁷ מעצמו (אור יקר).

⁸ מאחרים, ועוד פוגם, שדרך השלום, לשון טוב להיות מקומו בין שפתים, יסוד בין נו"ה וזה הבדיל השלום ופגמו ולזה לשונו רע פוגם (אור יקר).

⁹ כי היסוד רוכל מהבשמים הטובים, וזה רוכל מהלשון הרע, נוטל מזה ואמר לזה (אור יקר).

¹⁰ נו"ה ושם משלח המדנים הם חצונים אשת מדנים, ודאי הפכיית לאשת חיל עטרת בעלה, ואם היה נאחז ביסוד היה לו כח בסוד כי יסוד אור' ר"ז סוד איקרי וכיון שפגם היסוד וסלקו מביניהם (אור יקר).

¹¹ אם יהיה נאחז בקדש בת"ת שהוא תורה, חסר ממנו היסוד שדרך בו מתגלים הסודות שבתורה למלכות, ולכן "מכסה רוזין" (אור יקר).

¹² ועם כל זה לא נטהר מחטאו (אור יקר).

¹³ אם לא בחזקה יכול להכריע בדוחק גדול מדתו זו ולבטלה ממנו וטעם שיוכל לעסוק בתורה הוא שהת"ת נאחז בנצח אמנם יראת ה' בענין הלשון אי אפשר ליתקן, ולזה התורה לבד לא תועילנו, וז"ש אבל עם היות שיעסוק בתורה "מארי דלישנא בישא איהו" מפני שפגם היסוד, וכ"ש שאין המלכות יראת ה' שם (אור יקר).

¹⁴ שאינו נאחז במלכות יראת ה' טהורה, מפני ששלח לשון טוב שהוא מדת השלום היסוד הנאחז במלכות יראת ה' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>זכאה ולא דחיל חטאה איהו ולא בעי לאשתדלא אבתריה בנין דכל מלוי אינון בפומא ולא בגופא שפוון עתיקין בעתיקו ולאו דיקין האי איהו בר נש מאריה דרוגזא יתיר מאריה דודונא לא יכיל למסבל מלה מארי דלישנא בישא בפרהסיא בלא כסופא כלל</p>	<p>נראה שהוא צדיק אבל אינו ירא חטא ואינו רוצה להשתדל אחריה לפי שכל דבריו הם פיו ולא בגוף שפתים זקנים בזקנות ואינו דקות זה הוא אדם בעל כעסן ביותר בעל זדון ואינו יכול לסבול דבר בעל לשון הרע בגלוי בלא בושא כלל</p>
<p>לזמנין אשתדל בליצנותא האי איהו בר נש דבעי לאתרחקא מניה אתמלי דיקניה בשערא ההוא לישנא בישא אורי עליה בפרהסיא לית ליה כסופא אשתדל במחלוקת אצלה במלי דעלמא חמי בשנאוי דא איהו (שם יג) קורץ בעיניו על דא אתמר (שם כא כט) העז איש רשע בפניו דא איהו ברזא דאת פ' בלחודוי דלא אתכליל באת ס' כלל ולזמנין אתחבר באת ר' בהאי את ר' אתכליל ברזא דאודנין מאן דאודניו רברבין שפשא בלביה ושגעונא ברוחיה מאן דאודניו זעירין וקיימין על קיומא פקיהא דלבא באתערותא איהו צבי לאשתדלא בכלא ורזא דא את י' דאתכליל בכל שאר אתוון עד הכא רזין דדיוקנין דבר נש מכאן ולהלאה רזין אחרנין! באתוון דמר דלא קיימין גו פרצופא אלא למנדע רזין דהאי פסוקא גו דרגין עלאין בזמנין ותקיפין דהאי עלמא ולא זכינן בהו</p>	<p>ולפעמים עוסק בליצנות זהו איש שצריכים להתרחק ממנו נתמלא זקנו בשערות אותו הלשון הרע מורה עליו בגלוי אין לו בושא הוא משתדל במחלוקת מצליח בדברי העולם רואה בשונאיו זהו "קורץ בעיניו" על זה נאמר "העז איש רשע בפניו" זה הוא בסוד אות פ' לבדה ואינה נכללת באות ס' כלל ולפעמים מתחברת באות ר' באות ר' זו נכלל בסוד האזנים מי שאזניו גדולות טפשות בלבו ושגעון ברוחו מי שאזניו קטנות וקיימות על קיומן הוא פיקח בלב בהתעוררות הוא רוצה להתעסק בכל וסוד זה אות י' שנכלל בכל שאר האותיות עד כאן הסודות של דמויות האדם מכאן ולהלאה סודות אחרים באותיות האדון שאינן נמצאות תוך הפרצוף אלא לדעת סודות של הפסוק זה תוך מדרגות עליונות בזמנים ותקופות של זה העולם ולא זכינו בהם</p>
<p>אמר רבי שמעון בני זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי זכאין עיני דיוכון למיחמי דא כד איעול לההוא עלמא דאתי בגין נשמתי קרי לעתיק יומין האי קרא (תהלים כג ה) תערוך לפני שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה וקב"ה קרי עלן (ישעיה כו ב) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים</p>	<p>אמר רבי שמעון בני אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא ואשרי עיני שזכו לראות זאת כשאכנס לעולם ההוא הבא לפי שנשמתי תקרא לעתיק יומין בפסוק זה תערוך לפני שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה והקב"ה יקרא עלינו פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים</p>
<p>אוף אינון פתחו ואמרו כתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם האי קרא אוקמוה חברייא דאינון ידין לקבלא מאריהון דתיובתא דתבאן³⁵ לגבי (נ"א לקבל) קב"ה אבל ידי אדם אלין אינון דיוקנין ורזין עלאין דשוי קב"ה בכר נש וסדר לון באצבען לבר ולגו ובההוא כ"ף²</p>	<p>אף אנו פתחו ואמרו כתיב וידי אדם מתחת כנפיהם פסוק זה ביארוהו החברים שאלו הידים לקבל בעלי התשובה השבים אל (כנגד) הקב"ה אבל ידי אדם אלו הם דמויות וסודות עליונים ששם הקב"ה באדם וסידר אותם באצבעות מבחוץ ומבפנים</p>

¹ סוד עיבור ג"כ בפסוק זה כמ"ש הגאונים והוא "רזין דדרגין לעילא בתקופין" כמ"ש (יהל אור).
² הן ב"ע ברזא דדעת דבהון סוד אצבע אה"ה גושפנקא כו' וכף הוא כסא וכמ"ש בר"פ בראשית. ולבר ולגו כ' למעלה, וחלוק' דאצבעאן דשממית בידיים כו' כי הן ה"ג והוא בסוד דאהדר לשני טלפין, ועי' במעשה המרכבה (מז ע"א) משא"כ בבריאה שהוא נגד ג"ר לכן שם כף בחיבורא וכף הוא כסא והוא כב"ד, והוא כתר דמקננין שם לכן נקרא כסא הכבוד דכתר טמיר וגניז א' דכסא שיושלם לע"ל (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>וקב"ה כד ברא ליה לבר נש סידר ביה כל דיוקנין דרזין עלאין דעלמא דלעילא¹ וכל דיוקנין דרזין תתאין דעלמא דלתתא²</p>	<p>ובאותו כ"ף וכשברא הקב"ה את האדם סידר בו כל הצורות של סודות העליונים של עולם העליון וכל דמויות סודות התחתונים של עולם התחתון</p>
<p>וכלא מתחקקא בכר נש דאיהו קאים בצלם אלהים בנין דאקרי יציר כ"ף ורזא דכ"ף³ דאת דא דאקרי כ"ף דכתיב (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו דא איהו רזא דאת כ"ף את דא אית ביה רזין עלאין ודיוקנין עלאין בהאי כ"ף⁴ תליין עשר אמירן מימינא ומשמאלא חמש מימינא וחמש משמאלא ואינן חד ברזא חדא (תנינן כתיב (יהזקאל כא יז) וגם אני אכה כפי אל כפי דלהו דא⁵ עם דא בפלוגתא ויסתלקו ברכאן מעלמא הואיל ונאותא דישראל⁶ אתיהיבת לעמין כד מתחברן⁷ כחדא כתיב (במדבר ז יד) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת רמז לחבורא חדא) וכד הוו בחבורא חדא כתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו וגו' ויברא אלהים (את האדם) דא סליקו דמחשבה⁸ ברזא פנימאה את האדם רזא דכר ונוקבא כחדא בצלם אלהים רזא דכף (אחרא)⁹³⁶</p>	<p>והכל נחקקים באדם שהוא עומד בצלם אלהים לפי שנקרא יציר כף וסוד הכף שאות זו הנקראת כ"ף דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו זה הוא סוד של אות כ"ף אות זו יש בה סודות עליונים ודמויות עליונות בכף זה תלויים עשרה מאמרות מימין ומשמאל חמשה מימין וחמש משמאל והם א' בסוד א' (למדנו כתיב וגם אני אכה כפי אל כפי שתהיה מחלוקת זו עם זו ויסתלקו הברכות מן העולם הואיל וגאוותם של ישראל ניתנה לאומות כאשר מתחברות יחד כתיב כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת רמז לחיבור יחד) וכאשר הם בחיבור אחד כתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ויברא אלהים (את האדם) זהו עליית המחשבה בסוד הפנימיות את האדם סוד זכר ונקבה כאחד בצלם אלהים סוד הכף (אחר).</p>
<p>כד אתברי אדם מה כתיב ביה (איוב י יא)¹⁰ עור ובשר תלבישני</p>	<p>כשנברא אדם מה כתוב בו עור ובשר תלבישני</p>
<p style="text-align: center;">ע/א</p>	
<p>וגו' אי הכי האדם מהו אי תימא דאינו אלא</p>	<p>וכו' אם כן מהו האדם ואם תאמר שאינו אלא עור ובשר ועצמות וגידיים</p>

¹ ג' דרגין דאצילות (יהל אור).

² דבי"ע וכשמ"ל דף סז ע"א (יהל אור).

³ דאלקים דמעשה בראשית אלקים חיים ולתתא אלקים לתתא שליט על תתאי כמש"ל סח ע"ב והוא בכורסייא וזהו בצלמו צלם אלקים והן כף אל כף בחיבורא עלמא דלעילא ותתא כף אחת וכמש"ו כמ"ש למטה רזא דכף אחרא וצורת כף ג' קוין בג' דרגין הנ"ל באדם נר"ן רב"ג והוא בעיגולא ברזא דאת ס' וכו' הוא במדידו דבוצינא דאתפתח כמו הב' מן המ"ם כמ"ש בתיקו"ז ריש תיקון ה', ובה ב' בחי' ס' ומ' כמש"ל בר"פ תרומה, והן עיגולא וריבועא, מרזא דבוצינא קו המדה הוא באצבעאן כנ"ל, והן ה' מדות כמש, שבתיקו"ז, והוא בה' אצבעאן וז"ש שהכף הוא צלם אלקים דיוקנא דאלקים (יהל אור).

⁴ דבשניהן יחד הן י' אצבעאן עשר אמירן ה' וה' בב' לוחות והן נגד חו"ג וזהו רזין עלאין סוד הדעת רזא כל רז הוא דעת (יהל אור).

⁵ שהוא עלמא תתאה מעלמא דהוא בגלותא דאינו לפי עלמא עלאה (יהל אור).

⁶

⁷ והן עשרה בשניהם דהן אחת (יהל אור).

⁸ ר"ל אלקים הראשון כף הראשון ובי' נברא האדם דר"נ ברזא דזו"נ והוא כלל האצילות (יהל אור).

⁹ כסא זכר ונקבה ברא אותם יצירה ועשיה, וכאן נגלה יותר שנים ואמר ברזא פנימאה סוד הדעת שבה שהוא רזא דאדם והוא הצלם כידוע וביה נברא הכל גושפנקא דשמים וארץ (יהל אור).

¹⁰ בראשית כ ע"ב (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>עור ובשר עצמות וגידים לאו הכי דהא ודאי האדם לאו איהו אלא נשמתא¹ ואלין דקאמר עור ובשר ועצמות וגידים כלהו לא הוו אלא מלבושא בלחודוי מאנין אינון דבר נש ולאוי אינון אדם וכר האי אדם אסתלק אתפשט מאינון מאנין דקא לביש עור דאתלבש ביה בר נש וכל אינון עצמות וגידים כלהו ברוא דחכמתא עלאה כגוונא דלעילא עור כגוונא² דלעילא כמה דאוליף מר באינון יריעות דכתיב (תהלים קד ב) נוטה שמים כיריעה (שמות כה ה) עורות אלים מאדמים ועורות תחשים אינון מלבושין דלעילא דמסככי למלבושא אתפשטותא דשמים דאיהו מלבושא דלבר יריעות אינון מלבושא דלגו³ ואיהו קרומא דסכיך על בשרא</p>	<p>אינו כן כי ודאי האדם הוא אינו אלא הנשמה ואלו שאמר עור ובשר עצמות וגידים כולם אינם אלא מלבוש לבדו בגדים אלו של אדם ואינם האדם וכאשר האדם הזה מסתלק מתפשטת מאותם הבגדים שנתלבשה העור שנתלבש בו אדם וכל אותם עצמות וגידים כולם בסוד חכמה העליונה כדוגמא של מעלה העור כדוגמא של מעלה כמו שלמד האדון באותם יריעות שכתוב המלבושים שלמעלה מסככים למלבוש התפשטות השמים שהוא מלבוש החיצון היריעות הם מלבושים הפנימיים והוא הקרום המסכך על הבשר</p>
<p>עצמות וגידים אינון רתיכין וכל אינון חיילין דקיימין לגו וכלהו מלבושין לפנימאה רוא דאדם עילאה דאיהו פנימאה אוף הכי רוא לתתא אדם איהו פנימאה לגו מלבושין דיליה כגוונא דלעילא עצמות וגידין כגוונא דקאמרן באינון רתיכין ומשיריין בשר איהו סכיך על אינון משיריין ורתיכין וקיימא לבר ודא⁴ רוא דאתמשכא בסטרא (לסטרא) אחרא עור דסכיך על כלא דא איהו כגוונא דאינון רקיעין דסכיכו על כלא וכלהו מלבושין לאתלבשא בהו פנימאה דלגו רוא דאדם⁵ וכלא רוא לתתא כגוונא דלעילא</p>	<p>העצמות והגידים הם מרכבות וכל אלו צבאות העומדים בפנים וכולם הם מלבושים לפנימי סוד אדם העליון שהוא פנימי אף כך הסוד למטה אדם הוא הפנימי תוך המלבושים שלו כדוגמא של מעלה העצמות והגידים כדוגמא שאמרנו באותם המרכבות והמחנות הבשר הוא מסכך על אותם המחנות והמרכבות ועומד בחוץ וזה הוא סוד שנמשך בצד (לצד) אחר עור המסכך על הכל זה הוא כדוגמת אותם הרקיעים שמסככים על כל וכולם מלבושים להתלבש בהם הפנימי בפנים</p>

¹ וכל מציאות גוף האדם, מה שנעשה מטפת הזרע לעור בשר גידין ועצמות, הנה נעשה ומתהווה לכל זה רק ע"י הנפש שמתעצם בו והם אחד, [וכמו שמבואר כ"ז בזוה"ק (פ' יתרו דף עו ע"א ע"ש)]. לכן היא אינה נפרדת לעולם ממנו גם אחרי מותו, והוא הבלי דגרמי שנשאר תמיד בקבר עד עת התחיה, וכמ"ש הרב בשער רפ"ח (פרק א) ובמוחין דקטנות (פרק ב), והוא בזוה"ק (פ' שלח דף קע ע"א) (ביאורים ח"א ס ע"ג).

²
³ ב' עורות מילה ופריעה בשר וקרומ ב', וכן בעצמות עם אותן שבפרקים, וכן בגידין עם העורקין והן ב' מכסאות דעורות, וב' יריעות וקשרים ואדנים ובריחים ועמודים והן ב' עלמין דגרשון ומררי ובכ"א ד' נגד השם וכמ"ש בתורה בפ' במדבר, והן השמים ושמי השמים (בהג"ה על הגליון, ויש גידין קטנים ודופקים וכמה בחי' וכן קרסים וויין וחשוקים וטבעות), ואח"כ ברוחני כן ובעולם יצירה רתיכין ומשיריין והגידין אותם שנאמר והורדתי בריחים כולם כמ"ש בר"פ שמות, ואח"כ אברים הפנימיים ג' פעמים ג' ראש בטן גויה בכל א' ג' והן ד' ג"כ כמ"ש בנשיאת קהת הארון והשלחן והמנורה והמזבחות דמזבחות כולל השאר וכן בכולם שהן ז' שהן עשר והוא עולם הג' פנימאה והוא כסא ה' על הארון, וכן באדם ובתוכם נר"ן ג' אשה ריח ניחוח, ג' אשות דארון, וב' מזבחות וכן דמים באים עליהן כי הדם הוא הנפש וכולן כלולין ונאחזין בה, והמזבח החצון תמיד בדם הנפש ואשה ריח ניחוח ידוע, כמו באכילה לחמי כו' ובין כל א' פרגוד וכן בעולם ובאדם (יהל אור).

⁴ ויקרא קע ע"א (הערת הזהר).

⁵ שהוא על הכסא ג' דרגין דאדם על ג' עלמין, והוא ששורה במשכן ושכנתי בתוכם והוא רוח מזרחי ששמרו משה אהרן ובניו, משה בינה, אהרן ובניו נגד זר"ן, כהן גדול, וכהן הדיוט, וכמ"ש לעיל

זהר פרשת יתרו

	סוד האדם וכל סוד שלמטה כדוגמא של מעלה
ועל דא ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים (תרי אלהים הכא חד כלפי דכר וחד כלפי נוקבא) ורוא דאדם לתתא כלא איהו ברוא דלעילא בהאי רקיעא דלעילא דמסכך על כלא אתרשימו ביה רשימין לאתחזאה ולמנדע באינן רשימין דאתקביעו ביה מלין ורוזין סתימין ואינן רשימין דככביא ומזלי דאתרשימו ואתקביעו בהאי רקיעא דסכך ¹ לבר אוף הכי עור דאיהו סכוכא לבר בבר נש דאיהו רקיעא דסכך על כלא אית ביה רשימין ושרטוטין ואינן ככביא ומזלי דהאי עור לאתחזאה בהו ולמנדע בהו מלין ורוזין סתימין בכוכביא ומזליא לעיינא בהו חכימי לבא	ועל זה ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים (ב' אלהים כאן אחד כנגד זכר ואחד כנגד הנקבה) וסוד האדם למטה הכל הוא בסוד של מעלה ברקיע הזה שלמעלה המסכך על כל נרשמו בו רשימות להראות ולדעת באותם הרשימות שנקבעו בו דברים וסודות נסתרים ואותם הרשימות של הכוכבים והמזלות שנרשמו ונקבעו בזה הרקיע המסכך מבחוץ אף כאן העור שהוא הכיסוי החיצון באדם שהוא הרקיע המסכך על הכל יש בו רשימות ושרטוטין והם הכוכבים והמזלות של זה העור להראות בהם ולדעת בהם דברים וסודות נסתרים בכוכבים והמזלות לעיין בהם חכמי לב להסתכל בהם ולדעת
ולאסתכלא בהו למנדע אסתכלותא באנפין ברוזין דקאמרן ³ ורוא דא (ישעיה מז יג) הוברי שמים החוזים בככבים ודא איהו כד אינן נהירין וקיימין בלא רוגזא בזמנא דרוגזא שלטא עליה דבר נש דינא אחרא אתמסר למנדע ביה במה דלא אתייהיב לשלטאה למנדע בזמנא דעינא (נ"א דדינא) שלטא ברקיעא אבל אסתכלותא דאנפין על ארח קשוט בשעתא דאנפין נהירין וקיימא בר נש על קיומא ואינן רשימין אתחזון בארח קשוט דכדין בההוא אסתכלותא יכיל לאתדנא על בורייה יתיר ואף על גב דככלא כל אינן חכימין יכלין לאסתכלא	ההסתכלות בפנים בסודות שאמרנו וסוד זה הוברי שמים החוזים בכוכבים וזהו כשהם מאירות ונמצאות בלא כעס בזמן שכעס שולט על האדם דין אחר נמסר לדעת בו במה שלא ניתן להשולטים לדעת בזמן שעבושדין ² שולט ברקיע אבל ההסתכלות בפנים על דרך האמת בשעה שהפנים מאירות והאדם נמצא בקיומו ואלו??חסר?? ואף על פי שבכל כל אלו יכולים החכמים להסתכל
שרטוטי ידין ושרטוטי אצבען לגו ⁵ כלהו קיימין ברוזין אחרנין למנדע במלין סתימין ¹ ואלין אינן ככביא דנהירין ² לאסתכלא גו מזלי בטסירין עלאיין ³ אצבען קיימי ⁴ ברוזין עלאיין ⁵	שרטוטי הידים ושרטוטי האצבעות מבפנים כולם עומדים בסודות אחרים לדעת דברים סתומים ואלו הם הכוכבים המאירים להסתכל תוך המזלות בטסירין ⁴ העליונים האצבעות

דף ס"ו, מלך וכהן וכהן הדיוט בנוק', נגד ג' של לוי וילוו עליך גופים להון והן הכוחות של הגופים נושאים דלהון ואדם שורה בתוך הכולם (יהל אור).

¹ ר"ל כמו ברקיע כוכבים ומזלות כן ביד רשימין ושרטוטין (יהל אור).

²

³ ר"ל נגד האסתכלות באנפין שאינן רק במראות עין בחיזו דלבא הוא ההסתכלות במראות השמים כד היא ברה וזהו הוברי השמים ונגד ידין החוזים בככבים ואמר שדווקא כשהם ברים וכן באדם כשהוא בניחא (יהל אור).

⁴

⁵ אחר שפי' כללים אלו בחכמת השרטוט, חזר וכלל כללים באברים הנראים בהם השרטוטין, והם חלקים בידיים, לא כל הידים יורו ענין אלא חלקים מהם, והם באצבעות והוא ידיעה מועטת וא' בכף והיא ידיעה כוללת, והטעם שהאצבעות הם רמזים פרטיים, והטעם שהכף כוללת עשרה זהב בכף

זהר פרשת יתרו

<p>טופרי אצבעאן⁶ דקיימין דחפין לבר הא אוקמוה באינן רוין דהווי⁷ פנים דלבר ובהו אית רוין לאינן חרשין דמסתכלי בטופרי בנהירו דמלה אחרא דשלמא בהו ואינן חרשין קא מסאבי לההוא אתר</p>	<p>עומדות בסודות עליונים צפרני האצבעות העומדים המכסים מבחוץ הרי העמידוהו בסודות האלו שהם פנים שמבחוץ ובהם יש סודות לאלו המכשפים המסתכלים בצפרנים באור של דבר אחר השולט בהם ואלו המכשפים מטמאים לאותו המקום</p>
<p>בטופרין אית זמנין דנהרין בהו ככבין חוורין דקיקין ואלין אינן כתולדה דמלופחין ואינן שקיעין כהאי מסמרא על לוחא ולא אינן כאינן חוורן אחרנין דלא שקיעין אלא דקיימין לעילא בהני דלא שקיעין לית בהו ממשא אבל הני דשקיעין חוורין כתולדה דמלופחין אית בהו ממשא ואית סימנא טבא ליה לבר נש בחדו (נ"א בהו) ויצלה בההוא זמנא או גזרה אתגזר עליה ואשתזיב מינה</p>	<p>בצפרנים יש זמנים שמאירות בהם כוכבים לבנות קטנות ואלו הם כזרע עדשים⁸ והם שקועות כמסמר הזה על הלוח והם אינם כאותם לבנות אחרות שאינן שקועות אלא שעומדות למעלה באלו שאינן שקועות אין בהם ממש אבל אלו השקועות לבנות כתולדה דטלופחין, יש בה ממש וסימן טוב יש לאדם בשמחה (בהם) ויצליח בזמן ההוא או גזרה נגזרה עליו וניצול ממנה</p>
<p style="text-align: center;">שרטוטי ידין ברזין עלאין</p>	<p style="text-align: center;">שרטוטי הידים בסודות עליונים</p>
<p style="text-align: center;">עו/ב</p>	<p style="text-align: center;">(השרטוטים) באצבעות מבפנים בידים [יש] שרטוטין גדולים שרטוטין</p>
<p>(שרטוטין) באצבען לגו בידין⁹ שרטוטין רברבין¹⁰ שרטוטין זעירין דקיקין עלאין בימינא</p>	<p>(השרטוטים) באצבעות מבפנים בידים [יש] שרטוטין גדולים שרטוטין</p>

כללות עשר ספירות, באצבע אינו אלא כללות מדה אחת לבד, לכך בה ידיעה כוללת ובאצבע ידיעה פרטית, והנה האצבעות הם חמש, ודרך כלל הם עשר סוד עשר ספירות, שם יהו"ה, יו"ד ה"א יד ימין, וא"ו ה"א יד שמאל וכו' "שרטוטי ידין ושרטוטי אצבען לגו" לאפוקי שרטוטין שאחרי הידים שאין בהם ממש, וצדי אצבעות, וצדדי הכף לא יראת מכאן אם יש בהם איזה שפיטה, אמנם החוקרים פירשו בהם שפיטה, ודרך אחרת להם בחכמה זו רחוקה מדברי ר' שמעון כגבוה שמים על הארץ (אור יקר).

¹ דברים הנוגעים במדות נפשיות ופגמה וטהרתה, מה שאין כן ענין הצפרנים שהם מראים דברים גשמיים כאשר נבאר (אור יקר).

² הענין שהמזלות "ב, וככב כל מזל הרבה מאד, כן האצבעות חמשה וחמשה עשרה ושתי כפות הם שנים עשר והשרטוטין הם הרבה כנגד כל ככב וככב שב[מ]זל, וז"ש "ואלין אינן ככביא דנהירין לאסתכלא בהו גו מזל", עוד רצה בזה שיש במזל כוכבים הרבה מאד, והם ככבים קטנים חשוכים לא ישפטו בהם שום שפיטה כך יש בידים ובאצבעות שרטוטין קטנים לא ישפטו בהם שום שפיטה וז"ש "כוכביא דנהירין לאסתכלא" המאירים הם להסתכל, והבלתי מאירים אין מסתכלים בהם (אור יקר).

³ הם הרוחנים הקדושים (אור יקר).

⁴ האצבעות הם התפשטות אחרון בקצה ההתפשטות בימין ושמאל, ולזה מגיע התפשטותם עד החצונים ששם סוד גידול הצפרנים ביותר מדאי, עד ששם מתקבץ צואה שתחת הצפורן שהם הטמאין המזומהין (אור יקר).

⁵ הם עשר ספירות, אמנם הם בחי' עשר כתות קדושים למטה לבוש להנהגה העליונה בהם, ומי דסביב אלהים קליפה קדושה שהיא קלפיה נוגה, שבעוד שהיא נקשרת עם המוח נאכלת, והיא קליפת האגוז הנאכלת בדבקותה עם המוח אמנם בהפרדה היא נטמאת והיא חצונית נזרקה, והיא שומר למוח שלא ישלוט החצוני בו (אור יקר).

⁶ אחוריים דעשיה ועי' בפרשת ויקהל (יהל אור).

⁷ בראשית כא ע"א (הערת הזהר).

8

⁹ כבר פי' כי אחורי הידים אין שום הוראה בשרטוטין אלא לגו (אור יקר).

¹⁰ שרטוטין זעירין מורים כל א' וא' הוראה לעצמה, כי הזעירין הם מבחי' א' והרברבין מבחי' אחרת כאשר יתבאר לקמן. והנה האצבעות בהיותם עשר, חמש מימין הם כתר חכמה בינה גבורה ת"ת, ואם כן אצבע זה הקטן הוא בת"ת. ולפי מה שפי' ר"ש בכמה מקומות, ה' אצבעות הם גדולה גודל, גבורה אצבע, אמה ת"ת, קמיצה נצח, זרת הוד, ואפשר להפך קמיצה גבורה, אצבע נצח. סוף סוף

זהר פרשת יתרו

באינון אצבען דבהו שרטוטין זעירין באצבעא זעירא דימינא אית רשימין דקיקין אצבעא דא קיימא תדיר ¹ על עובדין דבסטר אחרא בהאי אצבעא קיימין שרטוטין אינון דאצבעא אתכפיל ² בהו הני לאו אינון לאסתכלא אלא אי אתוספן ביה אי אתוספן תרין אוחרנין על ההוא שרטוטא דאתכפל בהו ארהא לא אזדמן ליה ³ ואי יעבד לא יצלה ⁴ בר אי קיימן בארכא בין רשימא לרשימא בזמנא דיתמשך משכא לאהורא ואשתארו אינון רשימין דאשתמודען האי יצלה בארהא	קטנים ודקים עליונים בימין באותם אצבעות בהם שרטוטין קטנים באצבע קטנה שבימין יש רשימות דקות אצבע זו עומדת תמיד על המעשים שבצד הדרך באצבע זו נמצאים שרטוטין אותם שהאצבע מתכפלת בהם אלו אינם להסתכל אלא אם נתוספו בה אם נתוספו שני אחרים על אותו השרטוט מתכפלת בהם דרך אינו מזומן לו ואם יעשה לא יצליח מלבד אם עומדים באורך בין רושם לרושם בזמן שנמתחושנמשך עור לאחור ונשארות
---	---

אמה הוא הת"ת לכל הפירושים, וכן הוא הקטן בהוד ששם המלכות, והם ב' אצבעות אלו שהדין בהם, ת"ת ומלכות בהוד. ולאידך פירושא כי ה' ימיניים הם כתר חכמה חסד ת"ת נצח, שכולם רחמים וחסד, וחמש שמאליים הם בינה גבורה הוד יסוד מלכות, לא יצדק ענין זה, מפני שצריכים אנו לפרש אצבע אמה בת"ת והקטן בנצח. ולכל הפירושים נאמר כי האמה היא הת"ת והקטן הוא המלכות, אם שיהיה הת"ת בבינה, ואם שיהיה המלכות בגבורה או בנצח או בהוד. לעולם ב' אצבעות אלו דקאמר הכא הם בת"ת ובמלכות, וגזרתם יורה על זה שהזרת מורה על אורחא ודאי, שכך כל דרך הוא נקבה בלי ספק, וכתוב צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. א"כ גזרות הדרך הוא מצד מדת צדק, ואמה היא בת"ת ויורה על כל מחשבות האדם לפעול, שכן בת"ת נמשך הפעולה הגשמית בדקות ומחשבה ויפעל למטה במלכות, ופעמים נפעלת ופעמים אינה נפעלת, הכל לפי הכנת המחשבה לרדת אל הנקבה (אור יקר).

¹ כלומר על המלכות, מפני שהיא נקראת שמירת הדרך כדפי' בתיקו"ז, ולזה היא תמידית בהנהגת הדרך וענין המתלוא אליו, אף אם ישתתף לענין הדרך דבר של מדה אחרת, כגון דרך לישא אשה בה, ודאי דרך להרויח ממון בגבורה עושר, וכן דרך להוליד בן בת"ת ודאי, דרך להנצל מן המות להרויח החיים בחסד, ועכ"ז כיון שהוא דרך, יהיה משתתף לכל איזו פעולה של מדה אחרת "דא קיימא תדיר", מפני שכל הפעולות בה, והיא משתתפת עם כל המדות והיא שומרת דרך השפע הנמשך לה מן היסוד עם כל הפעולות (אור יקר).

² הם ג' פרקים שהוא ריוח בין האותיות, מפני שעשר אותיות הם עשר אצבעות יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והם יו"ד וא"ו דל"ת ה"א אל"ף ביד ימין, ונמצאו כי ריוח הפרק הוא הבדל שבין אות לאות יו"ד ודל"ת, ודל"ת וכו' א"כ אין אותם השרטוטין הוראת ענין אלא הוראת ניתוח האצבע, והבדל שבין אות לאות, אמנם אותיות אל"ף הם ג', אותיות דל"ת הם ג', בג' פרקי שני אצבעות אלו אמה זרת, שהם ת"ת ומלכות, אמה וחצי האמה, ונודע כי זרת הוא חצי האמה והיינו סוד המלכות, ואם באנו לייחס אותיות אלו בפרקים ראוי לתת שרטוט בין פרק לפרק, והיינו סוד הבדל ריוח שבין פרשה לפרשה וכן בין ספר לספר כנודע, ולכך לא ישפט אלא ע"י אותם השרטוטין שהם באמצע

הפרק, וענין צורת האצבע כזה וענין השרטוטין יהיו לאורך האצבע או לרחבו כמצוייר, והנה יהיו בב' פרקים שני ושלישי לא בפרק ראשון בראש האצבע, כי שם ראוי לכל אדם שלא יהיו לו שרטוט אם לאותם הכחושים רעי המזג [?] הטבע, אמנם באותם הב' פרקים יש בהם השפיטה הנזכרת, והנה לא פירש כאן כעת השפיטה ראשונה זו אם יהיה בפרק שני או שלישי, ולקמן בשפיטה אחרת מחלק בין עליון לתחתון, והנראה לי כי תחלה עיקר לכל הוא הפרק השלישי, כל זמן שהוא מתקרב אל כף היד עדיפא טפי מן הטעם שפירשנו, שראש האצבע אינו בגזירה, וכף היד עיקר לשרטוטין, א"כ באצבע ראוי שנתפוס הפרק הסמוך לכף היד יותר, והיינו הפרק השלישי (אור יקר).

³ כי ב' שרטוטין אלו ברוחב חותכין האצבע מורה על הגבורה, כי השרטוטין באורך בחסד, וברוחב בגבורה, וכל ענייני הגבורה בדין מניעת התועלת, וענייני הגדולה בחסד הקרבת התועלת, ולזה אלו הם בגבורה חותכים האצבע מורה שגבר הדין בה ועכבו דרכיה ונתיבותיה הישרים (אור יקר).

⁴ מפני שנמצאו בה שרטוטין ברוחב ולא באורך, וטעם השתים להורות כי מב' צדדים נסתם הדרך בדין, ולא עצרה כח הגדולה, ולא שרטטה שם שרטוט, מורה שנחתם ונגמר דינו לדין ואינו דרך סלולה, אמנם נשאר להיות נדון אם בפרק השלישי לא נמצא שום שרטוט, ונמצא כזה בפרק הב', או כיוצא בשרטוטין האחרים, זולתי השרטוט המחוייב בב' הפרקים כאשר נבאר, ואני אומר שמן הדין הנזכר לעיל נאמר וכו' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>וסימן דא תלת תלת בפותיא וארבע בארכא ורזא דא ז' מאתון זעירין רשימא חד בארכא ותריין תריין בפותיא מארחא ישמע מלין בזמן קריב ולית ליה בהו תועלתא ארבע רשימין בארכא וארבע רשימין בפותיא ארחא אזדמן ליה בטרח באורה סגני ולסופא לתועלתיה ורזא דא ז' מאתון אמצעין דבין זעירין ורברבין חמש זעירין רשימין בפותיא לתתא וארבע בפותיא לעילא וארבע בארכא נייחא ליה בביתיה ועצלא איהו וארחא הות מתתקנא קמיה ולא בעי למעבד ואי יעבד יצלה בההוא ארחא אבל לא עביד ליה ועצלא הוי ורזא דא ז' דאיהי פשוטא</p>	<p>אלו הרשימות ונודעות זה יצליח בדרכו וסימן זה ג' ג' ברוחב וד² באורכה וסוד זה ז' מאותיות הקטנות רושם אחד באורך וב' ב³ ברוחבה מן הדרך ישמע דברים בזמן קרוב ואין לו בהם תועלת ד' רשימות באורך וד' רשימות ברוחבה דרך נזדמה לו בטורח גדול לסוף לתועלתו וסוד זה ז' מאותיות בינוניות שבין הקטנות והגדולות ה' רשימות קטנות ברוחב למטה וד' ברוחבה למעלה וד' באורכה יש לו מנוחה בביתו והוא עצל ודרך היתה מוכנת לפניו ולא רצה לעשותה ואם היה עושה היה מצליח בדרך ההוא אבל לא עושה אותה שהיה עצל וסוד זה ז' שהיא פשוטה היא קטנה</p>
<p>באצבעא דאמצעיטא⁴ האי אצבעא קיימא למעבד עובדא ההוא דחשיב אי שרטוטא חדא קיימא בארכא בין שרטוטי דפותיא האי חשב מחשבין ואסתלקן מניה ודחיל ולא עביד וההיא מחשבה לא אתעביד כלל אי תריין שרטוטיין בארכא דקיימין כד אתפשט משכא לאחורא האי לאו ביה מחשבין וחשיב מחשבין לפום שעתא ואתעביד ולא מחשבה דהרהר ביה כלל אלא מחשבה דאיהו בבהילו וזעירא אבל הרהורא ומחשבה לא ואי תלת רשימין בארכא ובפותיא תריין או תלת כד אתפשט משכא לאחורא האי איהו בר נש דאיהו פקיא וחשיב מחשבין וכל אינון מחשבין דאינון לסטר קב"ה אתקיימן בידיה ומחשבין אחרנין לאו הכי אי ארבע או חמשה בארכא באתפשטו דמשכא כדקאמרן (דא איהו) כד שראן על פותיא בתלת או בארבע או מתריין ולהלאה דא בר נש דמחשבוי לאבאשא ואשתבה בהו ודיקני וגביני עינוי סומקין מחשב לביש ואשתבה בהו קצרא דיומין איהו פקיא איהו ואכנע תדיר למכילן דביש אצלה ולסופא דיומין זעירין אסתלק מעלמא אסוותא להאי תיובתא כדין אשתכחו תלת רשימין או ארבע ושריין על תריין תלת רשימין או ארבע בארכא ושריין על תריין בפותיא דהא כפום</p>	<p>באצבע האמצעית אצבע זו עומדת לעשות אותו המעשה שחשב אם שרטוט אחד עומד באורך בין השרטוטיין של הרוחב זה חושב מחשבות ונסתלקו ממנו ונתירא ולא עשה והמחשבה ההיא לא נעשתה כלל אם ב' שרטוטיין באורכה שנסארים כשמתח את עור לאחור זה אין בו מחשבות וחושב מחשבות לפי שעה ונעשות ולא מחשבה שהרהר בה כלל אלא מחשבה שהוא בבהילות וקטנה אבל הרהור ומחשבה לא ואם ג' רשימות באורך ובארכא יש ב' או ג' כשנמתח עור לאחור זה הוא אדם שהוא פיקח וחושב מחשבות וכל אותן המחשבות שהם לצד הקב"ה מתקיימות בידו ומחשבות אחרות אינן כך אם ד' או ה' באורך שהתפשטו כשנמתח כמו שאמרנו (זהו) כששורים על רוחב בג' או בד' או מב' ולמעלה זהו אדם שמחשבותיו להרע ומשתבח בהם וזקנו וגבות עינוי הם אדומים חושב לרע ומשתבח בזה הוא קצר ימים הוא חכם ומכריע תמיד למדות הרעות מצליח ולסוף ימים מועטים הוא מסתלק מן העולם הרפואה לזה התשובה אז נמצאים ג' רשימות או ד' ושורים על ב' ג' רשימות או ד' באורך [והם] שורים</p>

¹ שלש שלש? וכן כל האותיות הבאות?

² וארבע

³ ושנים שנים

⁴ כמש"ל כקטן כגדול תשמעון א' לעניינא דאורחא וא' לעובדין דמחשבה כמש"ו והכל בשרטוטיין (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>מנהגא דבר נש הכי מתחלפי שרטוטין מזמן לזמן</p>	<p>על ב' ברוחבה כי כפי הנהגתו של האדם כך מתחלפים השרטוטין מזמן לזמן</p>
<p>ורזא דא (ישעיה מ כו) המוציא במספר צבאם וגו' מרב אונים ואמיץ כח וגו' כמה דקב"ה אחלף היילין וזמנין בככבי שמיא יומא דא כך וליומא אחרא כך (ודא איהו דאמרינן בצלותא דערבית ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים כפום דחלופא דזמנים כן איהו מסדר ככבים)³⁷ כפום דאדם דלגו¹ כל עובדוי הכי אתחזון בהאי רקיעא והכי אתחזוי בהאי משכא דהאי אדם תתאה דאיהו רקיעא עור דחפיא על כלא וכלא כפום גוונא דאדם דלגו דהאי לזמנין קאים בדינא לזמנין ברחמי כההוא גוונא ממש אחזי לבר לזמנין כהאי גוונא ולזמנין כהאי גוונא כגוונא דא לתתא בהאי אדם כמה דאמרן לזמנין כהאי גוונא ולזמנין כהאי גוונא ורזא דא את ז' ואתכליל ביה את י' ורזין אלין באצבען</p>	<p>וסוד זהו המוציא במספר צבאם וכו' מרב אונים ואמיץ כח וגו' כמו שהקב"ה מחליף הכחות והזמנים בכוכבי השמים יום זה כך וליום אחר כך (וזהו שאנו אומרים בתפלת ערבית ומחליף את הזמנים ומסדר את הכוכבים כפי שמתחלפים הזמנים כך הוא מסדר את הכוכבים) כפי אדם הפנימי כל מעשיו נראים כך ברקיע זו וכך נראה בעור של אדם התחתון זה שהוא הרקיע עור המכסה על כל והכל כפי מצבאופן אדם הפנימי כי זה לפעמים עומד בדין ולפעמים ברחמים כדוגמא זו ממש מראה בחוץ לפעמים באופן זה ולפעמים באופן זה כדוגמא זו למטה באדם זה כמו שאמרנו לפעמים הוא באופן זה ולפעמים באופן זה וסוד זה באצבעות</p>
עזא	
<p>דימינא בזעירא וברברבא וסימן (דברים א יז) כקטן כגדול תשמעון אלין תרין אצבען ברוין אלין והכי אינון ברוין דאוליפנא מניה דמר (ולא אינון) ברוי דרב ייסא סבא מכאן ולהלאה שרטוטין אחרנין דאקרון כלהו תולדות² ואינון תולדות אדם³ כמה דכתיב (בראשית ב ד) תולדות השמים והא אתמר דכלא רזא דא כגוונא דא תולדות אדם בכל אינון דיוקנין דאנפין ובכל אינון דקאמרן ובאלין תולדות דשרטוטי ידין דאתחזיין ברוין פנימאין כמה דאתחזי</p>	<p>של ימין בהקטנה ובהגדולה וסימן כקטן כגדול תשמעון אלו הב' אצבעות בסודות האלו וכך הם בסודות שלמדנו מהאדון (ואינם) בסודות של רב ייסא סבא מכאן ולהלאה [יש] שרטוטין אחרים הנקראים כלם תולדות והם תולדות אדם כמה שכתוב תולדות השמים והרי למדנו שכל סוד זה כדוגמא זה תולדות אדם בכל אלו דמויות הפנים ובכל אלו שאמרנו ובאלו התולדות של שרטוטי הידים שנראים בסודות פנימיים כמו שראוי</p>
<p>זה ספר תולדות אדם לשרטוטין סימן זר"ה פס"ץ⁴³⁸ רזין לחכימי לבא רזהס"ף¹ חמש אתוון בחמש תרעין למנדע חכמה בסכלתנו²</p>	<p>זה ספר תולדות אדם לשרטוטין סימן זר"ה פס"ץ סודות לחכמי הלב רזהס"ף חמש אותיות בחמשה שערים</p>

¹ ע"ל (דף ע ע"ד) כמה דמתחלפי כו' דהא בזמנא דרוח כו' וזהו אדם דלגו כנ"ל (דף עד ע"ד) בטש בידוי בשעתא דב"נ נאים כו' וכפום עובדין כו' (יהל אור).

² אבל דלמעלה הוא אדם כמש"ל דהאי אדם כו' כפום גוונא דאדם כו' וזהו תולדות אדם (יהל אור).
³ פ' תולדות שמוליד אדם סוד הנשמה הפנימית שהוא אדם באמתות כדפי' לעיל, והוא מוליד מראות ועניינים המורים על מציאותו כדפי' לעיל, והוא ממש כדמיון תולדות השמים שמולידים ומראים עניינים מכה הפנימי בכוכביו, כך מראה העור בשרטוטיו, וגם שרטוטי הידים נכללים בתולדות אדם, שדינן כשרטוטי המצח והוראת הפנים (אור יקר).

⁴ כבר פי' לעיל כי אותיות ז"ה ספ"ר הם חמשה מדות, והם ז' חסד, ה' גבורה, ס' ת"ת פ' נצח, ר' הוד, וסדרם כסדר אותיות ז"ה ספ"ר, אמנם נדחה ס' דהיינו ת"ת בסוד השרטוטין ונכנס צ' דהיינו יסוד, וסדרם מצד היסוד ז"ר הפ"ץ, דהיינו שהיסוד מוזגם בסוד אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי, חסד בהוד וגבורה בנצח, דהיינו ז"ר חסד והוד, ה"ף גבורה נצח, והיינו ע"י ק' המסדרם כך,

זהר פרשת יתרו

לדעת חכמה בתבונה	
<p>תרעא קדמאה רי³ בידא אית שרמוטין דקיין ושרמוטין רברבין⁴ וכלהו מתערבי דא עם דא⁵ שרמוטין רברבין דאית בידא⁶ כד אינון תרין בארכא ותריין בפותיא ואחידו דא בדא⁷ דא איהו ברזא דאת ה' וברזא דאת ר' ודחי לאות ז' ונטיל אלין תרין אתוון בפותיא נטיל ה'⁸ בארכא נטיל ר'⁹ וסימן דיליה ה"ר דא אית ליה בידא שמאלא כהאי גוונא באלין שרמוטין רברבין אבל אינון שרמוטין זעירין דנטלא ימינא לא נטלא שמאלא דימינא נטלא</p>	<p>שער הראשון ר' בידים יש שרמוטין דקים ושרמוטין גדולים וכולם מתערבים זה עם זה שרמוטין הגדולים שיש ביד כשהם ב' באורך וב' ברוחב ונאחזים זה בזה זהו בסוד אות ה' ובסוד אות ר' ודוחה לאות ז' ולוקח אלו הב' אותיות ברוחב לוקח ה' ובאורך לוקח ר' והסימן הוא ה"ר זה יש לו ביד שמאלו כדוגמא זו באלו השרמוטין הגדולים אבל השרמוטין הקטנים האלו שלוקחת הימין לא</p>

אמנם יש להם סדר שלישי מצד הת"ת דהיינו חסד בנצח והיינו ז"ף, וגבורה בהוד והיינו ה"ר ות"ת עם חסד והיינו ז"ס, ועם הגבורה והיינו ה"ס ועם נצח והיינו ס"ף ועם הוד והיינו ס"ר, ולכן ימצאו שרמוטין יורו כך, ואלו הה' שערים שהם אופני חמשה בני אדם, שיתבארו שהם ראשי פרקים סדר אותיותיהם רז הס"ף, דהיינו כסדר השרמוטין עולים במספרם ועניינם לא כסדר המדות, כי סדר זה הם הוד חסד גבורה ת"ת נצח, אמנם באו כסדר הענין בשרמוטין במלכות כאשר נבאר (אור יקר).

¹ כסדר של ה' תרעין נגד ה' אותיות תלדות והן כלל זה ספר דידין נגד ברית כל ששם תולדות אדם (יהל אור).

² ולהיות שאין ממש החכמה מראית שם אינם חמישים שערים אלא חמשה, ואין ספק שלא נכללו כל ידות בני אדם בחמשה שערים אלו, אלא שהם ראשי פרקים לשפוט כל חכם, כל מי שיהיה על צד היקש השערים והיותם נכנס בהם (אור יקר).

³ הנה השערים האלו הם ממש חמשה שערים בחמשה ספירות, שבהיותם כלולות מעשר הם חמישים שערי בינה, ואין ספק שדרך שערי הבינה תושג החכמה, והיינו ה' פעמים י', דרך ה' שהיא בינה תושג החכמה שהיא י', וזה שאמר אינה ר' לבדה, אמנם היא ר' משתתפת ונסמכת אל שאר השערים והיא עיקר, וע"ד זה יעלו השערים חמשה פעמים חמשה, או ר' לבדה א', או התערבה ר' בז' או בה' או בס' או בפ' הם חמשה ואם נאמר שישתתפו ג' אותיות יחד יעלו עוד מספר וכן יעלו לכמה שערים אמנם ראשי פרקים ליכנס הם אלו (אור יקר).

⁴ שרמוטין הם עד אין תכלית בכמה מקומות כנודע לחוש, והם מעורבין, ואינם מסודרים כשרמוטי האצבעות, או המצח שהם מיושבים באורך וברוחב, וכן הדקים יחתכו הגדולים, ויעברו דרך בם, מהם ביושר באורך וברוחב מהם באלכסון, מהם קצרים מהם ארוכים (אור יקר).

⁵ ועכ"ז שפיטת החכם הוא כדי שידע להבחין סוד הקוים החותכים לאורך ורוחב, הגדולים והקטנים, הדקים הבאים בחברתם כדי לשפוט השפיטה הראויה (אור יקר).

⁶ הענין כי השרמוטין הגדולים ראשים ביד הם מעטים, לא יוסיפו על אורך מג' או ד', ופעמים יהיו שנים ופעמים א', וברוחב הם פעמים א' פעמים ב', פעמים עם השתתפות הדקים וארוכים יהיו ד'

וה', וזה ציורו ביד ימין הנה אלו הם שרמוטין רברבין (אור יקר).

⁷ כמצוייר בצורה הזאת והנה כל מקום שנאמר אורך הוא סוד החסד, וכל מקום שנאמר רוחב הוא סוד הגבורה כדפי' לעיל, ועניינם ביד זו הם סוד ה"ר כדמסיק, ה' שהיא נצח באורכא. והטעם כי שערים אלו הם באותיות ז"ר הפ"ץ לגבי שאר הענין, שפירושו ר"ז חסד הוד, ה"ף גבורה נצח, ומצד המלכות, הם ה' ר"ז הס"ף שפירושו הוד על חסד, וטעם למה נשתנו האותיות הוא בסוד דעתן של נשים קלה, שעניינן שאין המלכות מקבלת העולמות העליונים והספירות בעצמותה כסדרן בזכר, ולזה סוד מוחא דילה ד' פרשיות של תפילין בבית א' וכיוצא כמה עניינים, ולזה במלכות הם ר' בחסד שלה, ז' בגבורה שלה, ה' בנצח ס' בת"ת, פי' בהוד, אמנם השערים גזרתם כסדר אותיות אלו, כי שער ראשון כולו ימין, ושער ב' כולו שמאל בהוראת פיסול וכיוצא, ולזה בסוד ה"ר יהיה עניינו או חסד ונצח, ולזה הוא כולו טוב וימין מצד הידים שהם במלכות בנקבה כדפי' לעיל, ושתיים אלו באורכא הם חסד גבורה, וב' בפותיא הם הם, ונקשרים זה בזה להורות על הסכמת הימין והשמאל יחד לטובה, זולתי דבר מועט שנמשך לו בהמזגתם יחד בחסד ונצח, ומבדילין מביניהם הגבורה שהיא ז' יורה על טובה (אור יקר).

⁸ דהיינו הנצח (אור יקר).

⁹ דהיינו חסד, והיינו ה"ר כולו ימין בחסד אברהם קראו ה"ר והגבורה מסכמת עם השמאל ביחוד הזה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>חד שרשטא דקיק לעילא בארכא וחד שרשטא דקיק לתתא דאחיד בין אינון תרין שרשטין רברבן בפותיא אית חד שרשטא דקיק דאחיד לתתא באינון תרין דשריא עליה</p>	<p>לוקחת השמאל שימין לוקחת שרטוט אחר דק למעלה באורך ושרטוט אחר דק למטה שנאחז בין אותם ב' שרטוטין הגדולים ברוחב יש שרטוט אחד דק שנאחז למטה באותם הב' השורים עליו</p>
<p>ובשמאל לא הכי ורזא דיליה איהו בימינא ולא בשמאלא האי איהו בר נש דלזמנין תאיב בביתא ולזמנין בארחה דא לא שכיך לביה בהאי ובהאי כד איהו בביתא תאיב בארחה וכד איהו בארחה תאיב בביתא אצלה תדיר בארחה ולזמנין בביתא דא אצלה באורייתא וברזי דאורייתא אי אשתדל בהו האי חמי בשנאו תועלתא לסניאין ביה עצלא איהו במלי דעלמא אי אתער אתערון לאוטבא ליה מלעילא זכי במלוי דא איהו חמידא ומפור ממונא טב עינא איהו צלותיה אשתמע נחית וסליק בממונא דא איהו דלזמנין מתבר לביה לגבי מאריה וכדין אשתכחו תלת שרשטין זעירין דמעברן בההוא שרשטא דקיק דאתוסף על אינון תרין דפותיא ורזא דא ה' דמתחברא עם ר' דא ארחה דא ביתא דא חדוה דא עציבו דא תועלתא דא עצלא דא טב עינא דא חמידא ומפור ממונא דא מתבר לביה ותב למאריה</p>	<p>ובשמאלו אינו כן והסוד שלו הוא בימין ולא בשמאל זהו אדם שלפעמים חושק בבית ולפעמים בדרך זה אין לבו שוקט בזה ובזה כשהוא בבית חושק בדרך וכשהוא בדרך חושק בבית [הוא] מצליח תמיד בדרך ולפעמים בבית זהו מצליח בתורה ובסודות התורה אם עוסק בהם זה רואה בשונאיו תועלת לרבים בו עצל הוא בדברי העולם אם מתעורר מתעוררים להטיב לו מלמעלה זוכה בדבריו זהו חמדן ומפזר ממונו טוב עין הוא תפלתו נשמעת יורד ועולה בממונו זהו לפעמים משבר לבו לפני אדונו אז נמצאים ג' שרטוטין קטנים שעוברים בשרטוט הדק הזה שנתוסף על אלו הב' שברוחב וסוד זה ה' המתחברת עם ר' זה [ב]דרך וזה [ב]בית זה [ב]שמחה וזה [ב]עצבות זה תועלת זה עצל זה טוב עין זה חמדן ומפזר ממונו זה משבר את לבו ושב לאדונו</p>
<p>תרעא תניינא ז' בימינא בקסטירו דקולטא רשימין שכיחי כד אשתכחו תלת שרשטין רברבין בפותיא ותרין רברבין בארכא וחד מאינון דארכא אחיד באינון תרין דפותיא וחד אחרא לא אחיד בהו האי אית פסלו בזרעיה מסטרא דאבוי או מסטרא דאמיה וכדין משתכחי לתתא מאינון תלת שרשטין דפותיא תרין שרשטין דקיקין דאחידן בהו לתתא האי איהו בר נש מתקן עובדוי קמי בני נשא ולביה לא קשוי ולזמנא דסיב אהדר לאתקנא כדין אשתכחו אינון תרין שרשטין בארכא אחידן באינון דפותיא דא עם דא ותרין אחרנין עמהון באמצעיתא דקיקין ודא בארכא ותלת דקיקין בפותיא ורזא דא ז' דמתחברא באת ר' וכד איהו סיב ותב כדקאמרן אתתקן איהו ברזא דאת ר' ואתחבר באת ז' לבתר כד האי אתתקן איהו תדיר בלחישו וכל עובדוי בלחישו אבל לא איהו בקיומא כדקא חזי בגין דההוא פסלו עד לא אתיאישא ביה (מכאן אוליפנא מאן דפסיל זרעיה עד תלת דרין לא אתיאישא ההוא פסילו</p>	<p>השער השני ז' בימין בדמות הקולטת רשימות נמצאים כשנמצאים ג' שרטוטין גדולים ברוחב ושני גדולים באורכה ואחד מאלו שבאורך אחוז באלו הב' של הרוחב ואחד האחר אינו אחוז בהם זה יש פסול בזרעו מצד אביו או מצד אמו ואז נמצאים למטה מאלו הג' שרטוטין שברוחב שני שרטוטין דקים שנאחזים בהם למטה זהו האיש מתקן מעשיו לפני בני אדם ולבו אינו אמת ולעת זקנתו חוזר להתתקן אז נמצאים אלו הב' שרטוטין באורך אחוזים באלו שברוחב זה עם זה וב' אחרים עמהם באמצע דקים וזה באורך וג' דקים ברוחב וסוד זה ז' שמתחברת עם אות ר' וכאשר הוא נזדקן וחוזר כמו שאמרנו הוא מתתקן בסוד אות ר' ואח"כ מתחבר באות ז' כשהוא נתקן הוא תמיד בלחש וכל מעשיו בלחש אבל אין הוא בקיום כראוי לפי שזה הפסול ?עד? לא נתיאש ממנו מכאן למדנו מי שפוסל את זרעו עד ג' דורות אינו מתייאש אותו הפסול</p>

זהר פרשת יתרו

עז/ב	
<p>מלכשכשא בגין כך תנינן ווי ליה לההוא בר נש דפסל זרעיה ולא חייש ליקרא דמאריה פסיל זרעיה ודאי) ולבתר דאתיאישא ההוא פסילו כדין אשתכחו שרטוטין בידא ימינא ארבע וחמש ארבע בארכא חמש בפותיא ורוא דא ז' ואתחבר באת ה' האי לזמנין אצלח לזמנין לא אצלח אצלח באורייתא ולסוף יומוי אצלח אפילו בממונא</p>	<p>מלכשכש משום זה למדנו אוי לו לאותו האדם שפוסל את זרעו ואינו חושש לכבוד אדונו פסל את זרעו בודאי ולאחר שמתיאש אותו הפסול אז נמצאים שרטוטין ביד ימינו ארבע וחמש ד' באורך וה' ברוחבה וסוד זה ז' ומתחברת באות ה' זה מצליח לפעמים ולפעמים אינו מצליח מצליח בתורה ובסוף ימיו מצליח אפילו בממון</p>
<p>תרעא תליתאה ה' בימינא כד אשתכחו חמש שרטוטין בפותיא³ ותלת בארכא ואשתכח ההוא שרטוטא דאמצעייתא מאינן תלת דא איהו ברוא דאת ה' ואסתמיך באות ס'⁴ בזמנא דאשתכח ההוא שרטוטא דאמצעייתא דעאל ואחיד גו אינן חמש שרטוטין דפותיא⁵ דא איהו בר נש עציב⁶ ורגיז גו ביתיה⁷ ובגו בני נשא⁸ לאו הכי קמצן איהו בביתיה ורגיז⁹ וכפיין ולזמנין לא¹⁰ לבר מביתיה לאו הכי¹¹ אצלח בעובדי¹² עלמא כד אשתדל באורייתא אסתכל זעיר¹³ ואתהדר בה¹</p>	<p>שער השלישי ה' בימין כשנמצאים חמשה שרטוטין ברוחב וג' באורכה ונמצא אותו שרטוט האמצעי מאותם הג' זהו בסוד אות ה' ונסמך באות ס' בזמן שנמצא אותו השרטוט שבאמצע שנכנס ואחוז תוך אותם חמש שרטוטים שברוחב זהו אדם עצוב וכעסן בתוך ביתו ובין בני אדם אינו כן קמצן הוא בביתו וכועס ומרעיב [עצמו] ולפעמים לא מחוץ לביתו אינו כן מצליח במעשה העולם כשמשתדל בתורה מסתכל מעט ומתהדר¹ בה הוא</p>

1

² היינו מצד הנצח, והיא מדה ימינית אבל לא כחסד, אמנם מושך כח הגבורה (אור יקר).

³ הרי הוסיף הרוחב מצד הגבורה, וחתם באיש הזה חמשה שרטוטין שהם חמשה ספירות חג"ת נו"ה. והנה אלו הם כולם שרטוטין רברבין, והעד דלקמן קא מפרש שרטוטין זעירין, ויהיה צורתו

כזה , עם היות שהצורה הזאת זרה למאד, כבר ימצא קו א"ב כפול מכותב משני צדדיו עד שהם ג' קווין, וכיוצא בו קו י"ט מכותב היטב מצד א' עד שהם שני קוין, והם חמשה ברוחב. וכן הם ג' באורך קו ד"ה וקו א"ג שהם המורגלים בכל יד, וקו אמצעי חותך היד, וקו זה יקרא בפי הבקיאים בחכמה זו ע"ד הכוכבים והטבע קו שבתאי, וכך מדתו באמצע היד, וזה קראתיו קו ש"ת והוא הולך ומתארך רוב הפעמים ועובר דרך כל הקווין, ואחוז כל אורך היד (אור יקר).

⁴ כי קו זה הוא אמצעי בת"ת נושא דגל היד הזאת כמעט חשוב מהכל, וכל הבקיעים באומנות זה שבחו הקו הזה עד מאד, ושפיטת האיש הזה במה שיש בו דין וגבורה, כענין הנצח אודם הנוטה ללובן (אור יקר).

⁵ והנה ה' קווין הם מצד הגבורה, וג' באורכה הם מצד החסד, והיינו חסד אותו שבצד גודל המכונה קו ד"ה, גבורה אותו שבצד זרת המכונה א"ג, האמצעי הוא הת"ת האוחז בכל, ונסבך בכל, ונכלל בכל, אמצעי מן הכל, ולזה ייחס היד הזאת אל הנצח שיש בו חסד ולא כ"כ (אור יקר).

⁶ מצד הדין, דוחה היחוד העליון מצד הגבורה, וגם אינו מקרבו כ"כ מצד הנצח (אור יקר).
⁷ שכל הדין נשפע למטה בבית שהיא מלכות (אור יקר).

⁸ דהיינו בין שאר המדות "לאו הכי" שאין דין חזק, ולכך הם ה', בסוד ה' מדות שאינם דין חזק אלא מזוגות, וגם הת"ת בעל הבית הקו האמצעי הנכלל בדינם אינו דין אלא להשפיע הדין למטה, ומן הטעם הזה עצמו אינו משפיע למלכות, אלא בצרות וקמצנות שעוצר השפע (אור יקר).

⁹ משפיע דין, ואף זה מצד המדה פועל כן (אור יקר).
¹⁰ כי הנצח אינה דין מכל וכל, פעמים מקרב הייחוד, ועם כל זה, אם משפיעים דין למטה במלכות, אבל מצד המדות בעצמן הם מדות מזוגות (אור יקר).

¹¹ שאינו לא קמצן ולא רגזן (אור יקר).

¹² מפני שהשמאל הוא דוחה בנין העולם, אבל הימין מקרבו (אור יקר).

¹³ שאין חלק התורה עיקר בנצח, ואם יש בו תורה הוא מצד שנסמך לת"ת כדפי', והוא נקמץ בדין הגבורה, לכך חלקו מעט (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>מהימנא איהו² אבל לאו כל זמנא³ וההוא זמנא דלאו מהימנא⁴ אחזי גוון קשומי⁵ ולא קשומי בשלימו⁶ בדינא יצלה⁷ מהימנא איהו⁸ ברזין דאורייתא דא איהו ברזא דאת ה⁹ ואתחבר באת ס¹⁰ ואי ארבע שרטוטין בפותיא¹¹ וחמש בארכא¹² תרין מאינון דארכא¹³ עאלין גו אינון ארבע¹⁴ דא איהו בר נש חדי בביתיה ואתחזי עציב לבא לבר ולאוי הכי דכיון דמליל עם בני נשא אחזי חדו ואתכוון במלוי תלת שרטוטין זעירין עאלין גו אינון דארכא דא אית ליה חד רשימו אוכם בגופיה ותלת שעירין תליין בההוא רשימו וההוא רשימו איהו כעגולא וחד תבירא³⁹ (נ"א חבורא) ברישיה ולהאי רשימא קראן ליה חכימי לבא דידעין רזין אלין ריש נשרא רשימו דא אתחזי לזמנין בין כתפוי ולזמנין בדרועא ימינא ולזמנין על ידא ימינא באצבעוי אי רשימא דא ריש נשרא איהו בארחה מישר בתיקוני יסתלק לעותרא וליקרא ואי ההוא ריש נשרא אתהפך לאחורא יזכה</p>	<p>נאמן אבל לא כל הזמן ובאותו זמן שאינו נאמן הוא מראה אופן אמיתי ואינו אמיתי בשלימות בדין הוא מצליח הוא נאמן בסודות התורה זהו בסוד אות ה' ומתחבר באות ס' ואם ד' שרטוטין ברוחב וה' באורכה וב' מאלו שבאורך נכנסים תוך אלו הד' זהו אדם שמח בביתו ונראה עצוב הלב בחוץ ואינו כן כי שמדבר עם בני אדם מראה שמחה ומתכוין בדבריו ג' שרטוטין קטנים נכנסים בתוך אלו שבאורך זה יש לו רושם אחד שחור בגופו וג' שערות תלויים בזה הרושם וזה הרושם הוא כעגול ושבירה (וחבורה) אחת בראשו ולזה הרושם קוראים אותו חכמי הלב היודעים סודות אלו ראש הנשר רושם זה נראה לפעמים בין כתפיו ולפעמים בזרוע ימינו ולפעמים על יד ימינו באצבעותיו אם רושם הזה ראש הנשר הוא בדרך יושר בתיקונו יעלה לעושר ולכבוד ואם אותו ראש</p>
---	--

- 1 ומאות א' עושה כמה, וקורא עצמו חכם אפילו שאינו, וזה מצד המדה המגונה שמראה מה שאין בו, ועיקרו שמאלי ומראה ימיני, ואינו שהגביר השמאל (אור יקר).
- 2 מצד הת"ת, אמנם הגבורה והדין חולק (אור יקר).
- 3 ואפשר שהנאמנות מצד הת"ת במלכות בסוד אמ"ן, דכתיב בכל ביתי נאמן הוא, אמנם היחוד הוא זמין, וזמנין לא, לכך נאמנותו לאו כל זמנא, מפני שייחודו לזמנין, מפני השמאל הגבורה והת"ת הנאחז בו כדפי' (אור יקר).
- 4 ירצה שאינו מטהר נשמתו להיות נאמן רוח (אור יקר).
- 5 כלומר סימניו לבדקו בשרטוטיו מראה שהוא טהור, ואינו בשלימות או ירצה ואינו סימן שלם, או ירצה מראה גוון לבני אדם, שהוא פרוש נוקפו וכיוצא (אור יקר).
- 6 שאין תוכו כברו (אור יקר).
- 7 מפני שאותם שחלקם בימין ובחסד, אין להם נצחון בדין, מפני שאינם אחוזים במקום הדין, ולא נכללים ממנו. אמנם זה כלול בדין, ולכך הוא מוצלח ונוצח את לוחמיו בדין (אור יקר).
- 8 מפני שהוא נאחז ונסבך במקום הסוד דהיינו בת"ת כדפי' (אור יקר).
- 9 מצד הגבורה, והיינו שהרבה שרטוטי הרוחב כמספר ה' ספירות חסד נצח גבורה הוד ות"ת (אור יקר).
- 10 מצד הקו האמצעי הארוך העולה ונקשר בסוד קווי הרוחב וכלם כמצוייר בצורה אשר לפניך (אור יקר).
- 11 הרי שלא הרבה בבחי' הדין כל כך (אור יקר).

- 12 שהרבה יותר במדות הרחמים והחסד שהוא האורך וזה צורתו . והענין שקו א"ב הוא כפול, וכן קו י"ט הוא כפול, הרי שנים שהם ד' ברוחב וד' קוויין באורך קו ד"ה וקו א"ג וב' קוי ש"ת הנכנסים בכל ד' קווי י"ט וא"ב (אור יקר).
- 13 שהם ב' קווי ש"ת (אור יקר).
- 14 שהם קווי י"ט וקוי א"ב, והנה פי' סוד הקוים האלו ד' מורים על סוד ד' מדות חסד ות"ת מימין גבורה, ומלכות משמאל והם מצד הגבורה, האמנם באורך הם חמשה, הם סוד החמשה מדות מצד החסד, שהם חסד גבורה ת"ת נו"ה, והמכריעין ב' שהם ת"ת וא' מהארבעה שיהיו ג"כ או מימין השנים שנים, או משמאל השנים שנים, בענין שהם ג' קצרים וב' ארוכים ביותר, מורים על סוד עלייתם למעלה מעלה, וקושרים כל הד' ומייחדים ומקשרים השמאל עם הימין, בין שיהיה המכריע העולה הב' בחברת הת"ת איזה מהחמשה, הנה מורה דין מצד הרוחב ואינו שהוא מזוג בחסד מצד האורך, ולכך חפץ ביחוד (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>לבנין לזמנין אבל כד איהו סיב יזכה לעותרא יתיר וליקר סגיא יתיר מעולמוי ויצלה באורייתא אי אשתדל בה</p>	<p>הנשר נתהפך לאחור יזכה לבנים לפעמים אבל כשהוא [יהיה] זקן יזכה לעושר יותר ולכבוד גדול יותר מבימי נעוריו ויצליח בתורה אם יעסוק בה</p>
<p>ריש נשרא דא אתחזי לזמנין אוכמא ולזמנין גוון דלא סומק זעיר דלא אצטבע כל כך לזמנין בשערין לזמנין שעיע וכלא חד סימנא איהו ובחד דינא אתרן ואי ההוא גוון סומק אצטבע יתיר וקאים בגווניה זמן זעיר הוא דאצטבע בגין דאלין גוונין לזמנין קיימין נהירין ולזמנין השוכין ואי אצטבע ההוא סומק ונהיר כדין אית בידא שמאלא תלת שרטוטין בארכא ותלת בפותיא וחד דקיק על אינון דפותיא וחד דקיק על אינון דארכא ובידא ימינא אתוסף חד בפותיא בלחודוי האי בר נש שכיב בנדה ולא תב מינה למאריה וכד תב בתיובתא אשתארו אינון שרטוטין בידא שמאלא וההוא דאתוסף בימינא אתעדי מניה ואתעדי ההוא סומקא דלא אתחזי נהיר כל כך מניה ולזמנין דאף על גב דתב לא אעדיו מניה ההוא סומקא עד זמן האי איהו ברזא דאת ה' ואתעדי את ס' ועאל תחותי את י' ואתחבר את ה' באת י' האי בעי תקונא לנפשיה בבהילו חכימא דלבא דחמי ליה חובתא אית עליה לומר ליה זיל אסי לנפשך</p>	<p>ראש נשר זה נראה לפעמים שחור ולפעמים בצבע שאינו אדום מעט שלא נצבע כל כך לפעמים בשערות לפעמים הוא חלק וכל הוא סימן אחד ובדין אחד נידון ואם אותו צבע אדום נצטבע יותר ועומד בצבעו וזמן קטן הוא שנצטבע לפי שאלו הצבעים לפעמים נמצאים מאירים ולפעמים חשוכים ואם נצטבע זה האדם ומאיר אז יש ביד שמאלו ג' שרטוטין באורך וג' ברוחבה ואחד דק על אלו שברוחב וא' דק על אלו שבאורך וביד ימינו נתוסף אחד ברוחב בלבד זה האדם שכב עם נדה ולא שב לקונו וכששב בתשובה נשארים אלו השרטוטים ביד שמאל ואותו שנתוסף בימינו הוסר ממנו והוסר אותו האדם שלא נראה מאיר כל כך ממנו ולפעמים אף על פי ששב לא סר ממנו אותו האדם עד זמן זהו בסוד אות ה' ונסתלקה אות ס' ונכנסה במקומה אות י' ונתחברה אות ה' באות י' זה צריך תיקון לנפשו במהירות חכמי הלב הרואים אותו יש עליהם חיוב לומר לו לך רפא את נפשך</p>
<p>ואי תלת שרטוטין בארכא וחד בפותיא דא איהו ברזא דאת ה' בלחודיה ולזמנין אתחבר ברזא דאת ז' האי איהו בר נש תאיב בתר בצעין דעלמא ואי לאו רדיף בתר נשין ותיאובתיה נאופים ואף על גב דתאיב לבצעין דעלמא האי לא אעדיו מניה ולא אכסיף עינוי שקיעין ומליל בהו אי תב למאריה מתחלפי שרטוטין תלת בפותיא וחד לארכא ואינון תרין דקיקין</p>	<p>ואם ג' שרטוטין באורך ואחד ברוחבה זהו בסוד אות ה' בלבד ולפעמים מתחברת בסוד אות ז' זהו האיש חושק אחר בצע שבעולם ואם אינו רודף אחר נשים ותאותו לנאופים ואף על פי שהוא חושק לבצע העולם זו לא סרה ממנו ואינו מתבייש עינוי שקועות ומדבר בהם אם שב לקונו מתחלפים השרטוטין ג' ברוחב ואחד באורך ואלו שנים דקים</p>
<p>עח/א</p>	
<p>קיימין בקיומא כדין רעו דיליה יתיר באתתיה ואתדבק בה חד דקיק יתיר עאל בין אינון תרין דקיקין כדין אתחבר את ה' באת ז' ואי שרטוטא חד בארכא וארבע בפותיא ותלת דקיקין קיימין על ההוא חד וחד על אינון ארבע על דרועא שמאלא אית ליה תלת קסטרין דקיקין דאתילידו ביה מיומין זעירין וחד שערא</p>	<p>עומדים בקיום אז הרצון שלו יותר באשתו ומתדבק בה אחד דק יותר נכנס בין אלו ב' הדקים אז מתחברת אות ה' באות ז' ואם [יש לו] שרטוט אחד באורך וד' ברוחבה וג' [שרטוטין] דקים עומדים על זה האחד ואחד על אלו הד' על זרוע שמאלו יש לו ג' גידים דקים שנולדו בו מימים מועטים ושער אחד</p>

זהר פרשת יתרו

<p>תלוי באותו א' של הראש זהו רודף אחר נאוף של אשת חבירו הוא בעל זדון מגזים בעין השמאלית בלי דבור כלל ומשלים ולפי שהוא בעל זדון אינו חושש לכבוד אדונו לשוב לפניו אח"כ הורג אותו נחש או איש אדום ואם ד' באורך וג' ברוחבה ואלו שעלו למעלה נתבטלו ממנו זה שבר את לבו לפני אדונו ושב בתשובה אז הוא בסוד אות פ' ומתחברת באות ה' על אלו ועל אלו שכמותו כתוב שלום שלום לרחוק ולקרוב</p>	<p>תלוי בהוא חד דרישא האי איהו רדיף בתר נאופא דאשת חבריה מאריה זדונא איהו אנזים בעינא שמאלא בלא מלולא כלל ואשלים ובגין דאיהו מאריה זדונא לא חייש ליקרא דמאריה לאתבא קמיה לבתר קטיל הויא ליה או בר נש סומקא ואי ארבע בארכא ותלת בפותיא ואינון דסלקין לעילא אעדיו מניה האי תבר לביה לגבי מאריה ותב בתויבתא כדין איהו ברזא דאת פ' ואתחבר באת ה' על אלין ועל אינון דכוותיה כתיב (ישעיה נז יט) שלום שלום לרחוק ולקרוב</p>
<p>עד הכא כל אינון רזין דתולדות אדם דאינון תולדות דאתילידו ביה מזמן לזמן כפום ארחוי דבר נש זכאה חולקיהון דאינון דיתבין קמיה דמר וזכו למשמע מפומיה רזין דאורייתא זכאה אינון בהאי עלמא וזכאין אינון לעלמא דאתי⁴⁰ אמר רבי שמעון זכאין אתון חבריא דכל רזין לא אניס לכו כמה דוכתינן עלאין אודמנן לכו לעלמא דאתי</p>	<p>עד כאן כל אותם סודות של תולדות אדם שהם תולדות שנולדו בו מזמן לזמן כפי דרכי האדם אשרי חלקם של אלו שיושבים לפני האדון וזכו לשמוע מפיו סודות התורה אשריהם בעולם הזה ואשריהם לעולם הבא אמר רבי שמעון אשריכם אותם החברים שכל הסודות לא נסתרו מכם כמה מקומות עליונים מזמנים לכם לעולם הבא.</p>
<p>פתח ואמר ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע האי קרא אוקמוה אבל ואתה תחזה תבחר לא כתיב אלא תחזה לפום חיזו דעיינין במאי בדיוקנא דבר נש באלין שית סטרין דקאמרתון וכלא בהאי קרא</p>	<p>פתח ואמר ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע פסוק זה פרשוהו אבל ואתה תחזה לא כתוב תבחר אלא תחזה לפי מראה העינים במה בדמות של אדם בששת הצדדים הללו שאמרתם והכל בפסוק הזה</p>
<p>ואתה תחזה חד בשערא מכל העם תרין במצחא אנשי חיל תלת באנפין יראי אלהים ארבע בעיינין אנשי אמת חמש בשפון שונאי בצע שית בדין בשרטוטיהון</p>	<p>ואתה תחזה אחת בשער מכל העם שתים במצח אנשי חיל שלש בפנים יראי אלהים ארבע בעינים אנשי אמת חמש בשפתים שונאי בצע שש בידים בשרטוטיהם.</p>
<p>דאלין אינון סימנין לאשתמודעא בהו בני נשא לאינון דרוח חכמתא שריא עלייהו ועם כל דא משה לא אצטריך דא אלא מה כתיב ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל בנין דרוחא קודשא הוה אתי לגביה ואודע ליה וביה הוה חמי כלא</p>	<p>שאלו הם הסימנים להיות ניכר בהם בני אדם לאותם שרוח החכמה שורה עליהם ועם כל זה משה לא הצטרך לזה אלא מה כתוב ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל משום שרוח הקודש היתה באה אליו ומודיעה לו ובה היה רואה הכל.</p>
<p>מנא לן דכתיב כי יהיה להם דבר בא אלי באים אלי לא כתיב אלא בא אלי דא רוח קודשא דהוה אתי לגביה וביה הוה ידע ולא אצטריך לכל דא לאסתכלא ולעיינא אלא לפום שעתא הוה ידע משה</p>	<p>מנין לנו שכתוב כי יהיה להם דבר בא אלי לא כתוב באים אלי אלא בא אלי זו רוח הקודש שהיתה באה אליו ובה היה יודע ולא הצטרך לכל זה להסתכל ולעייין אלא לפי שעה היה משה יודע.</p>

זהר פרשת יתרו

<p>כהאי גוונא ידע שלמה מלכא ידע בכורסייה דרוח קודשא שריא עליה! דכל מאן דקריב לכורסייה דהילו ואימתא נפיל עליה וביה הוה דאין דינא בלא סהדין בגין דדיוקנין הוה בכורסייה וכל מאן דמקרב בשקרא מכשכשא ההוא דיוקנא והוה ידע שלמה מלכא דבשקרא קאתי בגין כך אימתא דכורסייה הוה נפיל על בלא וכלהו אשתכחו זכאין קמיה</p>	<p>כדוגמא זו ידע שלמה המלך ידע בכסאו שרוח הקודש שרתה עליו שכל מי שקרב לכסאו פחד ואימה נפלו עליו ובו היה דין בלי עדות משום שהדמויות היו בכסאו וכל מי שקרב בשקר אותו הדמות מכשכש והיה שלמה המלך יודע שבא בשקר לכן אימת הכסא היתה נופלת על הכל וכולם נמצאו צדיקים לפניו.</p>
<p>מלכא משיחא בריחא כמה דאת אמר (שם יא ג) והריחו ביראת יהוה ולא למראה עיניו ישפוט² וגו' ותלת אלין דנו עלמא בלא סהדין והתראה שאר³ בני עלמא על פום סהדין על מימר אורייתא חכימין דאשתמודען באינן דיוקנין עלייהו לאזהרא לבני עלמא ולמיהב אסוותא לבני נשא ולאסי נפשיהו זכאין אינן בהאי עלמא זכאין אינן בעלמא דאתי</p>	<p>מלך המשיח בריח כמו שנאמר והריחו ביראת ה' ולא למראה עיניו ישפט וגו' ושלושת אלה דנו את העולם בלא עדים והתראה שאר בני העולם על פי עדים על מאמר התורה חכמים שמכירים באותם דמויות עליהם להזהיר את בני העולם ולתת רפואה לבני אדם ולרפא את נפשם אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא.</p>
<p>בחדש השלישי לצאת בני ישראל וגו' דשליט ביה אוריא⁴ רב ממנא ותלת מאה ושתין וחמש רבוא משריין עמיה⁵ כחושבן יומי</p>	<p>בחדש השלישי לצאת בני ישראל וגו' ששולט בו אוריא⁴ ל ממנה גדול ושלוש מאות וששים וחמש רבוא</p>

¹ אמנם מה שידע [שלמה המלך] באצילות היה רק בידיעה ולא בהשגה, כי באצילות לא אפשר להשיג לשום בריה וכמ"ש (שמות לג כ) כי לא יראני האדם וחי, והיה השגתו רק מהבריאה ולמטה. והוא מה שנאמר (בדה"י א' כט כג) וישב שלמה על כסא ה', והוא עולם הבריאה שהוא כסא ה', כסא להמלכות דאצילות היורדת בהיכל קה"ק דהבריאה, והוא כסא הכבוד שהוא המלכות שהיא כבוד ה', כבודו ומלכותו ית"ש. והבריאה הוא כסא לכבוד, ושלמה היה מרכבה להאור הזה שהאירה בו ונתגלה בו ונתלבשה בו, וזכה לבנין בית המקדש שנתגלה על ידו למטה לשכון כבוד בתוכו, ומלך על העליונים והתחתונים כמ"ש סנהדרין (כ ע"ב), כי מאחר שזכה להמלכות שבב"ע ע"ז מלך על הבי"ע כולן. וכן היה דן בלא עדים ובלא התראה אלא ע"פ רוח הקודש [ועי' גמ' ר"ה כא סע"ב] וכו' נאמר בשלמה (מלכים א' ג כח) כי חכמת אלהים בקרבו, והוא חכמה היורדת בבריאה וכו', והוא חכמה זעירא, וכמ"ש בפ' פינחס (רכג ע"א) וה' נתן חכמה לשלמה חכמה זעירא, ואמר הגר"א בספד"צ (פ"ד ל ע"ג ד"ה ואמר וביר"ד) שהוא אור היסוד (שהוא י' זעירא והוא חכמה זעירא) דהמלכות דאצילות, והוא יורד בבריאה, ואליו זכה שלמה. אבל לא שנתחכם בהמלכות שבאצילות רק בהי' זעירא שלה היורדת בבריאה, וכמ"ש בספד"צ (פ"ה לג ע"ב) דמינה אתחכם לתתא, ועי' בהגר"א שם (לה ע"א ד"ה ויחכם). ואותו הי' זעירא הוא רוח הקודש, שהוא רוח מההוא קודש דלעילא, שהוא י' עלאה, חכמה עלאה אבא, כמ"ש בפ' אחרי מות (סא ע"א) ומשום שזכה לההוא י' זעירא, לכך היה דן ברוח הקודש בלא עדים והתראה (דע"ה ח"ב פה ע"א).

² כמ"ש "ואתה תחזה", ולא למשמע אזניו כשלמה, ששמועתו מחיות נושאי כסאו, אלא "והריחו" מצד ריח החוטים (רח"ו), ומ"ש ואתה תחזה כמשה, היינו לפי דעת יתרו, אבל כפי האמת רוח הקדש הוה אתי לגבי דמשה כמ"ש הזהר לעיל (מ"מ).

³ הן ד' חושים דאנשי חיל כו' משה ושלמה למראה עיניו למשמע אזניו, משיח והריחו, ושאר עלמא במימר פומא. ומשה עצמו רזא דדעת ברוה"ק, אלא אתפשטותא דשמשא על כוכביא, חכימין דאשתמודען באינן דיוקנין כו' ואתה תחזה כו' (יהל אור).

⁴ הוא בת"ת ושהוא לצד המזרח, כי מיכאל וגבריאל הם בח"ג, והוא החדש השלישי, ולפי ששם גילוי האורות היוצאים מיסוד אמא לכן אמר ביום הזה, שהוא מורה דבר המגולה. וידוע שבני ישראל הם החר"ג שיי"ר א"ל שמהם נשמות ישראל שיצאו ממצרים, וגם מצרים סוד הדעת שבו שני מצרים, גבול החסדים וגבול הגבורות (רמ"ז). יסוד הרוח הוא רוחא דחכמתא, שהוא אוריא"ל, שבו ניתנה התורה (דע"ה ח"ב פט ע"ג).

⁵ פשוטו של מאמר זה הוא כי אוריא"ל גי' רמ"ח וכמצות עשה, ושס"ה מחנותיו כנגד מצות ל"ת, ובין שניהם תרי"ג מצות שניתנו בסיני. וידוע שבחסדים הוא סגולת היסוד, ולכן נרמזו מצות עשה בשם גוף אחד המיוחד מכללות רמ"ח, ואמנם בגבורות הוא ענין הדבור בסוד (יהושע כד ג) וארבה את זרעו, ארבה"ה גי' יצח"ק כמ"ש הרב, כי כל ריבוי הוא מצד ההבדלה מבד"ל גי' אלקים. ועוד כי

זהר פרשת יתרו

<p>שתא¹ וכלהו אית⁴¹ לון² תלת מאה ושתין וחמש מפתחן נהורין מההוא נהורא³ דנפקא מגו חשמל⁴ עלאה⁵ פנימאה⁶ גניז וסתים⁷ די רזין דאתון⁸ קדישין עלאין דשמא קדישא</p>	<p>מחנות עמו כחשבון ימות השנה ולכולם יש שלש מאות וששים וחמשה מפתחות של אורות מאותו האור שיוצא מתוך החשמל העליון הפנימי הגנוז והנסתר שסודות של אותיות קדושות עליונות של השם הקדוש</p>
ע/ח/ב	תלויים בו.
תליין ביה ⁹	<p>והוא סוד של איש תם בעל הבית איש האלהים תם ששם סיום וקשר של תפלין ויעקב היה איש תם ובדמותו</p>
<p>ואיהו רזא דאיש תם¹⁰ מאריה דביתא¹¹ איש האלהים¹² תם דתמן¹³ סיומא וקשרא דתפילין¹⁴ ויעקב איש תם הוה ובדיוקניה⁴²</p>	

להיות אוריא"ל מהת"ת שעיקרו הוא מהחסדים שלכן אוריא"ל גי' רח"ם, ומפני זה באו החסדים ברמז שמו. אבל הגבורות עיקר פעולתן נראה בפעולתו שהיא השכינה היוצאת ממנו (רמ"ז).
¹ והן נגד דו"ג, רמ"ח ושס"ה, שאוריא"ל הוא רמ"ח ואוריא"ל הוא חדש הג' כמש"ו הוא נשר (יהל אור).

² פי' כל רבוא ורבוא יש לו מפתח אחד (מ"מ).

³ ז"א (מ"מ).

⁴ בינה (מ"מ). חשמל הוא לעולם בקו האמצעי בסוד הדעת כולל חו"ג, חשמ"ל עתים חשות כו' מ' דוממות כו', ויש חשמל בחיות ביצירה ויש במלכות ויש ביסוד ויש בת"ת ובדעת וז"ש מגו חשמל עילאה והוא בת"ת (יהל אור). ברייתא דפרקי המרכבה (פרק ג') שאמר שם זה לשוננו, ומהו חשמל, מלמד ששלוש מאות ושבעים ושמונה מיני מאורות של זיו וזוהר גדול קבועים בו, והפחות שבהם כזיו גלגל חמה, וסימנך גימטריא חשמ"ל שע"ח עכ"ל. וכ"ז הוא מאותן שע"ח נהורין עלאין אשר מהפנים דא"א, שהוא מהחזורתא דגלגלתא, וכמ"ש הרב (בשער א"א פרק י"ד) והם מאירים ומתנוצצים בכל החשמלים כולם, וע' בזוה"ק (יתרו עח סע"א) ובע"ח (שער קיצור אבי"ע פ"ו) (דע"ה ח"א סב ע"א).

⁵ ת"ת (יהל אור).

⁶ משה מלגו (יהל אור), עי' תיקו"ז כט ע"ב יעקב מלבר משה מלגו.

⁷ על הדעת במקומו, ואמר גניז וסתים נגד ב' מדרגות שבו חו"ג נגד או"א אבא טמיר יתיר תוכחת מגולה מאהבה מוסתרת דחסדים הם טמונים אור הגנוז (יהל אור).

⁸ הו"ה בד' אותיות והן ד' החיות שבתוך החשמל (יהל אור).

⁹ שעיקר שם הו"ה הוא בז"א (מ"מ).

¹⁰ ר"ל החשמ"ל ת"ת (מ"מ). כללות הענין מובן במ"ש באוצרות חיים בסוד יעקב ודור המדבר, שנקרא איש תם בעלה דתם, כדאיתא בפרשת שלח קס"ג ע"ב. ותמצית סוד זה הוא שידוע שיעקב נבנה מאחוריים דאבא דהיינו פרצופו, ואומנם תוכיותו הוא מהארות יסוד אבא שבתוך פנימיות דעת דזעיר ונמשך עד מקום הת"ת ושם בוקע האור בסוד יעק"ב יבק"ע ויוצא ליעקב, והוא סוד התורה, ועליו אמרו רז"ל נובלות חכמה של מעלה תורה. והנה בת זוגו היא הנקראת דוד דעה, וה"ס מ"ש ואיהו רזא, פי' שישוד אבא דאמרן דגניז וסתים הוא רזא סוד של יעקב הנקרא איש תם בעלה דתם היא נוק' דיליה (רמ"ז). ודעת משה ויעקב כמש"ו (יהל אור).

¹¹ משה רבינו ע"ה (יהל אור).

¹² שכל בחינת לאה היא מאמא וכמ"ש באוצרות חיים בפי' מסטרא דיובלא. והנה יעקב סודו הו"ה והיא אלקים, ואם תכה זה בזה י' פעמים א' י', הפ"ל ק"נ, ופ"ה ל', ה"פ י"מ ר"ג, יעלה ת"ם ועם הכולל הוא אמ"ת. וזה סוד (ירמיה י', י) ה' אלקים אמת (רמ"ז).

¹³ ר"ל לשון סיום שהתפלין בסוד ד' מוחין כחב"ד ג', וחד דע"ק, כמ"ש באד"ר, וב' רצועות מקיפות חו"ג וקשר ת"ת וזהו שהראהו ה' ית' למשה וכמש"ו (יהל אור).

¹⁴ פי' מלת תם מורה סיום, מפני ששם הוא סיום יסוד דאמא שמשם מוצאה דדור המדבר. ועוד כי הוא סוד קשר דתפלין דיעקב בסוד ד' שהוא ד' אלפין דאה"ה העולים מד"ת, שגם הוא לשון סיום כי כל מדה הוא גבול. ואולם ד' אלפין השרשים נשארו בזעיר ושל דוד דעה הם ד' מילואי אל"ף העולים ת"ם כנזכר שם באוצרות חיים, וגם שם סיום הארות יעקב, כי משם חוזר האור להכנס בתוך זעיר לצורך תפלה של יד. ויעקב איש תם הוה, ובסוד זכר ונקבה חו"ג מצות עשה ומצות ל"ת, כי אור הגנוז הוא ד' יודין דע"ב שה"ס אתון קדישין הנז"ל ועולים מ', ובצאתם ליעקב מתרבים יפ"י ק' וארבעתם ת' והרי ת"ם (רמ"ז). כתב הרב טעם שנקרא לאה תם לפי שלוקחת ד' אלפין דד' אה"ה שהם לבושי המוחין והם גימ' מד"ת וד' אורות נשארים בז"א ולוקחת ד' פעמים ל"ף גימ' ת"ם, והתפלין הם מהמוחין ושם בלאה הוא סיומם (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>קיימא רזא¹ דחשמל² פנימאה עלאה טמיר וגניז וכל נהורין סתימין³ עלאין נקיט איהו ונפקי מניה וכלהו משריין נקטי אינון מפתחן דההוא נהורא⁴ דנפיק מגו חשמל⁵</p>	<p>עומד סוד החשמל הפנימי העליון הטמיר והגנוז וכל האורות הנסתרים העליונים הוא לוקח ויוצאים ממנו וכל המחנות לוקחים אותם מפתחות של אותו האור שיוצא מתוך החשמל.</p>
<p>וההוא נהורא כליל בתרין נהורין⁶ ואינון חד נהורא קדמאה⁷ איהו נהורא חוורא דלא שלטא ביה עינא ודא איהו נהורא דגניז לצדיקיא כמה דאת אמר (תהלים צו יא) אור זרוע לצדיק וגו' נהורא תניינא⁸ איהו נהורא מנצצא מלהטא כגוון סומק ואתכלילו תרין נהורין כחד והוון חד⁹</p>	<p>ואותו האור כלול בשני אורות והם אחד אור ראשון הוא אור לבן שלא שולטת בו העין וזהו האור הגנוז לצדיקים כמו שנאמר אור זרע לצדיק וגו' אור שני הוא אור נוצץ לוהט כצבע אדום ונכללו שני אורות כאחד והיו אחד.</p>
<p>והאי אוריאל רב ממנא וכל אינון משיריין נטלי ההוא נהורא ובגין דכליל בתרין אקרי תאומי¹⁰ ועל דא שלטא ביה ההוא מזלא¹¹ דאקרי ברזא דיליה תאומים וביה אתיהיבת אורייתא ומכאן אתמשכאן דרגין לתתא¹² עד דסלקין בשמהן (ס"א לאנהגא) לאנהרא עלמא</p>	<p>ואוריאל"ל הזה הממונה הגדול וכל אותם מחנות נוטלים אותו האור ומשום שכלול בשנים נקרא תאומי"ם ועל זה שולט בו אותו המזל שנקרא בסוד שלו תאומים ובו נתנה תורה ומכאן נמשכות דרגות למטה עד שעולים בשמות (להנהיג) להאיר את העולם.</p>
<p>כל שאר מזלי לית לון פה ולשון¹³ והאי אית ליה פה ולשון כלילן כחדא ועל דא באורייתא (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה כתיב יומם לקבל לשון לילה לקבל פה וכלא כליל כחדא ובכלא סליק תאומים¹⁴</p>	<p>לכל שאר המזלות אין להם פה ולשון ולזה יש פה ולשון כלולים כאחד ועל זה בתורה והגית בו יומם ולילה כתוב יומם כנגד לשון לילה כנגד פה והכל כלול כאחד ובכל עולה תאומים.</p>
<p>תומים כתיב ועל רזא דא כתיב תומים</p>	<p>תומים כתוב ועל סוד זה כתוב</p>

¹ ר"ל שהדעת הוא בדיוקניה (יהל אור). זה סוד אחר והוא מ"ש שם בענין יעקב יעקב, שגם בתוך זעיר יש יעקב פנימי שתחלה נבקע יסוד אבא בתוך זעיר, ויש שם יעקב יותר גדול ומעולה וסודו (בראשית כז ל) יצוא יצא יעקב. וגם בזה מובן (שם מו ב) יעקב יעקב ב"פ, קדמאה לא שלים בתראה שלים, והוא ממש רזא דחשמל, פי' תוכיות שלו וכנז"ל (רמ"ז).

² ור"ל בתוך פנימיות הז"א הם נה"י דאימא (מ"מ).
³ ירצה שאורות אבא אינון מתגלים בשום מקום אלא דרך בו, וממנו הם יוצאים לחוץ, שבודאי אינם בתוקפם הראשון אחרי עוברים כמה מדרגות כמבואר (רמ"ז). פי' המוחין דאבא ובתוכם של א"א ועתיק כולם נקיט ז"א הנז' (מ"מ).

⁴ ז"א (מ"מ).

⁵ בינה (מ"מ).

⁶ פי' ז"א יש בו חו"ג דאימא שהם חוור וסומק דבסמוך (מ"מ). והוא הקשר שב' הרצועות נקשרים

ביה (יהל אור).

⁷ חסד (מ"מ).

⁸ גבורה (מ"מ).

⁹ פי' שנכללים בו חו"ג הנז' (מ"מ).

¹⁰ ור"ל שזהו תם ע"ש תאומים וכמש"ו והנה תומים בבטנה שכלול ב' נהורין והוא אוריאל מזל

תאומים קשר שכולל ב' רצועות (יהל אור).

¹¹ פי' סיון הוא ת"ת, ויש בו מזל תאומים של מעלה בת"ת (מ"מ).

¹² פי' נמשך חותם מן הנחתם עד המזלות שמנהיגים העולם הזה, ולכך יש בעולם הזה בסיון מזל

תאומים (מ"מ).

¹³ פה, מלכות, ולשון יסוד, שהת"ת כולל יסוד ומלכות (מ"מ). אף ש"ל צורת אדם כמו בתולה וכן

שאר צורות מ"מ חסרים מהם פה ולשון (יהל אור).

¹⁴ פי' מכל צד יקרא ת"ת תאומים או לפי שכולל חו"ג או לפי שכולל פה ולשון שהם יסוד ומלכות

(מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>(בראשית כה כד) והנה תומים בבטנה אי תימא דבגין¹⁴³ תרווייהו קאמר לאו הכי דהא עשו לא סליק ברזא דא אלא בגין יעקב קאמר ושבתא דא דהוה במעהא דההיא צדקת קא משבח קרא ובגין דהוה תמן ההוא רשע אסתלק מתמן אל"ף²</p>	<p>תומים והנה תומים בבטנה אם תאמר שבשביל שניהם הוא אמר לא כך שהרי עשו לא עלה בסוד זה אלא בשביל יעקב אמר ושבח זה שהיה במעיה של אותה הצדקת משבח הכתוב ומשום שהיה שם אותו רשע הסתלק משם אל"ף.</p>
<p>וכלא רזא חדא יעקב נטיל ברזא דיליה תרין ירחין ניס"ן ואי"ר ואתכליל איהו ברזא דסיון דאיהו תאומים עשו נטיל ברזא דיליה תרין ירחין תמוז"ו א"ב ואיהו לא אשתכח ואתאביד דהא אל"ל לאו דיליה הוא ואפילו א"ב ט' יום אינון דיליה ולא יתיר ואתאביד ולא אשתכח ולא איהו ברזא דתאומים אלא אתפרש לחודיה וסטא לסטרא אחרא באפיסה ושמו כמה דאת אמר (תהלים טז ז) האויב תמו חרבות לנצח³</p>	<p>והכל סוד אחד יעקב נטל בסוד שלו שני חדשים ניסן ואייר והוא נכלל בסוד של סיון שהוא תאומים עשו נטל בסוד שלו שני חדשים תמוז ואב והוא לא נמצא ונאבד שהרי אלול אינו שלו ואפילו באב תשעה ימים הם שלו ולא יותר ונאבד ולא נמצא ואינו בסוד של תאומים אלא נפרד לבדו וסטה לצד אחר באפס ושממה כמו שנאמר האויב תמו חרבות לנצח.</p>
<p>ובגין דיעקב איהו תאומים אתיהיבת אורייתא לבנוי בחדש תאומים ואורייתא ברזא דתאומים תורה שבכתב ותורה שבעל פה בחדש תליתאי לעם תליתאי בדרגין תליתאי⁴ תורה תליתאי תורה נביאים וכתובים וכלא חד</p>	<p>ומשום שיעקב הוא תאומים נתנה תורה לבניו בחדש תאומים ותורה בסוד תאומים תורה שבכתב ותורה שבעל פה בחדש השלישי לעם השלישי בדרגות שלישיות תורה משולשת תורה נביאים וכתובים והכל אחד.</p>
<p>בחדש השלישי וגו' פרשתא דא בהאי קרא אוקמוה ליה לעילא תאני רבי חייא בההוא זמנא דמטו ישראל לטורא דסיני כניש להו קב"ה לזרעיין דישראל ואשגח ליה בכלהו ולא אשכח בכלהו זרעא דישראל פסלו אלא כלהו זרעא קדישא כלהו בני קשוט</p>	<p>בחדש השלישי וגו' פרשה זו בפסוק זה פרשו אותה למעלה שנה רבי חייא באותו זמן שהגיעו ישראל להר סיני כנס אותם הקדוש ברוך הוא את זרע ישראל והשגיח בהם בכלם ולא מצא בכל זרע ישראל פסול אלא כולם זרע קודש כולם בני אמת.</p>
<p>בההוא זמנא אמר קב"ה למשה השתא אנא בעי למיהב אורייתא לישראל משיך להו ברחימותא דאבהן ברחימותא דרחימנא להו ובאתוון⁴⁴ דעבדית להו ואת הוי לי שליחא ואתיב מלין אלין אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה כך אמר קב"ה למשה במלה דא הוי לי שליחא מהימנא לאמשכא ישראל אבתראי</p>	<p>באותו זמן אמר הקדוש ברוך הוא למשה עכשיו אני רוצה לתת תורה לישראל משוך⁵ אותם באהבה של אבות באהבה שאני אוהב אותם ובאותות שעשיתי להם ואתה תהיה לי שליח והשב הדברים הללו אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה בדבר זה תהיה לי שליח נאמן למשוך את ישראל אחרי.</p>

¹ ר"ל שיעקב לבדו הוא תומים תם וכולל ב', ומפרש והולך שהוא בסיון כולל ניסן ואייר משא"כ בעשו, והענין כי יעקב הוא בדעת, משא"כ בעשו כי אין לו מכריע שנסתרס [ואל אחר אסתרס – לקמן קג ע"א] זקן וכסיל, איש בער וכו' (יהל אור).

² פי' בתמר שהיו צדיקים תאומים באל"ף אבל הכא בשביל שלא היה עשו בכלל לכך אסתלק אל"ף (מ"מ)

³ שתם שלו חרבות ותם שלו לשון אפיסה לפי שאינו תם (יהל אור).

⁴ חג"ת (מ"מ).

⁵

זהר פרשת יתרו

<p>ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר וגו' ומשה עלה אל האלהים לאתרא דפרישן גדפוי דשכינתא! כמה דאת אמר (שם יח י) ויט שמים וירד וגו'</p>	<p>ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר וגו' ומשה עלה אל האלהים למקום שפרושות כנפי השכינה כמו שנאמר ויט שמים וירד וגו'.</p>
<p>תאנא אמר רבי יהודה כל זמנא דגלופי מלכא עלאה מתישרן באתרייהו² עלמין כלהו בחידו וכל עובדין מתישרן בקיומיהו (מאן כל עובדין מתישרן בקיומיהו) כמה דאת אמר (שמות לד י) את מעשה יהוה כי נורא הוא מאי כי נורא הוא אמר רבי אלעזר שלימו דכלא כמה דאת אמר (דברים יז) האל הגדול הגבור והנורא מאי</p>	<p>שנינו אמר רבי יהודה כל זמן שחקיקות המלך העליון מתישרות במקומן כל העולמות בשמחה וכל המעשים מתישרים על קיומם (מי כל המעשים המתישרים על קיומם) כמו שנאמר את מעשה ה' כי נורא הוא מה זה כי נורא הוא אמר רבי אלעזר שלמות הכל כמו שנאמר האל הגדול הגבור והנורא מה זה</p>
<p>עט/א</p>	
<p>והנורא דא יעקב וכתוב ויעקב איש תם כתרנומו גבר שלים שלים בכלא כך כל עובדין דקב"ה שלימין בשלימו בקיומא שלים</p>	<p>והנורא זה יעקב וכתוב ויעקב איש תם כתרנומו אדם שלם שלם בכל כך כל מעשי הקדוש ברוך הוא שלמים בשלמות בקיום שלם.</p>
<p>תניא רבי יוסי אומר יומא חד הוה קאימנא קמיה דרבי יהודה סבא שאילנא ליה מאי דכתיב (שם כח יז) ויירא ויאמר מה נורא וגו' מאי קא חמא דקאמר דאיהו נורא אמר לי חמא שלימו דמהימנותא קדישא דהוה שכיח בההוא אתר כגוונא דלעילא ובכל אתר דהוי שלימותא שכיח אקרי נורא</p>	<p>שנינו אמר רבי יוסי יום אחד הייתי עומד לפני רבי יהודה הזקן ושאלתי אותו על מהו שכתוב ויירא ויאמר מה נורא וגו' מה ראה שאמר שהוא נורא אמר לי ראה שלמות האמונה הקדושה שהיתה מצויה באותו מקום כדוגמא שלמעלה ובכל מקום שמצויה שלמות נקרא נורא.</p>
<p>אמינא ליה אי הכי אמאי תרגומו דחילו ולא שלים אמר לי לית דחילו אלא באתר דהוי שלימותא שכיח ובכל אתר דהוי שלימותא שכיח אתקרי נורא דכתיב (תהלים לד י) יראו את יהוה קדושו כי אין מחסור ליראיו ממשמע דקאמר כי אין מחסור באתר דלית מחסור שלימותא שכיח</p>	<p>אמרתי לו אם כך למה תרגומו פחד ולא שלם אמר לי אין פחד אלא במקום שמצויה שלמות ובכל מקום שמצויה שלמות נקרא נורא שכתוב יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו ממשמע שאמר כי אין מחסור במקום שאין מחסור מצויה שלמות.</p>
<p>תאנא (משלי לד) מי עלה שמים וירד אמר רבי יוסי דא הוא משה³ דכתיב ומשה עלה אל האלהים מי אסף רוח בחפניו זהו אהרן</p>	<p>שנינו מי עלה שמים וירד אמר רבי יוסי זהו משה שכתוב ומשה עלה אל האלהים מי אסף רוח בחפניו זהו אהרן</p>

¹ פי' לעיל בפ' בשלח דף נח כתב הרח"ו שם כי משה היה ביצירה ואחז בכסא הכבוד שבבריאה עכ"ל וז"ש כאן לאתרא דפרישן גדפוי דשכינתא שהיא בריאה (מ"מ).

² פי' בשעה שהספירות משפיעים זה לזה בדרך יושר אזי עלמין כולהו בחידו (מ"מ).

³ הן בד' אותיות הו"ה כסדר הזה, שהן בד' יסודות כסדר שהן אצלינו תחת הרקיע, כמ"ש למטה תו אמר מי עלה כו' ד' קטירי עלמא כו', והן משה בשמים בינה כליל ג"ר ה' ראשונה, אהרן, רוח בד"א, ו' של השם, שהוא כהן. והן מלך וכהן, והוא רוח אשר רוח חיים באפיו, ישימו קטורה באפיק, והוא אסף וכילה את הרוח ע"י הקטורת. ואליהו בסוד צדיק אל חי, דלכן לא מית. יו"ד של השם, שהוא אדם דיצירה חכמה, והוא כולל נה"י, נדב ואביהו בנו"ה, כהנים סגני כהונה, חסדי דוד הנאמנים, בני כהנים. אברהם במלכות, ארץ. ובסודו גירי הצדק, ה' אחרונה של השם. וז"ש והוא אמר מי עלה שמים וירד דא קב"ה כו' בד' אתוון הנ"ל, בסוד הו"ה, וכן ד' קטירי עלמא כו', והן ג' הו"ת י"ב וער"פ וארא ומש"ש (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>האלהים מי אסף רוח בחפניו דא הוא אהרן דכתיב (ויקרא מז יב) ומלא חפניו קמרת¹ סמים דקה מי צרר מים בשמלה דא אליהו² דכתיב (מ"א יז א) אם יהיה השנים האלה מל ומטר כי אם לפי דברי מי הקים כל אפסי ארץ דא הוא אברהם³ דכתיב ביה (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא באברהם</p>	<p>שכתוב ומלא חפניו קטורת סמים דקה מי צרר מים בשמלה זה אליהו שכתוב אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי מי הקים כל אפסי ארץ זהו אברהם שכתוב בו אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא באברהם.</p>
<p>הוא תני האי והוא אמר מי⁴ עלה שמים דא קב"ה דכתיב ביה (תהלים מז ו) עלה אלהים בתרועה (מי עלה תקון בסוד את האור אמנם בתרועה וירד בסוד ויבדל הבדילו לו אלהים בתרועה)⁴⁵ מי אסף⁵ רוח בחפניו דא קב"ה⁶ דכתיב (איוב יב י) אשר בידו נפש כל חי וגו' מי צרר⁷ מים בשמלה דא קב"ה דכתיב ביה (שם כו ח) צורר מים בעביו מי הקים כל אפסי ארץ דא קב"ה⁸ דכתיב ביה (בראשית ב ד) ביום עשות יהו"ה אלהים ארץ ושמים תו אמר מי עלה שמים וירד וגו' אלין אינון ארבע קטירי עלמא⁹ אש רוח מים ועפר¹⁰</p>	<p>הוא שנה את זה והוא אמר מי עלה שמים זה הקדוש ברוך הוא שכתוב בו עלה אלהים בתרועה (מי עלה תקון בסוד את האור אמנם בתרועה וירד בסוד ויבדל הבדילו לו אלהים בתרועה) מי אסף רוח בחפניו זה הקדוש ברוך הוא שכתוב אשר בידו נפש כל חי וגו' מי צרר מים בשמלה זה הקדוש ברוך הוא שכתוב בו צורר מים בעביו מי הקים כל אפסי ארץ זה הקדוש ברוך הוא שכתוב בו ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים עוד אמר מי עלה שמים וירד וגו' אלה אותם ארבעה קטירי העולם אש רוח מים ועפר.</p>
<p>אמר רבי ייסא¹² אתחזון מלוי דרבי יוסי דלא מתקיימאן כד מטו מלין אלין לגביה דרבי</p>	<p>אמר רבי ייסא נראים דברי רבי יוסי שלא מתקיימים כשהגיעו הדברים הללו אל רבי שמעון הניח ידיו¹¹ בראשו של</p>

¹ ונראה לפי שהקטורת היא מבררת הברורין שמהם רוחות של ישראל, לכך אמר אסף רוח בחפניו (מ"מ).

² ששרשו מז"א כמ"ש בפ' ויגש, וילך אל נפשו ולא כתיב את נפשו, והיינו מ"ש בפ' ב', דא קב"ה שהוא ז"א ובפ' ג' רוח (מ"מ).

³ שהוא ענף החכמה, והיינו מ"ש בפ' ב' דא קב"ה שהוא אבא, ובפ' ג' מים, שנמצא כי ג' פירושים אלו של רבי יוסי כולם אמת (מ"מ).

⁴ בינה (רח"ו), ור"ל מי שהיא בינה נתעלית בשביל שמים שהוא ז"א, שכשעולה ז"א לבינה בסוד מ"ן, גורם זווג לאר"א, ולזה הביא ראייה עלה אלהים בתרועה, משמע שאלהים שהיא בינה היא שעולה (מ"מ).

⁵ בית קבול ביסוד דנוק' (רח"ו).

⁶ מלכות (רח"ו), ור"ל שידיים דאימא הם כלי מ"נ דרחל, בסוד ונתתם חמישית לפרעה. ובתוך כלי זה עולים נשמות הצדיקים בסוד מ"ן, וזהו שרמז הכתוב, מי שהיא בינה אסף רוח שהם נשמות הצדיקים בחפניו, שהם ידי הבינה שבתוך יסוד דנוק', וז"ש דכתיב אשר בידו נפש כל חי ר"ל אשר שהיא בינה בידיים שלהם הם נשפות של כל ישראל (מ"מ).

⁷ ז"א (רח"ו), ור"ל מי שהיא בינה מדדה מים שהם ה' חסדים שמהם נוצר ז"א בסוד מי מדד בשעלו מים (מ"מ).

⁸ אבא (רח"ו), ור"ל שאבא באמצעות הבינה הקים וכו', לפי שאבא גו אימא (מ"מ).

⁹ אש היינו בינה, האש הגדולה, מי אסף רוח בחפניו, הוא אהרן, שושבינא דמטרוניתא, וז"ש בפ' ב' דא קב"ה שהיא מלכות, והיינו עפר שבפ' ג' (מ"מ).

¹⁰ הם סוד ד' יסודות רוחניים, שהם "מי עלה שמים" יסוד האש מהגבורה נקשרת בבינה, "מי אסף רוח" הוא יסוד הרוח מהת"ת נקשר בבינה, "מי צרר מים" חסד נקשר בבינה, "מי הקים" יסוד העפר, מלכות, נקשר בבינה, והם סדר היסודות הגשמיים: אש רוח מים עפר, וע"י קשרם למעלה בבינה קשר הרכבתם מתקיימת להעמיד העולם על יסודו והיינו "ד' קטירי עלמא" (אור יקר).

¹¹

¹² ר' ייסא לא עמד בסוד דבריו, מפני שראה שפ' ג' דרכים בענין א', מורה שפעם היה אומר כך, ופעם כך, ור"ש אמר כי הם ג' עניינים באצילות, וסודם פירשנו, ובהם ג' דרכים בחינתם זה למטה

זהר פרשת יתרו

<p>שמעון אנה ידוי ברישיה דרבי יוסי וברכיה ואמר שפיר קא אמרת¹ והכי הוא² אמר ליה מנא לך אמר ליה הכי אוליפנא מאבא דהוה אמר משמיה דרב המנונא סבא</p>	<p>רבי יוסי וברכו ואמר יפה אמרת וכך זה אמר לו מנין לך אמר לו כן למדתי מאבי שהיה אומר משמו של רב המנונא סבא.</p>
<p>יומא חד הוה יתיב רבי שמעון בתרעא דצפורי אמר ליה רבי ייסא האי דאמר רבי יוסי מי עלה שמים וירד וגו' זמנא חדא אמר דא משה³ לבתר אמר דא קב"ה לבתר אמר אלין ארבע קטירין אש רוח מים ועפר וחמינא ליה למר דברכיה</p>	<p>יום אחד היה יושב רבי שמעון בשער של צפורי אמר לו רבי ייסא זה שאמר רבי יוסי מי עלה שמים וירד פעם אחת אמר זה משה אחר כך אמר זה הקדוש ברוך הוא אחר כך אמר אלו ארבעה קשרים אש רוח מים ועפר וראיתי שמורנו ברכו.</p>
<p>אמר ליה ודאי שפיר קא אמר והכי הוא וכלא חד מלה וכלהו מלי אתקיימו בקב"ה וכלא בחד מתקלא סלקא אתרניש רבי ייסא במלוי דרבי שמעון ואמר ודאי האי הכי הוא והכי אוליפנא מקמיה דמר זמנא אחרא (אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא באברהם שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה אבל) וכלא שפיר</p>	<p>אמר לו ודאי שיפה אמר וכך הוא והכל דבר אחד וכל הדברים התקיימו בקדוש ברוך הוא וכולם עולים במשקל אחד התרגש רבי ייסא בדברי רבי שמעון ואמר ודאי כך זה וכך למדנו לפני האדון בפעם אחרת (אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא באברהם שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה אבל) והכל יפה.</p>
<p>אבל סופא דקרא מאי קא מיירי דכתיב (משלי ל ד) מה שמו ומה שם בנו כי תדע מה שמו תינה מה שם בנו מהו אמר ליה רוא דמלה הא אוליפנא לרבי אלעזר ברי אמר ליה לימא לי מר דהא בחלמי שאילנא קמיה דמר האי מלה ואמר לי ואנשינא לה אמר ליה אי אימא תדכר אמר ליה ודאי דהא מה דאוליפנא קמיה דמר יומא דא אדכרנא⁴</p>	<p>אבל סוף הכתוב במה מדובר שכתוב מה שמו ומה שם בנו כי תדע מה שמו מילא מה זה מה שם בנו אמר לו סוד הדבר הרי למדתי לרבי אלעזר בני אמר לו יאמר לו האדון שהרי בחלומי שאלתי לפני האדון דבר זה ואמר לי ושכחתי אותו אמר לו אם אמור תזכור אמר לו ודאי שהרי מה שלמדתי לפני האדון יום זה נזכרתי.</p>
<p>אמר ליה רוא דמלה היינו דכתיב (שמות ד יב) בני בכורי ישראל וכתיב (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר וברוא עלאה והאי אקרי בנו⁴⁶ אמר ינוח דעתיה דמר דהא רוא דא ידענא אדהכי לא אדכר רבי ייסא⁵ חלש דעתיה אזל לביתה אדמוך אחזיאו ליה</p>	<p>אמר לו סוד הדבר היינו שכתוב בני בכורי ישראל וכתוב אשר בך אתפאר ובסוד עליון וזה נקרא בנו אמר תנוח דעתו של האדון שהרי סוד זה ידעתי בין כך לא נזכר רבי ייסא חלשה דעתו הלך לביתו נרדם הראו לו בחלום ספר אגדה אחד שהיה כתוב בו חכמה</p>

מזה, ור' ייסא המתחיל היה, שלא היה מן החברים הקדמונים ולא עמד על סוד הדברים, ור"ש בעל אשר סודות התורה שבחו, ולהכי מייתי האי עובדא דבתר הכי שלא היה בקי ר' ייסא כל כך (אור יקר).

¹ בענין הראיות וסדר דבריו (אור יקר).

² בסוד, ועם היות שהם ג' פירושים "כלא חד מלה" ולא שהם פי' א' אלא שכל הפירושים יתקיימו בספירות למעלה (אור יקר). פי' הכל אמת מי עלה שמים היא בינה שנתעלית ע"י ז"א (מ"מ).

³ היינו הך שמשא זכה לבינה כמ"ש הרב (מ"מ).

⁴ אותה ההקדמה דאוליפנא קמיה דמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם וכו', כמ"ש הזהר לעיל, וכיון שהתחלת לומר לי קצת מההקדמה, מיד זכרתי מה שלמדתי בפעם אחרת, גם עתה מיד אני זוכר החלום (מ"מ).

⁵ לא זכר ר' ייסא החלום (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>בחלמיה חד ספרא דאגדתא דהוה כתיב ביה חכמה ותפארת במקדשו¹</p>	<p>ותפארת במקדשו.</p>
<p>אתער אזיל לגביה דרבי שמעון נשק ידוי אמר הכי חמינא בחלמא זמנא אחרא חמינא בחלמא חד</p>	<p>התעורר הלך אל רבי שמעון נשק ידוי² ואמר כך ראיתי בחלום פעם אחרת ראיתי בחלום</p>
<p>ע"ט/ב</p>	
<p>ספרא דאגדתא דאחזיו קמאי והוה כתיב ביה חכמה ותפארת במקדשו חכמה לעילא תפארת לתתא במקדשו לגבייה⁴ והכי חמינא בחלמא זמנא חדא והכי אשכחנא בפומאי אמר ליה רבי שמעון עד כען רביא אנת למיעל בין מחצדי חקלא⁵ והא כלא אחזיאו לך⁶ ודא הוא דכתיב מה שמו ומה שם בנו⁷ כי תדע חכמה שמו תפארת בנו⁸</p>	<p>ספר אגדה אחד שהראו לפני והיה כתוב בו חכמה ותפארת במקדשו חכמה למעלה תפארת למטה במקדשו אליהם³ וכך ראיתי בחלום פעם אחת וכך מצאתי בפי אמר לו רבי שמעון עד עכשיו אתה תינוק להכנס בין קוצרי השדה והרי הכל הראו לך וזהו שכתוב מה שמו ומה שם בנו כי תדע חכמה שמו תפארת בנו.</p>
<p>(תנא) ומשה עלה אל האלהים זכאה חולקיה דמשה דזכי ליקרא דא⁹ דאורייתא אסהיד בגיניה כך (תאני רבי יהודה) תא חזי מה בין משה לשאר בני עלמא שאר בני עלמא כד סלקין סלקין לעתרא¹⁰ סלקין לרבו סלקין למלכו אבל משה כד סליק מה כתיב ביה ומשה עלה¹¹ אל האלהים זכאה חולקיה</p>	<p>(שנינו) ומשה עלה אל האלהים אשרי חלקו של משה שזכה לכבוד זה שהתורה העידה בשבילו כך (שנה רבי יהודה) בא וראה מה בין משה לשאר בני העולם שאר בני העולם כשעולים עולים לעושר עולים לגדולה עולים למלכות אבל במשה כשעולה מה כתוב ומשה עלה אל האלהים אשרי חלקו.</p>

¹ כמ"ש עוז כו' ועוז הוא חכמה, כמ"ש במים עזים ברקיע עוזו, שהוא ממ"ס ששם בוצד"ק (החכמה תעוז לחכם כו' גם חכמה עם ד' אותיות גימ' ע"ז) (יהל אור).

² ידיו?

³

⁴ ששינהם הם מתייחדים ונקרבים למלכות, דהיינו המקדש מתייחד עם הת"ת ועם החכמה (אור יקר).

⁵ הענין שהמלכות הוא שדה, ושביליו הם סודות התורה, והיא מגדלת הסודות, ואותם קוצרי השדה הם החכמים השואבים רוח הקודש משם ומחדשים בתורה, הם קוצרים הסודות ומושכים אותם למטה (אור יקר). ועי' ריש אד"ר דף קכז ע"ב. פי' הצדיקים הכורתים את הס"א מחקל התפוחין הקדישין על ידי מעשיהם הטובים. והוא בסוד נישוש, דהיינו שמסירים את העשבים הרעים כדי שלא ינקו מהשדה, שכן כל אחזית הסט"א הוא ביסוד דנוק' והיא המכונה שדה (ב"ע ג ע"א).
⁶ ואלו היית בקי היה לך להבין (אור יקר).

⁷ ושיעור הכתוב "מ"י וכו'" שהיא הבינה פעלה הפעולות האלו, וכיצד בכח החכמה ע"י התפארת, וז"ש מה שמו השופע לבינה, ומה שם בנו המקבל משתיהן, כי תדע ותתייחד שלשתם, אז יצא מי עלה שמים וכו' (אור יקר).

⁸ והוא סוד מה ומי, מי בד' קטירי עלמא ד' אתוון של השם כנ"ל, ומה הוא סוד י' אתוון גבוה עשרה כו' ומ"ה הוא בדכורין ומ"י בנוק' וכן מ"ה הוא בקו אמצעי, ת"ת ויסוד, שיסוד הוא חכמה כנ"ל, וד' חו"ג ונ"ה הן מ"י שהן ר"ק כלל הכל ולמעלה נעלם שאף זה בסוד שאלה מ"י ומ"ה משא"כ למעלה ואף שבינה נתנה לשאלה היינו למטה בסטרהא (יהל אור)

⁹ וא"ת מה ענין זכותו, שמא לא זכה מצד עמו, אלא צורך התורה היה כך, ולענין התורה עלה יותר מכדי זכותו להורידה לישראל (אור יקר).

¹⁰ ירצה תחלת עלייתם לעושר בלבד, ואח"כ משם עולם "לרבו" גדולה, היות שרים ונכבדים, ואח"כ הם עולים להיותם מלכים, הרי ב' עניינים, עולים לעניני העולם, ועולים מעט מעט מדרגה אחר מדרגה, אבל משה עלייתו בענין הקדושה, ועלה בבת אחת, והיינו "ומשה עלה אל האלהים", לא עלה תחלה למיכאל, ואח"כ אל שר גבוה ממנו, אלא מיד אל האלהים, אל המעלה הגבוהה. ר' יוסי אמר יותר מזה היה הענין, כי לא היה העליה אל האלהים לבד, אלא עלה מצד עצמו אל האלהים, אמנם מצד הקב"ה העלהו אל הת"ת יותר ממה שזכך עצמו (אור יקר).

¹¹ משמע מצד עצמו, ואלמלא היה מצד צורך התורה, לא היה כדאי להכתב ולהעיד עליו ומשה עלה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>רבי יוסי אמר מכאן אמרו חברייה הבא ליטהר מסייעין אותו דכתיב ומשה עלה אל האלהים מה כתיב בתריה ויקרא אליו יהו"ה! דמאן דבעי לאתקרבא מקרבין ליה</p>	<p>רבי יוסי אמר מכאן אמרו החברים הבא לטהר מסייעין אותו שכתוב ומשה עלה אל האלהים מה כתוב אחריו ויקרא אליו ה' שמי שרוצה להתקרב מקרבים אותו.</p>
<p>ויקרא אליו יהו"ה מן ההר לאמר כה תאמר⁴ לבית יעקב וגו' רבי יצחק פתח (תהלים סה ה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך זכאה חולקיה דההוא בר נש דקודשא בריך הוא אתרעי ביה⁵ וקריב ליה למשרי⁶ בגו היכלא קדישא⁷ דכל מאן דאיהו אתרעי ביה לפולחניה רשים הוא מרשימין⁴⁷ דלעילא⁸ למנדע דהא הוא אתבחר מקמיה דמלכא קדישא עלאה⁹ למשרי במדורוי וכל מאן דאשתכח ביה ההוא רשימא אעבר בכל תרעין דלעילא ולית דימחי בידוי¹⁰</p>	<p>ויקרא אליו מלאך ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב וגו' רבי יצחק פתח אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך אשרי חלקו של אותו אדם שהקדוש ברוך הוא התרצה² בו ומקרב אותו לשרות בתוך ההיכל הקדוש שכל מי שהוא התרצה³ בו לעבודתו רשום הוא מרשומים שלמעלה לדעת שהרי הוא נבחר מלפני המלך הקדוש העליון לשרות במדורו וכל מי שנמצא בו אותו הרושם עובר בכל השערים שלמעלה ואין מוחה בידו.</p>
<p>רבי יהודה אמר זכאה חולקיה דמשה דעליה כתיב אשרי תבחר ותקרב¹¹ וכתיב ביה (שמות כ יח) ומשה נגש אל הערפל (שם כד ב) ונגש משה לבדו אל יהו"ה והם לא יגשו כה תאמר לבית יעקב אלין נוקבי¹² ותגיד לבני ישראל אלין דוכרין</p>	<p>רבי יהודה אמר אשרי חלקו של משה שעליו כתוב אשרי תבחר ותקרב וכתוב בו ומשה נגש אל הערפל ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו כה תאמר לבית יעקב אלו הנקבות ותגיד לבני ישראל אלו הזכרים.</p>
<p>רבי שמעון אמר¹³ כה תאמר כמה דאת אמר (במדבר ו כג) כה תברכו וכתיב (תהלים</p>	<p>רבי שמעון אמר כה תאמר כמו שנאמר כה תברכו וכתוב וחסידין</p>

¹ הוא נתקרב מעט וקרבהו קב"ה הרבה (אור יקר).

² רצה?

³ כנ"ל

⁴ שאמירה בנוק' והגדה בצדיק דכורא, גיד ג"ד, והמן כזרע גד, ועם הזרע נעשה גיד, ומשם שוחקין מן כו', ושם הוא סט' דרחמי, חסד דכלול בפום אמה, וז"ש ויגד לכם את בריתו (יהל אור).
⁵ היינו "תבחר" (אור יקר).

⁶ ולא שיניחוהו הקב"ה במקום שבחרו, אלא אח"כ יקרבהו אל מעלה יותר, והיינו "ותקרב" (אור יקר).

⁷ דהיינו בית המקדש, ומפני שאין שם שכונה לשום אדם, אמר כי מלת "ישכון" ירצה למשרייה גו היכלא קדישא, וענין תמידותו בחנייתו שם יקרא שכונה, והנה פירש טעם האושר בזולת שהיא היא מעלה נפלאה, יש לה מעלה נעלמת (אור יקר).

⁸ דהיינו סוד חוט אור המשוך על הנבחר להיותו אות בכל צבא מעלה ומטה (אור יקר).
⁹ ולכך רושם הנמצא בו, הוא מהיסוד שהוא הרושם כדי שיהיה אות שבחרו, "קדישא" מצד החכמה, "עילאה" מצד הבינה (אור יקר).

¹⁰ כשתפלתו או נשמתו עולה, אין שרי השערים מעכבין עליו, אלא הוא עולה פנימה אל היכל קדש הקדשים (אור יקר).

¹¹ לשון הפסוק: אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך. "טוב ביתך" שהוא היסוד, ומה הנרצה באותו רושם דעייל בלא בר, וז"ש "וכל מאן היכלך" הוא קדוש הנכנס להיכל ואין מוחה בידו כשאר הנכנסים בצריכין ליתן חשבון ועליה כתיב אשרי תבחר ותקרב אמנם ישכון הוא "שבחו" שישכון חצריך, וע"י כן "נשבעה" כל ישראל "בטוב" דהיינו התורה (אור יקר).
¹² שהם בית יעקב, בית אל הת"ת (אור יקר).

¹³ מפרש לדרך זה גם תאמר ותגד, "כה" שהיא מלכות, "תאמר" יהיה בבחינת הנקבות אמירה דהיינו בבחי' הנקבה מו"ק, כאומרו לאמר, הן ישלח איש את אשתו אמירה זו אשה, והיא מצד ו"ק, ועם היות שיש דיבור קשה הימנה, אין ספק שהדיבור היא במלכות והאמירה בזכר, אמנם הדיבור דין גמורה, ואמירה "סטרא דינא" דהיינו בו"ק שם מצוי הדין, אמנם הגדה מחכמה, ולכך כולה רחמים ואהבה, דהיינו המשכת הרחמים מחכמה שמשם נמשך השפע אל הברית (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>קמה י) וחסידיך יברכוכה כלומר יברכו כה כה תאמר לבית יעקב באמירה והיינו מצד הדין דדינא ותגיד לבני ישראל¹ כמה דאת אמר (דברים ד יג) ויגד לכם את בריתו וכתוב (שם כו ג) הגדתי היום ליהו"ה אלהיך לבני ישראל דוכרין דאתו מסטרא דרחמי</p>	<p>יברכוכה כלומר יברכו כה כה תאמר לבית יעקב באמירה והיינו מצד הדין ותגיד לבית ישראל כמו שנאמר ויגד לכם את בריתו וכתוב הגדתי היום לה' אלהיך לבני ישראל הזכרים שבאו מצד הרחמים.</p>
<p>אמר רבי יצחק (ס"א יוסי) הואיל ואתינא להאי מה הוא הגדתי היום ליהו"ה אלהיך ליהו"ה אלהינו מבעי ליה אמר ליה רבי שמעון וכי האי בלחודוי הוא והא כתוב (שם ה ז) כי יהו"ה אלהיך מביאך אל ארץ טובה וגו' (שם ז טז) אשר יהו"ה אלהיך נותן לך (שם ד כד) כי יהו"ה אלהיך אש אוכלה הוא וכלהו הכי</p>	<p>אמר רבי יוסי (יצחק) הואיל ובאנו לזה מה זה הגדתי היום לה' אלהיך היה צריך להיות לה' אלהינו אמר לו רבי שמעון וכי זה בלבדו הוא והרי כתוב כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ טובה וגו' אשר ה' אלהיך נותן לך כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא וכולם כך.</p>
<p>אלא הכי תנינן כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה מאי טעמא משום דורעא קדישא לארעא קדישא סלקא ושכינתא באתרה יתבא והאי בהאי תליא ומשה לא קאמר אלהיך אלא לאינון דהו זמינן למיעאל לארעא קדישא ולקבלא אפי שכינתא ומה דלא אמר אלהינו² משום דהא משה לא זכה למיעאל לארעא ובגיני כך אלהיך ודאי בכל אתר משום דאינון הוו זמינן למיעאל תמן</p>	<p>אלא כך שנינו כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה למה משום שהזרע הקדוש עולה לארץ הקדושה ושכינה יושבת במקומה וזה תלוי בזה ומשה לא אמר אלהיך אלא לאותם שהיו עתידים להיכנס לארץ הקדושה ולקבל פני שכינה ומה שלא אמר אלהינו משום שהרי משה לא זכה להכנס לארץ ולכן אלהיך ודאי בכל מקום משום שהם היו עתידים להכנס לשם.</p>
<p>אמר ליה ודאי הכי הוא אבל הכא כתיב (שם כו ג) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהו"ה אלהיך והא אינון בארעא שריין מאי טעמא אלהיך ולא אלהינו אלא אינון בעיין לאחזאה ולאודאה דבגיניה דחסד עלאה זכאן לכל האי ושריין בארעא ועאלן לההיא ארעא ועבד עמהון כל אינון טבאן ובגיני כך הוו אמרי מלין אלין לכהן (ולא לבר נש אחרא) דכתיב הגדתי היום ליהו"ה אלהיך (והכי הוא ודאי) משום דאתי מסטרא דחסד</p>	<p>אמר לו ודאי כך הוא אבל כאן כתוב ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלהיך והרי הם בארץ שורים למה אלהיך ולא אלהינו אלא הם רצו להראות ולהודות שבגללו של החסד העליון זכו לכל זה ושרו בארץ ונכנסים לאותה ארץ ועשה עמהם כל אותן טובות ומשום כך היו אומרים דברים אלה לכהן (ולא לאדם אחר) שכתוב הגדתי היום לה' אלהיך (וכך הוא ודאי) משום שבא מצד החסד.</p>
<p>כה תאמר לבית יעקב לההוא אתר דאתחזי להו ותגיד לבני ישראל בההוא אתר שלים דאתחזי להו דהא יעקב³ וישראל⁴ תרין דרגין</p>	<p>כה תאמר לבית יעקב לאותו מקום שראוי להם ותגיד לבני ישראל באותו מקום שלם שראוי להם שהרי יעקב</p>

¹ נו"ה ודאי מרכבת הזכרים (אור יקר). לפי שהאמירה היא מצד הנוק' בצע אמרתו (רח"ו).
² אבל במקום אחר תירץ לפי שאותו הדור שנכנסו לארץ היו אחוזים במלכות, ומשה למעלה
ממנה, ולכך אמר אלהיך ולא אלהי כי הוא אחוז בת"ת (מ"מ).
³ מלכות (רח"ו).
⁴ ת"ת (רח"ו).

זהר פרשת יתרו

אסתלקו ובדרגא חד סלקין ¹ אלא ישראל שלמותא דכלא	וישראל שתי דרגות עלו ובדרגה אחת עולים אלא ישראל שלמות הכל
פ/א	
אקרי ותגיד לבני ישראל לאחזאה חכמתא ולאשתעי ברוח חכמתא טיבו וקשומ ² דעבד לון קודשא בריך הוא דכתיב ויגד לכם את בריתו ³	נקרא ותגיד לבני ישראל להראות חכמה ולדבר ברוח חכמה חסד ואמת שעשה להם הקדוש ברוך הוא שכתוב ויגד לכם את בריתו.
תניא אמר רבי יוסי זמנא חדא הוינא אזיל בארחה והוה רבי חייא ברי עמי עד דהוינא אזלין אשכחנא חד גבר דהוה לקיט בחקלא ⁴ עשבין לאסוותא ⁵ קריבנא לגביה אמינא ליה בר נש קוטר דקוטר דעשבין למה ⁶ לא זקיף רישיה ולא אמר מידי אהדרנא זמנא אחרא ואמינא האי ולא אמר מידי אמינא ליה לרבי חייא ברי או האי בר נש אטיס אודנין או שטיא או חכימא יתיבנא גבוי לבתר לקיט אינון עשבין ואחיד לון וחפא עליהון טרפי גופנין	שנינו אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי הולך בדרך והיה עמי רבי חייא בני עד שהיינו הולכים מצאתי איש אחד שהיה לוקט בשדה עשבים לרפואה קרבתי אליו אמרתי לו בן אדם קשר הקשורות העשבים למה לא הרים ראשו ולא אמר דבר חזרתי פעם אחרת ואמרתי את זה ולא אמר דבר אמרתי לו לרבי חייא בני או שהאיש הזה אזניו אטומות או שוטה או חכם ישבתי אצלו אחר כך לקט אותם עשבים ואחז אותם וכסה עליהם בעלי גפן.
אמר לן אנא חמינא דיודאין אתון ויודאין אמרי עליהו דאינון חכימין אי לא דחייסנא עלייכו השתא תהוון רחיקן מבני נשא כסגירא ⁷ דא דמרחקין ליה מכלא דהא אנא חמינא דריחא דחד עשבא דהוה קריב גביכון עאל בגופייכו ותהוון רחיקין תלתא יומין אלא אכילו אלין תומי ברא ותתסון	אמר לנו אני ראיתי שאתם יהודים ועל היהודים אומרים שהם חכמים אם לא הייתי חס עליכם עכשיו תהיו מרוחקים מבני אדם כמו המצורע הזה שמרחיקים אותו מהכל שהרי אני רואה שריח של עשב אחד שהיה קרוב אליכם נכנס בגופכם ותהיו רחוקים שלשה ימים אלא אכלו שומי הבר הללו

¹ אחדות שלים (רח"ו).

² עי' אד"ר קכט ע"א: ארחה אתפרשא לשית מאה ותליסר אורחין דאורייתא דפליג בזעיר אפין דכתיב ביה (תהלים כה) כל ארחות יי' חסד ואמת וגו' – "ארחות ה'" היינו ארחין דז"א, והם נהרין מארחה דע"ק שמכונה "חסד ואמת" שכן "חסד" הוא סוד החיבורתי שהוא חסד דגלגלתא דבינה דרדל"א (בהגר"א על ספד"צ י"ב ע"א ד"ה וז"ש וזעיר) ו"אמת" בעתיקא תליא (כמ"ש בזהר תרומה קמ ע"ב) (ב"ע מז ע"א).

³ כה תאמר, דהיינו אמירה שהיא אימא, לבית יעקב, שאין בחינתו אלא מאבא, אלו ימשיכו עליהם ג"כ מאימא, ויקבלו עליהם אמירה דהיינו אימא. ותגד, לשון המשכה, דהיינו יסוד דאבא הנמשך למטה מיסוד אימא, עד יסוד דז"א. לבני ישראל, שהם מבחי' ז"א, שהם מבחינת אימא ולא מאבא, אלו אני רוצה שימשיכו גם עליהם מאור דאבא, וכ"א שם בפ' ואתחנן (דברים ד' י"ג) ויגד לכם בריתו, והיינו בריתו דקאמר (ספר הליקוטים - פרשת בשלח - פרק יח).

⁴ עי' לעיל עט ע"ב שחקלא היא מידת המלכות.

⁵ עי' תיקו"ז קיג ע"א וכן ח"ג קצח ע"ב שמלקטים עשבים עבור ע"ז, אמנם עי' לקמן ח"ג קסב ע"א שמשם פשוט לא היה לשם ע"ז. ועי' פסחים נו ע"א: ששה דברים עשה חזקיה המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו וכו' גנז ספר רפואות והודו לו. ועי' ספר הליקוטים (מלכים א' פרק א): וגם גנז ספר רפואות, מצד סגולתם מצד העשבים והפירות שהם תחת רשות השרים, כמ"ש (איוב לח לג) אם תשים משטרו בארץ, והיו עובדים להם. ולזה הודו לו חכמים, בראותם כי כח הלבנה היתה הולכת וחסור בעונות, ואין לה כח ושליטה כבימי שלמה, ולכן התיש כח החיצונים קודם שתחסר מכל וכל. ועי' עמק המלך (ש"י פ"י): עשב, היינו קליפת נוגה, כי עשב הוא מאכל בהמה.

⁶ עי' ח"א כז ע"א: תלת קטירין אינון נשמתא רוחא נפשא.

⁷ אם היה מצורע מוחלט אוי לו, כי בדד ישב מחוץ למחנה מושבו, בד"ד עולה עשרה, ר"ל חוץ ל" ספירות, למקום החיצונים. וטמא טמא יקרא, שנמסר ביד מחבלים בשדה, ונקרא איש שדה, על שם שדים מחלק איש יודע ציד איש שדה, כי משם חלקו של עשו (בהגר"א בתיקו"ז נג ע"ד).

זהר פרשת יתרו

ותתרפאו.	
<p>אכלנו מהם שהיו מצויים לפנינו ונרדמנו ונקשרנו בזעה עד זמן רב אחר כך התעוררנו אמר להם אותו האיש עכשו אלהיכם עמכם שמצאתם אותי שהרי רפואת גופכם על ידי נשלמה.</p>	<p>אכלנא מנייהו דהוו שכיחין קמן ואדמכנא ואתקטרנא בזיעא¹ עד עידן סני לבתר אתערנא אמר לן ההוא גברא השתא אלהכון עמכון דאשכחתון לי דהא אסוותא דגופיכון על ידי אשתלים²</p>
<p>עד שהיינו הולכים אמר לנו כל אדם צריך לדבר עם אדם אחר כפי דרכו שהרי לנקבה כפי דרכה לאיש כפי דרכו לגבר שבגברים כפי דרכו אמרתי לרבי חייא בני זהו שכתוב כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבית ישראל (כה תאמר לבית יעקב באותו מקום שראוי להם ותגיד ותגיד לבני ישראל באותו מקום שלם שראוי להם שהרי יעקב וישראל שתי דרגות הם ובדרגה אחת עולים אלא ישראל שלמות הכל נקרא).</p>	<p>עד דהוינא אזלין אמר לן כל בר נש בעי לאשתעי בבר נש אחרא כפום ארחוי³ דהא לנוקבא כפום ארחוי לגברא כפום ארחוי לגברא דגברי כפום ארחוי אמינא לרבי חייא ברי היינו דכתיב כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל⁴ (ס"א כה תאמר לבית יעקב בההוא אתר דאתחזי להו ותגיד לבני ישראל בההוא אתר שלים דאתחזי להו דהא יעקב וישראל תרין דרגין אינון ובדרגא חד סלקין אלא ישראל שלמותא דכלא אקרי)</p>
<p>אמר לנו ראיתם שלא הרמתי ראשי ולא דברתי עמכם משום שאבי היה חכם בעשבים מכל בני דורו ולמדתי מאבי דרכי כל העשבים שבהם אמת ואני בכל השנה מדורי ביניהם.</p>	<p>אמר לן חמיתון דלא זקיפנא רישאי ולא אשתעינא בהדייכו משום דאבא חכימא בעשבין מכל בני דרא הוה⁵ ואוליפנא מאבא ארחוי דכל עשבין דבהון קשומי⁶ ואנא בכל שתא מדוראי בינייהו</p>
<p>והעשב הזה שראיתם שכסיתי אותו בעלי הגפן הללו בביתי יש מקום אחד והוא לצד צפון ובאותו מקום נעוץ רחיים אחד ומהעין של אותו רחיים יוצא איש אחד עם שני ראשים וחרב שנונה בידו⁷ ובכל יום הוא מצער אותנו ואני לקטתי את העשב הזה ולכנו אחרי</p>	<p>והאי עשבא דחמיתון דחפינא ליה בטרפי דגופנין אלין בביתאי אית אתר חד והוא לסטר צפון ובההוא אתר נעיין חד ריחיא⁸ ומעינא דההוא ריחיא נפיק חד גבר בתריין רישין⁹ וחרבא שיננא בידיה ובכל יומא קא מצער לן ואנא לקיטנא האי עשבא וזילו אבתראי</p>

¹ עי' לעיל סא רע"ב אתבזע זיעא באנפוי ותב רוחיה לגביה. ועי' אפיקי ים (חגיגה דף יג ע"א): בפ' בראשית דף מב ע"א כולהו כד נטלין מזדעזעים כמה חיילין וכו', והם זיעתם של חיות שמשם יוצא הנהר דינור. והזיעה היא ז"ע ורת"ת שהם תתרו בסוד שיר המלאכים כמ"ש בז"ח שה"ש, וידוע כי זיעה הוא ע"י המים שמתבקע דרך נקבים שבעור ע"י חום הגובר בו, והחום מוציא המים לחוץ, וכן כאן בהיכל הזכות ששם סוד המים מים קדושים מים ראשונים וכמ"ש שם בהיכלות ובביאורי רבינו באריכות, וע"י האש ששם מתבקע הזיעה וע"י יוצא נהר דינור, והוא מ"ש מזיעתם של חיות.

² עי' ח"ג ריח ע"א שרפואת כלל ישראל על ידי חולי הצדיקים.

³ פי' הכיר בהם שהם חכמים גדולים לכך אמר ליה שמפני חכמתם צריך לנהוג בהם כבוד ואגיד לכם הענין (מ"מ).

⁴ עי' עט ע"ב.

⁵ עי' ח"ג רז ע"ב: כמה חכים הוה בלעם בחרשוי על כל בני עלמא.

⁶ אמתיות הענין שבכל עשב ועשב (מ"מ).

⁷ יחיד או רבים?

⁸ עי' חגיגה (דף יב ע"ב): שחקים שבו רחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים, ועי' ב"ע (קסג ע"ב): נו"ה רחיים דטחנין מנא לצדיקים כידוע ששחקים הוא בנו"ה ובהם ב' מוחין חו"ב. ועיי"ש (כו ע"ב): שכל טחינה הוא בנו"ה ששם מתבשל הזרע שיהיה ראוי שיהיה נוצר ממנו הולד כמו טחינה שמתקן לאכילה וכו', ומזה הטעם נק' שפתיים רחיים כמ"ש רז"ל לעולם ישים אדם שתי שפתותיו כשני רחיים כו' וידוע כי ב' שפתיים הם נו"ה.

⁹ עי' זהר ח"א רנא ע"א: כל אינון דתמן אינון מתולדין דקין ואינון בתריין רישין מנהון גבריין עלאין ומנהון גבריין זעירין ולית בהו דעתא שלים כשאר בני נשא דהכא לזמנין אינון זכאין ואתהדרן לסטרא טבא ולזמנין אתהדרן לסטרא בישא ומולדין ומתין כשאר בני נשא.

זהר פרשת יתרו

<p>ותחמוץ חיליה דהאי עשבא ומה די אלהא עלאה גלי בעלמא ולית מאן דידע ארחוי בכלא</p>	<p>ותראו את כחו של העשב הזה ומה שאלוה העליון גילה בעולם ואין מי שיודע דרכיו בכל.</p>
<p>אזילנא אבתריה עד דהוינא אזלי בארחא מאיך לחד נוקבא בעפרא ושוי מההוא עשבא בנוקבא נפק חד הויא ורישא דיליה סגי נטל חד סנטירא (נ"א סודרא) וקטיר ליה כחד גדיא דחילנא אמר לון זילו אבתראי</p>	<p>הלכנו אחריו עד שהיינו הולכים בדרך התכופף לנקב אחד בעפר ושם מאותו העשב בנקב יצא נחש אחד וראשו גדול לקח חבל (סודר) אחד וקשר אותו כמו גדי אחד פחדנו אמר לנו לכו אחרי.</p>
<p>עד דמטינא לביתיה חמינא ההוא אתר בחשוכא בתר חד כותלא נטל חד שרגא ודליק דליקא! סחרניה דההוא אתר דריחיא אמר לון ממה דתחמוץ לא תדחלון ולא תשתעון מידי</p>	<p>עד שהגענו לביתו ראינו אותו מקום בחשכה אחר כותל אחד לקח נר אחד והדליק אש סביב אותו מקום הרחיים אמר לנו ממה שתראו לא תפחדו ולא תדברו דבר.</p>
<p>אדהכי שרי הויא מקטרוי וכתש בקיסטא מההוא עשבא ושוי ברישיה דהויא עאל הויא בההוא עינא דרחייה ושמענא קלא דכל אתר מזודעזא בעינן למיפק אחיד בידנא ההוא גברא אמר לא תדחלון קריבו גבאי</p>	<p>בין כך התיר את הנחש מקשריו וכתש במכתשת² מאותו העשב ושם בראש הנחש. נכנס הנחש באותו עין הרחיים ושמענו קול שכל המקום הזדעזע רצינו לצאת אחז בדינו אותו האיש ואמר אל תפחדו קרבו אלי.</p>
<p>אדהכי נפק הויא שתית דמא נקט ההוא גברא מההוא עשבא ושוי ברישיה כבקדמיתא עאל בההוא עינא דרחייה לשעתא זעירא חמינא דנפק מההוא עינא חד גברא בתרין רישין והויא שרייא סחרניה דקדלוי עאל בההוא עינא דרחייה ונפק תלת זמני הוה אמר זקיטא זקיטא ווי לאימיה דלההוא אתר אוביל ליה</p>	<p>בין כך יצא הנחש שותת דם לקח אותו האיש מאותו העשב ושם בראשו כבתחלה נכנס לאותו עין הרחיים לשעה קטנה ראינו שיצא מאותו העין איש אחד עם שני ראשים ונחש שרוי סביב צוארו נכנס לאותו עין הרחיים ויצא שלש פעמים הוא אמר זקיטא זקיטא³ אוי לאמו שהובילה אותו לאותו מקום.</p>
<p>אדהכי אתעקר ריחיא⁴ מאתריה ונפקו גברא והויא ונפלו ומיתו תרווייהו ואנן דחילנא סגי אמר לן ההוא גברא דא הוא חילא דעשבא דאנא לקיטנא קמייכו ובגיני כך לא אשתעינא בהדייכו ולא זקיפנא רישאי בשעתא דקריבתון גבאי</p>	<p>בין כך נעקר הרחיים ממקומו ויצאו האיש והנחש ונפלו ומתו שניהם ואנו פחדנו מאד אמר לנו אותו האיש זהו כחו של עשב שאני לקטתי לפניכם ולכן לא דברתי עמכם ולא הרמתי ראשי בשעה שקרבתם אלי.</p>
<p style="text-align: center;">אמר לון אילו</p>	<p style="text-align: center;">אמר לנו אלו</p>
<p style="text-align: center;">פ/ב</p>	
<p>ידעין בני נשא חכמתא דכל מה דנטע קודשא בריך הוא בארעא וחילא דכל מה דאשתכח בעלמא ישתמודעון חילא דמאריהון בחכמתיה סגיאיה אבל לא טמיר קודשא בריך הוא חכמתא דא מבני נשא אלא בגין דלא יסטון מארחוי ולא יתרחיצו בההיא חכמתא</p>	<p>ידעו בני אדם חכמה שכל מה שנטע הקדוש ברוך הוא בארץ וכח כל מה שנמצא בעולם ידעו ויכירו את כח רבונם בחכמתו הרבה אבל לא הסתיר הקדוש ברוך הוא חכמה זו מבני אדם אלא כדי שלא יסטו מדרכיו ולא יבטחו באותה חכמה וישכחו אותו.</p>

¹ מדורה של אש להאיר ולרוב החשך לא הספיק לו אור הנר (מ"מ).

²

³

⁴ כי רצו לצאת הנחש והגברא ואין מקום לצאת כי עין הריחיים צר מהכיל גוף שניהם (מ"מ)

זהר פרשת יתרו

וינשון ליה	
<p>כד אתינא ואמינא הני מלי קמיה דרבי שמעון אמר ודאי חכימא הוה ותא חזי לית עשבא ועשבא דאתייליד בארעא דלא הוה ביה חכמתא סגיאא וחיליה בשמיא סגיא תא חזי מן אזובא דבכל אתר דבעי קודשא בריך הוא לדכאה לבר נש¹ באזובא מתדכי מאי טעמא משום דיתער חיליה דלעילא דאתפקדא עלוי דהא ההוא חילא דאתפקדא עלוי כד אתערא מבערא רוח מסאבא ואתדכי בר נש ועלך אמינא בריך רחמנא דשזבך</p>	<p>כשבאתי ואמרתי את הדברים הללו לפני רבי שמעון אמר ודאי חכם היה ובא וראה אין עשב ועשב שנולד בארץ שאין בו חכמה רבה וכחו בשמים רב בא וראה מן האזוב שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך הוא לטהר את האדם הוא נטהר באזוב למה משום שיתעורר כחו שלמעלה שנפקד עליו שהרי כשמתעורר אותו הכח שנפקד עליו הוא מבער רוח הטמאה ונטהר האדם ועליך אני אומר ברוך הרחמן שהצילך.</p>
<p>אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים מאי כנפי נשרים אמר רבי יהודה ברחמי² דכתיב (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו³ וגו' והיינו רזא דאמר רבי שמעון (משלי ל יט) דרך הנשר בשמים⁴ מאי בשמים ברחמי מה נשר אשתכח ברחמי על בנוי ודינא לגבי אחרנין כך קודשא בריך הוא⁵ אשתכח ברחמי לגבי ישראל⁶ ודינא לגבי עמין עעכו"ם⁷</p>	<p>אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים מה זה כנפי נשרים אמר רבי יהודה ברחמים שכתוב כנשר יעיר קנו וגו' והיינו סוד הכתוב שאמר רבי שמעון דרך הנשר בשמים מהו בשמים ברחמים מה הנשר נמצא ברחמים על בניו ודין לאחרים כך הקדוש ברוך הוא נמצא ברחמים לישראל ובדין אל עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות.</p>
<p>רבי אלעזר הוה אזיל מקפוטקיא ללוד והוה אזיל רבי יוסי ורבי חייא עמיה קמו בנהורא כד נהיר יממא והווי אזלי אמר רבי חייא חמינא האי קרא דכתיב (יחזקאל א י) לפני אריה אל הימין לארבעתן לפני שור מהשמאל לארבעתן לפני שור לארבעתן הא אריה בימינא שור משמאלא⁸ נשר באן אתר דוכתיה</p>	<p>רבי אלעזר היה הולך מקפוטקיא ללוד והיו הולכים עמו רבי יוסי ורבי חייא קמו באור כשהאיר היום והיו הולכים אמר רבי חייא ראיתי את הפסוק הזה שכתוב לפני אריה אל הימין לארבעתם לפני שור מהשמאל לארבעתן לפני שור לארבעתן הרי אריה בימין שור משמאל נשר באיזה מקום מקומו.</p>

¹ ויחי רנ ע"א (הערת הזהר).

² פי' נשר הוא רחמים כדמסיק, ולהיות הנהגתם של ישראל במדת רחמים ייחס ההנהגה היא אל כנפי נשרים וכן פי' הכתוב וכו' (אור יקר).

³ הם מדות רחמניות שיש בנשר על בניו כדפי' במדרש, ועם היות שהנשר הוא במלכות ומדת המלכות היא מדת הדין הרפה עכ"ז הוא כדפי' ר"ש (אור יקר).

⁴ ונודע כי שמים "רחמי" דהיינו ת"ת, ולא אמר הכתוב נשר שמים אלא דרך הנשר בשמים, ירצה כי הנשר היא מדת המלכות, ועולה דרך הת"ת דהיינו דרך הנשר מלכות, בשמים בת"ת, ושוב פי' שהן אמת שהיא מדת הדין, אמנם פועל מצד רחמיה על ישראל ומצד דינה על אומות העולם, להצלתן של ישראל (אור יקר).

⁵ בבחי' מדת המלכות (אור יקר).

⁶ מאותם הרחמים שהיא מקבלת באמצעותם מישראל העליון (אור יקר).

⁷ שהיא מדת הדין הרפה, ומצד דיניה דנה לאומות העולם, ועולם נשר הוא במלכות, אלא שהיא רחמים שהיא נקשרת למעלה בת"ת (אור יקר).

⁸ קכ ע"א (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>אמר ליה רבי אלעזר באתרא (נ"א דיעקב) דיניקא⁴⁸ שריא¹ מאי טעמא² משום דנשר בכלא אשתכח³ רחמי לבנו⁴ דינא לגבי אחרנין⁵ כך קודשא בריך הוא אוביל לון לישראל ברחמי ובדינא לגבי אחרנין דכתיב ואשא אתכם על כנפי נשרים וכתוב כנשר יעיר קנו</p>	<p>אמר לו רבי אלעזר במקום (שיעקב) שהיונק שרוי למה משום שנשר נמצא בכל רחמים לבניו ודין אל אחרים כך הקדוש ברוך הוא מוביל את ישראל ברחמים ובדין אל אחרים שכתוב ואשא אתכם על כנפי נשרים וכתוב כנשר יעיר קנו.</p>
<p>מנלן דנשר רחמי אקרי דכתיב דרך הנשר בשמים בשמים ממש ובגיני כך⁶ אריה לימינא⁷ שור לשמאלא נשר בינייהו ואחיד לון⁸ אדם כליל כלהו⁹ וכלא אתכלילן ביה¹⁰ דכתיב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה¹¹</p>	<p>מנין לנו שנשר נקרא רחמים שכתוב דרך הנשר בשמים בשמים ממש ולכן אריה לימין שור לשמאל נשר ביניהם ואוחז אותם אדם כולל את כולם והכל נכללו בו שכתוב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה.</p>
<p>ויהי ביום השלישי וגו' רבי אבא פתח (שיר ה (ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה אחות לנו קטנה דא כנסת ישראל¹² דאקרי אחות לקודשא בריך הוא¹³ ושדים אין לה! היינו דתנינן בשעתא</p>	<p>ויהי ביום השלישי וגו' רבי אבא פתח אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה אחות לנו קטנה זו כנסת ישראל שנקראת אחות לקדוש ברוך הוא</p>

¹ לא אמר אתרי דיעקב הוא אלא באתרי דיעקב, שהוא הת"ת, "שריא" המלכות בהיותה נקראת נשר, רחמים כדפי', והנה דברי ר' אלעזר הם מורכבים על ב' העניינים, לא גמר אומר היותו בת"ת ממש, ולא אמר שהיא מכל וכל במלכות והניח הענין תלוי ועומד (אור יקר).

² למה פירשתי כך (אור יקר).

³ משום "דנשר בכלא אשתכח" פעמים לדין פעמים לרחמים כפי ענין הנפעלים, ולזה צריכים אנו לייחס לה מקום שיהיה לה ב' בחינות אלו (אור יקר).

⁴ מצד רחמי הת"ת, והיא מתייחדת עמו (אור יקר).

⁵ מצד שהיא דין, והיינו ואשא וכו' כדפי' לעיל (אור יקר).

⁶ ירצה עתה יובן הכתוב, שאמר אריה ייחס לו הימין, שור ייחס לו השמאל, ונשר סתם שם בכללם משום דמסתמא משתמע נשר בינייהו, ויש בו דין ורחמים, והיינו המלכות שהיא דין מצד הגבורה, והיא גבורה תתאה דאתי מגבורה עילאה, והיא רחמים מצד החסד האוחז בה (אור יקר).

⁷ כלומר אין ספר שאריה חסד, ושור גבורה, לא נשאר הספק אלא בנשר אדם איך ענינם, אמנם הספק בנשר, שבא סתם בפסוק ואמר לפני נשר לארבעתם, ולא פי' איזה מקומו, ויש מקום ספק מצד מה שאמר הכתוב, אריה לימין שור לשמאל, והשלישי אליהם נשר, מורה דמסתמא הוא אמצעי לאריה שור, אמנם לפי המורגל הוא כי שנשר היא נקבה בסוד המלכות, ור' אלעזר אמר דבר השוה לב' הדעות כדעת אביו שפי' (אור יקר).

⁸ לפני אדם הם ב' בחי': הא' היא למטה משלשתם והוא כולל אותם לפני אדם אלו הם במלכות במקומה, שהיא ה' כוללת ג' אבות כנגד ג' גוונים הקשת, אמנם הב' היא למעלה מכולם, שכל הג' מושרשים בו, והיינו בת"ת פני אדם ודאי (אור יקר).

⁹ והיינו פני אדם העליונים (אור יקר). פי הוא בחי' מלכות, כי אריה חסד, שור גבורה, נשר ת"ת, אדם מלכות (יהל אור).

¹⁰ והיינו פני אדם התחתונים, וז"ש הכתוב, ודמות פניהם שור נשר אריה פני אדם, והעד על ב' בחינות אלו בפני אדם אומר "ועל דמות הכסא" דהיינו כסא דבריאה (אור יקר).

¹¹ דהיינו מלכות הכוללת פני אריה שור נשר העליונים, והיינו לגבי חיות פני אדם למטה, ודמות פניהם פני אדם, לפני אדם למעלה כאומרו "ועל דמות הכסא וכו'" ובערך האצילות אמר דמות כמראה אדם, לא אמר דמות אדם אלא כמראה אדם, כאותו אדם שהוא רוכב על נשר שור אריה, דהיינו סוד אדם בת"ת בבחי' עצמו הרוכב על ג' פנים אלו (אור יקר).

¹² היינו המלכות שהיא עם ישראל בגלותם, ויוצאת עמהם, והיא מתקנת מתקרבת עמהם לסיני כדי להתתקן עם בניה, שכאשר ישראל עושים מעשים הגונים, היא אמן של ישראל, המתקנת עליהם ומתקשטת בטובתם, וכשרותם, וא"כ כל מה שישראל מתקנין היא מתקנת עמהם (אור יקר).

¹³ בסוד ד"ו פרצופין (אור יקר).

78

זהר פרשת יתרו

<p>דקריבו ישראל לטורא דסיני לא הוה בהון זכוון ועובדין טבין לאגנא עליהו דכתיב ושדים אין לה דהא אינון תקונא ושפירו דאתתא ולית שפירו דאתתא אלא אינון מה נעשה לאחותנו מה יתעביד מינה? בשעתא דקודשא בריך הוא יתגלי בטורא דסיני למלא לכתמי אורייתא ויפרח נשמתהון מנייהו</p>	<p>ושדים אין לה היינו ששינו בשעה שקרבו ישראל להר סיני לא היה בהם זכויות ומעשים טובים להגן עליהם שכתוב ושדים אין לה שהרי הם התקון והיופי של האשה ואין יופי של אשה אלא הם, מה נעשה לאחותנו מה יעשה ממנה בשעה שהקדוש ברוך הוא יתגלה בהר סיני לדבר את דברי התורה ותפרח מהם נשמתם.</p>
<p>אמר רבי יוסי בההוא שעתא דקריבו ישראל לטורא דסיני בההוא ליליא ונגהי תלתא יומין⁴ דלא אזדווגו לאנתתייהו אתי מלאכין עלאין וקבילו לישראל באחותא אינון מלאכין לעילא וישראל מלאכין לתתא אינון מקדשין שמא עלאה לעילא וישראל מקדשין שמא עלאה לתתא</p>	<p>אמר רבי יוסי באותה שעה שקרבו ישראל להר סיני באותו לילה ונשלמו³ שלשה ימים שלא הזדווגו לנשותיהם באו מלאכים עליונים וקבלו את ישראל באחוה אותם מלאכים למעלה וישראל מלאכים מלמטה הם מקדשים את השם העליון למעלה וישראל מקדשים את השם העליון למטה.</p>
<p>ואתעטרו ישראל בשבעין כתרין בההוא ליליא ומלאכי עלאי הוו אמרי אחות לנו קמנה ושדים אין לה דלית בהו זכוון ועובדין טבין מה נעשה לאחותנו כלומר מה יקר ורבו נעביד לאחתנא דא ביומא דקודשא בריך הוא יתגלי בטורא דסיני למיהב להו אורייתא</p>	<p>והתעטרו ישראל בשבעים כתרים באותו לילה ומלאכים עליונים היו אומרים אחות לנו קטנה ושדים אין לה שאין בהם זכויות ומעשים טובים מה נעשה לאחותנו כלומר מה כבוד וגדולה נעשה לאחותנו זו ביום שהקדוש ברוך הוא יתגלה בהר סיני לתת להם תורה.</p>
<p>(ויהי ביום השלישי) כתיב היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה והיינו ביום השלישי רבי שמעון אמר בשעתא דקודשא בריך הוא בעא לאתגלאה</p>	<p>(ויהי ביום השלישי) כתוב היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה והיינו ביום השלישי רבי שמעון אמר בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא להגלות</p>
<p>פ/א</p>	
<p>בטורא דסיני קרא קודשא בריך הוא לכל פמלייא דיליה אמר לון השתא ישראל רביין דלא ידעין נימוסי ואנא בעי לאתגלי עליהו אי אתגלי עליהו בחילא דגבורה לא יכלין למסבל אבל אתגלי עליהו ברחמי ויקבלון נימוסי הדא הוא דכתיב ויהי ביום השלישי ביום השלישי ודאי⁵ דאיהו רחמי מנלן דכתיב (ש"ב כב י) ויט שמים וירד</p>	<p>בהר סיני קרא הקדוש ברוך הוא לכל הפמליה שלו ואמר להם עכשיו ישראל תינוקות שאינם יודעים את הנהגותי ואני רוצה להתגלות עליהם אם אתגלה אליהם בכח הגבורה לא יוכלו לסבול אבל אתגלה עליהם ברחמים ויקבלו את הנהגותי זהו שכתוב ויהי ביום השלישי ביום השלישי ודאי שהוא רחמים מנין לנו שכתוב ויט שמים וירד.</p>
<p>ובהאי אתגלי קודשא בריך הוא לישראל</p>	<p>ובזה התגלה הקדוש ברוך הוא לישראל הקדים להם רחמים בתחלה</p>

¹ כיון שאין לישראל מעשים גוונים, עם היות שהיא מתקשטת מכף רגלה ועד קדקדה בסוד מעשיהם של ישראל, עכ"ז יחס עתה תיקוניה בשדיים (אור יקר). עי' פע"ח חג המצות א' ש"שדיים" היא גדלות ב'.

² פי' שאומר הקב"ה כשפורחת נשמתם מהם מה נעשה להם מוכרח להחיותם (יהל אור).

³ פי' ליל שלשה ימים שלא שמשו מטתם, ור' יוסי אזיל לשיטתיה בש"ס דס"ל בד' צוה אותם על פרישה ופירשו ליל ה' וששי ושביעי למחר ניתנה תורה, אבל רבנן ס"ל בה' עבדו פרישה ופירשו ליל ששי ושביעי למחר ניתנה תורה, ועי' במס' שבת פרק רבי עקיבא (מ"מ).

⁵ פי' ת"ת שהוא רחמים (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>אקדים להו רחמי בקדמיתא ולבתר אתייהיב להו אורייתא מסטרא דגבורה ביום השלישי דהכי אתהזוי להו דבגיני כך ישראל אקרין!</p>	<p>ואחר נתנה להם תורה מצד הגבורה ביום השלישי שכך ראוי להם שבגלל כך נקראו ישראל.</p>
<p>בהיות הבקר דכתיב (שם ב כג ד) בקר לא עבות הא אי הוה עבות² קדרותא אשתכח ולא אתגלייא חס"ד ואימתי אתגלייא חס"ד בבקר כמה דאת אמר (בראשית מד ג) הבקר אור דכד נהיר צפרא חס"ד אשתכח בעלמא ודינין מתעברן ובזמנא דלא נהיר בקר דינין עד כען לא מתעברן דכתיב (איוב לח ז) ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים³ כיון דאתעברן אינון ככביא ונהיר שמשא⁴ ביה שעתא כתיב בקר לא עבות וחס"ד אתער בעלמא תתאה⁴ בההיא שעתא כתיב בהיות הבקר וכיון דמתעברן ככביא בקר אשתכח (נ"א דאתער בקר דינין לא אשתכחו)⁵⁰</p>	<p>בהיות הבוקר שכתוב בוקר לא עבות הרי אם היה עבות אז נמצאת קדרות ולא התגלה חסד ומתי מתגלה חסד בבוקר כמו שנאמר הבוקר אור שכשמאיר הבוקר נמצא חסד בעולם והדינים עוברים ובזמן שלא מאיר הבוקר הדינים עד אז לא עוברים שכתוב "ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים" כיון שעברו אותם כוכבים ומאיר השמש באותה שעה כתוב בוקר לא עבות וחס"ד מתעורר בעולם התחתון באותה שעה כתוב בהיות הבוקר וכיון שעברו הכוכבים נמצא הבוקר (כשהתעורר הבוקר דינים לא נמצאו).</p>
<p>אמר רבי יוסי בהיות הבקר שארי קודשא בריך הוא לאתגלאה בטורא דסיני תאנא בהיות הבקר כד אתער זכותיה דאברהם דכתיב ביה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר</p>	<p>אמר רבי יוסי בהיות הבוקר התחיל הקדוש ברוך הוא להתגלות בהר סיני שנינו בהיות הבוקר כשהתעוררה זכותו של אברהם שכתוב בו וישכם אברהם בבוקר.</p>
<p>ויהי קלת וברקים אמר רבי אבא קלת כתיב חסר תרין קלין דאהדרו לחד דא נפקא מן דא רוחא ממיא⁵ ומיא מרוחא⁶ תרין דאינון חד⁷ וחד דאיהו תרי</p>	<p>ויהי קולות וברקים אמר רבי אבא כתוב קלת חסר שני קולות שחזרו להיות אחד זה יוצא מזה רוח ממים ומים מרוח שנים שהם אחד ואחד שהוא שנים.</p>
<p>אמר רבי יוסי קלת חד⁸ ואיהו קלא רברבא תקיפא דלא פסקת לעלמין ההוא דכתיב ביה (דברים ה יט) קול גדול ולא יסף דהא שאר קלין אתפסקן דתניא בארבעה תקופין בשתא קלא אתפסקת⁹ וכדין דינין מתערין בעלמא והאי קלא קלא¹⁰ דכליל שאר קלין ביה לא אתפסק לעלמין ולא אתעבר מקיומא שלים ותוקפא דיליה תאנא האי קלא דקלין קלא</p>	<p>אמר רבי יוסי קלת אחד והוא קול גדול חזק שאינו פוסק לעולמים הוא שכתוב בו קול גדול ולא יסף שהרי שאר הקולות פוסקים ששנינו בארבע תקופות בשנה הקול נפסק ואז הדינים מתעוררים בעולם וקול זה שכולל בו את שאר הקולות לא נפסק לעולמים ולא עובר מקיום שלם והחוזק שלו שנינו קול זה קול של הקולות קול</p>

1 פי' כי ישראל הוא סוד ת"ת, וישראל אחוזים בת"ת, לכך נקראו ישראל (מ"מ).
 2 פי' שיש בו דינים, והיינו קודם שהאיר הבקר הרבה רק בקדרותא דצפרא, אז יש דינים (מ"מ).
 3 דריש ויריעו לשון שירה, ור"ל שכיון שהככים עדיין ברקיע, אזי נשאר הדינים, וז"ש כיון דאתעברן אינון ככביא (מ"מ).
 4 מלכות (מ"מ).
 5 פי' ת"ת מחסד לפי שהחסד הוא כולל כולם כנודע (מ"מ).
 6 פי' חסד מת"ת, שהת"ת כולל חסד וגבורה כנודע (מ"מ).
 7 פי' זה כמו ד"א שמפרש קולות, היינו חג"ת, וז"ש תרין דאינון חד הם חו"ג, וכד דכלילא ביה תרי היינו ת"ת ובספרים ישנים גריס בהדיא תנינן תרין דאינון חד וכו' (מ"מ).
 8 בינה (מ"מ).
 9 מלכות (מ"מ).
 10 בינה (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

דכליל כל שאר קלין	שכולל את כל שאר הקולות.
<p>אמר רבי יהודה לית קלא אלא מסטרא דרוחא ומיא¹ ואשא ובקלא⁵¹ (ד"א וכלא)⁵² עביד קלא² ואתכליל דא בדא³ ועל דא כתיב קלת וברקים אמר רבי יוסי היינו דכתיב (תהלים קלה ז) ברקים למטר עשה⁴ שלהובא⁵³ בעוטרי⁵ קטירא דרחמי⁶ בחיבתא דלא (שקיע) שביחו⁵⁴⁷</p>	<p>אמר רבי יהודה אין קול אלא מצד רוח ומים ואש ובקול (והכל) עושה קול ונכלל זה בזה ועל זה כתוב קולות וברקים אמר רבי יוסי היינו מה שכתוב ברקים למטר עשה שלהבת בעטרות קשר של רחמים בחבה שלא (שוקעת) מצויים.</p>
<p>תנא רבי יהודה אומר בסטר גבורה⁸ אורייתא אתייהיבת אמר רבי יוסי אי הכי⁹ בסטר שמאלא הוי¹⁰ אמר ליה אתהדר לימינא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו וכתוב (שמות טו ו) ימינך יהו"ה נאדרי בכח¹¹ וגו' אשכחן שמאלא דאתחזר לימינא¹² וימינא לשמאלא הא גבורה לשמאלא⁵⁵ (ד"א לימינא)</p>	<p>שנינו רבי יהודה אומר בצד הגבורה נתנה התורה אמר רבי יוסי אם כך היא היתה בצד שמאל אמר לו החזרה לימין שכתוב מימינו אש דת למו וכתוב ימינך ה' נאדרי בכח וגו' מצאנו שמאל שהחזר לימין וימין לשמאל הרי גבורה לשמאל (לימין).</p>
<p>וענן כבד על ההר וגו' עננא תקיף¹³ דשקיע באתריה דלא נטיל וקל שפר חזק מאד מנו דעננא תקיף הוה נפיק ההוא קלא כמה דאת אמר (דברים ה כ) ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך</p>	<p>וענן כבד על ההר וגו' ענן חזק ששקוע במקומו שלא לוקח וקול שופר חזק מאד מתוך הענן החזק היה יוצא אותו הקול כמו שנאמר ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך.</p>

¹ בכל ספירה וספירה שנייחס בה קול, אינו מצד הגבורה שבה אלא מצד הת"ת והחסד, היינו "מיא ורוחא" שבה, והטעם ששנים אלו הם בעלי הקול, כל א' וא' לעצמו (אור יקר). פי' ר"י מסייא לת"ק דלעיל דקולות הם רוחא ומיא (מ"מ).

²

³ מים ברוח ורוח במים, והיינו קלת חסר תרין דאתעבידו חד, וברקים הם מצד הגבורה, ואינם בכלל קול, אלא קול מצד מים ורוח, וברקים מצד האש, והכריח ר' יוסי דעת זה ואמר "היינו וכו'". פי' הת"ת הנק' קול עשה למלכות הנקרא קול ג"כ ונכללו זה בזה (מ"מ).

⁴ ענין המטר הוא סוד מים ברוח וברקים עשה למטר (אור יקר).

⁵ שהוא הגבורה, שהיא שלהבת אש בעטרוי בשרשיה, והיא נקשרת בסוד הרחמים, והיינו עם המים והרוח ע"י הבינה, דהיינו "בסיבתא" (אור יקר). "שלהובא" מלכות, "בעטרוי", בגבורה ששם היא מתערת בדיניה (אור יקר). פי' הגבורות קשורים בחסדים באהבה שאינה מתבטלת לעולם, ושיעור הכתוב ברקים, שהם הגבורות למטר, שהם החסדים עשה, המאציל שתמיד הגבורות קשורים בחסדים (מ"מ).

⁶ בסוד הבינה, והיינו ג' פעמים אלהים בבינה בגבורה ובמלכות, וגו' מדות הדין, ושלשתן יחד עושות ברק והיינו ברקים למטר עשה (אור יקר).

⁷ היא זקנה, כי סוד הזקנה בג"ר והבינה זקנה ודאי (אור יקר). "שכיח" שהיא נעלמת (אור יקר).

⁸ עם היות שהתורה היא קו האמצעי נתנה בסוד הגבורה (אור יקר). והיינו דאתהדר הגבורה בימין, והעד שנכלל השמאל בימין דכתיב מימינו אש דת למו, והיינו מימינו אש דת, דהיינו אש דת הגבורה שנטה אל הימין כדפי', וכתוב כענין הכללות הזה ימינך ה' נאדרי בכח, בסוד הגבורה הנכללת בה, וזה כי כשנדקדק ב' הפסוקים, נמצא שהם ב' עניינים מימינו אש, מורה אש הגבורה, לימין ולחסד, והנה השמאל אתחזר לימין וכתוב ימינך ה' נאדרי בכח, הרי זה מורה על הימין בשמאל (אור יקר).

⁹ ואנן קיימא לן קרא דכתיב פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה (אור יקר).

¹⁰ ולא בחסד, א"ל אין הכי נמי שנתנה בימין (אור יקר).

¹¹ מורה שהוא הלך ואתחזר לשמאל (אור יקר).

¹² עשה המאציל שתמיד הגבורות קשורים בחסדים. פי' מפסוק ראשון דכתיב מימינו אש דת למו, למדנו שהגבורות נכללו בחסדים, ומ"ש וימינא לשמאלא, היינו מפסוק ב' דכתיב ימינך ה' נאדרי בכח, הרי שהימין חזר להיות שמאל ועושה דין, ומ"ש הא גבורה לימינא חוזר לענין ראשון, שהשמאל נכלל בימין (מ"מ).

¹³ פי' גבורה, כמ"ש כמד"א ויהי בשומעכם את הקול מתוך החשך, ונודע שחשך היא גבורה, ושיעור הכתוב וענן כבד על ההר, שהיא גבורה ומה יצא ממנה קול שופר חזק מאד (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>אמר רבי יהודה תלת השוכי הווי דכתיב חשך ענן וערפל וההוא קלא הוה נפיק פנימאה מכלהו אמר רבי יוסי פנימאה דכלא הוה דביה כתיב קול גדול ולא יסף</p>	<p>אמר רבי יהודה שלש חשכים היו שכתוב חשך ענן וערפל ואותו קול היה יוצא פנימי מכולם אמר רבי יוסי הפנימי של הכל היה שבו כתוב קול גדול ולא יסף.</p>
<p>אמר רבי אבא כתיב וכל העם ראים את הקולות ראים שמעים מבעי ליה אלא הכי תנינן אינון קלין הווי מתגלפי בההוא השוכא ועננא וקבלא ומתחזיין בהו כמה דאתחזי גופא וחמאן מה דחמאן ושמעין מה דשמעין מגו ההוא השוכא וקבלא ועננא ומגו ההוא חזו דהווי חמאן הווי נהירין בנהירו עלאה וידעין מה דלא ידעו דרין אחרנין דאתו בתרייהו</p>	<p>אמר רבי אבא כתוב וכל העם רואים את הקולות רואים היה צריך להיות שומעים אלא כך שנינו אותם קולות היו נחלקים באותו חשך וענן וערפל² ונראים בהם כמו שנראה גוף ורואים מה שרואים ושומעים מה ששומעים מתוך אותו חושך וערפל³ וענן ומתוך אותו מראה שהיו רואים היו מאירים באור עליון ויודעים מה שלא ידעו דורות אחרונים שבאו אחריהם.</p>
<p>וכלהו הווי חמאן אפיין באפיין הדא הוא דכתיב (שם ד) פנים בפנים דבר יהו"ה עמכם ומאן הווי חמאן⁴ תאני רבי יוסי מנהירו דאינון קלן דלא הוה קול דלא הוה נהיר בנהירו דמסתכלי ביה כל גניזין וכל טמירין וכל דרין דייתון עד מלכא משיחא ובגניי כך כתיב וכל העם ראים את הקולות ראים</p>	<p>וכלם היו רואים פנים בפנים זהו שכתוב פנים בפנים דבר ה' עמכם ומה היו רואים שנה רבי יוסי מהאור של אותם הקולות שלא היה קול שלא היה מאיר באור שמסתכלים בו כל הגנזים וכל הנסתרים וכל הדורות שיבאו עד מלך המשיח ומשום כך כתוב וכל העם רואים את הקולות רואים</p>
<p>פ/א/ב</p>	
<p>ראיה ממש</p>	<p>ראיה ממש.</p>
<p>אמר רבי אלעזר וכל העם ראים ראים כמה דאמינא דחמו מנהירו דאינון קלן מה דלא חמו דרין בתראין אחרנין את הקולות כמה דאת אמר (ישעיה ו א) וארא את יהו"ה וארא יהו"ה לא כתיב אלא את יהו"ה אוף הכא וכל העם ראים הקולות לא נאמר אלא את הקולות</p>	<p>אמר רבי אלעזר וכל העם רואים רואים כמו שאמרנו שראו מהאור של אותם הקולות מה שלא ראו דורות אחרונים אחרים את הקולות כמו שנאמר וארא את ה' וארא ה' לא כתוב אלא את ה' אף כאן וכל העם רואים הקולות לא נאמר אלא את הקולות.</p>
<p>כנוונא דא את השמים ואת הארץ דהא אתין דבאורייתא לאסתכלא באורייתא (נ"א בחכמתא) אתייהבו כבד את אביך ואת אמך (משלי ג ט) כבד את יהו"ה מהונך וכלהו לאתכללא בהו מלה אחרא אוף הכא את הקולות לאסגאה ההוא קלא אחרא לתתא דכניש לון לגביה מה דנפיק מגייהו דביה חמאן ומסתכלן בחכמתא עלאה כל גניזין עלאין וכל</p>	<p>כדוגמא זה את השמים ואת הארץ שהרי האתים שבתורה נתנו כדי להתבונן בתורה (בחכמה) כבד את אביך ואת אמך כבד את ה' מהונך וכולם להכליל בהם דבר אחר אף כאן את הקולות לרבות אותו קול אחר למטה שכונס אותם אליו מה שיוצא מהם שבו רואים ומסתכלים בחכמה עליונה כל הגנזים העליונים וכל הסודות</p>

¹ פי' גבורה הוד מלכות, והם נקרא חשך ענן וערפל. ומ"ש "וההוא קלא הוה נפיק פנימאה מכלהו" פי' היה יוצא הקול מהבינה שהיא פנימית יותר מכולם, אבל כשבא לגבורה מתעצם שם, ולכך אמר לעיל מגו דעננא תקיף הוה נפיק ההוא קלא, א"נ "ל עננא תקיף היא בינה, והיא נק' חשך, כמ"ש בס' בראשית, והקול יוצא ממנה, וז"ש תלת חשובי וכו' שהם גבורה הוד מלכות, והקול יוצא מהבינה שהיא פנימית מכולם (מ"מ).

²

³

⁴ פי' ע"י מי היו רואים (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>רזין שמירין וסתימין מה דלא אתגלייא לדרין בתראין דאתו בתריהון ולא לדרין דייתון לעלמין עד זמנא דייתי מלכא משיחא דכתיב (ישעיה נב ח) כי עין בעין יראו בשוב יהויה ציון</p>	<p>הטמירים ונסתרים מה שלא התגלה לדורות אחרונים שבאו אחריהם ולא לדורות שיבאו לעולמים עד הזמן שיבא מלך המשיח שכתוב כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון.</p>
<p>ואת הלפידים בקדמיתא ברקים והשתא לפידים כלא חד אבל מדאתתקנו בתקונוי לאתחזאה אתקרון הכי¹</p>	<p>ואת הלפידים בתחלה ברקים ועכשיו לפידים הכל אחד אבל משהתקנו בתקונים להראות נקראו כך.</p>
<p>ואת קול השופר תאני רבי יצחק כתיב² (תהלים סב יב) אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי כמה דאת אמר אנכי ולא יהיה לך³</p>	<p>ואת קול השופר שנה רבי יצחק כתוב אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי כמו שנאמר אנכי ולא יהיה לך.</p>
<p>אמר⁴ רבי יהודה קל בשפר מבעי ליה⁴ השפר למה אלא ההוא קול דאקרי שופר דכתיב (ויקרא כה ט) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפורים⁵ בדא אתברי שופר⁶</p>	<p>אמר רבי יהודה היה צריך להיות קול בשופר למה השופר אלא אותו קול שנקרא שופר שכתוב והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפורים בזה נברא שופר.</p>
<p>אמר רבי יוסי מה שופר⁷ אפיק קלא אשא ורוחא ומיא אוף הכא⁸ כלא אתכליל בהאי ומדא נפקין קלין אחרנין</p>	<p>אמר רבי יוסי מה שופר מוציא קול אש רוח ומים אף כאן הכל נכלל בזה ומזה יוצאים הקולות האחרים.</p>
<p>אמר רבי אלעזר קול דנפיק משופר דמשמע שופר חד וקול נפיק מניה ושופר בקיומיה שכיח ובגיני כך כתיב קול השפר</p>	<p>אמר רבי אלעזר קול שיוצא משופר שמשמע ששופר אחד וקול יוצא ממנו ושופר בקימומו מצוי ומשום כך כתוב קול השופר.</p>
<p>רבי יהודה אמר הכי קול השפר השפר⁹ כתיב חסר כמה דאת אמר (דניאל ו ב) שפר קדם דריוש (שם ד כז) מלכי ישפר עלך (שם ג</p>	<p>רבי יהודה אמר כך קול השפר השפר כתוב חסר כמו שנאמר שפר קדם דריוש [], מלכי ישפר עלך [], שפר</p>

¹ ברק הוא יסוד דאמא, ומסטרא דילה הם הברקים כנז' בתיקו"ז, וז"ס ויצא כברק חצו. והנה בהיות' ביסוד נק' ברקים "וכד אתתקון לאתחזאה" בסוד המלכות נק' לפידים, כי בה מתראין כל נהורין, וכיוצא בזה מצינו, כי נר"ה ב' נביאים בהיותם בסוד מלכות נק' מראה וחלום (זהר הרקיע).

² דבריו סתומים ולא פי' מהו קול השופר, ואפשר שר"ל קול ושופר שהוא ז"א ובינה, ולכך הביא פסוק שתיים זו שמעתי, לומר שהם שתיים. א"נ ר"י מפרש קול השופר היינו חר"ג, וז"ש כמד"א אנכי ולא יהיה לך, ונודע שעשה ול"ת הם חר"ג (מ"מ).

³ מצורף כל מצות עשה להדיבור דלא יהיה לך (שמות כ ג), כי במה שעושה נגד יצרו הרי מקיים הדיבור דלא יהיה לך, שהוא התיקון דביעור וביטול הרע. וכן כל קיום מצוות ל"ת, שהוא כדי לעשות רצון קונו כנ"ל, הרי הוא מצורף להדיבור דאנכי, שהוא התיקון דהמשכת אור קדושתו ית"ש וגילוי למטה. והרי לנו כי אלו ב' התיקונים הם תלויים זב"ז, ונעשו שניהם בכל א', וזהו שאמרו בזה"ק (יתרו פא ע"ב) כי על אלו ב' הדברות אנכי ולא יהיה לך על זה נאמר (תהלים סב יב) אחת דיבר אלהים שתיים זו שמעתי, כי מתקיימים שניהם ע"י כל א' (דע"ה ח"ב עט ע"ב).

⁴ פי' אם נאמר ששופר היא בינה וקול הוא ז"א שיצא ממנה, קול בשופר מבעי ליה, דמשמע קול שהוא ז"א, נעשה בשופר שהיא בינה, אבל כיון דכתיב קול בשופר משמע שהוא מדה אחת, והוא ז"א שנקרא קול ונק' שופר, שהוא לשון יופי כדמפרש ר"י בעצמו בסמוך (מ"מ).

⁵ פי' בינה שנקרא יוה"כ כנ"ל (מ"מ).

⁶ פי' ע"י היבנה נברא ז"א הנק' שופר, ושיעור הכתוב, והעברת שופר תרועה שהוא ז"א, וע"י מי תהיה העברתו, ע"י בעשור לחדש ביוה"כ, שהיא בינה (מ"מ).

⁷ פי' שופר בעולם הזה (מ"מ).

⁸ פי' בינה וס"ל לר' יוסי קול שהוא ז"א, יצא משופר שהיא בינה, וכן דעת ר"א שאמר קול דנפיק משופר (מ"מ).

⁹ היינו מקום הת"ת והיופי (רח"ו).

זהר פרשת יתרו

קדמי להחויא [.]	לב) שפר קדמי להחויא
<p>רבי שמעון אמר קול השופר מקום שקול יוצא ממנו נקרא שופר עוד אמר רבי שמעון בא וראה קול השופר מקום של קול היינו שכתוב כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם מה זה מוצא פי ה' זה קול (ס"ר שיוצא משופר וזה קול) השופר הוא גדול מכל שאר הקולות התחתונים וחזק מכולם שכתוב וקול שופר חזק מאד ועל כל שאר הקולות לא נאמר חזק מאד (אמר רבי שמעון) בקול השופר הזה הכל תלוי וזהו שנקרא קול גדול שכתוב קול גדול ולא יסף ונקרא קול דממה דקה אור הנרות שהוא זך ודקיק ומזכך ומאיר לכל.</p>	<p>רבי שמעון אמר קול השופר אתרא דקלא נפיק מניה אקרי שופר¹ תו אמר רבי שמעון תא חזי קול השופר אתרא דקלא² היינו דכתיב (דברים ה ג) כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם מאי מוצא פי יהו"ה דא קול (ס"א דנפיק משופר והאי קול)⁵⁷ השופר³ הוא רב מכל שאר קלי תתאי ותקיפא מכלהו דכתיב וקול שפר חזק מאד ועל כל שאר קלין לא אתמר חזק מאד (נ"א אמר רבי שמעון) בהאי קול השופר תליא כלא ודא הוא דאקרי קול גדול דכתיב קול גדול ולא יסף ואקרי (מ"א יט יב) קול דממה דקה נהירו דבוצינא⁴ דהוא זך ודקיק וזכך ונהיר לכלא</p>
<p>דממה מה זה דממה אמר רבי שמעון דבעי בר נש למשתוקא מניה ולמחסם פומיה כמה דאת אמר (תהלים לט ב) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום דממה אייהי שתוקא דלא אשתמע לבר וירא העם וינעו ויעמדו מרחק דחמו מה דחמו וינעו כמה דאת אמר (ישעיה ו ה) וינעו אמות הספים מקול הקורא.</p>	<p>דממה מה זה דממה אמר רבי שמעון דבעי בר נש למשתוקא מניה ולמחסם פומיה כמה דאת אמר (תהלים לט ב) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום דממה אייהי שתוקא דלא אשתמע לבר וירא העם וינעו ויעמדו מרחק דחמו מה דחמו וינעו כמה דאת אמר (ישעיה ו ה) וינעו אמות הספים מקול הקורא</p>
<p>שנינו מה כתוב ביחזקאל כשראה גבורות הנהגות הקדוש ברוך הוא שכתוב וארא והנה רוח סערה באה וגו' למה רוח סערה אמר רבי יוסי כדי לשבור ארבע מלכיות אמר רבי יהודה שנינו רוח גדולה שמתעוררת בהנהגות הגבורה שלמעלה באה מן הצפון לא כתוב מצפון אלא מן הצפון אותו שנודע למעלה אותו שטמיר וגנוז למעלה.</p>	<p>תאנא מה כתיב ביה ביחזקאל כד חמא גבורין נימוסי קודשא בריך הוא דכתיב (יחזקאל א ג) וארא והנה רוח סערה באה וגו' רוח סערה אמאי אמר רבי יוסי לתברא ארבע מלכוון אמר רבי יהודה תנינא רוחא רבא דאתער בנימוסי גבורה דלעילא⁵ באה מן הצפון מצפון לא כתיב⁶ אלא מן הצפון ההוא דאשתמודע לעילא ההוא דטמיר וגנוז לעילא</p>
<p>ענן גדול ואש מתלקחת שהיה אחוז בו (ולא אחוז אחוז בצדדיו) ולא היה</p>	<p>ענן גדול ואש מתלקחת דהוה אחיד ביה (ס"א ולא אחיד² אחיד בסטרוי וכו')⁵⁸ ולא הוה</p>

¹ פי' כסברת ר' יוסי ור"א (מ"מ).

² פי' בינה שמשם יצא ז"א, שנקרא קול (מ"מ).

³ פי' בינה נק' קול השופר, ושיעור הכתוב כי ע"י האורות שיוצאים מפי הבינה יחיה האדם שהוא ז"א, ולפי זה מ"ש ר"ש אתרא דקלא אינו מפרש קול של הפסוק, דקול השופר דקרא היא בינה כמ"ש בסוף דבריו, אלא מלתא מאפי נפשה קאמר, שהבינה אתרא דקלא שהוא ז"א שיצא ממנה, אבל לעולם פי' קול השופר דקרא לפי' זה השני של ר"ש היא הבינה. נמצא לר' יהודה קול השופר הוא ז"א, קול שהוא יפה, ולר' יוסי ור"א ולפי' קמא דר"ש קול השופר, קול שהוא ז"א, יצא משופר שהיא בינה, ולפי' הב' דר"ש קול השופר היא בינה (מ"מ).

⁴ פי' היא הבינה נק' ניהרו ונקרא בוצינא לפי שיש בה ה' גבורות הנק' בוצינא וה' חסדים נקראים נהירו (מ"מ).

⁵ פי' בחי' גבורה אחת שיצאה מהבינה שנק' צפון (מ"מ).

⁶ פי' דאי אתיב מצפון הוה אמינא גבורה דז"א ורוח סערה, שהיא בחי' גבורה באה ממנה, אבל כיון דכתיב מן הצפון בה' הידיעה, ש"מ שמהבינה באה (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>אחיד בסמרוי לאתערא דינא דתנינן תלת זמנין ביומא ינקא ההוא דינא קשיא בקרדיטי גליפין מסמרא דגבורה הדא הוא דכתיב ואש מתלקחת בגין לאתערא בעלמא</p>	<p>אחוז בצדו לעורר הדין ששנינו שלש פעמים ביום יונק אותו דין הקשה בממנים¹ חקוקים מצד הגבורה זהו שכתוב ואש מתלקחת כדי לעורר בעולם.</p>
<p>ומה מבסם ליה³ ההוא דכתיב ביה ונגה לו סביב דההוא זיהרא דאסחר ליה מכל סמרוי מבסם ליה ומתקין ליה בגין דלא להוי דינא קשיא וייכלון בני נשא למסבליה</p>	<p>ומה מבסם אותו אותו שכתוב בו ונגה לו סביב שאותו הארת שמקיף אותו מכל צדדיו מבסם אותו ומתקן אותו כדי שלא יהיה דין קשה ויוכלו בני אדם לסבול אותו.</p>
<p>ומתוכה כעין החשמל (שם ד) תאנא ומתוכה ומנווה⁵ כעין החשמל מאי חשמל אמר רבי יהודה⁶ חיות אשא ממללא</p>	<p>ומתוכה כעין החשמל שנינו ומתוכה ומתוכה⁴ כעין החשמל מה זה חשמל אמר רבי יהודה חיות אש מדברות.</p>
<p>תאנא אמר רבי יוסי חשמל מה דהוה לבא לאשא דכתיב מתוך האש כעין החשמל ולא החשמל מתוך האש מנו אשא דאיהי לנו באשא כעין החשמל דאיהי בתר ארבע דרגין דכתיב רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו</p>	<p>שנינו אמר רבי יוסי חשמל מה שהיה לב לאש שכתוב מתוך האש כעין החשמל ולא החשמל מתוך האש מתוך אש שהיא לתוך אש כעין החשמל שהיא אחר ארבע דרגות שכתוב רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו</p>
פב/א	
<p>סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש ההוא דכתיב ביה ואש מתלקחת⁷</p>	<p>סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש אותו שכתוב בו ואש מתלקחת.</p>
<p>תניא רבי יוסי בר רבי יהודה אמר⁸ חמו ישראל הכא מה דלא חמא יחזקאל בן בוזי וכלהו אתדבקו בחכמתא עלאה⁹ יקירא חמשה דרגין דקליין¹⁰ חמו ישראל בטורא דסיני ובחמשה דרגין אלין אתייהבת אורייתא¹¹</p>	<p>שנינו רבי יוסי בר רבי יהודה אמר ראו ישראל כאן מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי וכולם נדבקו בחכמה עליונה נכבדה חמש דרגות של קולות ראו ישראל בהר סיני ובחמש הדרגות הללו</p>

² פי' שגבורה דז"א היא ענן גדול, שהיא גבורה תקיפא, ונק' ג"כ אש מתלקחת, שר"ל שאחוזת בבניה ואינה אחוזה (מ"מ).

³ פי' מי ממתיק הגבורה הזאת, היינו החסדים הנק' נוגה, כנודע שתמיד הגבורות נכללים בחסדים (מ"מ).

⁵ פי' שלא נפרש שהחשמל הוא בתוכה כנשמה בתוך הגוף אלא ר"ל ומגווה, דהיינו מחיצה לפנים ממחיצה (מ"מ).

⁶ קט ע"ב רג ע"ב רמז ע"א (הערת הזהר).

⁷ פי' מתוך הקלי' הג', שהיא אש מתלקחת, הוא החשמל. ואע"פ שיש עוד נוגה שהיא הד', וא"כ הול"ל כעין החשמל מתוך הנוגה, י"ל כיון שהנוגה הוא בחי' קלי' הנאכלת עם הפרי, בכלל הקדושה יחשב, וכאלו החשמל מתוך האש (מ"מ).

⁸ פליג אדלעיל, דאיהו מפרש ענן גדול למטה, אמנם בקדש לא בחוץ בקלי' כלל (אור יקר).

⁹ נראה שעל חכמה ממש קאמר, ואפשר דמלכות מצד החכמה שהיא ג"כ נקראת חכמה כאומר ותרב חכמת שלמה, היא מלכות מחכמה כל בני קדם היא חכמת אלהים ודאי (אור יקר).

¹⁰ הם ד' מדות חגת"ם, והחמישית הוא קול השופר דהיינו הדעת, מציאות הד' האלו יחד קודם התפשטם אל מקומם (אור יקר). פי' חגת"ם ובינה, וז"ש דרגא ה' הוא דכתיב קול השופר שהיא הבינה שנק' קול השופר וסברא זו של ר' יוסי בר יהודה היא כפי' ב' של ר"ש דלעיל שקול השופר היא בינה שנקרא קול גדול, ונקרא שופר (מ"מ).

¹¹ שהם ה' ספרי תורה, או אפשר שהתורה היא מאלו המדות מורכבת בה' מוצאות באותיות וכיוצא, ויחזקאל לא ראה במדות אלא ראה חוצה במקום לבושם בקדש בעולם הנפרדים, והם ד',

זהר פרשת יתרו

<p>דרגא חמישאה הוא דכתיב קול השופר יחזקאל לקבליהון חמא חמשה דרגין דאינון לבר מאלין דאינון רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ועין החשמל.</p>	<p>נתנה תורה דרגה חמישית הוא שכתוב קול השופר כנגדם ראה יחזקאל חמש דרגות שהן חוץ לאלה שהם רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ועין החשמל.</p>
<p>אמר רבי אלעזר בישראל כתיב (דברים ה ד) פנים בפנים² דבר יהו"ה וגו' ביחזקאל כתיב כעין ודמות כמאן דחמי בתר כותלין³ סגיאין כמאן דחמי בר נש בתר כותלא אמר רבי יהודה מה דחמו ישראל⁴ לא חמא נביאה אחרא⁵ כל שכן מה דחמא משה⁶ דלא חמא נביאה אחרא⁷ (ס"א כ"ש בר נש אחרא⁸) זכאה חולקיה דכתיב ביה (שמות לד כח) ויהי שם עם יהו"ה⁹ ולא בחיזו אחרא¹⁰ כמה דכתיב (במדבר יב ח) ומראה ולא בחידות.</p>	<p>אמר רבי אלעזר בישראל כתוב פנים בפנים דבר ה' וגו' ביחזקאל כתוב כעין ודמות כמי שרואה אחר כתלים¹ רבים כמי שרואה אדם אחרודך כתל אמר רבי יהודה מה שראו ישראל לא ראה נביא אחר כל שכן מה שראה משה שלא ראה נביא אחר (כל שכן אדם אחר) אשרי חלקו שכתוב בו ויהי שם עם ה' ולא במראה אחר ככתוב ומראה ולא בחידות.</p>
<p>אמר רבי יוסי תא חזי כתיב (יחזקאל א ג)¹¹ היה היה¹² דבר יהו"ה נבואה לשעתא היתה רבי יהודה אומר לקיומא הוא דאתא דאצטריך למהוי בניניהון דישראל לאשתמודעא דהא לא שביק לון קודשא בריך הוא ובכל אתר דמתפזרין ישראל בגלותא עמהון הוא שריא</p>	<p>אמר רבי יוסי בא וראה כתוב היה היה דבר ה' נבואה לשעתא היתה רבי יהודה אומר לקיום הוא בא שהצטרך להיות בשביל ישראל להודיע שהרי לא עזב אותם הקדוש ברוך הוא ובכל מקום שישראל מתפזרים בגלות הוא שרוי עמהם.</p>
<p>אמר רבי אלעזר היה היה דחמא ולא חמא דקאים באינון מלין ולא קאים הדא הוא דכתיב</p>	<p>אמר רבי אלעזר היה היה שראה ולא ראה שעומד באותם דברים ולא</p>

רוח סערה כנגד ת"ת, ענן גדול כנגד החסד, ואש מתלקחת כנגד הגבורה, ונגה לו כנגד המלכות, ועין החשמל הוא כלל ארבעתם, והוא מציאות משובח מארבעתם נגדי לקול השופר דאמרן, ור' אלעזר אמר כר' יהודה (אור יקר).

¹ אולי זה לשון של מסך?

² בסוד האצילות, מה שאפשר לנביאים להשיג השיגו, מה שאין כן יחזקאל שהכל ראה למטה ביצירה בסוד חותמין דשעוה (אור יקר).

³ אצילות מתלבש בבריאה ובריאה ביצירה, וישראל ראו כל מה שאפשר שיראה האדם וחי. "כמה דחמי בר נש" הדברים הגשמיים, "בתר כותלא" שאינה ראוה עצם הדבר כן ראה יחזקאל הדברים הרוחניים בתר כותלין סגיאין (אור יקר).

⁴ הם ד' מדרגות: הא' נבואת מרע"ה משובחת שבכל הנבואות. הב', נבואת ישראל שהיא למטה מנבואת מרע"ה. הג', נבואת שאר נביאים למטה מנבואת ישראל. הד' רוח הקדש, שהוא למטה מהנביאים, ואתה יאמר "מה דחמו ישראל" שהיא המדרגה הב' (אור יקר).

⁵ היא המדרגה הג' (אור יקר).

⁶ שהיא המדרגה הראשונה (אור יקר).

⁷ שהיא מדרגה השלישית (אור יקר).

⁸ שהם מדברים ברוח הקדש שהיא המדרגה הרביעית, וענין כ"ש ב"נ אחרא אהדר למדרגת ישראל ולמדרגה מרע"ה ובערך ישראל אצטריך האי כל שכן (אור יקר).

⁹ אספקלריא המאירה (אור יקר).

¹⁰ לא היה מתלבש בשם אדנ"י מה שאין כן שאר נביאים שהיו אומרים אמר ה' מתבלש בשם אדנ"י, והיינו "ומראה" שהוא שם הוי"ה, "ולא בחידות" שם אדנ"י (אור יקר).

¹¹ ב ע"א (הערת הזהר).

¹² מה שלא היה אח"כ, וזה מורה שאפילו המעט ההוא המושג לא השיגו אלא לשעה, ור' יהודה פליג שמושג היה אליו כל שעה כעין זה, אלא שהוצרך לגלות סוד נבואתו לתנחומין לישראל וכו', ור' אלעזר מפרש שהן אמת כיוצא בו היה כל שעה כדפי' ר' יהודה, אמנם פי' "היה היה", ירצה הי היה ולא בשלימות שלא היה יכול לעמוד על תוכן הדברים הנעלמים והיינו, פי' היה היה, כלומר היה מה שהיה, שאי אפשר לבררו כראוי (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>וארא כעין חשמל ולא חשמל אבל ישראל מה כתיב בהו וכל העם ראים את הקולות כל חד וחד חמא כדקא חזי ליה</p>	<p>עומד זהו שכתוב וארא כעין החשמל ולא חשמל אבל ישראל מה כתוב בהם וכל העם רואים את הקולות כל אחד ואחד ראה כראוי לו.</p>
<p>דתניא כל חד וחד הוו קיימין שורין שורין תחומין תחומין וכדקא אתחזי להו חמו כל חד וחד¹</p>	<p>שנינו כל אחד ואחד היו עומדים שורות שורות תחומים תחומים וכמו שראוי להם ראו כל אחד ואחד.</p>
<p>אמר רבי שמעון רישי דעמא בלחודייהו רישי דשבטין בלחודייהו נוקבי בלחודייהו חמש דרגין לימינא וחמש דרגין לשמאלא הדא הוא דכתיב (דברים כט ט) אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש וגו' הא חמש דרגין לימינא וחמש דרגין לשמאלא מאן אינון היינו דכתיב (שם י) טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מהניך מחטב עציך עד שאב מימך הא חמש דרגין לשמאלא</p>	<p>אמר רבי שמעון ראשי העם לבדם ראשי השבטים לבדם הנקבות לבדן חמש דרגות לימין וחמש דרגות לשמאל זהו שכתוב אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש וגו' הרי חמש דרגות לימין וחמש דרגות לשמאל מה הן היינו שכתוב טפכם נשיכם וגרך אשר בוקרב מחניך מחוטב עציך עד שואב מימך הרי חמש דרגות לשמאל.</p>
<p>כלהו דרגין אתתקנו כגונא דלעילא לקבליהון ירתו ישראל אחסנת עלמין עשר אמירן דבהו תליין כל פקודין וכל זכוון וכל ירותת אחסנא דאינון חולקא טבא דישראל</p>	<p>כל הדרגות התקנו כדוגמא שלמעלה כנגדם ירשו ישראל ירושת עולמים עשר אמירות שבהן תלויות כל המצוות וכל הזכויות וכל ירושת נחלה שהם החלק הטוב של ישראל.</p>
<p>תאנא בההיא שעתא דקודשא בריך הוא אתגלי בטורא דסיני הוו חמאן כל ישראל כמאן דחמי נהורא בעשישתא² ומההוא נהורא הוה חמי כל חד וחד מה דלא חמא יחזקאל נביאה</p>	<p>שנינו באותה השעה שהתגלה הקדוש ברוך הוא בהר סיני היו רואים כל ישראל כמי שרואה אור בעששית ומאותו אור היה רואה כל אחד ואחד מה שלא ראה יחזקאל הנביא.</p>
<p>מאי טעמא משום דאינון קלין עלאין אתגליאו (נ"א אתגליפו)³ בחד³ כמה דאמינא דכתיב וכל העם רואים את הקולות אבל ביחזקאל שכינתא אתגלי ברתוכי ולא יתיר⁴ והוה חמי כמאן דחמי בתר כותלין סגיאין</p>	<p>למה משום שאותם קולות עליונים התגלו (נחקקו) באחד כמו שאמרנו שכתוב וכל העם רואים את הקולות אבל ביחזקאל השכינה נגלתה במרכבותיה ולא יותר והיה רואה כמי שרואה אחר כתלים רבים.</p>
<p>אמר רבי יהודה זכאה חולקא דמשה דכתיב ביה (שמות יט ב) וירד יהוה על הר סיני ויקרא יהוה למשה זכאה דרא דכתיב ביה (שם יא) וירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני</p>	<p>אמר רבי יהודה אשרי חלקו של משה שכתוב בו וירד ה' על הר סיני ויקרא ה' למשה אשרי דורו שכתוב בו ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני.</p>

¹ כאן שייך מה שבסוף הספר סי' א' (הערת הזהר).

² הגם דעיקר גילוי ית"ש אשר במתן תורה הנה היה באספקלריא המאירה, אך כל מה שנאמר בו ראייה הנה היה כ"ז רק ע"י התלבשות באספקלריא שאינה מאירה (כללים ח"ב ח ע"ב)

³ פי שכל הספירות נכללו במלכות, רישא הם חב"ד וגופא הם חג"ת ויט שמים וירד פי' שמים אש ומים היינו חו"ג, ונודע כי רשיא דמלכא בחו"ג אתתקן כמ"ש בזהר משפטים, וז"ש ובאתר דאית רישא אית גופא (מ"מ).

⁴ פי' כי בתיקו"ז אמר כי יחזקאל ראה חותם שעוה יציאה, ובפ' פקודי אמר כי נביאים הנו"ה דאצילות המתגלים בנו"ה דבריאה, וזה מה שהשיגו ישראל במדבר בהר סיני, אך יחזקאל ראה השכינה דבריאה ברתוכי שהם נו"ה דיצירה (זהר הרקיע).

זהר פרשת יתרו

<p>תא חזי כתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו דהא מימינא אתגלי מה דאתגלי מה בין האי להאי אמר רבי יוסי הכא בסיני רישא וגופא דמלכא דכתיב (ש"ב כב י) ויט שמים וירד ובאתר דאית רישא אית גופא אבל ביחזקאל כתיב (יחזקאל א ג) ותהי עליו שם יד יהו"ה דאתגלי ידא ולא גופא¹ ותנינן אפילו יהו"ה עלאה² יד יהו"ה תתאה³</p>	<p>בא וראה כתוב מימינו אש דת למו שהרי מימין התגלה מה שהתגלה מה בין זה לזה אמר רבי יוסי כאן בסיני ראש וגוף המלך שכתוב ויט שמים וירד ובמקום שיש ראש יש גוף אבל ביחזקאל כתוב ותהי עליו שם יד ה' שהתגלתה היד ולא הגוף ושנינו אפילו ביד יד ה' עליונה יד ה' תחתונה.</p>
<p>תא חזי כתיב נפתחו השמים ואראה מראת אלהים מראת כתיב⁴ חסר לאחזאה דבנין שכינתא קאמר דהא ואראה מראת חסר מראה חד אמר רבי ייסא וכי שכינתא לאו כלא אמר רבי יוסי לא דמי רישא דמלכא לרגלוי דמלכא אף על גב דכלא הוי בגופא דמלכא</p>	<p>בא וראה כתוב נפתחו השמים ואראה מראת אלהים מראת כתוב חסר להראות שבשביל השכינה נאמר שהרי ואראה מראת חסר מראה אחד אמר רבי ייסא וכי שכינה לא הכל אמר רבי יוסי לא דומה ראש המלך לרגלי המלך אף על גב שהכל נמצא בגוף המלך.</p>
<p>תא חזי בישעיהו כתיב (ישעיה ו א) וארא את יהו"ה ביחזקאל כתיב ואראה מראת אלהים הכא את התם מראת מה דחמא דא חמא דא זכאה חולקיה דמשה דלא הוה נביאה מהימנא שלימא כוותיה</p>	<p>בא וראה בישעיהו כתוב ואראה את ה' ביחזקאל כתוב ואראה מראת אלהים כאן את שם מראת מה שראה זה ראה זה אשרי חלקו של משה שלא היה נביא נאמן שלם כמותו.</p>
<p>וארא את יהו"ה את דייקא ואראה מראת אלהים מראת דייקא ובדרגא חד הוה אי</p>	<p>וארא את ה' את דווקא ואראה מראת אלהים מראת דווקא ובדרגה אחת היו אם</p>
<p>פ/ב</p>	
<p>הכי אמאי לא פריש ישעיה כולי האי אמר רבי יוסי דא כליל⁵ דא פריש מאי טעמא פריש כולי האי יחזקאל אלא כלא אצטריך בגיניהון דישראל דינדעון חביבותא דחביב להו קודשא בריך הוא דשכינתיה ורתיכוני אתיין לדיירא בינייהו בגלותא</p>	<p>כך אז למה לא פרש ישעיה כל זה אמר רבי יוסי זה כלל וזה פרש למה יחזקאל פרש את כל זה אלא הכל הצטרך בשביל ישראל שידעו את החבה שחבב אותם הקדוש ברוך הוא ששכינתו ומרכבותיו באו לדור ביניהם בגלות.</p>
<p>אמר רבי חייא בארץ כשדים והא כתיב (ישעיה כג יג) הן ארץ כשדים זה העם לא היה אמאי אתגלי שכינתא תמן אי תימא בגיניהון דישראל הוה טב דתשרי שכינתא בגווייהו ולא יתגלייא אלא הכי תאנא אי לאו דאתגלייא לא הוה ידעין</p>	<p>אמר רבי חייא בארץ כשדים והרי כתוב הן ארץ כשדים זה העם לא היה למה התגלתה שם שכינה אם תאמר בשביל ישראל היה טוב שתשרה שכינה בתוכם ולא תתגלה אלא כך שנינו אם לא היה נגלית לא היו יודעים.</p>
<p>והא דאתגלייא מה כתיב על נהר כבר על מיא באתר דלא יסתאב ולא⁶ שריא</p>	<p>וזה שהתגלתה מה כתוב על נהר כבר על המים במקום שלא נטמא⁶ ולא</p>

¹ פי' מלכות הנק' יד (מ"מ).

² מלכות דאצילות (מ"מ).

³ מלכות דבי"ע (מ"מ).

⁴ ובספרינו מלא ע"פ המסורה (הערת הזהר).

⁵ ודרך כלל כל מה שאמר יחזקאל כלול במה שאמר ישעיה (אור יקר).

⁶

זהר פרשת יתרו

<p>מסאבותא וההוא נהרא הוה חד מארבע נהרין דנפקין מגנתא דעדן דכתיב על נהר כבר מאי כבר דכבר הוה מאתר דשכינתא שריא עלוי וכתיב ותהי עליו שם יד יהוה שם ולא באתר אהרא</p>	<p>שורה טומאה ואותו נהר היה אחד מארבעה נהרות שיוצאים מגן עדן שכתוב על נהר כבר מה זה כבר שכבר היה ממקום ששכינה שורה עליו וכתוב ותהי עליו שם יד ה' שם ולא במקום אחר.</p>
<p>אמר רבי חייא כתיב ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה תאנא ברזא עלאה ארבע חיוון אית² דאינהו לגו בגו היכלא קדישא³ ואינון קדמאי⁴ עתיקי⁵ דעתיקא קדישא⁶ כללא דשמא עלאה⁷ ויחזקאל חמא דמות⁸ דרתיבין עלאין דהא הוא חמא מאתר דלא הוה נהיר כל כך תאנא כנוונא דלעילא אית לתתא מינייהו⁹ וכן בכלהו עלמין כלהו אחידין דא בדא ודא בדא</p>	<p>אמר רבי חייא כתוב ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה שנינו בסוד עליון ארבע חיות יש שהן לפני ולפנים ההיכל הקדוש והן ראשונות העתיקים מהעתיק הקדוש כלל השם העליון ויחזקאל ראה דמות המרכבות העליונות שהרי הוא ראה ממקום שלא היה מאיר כל כך שנינו כדוגמא שלמעלה יש למטה מהם וכן בכל העולמות כולם אחוזים זה בזה וזה בזה.</p>
<p>ואי תימא לעילא יתיר¹⁰ דחמא תנינן משה חמא מאספקלריא דנהרא וכלהו נביאי לא חמו אלא מגו אספקלריא דלא נהרא דכתיב ואראה מראת אלהים¹¹ וכתיב (במדבר יב ו) אם יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע וגו' לא כן עבדי משה וגו' וכתיב פה אל פה אדבר בו¹²</p>	<p>ואם תאמר שהוא ראה יותר למעלה שנינו משה ראה באספקלריה שמאירה וכל הנביאים לא ראו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה שכתוב ואראה מראת אלהים וכתוב אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע וגו' לא כן עבדי משה וגו' וכתוב פה אל פה אדבר בו.</p>
<p>אמר רבי יוסי תא חזי דנביאין כלהו לגביה כנוקבא¹³ לגבי דכורא דכתיב פה אל פה</p>	<p>אמר רבי יוסי בא וראה שכל הנביאים כולם לגבינו כנוקבה לגבי הזכר</p>

¹ ויחי רכד ע"ב (הערת הזהר).

² הם: י', פני אריה. ה', פני שור. ו"ה, פני אדם ופני נשר, ושרשם בבינה, והיינו אומרו "דאינהו לגו בגו" (אור יקר). פי' חגת"ם דאצילות, וז"ש דאינהו בגו לגו היכלא קדישא שהם פנימיות האצילות (מ"מ).

³ דהיינו בינה, והם עצמם תוכיות א' שהם אצילות ותוך, התוך הם בבינה (אור יקר).
⁴ שמשם ולמעלה לא יצדק לשון חיות, ותחלת היותם בד' פנים אלו, ד' מדות הדין והחסד והרחמים והמזגתם אינם אלא בבינה ומבינה ולמטה, ושם הם בכלל ג"ר הנכללים באור הכתר (אור יקר).

⁵ שיצאו מעיני א"ק כנודע שעשרת ניקודים יצאו מעיני א"ק, ומהם חגת"ם וז"ש "דעתיקא קדישא" שעיקר שם עתיקא קדישא הוא א"ק כמ"ש הרב, ומ"ש כללא דשמא עילאה, פי' חגת"ם הם יה"ו וה' אחרונה מלכות (מ"מ).

⁶ שהם סוד ד' אותיות כדפי' (אור יקר).

⁷ הנרמז בבינה ומבינה ולמעלה (אור יקר).

⁸ היינו מה שמתדמה מדרגה אחר מדרגה ממעלה למטה עד רדת לאתר "דלא נהיר כל כך" (אור יקר).

⁹ שהם מתחלקים מאצילות אל בריאה, ומבריאה אל יצירה, ומיצירה אל עשיה, וכן בכל רקיע ורקיע עד למטה בארץ, דהיינו בכל העולמות מדרגה אחר מדרגה (אור יקר).

¹⁰ כמו שנראה לו מדרגות זו למטה מזו, מאספקלריאה שאינה מאירה עד העולם התחתון, כך נאמר שנראה לו מדרגות עליונות שיש למעלה מאלו מאספקלריאה המאירה עד סוף המדרגות למעלה (אור יקר).

¹¹ במלכות, אספקלריאה שאינה מאירה, והיינו במראה שאינה מאירה אליו אתודע (אור יקר).

¹² היינו באספקלריאה המאירה שלא ע"י אמצעיים אלא כמדבר פה אל פה, מפיו אל פיו שלא ע"י אמצעי מליץ (אור יקר).

¹³ שהם שואבים שפע נבואה ממנו, ולכך הוא רבן של נביאים (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>אדבר בו ומראה¹ ולשאר נביאים (כתיב במראות ולמשה יהו"ה (&))⁶⁰ במראה אליו אתודע במראה ולא מראת² כל שכן יחזקאל³ דאפילו מראה לא כתיב ביה אלא מראת חסר וכל שכן דכתיב במשה ולא בחידות אלא כל מלה על בורייה זכאה איהו דרא דנביאה דא שרי בגווייהו</p>	<p>שכתוב פה אל פה אדבר בו ומראה ולשאר הנביאים (כתוב במראות ולמשה כתוב) במראה אליו אתודע במראה ולא מראה כל שכן יחזקאל שאפילו מראה לא כתוב בו אלא מראת חסר וכל שכן שכתוב במשה ולא בחידות אלא כל דבר על בוריו אשרי הדור שהנביא הזה שרוי בתוכם.</p>
<p>אמר רבי יוסי ברבי יהודה אפיין באפיין⁴ חמו ישראל זיו יקרא דמלכיהון (נ"א דמאריהון) ולא הוה בהון⁵ סומין וחגרין וקטיעין וחרשין סומין משמע דכתיב וכל העם רואים חגרין דכתיב ויתיצבו בתחתית ההר קטיעין וחרשין נעשה ונשמע ולזמנא דאתי כתיב (ישעיה לה ו) אז ידלג כאיל פסח ותרון לשון אלם</p>	<p>אמר רבי יוסי ברבי יהודה פנים בפנים ראו ישראל את זיו כבוד מלכם (של רבונם) ולא היו בהם סומים וחגרין וקטיעין וחרשים סומים משמע שכתוב וכל העם רואים חגרים שכתוב ויתיצבו בתחתית ההר קטיעין וחרשים נעשה ונשמע ולעתיד לבא כתוב אז ידלג כאיל פסח ותרון לשון אלם.</p>
<p>וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר רבי יהודה פתח (תהלים קו ב) מי ימלל גבורות יהו"ה ישמע כל תהלתו בכמה ארחין אורייתא אסהידת בכר נש דלא יחוב⁶ קמי מאריה בכמה ארחין יהיב ליה עיטא דלא יסטי⁷ מארחוי לימינא ולשמאלא בכמה ארחין יהיב ליה עיטא היך יתוב⁸ קמי מאריה וימחול ליה</p>	<p>וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר רבי יהודה פתח מי ימלל גבורות ה' ישמע כל תהלתו בכמה דרכים העידה התורה באדם שלא יחטא לפני רבונו בכמה דרכים נתנה לו עצה שלא יסטה מדרכיו ימין ושמאל בכמה דרכים נתנה לו עצה איך ישוב לפני רבונו וימחל לו.</p>
<p>דתנן שית מאה ותלת עשר זיני עיטא יהיב אורייתא לבר נש⁹ למהוי שלים במאריה בנין דמאריה בעא לאוטבא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי ויתיר בעלמא דאתי¹⁰ דהא תנינן כל מה דקודשא בריך הוא אשלים ליה</p>	<p>ששנינו שש מאות ושלושה עשר מיני עצה נתנה תורה לאדם להיות שלם ברבונו משום שרבונו רוצה להיטיב לו בעולם הזה ובעולם הבא ויותר בעולם הבא שהרי שנינו כל מה שהשלים הקדוש ברוך הוא לאדם</p>

¹ דהיינו המראה המאיר ולא במראה שאינו מאיר, ומדבר בחידות ולבוש ומשלים המתלבש מלבוש אל לבוש (אור יקר).

² הנה לשאר נביאים יתגלה הנבואה במראה ושם ישיג, אמנם מרע"ה "ומראה" הוא עולה אל המראה ושם יציץ למעלה. או ירצה "במראה" דהיינו ת"ת אתודע למטה, ושם למטה מסתכל בכח מראה אמנם מרע"ה ומראה עצמו הוא רואה בעינין שלשאר נביאים במראה, ולא מראה עצמו שאינה משיג המראה (אור יקר). ר"ל שהנביאים הם מהמלכות שהיא נוק' אבל משה נבואתו מז"א שהוא דכורא (מ"מ).

³ כי מדרגה זו היא מדרגת אהרן ומרים ודורו, שהם מאירים בזכות מרע"ה, כי יחזקאל ושאר נביאים יורדים למטה יותר (אור יקר).

⁴ בזכות מרע"ה שכולם תלמידיו (אור יקר).

⁵ מפני שאור עליון מאיר בהם, שהוא שלם, ואין לפניו מום ולא חולי (אור יקר).

⁶ חטא ממש (אור יקר).

⁷ אפילו נטיה מועטת (אור יקר).

⁸ אם נטה או חטא (אור יקר).

⁹ הם תרי"ג מצות, שס"ה מהם הם פרצות שדרך בהם תטמא הנפש ותכרת מאור החיים, ורמ"ח מהם הם דרך החיים ליכנס האדם אל החיים הנצחיים והקב"ה גלה לישראל על ידי תורתו סגולות אלו שדרך בהם ישמר מנזק המזיק לנפש, ויתקרב אל התועלת, וזה מטעם שהקב"ה חפץ להשכיר האדם להטיבו בעולם הזה ובבא (אור יקר).

¹⁰ מפני שאין הקב"ה פורע לאדם שכר המצות אלא פירות המצוה לבד, ועוד מענישו בעולם הזה מעט עוונותיו כדי לזכותו בעולם הבא רוב מצותיו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>לבר נש מאינן מבאן דזכי בהו לעלמא דאתי אשתלים בהו מאי טעמא משום דעלמא דאתי דקודשא בריך הוא הוי (ואי תימא דהאי עלמא לאו דידיה הוא אלא)</p>	<p>מאותן טובות שזוכה בהם לעולם הבא השתלם בהם למה משום שהעולם הבא הוא של הקדוש ברוך הוא (ואם תאמר שהעולם הזה אינו שלו אלא).</p>
<p>והכי תנינן האי עלמא לקבליה דעלמא דאתי לא הוי אלא כפרוזדור² לגבי טרקלין (בגין כך עלמא דאתי דקודשא בריך הוא הוי) וכד זכי ההוא זכאה בדידיה זכי³ דתניא כתיב⁴ (דברים יח ב) ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו מאי טעמא משום דיהויה הוא נחלתו זכאה חולקיה מאן דזכי לאחסנא⁵ אחסנתא עלאה דא זכי בה בעלמא דא ובביתא דהאי עלמא כך בעלמא דאתי ובביתא עלאה קדישא דכתיב (ישעיה נו ה) ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם</p>	<p>וכך שנינו העולם הזה כנגד העולם הבא אינו אלא כפרוזדור לטרקלין (משום כך העולם הבא הוא של הקדוש ברוך הוא) וכשזוכה אותו הצדיק בשלו הוא זוכה ששנינו כתוב ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו למה משום שה' הוא נחלתו אשרי חלקו מי שזוכה לחלק ירושה עליון זה זוכה בה בעולם הזה ובבית של העולם הזה זוכה בעולם הבא ובבית העליון הקדוש שכתוב ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם</p>
<p>פנ/א</p>	
<p>זכאה חולקיה דההוא זכאה דמדוריה עם מלכא בביתיה</p>	<p>אשרי חלקו של אותו צדיק שמדורו עם המלך בביתו.</p>
<p>רבי שמעון אמר זכאה חולקיה דההוא זכאה דזכי להאי דכתיב (ישעיה נח יד) אז תתענג על יהויה עם יהויה לא כתיב אלא על יהויה מאי על יהויה אתר דעלאין ותתאיין⁶ אתמשכן מיניה⁶¹ ותאבין לההוא אתר⁷ דכתיב (תהלים</p>	<p>רבי שמעון אמר אשרי חלקו של אותו צדיק שזוכה לזה שכתוב אז תתענג על ה' לא כתוב עם ה' אלא על ה' מה זה על ה' מקום שעליונים ותחתונים נמשכים ממנו ותאבים</p>

¹ ועיקר האדם הוא בעולמו של הקב"ה כדי שישמח עמו הקב"ה בעולמו האמיתי (אור יקר).
² וטובתו אינה טובה שלימה ולא רעתו רעה, לכך בחר הקב"ה להשכיר האדם מצותיו בעולם השלם שהוא עולם שבו שוכן הקב"ה, ועולם זה בית שער לעולם שבו הוא משכנו, לכך עיקר שכינה בהיכל לא בבית שער, ולכך עיקר דירת הצדיקים בהיכל לא בבית שער, שדירת בית שער אינה דירה (אור יקר).
³ משל הקב"ה הוא זוכה מה שאין כן בעולם הזה שאינו זוכה בשל הקב"ה בעצם (אור יקר).
⁴ ויש להקשות וכי ארץ ישראל אינה של הקב"ה, א"כ מה ה' הוא נחלתו, אלא ודאי כדפי' שעיקר שכינתו בעולם הבא, ועולם הזה אפילו א"י אינו עיקר לפני ירושת ארץ החיים האמיתיים שבו עיקר שכינה, והנה הכהנים אחוזים בהקב"ה בעולם הזה אחר המות בעולם הבא אע"ל שאין שם אלא הוא, והשתא נפיק ק"ו שאין עליו פירכא, אם בעולם הזה אמר הקב"ה שלא יהיה להם חלק בארץ מפני שחלקם בו וכו' (אור יקר).
⁵ פי' שיזכה שיהיה ה' נחלתו ולכך אמר זכי בה בעלמא וכו' כגון לוי שזכה בעולם הזה כל שכן בעולם הבא (מ"מ).
⁶ פי' אריך הוא "על ה'", שהוא למעלה מז"א, וטעם שלא הזכיר או"א, לפי שהם נכללים בדיקנא דא"א כמ"ש הרב (מ"מ).
⁷ עי' אד"ז רפח ע"ב: חד ארחא דנהיר בפלגותא דשערי דנפקי ממוחא הוא ארחא דנהירין ביה צדיקייא לעלמא דאתי, דכתיב וארח צדיקים כאור נוגה וגו' (משלי ד), וע"ד כתיב אז תתענג על יי' (ישעיה נח יד) ומהאי ארחא מתנהרין כל שאר ארחין דתליין בזעיר אנפין [תרגום: אורח אחד שמאיר באמצע השערות שיוצאים מהמוח הוא האורח שמאירים בו צדיקים לעתיד לבא, שנאמר "וארח צדיקים כאור נוגה וגו'". ועל זה נאמר "אז תתענג על ה'" ומזה האורח מאירים כל שאר הארחין התלויים בז"א.]. בפלגותא דשערי - כאן הוא תכלית התשוקה של כל העולמות. שכן כאן הוא מקום תיקון אריך, דהיינו תיקון הרישא חוורא ה"ה רישא תנינא. וכאשר נתקן א"א נתקנים כולם (בהגר"א על ספד"צ ג ע"ב ד"ה ונקרא כסופא). כאן הוא כללות השערות,

זהר פרשת יתרו

<p>קבא א) מאין יבא עזרי וכתיב (דניאל ז יג) ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי ותיאובתא ועונגא דצדיקיא לאסתכלא להווא זיוא דכל זיוא מיניה נפקא ואתמשכן מניה כל אינון כתרין</p>	<p>לאותו מקום שכתוב מאין יבא עזרי וכתוב ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי [ועד עתיק הימים מגיע ולפניו הקרבוהו] ותשוקת ועונג הצדיקים להסתכל לאותו זיו שכל זיו יוצא ממנו וממנו נמשכים כל אותם הכתרים.</p>
<p>תו אמר רבי שמעון תנינן בהאי קרא אז תתענג על יהו"ה סיפיה דקרא מה כתיב והרכבתיך על במותי ארץ על ההוא אתר דאקרי במותי ארץ¹⁶² איהו לעילא מהאי ארץ וההוא אתר דאקרי במותי ארץ היינו שמים והיינו דכתיב על במותי ארץ</p>	<p>עוד אמר רבי שמעון שנינו בפסוק זה אז תתענג על ה' בסוף הפסוק מה כתוב והרכבתיך על במותי ארץ על אותו מקום שנקרא במותי ארץ הוא למעלה מהארץ הזו ואותו מקום שנקרא במותי ארץ היינו שמים והיינו שכתוב על במותי ארץ.</p>
<p>על יהו"ה אמר רבי אבא אז תשב לא כתיב² אלא אז תתענג על יהו"ה היינו שמים דכתיב (תהלים נו ו) רומה על השמים אלהים</p>	<p>על ה' אמר רבי אבא לא כתוב אז תשב אלא אז תתענג על ה' היינו שמים שכתוב רומה על השמים אלהים.</p>
<p>והרכבתיך על במותי ארץ היינו ארץ החיים ממשמע דכתיב על במותי לאכללא ציון וירושלם דאקרון במותי ארץ³ והיינו שמים דלעילא וארץ דלעילא ומלה דאמר רבי שמעון הכי הוא וכלא חד דכתיב ועד עתיק יומיא מטה וגו' וכל הני מילי לאתהר חד סלקין</p>	<p>והרכבתיך על במותי ארץ היינו ארץ החיים ממשמע שכתוב על במותי להכליל ציון וירושלים שנקראו במותי ארץ והיינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה והדבר שאמר רבי שמעון כך הוא והכל אחד שכתוב ועד עתיק יומיא מטה וגו' [ועד עתיק הימים מגיע וגו'] וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.</p>

וכמו הקולטרא דקטפוי (לעיל הפח ע"א) ה"ה כלל הגלגלתא. והשערות הם בבחי' האותיות, ולכן יש מספר שערות כמס' האותיות, וכמו כן כאן הוא שורש כל האותיות הרי הוא האות י' (מ"א כ). על ה' - כאשר כ"ז האותיות נכללים בי', הרי שאז הן בסוד ע"ר נהורין, ומאירים לשערות הרי הם האותיות, ומזה יודעים הצדיקים כיצד להשיג את דרך החכמה. וזה סוד "אז תתענג על ה'" (ישעיה נח יד), שכן שם הוי"ה ב"ה הוא ביטוי לעצם הרצון המהוה את הכל, והוא סוד ושורש לכל. והנה הארחא הזה שבפלגותא דשערי הוא כנגד קוצו של י' שבשם, והוא בסוד "על הוי"ה", שכן שם הוא שורש להויית הכל. והנה בעולם הזה השגותיהם של הצדיקים אינו אלא בדברים המתהוים, ואילו לעלמא דאתי ישיגו משרשי הדברים האלו (מ"א כ). בד"א - בז"א תליין תרי"ג ארחין, הרי הן הדרכים העומדים לצדיקים להלך בעולם הזה על ידי תרי"ג המצוות המתנהרין מהשרש שלהם (הרי הוא אותיות התורה) (מ"א כא).

¹ ור"ל "ארץ" היא מלכות, "במותי ארץ" היא ז"א. "על במות ארץ" היינו א"א שהוא למעלה מכולם, ויש בחי' עונג ובחי' הרכיבה ובחי' אכילה דסיפא דקרא, שכולם מיני הארות (מ"מ).
² דאז משמע שמדבר על א"א שהוא יושב ע"ג הז"א, אבל השתא דכתיב אז תתענג על ה', ר"ל עונג ידידיה אמאן רמיא, ואמר על ה' שהוא הז"א, שמשם בא עונג לצדיקים (אור יקר)
³ פי' יסוד ומלכות ידידיה שנק' ציון וירושלים כנודע, ומלה דאמר ר"ש הכי הוא, פי' אע"פ שהפסוק מדבר על זר"ן שהם שמים וארץ, גם פי' ר"ש שמפרשו על א"א אמת (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>אמר רבי אבא לרבי שמעון לימא לי מר האי קרא כוליה במאי אוקימנא ליה דכתיב אז תתענג על יהו"ה והרכבתוך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך אמר ליה הא כלא אתמר דתפנוקא ועדונא על יהו"ה כתיב אתר דאיהו לעילא וכתיב ועד עתיק יומיא מטה וגו' על במתי ארץ כמה דאתמר</p>	<p>אמר רבי אבא לרבי שמעון יאמר לי האדון פסוק זה כולו במה בארנו אותו שכתוב אז תתענג על ה' והרכבתוך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך אמר לו הרי הכל נאמר שתפנוק ועדון על ה' כתוב מקום שהוא למעלה וכתוב ועד עתיק יומיא מטה וגו' [ועד עתיק הימים מגיע] על במתי ארץ כמו שנתבאר.</p>
<p>והאכלתיך נחלת יעקב אביך כמה דכתיב (בראשית כז כח) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו'¹ והיינו נחלת יעקב וברכתא דבריך יצחק ליעקב על האי שמים קאמר וברכיה בברכתא דזמינין בנוי דיעקב לאחיא בהוא מלא לזמנא דאתי דכתיב ויתן לך האלהים לך ולא לאחרא מטל השמים דביה זמינין מתיא לאחיא לזמנא דאתי דנפיק מעתיקא לזעירא דאפיז² ושריא בהאי שמים אסתכל רבי אבא ואמר השתא אשתמע כלא ואשתכח דברכתא דיצחק עלאה ממאי דחשבינא</p>	<p>והאכלתיך נחלת יעקב אביך כמו שכתוב ויתן לך האלהים מטל השמים וגו' והיינו נחלת יעקב והברכה שברך יצחק את יעקב על השמים הללו הוא אמר וברכו בברכה שעתידים בני יעקב להחיות באותו טל לעתיד לבא שכתוב ויתן לך האלהים לך ולא לאחר מטל השמים שבו עתידים המתים להחיות לעתיד לבא שיוצא מהעתיק לזעיר אנפין ושורה בשמים הללו התבונן רבי אבא ואמר עכשיו נשמע הכל ונמצאת ברכת יצחק עליונה ממה שחשבתי.</p>
<p>תאנא (תהלים קו ב) מי ימלל גבורת יהו"ה⁴ מי ימלל מי ידבר מבעי ליה אמר רבי חייא כמה דאת אמר (דברים כג כו) וקטפת מלילות בידך גבורת יהו"ה דסגיאין אינון ונפקין מגבורא חד ותאנא חד גבורה עלאה⁵ עטרא דעטרין מתעטרא ונפקין מיניה חמשין תרעין⁶ מנהון ימינא⁷ ומנהון שמאלא⁸ וכל חד וחד גבורה אתקרי⁹ וכל חד וחד מתעטרא בקרדיטי גליפין נהורין וכלהו אקרין גבורת יהו"ה</p>	<p>שנינו מי ימלל גבורות ה' מי ימלל היה צריך להיות מי ידבר אמר רבי חייא כמו שנאמר וקטפת מלילות בידך גבורות ה' שרבים הם ויוצאים מגבורה אחת ושנינו גבורה עליונה אחת עטרת העטרות מתעטרת ויוצאים ממנה חמשים שערים מהם ימינה ומהם שמאלה וכל אחת נקראת גבורה וכל אחת ואחת מתעטרת באורות של חקיקות גבוהות³ וכולם נקראות גבורות ה'.</p>
<p>אמר רבי חייא גבורת יהו"ה חסר¹⁰ כתיב¹¹ דהא כלהו כלילין בדא ישמיע כל תהלתו דא</p>	<p>אמר רבי חייא גבורת ה' חסר כתוב שהרי כולם כלולים בזה ישמיע כל</p>

¹ עי' ח"א קמג ע"א: ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ (שם כח) הא מלעילא ומתתא בחבורא חדא. מלעילא - מלעילא שמים ת"ת, ומלתתא מלכות בחבורא חדא. ולכך הקדימה המלכות קודם היסוד לגבי הת"ת והטעם שאין טל לשמים אלא להשפיע במלכות, כדכתיב פתחי לי אחותי וכו' שראשי נמלא טל ומשמני הארץ הוא מצד טל השמים ודאי (אור יקר שם).

² פי' ויתן לך האלהים, שהיא מלכות, מטל הבא מא"א, לשמים שהוא ז"א (מ"מ).

³

⁴ סד ע"א (הערת הזהר).

⁵ פי' בינה (מ"מ).

⁶ פי' ה"ג שנק' נ' שערי בינה (מ"מ).

⁷ פי' כגון גבורה דחסד וגבורה דנצח (מ"מ).

⁸ כגון גבורה דגבורה וגבורה דהוד (מ"מ)

⁹ פי' אע"פ שאמרנו מנהון ימינא, כולם הם גבורות, אלא לגבורה דחסד ודנצח קרי להו ימינא (מ"מ).

¹⁰ לפנינו מלא ואין זה חדש בין חז"ל ובעלי המסורה כידוע (הערת הזהר).

¹¹ פי' בינה (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>הוא שכינת זיו יקריה¹ דקודשא בריך הוא דכתיב (חבקוק ג ג) ותהלתו מלאה הארץ</p>	<p>תהלתו זוהי שכינת זיו כבוד הקדוש ברוך הוא שכתוב ותהלתו מלאה הארץ.</p>
<p>אמר רבי שמעון כתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו' שם האחד פישון וגו' הא אלין בשמהן אקרון והני ארבע מההוא נהר דנפיק אתמשכן מה שמיה דההוא נהרא דנפיק אמר רבי שמעון² יובל שמיה דכתיב (ירמיה יז ח) ועל יובל ישלח שרשיו וכתיב ולא ימיש מעשות פרי מאי טעמא לא ימיש³ משום דעל יובל ישלח שרשיו ועל דא כתיב (ישעיה נח יא) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו ובגין כך כתיב יוצא⁴ יוצא ואינו פוסק</p>	<p>אמר רבי שמעון כתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן וגו' שם האחד פישון וגו' הרי אלה נקראים בשמות וארבעה הללו מאותו נהר שיוצא הם נמשכים מה שם אותו הנהר שיוצא אמר רבי שמעון שמו יובל שכתוב ועל יובל ישלח שרשיו וכתוב ולא ימיש מעשות פרי למה לא ימיש משום שעל יובל ישלח שרשיו ועל זה כתוב וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו ומשום כך כתוב יוצא יוצא ואינו פוסק.</p>
<p>תאנא אמר רבי שמעון כתיב וידבר אלהים את כל הדברים וגו' וידבר בגין לאכרזא מילין דתאנא בשעתא דקודשא בריך הוא אתגלי ושארין למלא עלאין ותתאין אתחלחו ונפקו נשמתהון דישראל</p>	<p>שנינו אמר רבי שמעון כתוב וידבר אלהים את כל הדברים וגו' וידבר כדי להכריז דברים ששנינו בשעה שהתגלה הקדוש ברוך הוא והתחיל לדבר עליונים ותחתונים התחלחו ויצאו נשמותיהם של ישראל.</p>
<p>ותאנא ההוא מלה הוה טאם מלעילא לתתא ומתגלפא בארבע רוחי עלמא⁵ וסלקא ונחתא⁶ כד סלקא אשתאבא מטורי דאפרסמונא⁷</p>	<p>ושנינו אותו דיבור היה טס מלמעלה למטה ונחקק בארבע רוחות העולם ועולה ויורד כשעולה נשאב מהרי אפרסמון</p>
<p>פג/ב</p>	
<p>דכיא⁸ ואשתאבא בההוא טלא דלעילא⁹ ואסחר בסחרניהון דישראל¹⁰ ותבת בהון נשמתהון¹¹ ואסחר ומתגלפא באתריה בלוחי אבנא¹² וכן כל מלה ומלה¹</p>	<p>זך ונשאב באותו טל שלמעלה וסובב סביב ישראל ושבה בהם נשמתם וסובב ונחקק במקומו בלוחות אבן וכן כל מלה ומלה.</p>

¹ פי' דריש "ישמיע" לשון קבוע, כמו "וישמע שאול" שר"ל יקבע כל הגבורות הנז', במ' בנוי שהיא בנינה מגבורות דאימא שהם חמשה, וז"ש ישמיע כל, דהיינו הב"ל בתהלתו שהיא מלכות. ומ"ש "והני ד' מההוא נהר כו", כתב הרב בספר הכוונות, ונהר בינה יוצא מעדן מאבא, הגן הוא ז"א, ומשם דהיינו, מבינה הנז' יפרד והיה לד' ראשים, שהם ד' ראשים דז"א, עכ"ל. ובזה מובן לשון זה (מ"מ).

² ויקרא נה ע"א (הערת הזהר).

³ פי' כיון שז"א ישלח שרשיו על יובל שהיא בינה לכך לא ימיש מעשות פרי תמיד דהיינו נשמות הצדיקים (מ"מ).

⁴ ויקרא סה ע"ב (הערת הזהר).

⁵ חגת"ם (מ"מ).

⁶ פי' דאורייתא מן הבינה נפקת, והיתה נכללת בז"א שהוא ו"ק, וזהו ד' רוחות, וסלקא ונחתא הוא מעלה ומטה, ומשם נחתת עד המלכות (זהר הרקיע).

⁷ מנה"י דבינה (מ"מ).

⁸ שאין שם דין ולא אחיזת החצונים (אור יקר).

⁹ דהיינו יר"ד ה"א וא"ו לאותיות יה"ו ואחר שיוצא בסוד תחיית המתים מלמעלה (אור יקר).

¹⁰ להחזיקם (אור יקר).

¹¹ וקושרם בגופם, ואחר שפעלה חיים לישראל שיקבלו התורה (אור יקר).

¹² שאמלא כן לא היתה מתגלפת בלוחות משום דלמתים אין תורה נתנית, אמנם אחר שהחיה אותם וכו' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>אמר רבי שמעון כל מלה ומלה הוה מליא⁴ בכל אינון טעמין בכל אינון מלין גזרין אגרין ועונשין רזין וסתרין כאסקופא⁵ (נ"א כאסקופא) דא דאיהי מליא מכלא</p>	<p>אמר רבי שמעון כל מלה ומלה היתה מלאה בכל אותם טעמים בכל אותם דברי גזרות שכרים ועונשים סודות וסתרין כאוצר² (כצנצנת³) זה שהוא מלא מן הכל.</p>
<p>ובשעתא דהוה נפיק ההוא מלה אתחוי חד⁶ וכד הוה מתגלפא באתרוי⁷ אתחזון בההוא מלה שבעין ענפין⁸ דסלקין בגוה וחמשיין⁹ כתרין (נ"א רתיכין) חסר חד מהאי גיסא וחמשיין חסר חד¹⁰ מגיסא אחרא כפטישא דא בזמנא דאיהו בטש בטנרא כמה דאת אמר (ירמיה כג כט) וכפטיש יפוצץ סלע והוה חמאן כל ישראל עינא בעינא והוה חדאן</p>	<p>ובשעה שהיה יוצא אותו הדיבור נראה אחד וכשהיה נחקק במקומו נראו באותו הדיבור שבעים ענפים שעולים לתוכה וחמשים כתרים (מרכבות) חסר אחד מצד זה וחמשים חסר אחד מצד האחר כמו הפטיש הזה בזמן שהוא מכה בסלע כמו שנאמר וכפטיש יפוצץ סלע והיו כל ישראל רואים עין בעין והיו שמחים.</p>
<p>וכלהו דרין בתראין כלהו אודמנו לתמן וכלהו קבילו אורייתא בטורא דסיני דכתיב (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה¹¹ וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום וכלהו כל חד וחד כדקא חזי ליה וכלהו חמאן ומקבלין מלין</p>	<p>וכל הדורות האחרונים כולם הזדמנו לשם וכולם קבלו תורה בהר סיני שכתוב כי את אשר ישנו פה וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום וכולם כל אחד ואחד כראוי לו וכולם רואים ומקבלים דברים.</p>
<p>אלהים דא גבורה את דאתכליל בימינא כמה דתנינן (בראשית א א) את השמים דאיהו ימינא ואת הארץ דאיהו שמאלא דכתיב (ישעיה מח יג) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים וימינא דא הוא את כל לאכללא כל שאר כתרין הדברים מתקשרן דא בדא האלה כל אינון טעמין כל אינון רזין כל אינון סתרין גזרין ועונשין</p>	<p>אלהים זו גבורה את שנכלל בימין כמו ששנינו את השמים שהוא ימין ואת הארץ שהוא שמאל שכתוב אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים וימין זה הוא את כל לכלל את כל שאר הכתרים הדברים מתקשרים זה בזה האלה כל אותם טעמים כל אותם סודות כל אותם סתרין גזרות ועונשים.</p>
<p>לאמר למהוי ירותא לכלא דכתיב (דברים</p>	<p>לאמר להיות ירושה לכל שכתוב</p>

¹ וא"ת כמה פעמים מתו שכל מלה יחיה ואתם, ואפשר שאהדר אשאר, או אפשר וכן כל מלה ומלה יש בה כח זה, לכך כולם נשתתפו ועשו ענין זה (אור יקר).

²

³

⁴ מטעם שהיתה מושכת מלמעלה היתה כלולה מימין ומשמאל, דהיינו ו' עניינים: הא', מילין, שהם ביאורים המילה בעצמה, הב', "גזרין" הם סייגים ועניינים דרבנן. הג' "אגרין" שכר המצוה מימין. הד', "ועונשין" מהשמאל, והם ביאורי המלה מנצח או מת"ת הכל ענין א' וגזירות ממלכות או הוד, שהמלכות על הוד אלהים צבאות כנודע. הה' "רזין, הו' "סתרין" הם מהיסוד והת"ת המסתתר בסוד הדעת, והמלה בעצמה מלכות (אור יקר).

⁵

⁶ מצד אחדות עליון (אור יקר).

⁷ למטה ששם המלכות מסתעפת בענפיה ולכך היא מראה עשר ספירות (אור יקר).

⁸ כנגד ז' ספירות כלולות כל א' מעשר הם שבעים והיינו ע' פנים לתורה (אור יקר).

⁹ ובזה יובן כי פעמים אומרים ע' פנים לתורה ופעמים אומרים מ"ט פנים טהור וכו' כי תרווייהו איתנהו והוא כי ב"פ מ"ט גימ' צ"ח והם כ"ו ע"ב (רח"ו). ור"ל ע' ענפין הם ע"ב כי שנים שהם שני סופרים אינם בחשבון כנודע, וכן ב"פ מ"ט הם ב"ו ע"ב נמצא שהכל אחד (מ"מ).

¹⁰ מצד החכמה והבינה שהם י"ה ה"י הם "חמשים כתרין חסר חד" דהיינו מ"ט פנים טמא מהשמאל, ומ"ט פנים טהור מן הימין ולפי שיאנם חמשים שלמים יש בהם דין והם מ"ט מן השמאל והיינו ה"י משם אלהים, י"ה משם יהוה מן הימין והיינו בסוד ז' ספירות ז' פעמים, והיינו "כפטישא דא"ת"ת (אור יקר).

¹¹ לעיל ח"א צא ע"א ושמו"ר פכ"ח סי' ו' ופדר"א פמ"א (לש"ו).

זהר פרשת יתרו

<p>לג ד) תורה צוה לנו משה מורשה וגו' דאי תימא לגלאה מה דלא אצטריך לגלאה לכל בר נש כתיב אנכי יהויה אלהיך כמה דאנא טמירא וסתים כך יהיו מלין אלין טמירין וסתימין בלבך</p>	<p>תורה צוה לנו משה מורשה וגו' שאם תאמר לגלות מה שלא הצטרך לגלות לכל אדם כתוב אנכי ה' אלהיך כמו שאני טמיר ונסתר כך יהיו הדברים הללו טמירים ונסתרים בלבך.</p>
<p>דבר אחר וידבר אלהים¹ חד את כל הדברים האלה לאמר הא חמש דרגין אחרנין² רבי יהודה אמר וידבר אלהים גבורה את ימינא כל דא ודא³ (האלה אינון דאתגליין⁴ דכתיב וכל העם ראים את הקולת דבר אחר כל) אמר רבי יצחק לאכללא אברהם⁵ דכתיב (בראשית כד א) ויהויה ברך את אברהם בכל</p>	<p>דבר אחר וידבר אלהים אחד את כל הדברים האלה לאמר הרי חמש דרגות אחרות רבי יהודה אמר וידבר אלהים גבורה את ימין כל זה וזה (האלה אותם שנתגלו שכתוב וכל העם רואים את הקולות נ"א דבר אחר כל) אמר רבי יצחק לכלל את אברהם שכתוב וה' ברך את אברהם בכל.</p>
<p>הדברים לאכללא שאר כתרין דאתכסיין⁶ האלה אינון דאתגליין⁷ וכתיב וכל העם ראים את הקולת לאמר⁸ דא הוא דכתיב (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה וכתיב (ירמיה ג א) לאמר הן ישלח איש את אשתו</p>	<p>הדברים לכלל שאר הכתרים המכסים האלה אלו שהתגלו וכתוב וכל העם רואים את הקולות לאמר זהו שכתוב אשת חיל עטרת בעלה וכתוב לאמר הן ישלח איש את אשתו.</p>
<p>אמר רבי יצחק אמאי אתיהיבת אורייתא באשא וחשוכא דכתיב (דברים ד יא) וההר בוער באש עד לב השמים ענן וערפל דכל מאן דישתדל באורייתא אשתזיב מאשא אחרא דגיהנם ומחשוכא דמחשכין כל שאר עמין לישראל דבזכותיה דאברהם אשתזיבו ישראל מאשא דגיהנם</p>	<p>אמר רבי יצחק למה נתנה תורה באש וחשכה שכתוב וההר בוער באש עד לב השמים חשך ענן וערפל שכל מי שיעסוק בתורה ינצל מאש אחרת של הגיהנם ומהחשך שמחשיכים כל שאר העמים לישראל שבזכות אברהם נצלו ישראל מאש הגיהנם.</p>
<p>דתניא אמר ליה קודשא בריך הוא לאברהם כל זמנא דבניך ישתדלון באורייתא ישתזבון מאלין ואי לא הא נורא דגיהנם דשלטא בהו וישתעבדון ביני עממיא אמר ליה בתרי קטורי לא מזדקפן מלין אלא אי ניהא קמך ישתזבון מנורא דגיהנם וישתעבדון ביני עממיא עד דיתובון גבך אמר ליה יאות הוא ודאי הדא הוא דכתיב (דברים לב ל) אם לא כי צורם מכרם מאן הוא צורם דא הוא אברהם דכתיב (ישעיה נא א) הביטו אל צור העצבתם ויהויה הסגירם דא קודשא בריך הוא דאסתכם על ידוי</p>	<p>ששינונו אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם כל זמן שבניך יעסקו בתורה הם ינצלו מאלה ואם לא הרי אש הגיהנם תשלט בהם וישתעבדו בין העמים אמר לו בשני קשרים לא יקומו הדברים אלא אם נוח לפניך שינצלו מאש הגיהנם וישתעבדו בין העמים עד שישובו אליך אמר לו יפה זה ודאי זהו שכתוב אם לא כי צורם מכרם מיהו צורם זהו אברהם שכתוב הביטו אל צור חצבתם וה' הסגירם זה הקדוש ברוך הוא שהסכים על ידו.</p>

¹ בינה (מ"מ).

² חגתנ"ה שבהם מתפשטת הבינה (מ"מ).

³ פי' מתקשר גבורה בחסד וחסד בגבורה, א"נ ה"י ת"ת שכולל חו"ג והיינו שאמר כל דא ודא (מ"מ).

⁴ פי' נה"ם כי נה"י נק' לבר מגופא ומלכות נגלית (מ"מ).

⁵ פי' "כל" היינו חסד, ולפי זה "את כל" כולם על החסד, ו"אלהים" שהיא גבורה נכללה בחסד

(מ"מ).

⁶ פי' כחב"ד (מ"מ).

⁷ פי' נה"י (מ"מ).

⁸ פי' מלכות (מ"מ).

96

זהר פרשת יתרו

<p>אמר רבי יהודה מיום שיצאו ישראל ממצרים עד יומא דאתיהיבת אורייתא חמשיין יומין הוו מאי טעמא אמר רבי יהודה משום אינון שני דיובלא דכתיב (ויקרא כה י) וקדשתם את שנת החמשים שנה</p>	<p>אמר רבי יהודה מיום שיצאו ישראל ממצרים עד היום שנתנה בו תורה היו חמשים יום למה אמר רבי יהודה משום אותן שנות היובל שכתוב וקדשתם את שנת החמשים שנה.</p>
<p>תאנא אמר רבי שמעון ההוא יובלא אפיק לון לישראל ממצרים ואי תימא דיובלא ממש אלא¹ מסטרא דיובלא הוה² ומסטרא דיובלא אתער דינא על מצראי ובגיני כך חמשיין אלין דיובלא הוו</p>	<p>שנינו אמר רבי שמעון אותו היובל הוציא את ישראל ממצרים ואם תאמר שיובל ממש אלא מצד היובל היה ומצד היובל התעורר דין על המצרים ולכן חמשים ימים אלה היו של היובל.</p>
<p>תאנא לקבל דא חמשיין זמנין אתמר ואדכר באורייתא נמוסין דמצרים³ ושבחי אינון כלהו אשר</p>	<p>שנינו כנגד זה חמשים פעמים נאמר ונזכר בתורה הנהגות מצרים וכולם הם שבחים אשר</p>
פד/א	
<p>הוצאתיך (דברים ה טו) ויוציאך (שמות יג ט) כי ביד חזקה הוציאך וכלהו זמני חמשיין אינון ולא יתיר משום דכלא ביובלא אתער ומסטרא דיובלא אתא כלא ובגיני כך אורייתא דאתי מגבורה⁴ אתערת בימינא דכתיב</p>	<p>הוצאתיך ויוציאך כי ביד חזקה הוציאך וכל הפעמים הם חמשים ולא יותר משום שהכל התערט ביובל ומצד היובל הכל בא ולכן תורה שבאה מגבורה התערטה בימין שכתוב כי מימינו אש דת למו ושנינו חמשה</p>

¹ מו ע"ב פה ע"ב (הערת הזהר).

² כתב המד"ל וז"ל, מסטרא דיובלא פחד יצחק וכאן נראה שסותר מ"ש בשאר מקומות, עכ"ל. וכוונתו שבמקומות אחרים אמר שהגאולה היתה מצד היובל דהיינו הבינה וכנזכר בפרשת בשלח מו ע"א וכן במקומות אחרים, ואשתמיטיה דרוש דור דעה (ע"ח שער לב פרק א) (רמ"ז) [ז"ל הע"ח: לא אמר מיובלא אלא מסטרא דיובלא, ר"ל מהצדדים דיובל. כי הנה אין בינה עצמה נקרא יובל, אלא היסוד שלה לבד, וז"ס (ירמיה יז ח) על יובל ישלח שרשיו, שהוא הנהר העליון יסוד דאמא, ושמו יובל. והנה יסוד אבא מלובש בתוכו ומוקף מבפנים מכל צדדיו הנתון ביסוד אמא. גם עניינו הוא כי אחר שנפסק יסוד דאמא בחזה דז"א, שם בקצתו התחתון יוצא ומתגלה יסוד דאבא, וז"ש מסטרא דיובלא, ר"ל מיסוד דאבא היוצא מקצה התחתון של יובלא שהוא יסוד אמא.]. פי' דמסטרא דיובלא נפקי על ידי הארתה במלכות כמ"ש לעיל בפרשת בא אל פרעה (מ"מ).

³ עי' ז"ח כז ע"א: ז"ל בשלימות: ישראל כד הוו במצרים אסתאבו ואתנפו גרמיהון בכל זיני מסאבו עד דהוו שראן תחות ארבעים ותשע חילי דמסאבותא וקב"ה אפיק יתהון מתחות פולחן כל שאר חילין ועוד דאעיל יתהון במ"ט תרעי דסוכלתנו לקבליהון מה דלא אתני עם אברהם אלא לאפקותהון ממצרים והוא עביד טיבותיה וחסדיה עמהון ובג"כ תשכח באורייתא חמשיין זמנין יציאת מצרים לאחזאה לכל בני עלמא חסדא דעבד קב"ה עם ישראל דאפיק יתהון מאינון חילין דמסאבו ואעיל לון לגו חילין דדכיו דהיינו חמשיין תרעין דסוכלתנו ודא איהו דאנן מנן להו מיומא טבא דפסחא ואנן מנן יומי ושבועי. [תרגום: ישראל כשהיו במצרים נטמאו וטנפו עצמם בכל מיני טמאה עד שהיו שרויים תחת ארבעים ותשעה כחות של טמאה והקדוש ברוך הוא הוציא אותם מתחת עבודת כל שאר הכחות. ועוד שהכניס אותם לארבעים ותשעה שיערי השכל כנגדם מה שלא התנה עם אברהם אלא להוציאם ממצרים והוא עשה טובו וחסדו עמם. ומשום כך תמצא בתורה חמשים פעמים יציאת מצרים להראות לכל בני העולם החסד שעשה הקדוש ברוך הוא עם ישראל שהוציא אותם מאותם כחות הטמאה והכניס אותם לתוך כחות הטהרה שהינו חמשים שיערי בינה. וזהו שאנו מונים להם מיום טוב של פסח ואנו מונים ימים ושבעות] (דע"ה ח"ב קכב ע"ג).

⁴ התורה הנה הוא ג"כ מהאור דגבורות, אש שחורה ע"ג אש לבנה (שיה"ש רבה פ"ה סוף פסוק יא), ולכן נקראת (דברים לג ב) אש דת, וכן אמרו סוף מכות (כד ע"א) מפי הגבורה שמענום (דע"ה ח"ב דף עה ע"ג).

זהר פרשת יתרו

<p>(דברים לג ב) מימינו אש דת למו ותניא חמשה קלין הוו וכלהו אתחזיאו בהו¹ ואתכלילו בהו ואתעטרו בדא²</p>	<p>קולות היו וכולם נראו בהם ונכללו בהם והתעטרו בזה.</p>
<p>אמר רבי שמעון בההוא זמנא דקבילו ישראל אורייתא יובלא דא אעטר בעטרוי לקודשא בריך הוא³ כמלכא דאתעטר בגו חיליה דכתיב (שיר ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו מאן אמו דא יובלא ויובלא אתעטרה⁴ בחודה ברחימו בשלימו⁵ דכתיב (תהלים קיג ט) אם הבנים שמחה מאן אם הבנים אמר רבי שמעון דא יובלא</p>	<p>אמר רבי שמעון באותו זמן שקבלו ישראל תורה היובל הזה עטר בעטרותיו את הקדוש ברוך הוא כמלך שהתעטר בתוך חילו שכתוב צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו מי זו אמו זה היובל והיובל התעטר בשמחה באהבה בשלמות שכתוב אם הבנים שמחה מי זו אם הבנים אמר רבי שמעון זה היובל.</p>
<p>אמר רבי יהודה על דא כתיב (משלי כג כה) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך מאן אביך ואמך אמר רבי יהודה כמה דאוקמוה בספרא דצניעותא דכתיב (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמך לא תגלה ווי למאן דגלי ערייתהו⁶</p>	<p>אמר רבי יהודה על זה כתוב ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך מי זה אביך ואמך אמר רבי יהודה כמו שבארוה בספרא דצניעותא שכתוב ערות אביך וערות אמך לא תגלה אוי למי שמגלה ערותם.</p>
<p>תאנא אמר רבי יצחק בשעתא דקודשא בריך הוא אתגלי בטורא דסיני אודעזע טורא ובשעתא דסיני אודעזע כל שאר טורי עלמא אודעזעו והוו סלקין ונחתין עד דאוישט קודשא בריך הוא ידוי עליהו ואתישבו וקלא נפקא ומכרזא (תהלים קיד ה) מה לך הים כי תנוס הירדן תסוב לאחור ההרים תרקדו כאילים וגו'</p>	<p>שנינו אמר רבי יצחק בשעה שהקדוש ברוך הוא התגלה בהר סיני הזדעזעו ההר ובשעה שסיני הזדעזעו כל שאר הרי העולם הזדעזעו והיו עולים ויורדים עד שהושיט הקדוש ברוך הוא ידו עליהם והתישבו וקול יוצא ומכריז מה לך הים כי תנוס הירדן תסוב לאחור ההרים תרקדו כאילים וגו'.</p>
<p>ואינן תבאן ואמרין מלפני אדון חולי ארץ אמר רבי יצחק מלפני אדון דא אימא דכתיב אם הבנים שמחה חולי ארץ דא אימא תתאה מלפני אלוה יעקב דא הוא אבא דכתיב (שמות ד כב) בני בכורי ישראל ועל האי כתיב בעטרה שעטרה לו אמו</p>	<p>והם שבים ואומרים מלפני אדון חולי ארץ אמר רבי יצחק מלפני אדון זו האם שכתוב אם הבנים שמחה חולי ארץ זו האם התחתונה מלפני אלוה יעקב זהו האב שכתוב בני בכורי ישראל ועל זה כתוב בעטרה שעטרה לו אמו.</p>
<p>מהו בעטרה אמר רבי יצחק כמה דכתיב</p>	<p>מה זה בעטרה אמר רבי יצחק ככתוב ושאל ואנשיו עוטרים אל דוד</p>

¹ פי' הקולות העליונים שהם חג"ת נה"י היו נראים בקולות התחתונים שהם חשך ענן וערפל, כמ"ש לעיל דף פא ע"א הוה מתגלפי בחשוכא עננא וקבלא וכו', אבל מ"ש לעיל חשך ענן וערפל, הם גבורה הוד מלכות דאצילות, הכא אי אפשר לסבור כן, שהרי אמר חמשה קלין שהם חג"ת נה"ה דאצילות, היו נראים על ידי חשוכא וכו', אלא יסבור חשך ענן וערפל הם גבורה הוד מלכות, דבי"ע (מ"מ).

² פי' ישראל נתעטרו בקולות אלו (מ"מ).

³ פי' בינה נתנה מוחין לד"א (מ"מ).

⁴ פי' שגם בינה קבלה מוחין מאריך כנודע, ולכן נקט בחדווא נגד מוח חכמה, ששם השמחה. ורחימו נגד מוח בינה, כי בינה נק' אהבה רבא (מ"מ).

⁵ נגד הדעת, ששלימותו על ידי הדעת (מ"מ).

⁶ פי' שמסלק נה"י דא"א שהם מוחין דז"א מכסי פתחהא (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>(ש"א כג כו) ושאלו ואנשיו עומרים את דוד משום דמתעטר בחוורא¹ בסומקא ובירוקא בכל גוונין דכלהו כלילין ביה ואסתחרן ביה אמר רבי יהודה בעטרה שעטרה לו אמו מאן עטרה דכתיב (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר וכתיב (שם ס ז) ובית תפארתי אפאר</p>	<p>משום שמתעטר בלבן ובאדום ובירוק בכל הצבעים שכולם כלולים בו ומקיפים בו אמר רבי יהודה בעטרה שעטרה לו אמו מי זו העטרה שכתוב ישראל אשר בך אתפאר וכתוב ובית תפארתי אפאר.</p>
<p>אמר רבי יצחק אורייתא אתיהיבת באשא אוכמא² על גבי אשא חוורא³ לאכללא ימינא בשמאלא⁴ ושמאלא דאתחזר ימינא⁵ דכתיב מימינו אש דת למו⁶</p>	<p>אמר רבי יצחק תורה נתנה באש שחורה על גבי אש לבנה לכלל ימין בשמאל ושמאל שחזור לימין שכתוב מימינו אש דת למו.</p>
<p>אמר רבי אבא בשעתא דתננא דסיני הוה נפיק⁷ סליק אשא ומתעטר בההוא תננא⁸ באתגלייא כאתכלא⁹ דא וסליק ונחית וכל ריחין ובוסמין דבגנתא דעדן הוה סליק ההוא תננא בחיזו דחוור וסומק ואוכם¹⁰ הדא הוא דכתיב (שיר ג ו) מקטרת מר ולבונה מכל אבקת רוכל¹¹</p>	<p>אמר רבי אבא בשעה שעשן של סיני היה יוצא עולה אש ומתעטר באותו עשן בגלוי כאשכול הזה ועולה ויורד וכל הריחות והבשמים שבגן עדן היה מעלה אותו עשן במראה של לבן ואדום ושחור זהו שכתוב מקטרת מר ולבונה מכל אבקת רוכל.</p>
<p>ההוא תננא¹³ מאן הוה אמר רבי יצחק¹⁴ שכינתא¹⁵ דאתגלי לתמן כמה דאת אמר (שיר שם) מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן אמר רבי יהודה למה לך כל זה הרי פסוק שלם הוא שכתוב והר סיני עשן כולו</p>	<p>אותו עשן מה היה¹² אמר רבי יצחק שכינה שנגלתה לשם שנאמר מי זאת עולה מן המדבר כתימרות עשן אמר רבי יהודה למה לך כל זה הרי פסוק שלם הוא שכתוב והר סיני עשן כולו</p>

¹ פ"ה הם גווני חג"ת חוור סומק ירוק, והז"א נתעטר באינן גווני, אבל ר' יהודה מפרש על המוחין ממש, ולכך אמר בעטרה שעטרה לו אמו (מ"מ).

² מצד הגבורה שהיא שחורה בדיניה החזקים (אור יקר).

³ חסד (אור יקר).

⁴ והיה אפשר זה על דרך היות הימין והשמאל מתייחדים בהשוואה אחת, או על ידי היות החסד הולך אל הגבורה, ונכללת בה, לזה אמר שאינו בשום דרך מאלו אלא הגבורה באה אל החסד ונכללת בה, ולכך מתבטלים דיניהם מכל וכל (אור יקר).

⁵ והיינו אש שחורה באה ונכתבת על גבי אש לבנה, א"כ אש לבנה מחזקת אש שחורה בעצמה (אור יקר).

⁶ הנה אש היינו הגבורה, אש שחורה, וקאמר דאתי מימינא האש דת, מורה שנכלל השמאל בתוך הימין כדפי'. הנה העשן דסיני הוא כעין התעוררות העולה ממטה למעלה מהאור שהיא מקבלת מלמעלה, ולכך נפיק מעובי הארץ, ממציאותה אל מציאות הספירות (אור יקר).

⁷ פ"ה מלכות הנק' תננא שהיתה בסיני כמ"ש בסמוך כשהיתה מגלה הארותיה, סליק אשא שהם הגבורות דאימא, ומתעטר בתוך התננא, דהיינו שמקבלת הארה מבינה (מ"מ).

⁸ בעלייתו עולה ונכלל בכללות המדות הנזכרות (אור יקר).

⁹ שהוא נסבך בענפיו ענביו, כך היה דמות העשן כאשכול, מטעם היותו רמוז בכללות, ומטעם שהיה עולה ויורד קושר עליונים בתחתונים היה בכללותו על ריחי ג"ע (אור יקר).

¹⁰ "חוור" חסד, "סומק" גבורה, "אוכם" מלכות, בין ב' זרועות, "מכל אבקת רוכל" היא המלכות "מור ולבונה" חסד וגבורה, הרי גוונין וריחין (אור יקר).

¹¹ מר הוא חסד, כמ"ש הרב בכוונת הקטרת והיינו חוור, ולבונה אור מקיף שהיא דין כנודע והיינו סומק, מכל אבקת רוכל היא המלכות שכלולה מהכל והיא אוכם (מ"מ).

¹²

¹³ שלא היה מדבר גשמי נשרף (אור יקר).

¹⁴ נח ע"ב (הערת הזהר).

¹⁵ מציאות השכינה, ודחק להביא ראיה מהפסוק, מי זאת, שאין הפסוק מדבר בסיני, לזה אמר "למה לך כולי האי" דוחקיה להביא ראיה (אור יקר).

¹⁶ מלכות (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן אשרי העם שראו את זה וידעו את זה.	אשר ירד עליו יהוה ² באש ³ ויעל עשנו ⁴ כעשן הכבשן זכאה עמא דחמאן דא וידעין דא
אמר רבי חייא כשנחקקו האותיות בלוחות האבן היו נראים משני צדדים מצד זה ומצד זה והלוחות היו מאבן סנפירינון ונחקקו ונתכסו באש לבנה והאותיות היו מאש שחורה וחקוקים בשני צדדים מצד זה ומצד זה.	אמר רבי חייא כד אתגליפו אתון בלוחי אבנא הוו מתחזיין בתרין סטריין ⁵ מסטרא דא ומסטרא דא ולוחין מאבן סנפירינון הוו ואתגליפו ואתחפיין באשא חוורא ואתון הוו מאשא אוכמא ומתגלפן בתרין סטריין ⁶ מסטרא דא ומסטרא דא
אמר רבי אבא הלוחות היו בעיניהם והאותיות היו טסות ונראות בשני סוגי אישות ⁷ אש לבנה ואש שחורה להראות כאחד ימין ושמאל שכתוב אורך ימים בימינה בשמאלה וגו' והרי כתוב מימינו אש דת למו אלא מצד הגבורה זה היה ונכללת בימין ולכן אש לבנה ואש שחורה.	אמר רבי אבא לוחין הוו בעיניהו ואתון הוו טאסין ומתחזיין בתרין אשיין ⁸ אשא חוורא ואשא אוכמא לאתחזאה כחדא ימינא ושמאלא דכתיב (משלי ג טז) ארך ימים בימינה בשמאלה וגו' ⁹ והא כתיב ¹⁰ מימינו אש דת למו ¹¹ אלא מסטרא דגבורה הוה ואתכלילת בימינא ¹² ובגין כך אשא חוורא ואשא אוכמא
שנינו כתוב והלוחות מעשה אלהים המה וגו' (מעשה אלהים ודאי) אמר רבי יהודה כתוב והלחת [משמע] אחד שנים היו ונראים אחד ועשר אמירות חקוקות בהם חמש כלולות בחמש להיות הכל ימין מעשה אלהים המה ודאי.	תאנא כתיב (שמות לב טז) והלחת מעשה אלהים המה וגו' (מעשה אלהים ודאי) אמר רבי יהודה והלחת כתיב חד תרי הוו ומתחזיין חד ועשר אמירן מתגלפי בהו חמש כלילן בחמש למהוי כלא ימינא מעשה אלהים המה ודאי ¹³
רבי יצחק אמר של סנפירינון היו	רבי יצחק אמר של סנפירינון הוו ¹⁴
	פד/ב
ושתי אבנים היו והאבנים היו סתומות נשב הקדוש ברוך הוא ברוח	ותרין אבנין הוו ¹⁵ ואבנין הוו סתימאן נשיב קודשא בריך הוא ¹ ברוחא ² ואתפשטו

¹ מעלה התעוררות (אור יקר).

² "הוי"ה" ת"ת, עליו באש היה הייחוד מצד הגבורה (אור יקר).

³ פי' שירד ז"א להר סיני עם המלכות שנקרא אש ועי' דף פו ע"א שאמר כן הזהר בהדיא (מ"מ).

⁴ כמו שהיה היחוד בגלוי כך היה עולה ההתעוררות בגלוי (אור יקר).

⁵ פי' שמצד זה קורא מה שבצד האחר (מ"מ).

⁶ היו האותיות נקראות ביושר מב' סטריין, ולדבירו היו האותיות אש שחורה מתהפכות מכל צד ונקראות ברוחניותם, ואש לבנה קבועה בקביעות הלוחות והרי זה חילוק בין אש לבנה לאש שחורה, לזה פי' ר' אבא ואמר שהלוחות מצד גשמיותם לא היה כתוב בהן שום כתיבה גשמית אלא "לוחין הוו בעיניהו" גשמיות (אור יקר).

⁷ אש?

⁸ בענין שהתהפכות האותיות היה בב' אשות לבנה ושחורה ולא יתפרדו (אור יקר).

⁹ שהיתה התורה נתנת בימין ושמאל (אור יקר).

¹⁰ כיון שלא אמר מימינו ומשמאלו (אור יקר).

¹¹ פי' שהימין הוא העיקר (מ"מ).

¹² ומשום דימינא עיקר ותמן אתכלילת שמאלא אמר קרא מימינו (אור יקר).

¹³ פי' ר' יהודה ס"ל אבן טובה בראה הקב"ה מחדש, וממנה עשה הלוחות, וז"ש מעשה אלהים הם ודאי משמע מחדש (מ"מ).

¹⁴ ס"ל של ספיר היו ונפח בהם וכו' ולא בראה מחדש (מ"מ).

¹⁵ שלא נברא אבן אחת ונפסלו ונסרן לב', אלא מתחילה תרי אבנין הוו, והם נגד ב' ספירות עליונות, ונודע שהאבן עגולה וסתומה, והיינו מציאות הספירות קודם התפשטותה והיו אבנים שהם סוד המלכות מציאותה אבן (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>ואתגליו³ תרין לוחין רבי יהודה⁴ אמר כעין סנפירינן הוי⁵ (דהוה אבן טבא) משמע דכתיב מעשה אלהים המה</p>	<p>והתפשטו ונחקקו שני לוחות רבי יהודה אמר כעין סנפירינן היו (שהיתה אבן טובה) משמע שכתוב מעשה אלהים המה.</p>
<p>אמר ליה אי הכי⁶ סנפירינן דא דהוה אבנא טבא יקרא משאר אבנין לאו עובדא דקודשא בריך הוא אינן אמר ליה⁶⁴ במאי אוקימנא מעשה אלהים המה⁷ המה דייקא אלא תא הוי⁸ כתיב והלחת מעשה אלהים הלחת כתיב ולא כתיב והאבנים מעשה אלהים המה</p>	<p>אמר לו אם כך סנפירינן זה שהיא אבן טובה וכבדה משאר האבנים אינם מעשה של הקדוש ברוך הוא אמר לו במה בארנו מעשה אלהים המה המה דווקא אלא בא וראה כתוב והלוחות מעשה אלהים הלוחות כתוב ולא כתוב והאבנים מעשה אלהים המה.</p>
<p>אמר רבי שמעון כלא חד הוא⁹ אבל אלין תרין לוחין עד לא אתברי עלמא¹⁰ הוו ואסתלקו מערב שבת ועבד לון קודשא בריך הוא ועובדוי הוי¹¹</p>	<p>אמר רבי שמעון הכל אחד הוא אבל שני הלוחות הללו עד שלא נברא העולם היו ונתעלו מערב שבת ועשה אותם הקדוש ברוך הוא ומעשיו היו.</p>
<p>ממה אתעבידו¹³ תאנא מהוהא טלא עלאה¹⁴ דנגיד¹ מעתיקא קדישא² וכד נגיד³ ואתמשך⁴ להקל דתפוחין קדישין נטל קודשא בריך הוא תרין כפורי⁵ מנייהו ואתגליו</p>	<p>ממה הם נעשו שנינו מאותו הטל העליון ששופע מן העתיק הקדוש וכששופע ונמשך לשדה התפוחים הקדושים נטל הקדוש ברוך הוא שתי טיפות כפור¹² מהם ונגלדו ונעשו שתי</p>

¹ בינה (אור יקר).

² ת"ת (אור יקר).

³ כעין התפשטות המלכות על ידי הת"ת, וכשהיא אטומה בתולה וסתומה היא עגולה, ונפתחת היא מרובעת בסוד ו"ק וד' זויות וי"ב גבולים, שהם סוד בחינות המרובעת, והיינו "ואתפשטו ואתגליו וכו'", ור' יצחק פליג אדר' יהודה, דאילו לר' יהודה מעשה אלהים נאמר על מציאות הכתיבה והראותם אחת כדפי', אמנם לא נאמר על האבן בעצמו, אמנם ר' יצחק סבירא ליה שנאמר על עשיית האבן בעצמה, ור' יהודה פליג אדר' יצחק וכו' (אור יקר).

⁴ פי' מחזיק סברתו מדכתיב מעשה אלהים המה, משמע מחדש בראם (אור יקר).

⁵ מפני שנאמר מעשה אלהים ואין לדמותו לשום אבן גשמי, ור' יצחק הקשה אי הכי בשלמא אם נפרש על מציאות האבן שנעשה בריבועו, אבל לא שיהיה רוחני אלא סנפירינן, ניחא מעשה אלהים, אלא לדידך שאמרת שנאמר מעשה אלהים, על היותם מגשם אחר שאינו סנפירינן, שולל שסנפירינן אינו מעשה אלהים, ואינו שהכל מעשה אלהים, אלא במאי אוקימתא מעשה אלהים אינו בגשם האבן שכל האבנים מעשה אלהים, אלא במציאותן בפתיחתן ברבוען נאמר מעשה אלהים, דהיינו "המה" במה שהם לוחות הם מעשה אלהים כדמסיק והלוחות וכו' (אור יקר).

⁶ פי' רבי יצחק א"ל אפילו לדידי דאמינא דספיר הוו, וכי דספיר לאו עובדא דקב"ה אינן (מ"מ).

⁷ רבי יהודה מקשי לר' יצחק דהמה משמע בריאה מחדש ואם הם ספיר כדברך בלאו הכי כל הספיר עובדא דקב"ה אינן ומאי המה (מ"מ).

⁸ פי' ר' יצחק מתרץ לפי סברתו אלו כתיב והאבנים הייתי אומר בריאה מחדש, השתא דכתיב והלוחות על התפשטותם קאמר מעשה אלהים המה (מ"מ).

⁹ ירצה בכל ג' בחי' הנזכרות על הכל במציאות האבן בפיתוחו וכתובתו, ועוד הוסיף ואמר אבל לא כמו שאמרתם, שנראה מדברייכם שנעשו בעת נתינת התורה או קרוב לו (אור יקר). פי' אלו ואלו דברי אלהים חיים, אבל נראה יותר כדברי ר' יהודה שבראם מחדש מטל דאריך וכדמפרש (מ"מ).

¹⁰ הוו מציאות גשם האבנים, מפני שהם מחכמה קדומין אל הבינה דו פרצופין, בסוד יו"ד ד"ו כדמסיק, אמנם היו אבנים סתומים עד ערב שבת, ואסתלקו מערב שבת להצניען לעת נתינתן, ואז ערב שבת נעשו לוחות (אור יקר).

¹¹ בגשמיותם (אור יקר).

¹²

¹³ עצם גשמיותם (אור יקר).

¹⁴ הלוחות הראשונים הנה היו מהנצח הוד דז"א, והלוחות השניים הם מהנצח הוד דנוק', וכמ"ש הרב בשער לאה ורחל (פרק ו). והנו"ה דז"א הם מסוד עץ החיים, כי בהם אין אחיזה להחיצונים ע' הגר"א בספד"צ (פרק ג ד"ה וענין כלל ופרט כז ע"ד ע"ש), אבל הנו"ה דהנוק' הם בסוד עץ הדעת, וכנודע בסוד (משלי ה ה) ורגליה יורדות מות (דע"ה ח"ב צג ע"ד).

זהר פרשת יתרו

<p>ואתעבידו⁶ תרין אבנין יקירין⁷ נשב בהו⁸ ואתפשטו⁹ לתרין לוחין הדא הוא דכתיב מעשה אלהים¹⁰ המה¹¹ והמכתב מכתב אלהים הוא¹² כמה דכתיב (דברים ט י) כתובים באצבע אלהים</p>	<p>אבנים יקרות נשב בהן והתפשטו לשני לוחות זהו שכתוב מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא כמו שכתוב כתובים באצבע אלהים.</p>
<p>תאנא אצבע אלהים ההוא אצבע סליק לעשרה¹³ כמה דאתמר אצבע אלהים היא וכל אצבע ואצבע סליק לעשרה עד דאתעביד ידא שלימתא דכתיב (שמות יד לא) וירא ישראל את היד הגדולה</p>	<p>שנינו אצבע אלהים אותה אצבע עולה לעשרה כמו שנאמר אצבע אלהים היא וכל אצבע ואצבע עולה לעשרה עד שנעשית יד שלימה שכתוב וירא ישראל את היד הגדולה.</p>
<p>אמר רבי יהודה חרות על הלחת נקיבן הוו אבנין ואתחזיאו לתרין סטרין חרות גלופא דגליפין אמר רבי אבא מהאי סטרא אתחזי סטרא אחרא ואתקרי מהכא מה דכתיב בסטרא אחרא</p>	<p>אמר רבי יהודה חרות על הלוחות נקובים היו האבנים ונראו משני צדדים חרות חקיקה של חקיקות אמר רבי אבא מצד זה נראה הצד האחר ונקרא מכאן מה שכתוב בצד האחר.</p>
<p>רבי אלעזר אמר בנס הוו כתיבין דכל בני נשא הוו אמרין וסהדין דהא מכתב אלהים הוא ודאי דהא כל בני עלמא לא יכלין למנדע לון כמה דהוו</p>	<p>רבי אלעזר אמר בנס היו כתובים שכל בני האדם היו אומרים ומעידים שהרי מכתב אלהים הוא ודאי שהרי כל בני העולם לא יכלו לדעת אותם כמו שהיו.</p>
<p>לדעתיהו דאינון דאמרין נקיבין הוו¹⁴ מי כתיב חרות בלחת על הלחת כתיב אלא הכי תאנא חמשא קלין אינון לימינא וחמשא לשמאלא ואינון דשמאלא כלילין בימינא ומן ימינא אתחזון אינון דשמאלא והכא כלא איהו ימינא ואתכלילין אלין באלין מאן דהוה בסטרא דא חמי לסטרא אחרא וקרי לון לאינון</p>	<p>לדעתם של האומרים נקובים היו האם כתוב חרות בלוחות על הלוחות כתוב אלא כך שנינו חמשה קולות הם לימין וחמשה לשמאל ואותם של השמאל כלולים בימין ומהימין נראו אותם שבשמאל וכאן הכל הוא ימין ונכללו אלה באלה מה שהיה בצד זה</p>

¹ היינו סוד אור יה"ו יר"ד ה"א וא"ו (אור יקר).

² כתר עליון (אור יקר).

³ לת"ת, דהיינו לרישיה דז"א, מחכמה ובינה אל הת"ת ומשם "כד נגיד" מהת"ת (אור יקר).

⁴ דרך נה"י למלכות חקל תפוחין קדישין (אור יקר).

⁵ דהיינו שהם יר"ד ה"א וא"ו, שמנה אותיות נטל ב' כפורי דהיינו ו"ד מיר"ד (אור יקר).

⁶ דהיינו שהם רוחניים, ואתגלידו בגשם כמים הנקרשים ועדיין לחים הוו שכן דרכם, ואתעבידו

כעין אומרם ויעש אלהים את הרקיע חזקו (אור יקר).

⁷ מחכמה סתומות (אור יקר).

⁸ בסוד רוח עליון שבתוכו, דהיינו סוד קו המדה (אור יקר).

⁹ בסוד התפשטות ד"ו במרכבתם ורבווען וגבוליהם כדפי' (אור יקר).

¹⁰ אמא עילאה (אור יקר)

¹¹ בכל פרטי גשמיותם ופתוחם והכל, ואח"כ לעת נתינת התורה וקבלת ישראל התורה, נכתבו

והיתה הכתיבה לבדה (אור יקר).

¹² "והמכתב" שהוא ענין מעשה בפני עצמו, "מכתב אלהים הוא" לעצמו מו' ימי בראשית, אמנם

אח"כ חרות על הלוחות כדפי' לעיל, שהיה הקול סובב לישראל ונכתב בלוחות והיינו כתובים

באצבע אלהים (אור יקר).

¹³ הם ה' אצבעות, וכל אצבע עשר, היינו האצבעות חג"ת נו"ה, וכל א' כלולה מעשר הם חמישים

דהיינו ה"ד הגדולה, חמישים שערי בינה דמסטרא דיובלא נפקו כדפי' לעיל, ונודע שהיו עשרת

הדברים, אצבע א' מחמש אצבעות, דהיינו בא' מחמש ספירות שבבינה כדפי', והיינו "אצבע אלהים"

דהיינו בינה (אור יקר).

¹⁴ אם היו נקובים בלוחות מבעי ליה, וכך לכולהו, פי' בכל ה' שבצד ימין, היה קורא ג"כ אותם ה'

דמצד שמאל (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>אתוון דהא תנינן שמאלא אתחזר ימינא דכתיב מימינו אש דת למו ובגין כך מכתב אלהים הוא ודאי</p>	<p>נראה לצד האחר וקוראים את אותם האותיות שהרי שנינו השמאל הפך להיות ימין שכתוב מימינו אש דת למו ומשום כך מכתב אלהים הוא ודאי.</p>
<p>הא כיצד מאן דהוה מסטרא דא הוה קרי בדא אנכי יהוה אלהיך ומאלין אתוון הוה חמי וקרי לא תרצה הוה קרי לא יהיה לך והוה חמי וקרי לא תנאף והוה קרי לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא והוה חמי וקרי לא תגנב וכלא מסטרא דא וכך לכלהו וכדין מסטרא אחרא¹ וכלהו כלילין דא בדא כהאי גוונא הדא הוא דכתיב (שם לב טז) מכתב אלהים הוא מכתב אלהים הוא ודאי</p>	<p>הכיצד מי שהיה בצד הזה היה קורא בזה אנכי ה' אלהיך ומהאותיות הללו היה רואה וקורא לא תרצה היה קורא לא יהיה לך והיה רואה וקורא לא תנאף והיה קורא לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא והיה רואה וקורא לא תגנב והכל מצד זה וכך לכלם ואז מצד האחר וכולם כלולים זה בזה כדוגמא זה זהו שכתוב מכתב אלהים הוא מכתב אלהים הוא ודאי.</p>
<p>וירד משה אל העם ויאמר אליהם רבי יוסי אמר מאי אמירה דא דכתיב ויאמר אליהם ולא כתיב מאי קאמר אמר רבי יצחק תא חזי ארחא דעלמא הוא כד אתי חדותא לבר נש או כד אתי צערא עד לא ידע מניה לא יכיל למסבל דהא לבא אתפרח לשעתא וכד ידע מניה קאים בקיומיה ויכיל למסבל כל שכן הכא (נ"א והכא לאו הכי) דהא משה אמר לון כל מה דהוה לבתר ואתקיף לבייהו במלין ולא יכילו למסבל כל שכן אי לא אמר לון מידי ובגין כך ויאמר אליהם בקדמיתא ואתתקף לבייהו ולבתר וידבר אלהים</p>	<p>וירד משה אל העם ויאמר אלהם רבי יוסי אמר מהי האמירה זה שכתוב ויאמר אליהם ולא כתוב מה אמר אמר רבי יצחק בא וראה דרך העולם הוא כשבאה שמחה לאדם או כשבא צער עד שלא יודע ממנו לא יכול לסבול שהרי לבו פורח לשעה וכשיודע ממנו עומד בקיומו ויכול לסבול כל שכן כאן (וכאן אינו כך) שהרי משה אמר להם כל מה שהיה אחר כך וחזק לבם בדברים ולא יכלו לסבול כל שכן אם לא היה אומר להם דבר ומשום כך ויאמר אלהם בתחלה וחזק לבם ואחר כך וידבר אלהים.</p>
<p>ועם כל דא לא יכילו למסבל דהא תנינן אמר רבי יהודה אמר רבי חייא אמר רבי יוסי כד שמעו מלה דקודשא בריך הוא פרכת נשמתיהו וסלקא נשמתיהו דישראל עד כורסי יקרא דיליה לאתדבקא תמן</p>	<p>ועם כל זה לא יכלו לסבול שהרי שנינו אמר רבי יהודה אמר רבי חייא אמר רבי יוסי כששמעו דברו של הקדוש ברוך הוא פרחה נשמתם ועלתה נשמתם של ישראל עד כסא כבודו להדבק שם.</p>
<p>אמרה אורייתא קמיה דקודשא בריך הוא וכי למגנא הוינא מתרי אלפי שנין עד לא אתברי עלמא למגנא כתיב בה (ויקרא יז י) ואיש</p>	<p>אמרה תורה לפני הקדוש ברוך הוא וכי לחנם הייתי מאלפיים שנים טרם שנברא העולם לחנם כתוב בה ואיש</p>
<p>פ/ה א</p>	
<p>איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם² (ויקרא כד טו) ואל בני ישראל תדבר לאמר (שם כה נה) כי לי בני ישראל עבדים אן אינון בני ישראל בה שעתא אהדרת³ אורייתא</p>	<p>איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם ואל בני ישראל תדבר לאמר כי לי בני ישראל עבדים איפה הם בני ישראל באותה שעה החזירה התורה</p>

¹ בה' דמצד שמאל קורא ג"כ אותם דימין, וה' ראשונים הם נגד ה' חסדים, אע"פ שיש בה עשה ול"ת, וה' אחרונים נגד ה' גבורות (מ"מ).

² ואלו הנבראים והנולדים מחדש לאו בני ישראל אינון (אור יקר).

³ נעשית התורה מצד מטה קשר האוחז בנשמתן של ישראל, וקושר אותם בגוף, וגבר קשר זה מקשרם בכסא הכבוד והוריד הנשמות (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>נשמתיהו דישראל כל חד וחד לאתריה אורייתא אתקיפת ואחידת בהו¹ בנשמתיהו לאהדרא להו לישראל הדא הוא דכתיב (תהלים יט ח) תורת יהוה תמימה משיבת נפש משיבת נפש ממש</p>	<p>את נשמות ישראל כל אחד ואחד למקומו התורה חזקה ואחזה בנשמותיהם להחזיר אותן לישראל זהו שכתוב תורת ה' תמימה משיבת נפש משיבת נפש ממש.</p>
<p>תאנא כתיב (דה"א כט כג) וישב שלמה על כסא יהוה² למלך כמה דכתיב (מ"א י יט) שש מעלות³ לכסא רבי אבא אמר דקיימא סיהרא באשלמותא⁴</p>	<p>שנינו כתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך כמו שכתוב שש מעלות לכסא רבי אבא אמר שהלבנה עמדה בשלמות שנינו בימי שלמה עמדה הלבנה בשלמות.</p>
<p>דתנינן ביומוי דשלמה קיימא סיהרא באשלמותא אימתי באשלמותא (נ"א תנא כתיב (שם ה יא) ותרב חכמת שלמה וגו' מאי ותרב אמר רבי אבא דקיימא סיהרא באשלמותא מאי באשלמותא) דקיימא בחמשה עשר כמה דתנינן אברהם יצחק יעקב⁵ יהודה פרץ חצרון רם עמינדב נחשון שלמון בועז עובד ישי דוד שלמה כשבא שלמה עמדה הלבנה בשלמות זהו שכתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך וכתוב שש מעלות לכסא הכל כדוגמא שלמעלה.</p>	<p>אימתי בשלמות (שנינו כתוב ותרב חכמת שלמה וגו' מהו ותרב אמר רבי אבא שעמדה הלבנה בשלמותה מהו בשלמותה) שעמדה בחמשה עשר כמו שנינו אברהם יצחק יעקב יהודה פרץ חצרון רם עמינדב נחשון שלמון בועז עובד ישי דוד שלמה כשבא שלמה עמדה הלבנה בשלמות זהו שכתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך וכתוב שש מעלות לכסא הכל כדוגמא שלמעלה.</p>
<p>ביומוי דצדקיה קיימא סיהרא בפנימותא ואתפנים כמה דאת אמר (ישעיה יג י) וירח לא יגיה אורו דתנינן ביומוי⁷ דצדקיה אתפנים סיהרא ואתחשכו אנפיהו דישראל</p>	<p>בימי צדקיה עמדה הלבנה בפגם ונפגמה כמו שנאמר וירח לא יגיה אורו שנינו בימי צדקיה נפגמה הלבנה וחשכו פניהם של ישראל.</p>

¹ להיות קשר אחיזתה גובר מקשר הנשמה במקורה, וישיביה אל הגוף (אור יקר).

² שעלתה להאיר למעלה בחיק בעלה (אור יקר).

³ משום דמסיק בהאי פלוגתא, וירד ה' על הר סיני "כסא ה' ממש", היה דומה לכסא הכבוד דכתיב ו' מעלות וכו' (אור יקר).

⁴ שלמה מדתו המלכות (אור יקר).

⁵ הנה הלבנה פגמו אותה הדורות הרשעים והחשיכוה מכל וכל, בא אברהם ומצא לבנה פגומה מכל וכל, בכל מה שטרח האיר המדרגה ראשונה, וכשבא יצחק האיר בה מדרגה שנית הם שתיים, וכן יעקב האיר המדרגה שלישית עד שנתוסף האור והולך, והיא הולכת ומאירה מדרגה אחר מדרגה בצדיקים אלו המאירים, ולא ישתבח דוד שהאירה מישו, מפני שדוד אחר ישי מצא תיקון עשוי וכן שלמה על דוד אביו, וכ"ש שלא ישתבחו על אבות העולם שהתחלה יותר מחצי הכל, עד שכשבא שלמה נעזר ב"ד צדיקים קודמין לו שהאירוהו, וע"ד זה יהיה ענין הצדיקים כולם, וענין הלבנה ועתות הארתה וכו', ועל דרך זה יהיה ענין חסרון הלבנה, אפילו בזמן חזקיה ויהושפט וכיוצא שהיו צדיקים, מפני שכיון שהתחיל לירד מרחבעם ולמטה, יורדת ממדרגה אחר מדרגה אפילו שיהיו צדיקים, שאין בידם סיפק להאיר מה שכבר היא יורדת דרך המעלות וליכנס במקום החשך והדין, ו"ד עתות שמאליות גוברות מפני שהגבירום הרשעים, אמנם אם היו ישראל שבים בתשובה תעמוד על א' מהמדרגות, כגון בזמן יהושפט וכיוצא תעמוד במדרגה העשירית ולא תרד, אמנם היו מרשיעים אח"כ בענין שהיתה יורדת המדרגה הראויה מקודם ובעת ההיא, ולא הועיל צדקת הצדיק, מפני רשעת הרשע וכיוצא, והיינו בגלל חטאת וכו' הנאמר בכתוב (אור יקר).

⁶ בו נשלם הט"ו דורות מאברהם אבינו ע"ה, והיה אז הצלחת ישראל במעלה העליונה, וע' בזה בדברי האריז"ל בשער מיעוט הירח (פרק ב) (דע"ה ח"ב יג ע"ג).

⁷ ויקרא מ ע"ב (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>פוק וחשוב רחבעם¹ אביה אסא יהושפט יהורם אחזיהו יואש אמציהו עוזיה יותם אחז יחזקיהו מנשה אמון יאשיהו² צדקיהו וכד אתא צדקיהו אתפנים סיהרא וקיימא על פנימותא דכתיב (ירמיה נב יא) ואת עיני צדקיהו עור ביה זמנא (איכה ב א) השליך³ משמים ארץ⁴ האי ארץ אתעברא מקמי שמים ואתרחקת מניה ואתחשכא האי ארץ (כלומר דקיימא סיהרא בפנימותא)</p>	<p>צא וחשב רחבעם אביה אסא יהושפט יהורם אחזיהו יואש אמציהו עזיהו יותם אחז יחזקיהו מנשה אמון יאשיהו צדקיהו וכשבא צדקיהו נפגמה הלבנה ועמדה על פגם שכתוב ואת עיני צדקיהו עור, באותו זמן השליך משמים ארץ ארץ זו הועברה מלפני שמים והתרחקה ממנו ונחשכה הארץ הזו (כלומר שעמדה הלבנה בפנימותה).</p>
<p>תאנא בשעתא⁵ דקיימו ישראל על טורא דסיני שארי סיהרא לאנהרא דכתיב (תהלים יח י) ויט שמים וירד מהו וירד דקריב שמשא לגבי סיהרא ושרי לאנהרא סיהרא דכתיב (במדבר ב ג) דגל מחנה יהודה מזרחה⁶</p>	<p>שנינו בשעה שעמדו ישראל על הר סיני התחילה הלבנה להאיר שכתוב ויט שמים וירד מה זה וירד שקרב השמש ללבנה והתחילה להאיר הלבנה שכתוב דגל מחנה יהודה מזרחה.</p>
<p>בטורא דסיני אתמנא יהודה רופינוס במלכותא דכתיב (הושע יב א) ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן (ג"א רבי יצחק אמר מהכא ויהודה עוד רד עם אל⁸ הוה שולטניה בשעתא דהאי אל שליט מלכותיה על טורא דסיני בהאי שעתא שליט מלכותיה דיהודה) מהו ועם קדושים נאמן כד אמר קודשא בריך הוא לישראל ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש נאמן הוה יהודה לקבלא מלכותא ושארי</p>	<p>בהר סיני התמנה יהודה כשליט⁷ במלכות שכתוב ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן (רבי יצחק אמר מכאן ויהודה עד רד עם אל השלטון היה בשעה שהאל הזה שולטת מלכותו של על הר סיני באותה שעה מלכותו של יהודה) מה זה ועם קדושים נאמן כשאמר הקדוש ברוך הוא לישראל ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש נאמן היה יהודה לקבל מלכות והתחילה הלבנה להאיר.</p>

¹ קשה למה לא מנה את יהויקים ביניהם, התינח יהואחז ויהויכין שמלכו זמן מועט אבל יהויקים שמלך י"א שנה למה לא מנהו. ונראה חדא במה שאמרו רז"ל בטעם קדימת מלוך יהואחז שהוא הבן השני ליהויקים שהיה גדול ממנו, ואמרו מפני שיהויקים לא היה ממלא מקום אבותיו, וכמו שאמר הרד"ק בסוף מלכים (כג, ל), והואיל וכן לא זכה להיות נמנה. ועוד י"ל דאינו מונה כי אם הדורות דהיינו רחבעם דור אחד אביה שני וכו', אבל יהואחז ויהויקים ויהויכין וצדקיהו כולם דור אחד הם שארבעתם אחים בני יאשיהו, ומנה את צדקיהו שהוא האחרון ושבו נודעה פגימת הלבנה בחורבן הבית, ואולם בשמות רבה פט"ו סכ"ו מנו גם את יהויקים (רמ"ז).

² כל זרע יאשיהו נחשבו לדור אחד (הערת הזהר).

³ ויקרא קיד ע"א (הערת הזהר).

⁴ כי עד כאן היה החמה מאיר בלבנה לפחות משער א' עת א' או שנים וכיוצא, אמנם בצדקתיהו כהו כל י"ד עתים טובים, ולא נשאר לה ללבנה שום קשר עם החמה, ונפלה שלא נשאר לה קשר להעמיד עצמה שם (אור יקר).

⁵ קשה דהא לעיל פירש כי מאברהם היא המדרגה הראשונה, א"כ היאך שרי לנהרא בשעתא דקיימו וכו', וי"ל שעם היות שהיו מתקנים פני הלבנה לא היתה הלבנה מקבלת אור החמה ומאירה בתחתונים מפני פגם הקודמין, ואם היתה מאירה לא שתתקרב אל החמה ולא החמה אליה, אלא מאירה מעט למטה, אמנם עתה שעמדו ישראל "על טורא דסיני", מפני מה שתקנוה והכינוה הצדיקים האלו הנזכרים שהם אברהם יצחק יעקב יהודה פרץ חצרון רם עמינדב נחשון, שהם ט' צדיקים כנגד ט' מדרגות עליונות האירה מיד על הר סיני, וכן הוא כי כשהיא מאירה סבות רבות יחד יחשיכוה, וכשהיא חשוכה סבות רבות יחד יאירוה, ולזה עם היות שהיו רשעים לא נחרב הבית עד סוף צדקיהו, ולזה עם היות שהיו צדיקים לא נבנה עד שלמה (אור יקר).

⁶ פי' יהודה שהיא מלכות נתחברה עם הת"ת שהוא מזרח כמ"ש לעיל דקריב שמשא לגבי סיהרא. א"נ יהודה שהיא מלכות התחילה להזריח כמ"ש לעיל ושארי לאנהרא סיהרא (מ"מ).

⁷

⁸ פי' יהודה נתחבר עם המלכות שנקרא אל (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

סיהרא לאנהרא	
<p>אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך וגו' רבי אלעזר פתח (משלי א ח) שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך שמע בני מוסר אביך דא קודשא בריך הוא! ואל תטוש תורת אמך דא כנסת ישראל מאן כנסת ישראל דא בינה כמה דכתיב (שם ב) להבין אמרי בינה</p>	<p>אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך וגו' רבי אלעזר פתח שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך שמע בני מוסר אביך זה הקדוש ברוך הוא ואל תטוש תורת אמך זו כנסת ישראל מי זו כנסת ישראל זו בינה כמו שכתוב להבין אמרי בינה.</p>
<p>רבי יהודה אמר מוסר אביך דא היא חכמה ואל תטוש תורת אמך דא היא בינה רבי יצחק אמר הא והא חד מלה אתפרשו דתנינן² אורייתא מחכמה דלעילא נפקת³ רבי יוסי אמר מבינה נפקת⁴ דכתיב להבין אמרי בינה וכתוב ואל תטוש תורת אמך</p>	<p>רבי יהודה אמר מוסר אביך זו היא חכמה ואל תטוש תורת אמך זו היא בינה רבי יצחק אמר זה וזה דבר אחד התפרשו ששנינו תורה יצאה מחכמה של מעלה רבי יוסי אמר מבינה יצאה שכתוב להבין אמרי בינה וכתוב ואל תטוש תורת אמך.</p>
<p>אמר רבי יהודה אורייתא מחכמה ובינה אתכלילת דכתיב שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך רבי אבא אמר בכלא אתכלילת דכיון דבאלין תרין אתכלילת אתכלילת בכלא בחד בדינא ברחמי בכלהו שלימותא דאצטריך מלה אי מלכא ומטרונותא מסתכמין כלא מסתכמין באתר דאלין משתכחין כלא משתכחין</p>	<p>אמר רבי יהודה תורה נכללה מחכמה ובינה שכתוב שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך רבי אבא אמר היא נכללת בכל שכיון שנכללת בשני אלה נכללת בכל בחד בדין וברחמים בכולם השלמות שהדבר צריך אם המלך והמלכה מסכימים הכל מסכימים במקום שאלה נמצאים כולם נמצאים.</p>
<p>רבי יוסי אמר אנכי דא שכינתא⁵ כמה דכתיב (בראשית מז ד) אנכי ארד עמך מצרימה יהו"ה אלהיך (נ"א כלא סליק לעילא למהוי כלא חד) (דא כנסת ישראל⁶ דכתיב ואל תטוש תורת אמך) רבי יצחק אמר אנכי דא שכינתא ופסקא טעמא כמה דאת אמר (שם כז יט) אנכי עשו בכורך יהו"ה אלהיך דא קודשא בריך הוא כמה דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמיעך את קולו וכתוב אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם מן השמים (מן השמים ממש דא קודשא בריך הוא)</p>	<p>רבי יוסי אמר אנכי זו השכינה כמו שכתוב אנכי ארד עמך מצרימה ה' אלהיך (הכל עולה למעלה להיות הכל אחד) (זו כנסת ישראל שכתוב ואל תטוש תורת אמך) רבי יצחק אמר אנכי זו השכינה ומפסיק הטעם כמו שנאמר אנכי עשו בכורך ה' אלהיך זה הקדוש ברוך הוא כמו שכתוב מן השמים השמיעך את קלו וכתוב אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם מן השמים (מן השמים ממש זה הקדוש ברוך הוא).</p>
<p>אשר הוצאתיך מארץ מצרים אשר אתר דכלא מאשרין ליה</p>	<p>אשר הוצאתיך מארץ מצרים אותו מקום שהכל מאשרים אותו</p>
פה/ב	

¹ פי' ז"א (מ"מ).

² בראישת מז ע"ב (הערת הזהר).

³ פי' שהמוחין דאבא הם בז"א ומהם נתקן (מ"מ).

⁴ פי' מוחין דאימא הם בז"א ומהם ניתקן, ולכן א"ל ר' יהודה הכל אמת, שהמוחין דא"א הם בז"א וז"ש אורייתא מחכמה ויבנה איתכלילת (מ"מ).

⁵ מלכות (מ"מ).

⁶ בינה (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>הוצאתיך מארץ מצרים¹ דא יובלא כמה דתנינן מסטרא דיובלא² נפקו ישראל ממצרים ובגין כך חמשיין זמנין אדכר יציאת מצרים באורייתא³ חמשיין יומין לקבלא אורייתא⁴ חמשיין שנין לחירו דעבדין⁵</p>	<p>הוצאתיך מארץ מצרים זה יובל כמו ששנינו מצד היובל יצאו ישראל ממצרים ומשום כך חמשים פעמים נזכרה יציאת מצרים בתורה חמשים ימים לקבלת התורה חמשים ימים לחרות העבדים.</p>
<p>מבית עבדים⁶ כמה דכתיב (שמות יב כט) הכה כל בכור בארץ מצרים ותנינן אלין כתרין תתאין דאתרחיצו בהו מצראי כמה דאית ביתא לעילא אית ביתא לתתא ביתא קדישא⁷ לעילא דכתיב (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית ביתא תתאה לתתא דלא קדישא כמה דכתיב מבית עבדים</p>	<p>מבית עבדים כמו שכתוב הכה כל בכור בארץ מצרים ושנינו הכתרים התחתונים הללו שהמצרים בטחו בהם כמו שיש בית למעלה יש בית למטה בית קדוש שלמעלה שכתוב בחכמה יבנה בית בית תחתון למטה שאינו קדוש כמו שכתוב מבית עבדים.</p>
<p>תאנא בשעתא דאתמר אנכי⁸ כל אינון פקודי אורייתא דמתאחדן במלכא קדישא עלאה⁵ בסטרא (ס"א דא) כלהו הוו כלילן בהאי מלה</p>	<p>שנינו בשעה שנאמר אנכי כל אותן מצוות התורה שנאחזו במלך הקדוש העליון בצד (זה) כולם היו כלולות בדבר הזה.</p>
<p>כמה דתנינן כל פקודי אורייתא מתאחדן⁶ בגופא דמלכא (ד"א במלכא קדישא עלאה) מנהון ברישא דמלכא ומנהון בגופא ומנהון בידי מלכא ומנהון ברגליו ולית מאן דנפיק מן גופא דמלכא לבר ובגין כך מאן דפשע בחד פקודי אורייתא כמאן דפשע בגופא דמלכא כמה דכתיב (ישעיה סו כד) ויצאו וראו בפגרי</p>	<p>כמו ששנינו כל מצוות התורה אחוזות בגוף המלך (במלך הקדוש העליון) מהן בראש המלך ומהן בגוף ומהן בידי המלך ומהן ברגליו ואין מי שיוצא מגוף המלך החוצה ולכן מי שפושע במצוה אחת של התורה כמי שפושע בגוף המלך כמו שכתוב ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי, בי</p>

¹ מו ע"ב פג ע"ב (הערת הזהר). היינו בחי' הבינה המתפשטת למטה, כאשר בחינתה בייחודה בחכמה, אבל הוצאתיך הוא בחינתה אל התחתונים (אור יקר). גאולתם גופם מבית עבדים, גאולתם מצד הנפש שהיתה משועבדת לקלי', ולכן לשבר מנעולי גלותם הכה כל בכור, דהיינו השרים החצונים מבטחם של מצריים, ותחלה לקו השרים, ואח"כ לקו המצרים למטה, ואמר "מבית" מפני שכדמות השכינה העליונה, ונקראת בית שכל הספירות נכללות בה, כבית שבה קיבוץ כל הכלים וכל הדירה, כך הספירה הזאת, בה אסיפת כל הספירות, וכך אל החצונים שכל הקלי' נכללות החצונית ההיא, והיא נקראת "בית עבדים" כדפי' שהם נקראים עבדים, והיא בית אסיפתם (אור יקר).

² לא יובלא ממש, אלא "סטרא דיובלא" המתפשט למטה אל התחתונים, והם ג' בחינות: הא', המתפשטת למטה לישראל במקום שפלותם והיינו "נ' זמנין אדכר יציאת מצרים באורייתא" (אור יקר).

³ עי' לעיל פג סע"ב בשם הזו"ח.

⁴ הב', מתעלים ישראל משפל מצבם ומתעלים ומתגדלים והיינו "נ' יומין לקבל אורייתא" שישראל ספרו לעלות מדרגה אחר מדרגה עד עלותם אל הבינה (אור יקר).

⁵ הג', היא מתפשטת בסוד היובל העליון, והיינו "נ' שנין לחירו" (אור יקר). אינם ימים אלא שנים שהיא מתפשטת ממש בטהרתם של ישראל, ולא מנו ישראל יובל אלא אחר כיבוש (אור יקר).

⁶ הם הקלי' כדמסיק, ונקראים עבדים מפני שאין להם שום שליטה אלא ע"י מה שמצווה אלהים מן השמים כעבד אל מאמר רבו (אור יקר).

⁷ פי' מלכות, שאבא יסד ברתא (מ"מ).

⁸ מלות אלו הם בספירות כוללות ופרטיות, ולכן הם כוללות כל רמ"ח איברים ושס"ה גידים, והענין הזה כמו שהגוף בעל רמ"ח ויש כלל כמו הראש הכולל כמה איברים כמה גידים, כמה עורקים עם הצואר, כך הראש העליון ג' ראשונות, כשנזכר הדבור הרומז בה נרמזו שם כל המצות עשה ולא תעשה הנכללות בסוד המדות האלו הנרמזות בנתוח הראש, וכך הדבור הרומז בזרוע ימין עם היד הכולל כמה גידים כמה איברים, וכיוצא הדבור כולל כמה מצות כמה לא תעשה, וכך הספירה רומזת כמה מרכבות, כמה פרטי כללות הספירות בה, וכן על זה הדרך בהזכר חלק וחלק מהדבור, כגון מלת אנכי נכלל בו כל סוד מצות התלויות בה וכיוצא, כגון בהזכיר אבר אחד במלה אחת, יכלל במלה ההיא מצותיה עשה ולא תעשה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>האנשים הפושעים בי בי ממש ווי לחייביא דעברין על פתגמי אורייתא ולא ידעין מאי קא עברין</p>	<p>ממש אוי לרשעים שעוברים על מצוות התורה ולא יודעים מה הם עושים.</p>
<p>דאמר רבי שמעון ההוא אתר דאיהו חב לגביה ההוא אתר ממש גלי חוביה (ואמר רבי שמעון קודשא בריך הוא ממש גלי חוביה)⁶⁷ חב בקודשא בריך הוא קודשא בריך הוא גלי חוביה דכתיב (איוב כ כז) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו יגלו שמים עונו דא קודשא בריך הוא וארץ מתקוממה לו דא קודשא בריך הוא (נ"א דא כנסת ישראל)</p>	<p>שאמר רבי שמעון אותו מקום שהוא חטא אליו אותו מקום ממש מגלה חטאו (ואמר רבי שמעון הקדוש ברוך הוא ממש מגלה חטאו) חטא בקדוש ברוך הוא הקדוש ברוך הוא מגלה חטאו שכתוב יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו יגלו שמים עונו זה הקדוש ברוך הוא וארץ מתקוממה לו זה הקדוש ברוך הוא (זו כנסת ישראל).</p>
<p>תניא שמים גליין חוביה דבר נש ובשעתא דאיהו גליא חוביה ארץ עביד דינא דבר נש דכתיב וארץ מתקוממה לו למעבד דינא ביה אמר רבי יוסי תנינן משמיה דרבי שמעון בשעתא דאתיהיבת אורייתא⁶⁸ אימא ובנין בשלימותא אשתכחו דכתיב (תהלים קיג ט) אם הבנים שמחה</p>	<p>שנינו שמים מגלים חטאו של אדם ובשעה שהוא מגלה חטאו ארץ עושה דין באדם שכתוב וארץ מתקוממה לו לעשות דין אמר רבי יוסי שנינו משמו של רבי שמעון בשעה שנתנה תורה האם והבנים נמצאו בשלמות שכתוב אם הבנים שמחה.</p>
<p>אנכי יהו"ה אלהיך⁶⁹ אנכי כמה דתנינן בת היתה לו לאברהם אבינו! היא שכינתא ודא בת יהו"ה אלהיך דכתיב (שמות ד כב) בני בכורי ישראל וכתיב (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה הא בן</p>	<p>אנכי ה' אלהיך אנכי כמו ששנינו בת היתה לו לאברהם אבינו היא שכינה וזו בת ה' אלהיך שכתוב בני בכורי ישראל וכתוב עץ חיים היא למחזיקים בה הנה בן.</p>
<p>אשר הוצאתיך מארץ מצרים דכתיב (ויקרא כה י) יובל היא קדש תהיה לכם וכתיב אם הבנים שמחה וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור הא אימא ובנין יתבא אימא יתבין בנין (ועלמין) כלהו בחדוה בשלימותא ועל דא כתיב אם הבנים שמחה מתעברא אימא כלהו מתעברן מדוכתייהו וכתיב (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים ותנינן לא יעביד בר נש חובי לתתא בנין דאתעבר אימא מעל בנין</p>	<p>אשר הוצאתיך מארץ מצרים שכתוב יובל הוא קדש תהיה לכם וכתוב אם הבנים שמחה וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור הרי אם ובנים יושבת האם יושבים הבנים (והעולמות) כולם בשמחה בשלמות ועל זה כתוב אם הבנים שמחה נעברה² האם כולם נעברים³ ממקומם וכתוב לא תקח האם על הבנים ושנינו לא יעשה אדם חטאים למטה כדי שתעבר⁴ האם מעל הבנים.</p>
<p>אמר רבי יצחק כלא קודשא בריך הוא כלא הוא כלא חד ומלין אלין למחצדי חקלא אתגליין זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>אמר רבי יצחק הכל הקדוש ברוך הוא הכל הוא הכל אחד והדברים הללו התגלו לקוצרי השדה אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>תאני אמר רבי אלעזר כתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ וכתיב</p>	<p>שנינו אמר רבי אלעזר כתוב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ וכתוב ביום עשות ה' אלהים</p>

¹ נודע כי המלכות נק' אני בסוד שם ב"ן ט' אותיות המלוי עולה אני. אך בהאיר בה סודה נקודה הפנימית שהוא כ"י, נק' אנכי, וזהו כוונת מאמרי הזהר אני ואנכי כולם בשכינתא (זהר הרקיע).

²
³
⁴

זהר פרשת יתרו

<p>(בראשית ב ד) ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים במאי אוקימנא הני קראי¹ הא תנינן דתרווייהו כחדא אתבריאוו מלמד שנטה הקדוש ברוך הוא² קו ימינו וברא השמים ונטה קו שמאלו וברא את הארץ בקדמיתא³ את השמים ואת הארץ ולבתר ארץ ושמים</p>	<p>ארץ ושמים במה בארנו פסוקים אלו הרי שנינו (ב"ר פ"א סי' & סוף) ששניהם נבראו כאחד מלמד שנטה הקדוש ברוך הוא קו ימינו וברא השמים ונטה קו שמאלו וברא את הארץ בתחלה את השמים ואת הארץ ואחר כך ארץ ושמים.</p>
<p>תנן כתיב (הושע ב כג) ביום ההוא אענה נאם יהוה אענה את השמים והם יענו את הארץ אענה את השמים שמים ממש דכתיב (ישעיה סו א) השמים כסאי והם יענו את הארץ ממש דכתיב והארץ הדום רגלי⁴ שמים שמים עלאין וארץ ארץ עלאה דתניא כד אתקון שמים דא בתיקונוי (אתקון) לקבליה דהאי ארץ ותיאובתיה לקבלה בחד דרגא דאקרי צדיק כמה דכתיב (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם ואתדבק בהאי ארץ</p>	<p>שנינו כתוב ביום ההוא אענה נאם ה' אענה את השמים והם יענו את הארץ אענה את השמים שמים ממש שכתוב השמים כסאי והם יענו את הארץ הארץ ממש שכתוב והארץ הדום רגלי שמים שמים העליונים וארץ הארץ העליונה ששנינו כשתקן שמים זה בתקונוי (התקן) כנגד ארץ זו ותשוקתו כנגדה בדרגה אחת שנקראת צדיק כמו שכתוב וצדיק יסוד עולם ונדבק בארץ הזו.</p>
<p>ומרישא דמלכא עד ההוא אתר דשארי האי צדיק אתי חד נהרא</p>	<p>ומראש המלך עד אותו מקום ששורה הצדיק הזה בא נהר אחד</p>
<p>פ"א</p>	
<p>קדישא משחא⁵ דרבות ואמיל בסגיאיות תיאובתא בהאי ארץ⁶ קדישא ונטל כלא האי ארץ ולבתר מהאי ארץ אתון כלא עילאי ותתאי כדכורא דא כד תיאובתיה לאתדבקא בנוקבא דאפיק זרעא דרבות מרישא דמוחא בההוא אמה ואמיל בנוקבא ומניה מתעברא נוקבא אשתכח דכלהו שייפין דנופא כלהו</p>	<p>קדוש שמן משחה ומטיל ברוב תשוקה בארץ הקדושה הזו והארץ הזו נוטלת הכל ואחר כך מהארץ הזו הכל נזונים עליונים ותחתונים כמו הזכר הזה כשתשוקתו להדבק בנקבה שמוציא זרע של רביה מראש המח באותה אמה ומטיל בנקבה וממנו הנקבה מתעברת נמצא שכל איברי</p>

¹ פי' פעם מקדים שמים ופעם מקדים ארץ ותירץ הא תנינן וכו' (מ"מ).

² היא הבינה, "קו ימינו" שהם ה' חסדים וברא ז"א, ונטה קו שמאלו שהם ה' גבורות וברא מלכות נמצא דכחדא אתבריאוו (מ"מ).

³ זה כמו ד"א ויובן במ"ש הרב שכשהיו זר"ן בתוך אבא, היה הז"א יונק' מו' ראשונות דאבא והמלכות מד' תחתונות בסוד ו"ד דיר"ד וכשנינתנו לבינה, התחתון יוצא ראשון, לכך מלכות היתה יונקת מד' ראשונות דאימא, והז"א מו' תחתונות, בסוד ד"ו, ד' על ו'. וז"ס אשת חיל עטרת בעלה, בעלמא דאתי. וז"ש לעתיד לבוא, שהיא בינה, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. וז"ש הזוהר בקדמיתא דהיינו בהיותם באבא, את השמים ואת הארץ קודמים, ולבתר בהיותם באימא ארץ ושמים. א"נ יובן במ"ש הרב בכוונת ברכת אבות, שתחלה אנו מתקנים ז"א ואח"כ המלכות, ובמלת מלך עוזר אנו מתקנים המלכות תחלה ואח"כ ז"א. ובספר אור ישראל כתב בשם האר"י וז"ל: כתוב א' אומר את השמים ואת הארץ, וכתוב ארץ ושמים. אלא בעולם הבריאה, שמים קדמו, כי באותו עולם גוברת הקדושה והרוחניות, ובעולם העשייה הארץ קדמה, כי שם גובר היותר חומרי, כי כל כוונת עולם העשייה היה להגשים הדברים. וז"ש אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בעולם הבריאה היה. וכן בראשית ברא אלהים את השמים את הארץ, אבל ביום עשות, דהיינו עשייה, היה ארץ תחלה ואח"כ שמים, עכ"ל האריז"ל, ובזה מובן לשון זה (מ"מ).

⁴ הנוק' דז"א דאצ"ל שהיא נבחן בשני בחי': אחד, הוא מה שהיא בסוף כל האצילות וכלל כולם. ושנית, הוא מה שהיא ראשית לנבראים ומשתתפת עמהם, וכנודע בסוד מיעוט הירח. והנה במה שהיא ראשית לנבראים, הנה היא בבחי' רגלין דז"א, ובסוד (ישעיה סו א) והארץ הדום רגלי (כללים ח"א נג ע"ג).

⁵ פי' שיסוד עולה בסוד הדעת ומושך הטיפה מן המוח, שהם מוחין דאו"א הנקרא שמן, שגם אימא נקרא שמן על שם אבא כנודע (מ"מ).

⁶ עי' כללים ח"א נג ע"ג הובא בעמוד הקודם.

זהר פרשת יתרו

<p>מתדבקן בנוקבא ונוקבא אחידא כלא כדוגמא דא תנינן כל דאשלים לעשרה קדמאי דבי כנישתא נוטל אנר כלהו רבי יוסי אומר לקבלי דכלהו</p>	<p>הגוף כולם נדבקים בנקבה והנקבה אוחזת הכל כדוגמא זו שנינו כל המשלים לעשרה ראשונים של בית הכנסת נוטל שכר כולם רבי יוסי אמר כנגד כלם.</p>
<p>רבי יצחק אמר כתיב (תהלים יח ז) ויט שמים וירד וכתיב (שמות יט יא) וירד יהו"ה לעיני כל העם על הר סיני (ד"א ל"ג תנא)⁷⁰ ויט שמים וירד לאן נחת אי תימא דנחת לסיני על הר סיני כתיב ולא כתיב בהר סיני</p>	<p>רבי יצחק אמר כתוב ויט שמים וירד וכתוב ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני (לא גורסים תנא) ויט שמים וירד לאן ירד אם תאמר שירד לסיני כתוב על הר סיני ולא כתוב בהר סיני.</p>
<p>אלא ויט שמים וירד לאן נחת אמר רבי יוסי (אמר רבי יהודה אמר רבי חייא) נחית בדרגוי מדרגא לדרגא ומכתרא לכתרא עד דאתדבק בהאי ארץ וכדין אתנהר סיהרא וקיימא באשלמותא דהא הוא דכתיב ויט שמים וירד להאי ארץ וכדין כתיב על הר סיני¹ מה קיימא על הר סיני הוי אימא דא שכינתא</p>	<p>אלא ויט שמים וירד לאן ירד אמר רבי יוסי (אמר רבי יהודה אמר רבי חייא) ירד בדרגותיו מדרגה לדרגה ומכתר לכתר עד שנדבק בארץ הזו ואז האירה הלבנה ועמדה בשלמות זהו שכתוב ויט שמים וירד לארץ הזו ואז כתוב על הר סיני מה עמד על הר סיני הוה אומר זו שכינה.</p>
<p>רבי אבא אמר מהכא (שמות יט יח) מפני אשר ירד עליו יהו"ה באש² וכתיב (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהיך אש אוכלה הוא וכתיב (בראשית יט כד) ויהו"ה המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת יהו"ה מן השמים ויהו"ה המטיר דא הוא ארץ מאן אתר נטיל האי סופיה דקרא מוכח דכתיב מאת יהו"ה מן השמים מן השמים ממש רבי חייא אמר מהכא וידבר אלהים את כל³ כללא דכלא דהא בהאי תליא כלא</p>	<p>רבי אבא אמר מכאן מפני אשר ירד עליו ה' באש וכתוב כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא וכתוב וה' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים וה' המטיר זוהי ארץ מאיזה מקום נטל את זה סוף הפסוק מוכיח שכתוב מאת ה' מן השמים מן השמים ממש רבי חייא אמר מכאן וידבר אלהים את כל כל הכלל של הכל שהרי בזה תלוי הכל.</p>
<p>לא יהיה לך אלהים אחרים על פני רבי יצחק אמר אלהים אחרים לאפקא שכינתא על פני לאפקא אפי מלכא⁴ דבהו אתחזי מלכא קדישא ואינון שמייה והוא אינון⁵ הוא שמייה</p>	<p>לא יהיה לך אלהים אחרים על פני רבי יצחק אמר אלהים אחרים להוציא שכינה על פני להוציא פני המלך שבהם נראה המלך הקדוש והם שמו והוא הם</p>

¹ פי' וירד ה', שהוא ז"א, להתחבר עם המלכות, שהיא עומדת על הר סיני (מ"מ).

² מה שהיה לעיני כל העם, הנה היה זה ג"כ רק באספקלריא שאינה מאירה, כי הרי מ"ש שם (יט יא) כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם וגו', הנה הוא מ"ש אח"כ (פסוקים טז, יח) ויהי ביום השלישי וגו' והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן, וכן הוא ג"כ מ"ש בסוף פ' משפטים (שמות כד יז) ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר לעיני בני ישראל, והנה פשוט הוא שכ"ז הנה היה רק באספקלריא שאינה מאירה, וע' זוה"ק יתרו (פו ע"א) רבי אבא אמר כו', וכן ברע"מ פינחס (רנב ע"ב) (כללים ח"ב ח ע"ב).

³ פי' מלכות נקרא אלהים ונכללו בה כל הספירות, אלמא שנתחברה עם ז"א (מ"מ).

⁴ עי' לעיל ג ע"ב בהגהות רח"ו אות ד' [והם דברי הקב"ה שלא יהיו לו אלהים אחרים זולת פניו שהם הספירות] ועי' פרשת אמות צג ע"ב ומשמם תראה כי אפי מלכא הוא הספירות (לש"ו), האצילות הוא פניו (הקדו"ש טו ע"ג).

⁵ כי כל שמותיו הנה הם הגילויים עצמן אשר הוא עצמו ית"ש נתגלה באותן השמות ע"י האצילות (הקדו"ש ו ע"א), וכשאנו קוראים אותו בשמו, וכן כשאנו עובדים לשמו, כי כל העבודה הוא רק לשמו כמו שיתבאר לקמן, הנה עומד הקריאה והעבודה אליו עצמו, שהוא לכל אמיתת עצמותו הנעלמה אליו גופה, כי הוא עצמו נתגלה ע"י הצמצום בהשם הו"ה ב"ה ובכל השמות וכינוים המסתעפים ממנו. והוא ע"ד האדם היושב בבית ומשתמש באור החלון שהוא ד' על ד', והרי

זהר פרשת יתרו

<p>דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי הוא ושמייה חד הוא בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמיא</p>	<p>הוא שמו שכתוב אני ה' הוא שמי הוא ושמו אחד הוא ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.</p>
<p>תאני רבי שמעון זכאין אינון ישראל דקודשא בריך הוא קרא לון אדם דכתיב (יהוקאל לד ל) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם מאי טעמא קרא לון אדם משום דכתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם אתם ולא שאר עמין ובגין כך אדם אתם קרויין אדם ואין עכו"ם קרויין אדם</p>	<p>שנה רבי שמעון אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא קרא להם אדם שכתוב ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם אדם כי יקריב מכם למה קרא להם אדם משום שכתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם אתם ולא לשאר עמים ומשום כך אדם אתם אתם קרויים אדם ואין אומות העולם קרויים אדם.</p>
<p>דתניא אמר רבי שמעון כיון דבר נש ישראל אתגזר עאל בברית¹ דגזר קודשא בריך הוא באברהם דכתיב (בראשית כד א) ויהו"ה ברך את אברהם בכל וכתוב (מיכה ז כ) חסד לאברהם ושאר לביעאל בהאי אתר (נ"א אדם)⁷¹ כיון דזכה לקיימא פקודי אורייתא עאל ביה בהאי אדם⁷² (נ"א אתר) ואתדבק² בגופא דמלכא³ וכדין אקרי אדם</p>	<p>ששנינו אמר רבי שמעון כיון שאדם מישראל נמול נכנס לברית שגזר הקדוש ברוך הוא עם אברהם שכתוב וה' ברך את אברהם בכל וכתוב חסד לאברהם והתחיל להיכנס למקום הזה (אדם) כיון שזכה לקיים מצוות התורה נכנס בו באדם (למקום) הזה ונדבק בגוף המלך ואז נקרא אדם.</p>
<p>וזרעא דישראל אקרונ אדם תא חזי כתיב ביה בישמעאל (בראשית טז יב) והוא יהיה פרא אדם פרא אדם ולא אדם פרא⁷³ אדם⁴ משום דאתגזר ושירותא דאדם הוה ביה דכתיב (שם יז כה) וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמולו את בשר ערלתו כיון</p>	<p>וזרע ישראל נקראו אדם בא וראה כתוב בישמעאל והוא יהיה פרא אדם פרא אדם ולא אדם פרא אדם משום שנמול וראשיתו של אדם היה בו שכתוב וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמולו את בשר ערלתו כיון שנמול נכנס לראשית הזאת שנקראת</p>

נצטמצם ג"כ האור בהחלון לפי צורת החלון, הרי אותו אור החלון שמשמש בו הנה הוא אותו האור עצמו אשר מחוץ לחלון וממלא את כל חלל העולם כולו, כי הרי הוא נמשך כאחד עם האור שהוא בלא צמצום כלל, והוא מה שאמרו (יתרו פו ע"א) הוא ושמייה חד הוא (הקד"ש יד ע"ב), נקרא כל האצילות כולו ג"כ בכל השמות הללו מצד המאציל ית"ש המתייחד שם, והם חד עמו, וכמ"ש בזוה"ק (אחרי מות ע"א), תא חזי קוב"ה (ר"ל א"ס ב"ה כן הוא בהגהת מהרח"ו שם) אפיק עשר כתרין עטרין קדישין לעילא (שהם ה"ס דאצילות) (דע"ה ח"א נה ע"ד), האצילות כולו הוא אלהות גמור ע"י יחודו ית"ש בהם שנעשים אחד עמו (דע"ה ח"א עט ע"ב), נתגלה ע"ז להיות הוא עצמו מהוה ומנהיג את הכל, וכל פרטי האצילות הם כולם פרטי גילוייו אשר לזה, אשר נתגלה הוא עצמו בכ"ז, ובהם הוא כל הדיבור וההתבוננות אשר באצילות, וכל גלוייו הם עצמן כל השמות כולם, והוא ושמותיו כולם חד, דהוא אינון, כמ"ש פ' יתרו (פו ע"א) ופ' ויקרא (יא ע"ב). וא"כ הרי אין השגה בזה לשום נברא, וכמ"ש (חגיגה יג ע"ב) ברוך כבוד ה' ממקומו, מכלל דמקומו ליכא דידע ליה (כללים ח"א לא ע"ג, ועי' עוד סו ע"א), האצילות, הרי הוא מיוחד עם אור א"ס ע"י הא"ק, עד שנעשה הוא והם כאלו חד (ביאורים ח"א כט ע"ד), ועי' דע"ה ח"ב נה ע"ג.

¹ פי' יסוד הנק' כל (מ"מ).

² ויחי ריו ע"א (הערת זוהר).

³ פי' ת"ת (מ"מ).

⁴ ובזכות המילה זכה ישמעאל עתה לארץ ישראל. ומאחר שאין לו פריעה, על כן אף על פי שהארץ לו היא, עתה היא בחרבנה ואינה בנויה, כך נתבאר בזהר (ראה ח"ב דף פ"ז ע"א). והנה ישמעאל נקרא 'פרא אדם' (בראשית טז, יב), וכתב הזהר (ראה שם דף פ"ו ע"א) 'פרא אדם' ולא 'אדם' ממש, מאחר שלא נתקן בפריעה, אלא הוא 'פרא', פרוש 'ענף', כמו (ישעיה י, לג) 'מסעף פארה במערצה', כי אינו רק ענף מאדם, אבל ישראל הם 'אדם' ממש (שלה' פרשת לך לך). פי' יסוד שהוא ענף הז"א הנקרא אדם (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>דאתגזר עאל בהאי שירותא דאקרי כל הדא הוא דכתיב (שם מז יב) והוא יהיה פרא אדם ולא אדם ידו בכל ידו בכל ודאי ולא יתיר משום דלא קביל פקודי אורייתא שירותא הוה ביה בגין דאתגזר ולא אשתלים בפקודי אורייתא אבל זרעא דישראל דאשתלימו בכלא אקרונ אדם ממש וכתוב (דברים לב ט) כי חלק יהוה עמו יעקב חבל נחלתו</p>	<p>כל זהו שכתוב והוא יהיה פרא אדם ולא אדם ידו בכל ידו בכל ודאי ולא יתיר משום שלא קבל מצוות התורה ראשית היתה בו משום שנמול ולא השתלם במצוות התורה אבל זרע ישראל שנשלמו בכל נקראו אדם ממש וכתוב כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.</p>
<p>אמר רבי יוסי בגין דא כל פרצופין שרו בר מפרצופא דאדם רבי יצחק אמר כד אתעבד אתחזי דגליפא גו גליפין! דאשלמותא אמר רבי יהודה היינו דאמרי אינשי קיטרוי בזיקא בטפסא שכיחי</p>	<p>אמר רבי יוסי משום כך כל הפרצופים מותרים פרט לפרצוף אדם רבי יצחק אמר כשנעשה נראה שחוקק תוך החקיקות של השלמות אמר רבי יהודה היינו מה שאנשים אומרים קשריו ברוח מצויים בצורה.</p>
<p>רבי יהודה הוה אזיל מקפוטקיא ללוד למחמי לרבי שמעון דהוה תמן והוה רבי חזקיה אזיל עמיה אמר רבי יהודה לרבי חזקיה הא דתנינן קמי רבי שמעון והוא יהיה</p>	<p>רבי יהודה היה הולך מקפוטקיא ללוד לראות את רבי שמעון שהיה שם והיה רבי חזקיה הולך עמו אמר רבי יהודה לרבי חזקיה זה ששנינו לפני רבי שמעון והוא יהיה</p>
פ/ב	
<p>פרא אדם ודאי כך הוא ודא הוא ברירא דמלה סופיה דקרא דכתיב ועל פני כל אחיו ישכון מהו ועל פני כל אחיו ישכון</p>	<p>פרא אדם ודאי כך הוא וזהו בירור הדבר סוף הפסוק שכתוב ועל פני כל אחיו ישכון מה זה ועל פני כל אחיו ישכון.</p>
<p>אמר ליה לא שמענא ולא אימא דהא אוליפנא כתיב (דברים ד מד) וזאת התורה אשר שם משה אשר שם משה אתה יכול לומר דלא שם משה? אי אתה יכול לומר</p>	<p>אמר לו לא שמעתי ולא אמור שהרי למדנו כתוב וזאת התורה אשר שם משה אשר שם משה אתה יכול לומר שלא שם משה אינך יכול לומר.</p>
<p>פתח רבי יהודה ואמר (שם ל כ) כי הוא חייך וארך ימיך מאן דזכי באורייתא³ ולא אתפרש מינה⁴ זכי לתרין חייך חד בעלמא דין וחד בעלמא דאתי דכתיב חייך תרי⁵ וכל מאן דיתפרש מינה כמאן דמתפרש מן חיי ומאן דמתפרש מרבי שמעון כאילו מתפרש מכלא</p>	<p>פתח רבי יהודה ואמר כי הוא חייך ואורך ימיך מי שזוכה בתורה ולא נפרד ממנה זוכה לשני חיים אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא שכתוב חייך שנים וכל מי שנפרד ממנה כמי שנפרד מן החיים ומי שנפרד מרבי שמעון כאלו נפרד מהכל.</p>
<p>ומה בהאי קרא דאיהו פתח פתחא לא יכילנא למיעאל בה פתגמי אורייתא דסתימין</p>	<p>ומה בפסוק הזה שהוא פותח פתח לא יכלנו להיכנס אליו דברי תורה</p>

¹ פי' צורה שלימה, ופי' ר' יהודה משל למרגליות צרורה בכלי ודפוס פי' כשתצייר צורת אדם הוא כמו כלי ודפוס לצורה העליונה וע"כ אסור לצייר צורת אדם (רח"ו). פי' אין איסור צורה שקועה אלא בולט ושלימה, וז"ש "דגליפא גו גליפא" דהיינו צורה בולטת כמו גליפא שלמעלה גם צריך באשלמותא ולא חסר, קוטרוי בזיקא בטפס' שכיחי, פי' הנקשרים בזיקא היינו ברוח היינו הטמאים והשדים העליונים בטפסא שכיחי, פי' בדפוס וצורה נמצאים כלומר אינם באים בצור החסרה אלא בצורה שלימה (זהר הרקיע).

² אין לפרש שלא יחדש בתורה ח"ו שעיקר הכל תלוי בחדושי תורה, אלא שלא יחדש הקדמה ותחלה משלו, שראשי פרקים צריכים מסירה וקבלה (אור יקר).
³ היינו שלמד (אור יקר).

⁴ היינו שעסק בה כל ימיו אפילו אחר שזכה (אור יקר).

⁵ חייך תרי, ואורך ימיך, היינו למעלה מעולם הבא דהיינו א"א ולא חשיב ליה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>על אחת כמה וכמה ווי לדרא דרבי שמעון בן יוחאי יסתליק מניה דכד אנן קיימין קמיה דרבי שמעון מבוועין דלבא פתיחין לכל עיבר¹ וכלא מתגליא וכד אתפרשנא מניה לא ידענא מידי וכל מבוועין סתימין</p>	<p>הנסתרים על אחת כמה וכמה אוי לדור שרבי שמעון בן יוחאי יסתלק ממנו שכשאנו עומדים לפני רבי שמעון מעיינות הלב פתוחים לכל צד והכל מתגלה וכשנפרדים ממנו לא יודעים דבר וכל המעיינות נסתמים.</p>
<p>אמר רבי חזקיה היינו דכתיב (במדבר יא כה) ויאצל מן הררה² אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים כבוצינא³ דא דנהרין מניה כמה בוצינין והוא בקיומיה שכיח כך רבי שמעון בן יוחאי מארי דבוצינין הוא נהיר לכלא ונהורא לא אעדי מניה ואשתכח בקיומיה אזלו עד דמטו לגביה</p>	<p>אמר רבי חזקיה היינו שכתוב ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים כמנורה הזו שמאירים ממנה כמה נרות והיא מצויה בקיומיה כך רבי שמעון בר יוחאי בעל הנרות הוא מאיר לכל והאור לא זז ממנו ונמצא בקיומו הלכו עד שהגיעו אליו.</p>
<p>כד מטו גביה אשכחוהו דהוה יתיב ולעי באורייתא והוה אמר (תהלים קב א) תפלה לעני כי יעטף ולפני יהו"ה ישפוך שיחו כל צלותא דישראל צלותא וצלותא דעני עלאה מכלהו מאי שעמא משום דהאי סלקא⁴ עד כורסי יקרא⁵ דמלכא⁶ ואתערט ברישיה⁷ וקודשא בריך הוא משתבח (נ"א מתעטף)⁷⁴ בההיא צלותא ודאי תפלה דעני תפלה אקרי</p>	<p>כשהגיעו אליו מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה והיה אומר תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו כל תפלת ישראל היא תפלה ותפלת העני עליונה מכולם למה משום שזו עולה עד כסא הכבוד של המלך ומתעטרת בראשו והקדוש ברוך הוא משתבח (מתעטף) באותה תפלה ודאי תפלת העני נקראת תפלה.</p>
<p>כי יעטף עטופא דא לאו עטופא דכסו הוא דהא לית ליה אלא כתיב הכא כי יעטף וכתיב</p>	<p>כי יעטוף עטוף זה הוא אינו עטוף של כסוי שהרי אין לו [לא שייך לו⁸]</p>

¹ היינו שבהסתכל בו הנשמות מאירות זו מזו ובסוד הארתם משיגים מאורו בתורה (אור יקר). ועי' לעיל ח"א ככג ע"ב: זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דאתי דכך היא אורייתא בלבהון כמבועא רבא דמיא דאף על גב דמסתמיין ליה מסגיאיות מייא פתחי מבוועין דנבעין לכל עיבר. ועיי"ש רח ע"ב: כד יובלא אפתח מבועי דכל אינון תרעין כלהו קיימי בשמים. הם ה' מקורות אלו שבתוכיותה שהם ה' ספירות חמשים שערי בינה, והיינו שהיא חמשים וכוללם בת"ת והת"ת עם החסד והגבורה והנצח וההוד ה' כולל חמשים, והיסוד כל כולל החמשים ומשפיעם למלכות ה"א בענין שהם מהחמשים בינה, לחמשים ת"ת בחמשים יסוד לחמשה מלכות (אור יקר שם). פי' יסוד דאימא הנקרא יובלא כמ"ש הרב ז"ל, והוא נפתח ומתגלה בת"ת דז"א. וז"ש דכל אינון תרעין כולהו קיימי בשמים כי ה' חסדים נקרא נ' שערי בינה, וכן ה' גבורות נקרא נ' שערי בינה כמ"ש הרב ז"ל והם מתגלים בת"ת הנקראים שמים, וז"ש דכל אינון תרעין כולהו קיימי בשמים (מ"מ שם).

² לשון אצילות הוא (אור יקר).

³ כמדליק נר מנר ואין הראשון חסר דבר (אור יקר).

⁴ הענין כי שאר התפלות לא סלקי (אור יקר).

⁵ אלא צריך כחות המלאכים להעלותה עד כסא הכבוד, ואחר שהיא שם, מאליה היא עולה להתעטר בראש המלך דהיינו שהיא עולה עד בינה וחכמה, וכתר על גביהן שהם שערי הרצון, והחכמה שערי הרחמים, והבינה לפנים משורת הדין שערי חנינה במתנת חנם, ושם עניית תפלה, כאומרו אז תקרא וה' יענה. אמנם תפלת העני אינה צריכה עזר מהמלאכים, אלא היא עולה מאליה "עד כורסי יקרא דמלכא" ודרך הוא שסנדלפון יעלה אותה עד כסא הכבוד, ומשם יזכיר עליה את השם ותעלה מאליה כדפי' במס' חגיגה, ותפלה זו מפני שכל השערים אינם ננעלים לה, ואין שומרי פתחי שבעה היכלות מוחין בידה "סלקא מאליה" ויהיה הענין כי תפלת העני כנגד מדת המלכות דלה ועניה ובשברון, ולכך היא בפתח ראשון בכל מקום, ושומר הפתח לא יעמוד בפניו, שהשכינה שוכנת בו, ושכינה מסתלקת בתפלתו, ושומר הפתח היא המלכות כאומרו אדנ"י שפתי, שהם שערי צדק, תפתח, אם כן היא היא שומר הפתח, היא היא התפלה, היא היא החופפת עליון, א"כ מאליה היא עולה, ולזה לעני לעולם שומע, אמנם לשאר בני העולם כפי זכותו (אור יקר).

⁶ פי' עולה עד הז"א שהוא כסא לבינה (מ"מ).

⁷ היינו שגורמת מוחין לרישיה דז"א (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>התם (איכה ב יט) העטופים ברעב ולפני יהו"ה ישפך שיחו דיקבל קמי מאריה ודא ניהא ליה קמי קודשא בריך הוא משום דעלמא מתקיימא ביה כד לא אשתכחו שאר קיימי עלמא בעלמא ווי למאן דההוא מסכנא יקבל עלויה למאריה משום דמסכנא קריב למלכא יתיר מכלהו דכתיב (שמות כב כו) והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני²</p>	<p>אלא כתוב כאן כי יעטף וכתוב שם העטופים ברעב ולפני ה' ישפוך שיחו שקובל לפני רבונו וזה נוח לפני הקדוש ברוך הוא משום שהעולם מתקיים בו כשלא נמצאים שאר מקיימי העולם בעולם אוי למי שאותו העני יקבל עליו לרבונו משום שהעני קרוב למלך יותר מכולם שכתוב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני.</p>
<p>ולשאר בני עלמא זמנין דשמע זמנין דלא שמע³ מאי טעמא משום דדיריה דמלכא⁴ בהני מאני תבירי דכתיב (ישעיה נז טז) ואת דכא ושפל רוח⁵ וכתיב (תהלים לד יט) קרוב יהו"ה לנשברי לב⁶ (שם נא יט) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה</p>	<p>ולשאר בני העולם לפעמים ששומע ולפעמים שלא שומע למה משום שדירורו של המלך הוא בכלים השבורים הללו שכתוב ואת דכא ושפל רוח וכתוב קרוב ה' לנשברי לב לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה.</p>
<p>מכאן תנינן מאן דנזיף במסכנא נזיף בשכינתא דכתיב ואת דכא ושפל רוח וכתיב (משלי כב כג) כי יהו"ה יריב ריבם וגו' בנין דאפוטרופא דלהון תקיפא⁷ ושלימא על כלא⁸ דלא אצטריך סהרי⁹ ולא אצטריך לדינא אחרא¹⁰ ולא נטיל משכונא¹¹ כשאר דינא ומה משכונא נטיל נשמתין דבר נש דכתיב וקבע את קובעיהם נפש</p>	<p>מכאן שנינו מי שנוזף בעני נוזף בשכינה שכתוב ואת דכא ושפל רוח וכתוב כי ה' יריב ריבם וגו' משום שהאפוטרופוס שלהם חזק ושולט על הכל שלא צריך עדים ולא צריך דיין אחר ולא נוטל משכון כשאר הדיינים ואיזה משכון נוטל נשמות בני אדם שכתוב וקבע את קבעיהם נפש.</p>
<p>תו אמר תפלה לעני כל אתר דאקרי תפלה מלה עלאה היא¹³ דהיא סלקא לאתר (דקב"ה אחיד¹⁴) עלאה תפלה דרישא דאינון תפלי דמלכא דאנה להו¹⁵</p>	<p>עוד אמר תפלה לעני כל מקום שנקרא תפלה דבר עליון הוא שהוא עולה למקום (שהקדוש ברוך הוא אוחז¹²) עליון תפלת הראש הן התפלין של המלך שמניח אותם.</p>

1

2 חנון, בינה (אור יקר). "אני" מדת המלכות שהיא עולה (אור יקר).

3

4 ג' פסוקים נגד ג' מדות (אור יקר).

5 מלכות (אור יקר).

6 ת"ת (אור יקר).

7 מצד דין הבינה (אור יקר).

8 כי כל ההנהגה ב"ק והיא שולטת על כולם (אור יקר).

9 נו"ה והם עיני ה' (אור יקר).

10 חג"ת ב"ד עליון (אור יקר).

11 אשה ובנים ממון וכיוצא, אלא הנשמה נמשכת מבינה נוטל את שלו מידו (אור יקר).

12

13 הענין שבני אדם מרכבה אל המדות, והעני מרכבה למלכות לבד, מפני שבסוד העניות הוא מצדה והמלכות נקראת תפלה לבדה מן המדות ולכך היא נאחזת בסוד תפלה שהם ד' פרשיות יהו"ה ודאי (אור יקר). פי' הם תפילין של ראש שהם מוחין דז"א כדמפרש, ומה שחידש בפי' זה הוא במלת תפלה, שלפי' הראשון מפרש תפלה ממש של עני עולה עד ז"א, ולפי' זה תפלה הם תפלין ש"ר, שהם מוחין דז"א ומשם באים למלכות וזהו תפלה לעני (מ"מ).

14 בינה (אור יקר).

15 סוד יהו"ה שבחכמה ד' בתים שם אה"ה. "מלכא" ת"ת אנח להו, ובעלות תפלה העני גורם שהקב"ה, ת"ת, מניח תפילין, נקשר בסוד החכמה ובינה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>רבי שמעון אסחר רישיה וחמא לרבי יהודה ולרבי חזקיה דמטו גביה בתר דסיים אסתכל בהו³ אמר להו סימא הוה לכו ואתאביד מנייכו אמרו ליה ודאי דפתחא עלאה פתח מר ולא יכילנא למיעאל בה</p>	<p>רבי שמעון סובב/סיבב¹ ראשו וראה את רבי יהודה ואת רבי חזקיה שהגיעו אליו אחר שסיים הסתכל בהם אמר להם² אוצר היה לכם נאבד מכם אמרו לו ודאי שפתח עליון פתח האדון ולא יכלנו להיכנס בו.</p>
<p>אמר מאי היא אמרו ליה (בראשית טז יב) והוא יהיה פרא אדם וסופיה דקרא בעינא למנדע דכתיב ועל פני כל אחיו ישכון על פני כל אחיו דהא ברירא דכוליה קרא ידענא והאי לא ידענא דסיפיה דקרא לא אתחזי כרישיה⁷⁵</p>	<p>אמר מה הוא אמרו לו והוא יהיה פרא אדם וסוף הפסוק אנו רוצים לדעת שכתוב ועל פני כל אחיו ישכון מה זה על פני כל אחיו שהרי ברור של כל הפסוק ידענו ואת זה לא ידענו שסוף הכתוב לא נראה כראשו.</p>
<p>אמר לון חייכון כלא חד מלה היא ובחד דרגא סלקא תאנא כמה פנים לפנים אית ליה לקודשא בריך הוא פנים דנהרין⁴ פנים דלא נהרין⁵ פנים תתאין פנים</p>	<p>אמר להם חייכם הכל הוא דבר אחד ובדרגה אחת עולה שנינו כמה פנים לפנים יש לקדוש ברוך הוא פנים המאירים פנים שלא מאירים פנים תחתונים פנים</p>
פז/א	
<p>רחיקין פנים קריביין⁶ פנים דלגו⁷ פנים דלבר פנים דימינא⁸ פנים דשמאלא</p>	<p>רחוקים פנים קרובים פנים שלפנים פנים שלחוץ פנים של ימין פנים של שמאל.</p>
<p>תא חזי זכאין אינון ישראל קמיה דקודשא בריך הוא⁹ דאחידן באנפין עלאין דמלכא¹⁰ באינון פנים דהוא ושמיה אחידן בהו¹¹ ואינון ושמיה חד הוא¹² ושאר עמין אחידן באינון פנים רחיקין באינון פנים תתאין ובגיני כך אינון רחיקין מגופא דמלכא דהא חמינא כל</p>	<p>בא וראה אשריהם ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שאחוזים בפנים העליונים של המלך באותם פנים שהוא ושמנו אחוזים בהם והם ושמנו אחד הוא ושאר העמים אחוזים באותם פנים רחוקים באותם פנים תחתונים ולכן הם רחוקים מגוף המלך שהרי ראינו כל</p>

1

2

3 בסוד חכמת הפרצוף הכיר בהם (אור יקר).

4 מצד החסד (אור יקר). ה' פרצופין הם בקדושה וכנגדם בקלי' ולכ"א עשרה פנים ה' לכאן וה' לכאן, א"נ כנגד נרנח"י דקדושה ודקלי' (מ"מ).

5 פנים עלאין (נוסף באור יקר). מצד הגבורה (אור יקר).

6 מצד הת"ת (אור יקר).

7 נצח (אור יקר).

8 הוד (אור יקר), ונגד ה' אלו הם הפכים לא נראים וכו' והם בחוץ כולם מדרגות מדרגות נגדיות לספירות פנימיות (אור יקר).

9 ע' בהגר"א בתיקונים (דף פז ע"ד) שאמר שם דאנן איברים דהשכינה [כל התיקונים בדין הכל אליה ומ"ש אליו הוא אליה דאנן איברים דילה], וכן שם (דף מח ע"ג ע"ד) דהשכינה היא כלל ישראל [דכל הבקשות דצלותא הוא הכל על כלל ישראל, דהוא בשכינתא שהיא כלל ישראל, וז"ש כמה דתיקנו הבוחר כו', והכל עלה] [ואני, מדבר בעדו, בשכינה, דהיא מדברת בעדנו, דהיא כלל ישראל] (כללים ח"א סו ע"א). עי' זהר ח"ג רלא ע"ב כל אברין דאינון ישראל אינון בעאקו דאינון אברי דמטרוניתא.

10 בסוד האצילות, דלא שייך הוא ושמיה אלא באצילות, כאומרו אני ה' הוא שמי, אמנם למטה בסוד בריאה יצירה עשיה, כתיב לבד בך נזכיר שמך, אין הוא ושמנו אחד אלא באצילות, וישראל אחוזים באצילות מקום שאין פירוד בינו לבין שמו (אור יקר).

11 ומויחדים בהו, ולא שיהיה הוא ושמנו ענין לעצמו, והפנים ענין לעצמו (אור יקר).

12 וישראל יורדים ג"כ ונאחזים למטה בסוד נשמה רוח נפש, גם בבריאה יצירה ועשיה, כאומרו כל הנקרא בשמי לכבודי וכו', אמנם שאר עמין אינם בשום פנים אב"ע, אלא בחוץ בפנים תתאין חצונים (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>אינון דמצרים קריבוי דישמעאל כמה אחין וקריבין הוו ליה וכלהו הוו באנפין תתאין באינון פנים רחיקין</p>	<p>אותם של מצרים קרובי ישמעאל כמו אחים וקרובים היו לו וכולם היו בפנים תחתונים ובאותם פנים רחוקים.</p>
<p>ובגיניה דאברהם כד אתגזר ישמעאל זכה דשוי מדוריה וחולקיה באתר דשליטא על כל אינון פנים רחיקין² ותתאין על כל אינון פנים דשאר עמין הדא הוא דכתיב ידו בכל³ ובגיני כך על פני כל אחיו ישכון כלומר ישוי מדוריה וחולקיה לעילא מכלהו דכתיב ידו בכל דשליטא על כל שאר פנים דלתתא ובגין כך על פני כל אחיו ודאי דלא זכו כוותיה</p>	<p>ובגלל אברהם כשנמולוכשמל¹ ישמעאל זכה ששם מדורו וחלקו במקום ששולט על כל אותם פנים רחוקים ותחתונים על כל אותם פנים של שאר העמים זהו שכתוב ידו בכל ומשום כך על פני כל אחיו ישכון כלומר ישם מדורו וחלקו למעלה מכולם שכתוב ידו בכל ששולט על כל שאר הפנים שלמטה ומשום כך על פני כל אחיו ודאי שלא זכו כמותו.</p>
<p>אתו רבי יהודה ורבי חזקיה ונשקו ידו⁵ אמר רבי יהודה היינו דאמרי אינשי חמרא בדרדיא⁶ ונביעא דבירא⁷ בקטירא דקיזרא אתעטר ווי לעלמא כד יסתלק מר מניה ווי לדרא דיתערע בההוא זמנא זכאה דרא דאשתמודעון ליה למר זכאה דרא דאיהו שרי בגויה</p>	<p>באו רבי יהודה ורבי חזקיה ונשקו ידו⁴ אמר רבי יהודה היינו מה שאנשים אומרים "ין בשמריו ונביעת הבאר בקשר של קיימא מתעטר אוי לעולם כשיסתלק ממנו האדון אוי לדור כשזה יארע באותו הזמן אשרי הדור שמכירים את האדון אשרי הדור שהוא שרוי בתוכו.</p>
<p>אמר רבי חזקיה הא תנינן גיורא כד אתגזר אקרי גר צדק⁸ ולא יתיר והכא אמר מר ידו בכל⁹ אמר רבי שמעון כלא אתקשר בחוד¹⁰ אבל גיורא תנינן שאני ישמעאל דלאו גיורא הוא בריה דאברהם הוה בריה דקדישא הוה וכתיב ביה בישמעאל (בראשית יז כ) הנה ברכתי אותו כתיב הכא ברכתי אותו וכתיב התם (שם כד א) ויהוה ברך את אברהם בכל ועל כך כתיב ידו בכל</p>	<p>אמר רבי חזקיה הרי שנינו כשגר נמול נקרא גר צדק ולא יותר וכאן אמר האדון ידו בכל אמר רבי שמעון הכל נקשר באחד אבל שנינו הגר, שונה ישמעאל שאינו גר, בן אברהם הוא, היה בנו של קדוש היה וכתוב בו בישמעאל הנה ברכתי אותו כתוב כאן ברכתי אתו וכתוב שם וה' ברך את אברהם בכל ועל כך כתוב ידו בכל.</p>

1

² פי' עכשיו מפרש על פני כל אחיו, הם אותם שלא נתגירו, שהם אחוזים בפנים רחיקים ותתאין, אבל לקמן שאמר ע"פ כל אחיו ישכון, דאי שאר קריבוי איתגזרו וכו', מפ' שהוא ביסוד והם במלכות, וקאי על הגרים שהוא מעולה מהם. ומ"ש כ"ש דלא אתגזרו וכו', הוא כמו פירוש הראשון, שמפרש על אותם שלא נתגירו, וכ"ש ההיא דאתנסיבת לגוי מעיקרא (מ"מ).

³ היינו ביסוד, וכן נראה לקמיה, דעל יסוד ממש קאמר, ואפשר דהיינו נאחז שם בערך שאר אומין אחוזים בפנים החצונים היונקים ממלכות, וזה בפנים היונקים מיסוד ומצד זה גובר על כולם (אור יקר).

4

⁵ עי' שער ההקדמות (נט ע"א): נוק' היא בסוד ד' בלבד, לפי שאין לה דרועין, ולכן אז היא מנשקת ידו של ז"א, לקבל הארה מדרועין דליה, לכשיהיו לה ג"כ בחי' דרועין.

⁶ דהיינו דעת ר"ש השקט על שמריו (אור יקר).

⁷ והוא כבאר הנובע (אור יקר).

⁸ ויקרא קסח ע"א (הערת הזהר). במלכות צדק, ואינו זוכר יותר אפילו שיהי הצדיק, והכא בישראל שהוא היה צדיק (אור יקר).

⁹ ביסוד (אור יקר).

¹⁰ צד"ק וכ"ל, אבל עכ"ז אין קושי כי ישראל הורתו בקדושה היה בן לאברהם והוא למעלה מהגר (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>ובגניני כך כתיב על פני כל אחיו ישכון! דאי שאר קריבוי אתגזרו (ס"א אתגזרו) אקרונ גירי צדק ולא יתיר והוא יתיר ועלאה מכלהו כל שכן אינון דלא אתגזרו דקיימין באינון אפיין רחיקין באינון אפיין תתאין ואיהו מדוריה לעילא מכל פנים דידהו² ומכל פנים דעמין עעכו"ם הדא הוא דכתיב על פני כל אחיו ישכון אמר רבי יהודה קודשא בריך הוא בגין כך אכריז ואמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני³ דדא הוא מהימנותא דיליה</p>	<p>ומשום כך כתוב על פני כל אחיו ישכון שאם שאר קרוביו נמולו (התגיירו) נקראים גרי צדק ולא יותר והוא יותר ועליון מכולם כל שכן הם שלא נמולו שעומדים באותם פנים רחוקים באותם פנים תחתונים והוא מדורו למעלה מכל הפנים שלהם ומכל הפנים של עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות זהו שכתוב על פני כל אחיו ישכון אמר רבי יהודה משום כך הקדוש ברוך הוא הכריז ואמר לא יהיה לך אלהים אחרים על פני שזוהי האמונה שלו.</p>
<p>לא תעשה לך פסל וכל תמונה הא אתמר ואמר רבי יוסי כל פרצופין שרי בר מפרצופא דאדם דהא האי פרצופא שליט בכלא</p>	<p>לא תעשה לך פסל וכל תמונה הרי נתבאר ואמר רבי יוסי כל הפרצופים מותרים פרט לפרצוף אדם שהרי פרצוף זה שולט בכל.</p>
<p>דבר אחר לא תעשה לך פסל וכל תמונה רבי יצחק פתח (קהלת ה ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך כמה אית ליה לבר נש לאזדהרא על פתגמי אורייתא⁴ כמה אית ליה לאזדהרא דלא ישעי בהו ולא יפיק מאורייתא מה דלא ידע ולא קביל מרביה⁵ דכל מאן דאמר במלי דאורייתא מה דלא ידע ולא קביל מרביה עליה כתיב לא תעשה לך פסל וכל תמונה וקודשא בריך הוא זמין לאתפרעא מניה בעלמא דאתי בזמנא דנשמתייה בעיא למיעאל לדוכתה דחיין לה לבר ותשתצי מההוא אתר דצירא בצרורא דחיי דשאר נשמתיין</p>	<p>דבר אחר לא תעשה לך פסל וכל תמונה רבי יצחק פתח אל תתן את פיך לחטיא את בשרך כמה יש לו לאדם להזהר על דברי התורה כמה יש לו להזהר שלא יטעה בהם ושלא יוציא מהתורה מה שלא יודע ולא קיבל מרבו שכל מי שאומר דברי תורה מה שלא יודע ולא קיבל מרבו עליו כתוב לא תעשה לך פסל וכל תמונה והקדוש ברוך הוא עתיד להפרע ממנו בעולם הבא בזמן שנשמתי תרצה להיכנס למקומה דוחים אותה החוצה ותשמד מאותו מקום שצרורה בצרור חיי שאר הנשמות.</p>
<p>(רבי יהודה אומר מהכא⁶) כמה דתנינן (שם &) למה יקצף האלהים על קולך קולך דא</p>	<p>(רבי יהודה אומר מכאן) כמו ששינינו למה יקצוף האלהים על קולך קולך זוהי נשמתו של האדם אמר רבי</p>

¹ לא בקדושה אלא מבחון, בענין שאם יתגיירו יהיו הם גרי צדק, והוא יהיה גובר בסוד הכל, כ"ש שהם חצונים והוא חיצון עליהם כבחינתם אם היו קדושים מתגיירים (אור יקר).
² לא בקדושה (אור יקר).

³ לא בקדושה, "לא יהיה לך" ירצה אמונת ישמעאל בחוץ מפנים העליונים, שיש פנים קדושים למטה מאותם החצונים ולא למטה ממש אלא נגדיים, כי ישמעאל בכ"ל מבחון, ויש צדק מבפנים למטה מכל פנימי, ולכך הגר נקרא גר צדק בפנימי, וישמעאל ידו בכל והיינו אלהים אחרים, אפילו אלו שהם על פני בבחינה הנזכרת (אור יקר).

⁴ כבר פי' לעיל שענין זה נאמר על המחדש הקדמה שלא קבל ראשי פרקיה מרבו, והיינו שאם הוא הולך על פשוטי המקראות יעשה פסל שישגשים האלוה, אם לא שיקבל מרבו דרך הכינויים מה הם, ועל מה יתייחסו, וכמו שהאמונה היה בגשם דהיינו פסל נדחה אל מקום הפסל והיינו הכרת, ולא תכלל במקום כלל הנשמות לזכות לאור הדקות העליון, והיינו "דחיין וכו'" ור' יצחק פירש עונשו מסברא (אור יקר).

⁵ עי' ספר עמק המלך (ש"א פ"ד): אדם שיש לו חכמה, והוא מבין דבר מתוך דבר, יכול לחדש ענין אחד, מה שלא קבל מרבו, ואותו התחדשות נקרא דעת הנולד מחכמתו ובינתו. לכן בכל מקום שחכמה ובינה מזדווגים, נולד מהם דעת, והבן. ועי' ע"ח שער לד פרק ז: כמו שהקדמתי בהקדמת הספר שאיני רוצה להוסיף ולגרוע נקודה אחת מכל מה ששמעתי ממורי זלה"ה.

⁶ מקרא גופיה נפיק עונשו (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>היא נשמתייה דבר נש אמר רבי חייא על דא כתיב כי יהויה אלהיך אל קנא מאי טעמא משום דקני לשמיה בכלא¹ אי בגין פרצופין מקני לשמיה משום דמשקר בשמיה² אי משום אורייתא</p>	<p>חייא על זה כתוב כי ה' אלהיך אל קנא למה משום שמקנא לשמו בכל אם משום הפרצופים מקנא לשמו משום משקר בשמו או משום התורה.</p>
<p>תנינן אורייתא כלא שמא קדישא היא דלית לך מלה באורייתא דלא כליל בשמא קדישא ובגניני כך בעי לאזדהרא בגין דלא יטעי בשמיה קדישא ולא ישקר ביה ומאן דמשקר במלכא עלאה³ לא עאלין ליה לפלטרין דמלכא⁴ וישתצי מעלמא דאתי⁵</p>	<p>שנינו כל התורה היא שם קדוש שאין לך דבר בתורה שלא כלול בשם הקדוש ומשום כך צריך להזהר שלא יטעה בשמו הקדוש ולא ישקר בו ומי שמשקר במלך העליון לא מכניסים אותו לפלטרין של המלך וישמד מן העולם הבא.</p>
<p>אמר רבי אבא כתיב הכא לא תעשה לך פסל וכל תמונה וכתוב התם</p>	<p>אמר רבי אבא כתוב כאן לא תעשה לך פסל וכל תמונה וכתוב שם</p>
<p style="text-align: center;">פז/ב</p>	
<p>(שמות לד א) פסל לך שני לחת אבנים כלומר לא תעשה לך פסל לא תעבד לך אורייתא אחרא דלא ידעת ולא אמר לך רבך מאי טעמא כי אנכי יהויה אלהיך אל קנא אנא הוא דזמין לאתפרעא מינך בעלמא דאתי בשעתא דנשמתא בעיא למיעאל קמאי כמה זמינין⁶ לשקרא בה ולעיילא לה גו גיהנם</p>	<p>פסל לך שני לוחות אבנים כלומר לא תעשה לך פסל לא תעשה לך תורה אחרת שלא ידעת ולא אמר לך רבך למה כי אנכי ה' אלהיך אל קנא אני הוא שעתיד להפרע ממך בעולם הבא בשעה שהנשמה רוצה להיכנס לפני כמה מזומנים לשקר בה ולהכניסה לגיהנם.</p>
<p>תניא אמר רבי יצחק לא תעשה לך וגו' דבעי בר נש דלא לשקרא בשמא דקודשא בריך הוא (ס"א דבר אחר לא תעשה לך פסל וגו' דבעי בר נש דלא לשקרא בשמא דקודשא בריך הוא ומאי איהו דא ברית⁷ את קיימא קדישא דמאן דמשקר בהאי ברית משקר בשמא דקודשא בריך הוא) דקשרא קדמאה דאתקשרו ישראל בקודשא בריך הוא כד אתגזרו ודא הוא קיומא⁸ קדמאה דכלא למיעאל בברית דאברהם דהוא קשרא דשכינתא⁹ ובעי בר נש דלא לשקרא בהאי</p>	<p>שנינו אמר רבי יצחק לא תעשה לך וגו' שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא (דבר אחר לא תעשה לך פסל וגו' שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא ומהו זו ברית אות ברית הקדושה שמי שמשקר בברית הזו משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא) שהקשר הראשון שנקשרו ישראל בקדוש ברוך הוא כשנמולו וזהו הברית הראשון של הכל להיכנס בברית אברהם שהוא קשר השכינה וצריך אדם שלא לשקר בברית הזו שמי שמשקר בברית הזו משקר בקדוש ברוך הוא מה</p>

¹ אם בע"ז כפשט הכתוב לא תעשה לך פסל והיינו פרצופין, וכן גם במגלה פנים בתורה שלא כהלכה וההקדמות המקובלות, שזה מגלה פנים לחצונים בתורה שלא במלכות הנקראת הלכה, שהיא אינה מזומנת שם להאיר באותם הפנים, ומזדמן שם השקר כשמו פנים של שקר (אור יקר).

² מלביש פני התורה ושמו העליון שבה בשקר שלא כהלכה (אור יקר).

³ שמאחיז השקר והחצוני למעלה ואין ראוי אלא להלביש שם יהו"ה תורה, בהלכה אדני", והיינו שידע ההקדמות ויקבל מרבו, ולכך עונשו (אור יקר).

⁴ מדת אדני", ולזה לא יראה במלך יהו"ה (אור יקר).

⁵ כ"ש שלא ישיג בבינה (אור יקר).

⁶ רוחות רעות שהוליד בשבושיו ואוחזים בה (אור יקר).

⁷ סוד היסוד שהמלכות נאחזת שם, וקשר ב' מדות אלו הוא (אור יקר).

⁸ קיימא? וילנא?

⁹ והמשקר בברית דוחה שכינה משם, מפריד קשרה ומכניס היסוד אות ברית בבת אל נכר היא החצונית הטמאה, והוא עושה באותה עביר הפסל ודאי (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>ברית דמאן דמשקר בהאי ברית משקר בקודשא בריך הוא מאי שקרא הוא דלא ייעול האי ברית ברשותא אחרא כמה דאת אמר (מלאכי ב יא) ובעל בת אל נכר</p>	<p>השקר הוא שלא יכניס ברית זו לרשות אחרת כמו שנאמר ובעל בת אל נכר.</p>
<p>רבי יהודה אמר מהכא (הושע ה ז) ביהויה בגדו כי בנים זרים ילדו מאן דמשקר בהאי ברית משקר בקודשא בריך הוא משום דהאי ברית בקודשא בריך הוא אחידא² וכתוב לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'</p>	<p>רבי יהודה אמר מכאן בה' בגדו כי בנים זרים ילדו מי שמשקר בברית הזו משקר בקדוש ברוך הוא משום שברית זו אחוזה בקדוש ברוך הוא וכתוב לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'.</p>
<p>לא תשתחוה להם ולא תעבדם רבי אלעזר הוה אזיל בארחה והוה רבי חייא עמיה אמר רבי חייא כתיב (דברים כא יא) וראית בשביה אשת יפת תאר וגו' מאי טעמא והא כתיב לא תתחתן בם אמר ליה בעוד דברשותיהו קיימי³</p>	<p>לא תשתחוה להם ולא תעבדם רבי אלעזר היה הולך בדרך והיה עמו רבי חייא אמר רבי חייא כתוב וראית בשביה אשת יפת תאר למה והרי כתוב לא תתחתן בם אמר לו בעוד שהן קיימות ברשותם.</p>
<p>ותא חזי לית לך אנתו בעמין עעכו"ם כשרה כדקא חזי⁵ דתנינן אמאי אסמיך פרשתא דא לבן סורר ומורה אלא בודאי מאן דנסיב האי אתתא⁶ בן סורר ומורה ירית מינה⁷ מאי טעמא משום דקשה זוהמא למעבר מינה⁸ וכל שכן ההיא דאתנסיבת⁹ בקדמיתא דדינא בדינא אתדבק ואסתאב בה וקשיא למעבר זוהמא מינה והיינו דאמר משה בנשי מדין (במדבר לא יז) וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו יודעת איש למשכב זכר הרוגו.</p>	<p>ובא וראה אין לך אשה בעמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות כשרה כראוי ששינינו למה נסמך⁴ פרשה זו לבן סורר ומורה אלא בודאי מי שנושא אשה זו יורש ממנה בן סורר ומורה למה משום שקשה להעביר ממנה זוהמא וכל שכן אותה שנשאה בתחלה שדין בדין נדבק ונטמאת בה וקשה להעביר ממנה הזוהמא והיינו מה שאמר משה בנשות מדין וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו.</p>
<p>זכאה חולקיה דההוא בר נש דירית אחסנתא דא¹⁰ ונטיר לה¹¹ דבההוא אחסנא</p>	<p>אשרי חלקו של אותו אדם שיורש נחלה זו ושומר אותה שבאותה ירושה קדושה נדבק האדם בקדוש ברוך הוא</p>

¹ דבת אל נכר, או אפשר שהם ג"כ מוציא זרע לבטלה דהא והא אתנהו, ובה' ממש בגדו שבשם יהו"ה הוא בוגד, שאין ראוי לקושרו אלא בשם אדנ"י בת ישראל הטהורה, ועם היות ברית למטה ביסוד ומלכות, עכ"ז משקר בשם הוי"ה (אור יקר).

² והמזנה בגויה או בשאר מיני חיה ובהמה כתיב לא תעשה לך פסל וכל תמונה וכו' (אור יקר).

³ וזו אינה ברשותם, שהרי היא תחת רשות ישראל, ועכ"ז אינו נקי (אור יקר).

⁴

⁵ אפילו כשהיא חוזרת לרשות ישראל (אור יקר). יש לשים לב, שחז"ל מלא עם בעלי תשובה, אבל לא מוזכר אף פעם בעלת תשובה, גיורת כן. ועי' שער הגלגולים סוף הקדמה ח: יש כמה שרשים של נשמות, שנשרו בקליפות, הם ונשיהם בת זוגם, והזכרים יכולים לצאת עתה בעה"ז מתוך הקליפות, אבל נקבותיהם אינם יכולים לצאת כלל עד ביאת המשיח וכו'.

⁶ אשת יפת תואר, שהיא חצונית, ולכך בן סורר ומורה שהיא חלק החצונית (אור יקר).

⁷ כי לילית היא מעלת שם זוהמתה (אור יקר).

⁸ ואינה נטהרת מהחצונים (אור יקר).

⁹ עם היות שהתירתה תורה עכ"ז היא מזוהמת, מפני שאותה שהיא פנויה היא בבחינת הנקבה החצונית שאין טומאתה חזקה, שהיא נפרדת מסמאל הזכר, אמנם הנשואה מורה שהיא מזדווגת שם, והקלי' מתחזקת, זר"ן מיוחדים שקר ומרמה ואינם נטהרים (אור יקר).

¹⁰ אות ברית (אור יקר).

¹¹ שלא יטמאנו, ובזה זוכה אל מדת המלכות, שהרי הוא נדבק לעתים בסוד היחוד דקב"ה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>קדישא אתדבק בר נש בקודשא בריך הוא כל שכן אי זכי בפקודי אורייתא! דהא פשיט מלכא ימיניה² לקבליה ואתדבק בגופא קדישא³ ועל דא כתיב בהו בישראל (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם וכתוב (שם יד א) בני אתם ליהו"ה בני אתם ממש⁴ דכתיב (שמות ד כב) בני בכורי ישראל וכתוב (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר</p>	<p>כל שכן אם זוכה למצוות התורה שהרי פושט המלך ימינו כנגדו ונדבק בגוף הקדוש ועל זה כתוב בהם בישראל ואתם הדבקים בה' אלהיכם וכתוב בני אתם לה' בני אתם ממש שכתוב בני בכורי ישראל וכתוב ישראל אשר בך אתפאר.</p>
<p>לא תשא את שם וגו' רבי שמעון פתח (מ"ב ד ב) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית אמר לה אלישע כלום אית לך על מה דתשרי ברכתא דקודשא בריך הוא דתנינן אסור ליה לבר נש לברכא על פתורא ריקניא מאי טעמא משום דברכתא דלעילא לא שריא באתר ריקניא</p>	<p>לא תשא את שם וגו' רבי שמעון פתח ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית אמר לה אלישע כלום יש לך על מה שתשרה ברכת הקדוש ברוך הוא ששנינו אסור לאדם לברך על שלחן ריק למה משום שהברכה שלמעלה לא שורה במקום ריק.</p>
<p>ובניני כך בעי בר נש לסדרא על פתוריה חד נהמא⁵ או יתיר לברכא עלוי ואי לא יכיל⁶ בעי לשיירא⁷ מההוא מזונא דאכל על מה דיברך ולא ישתכח דיברך בריקניא</p>	<p>ולכן צריך אדם לסדר על שלחנו לחם אחד או יותר לברך עליו ואם לא יכול צריך להשאיר מאותו מזון שאכל על מה שיברך ולא ימצא שמברך בריקות.</p>
<p>כיון דאמרה אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן אמר ודאי הא ברכתא שלימתא בהאי דכתיב (קהלת ז א) טוב שם משמן טוב⁸ דשמא קדישא⁹ משמן נפקא לאתברכא לאדלקא בוצינין קדישין מאי¹⁰ שמן דא (כמה דאת אמר (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן¹¹ להשקות את הגן) רבי יצחק אמר¹² כמה דאת</p>	<p>כיון שאמרה אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן אמר ודאי הרי ברכה שלימה בזה שכתוב טוב שם משמן טוב ששם קדוש יוצא משמן להתברך ולהדליק נרות קדושות מהו השמן הזה (כמו שנאמר ונהר יצא מעדן להשקות את הגן) רבי יצחק אמר כמו שנאמר</p>

¹ שאז בסוד המלכות רמ"ח הוא מצד אברהם ימין רמ"ח מצות עשה (אור יקר).

² חסד, והמצות הם בכל האיברים העליונים כולם (אור יקר).

³

⁴ יובן במ"ש הרב כי מי שזכה לחיה ונמשה הם בני דחכמה ובינה ואחים לזו"ן ומי שיש בו נפש ורוח הם בני דזו"ן וז"ש בני אתם ממש (מ"מ).

⁵ פי' בתחלת הסעודה יסדר נהמא חד או יתיר כדי שישאר בשעת ברכת המזון פת שלימה לברך עליו ברכת המזון דאינו אסור אלא להביא פת שלמה בשעת הברכה משום העורכים לגד אבל אם היתה שם אין חשש כמ"ש הב"י באר"ח והש"ך ביו"ד סי' קע"ח (מ"מ).

⁶ שאין לו (אור יקר).

⁷ אפילו מכדי שבעו ישייר כזית (אור יקר).

⁸ פי' מלת טוב לשון בהטיבו את הנרות, וירצה עתה "טוב שם" ומאיר שם בן ד' "משמן טוב" מאותו שמן הנמשך מהחכמה שהוא הטוב והמאיר (אור יקר).

⁹ ז"א יצא מאבא (רח"ו).

¹⁰ ט ע"א (הערת הזהר).

¹¹ "עדן" חכמה, ו"נהר" בינה, "הגן" ו' נטיעות ו"ק שם הו"ה (אור יקר).

¹² ר' יצחק אמר אין צריך להביא ראיה מפסוק ונהר, אלא מפסוק "כשמן הטוב" דהיינו שפע החכמה הנמשך דרך המדות, ור' אלעזר פריך שאין השמן מחכמה ובינה כדפי' ר"ש ור' יצחק שא"כ נצטרך לפרש ש"ם במלכות או בת"ת על היותר, מפני שהשמן מחכמה ובינה, לכך פי' שהשמן מהכתר אשר שם טורי וכו' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>אמר (תהלים קלג ב) כשמן הטוב על הראש¹ וגו' רבי אלעזר אמר אלין טורי דאפרסמונא דכיא²</p>	<p>כשמן הטוב על הראש וגו' רבי אלעזר אומר אלו הרי אפרסמון טהור.</p>
<p>אמר רבי שמעון³ טוב שם כמה טבא שמא עלאה⁴ דבוצינין עלאין קדישין⁵ כד בלהו⁶ נהרין משמן טוב⁷ כמה דאמינא ואסיר ליה לבר נש לאדכרא שמיה דקודשא בריך הוא בריקניא דכל מאן דאדכר שמא דקודשא ברוך הוא בריקניא טב ליה דלא אתברי⁸</p>	<p>אמר רבי שמעון טוב שם כמה טוב שם עליון של נרות עליונות קדושות כשכולם מאירות משמן טוב כמו שאמרנו ואסור לאדם להזכיר את שם הקדוש ברוך הוא בריקנות שכל מי שמזכיר את שם הקדוש ברוך הוא בריקנות טוב לו שלא נברא.</p>
<p>רבי אלעזר אמר לא אצטריך למדכר שמא קדישא אלא בתר מלה (כלומר על מלה⁹)</p>	<p>רבי אלעזר אמר לא צריך להזכיר את השם הקדוש אלא אחר דבר</p>
<p>פח/א</p>	
<p>דהא שמא קדישא לא אדכר באורייתא אלא בתר תרין מלין דכתיב בראשית ברא אלהים</p>	<p>שהרי השם הקדוש לא נזכר בתורה אלא אחר שני מילים¹⁰ שכתוב בראשית ברא אלהים.</p>
<p>רבי שמעון אמר לא אדכר שמא קדישא אלא על עולם שלם דכתיב (בראשית ב ד) ביום עשות יהו"ה אלהים ארץ ושמים מכאן דלא לאדכרא שמא קדישא בריקניא וכתיב לא תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא (ס"א) כתיב לא תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא דלא לאדכרא שמא קדישא בריקניא אלא בברכתא או בצלותא ומאן דאדכר שמא קדישא בריקניא דלא בברכתא או בצלותא כד נשמתיה נפקת מיניה זמינין לאתפרעא מיניה ולנקמא מיניה נוקמין דכתיב כי לא ינקח יהו"ה את אשר ישא את שמו לשוא)</p>	<p>רבי שמעון אמר לא נזכר שמו הקדוש אלא על עולם שלם שכתוב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים מכאן שלא להזכיר את השם הקדוש בריקנות וכתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא (כתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא שלא להזכיר שם הקדוש בריקנות אלא בברכה או בתפלה ומי שמזכיר השם הקדוש בריקנות שלא בברכה או בתפלה כאשר נשמתו תצא ממנו עתידים להיפרע ממנו ולנקום ממנו נקמות שכתוב כי לא ינקח ה' את אשר ישא את שמו לשוא).</p>
<p>ותנינן אמר רבי יוסי מהו ברכה שמא קדישא¹¹ בגין דמיניה משתכח ברכתא לכל</p>	<p>ושנינו אמר רבי יוסי מהי ברכה השם הקדוש משום שממנו נמצאת</p>

¹ פי' אבא שהוא על רישא דז"א (מ"מ).

² שהוא השמן הטוב שאין חצונים אוחזים בו, ועתה שם הוא שם יהו"ה כולו חכמה ולמטה, שכל ד' אותיות מאירות וטובות ממנו ודאי (אור יקר). פי' שמן היא בינה ונק' שמן על שם אבא (מ"מ).

³ מסיק למלתיה לפרש לא תשא את שם, ופי' כמו שהברכה אינה מצויה אלא על מציאות כשמן אלישע, והיינו קרא טוב שם, והשתא מפרש הכי אית שם ואית שם, אמנם היותר טוב הוא שם שהוא עליון על כל השמות, וז"ש טוב ומשובח מהכל הוא שם (אור יקר).

⁴ פי' ז"א (מ"מ).

⁵ דהיינו סוד שם שבאצילות, והטעם ששם זה יונק מהשמן הטוב (אור יקר).

⁶ נרותיו, ספירותיו, אותיותיו (אור יקר).

⁷ והנה השם הזה לעולם מתלבש בלבוש קדוש, ולזה אין להזכירו "בריקניא" אלא בענין מה, כדי שיהיה מתלבש השם באותו ענין שהוא עסוק בו, והיינו לא תשא את שם וכו' לשוא שאינו מתלבש בשום לבוש דרוש ענין מה, ונמצא השוא והחצון נאחז בו ח"ו (אור יקר).

⁸ ור' אלעזר אמר שאפילו על ענין צריך שיקדים ענין מה שיתלבש בו השם (אור יקר).

⁹ וילנא??

¹⁰

¹¹ פי' מה היא כוונת ברוך אתה, וכי אפשר לברך להקב"ה. אלא בגין דמיניה וכו', ר"ל שמתעלה ז"א ונמשך ממנו שפע לכל העולמות (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>עלמא וברכתא לא אשתכח על אתר ריקניא ולא שרייא עלוי הדא הוא דכתיב לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא</p>	<p>הברכה לכל העולם והברכה לא נמצאת על מקום ריק ולא שורה עליו זהו שכתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.</p>
<p>זכור את יום השבת לקדשו רבי יצחק אמר כתיב (בראשית ב ג) ויברך אלהים את יום השביעי וכתיב במן (שמות טז כו) ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו כיון דלא משתכח ביה מזוני מה ברכתא אשתכח ביה</p>	<p>זכור את יום השבת לקדשו רבי יצחק אמר כתוב ויברך אלהים את יום השביעי וכתוב במן ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו כיון שלא נמצא בו מזונות איזו ברכה נמצאת בו.</p>
<p>אלא הכי תאנא כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין ותאנא אמאי לא אשתכח מנא ביומא שביעאה משום דההוא יומא מתברכאן מיניה כל שיתא יומין עלאין וכל חד וחד יהיב מזוניה לתתא כל חד ביומוי מההיא ברכה דמתברכאן ביומא שביעאה</p>	<p>אלא כך שנינו כל הברכות שלמעלה ושלמטה תלויות ביום השביעי ושנינו למה לא נמצא מן ביום השביעי משום שמאותו יום מתברכים כל ששת הימים העליונים וכל אחד ואחד נותן מזונו למטה כל אחד ביומו מאותה ברכה שמתברכים ביום השביעי.</p>
<p>ובגניי כך מאן דאיהו בדרגא דמהימנותא² בעי לסדרא פתורא ולא תקנא סעודתא בליליא דשבתא בגין דיתברך פתוריה כל אינון שיתא יומין דהא בההוא זמנא⁷⁶ אודמן ברכה לאתברכא כל שיתא יומין דשבתא וברכתא לא אשתכח בפתורא ריקניא ועל כך בעי לסדרא פתוריה בליליא דשבתא בנהמי ובמזוני</p>	<p>ולכן מי שהוא בדרגת האמונה צריך לסדר שלחן ולתקן סעודה בליל שבת כדי שיתברך שלחנו כל אותם ששה ימים שהרי באותו זמן מזדמנת הברכה להתברך כל ששת ימי השבת והברכה לא נמצאת בשלחן ריק ועל כן צריך לסדר שלחנו בערב שבת בלחמים ומזונות.</p>
<p>רבי יצחק אמר אפילו ביומא דשבתא נמי רבי יהודה אמר בעי לאתענגא בהאי יומא ולמיכל תלת סעודתי בשבתא בגין דישתכח שבעא וענוגא בהאי יומא בעלמא³</p>	<p>רבי יצחק אמר אפילו ביום השבת גם רבי יהודה אמר צריך להתענג ביום הזה ולאכול שלש סעודות בשבת כדי שימצאו שובע ועונג ביום הזה בעולם.</p>
<p>רבי אבא אמר לאודמנא ברכתא באינון יומין דלעילא דמתברכאן מהאי יומא והאי יומא מליא רישיה דזעיר אנפין מטלא דנחית מעתיקא קדישא סתימא דכלא ואמיל לחקלא דתפוחין קדישין תלת זמני מכד עייל שבתא בגין דיתברכון כלהו כחדא</p>	<p>רבי אבא אמר להזמין ברכה באותם ימים שלמעלה שמתברכים מן היום הזה ויום הזה נתמלאומלא ראשו של זעיר אנפין מטל שיורד מהעתיק הקדוש הנסתר של הכל ונותן לשדה התפוחים הקדושים שלש פעמים משנכנסת שבת כדי שכולם יתברכו כאחד.</p>

¹ בינה (מ"מ).

² חזר עוד לקמיה ואמר, ובג"כ בעי לסדרא פתוריה ג' וכו', ולא ישתכח פתוריה ריקניא ואשרי ברכתא וכו' (מ"מ). יש לסדר ערך לחם חדש מליל שבת אחר הסעודה על השלחן וכל יום השבת כולו, שאחר שביאר ערך השלחן לצורך הלילה, חזר עוד ואמר, ובג"כ וכו', חדא לעיקר כבוד השבת, שהוא ההכנה מבערב לסעודה, וחדא לאחר הסעודה, כדי להשאיר ברכה עליו כל שאר יומי שבתא, ויהיה זה התעוררות לשלחן העליון להסתפח בנחלת ה', לחם מן השמים, להשפיע לתחתונים בשאר הימים. וכל המסדר שלחנו בזה הענין, השלחן העליון ישפיע עליו מלחם השמים. וכל שלחן שהיא ריקנית בשבת, לא תחול עליו ברכה, שלא תחול ברכה על דבר ריקן כמ"ש הזהר. ובשבת לא חשו חכמים משום העורכים לגד שלחן, כי יש במה לתלות טעם לדבר, ולמ"ש הלבוש לית דחש לה. גם הט"ז ביר"ד סי' קעח השיג עליו בדברים של טעם המסכימים למאמרי הזהר (מ"מ).

³ עי' זר"ח מח ע"א.

זהר פרשת יתרו

<p>ועל דא בעי בר נש לאתענגא תלת זמנין אלן דהא בהא תליא מהימנותא דלעילא בעתיקא קדישא ובזעיר אנפין ובחקלא דתפוחין ובעי בר נש לאתענגא בהו ולמחדי בהו ומאן דגרע סעודתא מנייהו אחזי פנימותא לעילא ועונשיה דההוא בר נש סני</p>	<p>ועל זה צריך אדם להתענג שלש הפעמים הללו שהרי בזה תלויה האמונה העליונה בעתיק הקדוש ובזעיר אנפין ובשדה התפוחים וצריך אדם להתענג בהם ולשמח בהם ומי שגורע סעודה מהם מראה פגם למעלה וענשו של האדם ההוא גדול.</p>
<p>בגיני כך בעי לסדרא פתוריה תלת זמני מכד עייל שבתא ולא ישתכח פתוריה ריקניא¹ ותשרי ברכתא עליה כל שאר יומי דשבתא ובהאי מלה אחזי ותלי מהימנותא לעילא</p>	<p>לכן צריך לסדר שלחנו שלש פעמים משנכנסת שבת ולא ימצא שלחנו ריק ותשרה עליו הברכה כל שאר ימות השבת ובדבר הזה מראה ותולה את האמונה העליונה.</p>
<p>רבי שמעון אמר האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא קלא נפיק ומכרזא עליה (ישעיה נח יד) אז תתענג על יהוה דא סעודתא חדא² לקבל עתיקא קדישא דכל קדישין והרכבתיך על במתי ארץ דא סעודתא תניינא לקבל חקלא דתפוחין קדישין והאכלתיך נחלת יעקב אביך דא הוא שלימו דאשתלים בזעיר אנפין</p>	<p>רבי שמעון אמר מי שמשלים שלש סעודות בשבת קול יוצא ומכריז עליו אז תתענג על ה' זו סעודה אחת כנגד העתיק הקדוש של כל הקדושים והרכבתיך על במתי ארץ זו סעודה שניה כנגד שדה התפוחים הקדושים והאכלתיך נחלת יעקב אביך זוהי השלמות שהשתלמה בזעיר אנפין.</p>
<p>ולקבלייהו בעי לאשלמא סעודתיה ובעי לאתענגא בכלהו סעודתי ולמחדי בכל חד וחד מנייהו משום דאיהו מהימנותא שלימתא ובנין כך שבתא אתיקר מכל שאר זמנין וחגיגין³ משום דכלא ביה אשתכח ולא אשתכח הכי בכלהו זמני וחגי אמר רבי חייא בנין כך משום דאשתכח כלא ביה אידכר תלת זמנין דכתיב</p>	<p>וכנגדם צריך להשלים סעודתו וצריך להתענג בכל הסעודות ולשמח בכל אחת ואחת מהן משום שהיא האמונה השלמה ולכן השבת נתכבדה מכל שאר הזמנים והחגים משום שהכל בה נמצא ולא נמצא כך בכל הזמנים והחגים אמר רבי חייא לכן משום</p>

¹ נכון שלא יהיה השולחן ריקן כל הלילה וכל היום וכו', שהרי כל יום השבת יורד שפע עליון ולא דוקא בעת האוכל (רמ"ז).

² ויקרא רפח ע"ב (הערת הזהר). צ"ע שנראה סותר למ"ש הרשב"י גופיה מעבר לדף, ששם אמר בפירוש לרבי אלעזר בנו שהסדר האמיתי הוא סעודה ראשונה למטרוניתא. וכי תימא דהכא לאו כסדרא מיירי אלא בפירושא דקרא, אקרא גופיה יקשה דלא נקטינהו כסדרייהו. ויש לומר במ"ש הרב זלה"ה וז"ל, ומש"ה (ישעיה נח, יד) אז תתענג על ה' שה"ס סעודת שחרית, ואחר כך אמר והרכבתיך על במתי ארץ שהוא רומז לסעודת הלילה, הטעם הוא שבליילה המלכות מקבלת שפע מהעתיקא קודם שתשפיע אלינו. ופי' הפסוק כך הוא אז בלילה המלכות תתענג מהעתיקא שהוא על ה' ואחר כך תשפיע לנו, וכשנותנת לנו הוא והרכבתיך על במתי ארץ, ע"כ. באופן שלעולם אימא לך שכוונת הפסוק למנות שלש הסעודות, אלא דהקדים סוד העתיקא לרמוז שבכל הסעודות צריך שתקדים השפעתו. ובזה תבין גם מה שכתוב (טז, כה) אכלוהו היום וגו', דמיניה ילפינן שלש סעודות. והנה ישראל באו בשחרית שבת והגידו למשה שהניחו מאתמול ולא הבאיש ואז השיבם משה אכלוהו היום, שודאי היום הזה אשחרית קאי. וכי שבת היום, ר"ל כל היום מתחלתו והרי סעודת הלילה. והיום לא תמצאוהו, פי' כל היום עד סופו והרי סעודת מנחה. האמנם בפסוק ויכלו שיום השביעי ביה אדכר תלת זמנין כדאמר בסמוך, שם באו כסדרן ממש, כי על כן בראשון שרומז לנוק', ובשלישי שסודו בזעיר, כתוב שם אלקים שסודם נוק' כידוע, וגם זעיר נקרא כן במ"ש באדרא זוטא ופירשו הרב זלה"ה בסוד (מלכ"א יח, לט) ה' הוא האלקים דיום הכפורים. אבל ביום השביעי האמצעי כתב סתם, שרומז לעתיקא סתימאה דכתיב ביה (דברים לב, לט) ואין אלקים עמדי. ודע שג' פרצופים הם הנראים באצילות אריך וזו"ן כי אר"א טמירין אינון תחות דיקנא, ולכן שלש הסעודות הן כנגד הג' האמורים ובשלתם צודק שם שביעי, כי עתיקא קדישא דאיהו אריך עיקר מוצאו קנב) הוא בת"ת דעתיק יומין, ותחלת ז"א הוא בת"ת דאריך, וראש הנוק' הוא בת"ת דז"א, וכל ת"ת הוא שביעי בערך כחב"ד חג"ת (רמ"ז).

³ עי' ח"ג צה ע"א

זהר פרשת יתרו

<p>(בראשית ב ב) ויכל אלהים ביום השביעי וישבות ביום השביעי ויברך אלהים את יום השביעי</p>	<p>שהכל נמצא בו נזכר שלש פעמים שכתוב ויכל אלהים ביום השביעי וישבות ביום השביעי ויברך אלהים את יום השביעי.</p>
<p>רבי אבא (נ"א רב המנונא סבא) כד הוה יתיב בסעודתא דשבתא! הוי חדי בכל חד וחד והוה אמר דא היא סעודתא קדישא דעתיקא קדישא סתימא דכלא בסעודתא אחרא הוה אמר דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא וכן בכלהו סעודתי והוה חדי בכל חד וחד כד הוה</p>	<p>רבי אבא (רב המנונא סבא) כשהיה יושב בסעודת השבת היה שמח בכל אחת ואחת והיה אומר זוהי סעודה קדושה של העתיק הקדוש הנסתר של הכל בסעודה האחרת היה אומר זוהי סעודה של הקדוש ברוך הוא וכן בכל הסעודות והיה שמח בכל אחת ואחת כשהיה</p>
<p>פח/ב</p>	
<p>אשלים סעודתי הוה אמר אשלימו סעודתי דמהימנותא</p>	<p>משלים את הסעודות אומר נשלמו סעודות האמונה.</p>
<p>רבי שמעון כד הוה אתי לסעודתא הוה אמר הכי אתקינן סעודתא דמהימנותא עלאה אתקינן סעודתא דמלכא והוה יתיב וחדי כד אשלים סעודתא תליתאה הוו מכרזי עליה אז תתענג על יהו"ה והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך</p>	<p>כשרבי שמעון היה בא לסעודה היה אומר כך התקינן סעודה של האמונה העליונה התקינן סעודת המלך והיה יושב ושמח כשהשלים סעודה שלישית היו מכרזים עליו אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך.</p>
<p>אמר רבי אלעזר לאבוי אלין סעודתי ⁷⁷היך מתתקנין אמר ליה ליליא דשבתא כתיב והרכבתיך על במתי ארץ² ביה בליליא</p>	<p>אמר רבי אלעזר לאביו איך מתקנים את הסעודות הללו אמר לו ליל שבת כתוב והרכבתיך על במתי ארץ בו</p>

¹ ובמה שכתבנו בפירוש פסוק אז תתענג, שבכל סעודה צריך שיקדים שפע עתיקא, תבין מ"ש עוד רבי אבא כד הוה יתיב בסעודתא וכו', דצריך לדקדק, א' למה התחיל גם כאן בסעודת שחרית, ב' אומרו בסעודה אחרא, דודאי היא דמנחה והרי שתי סעודות אמורות, ואם כן מאי האי דקאמר אחר כך וכן בכלהו סעודתי, האי כולהו אמאן קאמריה, והלא לא נשאר אלא סעודת הלילה ולא שייך למימר בכלהו. אלא שנלע"ד כי בתחילה כ"ל כללא כולל לכל הסעודות, והוא הכוונה במקור השפע שהוא אריך שממנו מתחלק לכל הסעודות, ולעומת כן אמר הוה חדי בכל חד וחד, שאם סעודה זו היתה של שחרית כנראה מפשטן של דברים, איך אמר ביה שהיה שמח בכל אחד ואחד, אלא ודאי שזה ענין כולל לכל שלש הסעודות וכו"ל. ואחר כך הודיענו סוד הפרטות שהיה מפרש בכל סעודה, דהיינו שהיה מפרש בפרטות מי הוא בעל אותה הסעודה, כגון דבמנחה היה אומר סעודתא דקב"ה, וכן בכלהו וכו', פי' שגם בשנים האחרות היה מפרט, בלילה סעודתא דמטרוניתא ובשחרית סעודתא דעתיקא. והא דנקט בענין הפרטות סעודתא דקב"ה שהיא האחרונה, ולא אמר הראשונה דמטרוניתא הוא להודיענו חידוש גדול, דאע"ג דבסעודת מנחה הזעיר עולה בדיקנא דעתיקא והוא אמינא דתתקרי סעודתא דעתיקא על שם המקום, קמ"ל דאפילו הכי העיקר הוא בעל הסעודה, ואעפ"י שהיה במקום גבוה היה מזכירו בשמו המיוחד לו שהוא שם קב"ה (רמ"ז).

² הנה סוד השלשה סעודות כך הם: הראשונה שהיא של הלילה היא כנגד חקל תפוחין קדישין. והשנית של הבקר היא סעודת עתיקא קדישא. והשלישית היא סעודת ז"א. והענין הוא כי השבת הוא סוד התדבקות הב"ת בש'. שהם ג' אבות ש' ב"ת והיא עולה למעלה מנצח הוד שהם תפוחין. והם נקראים תפוחין לפי שהם כמו התפוח כלולים מלובן ואודם. אלא שזה אודם נוטה ללובן. וזה לובן נוטה לאודם. לפיכך נקראים שדה תפוחים. כי ש' בסוד שלש אבות וד' וה' בסוד ד"ה מיהודה. שהוא קודם הזווג ואחר הזווג. וכנגד סעודה זו נאמר והרכבתיך על במתי ארץ על"ל דייקא כי עולה למעלה מנצח הוד. ועליה זו שהיא עולה למעלה מנצח הוד היינו מנצח הוד ידידה שהם במתי ארץ דייקא. ועולה על נצח הוד של הזכר דהיינו ת"ת. והם נקראים תפוחין קדישין. בסוד קדש היא לכם. ולפי שמכניסין ומבשילין הזרע העליון היורד מהמוח הנקרא חכמה והיא קדש. ולפיכך נקראים תפוחין קדישין. ולפיכך בקידוש הלילה אנו מזכירין ל"ה תיבות כנגד ל"ב שבילין. וכנגד שלשה אלו שהם נה"י כנ"ז בס' הזוהר לרמוז שנתעלו שלשה שלה ועלו למעלה על הג' של הזכר העליון ונתדבק באבות וכאשר תתעלה היא ותתדבק באבות, בהכרח יתעלה גם כן הזכר העליון על ידה בסוד ג'

זהר פרשת יתרו

<p>מתברכא מטרוניתא¹ וכלהו חקל תפוחין ומתברכא פתוריה דבר נש ונשמתא אתוספת וההוא ליליא הדוה דמטרוניתא הוי ובעי בר נש למחדי בחדוותא ולמיכל סעודתא דמטרוניתא</p>	<p>בלילה מתברכת המלכה וכל שדה התפוחים ומתברך שלחנו של אדם ונשמה נוספת ואותו הלילה שמחת המלכה הוא וצריך אדם לשמח בשמחה ולאכול סעודת המלכה.</p>
<p>ביומא דשבתא בסעודתא תניינא כתיב (ישעיה נח יד) אז תתענג על יהויה על יהויה ודאי דההיא שעתא אתגליא עתיקא קדישא² וכלהו עלמין בחדוותא ושלמו וחדוותא דעתיקא עבדינן וסעודתא דיליה היא ודאי</p>	<p>ביום השבת בסעודה השניה כתוב אז תתענג על ה' על ה' ודאי שאותה שעה נגלה העתיק הקדוש וכל העולמות בשמחה והשלמות והשמחה של העתיק אנו עושים והסעודה שלו ודאי.</p>
<p>בסעודתא תליתאה דשבתא³ כתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך דא היא סעודתא</p>	<p>בסעודה השלישית של שבת כתוב והאכלתיך נחלת יעקב אביך זוהי</p>

אחרונות שבו, ויעלו אותם השלושה למדרגת אבות בימי החול. ולפיכך בקידוש שהוא כנגד הזכר, יש בו גם כן ל"ה תיבות שהם כנגד ל"ב שבילין. וג' כנגד נה"י של הזכר שגם הם נתעלו ממה שהיו. ואין ספק כי שניהם יתענגו בעדן העליון כי שלשה אחרונות שבשניהם עלו למדרגת אבות. וג' אמצעיות למדרגת מוחין וג' ראשונות בחיק אבא ואימא. ושניהם שהם שם ההו"ה ושם אדני. שהם ז"א מתענגים על ה' ממש. וזהו אז תתענג על ה' על ה' דייקא אלא שאין זה השפע מגיע אלא להם ואנחנו מקבלים שפע מעל במתי ארץ לבד. ולפיכך סעודה זו היא כנגד והרכבתך על במתי ארץ בערכנו, כי אין אנו מקבלים השפע כי אם מעל במתי ארץ בסעודה ראשונה. (שער מאמרי רשב"י).

1

² עד בא הסעודה השניה כי אז היא סעודת עתיקא קדישא שאנו מקבלים שפע מעתיקא קדישא ממש ומפני זה נזכר בכתוב אז תתענג על ה' קודם והרכבתך על במתי ארץ שלא כסדר הסעודות כי גם סעודה ראשונה יש בה קבלת שפע מעתיקא קדישא אלא שהיא לעצמה ואנחנו מקבלים שפע מעל במתי ארץ והיינו דקאמר אז תתענג על ה' ולא קאמר אענגך על ה' כדקאמר והרכבתך על במתי ארץ אלא אמר אז תתענג סתם, וקאי אחקל תפוחין קדישין שתקבל היא עצמה עונג מעתיקא קדישא בסעודה ראשונה. ולפיכך נזכר קודם לו הרכבתך, וקאי נמי עלינו בסעודה שניה, שאנו מקבלים שפע מעתיקא קדישא ממש בזו הסעודה השניה. ואמנם סעודה זו הב', היא סוד התעלות הבנים הנעימים, בן ובת לאבא ואימא, בסוד בנים, ויהיה הוא נכלל בחלקיו בתוך אבא עלאה בבנים שלו, והיא נכללת בחלקיה בתוך אימא עלאה בבנים שלה. כי כבר ביארנו כי סוד סעודה ראשונה הוא התעלות ג' אחרונות שבשניהם למדרגת אבות. וג' אבות למדרגת מוחות. וג' מוחות בחיק אבא ואימא. אמנם סעודה שניה היא היות ג' אחרונות שבשניהם מדרגת מוחות. וג' אבות במדרגת ג' אחרונות שבאבא ואימא וג' מוחות במדרגת ג' אבות שבאבא ואימא. וכאשר תדקדק בענין שכתבנו תמצא שסעודה אחת לא השיגו הבנים הנעימים מאבא ואימא אלא בסוד ג' אחרונות שבהם וזהו סוד חקל תפוחין קדישין בסוד קדש קדשים לפני ולפנים. וסעודה שניה השיגו הבנים הנעימים מאבא ואימא בסוד ג' אבות שבהם ולפיכך תקרא סעודה זו סעודת דע"ק כי עד שם התפשטות הכתר בסוד ג' אחרונות שבו והדברים עתיקים. ולפיכך נקרא קידוש זה קדושא רבא בסוד צומא רבא [יוה"כ]. (שער מאמרי רשב"י).

³ ואמנם סעודה ג' הוא סוד התעלות ז"א כולו בתוך אבא ואימא עלאה ג' אחרונות שבו בג' אחרונות שבהם. וג' אבות שבו בג' אבות שבהם. וג' מוחות שבו בג' מוחות שבהם. וזו נקראת נחלה בלא מצרים כי אין קליפה שולטת שם כיון שכולו נכלל באו"א עלאין ולא נשאר ממנו כלום למטה כסדר אצילותו הראשון. וכאשר יעלה למעלה ויהיה נכלל כולו באו"א יהיה סמוך למצח העליון בסוד ג' ראשונות שבעתיקא וזהו עת רצון. ואמנם עליה זו לא תשיגהו הכלה רק החתן לבד. ולפיכך נקראת סעודתא דזעיר אפין ואנו מתפללין שגם הכלה תשוב למדרגה זו. וזהו ואני תפילתי לך ה' עת רצון וכבר ידוע שהיא נקראת תפילה וע"ת וסוד ואני לחבר אני עם ו'. ולפיכך אנו קורין במנחה בס"ת בשבת להדביקה עם בעלה שהוא תורה שבכתב וקורין שלשה לבד כי זהו ההפרש שיש בינה לביני בשעה זו כי ישארו ממנה ג' למטה שלא נכללו בעולם העליון. ומפני היות ז"א נכלל כולו באבא ואימא הדיני שבז"א מתבטלין אע"פ שהוא זמנם כי מסתכל בו המצח העליון בעלותו שם סמוך לו. וכל העולמות בהשקט ושלוה כי המצח העליון יתיב על כורסייא דשביבין דנור לאכפייא לון והנה כאשר תפקח עיניך תראה כי סעודה זו עם היותה של ז"א היא גדולה מכולם. ולפיכך אין אומרים בה קידוש כלל כי נעלמה מאוד. כי שם מקום האכילה ולא השתיה וזהו והאכלתיך נחלת יעקב אביך. וכד"א אכלו רעים לעילא. שתו ושכרו לתתא כנז' בס' הזוהר בפ' ויקרא בדף ד' ע"ב שנקראים רעים משום דיתבי באחדותא ברעותא וחביבותא דלא מתפרשן לעלמין והיין אעפ"י שהוא

זהר פרשת יתרו

<p>דזעיר אפינ דהוי בשלימותא וכלהו שיתא יומין מההוא שלימו מתברכן ובעי בר נש למחדי בסעודתיה ולאשלמא אלין סעודתי דאינון סעודתי מהימנותא שלימתא דזרעא קדישא דישראל די מהימנותא עלאה דהא דילהון היא ולא דעמין עעכו"ם ובגיני כך אמר (שמות לא יז) ביני ובין בני ישראל</p>	<p>הסעודה של זעיר אנפין שהוא בשלמות וכל ששת הימים מאותה שלמות מתברכים וצריך אדם לשמח בסעודתו ולהשלים הסעודות הללו שהן סעודות האמונה השלמה של זרע קדוש של ישראל שהאמונה העליונה הזאת היא שלהם ולא של עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות ולכן אמר ביני ובין בני ישראל.</p>
<p>תא חזי בסעודתי אלין אשתמודעון ישראל דאינון בני מלכא דאינון מהיכלא דמלכא דאינון בני מהימנותא ומאן דפגים חד סעודתא מנייהו אחזי פנימותא לעילא ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל הוא ויהבין עליה חומרא דתלת מלין דינא דניהגם וגו'</p>	<p>בא וראה בסעודות הללו נודעים ישראל שהם בני המלך שהם מהיכל המלך שהם בני האמונה ומי שפוגם סעודה אחת מהם מראה פגם למעלה ומראה את עצמו שאינו מבני המלך העליון שאינו מבני היכל המלך ושהוא אינו מזרע קדוש של ישראל ונותנים עליו חומר של שלשה דברים דין הגיהנם וכו'.</p>
<p>ותא חזי בכלהו שאר זמנין וחגיגין בעי בר נש להדי ולמחדי למסכני ואי הוא חדי בלחודוי ולא יהיב למסכני עונשיה סגי דהא בלחודוי חדי ולא יהיב חדו לאחרא עליה כתיב (מלאכי ב ג) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם ואי איהו בשבתא חדי אף על גב דלא יהיב לאחרא לא יהבין עליה עונשא כשאר זמנין וחגיגין דכתיב פרש חגיכם פרש חגיכם קאמר ולא פרש שבתכם וכתיב (ישעיה א יד) חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי ואלו שבת לא קאמר</p>	<p>ובא וראה בכל שאר הזמנים והחגים צריך אדם לשמוח ולשמח את העניים ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים ענשו רב שהרי לבדו שמח ולא נותן שמחה לאחר עליו כתוב וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם ואם הוא שמח בשבת אף על גב שלא נותן לאחר לא נותנים עליו עונש כבשאר הזמנים והחגים שכתוב פרש חגיכם אמר פרש חגיכם ולא פרש שבתכם וכתוב חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי ואלו שבת לא אמר.</p>
<p>ובגיני כך כתיב ביני ובין בני ישראל ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא נשמתא עלאה נשמתא דכל שלימו בה כדוגמא דעלמא דאתי ובגיני כך אקרי שבת מהו שבת שמא דקודשא בריך הוא שמא דאיהו שלים מכל סטרוי</p>	<p>ולכן כתוב ביני ובין בני ישראל ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת נותנים לאדם נשמה אחרת נשמה עליונה נשמה שכל השלמות בה כדוגמת העולם הבא ולכן נקראת שבת מה זה שבת שם של הקדוש ברוך הוא שם שהוא שלם מכל צדדיו.</p>
<p>אמר רבי יוסי ודאי כך הוא ווי ליה לבר נש דלא אשלים חדוותא דמלכא קדישא ומאן חדוותא דיליה אלין תלת סעודתי מהימנותא סעודתי דאברהם יצחק ויעקב כלילן בהו וכלהו חדו על חדו מהימנותא שלימותא מכל סטרוי</p>	<p>אמר רבי יוסי ודאי כך הוא אוי לאדם שלא משלים את שמחת המלך הקדוש ומהי שמחתו אלו שלש הסעודות של האמונה סעודות שאברהם יצחק ויעקב כלולים בהם וכולם שמחה על שמחה אמונה שלימה מכל צדדיו.</p>

לפעמים משמח בסוד מיתו' הדינין הרי הדין ניכר בו עכ"פ. ואמנם בשעת סעודה ג' זו אין הדינין ניכרין כלל והכל רחמים גמורים. ולפיכך נסתלק משה בשעה זו ולא בבקר להראות שנתעלה בסוד הרחמים הפשוטים. ואמנם הוצרכו ג' מ'שה י'וסף ד'וד להסתסק בשבת לצורך ג' שבמלכות הנשארות להעלותם למעל' עם בעל' ודי בזה (שער מאמרי רשב"י).

זהר פרשת יתרו

<p>תאנא בהדין יומא מתעטרין אבהן וכל בנין ינקין מה דלאו הכי בכל שאר חגין וזמנין בהדין יומא חייביא דגיהנם נייחין בהדין יומא כל דינין אתכפיין ולא מתערין בעלמא בהדין יומא אורייתא מתעטרא בעטרין שלימין בהדין יומא חדוותא ותפנוקא אשתמע במאתן וחמשיין עלמין.</p>	<p>שנינו ביום הזה מתעטרים האבות וכל הבנים יונקים מה שאין כן בכל שאר החגים והזמנים ביום הזה רשעי הגיהנם נחים ביום הזה כל הדינים נכפים ולא מתעוררים בעולם ביום הזה התורה מתעטרת בעטרות שלמות ביום הזה שמחה ותפנוק¹ נשמעים במאתים וחמשים עולמות.</p>
<p>תא חזי בכל שיתא יומי דשבתא כד מטא שעתא דצלותא דמנחה דינא² תקיפא שלטא וכל דינין מתערין אבל ביומא דשבתא כד מטא עדן דצלותא דמנחה רעוא דרעוין אשתכח ועתיקא קדישא גליא רצון דיליה וכל דינין מתכפיין ומשתכח רעותא וחדו בכלא</p>	<p>בא וראה בכל ששת ימי השבת כשמגיעה שעת תפלת המנחה הדין הקשה שולט וכל הדינים מתעוררים אבל ביום השבת כשמגיע זמן תפלת המנחה נמצא רצון הרצונות והעתיק הקדוש מגלה רצונו וכל הדינים נכפים ונמצא רצון ושמחה בכל.</p>
<p>ובהאי רצון אסתלק משה נביאה³ מהימנא קדישא מעלמא בגין למנדע דלא בדינא אסתלק וההיא שעתא</p>	<p>וברצון הזה הסתלק משה הנביא הנאמן הקדוש מן העולם כדי להודיע שלא הסתלק בדין ואותה שעה</p>
<p>פ/ט/א</p>	
<p>ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתיה⁵ ואתממר⁶ ביה בגין כך (דברים לד ו) ולא ידע איש את קברתו כתיב מה עתיקא קדישא טמירא מכל טמירין ולא ידעין עלאין ותתאין אוף הכא האי נשמתא דאתממר בהאי רצון דאתגליא בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא כתיב ולא ידע איש את קברתו והוא טמיר מכל טמירין דעלמא ודינא לא שלטא ביה זכאה חולקיה דמשה</p>	<p>ברצון של העתיק הקדוש יצאה נשמתו ונטמנה⁴ בו לכן כתוב ולא ידע איש את קבורתו כתוב מה העתיק הקדוש טמיר מכל הטמירים ולא יודעים עליונים ותחתונים אף כאן נשמה זו שנטמנה ברצון הזה שהתגלה בשעת תפלת מנחת השבת כתוב ולא ידע איש את קבורתו והוא טמיר מכל הטמירים של העולם והדין לא שולט בו אשרי חלקו של משה.</p>
<p>תאנא בהאי יומא דאורייתא מתעטרא ביה מתעטרא בכלא בכל אינון פקודין בכל אינון גזרין ועונשיין בשבעין ענפין דנהורא⁷ דזהרין מכל סטרא וסטרא⁸ מאן חמי ענפין דנפקין⁹</p>	<p>שנינו ביום הזה התורה מתעטרת בו מתעטרת בכל בכל אותן מצוות בכל אותן גזרות ועונשים בשבעים ענפים של אור שזוהרים מכל צד וצד מי ראה</p>

1

² קנו ע"א (הערת הזהר).

³ לקמן קנו ע"א (לש"ו).

⁴ ונסתרה?

⁵ משה גימ' קפ"ד קס"א, גם משה גימ' נוצ"ר. ונר"ן דנוצר גדולה, כי מדת נוצר חסד היא בבינה דדיקנא, ולכן נר"ן גדולה נגד נ' שערי בינה, ומשה הוא בבינה, ולכן נכנס בהיכל הרצון, שרצון ונוצר אותיות שוות, וז"ש בזהר שמות, דבההוא היכלא אתכנש משה (מ"מ).

⁶ כשנסתלק משה חזר האור ונתעלם, ולכן (דברים לד ו) ולא ידע איש את קבורתו, משום שהוא מהאור שנגזז (הקדו"ש לב ע"ד). מאותו הדעת עלאה משם הוא כל התורה, וכן משם הוא נשמת משה רבינו ע"ה, ע' פ' יתרו (פט רע"א) דנשמתו אתממר ברדל"א, ולכן נקרא משה רבינו ע"ה ג"כ בשם לויתן נחש בריח כמ"ש פ' תצא (רעט ע"א). ובאותו הדעת עלאה הנה הוא האור הגנוז שרואין בו מסוף העולם ועדכ סופו, ואותו האור הוא הרזין דאורייתא (דע"ה ח"ב צ ע"ב).

⁷ הם ז"ק דז"א (מ"מ).

⁸ יש להם הארה מא"א ומאבא ומאמא (מ"מ).

⁹ פי' שכל ספירה וספירה מתחלקת לכמה ספירות עד אין קץ. דרך משל חסד כלול מ"ס, וכל א' מה"ס כלול ממאה, וכן על זה הדרך עד אין סוף (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>מכל ענפא וענפא חמש קיימין בגו אילנא¹ כלהו ענפין בהו אחידן מאן חמי אינון תרעין² דמתפתחן בכל סטר וסטר כלהו מזדהרין ונהרין בההוא נהורא דנפיק ולא פסק³</p>	<p>הענפים שיוצאים מכל ענף וענף חמשה עומדים בתוך האילן כל הענפים אחוזים בהם מי ראה אותם שערים שנפתחים בכל צד וצד כולם זוהרים ומאירים באותו האור שיוצא ולא פוסק.</p>
<p>קל כרוזא נפיק אתערו קדישי עליונין אתערו עמא קדישא דאתבחר לעילא ותתא אתערו הדוותא לקדמות מאריכון אתערו בחדוותא שלימתא אודמנו בתלת חדוון דתלת אבהן אודמנו לקדמות מהימנותא דחדויה דכל חדוותא זכאה חולקכון ישראל קדישין בעלמא דין ובעלמא דאתי דא הוא ירותא לכון מכל עמים עעכו"ם ועל דא כתיב ביני ובין בני ישראל</p>	<p>קול הכרוז יוצא התעוררו קדושי עליונים התעוררו העם הקדוש שנבחר למעלה ולמטה עוררו שמחה כנגד אדונכם התעוררו בשמחה שלימה הזדמנו בשלש שמחות של שלשת האבות הזדמנו לקדמות האמונה של שמחת כל השמחות אשרי חלקכם ישראל קדושים בעולם הזה ובעולם הבא זוהי ירושה לכם מכל העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות ועל זה כתוב ביני ובין בני ישראל.</p>
<p>אמר רבי יהודה הכי הוא ודאי ועל דא כתיב זכור את יום השבת לקדשו וכתיב (ויקרא יט ב) קדושים תהיו כי קדוש אני יהו"ה וכתיב (ישעיה נח יג) וקראת לשבת ענג לקדוש יהו"ה מכובד</p>	<p>אמר רבי יהודה כך הוא ודאי ועל זה כתוב זכור את יום השבת לקדשו וכתוב קדושים תהיו כי קדוש אני ה' וכתוב וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכובד.</p>
<p>תאנא בהאי יומא כל נשמתיהון דצדיקייא מתעדנין בתפנוקי עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין ורוחא חדא⁷⁸ מענוגא דההוא עתיקא קדישא מתפשטא⁴ (נ"א ההוא מתפשט)⁷⁹ בכלהו עלמין וסלקא ונחתא ומתפשטא לכלהו בני קדישין לכלהו נטורי אורייתא ונייחין בנייחא שלים מתנשי מכלהו כל רוגזין כל דינין וכל פולחנין קשין הדא הוא דכתיב (שם יד ג) ביום הניח יהו"ה לך מעצבך ומרגזך ומן העבודה הקשה</p>	<p>שנינו ביום הזה כל נשמות הצדיקים מתעדנים בתפנוקי העתיק הקדוש נסתר כל הנסתרים ורוח אחת מהעונג של אותו העתיק הקדוש מתפשטת (ההוא מתפשט) בכל העולמות ועולה ויורדת ומתפשטת לכל הבנים הקדושים לכל שומרי התורה ונחים במנוחה שלימה נשכחים מכולם כל הרוגזים כל הדינים וכל העבודות הקשות זהו שכתוב ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגזך ומן העבודה הקשה.</p>
<p>בגיני כך שקיל שבתא לקבל אורייתא וכל דנטיר שבתא כאילו נטיר אורייתא כלא וכתיב (שם נו ב) אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע אשתמע דמאן דנטיר שבת כמאן דנטיר אורייתא כלא</p>	<p>לכן שקולה שבת כנגד התורה וכל השומר שבת כאלו שומר את כל התורה וכתוב אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע נשמע שמי ששומר את השבת כמי ששומר כל התורה.</p>
<p>רבי יודאי שאיל ליה לרבי שמעון יומא חד</p>	<p>רבי יודאי שאל את רבי שמעון יום</p>

¹ פי' הם ה' חסדים שמתפשטים בז"א, וז"ש כולהו ענפין בהו אחידן, שהז' קצוות דז"א הנק' ענפין אוחזים בחסדים הנז' (מ"מ).

² הם ה"ח הנז' שנק' נ' שערי בינה, וכן ה"ג נק' נ' שערי בינה ג"כ כנודע, ור"ל מאן חמי אינון תרעין שהם ה"ח וה"ג שמאירים לכל קצה וקצה דז"א, וז"ש דמתפתחאן בכל סטר וסטר (מ"מ).

³ פי' שהארטם מבינה (מ"מ).

⁴ פי' שנשמה יתירה באה מא"א למלכות, ונשאר חצייה תוך המלכות וחציה יורד לבני ישראל, כמ"ש בפ' ויקהל וזה שאמר דמתפשטא לכולהו בני קדישין (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>דאערע עמיה בארחה אמר ליה רבי הא כתיב (ס"א בפרשתא דשבת) בפרשתא דא שבת דאמר ישעיה דכתיב (שם ד) כה אמר יהו"ה לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו' ונתתי להם בביתי ובחומותי וגו' מאי קא מיירי</p>	<p>אחד שנפגש עמו בדרך אמר לו רבי כתוב בפרשת השבת שאמר ישעיה שכתוב כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו' ונתתי להם בביתי ובחומותי וגו' במה זה מדובר.</p>
<p>אמר ליה קפוטקאה! חמרך קמרי בטיפסא ונחית דמלה דאורייתא בעי צחותא או אפכי לאחורך וזיל אבתראי ותכוון לבך אמר ליה בגינייה דמר עבידנא ארחה ובתריה דמר² אסתכל בשכינתא</p>	<p>אמר לו קפוטקאי קשר את חמוך בגדר ורד שדבר תורה צריך צחות או הפך לאחורך ולך אחרי ותכוון לבך אמר לו משום האדון עשיתי את הדרך ואחרי האדון אסתכל בשכינה.</p>
<p>אמר ליה תא חזי מלה דא הא אוקמוה חברייא ולא פרישו מלה כה אמר יהו"ה לסריסים מאן סריסים אלין אינון חברייא דמשתדלי באורייתא ומסרסי גרמייהו כל שיתא יומין דשבתא³ ולעאן באורייתא ובליליא דשבתא מזרוי גרמייהו בזווגא דלהון משום דידעי רזא עלאה בשעתא דמטרוניתא אזדווגת במלכא⁴</p>	<p>אמר לו בא וראה דבר זה הרי פרשוהו החברים ולא פרשו דבר כה אמר ה' לסריסים מי הם הסריסים אלו הם החברים שעוסקים בתורה ומסרסים עצמם כל ששת ימי השבת ועוסקים בתורה ובליל השבת מזרזים את עצמם בזווגם משום שיודעים הסוד העליון בשעה שהמלכה מזדווגת במלך.</p>
<p>ואינון חברייא דידעין רזא דא מכוונין לבייהו למהימנותא דמאריהון ומתברכאן באיבא דמעיהון בההוא ליליא ודא הוא דכתיב אשר ישמרו כמה דאת אמר (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר</p>	<p>ואותם חברים שיודעים סוד זה מכוונים לבם לאמונת אדונם ומתברכים בפרי מעיהם באותו הלילה וזהו שכתוב אשר ישמרו כמו שנאמר ואביו שמר את הדבר.</p>
<p>ואקרון סריסים ודאי בגין להכאה לשבתא לאשכחא רעוא דמאריהון דכתיב ובחרו</p>	<p>ונקראים סריסים ודאי בשביל לחכות לשבת למצא את רצון אדונם שכתוב ובחרו באשר חפצתי מה זה</p>

¹ על שם שהיה מקפוטקיא ולא קראו בשמו דרך גערה, אתה בחמרך, ר"ל רוצה שתרכב בחמור ולשאול (דרך אמת), חמוך קשור אותו באילן, ולא כמ"ש בגליון [דרך אמת] (מ"מ).

² פי' כדרך הב' שאמרת לי, כן אעשה אלך אחריך כדי להסתכל בך וכאלו הסתכלתי בשכינה (מ"מ).
³ ז"ל תלמידי האריז"ל מהתיקונים תבין כי כל אזהרות שעל הזווג מע"ש לע"ש הוא במשמש לשם הריון כי צריך לבנים וצריך אז להיות הזווג משבת לשבת כדי שיהיה בהיא טיפה נשמה קדושה ועליונה מיוחד עליון אמנם אם אשתו כבר מעוברת או מניקה אין לחוש כל כך עכ"ל. ובספר חמדת ימים וכו' ואנכי קבלתי מרבתי דעונש זה לאו דווקא במשמש לעיבור ונתעברה, אלא אף אם בלתי משמש לעיבור אסור כי הנה אף שאינו מוליד בפועל, הוא מוליד בכח ועביד בן לעילא בחיצונים דוגמא דמוציא שז"ל וכו' ואני ראיתי במכתב הקדש מהרח"ו עצמו כתב וז"ל, אמר לי מורי כי כל אזהרות הזוהר על הזווג מפלגו לילה ואילך הם אף בלילי שבת זה במשמע לשם הריון אמנם אם אשתו מעוברת ומניקה אין לחוש ע"כ, והתלמידים התחכמו ללמד משם אף לימי החול ומצאו און להם דברי התיקונים הנז"ל דקאמר ההוא בן דעביד עליה אתמר צדיק ורע לו וכו' דמשמע דווקא במשמע להריון, וכבר כתבנו כי אין הכוונה על הבנים הנולדים בפועל רק על הנולדים בכח אף אם לא תתעבר, ולא יתכן שדברי התיקונים יהיו הפיך כמה מאמרי הזהר ומאמרי התיקונים עצמם ואולם להתיר בליל טבילה או כשבא מן הדרך בימות החול יש להם שורש גדול בזהר בראשית דף מט וז"ל כל ב"נ וכו' ושם נאמר וע"ד בעי לכוונא בחדווא דא כמה דבעי בחדווא דשבתא הנה כי שתיהן יש להם שרש למעלה וכולם שוו בשיעוריהן כזווגא דשבת, ושמענו מן החברים כי בליל שבועות אחר שקראו בבית הרח"ו בא חבר א' ושאלו למה לא בא פ' הלילה והשיב הרח"ו אולי נזדמנה לו טבילה של מצוה, והו אמטעם דברי הזהר הנזכרים דטבילת מצוה מותרת בזמן איסור הזווג ע"כ תמצית דברי ספר חמדת ימים (מ"מ).

⁴ כתב הרב כי בחצות ראשון דחול מזדווג יעקב ולא מן החזה ולמעלה ובחצות הב' מזדווגים יעקב ולא מן החזה ולמטה ובחצות ראשון דליל שבת כמו חצות אחרון דחול ובחצות הב' דשבת הוא זווג ישראל ורחל שהוא מבחר כל הזווגים (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>באשר חפצתי זה זווג המלכה ומחזיקים בבריתי הכל אחד בבריתי סתם אשרי חלקו של מי שמתקדש בקדושה הזו ויודע הסוד הזה.</p>	<p>באשר חפצתי מאי באשר חפצתי דא זווגא דמטרוניתא ומחזיקים בבריתי כלא חד בבריתי סתם זכאה חולקיה דמאן דאתקדש בקדושה דא וידע רזא דא¹</p>
<p>בא וראה כתוב ששת ימים תעבד ועשית כל</p>	<p>תא חזי כתיב ששת ימים תעבד ועשית כל</p>
<p>פמ/ב</p>	
<p>מלאכתך וגו' כל מלאכתך באינן שיתא יומי עבידתיהו דבני נשא ובגין האי מלה לא מזדווגי חברייא בר בזמנא דלא ישתכח מעבידתיהו דבני נשא אלא עבידתיה דקודשא בריך הוא⁴ ומאי עבידתיה זווגא דמטרוניתא⁵ לאפקא נשמתין קדישין לעלמא⁶</p>	<p>מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלהיך וגו' כל מלאכתך באותם ששת הימים מעשי בני האדם ומשום הדבר הזה לא מזדווגים החברים רק בזמן שלא נמצא ממעשי בני אדם אלא מעשה הקדוש ברוך הוא ומה מעשהו זווג המלכה להוציא נשמות קדושות לעולם.</p>
<p>ובגין כך בהאי ליליא חברייא מתקדשי בקדושה דמאריהון ומכווני לבייהו ונפקי בני מעלי בגין קדישין דלא סמאן לימינא ולשמאלא בגין דמלכא ומטרוניתא⁷ ועל אלין כתיב (דברים יד א) בנים אתם ליהויה אלהיכם ליהויה אלהיכם ודאי בגין דאלין אקרונ בגין דיליה בגין למלכא ולמטרוניתא</p>	<p>ולכן בלילה הזה החברים מתקדשים בקדושת אדונם ומכוונים את לבם ויוצאים בנים מעולים בנים קדושים שלא סוטים ימינה ושמאלה בני המלך והמלכה ועל אלה כתוב בנים אתם לה' אלהיכם לה' אלהיכם ודאי משום שאלה נקראים בנים שלו בנים למלך ולמלכה.</p>
<p>והא דעתייהו דחברייא דידעין רזא דא בדא מתדבקן ובגין כך אקרונ בגין לקודשא בריך הוא והני אינן דעלמא מתקיימא בגינייהו וכד סליק עלמא בדינא⁸ אסתכל קודשא בריך הוא</p>	<p>וזו דעתם של החברים שיודעים סוד זה בזה נדבקים ולכן נקראים בנים לקדוש ברוך הוא ואלה הם שהעולם מתקיים בשבילם וכשעולה העולם בדין מסתכל הקדוש ברוך הוא בבנים הללו</p>

¹ כל הזווגים של מעלה אשר בחול הם לצורך הבירורים דהמלכין קדמאין, ולא נמשך אז נשמות חדשות, וכמ"ש בפע"ח (שער ק"ש שעל המטה פרק יא) וכן בשער המצות (פרשת בהר) (ביאורים ח"ב יב ע"א).

² מה שהיא מלאכתך ולא מלאכת שמים, ולפי זה אין בזווג ההוא משתתף הבורא אלא דווקא מצד ו' ימי החול, והיינו "תעבוד" בסוד העבד, והנולד שם הוא בסוד עץ הדעת טוב מצד עבד מטטרון, ורע מצד עבד מורד סמא"ל, ולכן יצר הרע מתדבק באותו בן, מה שאין כן בשבת כדאיתא בגמ' (אור יקר).

³ "שבת הוא" לזווג "ה' אלהיך" קב"ה ושכינתיה, ואין שם מעשה גשמי כלל אלא הכל רוחני (אור יקר).

⁴ וכבר הקב"ה השלים הבריאה, מה מעשה נשאר שהוא עושה, ומה גם ביום שבייתה (אור יקר).

⁵ להתהוות שם הו"ה חדשה, שהוא סוד הנשמה החדשה המתהוית מזווגא דקב"ה ושכינתיה, וא"ת הא קיימא לן שבכל חצות לילה, זווג דקב"ה ושכינתיה בג"ע של מטה, ושם עושים נפשות לגרים, ואי מהא יש לתרץ דהיינו למטה בסוד מטטרון והיינו נפש דתמן יצר הרע (אור יקר).

⁶ עי' ביאורים ח"ב יב ע"א הובא בעמוד הקודם.

⁷ שאין בהם חלק לרע, אינם אלא בליל שבת דלא שליט מטטרון, ואין שם רע, האמנם קשה דקיי"ל דבשים שלום איהו זווגא דמלכא ומטרוניתא, והאי אדרא נקטא נשמתין וכו', ואין לפרש דזווגא דג"ע וזווגא דשים שלום, היינו דווקא ביומא דשבתא דלישנא משמע בכל יומא, לכך נראה לי לומר שכל סוד הענין הזה הוא, כי פעולת הזווג אי אפשר בלעדי יצר הרע, מפני שטבע פעולה זו רובה או כולה ביצר הרע, ולכן עיקרה כטבע אל האדם בחול (אור יקר).

⁸ שזכותם מעביר אפו של הקב"ה שהם טוב בלא רע כדפי' (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>באינון בנוי ומרחם על עלמא ועל דא כתיב (ירמיה ב כא) כלה זרע אמת¹ זרע אמת ודאי מהו אמת עזקא קדישא שלמתא² כמה דאת אמר (מיכה ז כ) תתן אמת ליעקב (אמת דא קודשא בריך הוא³) וכלא חד ובגיני כך זרע אמת ודאי</p>	<p>ומרחם על העולם ועל זה כתוב כלה זרע אמת זרע אמת ודאי מה זה אמת טבעת קדושה שלימה כמו שנאמר תתן אמת ליעקב (אמת זה הקדוש ברוך הוא) והכל אחד ולכן זרע אמת ודאי.</p>
<p>אמר ליה רבי יודאי בריך רחמנא דשרדני הכא בריך רחמנא דהא מלה דא שמענא מפומך בכה רבי יודאי אמר ליה רבי שמעון אמאי קא בכית אמר ליה בכינא דאמינא⁴ דווי לאינון בני עלמא דארחיהון כבעירי⁵ ולא ידעי ולא מסתכלי⁶ דטב לון דלא אתבריאוו ווי לעלמא כד יפוק מר מניה דמאן יכיל לגלאה רזין ומאן ינדע לון ומאן יסתכל בארחי אורייתא</p>	<p>אמר לו רבי יודאי ברוך הרחמן ששלחני לכאן ברוך הרחמן שהרי דבר זה שמעתי מפיו בכה רבי יודאי אמר לו רבי שמעון למה בכית אמר לו בכית שאמרתי אוי לאותם בני העולם שדרכיהם כבהמות ולא יודעים ולא מתבוננים שטוב להם שלא נבראו אוי לעולם כשיצא האדון ממנו שמי יכול לגלות סודות ומי יודיע לנו אותם ומי יסתכל בדרכי התורה.</p>
<p>אמר ליה חייך לית עלמא אלא לאינון חברייא דמשתדלי באורייתא וידעין סתימי אורייתא ודאי בקשוט גזרו חברייא על עמא דארעא דמחבלין ארחיהו ולא ידעין בין ימינא לשמאלא דהא אינון כבעירי דיאות למעבד בהו דינא אפילו ביום הכפורים ועל בנייהו כתיב (הושע ב ו) כי בני זנונים המה בני זנונים</p>	<p>אמר לו חייך אין עולם אלא לאותם חברים שעוסקים בתורה ויודעים נסתרות התורה ודאי באמת גזרו החברים על עמי הארצות שמשחיתים דרכם ולא יודעים בין ימין לשמאל שהרי הם כבהמות שנאה לעשות בהם דין אפילו ביום הכפורים ועל בניהם כתוב כי בני זנונים המה בני זנונים</p>

¹ הענין שאומר כלה דקדק כדפי', שאר הם זרע אמת אמנם בתערובת, דהיינו אמת ת"ת, והיינו קב"ה מקנן במטטרון ושם סביב רשעים יתהלכון, ולכן אינו כלה זרע אמת, אלא זרע אמת מתערב שם בסוד עץ הדעת טוב ורע, אמנם מצד יום שבת, אין שם רע כדפי', שאין יצר הרע גובר ואין הקלי' דבקה אל המוח, אלא בסוד המבדיל בין קדש לחול, יש הבדלה בין יצר הרע ליצר הטוב, מה שאין הבדלה זו כ"כ חזקה בימות החול, ולזה ביום שבת כלה זרע אמת (אור יקר).

² ירצה אמת הוא סוד הקדושה נבדלת מן הקלי', והיינו "עזקתא קדישא" כי הקדש מורה הבדל החצונים, ועוד אמת בו א' זכר, ת"ם נקבה, כדפי' בפ' בלק בעובדי דינוקי, ולזה אמר "שלמתא" שאין שלימות אלא מתוך זכר ונקבה מיוחדים, והיינו תתן אמ"ת ליעקב, שהוא סוד היחוד כדפי'. ואמר "עזקתא" דהיינו חותם, שסוד חות"ם הוא ענין הזווג הזה, ואצילות ב' מדות אלו, שהם חותם הנחתם האצילות להנהגת התחתונים, ואח"כ נחתם חותם שאינו אמת כולו, מפני שהשקר אחוז בעקיבו, והיינו למטה בסוד מטטרון, ששקר ואמת אחוזים זה בזה, ולזה חותם זה נקרא חותם אמת שאין בו שקר ולא חצוני כלל, והכלל סובב על ענין א' (אור יקר).

³ השם הויה ב"ה אשר הוא על המאציל עצמו, הנה נקרא בזה רק ע"י האצילות שהוא הנמצא האמיתי וקיים לעד. ואדרבה הוא, כי כל ענין המציאות ונמצא הוא דוקא רק באצילות, כי זולת האצילות לא שייך לומר נמצא, מאחר שהוא נעלם בתכלית ההעלם וכו', וכל המציאות העיקרי והאמיתי הוא רק באצילות, ושם הוא חותמו של הקב"ה אמת, וכמ"ש ב"זוה"ק (שלח קס"ג ע"ב, ושם ח"ג ש"ב ע"א, וכן בפ' יתרו פ"ט ע"ב) אמת דא קב"ה וכן הוא בכ"מ, וכנודע שמדת אמת הוא בת"ת שהוא ז"א, תתן אמת ליעקב (מיכה ז כ) (דע"ה ח"א נז ע"ד).

⁴ נבהל, כי לפי הנדרש, הם כל בני עולם מצד רוע בחירתם נטבעים בטיט יצרם, וחפצים מחמת מיעוט יראתם, ומקלקלים את בניהם והם מולידים כמעט בחושך, ולזה אמר לאו על ידי בכינא אלא על וכו' (אור יקר).

⁵ משלחים רסן תאותם כבהמות ואינם יודעים חטאם (אור יקר).

⁶ במה שמקלקלים קלקול גדול שמחבלים גם את בניהם, ועתה בדורותינו אלה אנו גשמיים פחותים מבעירי, ותהי האמת נעדרת, וכל הרואה דרוש זה ישום וישרוק על מדותיו, ויצדיק דין שמים עליו, כי אנחנו טבועים בבוץ תאותנו כבהמות בכל מדותינו, ולא על חנם צווחן צווחן ולית מאן דמשגח בן, עד שכמעט צמח יאוש קבלת תפלה בכל לבותינו, ולנו בושת הפנים כהיום הזה (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

ממש	ממש
<p>אמר ליה רבי האי קרא בעי לאתיישבא בארהוי כתיב (ישעיה נו ה) ונתתי להם בביתי¹ ובחומותי² יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו</p>	<p>אמר לו רבי פסוק זה צריך להתיישב בדרכו כתוב ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו היה צריך להיות אתן להם מה זה אתן לו.</p>
<p>אתן להם מבעי ליה מהו אתן לו אמר ליה תא חזי ונתתי להם בביתי מהו ביתי כמה דאת אמר (במדבר יב ז) בכל ביתי נאמן הוא (שמא דקודשא בריך הוא אקרי בית) ובחומותי כמה דאת אמר (ישעיה סב ו) על חומותיך ירושלם הפקדתי שומרים יד ושם כלומר דישלפון נשמתי קדישין מדוכתא דא וההוא יד חולק³ באשלמותא טב⁴ מליא מבנין ומבנותן שם עולם אתן לו לההוא חולק שלים אשר לא יכרת לדרי דרין דבר אחר אתן לו לההוא דידע רוא דמלה ויתכוון במה דבעי לכוונא</p>	<p>אמר לו בא וראה ונתתי להם בביתי מה זה בביתי כמו שנאמר בכל ביתי נאמן הוא (שמו של הקדוש ברוך הוא נקרא בית) ובחומותי כמו שנאמר "על חומותיך ירושלם הפקדתי שומרים" יד ושם כלומר שיצאו נשמות קדושות ממקום זה ואותה יד חולק השלמות טוב מלא מבנים ומבנות שם עולם אתן לו לאותו חלק שלם אשר לא יכרת לדורי דורות דבר אחר אתן לו לאותו שיודע סוד הדבר ויתכוון במה שצריך לכוון.</p>
<p>תו אמר רבי שמעון כתיב (שמות לה ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת מאי טעמא בגין דלא אתחזי דינא בהאי יומא ואי תימא הא לגבוה סלקא בכל מושבותיכם קאמר ולא לגבוה וההוא דסלקא לגבוה לאכפיא לדינא אחרא סלקא דתנינן אית אשא אכלא אשא דמדבחה אכלא אשא אחרא</p>	<p>עוד אמר רבי שמעון כתוב לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת למה כדי שלא יראה דין ביום הזה ואם תאמר הרי לגבוה עולה בכל מושבותיכם אמר ולא לגבוה ואותו שעולה לגבוה עולה לכפות דין אחר ששנינו יש אש אוכל אש ואש המזבח אוכל אש אחר.</p>
<p>ובגניי כך אתגליא עתיקא קדישא בהאי יומא מכל שאר יומין ובזמנא דאתגליא עתיקא לא אתחזי דינא כלל וכל עלאין ותתאין משתכחין בהדוותא שלימתא ודינא לא שלטא</p>	<p>ולכן מתגלה העתיק הקדוש ביום הזה מכל שאר הימים ובזמן שמתגלה העתיק לא נראה דין כלל וכל העליונים והתחתונים נמצאים בשמחה שלימה והדין לא שולט.</p>
<p>תאנא כתיב (שמות לא יז) כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ ששת ימים ודאי⁵ ולא בששת והני יומין קדישין עלאין אקרונן יומי דשמא קדישא⁶ אתכליל בהו ואינן אתכלילן ביה זכאה חולקהון דישראל מכל עמין עעכו"ם עלייהו כתיב (דברים ד י) ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כולכם היום</p>	<p>שנינו כתיב כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ששת ימים ודאי ולא בששת והימים הקדושים העליונים הללו נקראים ימים שהשם הקדוש נכלל בהם והם נכללים בו אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות עליהם כתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.</p>

¹ מלכות (מ"מ).

² פי' יסוד ומלכות דידה הם חומות בסוד חומת בת ציון חומת ירושלים (מ"מ).

³ פי' מפרש יד לשון חולק כמו חמש ידות (מ"מ).

⁴ הוא פי' של ושם טוב דקרא ושיעור הכתוב ונתתי להם יד שהוא לשון חולק, וזה החולק הנז' הוא שם טוב דהיינו בשלמות טוב והוא מלא מבנים ומבנות (מ"מ).

⁵ פי' ו"ק דז"א שכל אחד היה משמש ביומו (מ"מ).

⁶ ח"א לא סע"א (לש"ו).

זהר פרשת יתרו

א/צ	
<p>כבד את אביך ואת אמך רבי חייא פתח (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן וגו' ונהר דא נביעו דמבועא¹ דנפיק תדיר² ולא פסיק ומנהרא דמבועא דא אתשקיא כל גנתא דעדן³ וההוא נהרא דמבועא קדישא אקרי א"ב מאי טעמא⁴ משום דאיהו נביעא⁵ לאתזנא לגנתא⁶</p>	<p>כבד את אביך ואת אמך רבי חייא פתח ונהר יוצא מעדן וגו' ונהר זו נביעת המעיין שיוצא תמיד ולא פסק ומנהר המעיין הזה נשקה כל גן העדן ואותו נהר של המעיין הקדוש נקרא אב למה משום שהוא נובע לזון את הגן.</p>
<p>רבי אבא אמר עדן ממש אקרי א"ב⁷ משום דהאי עדן משתכח מההוא אתר דאקרי אין⁸ ובגיני כך אקרי אב והא אוקימנא מאתר דשאר ללאתמשכא כלא⁹ אקרי אתה¹⁰ ואקרי</p>	<p>רבי אבא אמר עדן ממש נקרא אב משום שעדן זה נמצא מאותו מקום שנקרא אין ולכן נקרא אב והרי בארנו ממקום שמתחיל להמשך הכל נקרא אתה ונקרא אב כמו שנאמר כי אתה</p>

¹ המבוע בעצם היא חכמה, ובהתפשטה יותר תתגלה ותהיה בחי' שנית שהוא נביעו דמבועא, והיינו התפשטות מחכמה אל הבינה ובבחינה זו אין פירוד (אור יקר). פי' אבא (מ"מ).

² דהיינו מלת "יוצא" מדלא קאמר יצא אלא יוצא, משמע לעולם יוצא, א"כ נביעו ומבוע אינם נפרדים לעולם, והנה באומר "נפיק תדיר ולא פסיק" הור על ב' ענינים: הא', שאינו לזמנים. ב', ידוע בכל יום ויום קרוי תדיר, לזה אמר תדיר, פי' דלא פסק, והורה על ענין ב' דהיינו שבכל עת ורגע ושעה הוא יוצא ולא פסק אפילו רגע. הב', שאם יאמר דנפיק ולא פסק, הוה ס"ד שהפסק מכל וכל אין בו, אמנם ימעט ויתרבה, לזה אמר דנפיק תדיר, דהיינו כדרך זה לא פסק, וכבר פי' ענין חרבן בית המקדש בספר פרדס שער מהות והנהגה, ואחר שיוורד יותר דהיינו מבינה ולמטה, שכבר נתפשט בחינת נביעו דמבועא, נעשה נהר, דהיינו מה שנמשך למטה להשקות את הגן דהיינו המלכות (אור יקר).

³ ולא אמר ונהרא דמבועא דא שקיא כל גנתא דעדן, אלא שינה בב' ענינים: הא' באומרו "ומנהרא" ולא אמר ונהרא, היינו מפני שהנהר ת"ת, ואינו משקה בעצם אלא ע"י היסוד והנצח והוד, שהם אמצעיים, לזה אמר "ומנהרא" ולא נהרא בעצם. הב', באומרו "משתקיא", היינו מפני שהיא משקה עצמה, מפני שהיא הגורמת ע"י ההתעוררות כנודע, וז"ש "משתקיא" ולא שקיא, ודקדק כן מן הפסוק באומרו להשקות את הגן, ולא אמר ומשקה אלא להשקות, הוא נמשך כדי להשקות למטה יותר, דהיינו ע"י אמצעיים, שאינו משקה מעצמו. וקראו "גנתא דעדן" שעם היות המלכות למטה מחכמה, עכ"ז היא גן אל העדן העליון, חכמה כנודע, ואמר "כל גנתא" ולא מקצת גנתא, שהגן יש בו נטיעות אלו למטה מאלו, וכולם שותין מהמים העליונים האלו, ואין משך הנהר פוסק, מתחילת הגן ועד סופו יורד ומשקה, והיינו סוד, ובא השמש, שנכנס בעצם המלכות, ואל מקומו שואף ונכנס זורח הוא שם, ואין ספק שא"ב להויות אינו הת"ת, מפני שאין ההויות אלא מחכמה, היא אב באמת, אמנם ההוא נהרא שהוא הת"ת "דמבועא" שהוא החכמה, ירצה מפני שהת"ת משך שפע החכמה נקרא הת"ת א"ב, עם היות שאין מלת א"ב צודק אלא בחכמה כאומרו כולם בחכמה עשית (אור יקר). פי' אימא, ושיעור הכתוב, ונהר הוא אבא, יוצא מעדן, שהוא א"א, להשקות את הגן בינה (מ"מ).

⁴ שאין א"ב צודק אלא בעילת ההויה וסבתה (אור יקר).

⁵ דהיינו סבה א' שהוא דבק באב ונובע ממנו, הב' שיש ב' מיני אבות, הא' א"ב מוליד, והב' א"ב מגדל, ועם היות שאב מוליד הוא החכמה, אבל מגדל הוא הת"ת (אור יקר).

⁶ וכיון שהוא מפרנס ומגדלם יקרא אב אליהם, ור' אבא פליג ואמר שלא נקרא א"ב אלא החכמה דווקא (אור יקר).

⁷ ולא נביעו ונהר, אלא המבוע בעצמו, שהוא העדן, והיינו חכמה בלי עקופים, אלא ממש הוא אב המוליד איקרי א"ב ולא זו בלבד, אלא במציאות החכמה מהכתר (אור יקר). פי', וא"כ הנהר הוא אימא, להשקות את הגן הוא ז"א (מ"מ).

⁸ דהיינו הכתר, א' שורש לי' חכמה, ונ' בינה, "ומשם משתכח" דהיינו שהוא נמצא למטה במקומו, ומושרש למעלה באי"ן, י' של אין ודאי, לזה נקרא אב דהיינו א' כתר, ב' חכמה, וב' הבחינות נמצאו במלת א"ב העילה והעלול (אור יקר).

⁹ לאפוקי אחר שכבר נמשך שהוא למטה, אלא מאתר דשאר דהיינו חכמה, וא"ת והרי הכתר תחלה וראש, לזה אמר "לאתמשכא כולא" ואין הכתר ראש לכל אלא לחכמה ולבינה, מפני העלמו ההויות נעלמות בו, אמנם בחכמה כתיב כולם בחכמה עשית, וז"ש "לאתמשכא כולא" כבר הם כולא כולם נמצאים (אור יקר).

¹⁰ לא לשון נוכח, שאין שם גילוי אלא שארי לאתמשכא, ואתה יהיה לשון ואתא מרבבות קדש, את"ה בא ונמשך, והיינו א"ב כאומרו "ואתה אבינו" (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>אב כמה דאת אמר (ישעיה סג טז) כי אתה אבינו¹</p>	<p>אבינו.</p>
<p>רבי אלעזר אמר כבוד את אביך² דא קודשא בריך הוא³ ואת אמך דא כנסת ישראל⁴ את אביך את דייקא לאכללא שכינתא (ד"א עלאה)⁵80 רבי יהודה אמר כבוד את אביך סתם⁶ ואת אמך סתם⁷ דהא כללא הוה במניינא את לרבות כל מה דלעילא ותתא⁸</p>	<p>רבי אלעזר אמר כבוד את אביך זה הקדוש ברוך הוא ואת אמך זו כנסת ישראל את אביך את דווקא להכליל שכינה (עליונה) רבי יהודה אמר כבוד את אביך סתם ואת אמך סתם שהרי הכל היה במנין את לרבות כל מה שלמעלה ומטה.</p>
<p>רבי יוסי אמר האי דאמר רבי אבא⁹ מאתר דשארין לאתמשכא כלא אקרי אתה שפיר דהא אוליפנא ההוא דטמיר ולא אית ביה שירותא קרינן הוא מאתר דשירותא אשתכח¹⁰ קרינן אתה ואקרי אב וכלא חד בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמיא אמן</p>	<p>רבי יוסי אמר זה שאמר רבי אבא ממקום שמתחיל להמשך הכל נקרא אתה יפה שהרי למדנו שאותו הנסתר ואין בו התחלה נקרא הוא ממקום שנמצאת ההתחלה נקרא אתה ונקרא אב והכל אחד ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.</p>
<p>רבי חזקיה אמר ודאי כלא חד כבוד את אביך דא קודשא בריך¹² הוא ואת אמך דא כנסת ישראל דהא תנן אמר רבי שמעון כתיב (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכם ההוא אתר דאקרי בנים ובגיני כך סתימא דמלה כבוד את אביך ואת אמך לאכללא כלא דלעילא ותתא¹³ רבי יצחק אמר לאכללא ביה רביה דהוא אעיל ליה לעלמא דאתי אמר רבי יהודה בכללא דקודשא בריך הוא הוי</p>	<p>רבי חזקיה אמר ודאי הכל אחד כבוד את אביך זה הקדוש ברוך הוא ואת אמך זו כנסת ישראל שהרי שנינו אמר רבי שמעון כתוב בנים אתם לה' אלהיכם אותו מקום שנקרא בנים ולכן הסתימות¹¹ של הדבר כבוד את אביך ואת אמך להכליל את הכל שלמעלה ושלמטה רבי יצחק אמר להכליל בו את רבו שהוא מכניס אותו לעולם הבא אמר רבי יהודה הוא בכלל הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>תאנא בהני חמש אמירן כליל כלא בהני</p>	<p>כשנינו בחמש האמירות הללו כלול הכל בחמש האמירות הללו נחקקו</p>

¹ ע"י סוף הספר ג"י מספר לבנת הספר (הערת הזהר).

² לפי דעת ר' חייא כבוד את אביך נאמר על הת"ת מחכמה, ולדעת ר' אבא נאמר על החכמה ממש, ור' אלעזר פלגי וסבירא ליה דנשמתא דבר נש מזווגא דקב"ה ושכינתיה דהיינו ת"ת ומלכות, ולכך "אביך דא קב"ה וכו'" (אור יקר).

³ פי' ז"א (מ"מ).

⁴ נקראת המלכות כנסת ישראל לב' סבות, ששתיהן אחת, הא' שהיא מכנסת נשמות מלמעלה, לכך היא מכנסת כל ישראל כולם והיינו כנסת ישראל. הב' שהיא מכנסת בתוכה אל הת"ת הנקרא ישראל להוליד הנשמות הנזכרות (אור יקר). פי' מלכות (מ"מ).

⁵ פי' את דאביך לרבות בינה שנה"י שלה נעשו עצם מעצמיו דז"א וגם את דאמך לרבות אבא כי אבא יסד ברתא (מ"מ)

⁶ פי' אבא וז"א (מ"מ).

⁷ פי' אימא וברתא (מ"מ).

⁸ פי' לרבות פרצופים עליונים ותחתונים (מ"מ).

⁹ פי' ר"י בא לסייע לר' אבא שעדן הוא אבא ואינו א"א לפי שהוא נק' אין (מ"מ).

¹⁰ ויקרא ב ע"א רץ ע"א (הערת הזהר).

¹¹ .

¹² פי' ר"ח מפרש אביך ואמך הם זר"ן ומביא ראיה מדתנן אר"ש בנים אתם לה' אלהיכם, שהם זר"ן שנקראים בנים דאור"א, ואתם ג"כ הם בניהם וז"ש כולא חד, שהם אב ואם העליונים שהם זר"ן ואב ואם התחתונים (מ"מ).

¹³ פי' זר"ן ואביו ואמו התחתונים (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>חמש אמירן אתגליפו חמש אחרנין ודאי חמש גו חמש הא כיצד אנכי יהו"ה אלהיך (&)¹ לקבל לא תרצה דתנינן (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) תרין אלין בכללא חדא אתכלילן דמאן דקטיל אזעיר דמותא ועלמא דמאריה דכתיב (בראשית ט ו) כי בצלם אלהים עשה את האדם וכתיב (יחזקאל א כו) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם</p>	<p>חמש אחרות ודאי חמש תוך החמש הכיצד אנכי ה' אלהיך כנגד לא תרצח ששנינו (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) שני אלה בכלל אחד נכללו שמי שהורג מקטין הדמות וצלם של רבונו שכתוב כי בצלם אלהים עשה את האדם וכתוב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם.</p>
<p>אמר רבי חייא כתיב (בראשית ט ו) שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגו' (שפך דם האדם) מאן דשפך דמא כאלו אזעיר דמותא ועלמא דלעילא כלומר לא אזעיר דמותא דא אלא דמותא אחרא משמע דכתיב שפך דם האדם באדם דמו ישפך באדם עלאה מטי האי פנימותא מההוא דמא דאושיד מאי טעמא משום כי בצלם אלהים עשה את האדם ובגין כך הא בהא תליא</p>	<p>אמר רבי חייא כתיב שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגו' (שפך דם האדם) מי ששופך דם כאלו מקטין הדמות והצלם שלמעלה כלומר לא הקטין דמות זו אלא דמות אחרת משמע שכתוב שפך דם האדם באדם דמו ישפך באדם העליון מגיע הפגם הזה מאותו דם ששפך למה משום כי בצלם אלהים עשה את האדם ולכן זה בזה תלוי.</p>
<p>לא יהיה לך לקבל לא תנאף דא משקר בשמא דקודשא בריך הוא דאתרשים ביה כבר נש ובדא כמה וכמה חובין וגזריין ועונשיין תליין ומאן דמשקר בהאי משקר ביה במלכא דכתיב (הושע ה ז) ביהו"ה בגדו כי בנים זרים ילדו וכתיב לא תשתחוה להם ולא תעבדם והא בהא תליא</p>	<p>לא יהיה לך כנגד לא תנאף זה משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא שנרשמים באדם ובזה כמה וכמה חטאים וגזרות ועונשים תלויים ומי שמשקר בזה משקר בו במלך שכתוב בה' בגדו כי בנים זרים ילדו וכתוב לא תשתחוה להם ולא תעבדם וזה בזה תלוי.</p>
<p>לא תשא לקבל לא תגנב וכתיב (משלי כט כז) חולק עם גנב שונא אלה ישמע ולא יגיד ודאי הא בהא תליא דהא גנבא לדא אודמן לאומאה בשקרא מאן דעביד דא עביד דא</p>	<p>לא תשא כנגד לא תגנב וכתוב חולק עם גנב שונא אלה ישמע ולא יגיד ודאי זה בזה תלוי שהרי הגנב לזה מזדמן להשבע בשקר מי שעושה זה עושה זה.</p>
<p>זכור את יום השבת לקבל לא תענה ברעך עד שקר דאמר רבי יוסי שבת סהדותא אקרי ובעי בר נש לסהדא על הא דכתיב כי ששת ימים עשה יהו"ה וגו' ושבת כללא (נ"א סהדותא) דכלא ואמר רבי יוסי מאי דכתיב (מיכה ז כ) תתן אמת ליעקב כמה דאת אמר (שמות לא טז) ושמרו בני ישראל את השבת ומאן דאסהיד שקרא משקר בשבת דהיא סהדותא דקשוט ומאן דמשקר בשבת משקר באורייתא כללא בגיני כך הא בהא תליא</p>	<p>זכור את יום השבת כנגד לא תענה ברעך עד שקר שאמר רבי יוסי שבת נקראת עדות וצריך האדם להעיד על זה שכתוב כי ששת ימים עשה ה' וגו' ושבת כלל (עדות) של הכל ואמר רבי יוסי מה שכתוב תתן אמת ליעקב כמו שנאמר ושמרו בני ישראל את השבת ומי שמעיד שקר משקר בשבת שהיא עדות אמת ומי שמשקר בשבת משקר בכל התורה ולכן זה בזה תלוי.</p>
<p>כבד את אביך לקבל לא תחמד אשת רעך ואמר רבי יצחק כבד את אביך ממש אביך ממש שהרי מי שחומד אשת</p>	<p>כבד את אביך כנגד לא תחמד אשת רעך ואמר רבי יצחק כבד את אביך אביך ממש שהרי מי שחומד אשת</p>

¹ פד ע"ב (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

דהא מאן דחמיד אתתא ואוליד בר ההוא בר אוקיר לאהרא דלא	חבירו ומוליד בן ההוא מכבד את האחר שאינו
צ/ב	
אבוי וכתוב כבד את אביך וגו' לא תחמד בית רעך שדהו וכתוב הכא על האדמה אשר יהויה אלהיך נותן לך ההוא דיהב לך יהא דילך ולא תחמד אהרא ודאי הא בהא תליא	אביו וכתוב כבד את אביך וגו' לא תחמד בית רעך שדהו וכתוב כאן על האדמה אשר ה' אלהיך נותן לך אותו שנתן לך יהיה שלך ולא תחמד אחר ודאי שזה תלוי בזה.
ואלין חמש קדמאי כלילין חמש אחרנין ובגיני כך (דברים לג ב) מימינו אש דת למו דכלא אתעביד ימינא ועל דא בחמשה קלין אורייתא אתיהיבת אמר רבי יהודה כלהו הוו חמש גו חמש לקבליהון חמשה חומשי תורה	ואלו החמש הראשונות כוללות חמש אחרונות ולכן מימינו אש דת למו שהכל נעשה ימין ועל זה בחמשה קולות נתנה התורה אמר רבי יהודה כולם היו חמש בתוך חמש כנגדם חמשה חמשי תורה.
תאני רבי אלעזר באלין עשר אמירן אתגליפו כל פקודי אורייתא גזירין ועונשין דכיא ומסאבא ענפין ושרשין אילנין ונטיעין שמיא וארעא ימא ותהומי דהא אורייתא שמא דקודשא בריך הוא הוי מה שמא דקודשא בריך הוא אתגליף בעשר אמירן ¹ אופ אורייתא אתגליפא בעשר אמירן אלין עשר אמירן אינון שמא דקודשא בריך הוא ואורייתא כלא שמא חד הוי שמא קדישא דקודשא בריך הוא ממש ²	שנה רבי אלעזר בעשר האמירות הללו נחקקו כל מצוות התורה גזרות ועונשים טהור וטמא ענפים ושרשים אילנות ונטעים שמים וארץ ים ותהומות שהרי התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא מה שמו של הקדוש ברוך הוא נחקק בעשר אמירות אף התורה נחקקה בעשר אמירות עשר האמירות הללו הם שמו של הקדוש ברוך הוא וכל התורה היא שם אחד שמו של הקדוש ברוך הוא ממש.

¹ שהם עשרה אותיות דשם מ"ה והם עשרה הויר"ת מנוקדות, שהם רוח דז"א (מ"מ ח"א כט ע"א).
² ברמב"ן בהק' לפי' על התורה נאמר כל התורה "שמותיו" כלומר בלשון רבים, ללמדך שכל מילה ואות הם שמותיו של הקב"ה. אמנם בזהר כאן, וכן משפטים קכד רע"א, וכן עי' בבהגר"א על ס"י פ"א מ"א ריש אופן ג' שזה שמו של הקב"ה בלשון יחיד, משמע שכל התורה היא התפרטות שם הו"ה ב"ה בלבד. עי' בבהגר"א על ס"י ג ע"א ז"ל, כל השמות והתורה הכל בשם הו"ה ב"ה והוא שם המפורש, ע"כ. ועי' בבהגר"א על ספד"צ כח ע"ג ד"ה וז"ש באתון, שאפילו אה"ה היא עתידה להתגלות בשם הו"ה. אמנם עי' יונת אלם פרק א', ז"ל, כאן כל התורה כלה שם א' בסוד אצילות נעלם אין עסק בה לזולתו ית', ע"כ. משמע שאה"נ באצילות הכל נכלל בגילוי א' אמנם מה שנתגלה לנו למטה הוא שכל התורה כולה כלולה משמותיו ית' וצ"ע. כל התורה כולה אשר בידינו, הגם ששורה בה אור קדושתו ית' והיא כולה קודש קדשים, עכ"ז הנה היא עצמה, ר"ל הקלף והאותיות שבה אשר בידינו הכתובים בדיו, הנה הם אינם אלהות כלל ח"ו וכו', הכוונה בכל זה [דברי הזהר] הוא רק על רוחניות התורה שהוא עצמותה ופנימיותה, כי בזה הנה היא כוללת את כל האצילות כולה, כי רוחניות התורה הוא כל עולם האצילות גופה עם האור דא"ס שבו, וכמו שכתבנו בזה במ"א. אבל הקלף והאותיות התורה אשר בידינו, הם אינם אלהות כלל ח"ו, אלא ששורה שם אור קדושתו ית', ולכן היא כולה קודש קדשים, אבל אינו מתייחד אור קדושתו עם הקלף והאותיות להיות עמהם חד ממש ע"ד שמתייחד אור א"ס באצילות, כי אין שום דבר בכל העולמות ב"ע שיתייחד בה אורו ית' להיות חד עמו כלל וכלל וכנז' (דע"ה ח"א נד ע"ד), רק עמו ישראל אשר הם מודים רק בו ומכוונים אליו ומזכירים וממליכים את שמו תמיד, הנה הם מעמידים את כל גילויי ושמותיו. וידוע הוא דכל התורה כולה הוא רק שמו וכו' נמצא דע"י שמירת התורה והמצוה הם מעמידים שמו יתברך למעלה (דע"ה ח"א נו ע"ב), כי הנה כל התורה כולה, הנה עצמותה העיקרית היא היא עצם אורו ית' מהאור דא"ס אשר האיר ונתגלה בהקו, אלא שכשם שכל הגילוי דא"ס ית' הוא ע"י התהוות הלבושין דהקו והצמצום וא"ק והאצילות, וכן אח"כ בהב"ע אשר נתהוו כולם ע"י בחי' הגבורות כנז'. וגילויי בכל אחד ואחד הוא לפי תכונת הלבושין דכל א', כן הוא התורה שנתלבשה עצמותה ואיכותה לפי האיכות והכמות דכל עולם ועולם אשר ירדה דרך הם, עד שבעוה"ז היא מלובשת בהבושי העשיה ועומדת אצלינו בכל הצורה שהיא עתה לפנינו. אבל עצמותה העיקרית היא באמת עצם אורו ית' לבד (דע"ה ח"ב טו ע"ב).

זהר פרשת יתרו

<p>זכאה חולקיה דמאן דזכי בה מאן דזכי באורייתא זכי בשמא קדישא (דקודשא בריך הוא ממש)⁸¹ רבי יוסי אמר בקודשא בריך הוא ממש זכי¹ (ס"א וכ"י)⁸² דהא הוא ושמיה חד הוא² בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמין אמן</p>	<p>אשרי חלקו של מי שזוכה בה מי שזוכה בתורה זוכה בשם הקדוש (של הקדוש ברוך הוא) רבי יוסי אומר זוכה בקדוש ברוך הוא ממש (וכנסת ישראל) שהרי הוא ושמו אחד ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.</p>
<p>לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי אמר רבי יוסי (ד"א ל"ג מאי טעמא³ משום דכתיב) (חגי ב ח) לי הכסף ולי הזהב אף⁸³ על גב דלי הכסף⁴ ולי הזהב לא תעשון אתי כלומר אותי⁵</p>	<p>לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב אמר רבי יוסי למה משום שכתוב לי הכסף ולי הזהב אף על גב שלי הכסף ולי הזהב לא תעשון אתי כלומר אותי.</p>
<p>אמר רבי יצחק כתיב (ירמיה י ו) מאין כמוד יהו"ה גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו' (גדול אתה וגדול שמך) גדול אתה היינו לי הכסף וגדול שמך בגבורה היינו ולי הזהב אלין תרין גוונין לא מתחזיין ולא מתפארין בר כד אינון גליפין באתר חד⁶ באן אתר אתגליפו בישראל כאן אתחזון⁸⁵ גוונין לאתפארא כמה דאת אמר (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר</p>	<p>אמר רבי יצחק כתוב מאין כמוד ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו' (גדול אתה וגדול שמך) גדול אתה היינו לי הכסף וגדול שמך בגבורה היינו ולי הזהב שני הצבעים הללו לא נראים ולא מתפארים פרט לכשהם חקוקים במקום אחד באיזה מקום נחקקו בישראל כאן נראים הצבעים להתפאר ככתוב ישראל אשר בך אתפאר.</p>
<p>רבי יהודה פתח (שם סא י) שוש אישי בה' תגל נפשי באלהי וגו' זכאה חולקיה דישראל מעמין עעכו"ם דחדוותא ותפנוקא דלהון בקודשא בריך הוא⁷ דכתיב שוש אישי ביהו"ה כיון דאמר ביהו"ה אמאי כתיב באלהי אלא הכי אמרו ישראל אי ברחמי⁸ אתי עלנא שוש אישי ביהו"ה אי בדינא⁹ תגל נפשי באלהי</p>	<p>רבי יהודה פתח שוש אישי בה' תגל נפשי באלהי וגו' אשרי חלקם של ישראל מעמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות שהשמחה והתפנוק שלהם בקדוש ברוך הוא שכתוב שוש אישי בה' כיון שאמר בה' למה כתוב באלהי אלא כך אמרו ישראל אם ברחמים בא עלינו שוש אישי בה' ואם בדין תגל נפשי באלהי.</p>
<p>מאי טעמא¹⁰ משום דאלין ביה אתגליפו דכתיב (שם) כי הלבישני בגדי ישע מהו בגדי ישע גוונין דאתגליפו לאסתכלא ביה כמה דאת אמר (ש"ב כב מב) ישעו וגו' אל יהו"ה ישע אסתכלותא הוא מאן דבעי לאסתכלא בי</p>	<p>למה משום שאלה נחקקו בו שכתוב כי הלבישני בגדי ישע מה זה בגדי ישע צבעים שנחקקו להסתכל בו כמו שנאמר ישעו וגו' אל ה' ישע הוא הסתכלות מי שרוצה להסתכל בי יסתכל בצבעים שלי למה משום שכתוב</p>

1 "בשמא" פי' מלכות, ומ"ש "בקב"ה ממש" פי' ז"א. א"נ "בשמא" שמותיו ית', "בקב"ה" א"ס (מ"מ).
 2 לעיל פו ע"א בח"ג יא ע"ב צג ע"ב (לש"ו).
 3 פי' למה הזכיר הכתוב כסף וזהב, וליכתב לא תעשון אלהים אחרים' ותירץ משום דכתיב לי הכסף ולי הזהב' ור"ל אע"ג דכסף וזהב רומזים לגבורה וחסד, אפילו הכי אין עושים אותם אלוהות (מ"מ).
 4
 5 עי' ר' בחיי שמות כ כ.
 6 ת"ת הנק' ישראל וכולל חו"ג (מ"מ).
 7 אין צ"ל בעת שהם מתדבקים באחדותו בקדושה שזה פשיטא, אלא אפילו בעת שמחתם ותענוגם שאז נראה ענין חומרי הם דבקים בה' (אור יקר).
 8 ואנו שמחים וחוגגים בדברים הגשמיים, אין אנו רחוקים ממנו אל דבקים בו, "שוש אישי" בחברתו בה' (אור יקר).
 9 שנראה כעוס עמנו, ואנו רחוקים ממנו ח"ו אנו שמחים במוסרו והוא דבק בנו (אור יקר).
 10 טעם לב' ענינים אל שמחתנו ואל דבקותנו, ולשניהם אמר "כי הלבישני וכו'" (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>בגוונין דילי יסתכל מאי טעמא משום דכתיב (ישעיה סא י) מעיל צדקה¹ יעטני צדקה ממש דגוונין ביה אתגליפו כחתן יכהן פאר הא גוונא חד וככלה תעדה כליה הא גוונא אחרא וכד גוונין מתחברן ביה שעתא אתחזיין וכלהו תאיבין לאחזאה ולאסתכלא ביה</p>	<p>מעיל צדקה יעטני צדקה ממש שהצבעים נחקקו בו כחתן יכהן פאר זה צבע אחד וככלה תעדה כליה זה צבע אחר וכשהגונים מתחברים באותה שעה נראים וכולם משתוקקים לראות ולהסתכל בו.</p>
<p>רבי יוסי אמר שוש איש בה' שתי חדוון ביהו"ה ברחמי² תגל נפשי הא (נ"א חד חדוה) בדינא אמר רבי יהודה בכלא חדוה על חדוה וחדוה דציון זמין קודשא בריך הוא לאחדאה לישראל בחדוותא יתיר מכלא דכתיב (שם לה י) ופדוי יהו"ה ישובון ובאו ציון ברנה וגו' ופדוי יהו"ה ישובון הא חד ובאו ציון ברנה הא תרי ושמחת עולם על ראשם הא תלת ששון ושמחה ישיגו הא ארבע לקבלהון דארבע זמנין דאתפזרו ישראל ביני עממיא וכדין כתיב (שם יב ד) ואמרתם ביום ההוא הודו ליהו"ה קראו בשמו וגו'</p>	<p>רבי יוסי אמר שוש איש בה' שתי שמחות בה' ברחמים תגל נפשי הרי (שמחה אחת) בדין אמר רבי יהודה בכל שמחה של שמחה ושמחה של ציון עתיד הקדוש ברוך הוא לאחד את ישראל בשמחה יתרה מהכל שכתוב ופדוי ה' ישובון ובאו ציון ברנה וגו' ופדוי ה' ישובון הרי אחת ובאו ציון ברנה הרי שתיים ושמחת עולם על ראשם הרי שלש ששון ושמחה ישיגו הרי ארבע כנגדם של ארבע פעמים שהתפזרו ישראל בין העמים ואז כתוב ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו וגו'.</p>
<p>³ וידבר אלהים את כל הדברים האלה כל הדברים כללא דא הוא כללא דכלא כללא דלעילא ותתא</p>	<p>וידבר אלהים את כל הדברים האלה כלל של מעלה ומטה.</p>
<p>אנכי רזא דעלמא עלאה⁴ ברזא דשמא קדישא יה"ו אנכי אתגליא⁵ ואתגניז⁶ אתגליא ברזא קדישא דכרסייא דסיהרא קיימא בשלימו כחדא כד שמשא שלטא וסיהרא אתנהירת ולית לה שבחא בר שבחא</p>	<p>אנכי סוד של העולם העליון בסוד השם הקדוש יה"ו אנכי נגלה ונגנז נגלה בסוד קדוש של הכסא שהלבנה עומדת בשלמות כאחד כשהשמש שולט והלבנה מאירה ואין לה שבח פרט לשבח</p>
<p style="text-align: center;">צ/א</p>	
<p style="text-align: center;">דנהורא דנהיר עלה</p>	<p style="text-align: center;">של האור שמאיר עליה.</p>
<p>אנכי באשלמות רזין דשלימו דכורסייא לתתא ואסתלקו חיון קדישין ואיהי אתתקנת בתקונהא וכד איהי שפירא בחיזו ובעלה אתי לגבהא כדין אקרי אנכי</p>	<p>אנכי בהשלמת סודות של שלמות של הכסא למטה והתעלו החיות הקדושות והיא נתקנה בתקונה וכשהיא יפה למראה ובעלה בא אליה אז נקראת אנכי.</p>
<p>אנכי רזא דכלא כחדא בכללא דכל אתוון בשבילי אורייתא⁷ דנפקו מגו רזא עלאה⁸</p>	<p>אנכי סוד של הכל כאחד בכלל של כל האותיות בשבילי התורה שיצאו</p>

¹ פי' ישראל אומרים מעיל צדקה, דהיינו בגדים של ת"ת הנק' צדקה יעטני, והם חסד וגבורה שנכללים בו, וז"ש כחתם הם החסדים ובכלה הם הגבורות (מ"מ).

² פי' כשיש הרחמים אזי יש ב' שמחות, וכשיש דינים אין שם רק חדוה א' לבד (מ"מ).
³ כאן שייך מה שבסוף זה החלק סי' ב (הערת הזהר).

⁴ פי' בינה שמתלבשת בז"א, וז"ש ברזא דשמא קדישא יה"ו שהוא ז"א (מ"מ).

⁵ פי' מלכות (מ"מ).

⁶ פי' בינה, כי אנכי רומז למלכות ובינה (מ"מ), כמש"ו בב' כרוסיין עלמא עלאה ותתאה (יהל אור).

⁷ פי' יסוד דאבא (מ"מ).

⁸ שיוצא מאבא (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>בהאי אנכי תליין רזין עלאין ותתאין אנכי רוא למיהב אנר טב לצדיקיא דקא מחכנ ליה ונטרי פקודי אורייתא בהאי אית לון בטחונא כדקא חזי לעלמא דאתי וסימניך (בראשית מא מד) אני פרעה¹</p>	<p>מתוך סוד עליון באנכי הזה תלויים סודות עליונים ותחתונים אנכי סוד לתת שכר טוב לצדיקים שמחכים לו ושומרים את מצוות התורה בזה יש להם בטחון כראוי לעולם הבא וסימנך אני פרעה.</p>
<p>אנכי ולא יהיה לך אתמר ברוא דאורייתא² ודא איהו זכור ושמור אנכי רוא סתימא וגניז בכל אינון דרגין דעלמא עלאה בכללא חדא וכיון דאתמר אנכי אתחבר כלל כחדא ברוא חדא</p>	<p>אנכי ולא יהיה לך נאמר בסוד התורה וזהו זכור ושמור אנכי סוד נסתר וגנוז בכל אותן דרגות של העולם העליון בכלל אחד וכיון שנאמר אנכי התחבר הכל כאחד בסוד אחד.</p>
<p>אנכי רוא דתרין כרסוין³ אני⁴ 874 דכורסייא⁵ אחרא⁶ (נ"א אני כורסייא חדא כ' כורסייא אחרא עלאה)⁸⁸</p>	<p>אנכי סוד של שני כסאות אני ה' של כסא אחר (אני כסא אחד כ' כסא אחר עליון).</p>
<p>אנכי דקא אתדכי מקדשא ונוכראה לא אתקרב בהדיה ומקדשא נהיר בלחודוי דקא אתבטל בהדיא שעתא יצר הרע מעלמא וקודשא בריך הוא אסתלק ביקריה בלחודוי וכדין אתמר אנכי יהויה אלהיך רוא שלים בשמא קדישא א' ליחדא רוא דשמא קדישא בדרגני למהוי חד בגין דרוא דיליה איהו⁷⁸⁹ נ' רוא למדחל מקודשא בריך הוא⁸ ולמנדע דאית דין ואית דיין ואית אנר⁹ טב לצדיקיא ופורענות לרשיעיא בגין דרוא דיליה ה' תתאה</p>	<p>אנכי שכשנטהר המקדש ונכרי לא יקרב אליו והמקדש מאיר לבדו שהרי התבטל באותה שעה יצר הרע מן העולם והקדוש ברוך הוא התעלה בכבודו לבדו ואז נאמר אנכי ה' אלהיך סוד שלם בשם הקדוש א' ליחד סוד השם הקדוש בדרגותיו להיות אחד שסודו הוא ו' נ' סוד לירא מן הקדוש ברוך הוא ולדעת שיש דין ויש דין ויש שכר טוב לצדיקים ופורענות לרשעים משום שהסוד שלו ה' תחתונה.</p>
<p>כ' לקדשא שמא קדישא בכל יומא לאתקדשא בדרגין קדישין ולצלאה עלותא לגביה בכל זמנא לאסתלקא בתרא עלאה רוא דכורסייא עלאה¹⁰ על גבי חיוון עלאין! כדקא יאות ורוא דיליה ה' עלאה</p>	<p>כ' לקדש את השם הקדוש בכל יום ולהתקדש בדרגות קדושות ולהתפלל אליו תפלה בכל זמן להעלות הכתר העליון סוד של הכסא העליון על גבי החיות העליונות כראוי והסוד שלו ה'</p>

¹ פי' פרעה היא בינה והיא עלמא דאתי (מ"מ).

² שהן זר"ן, מצות עשה, ומצות לא תעשה, ואלו ב', זכור ושמור, וכן אנכי ולא יהיה לך, הן כלל מצות עשה ומצות לא תעשה, אלא שזה בסוד ע"ז, שכל המודה בה ככופר כו' (חולין ה ע"א), וכמ"ש את כל אשר צוה ה' כו' וזה בסוד השבת שהיא שקולה כע"ז (שם עירובין סט ע"ב), ולכן נאמר זכור ושמור תיכף אחר אנכי ולא יהיה לך, ולא תשא הוא כלל אנכי ולא יהיה לך (יהל אור).

³ בינה ומלכות, שניהם נק' כסא, בינה כסא לא"א, ומלוכת כסא לז"א, ומפרש הזהר כיצד נרמזו ב' הכסאות באנכי ואמר אני כ' וכו' (מ"מ).

⁴ עי' ח"ג רנו ע"ב ובפרט בענין הגרסא.

⁵ כ' הוא ה' עילאה, כסא הכבוד, אני ידוע (יהל אור).

⁶ ור"ל אני היא מלכות, וכ' היא כסא העליון שהיא בינה (מ"מ).

⁷ א' מתחלפת בו' כשכתוב וא"ו במילואה (רח"ו במ"מ), ור"ל ד' אתוון דהו"ה כמ"ו וכולן נתחלף לבד ה', וז"ש למטה "ואת דא לא אתחלף כו'", ויחודא תליא בא' וא' הוא ו' כמ"ש בסתרי אותיות פרשת בראשית ובריש פ' תצוה בארוכה, ושם הוא יחודא, נ' הוא סיהרא וע' לקמן רטו ע"א ויהושע בן נון כו', ומש"ש ושם למדחל ויראת מאלהיך (יהל אור).

⁸ פי' שהנ' היא מ' שנקרא יראה, והיא ה' אחרונה שבשם (מ"מ).

⁹ כמ"ש בפסוק אני ה', אני נאמן לשלם כו' ואני נאמן כו', וז"ס הנ', כמ"ש (שבת קד ע"א) נ' כפוף, נ' פשוט, נאמן כפוף וכו', והוא נו"ן מלא כמ"ש וה' הוא נו"ן כמ"ש בה' תרעין בנ' תרעין י' פעמים ה', וכ' הוא כורסייא ה' עלאה כידוע ושם לקדשא ולצלאה ממעמקים קראתיך (יהל אור).

¹⁰ פי' בינה (מ"מ).

זהר פרשת יתרו

<p>עליונה. י' לעסוק בתורה יומם ולילה ולמול מילה בסוד לשמנה ימים ולקדש הבכור ולהניח תפלין וציצית ומזוזה ולמסור את הנפש לקדוש ברוך הוא ולהדבק בו אלה הן שתיים עשרה מצוות עליונות שכוללות מאתיים שלשים ושש מצוות אחרות שהן בסוד של אנכי כלל של זכור ואות זו לא מתחלפת במקום אחר זה משום שהיא י' סוד עליון כלל של התורה ובשתיים עשרה הללו יש שתיים עשרה מדות הרחמים שתלויות מהם ואחת ששולטת להיות שלש עשרה.</p>	<p>י' לאשתדלא² באורייתא יממא ולילי ולמגזר גזירו ברזא לתמניא יומין ולקדשא בכרא ולאנהא תפלין וציצית ומזוזה ולממסר נפשא לגבי קודשא בריך הוא ולא תדבקא ביה אלן אינון תריסר פקודין³ עלאין דכלילן רל"ו פקודין אחרנין⁴ דאינון ברזא דאנכי כללא דזכור ואת דא לא אתחלף באתר אחרא⁵ דא בגין דאיהי י' רזא עלאה כללא דאורייתא ובאלין תריסר אית תריסר מכילין דרחמי⁶ דתליין מנייהו וחד דשלטא למהוי תליסר</p>
<p>לא יהיה לך רזא דשמור בתלת מאה ושתין וחמש פקודי אורייתא ל' רזא דלא למיהב יקר ורבו לאלהא אחרא ל' מגדלא דפרח וסליק באוירא⁷ דלא יסטי לבא למבני לה לאלהא אחרא כמה דאית רזא דבונה מגדלא (לאהא אחרא) ל' דלא למפני בדיוקנא דע"ז דלא להרהרא אבתרהא דלא לסגדא ולא לאכפיא גרמיה לאלהא אחרא</p>	<p>לא יהיה לך סוד של שמור בשלש מאות ששים וחמש מצוות התורה ל' סוד שלא לתת כבוד וגדולה לאלוה אחר ל' מגדל שפורח ועולה באויר שלא יסטה הלב לבנות לאלוה אחר כמו שיש סוד של בונה מגדל (לאלוה אחר) ל' שלא לפנות בדמות של עבודה זרה שלא להרהר אחריה שלא להשתחוות ולא לכפות עצמו לאלוה אחר.</p>
<p>א' דלא לחלפא יחודא דמריה בגין טעוון אחרנין א' דלא להרהרא דאית אלהא אחרא בר מניה א' דלא למסטי בתר בידין ודכורו ברוא דדיוקנא דאדם ולא בדיוקנא אחרא א' דלא למשאל מן מתייא ולא למעבד חרשין א' דלא יומי בפומי בשמא דאלהא אחרא עד הכא תריסר אחרנין דאינון פקודי שמור ובאלין תריסר תליין תלת מאה וחמשין ותלת</p>	<p>א' שלא להחליף היחוד של רבונו בשביל טעויות [אלילים] אחרים א' שלא להרהר שיש אלוה אחר פרט אליו א' שלא לסטות אחר בידין⁸ וזכר שלו בסוד של דמות אדם ולא בדמות אחרת א' שלא לשאול מן המתים ולא לעשות כשפים א' שלא ישבע בפיו בשם של אלוה אחר עד כאן שתיים עשרה אחרות שהם מצוות שמור ובשתיים עשרה הללו תלויות שלש מאות חמשים</p>

¹ פי' חגת"ם (מ"מ).

² שהכל הן באות ברית י', שאורייתא ברית, אם לא בריתי כו', כרתי אתך ברית כו', וכן כולם כידוע. והן תריסר פקודין דתליין בצלותא, נגד י"ב אברים פנימים שאמרו במעשה תורה ובאותיות דר"ע ובסוף ברכות (סא ע"ב), וכמש"ל בפ' ויקהל. וי"ב במלת לא, דלא יהיה לך, והן נגד י"ב איברים חיצונים מנהיגי הגוף, י"ב פרקים, פרקי המרכבה, והן נגד פנימי וחיצון נגד י"ב חיות וי"ב אופנים כידוע ואדם כלל כולן, וז"ש וחד דשטלא עליהו, והן ב"פ אח"ד מ"ע ומל"ת וב' אותיות לא דר"נ של סט"א, וז"ש ל' דלא למפני כו' ל' מגדלא כו' והוא בנוק' (יהל אור).

³ פי' חשבון מצות התלויים באנכי עולים י"ב (מ"מ).

⁴ פי' להשלים רמ"ח (מ"מ).

⁵ פי' הי' דאנכי לא נתחלפה (מ"מ).

⁶ פי' ג' הויר"ת בדיקנא דא"א נגד י"ב תיקוני דיקנא, שכל הויר"ה היא ד', הרי י"ב והויר"ה הכוללת הם י"ג. וז"ש "וחד דשלטא וכו'" והיא נגד ונקה הכולל וכלם כנודע (מ"מ).

⁷ יראה היא נוק' דסט"א שיונקת מיסוד דנוק' דקדושה שמשם חיותה ויסוד דנוק' נק' אוירא כנודע (מ"מ).

⁸ הוא בדכורא כידוע שהן דר"נ דיצר הרע, שאור ודבש, אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר כו', ועי' בריש רות ד' אתוון דשמא קדישא באדם ד' נשמתיין וב' דיצר הרע, שאינן אלא נגד זר"ן ולכן ד' אתוון באנכי וב' בלא יהיה לך ומ"מ ד' ל"ת ביה לא יהיה לך לא תעשה כו' לא תשתחוה ולא תעבדם (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

פקודי דשמור אחרנין דכלילין באלין תריסר ורזא דא אנכי ¹	ושלוש מצוות של שמור אחרות שכלולות בשתיים עשרה הללו וסוד זה אנכי.
אמר רבי שמעון תו תנינן אנכי כללא דעילא ותתא ² כללא דעלאין ותתאין ³ כללא דחיון קדישין דכלילין ביה כלא הוא ברזא דאנכי לא יהיה לך לתתא רזא דתריסר חיון תתאין	אמר רבי שמעון עוד שנינו אנכי כלל של מעלה ומטה כלל של עליונים ותחתונים כלל של חיות הקדושות שכלולות בו הכל הוא בסוד של אנכי לא יהיה לך למטה סוד של שתיים עשרה החיות התחתונות.
לא תעשה לך פסל פסלו מההוא אתר עלאה מההוא אתר קדישא פסל פסולת דקדושה דאיהו רזא דטעוא אחרא ורזא דא כמה דאת אמר (יחזקאל א ד) וארא ⁴ והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו' וכל תמונה הדא הוא דכתיב (שם) ואש מתלקחת ⁵ כי אנכי יהוה אלהיך בגין לאתערא לבא לגבי עילא ולא לנחתא לתתא ולא למקרב לתרע ביתא אל קנא דקנאה איהו בההוא ⁶ אתר ⁷	לא תעשה לך פסל נפסלו מאותו מקום עליון מאותו מקום קדוש פסל פסולת של קדושה שהוא סוד של טעות [אליל] אחר וסוד זה כמו שנאמר "וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון" וגו' "וכל תמונה" זהו שכתוב ואש מתלקחת כי אנכי ה' אלהיך כדי לעורר את הלב למעלה ולא לרדת למטה ולא לקרב לשער הבית אל קנא שהקנאה היא באותו מקום.
ורזא דא (משלי ל כא) תחת שלש רגזה ⁸ ארץ ואיהו לא תעשה לך חד פסל תרין וכל תמונה תלת וארץ דא על דא	וסוד זה תחת שלוש רגזה ארץ והוא לא תעשה לך אחד פסל שנים וכל תמונה שלש וארץ זו על זה היא
צא/ב	
זהר	
אתרניזות פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים אילנא חדא דאינציב חדא ותריין זמנין ותלת זמנין וארבע זמנין ואתפקד על חובי קדמאי אב ובן שלישי ורביעי חד הוא כד לא אתתקן ולא הייש לאתתקנא ובן בהפוכא דדא ⁹ לאילנא דאיהו אתתקן כדקא חזי וקאים על קיומיה (ג"א כדין) ¹⁰ ועושה חסד וגו' ⁹	התרגזה. פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים אילן אחד שננטע פעם ופעמים ושלוש פעמים וארבע פעמים ונפקד על חטאים ראשונים אב ובן שלישי ורביעי אחד הוא כשלא נתקן ולא חשש לתקן וכן בהפוך של זה לאילן שנתקן כראוי ועומד על קיומו (אז) ועושה חסד וגו'.

¹ פי' שגם לא יהיה לך שהם ל"ת נגד ה"ג הם כלולים בה' חסדים שהם אנכי (מ"מ).

² פי' בינה ומלכות (מ"מ). נתייסד עי"ז יסוד למטה להיות מקום ומעון לכל המלכות הכללי כולו, לשכון כבוד בתוכם ולהתגלה למטה בכל כללותה כולה, בהיחוד דשכינתא עלאה ותתאה יחד וכמו שהיה במתן תורה, כמ"ש בפ' יתרו (דף צא ע"א) אנכי כללא דעילא ותתא כו' כי שם נתייחד הכל, והיה עומד אז שיתוקן העולם לגמרי כמו קודם החטא, וכמ"ש (שם צ"ד ע"א) (הקדו"ש מז ע"ד).

³ הם כפשטם, וחיון הם חגת"ם דאצילות (מ"מ).

⁴ והן ד' וכן בלא תעשה עצמו הן ד' כמ"ש ואיהו לא תעשה חד כו' ועי' מ"ש בתיקו"ז תיקון ל"ב (פה ע"א) (יהל אור). ז"ל: כיון שנכנס בכל ד' אבות נזיקין ויצא מד' מדרגות שבקדושה, אין לו תקנה, ועמש"ל. ור"ל בזה כאן, שהן מ"ש פסל וכל תמונה, א'. אשר כו', ב'. ואשר כו', ג'. ואשר כו', ד'. וט"ס מ"ש בזוהר שם, לא תעשה לך חד כו'.

⁵ שהוא קלי' השלישית כמ"ש למטה וכל תמונה תלת (יהל אור).

⁶ בהאי (יהל אור).

⁷ ר"ל בשם אל תתאה כמ"ש (יהל אור).

⁸ ואף שכתב ה' אלקיך, כבר פי' שהוא ענין אחר לאתער אלבא כו' (יהל אור).

⁹ ור"ל כמ"ש הרב שפסוק פוקד עון אבות וכו' הוא באדם אחד שנתגלגל ג' פעמים, עם פעם ראשונה הם ד' פעמים, ואינו מתגלגל רק אלו הד' פעמים דווקא ותו לא, וכל זה אם לא עשה שום תיקון בד' גלגולים הנז'. אבל כשעושה שום מצוה בכל פעם, אזי מתגלגל אפילו עד אלפים פעמים,

זהר פרשת יתרו

<p>לא תשא רזא דא הא אוקמוה חברייא בנין דקודשא בריך הוא כד שתיל עלמא אטבע גו תהומי צרורא חדא חקיקא בשמא קדישא ואטבע לה לגו תהומא וכד מיא בעאן לסלקא חמאן רזא דשמא קדישא חקיק על ההוא צרורא ותייבין ומשתקעין והדרין לאחורא ושמא דא קיימא עד יומא דא גו תהומא</p>	<p>לא תשא את הסוד הזה הרי בארו החברים משום שכשהקדוש ברוך הוא שתל את העולם הטביע בתוך התהומות צרור אחד חקוק בשם הקדוש והטביע אותו בתוך התהום וכשהמים רוצים לעלות הם רואים את סוד השם הקדוש חקוק על אותו צרור ושבים ונשקעים וחוזרים לאחור והשם הזה עומד עד היום הזה בתוך התהום.</p>
<p>ובשעתא דאומין בני נשא על קשוט בקיומא דקשוט ההוא צרורא סלקא ומקבלא ההוא אומאה ואהדר ואתקיים על תהומא ועלמא אתקיים וההוא אומאה דקשוט קיים עלמא</p>	<p>ובשעה שנשבעים בני אדם על אמת בקיום¹ של אמת אותו הצרוהקשר² עולה ומקבל את אותה שבועה וחוזר ומתקיים על התהום והעולם מתקיים ואותה שבועת אמת עומדת לעולם ומקיים את העולם.</p>
<p>ובשעתא דאומי בני נשא אומאה לשקרא ההוא צרורא סלקא לקבלא לה לההיא אומאה כיון דחזי דאיהו דשקרא כדין ההוא צרורא דהוה סליק תב לאחורא ומיין אזלין ושטיין ואתוון דההוא צרורא פרחן גו תהומי ואתבדרן ובעאן מיא לסלקא לחפיא עלמא ולא הדרא ליה כמלקדמין</p>	<p>ובשעה שנשבעים בני אדם שבועה לשקר אותו הצרוהקשר עולה לקבל את אותה שבועה כיון שרואה שהוא שקר אז אותו צרוהקשר שהיה עולה שב לאחור והמים הולכים ושטים והאותיות של אותו צרוהקשר פורחות לתוך התהומות ומתפזרות ורוצים המים לכסות את העולם ולהחזירו כמו מקדם.</p>
<p>עד דזמין (נ"א דרמיז) קודשא בריך הוא לחד ממנא יעזריא"ל די ממנא על שבעין מפתחן ברזא דשמא קדישא ואעל לגביה דההוא צרורא וחקיק ביה אתוון כמלקדמין וכדין אתקיים עלמא ואהדרו מיין לדוכתייהו (נ"א דההוא צרורא ורגיש להו לאתוון דשמא קדישא וחקיק להו כמלקדמין ואהדרו מיין לדוכתייהו וכדין אתקיים עלמא) ועל דא כתיב לא תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא</p>	<p>עד שמזמין (שרומז) הקדוש ברוך הוא לממונה אחד יעזריא"ל שממונה על שבעים מפתחות בסוד של השם הקדוש ונכנס לאותו צרוהקשר וחוקק בו אותיות כמקדם ואז מתקיים העולם וחוזרים המים למקומם (שאותו צרוהקשר ומרגיש³ את האותיות של השם הקדוש וחוקק אותן כבתחלה וחוזרים המים למקומם ואז מתקיים העולם) ועל זה כתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>פקודא י"ב לאומאה בשמיה בארז קשוט⁴ ומאן דאומי שבועה הוא כליל גרמיה באינן</p>	<p>מצוה י"ב להשבע בשמו בדרך אמת ומי שנשבע שבועה הוא כולל את עצמו</p>

זש"ה פוקד עון אבות וכו' שפעם א' נקרא אב ופעם ב' נקרא בן וכו', עד רביעים, דהיינו ארבעה פעמים דווקא. וכל זה אם הוא לשונאי, אבל ועושה חסד, דהיינו אם בכל פעם עושה שום מצוה יתגלגל עד לאלפים, עכ"ל בספר הגלגולים (מ"מ).

1
2
3

⁴ הרמב"ם והבה"ג מנו מצוה זו של "ובשמו תשבע" ממנין המצות, אבל הרמב"ן ז"ל כתב, מש"ה ובשמו תשבע אינה מצוה אלא רשות, דאף מי שיש בו כל אותם המדות את ה' אלקיך תירא וכו' אפילו הכי בשמו תשבע רשאי לישבע אבל אינה מצוה. עוד כתב הרמב"ן או יהיה לאו הבא מכלל עשה לנשבע בשם ע"ז דכתיב ובשמו תשבע וסמך ליה לא תלכון אחרי אלהים אחרים ור"ל בשמו

זהר פרשת יתרו

<p>שבע דרגין עלאין דשמא דקודשא בריך הוא² אתכליל בהו והא שיתא אינון³ ההוא בר נש דאומי אומאה דקשוט על פי בית דין כליל גרמיה בהו⁴ והוא שביעאה לקיימא שמא קדישא בדוכתיה⁵ ועל דא כתיב (דברים ו יד) ובשמו תשבע⁶ ומאן דאומי אומאה למננא ולשקרא גרים לההוא אתר דלא יתקיים בדוכתיה⁷</p>	<p>באותן שבע דרגות עליונות שהשם של הקדוש ברוך הוא נכלל בהן והרי הם שש אותו אדם שנשבע שבועת אמת על פי בית דין כולל את עצמו בהן והוא שביעי לקיים את השם הקדוש במקומו ועל כן כתוב ובשמו תשבע ומי שנשבע שבועה לחנם ולשקר גורם לאותו מקום שלא יתקיים במקומו.</p>
<p>אומאה לקיימא פקודא דמאריה⁸ דא איהו שבועה דקשוט כד ההוא יצר הרע מקטרג לבר נש ומפתי ליה למעבר על פקודא דמאריה דא איהו אומאה דמאריה אשתבח ביה ואצטריך ליה לבר נש לאומאה במאריה⁹ על דא ואיהו שבחא דיליה וקודשא בריך הוא משתבח ביה כגון בועז דכתיב (רות ג יג) חי יהוה שכבי עד הבקר דהא יצר הרע הוה מקטרג ביה ואומי על דא</p>	<p>שבועה לקיים מצות אדונו זוהי שבועת אמת כשאותו יצר הרע מקטרג לאדם ומפתה אותו לעבור על מצות אדונו זוהי שבועה שאדונו משתבח בו וצריך לאדם להשבע ברבונו על זה והוא שבחו והקדוש ברוך הוא משתבח בו כמו בועז שכתוב חי ה' שכבי עד הבוקר שהרי יצר הרע היה מקטרג בו ונשבע על זה.</p>
<p>נדר איהו לעילא¹⁰ ואינון היי מלכא רזא דרמ"ח שייפין ותריסר¹ קטירין כחושבן נדר</p>	<p>נדר הוא למעלה והם חיי המלך סוד של רמ"ח איברים ושנים עשר קשרים</p>

אתה רשאי ליטבע ולא בשם ע"ז, עכ"ל. ורע"מ קאי כשיטת הרמב"ם ובה"ג שמצוה לישבע באמת, וז"ש פקודא לאומאה בשמיה וכן דעת האריז"ל (מ"מ).

¹ סוד השבועה הוא סוד אור ז' תחתונים דנוק' דז"א, אור מקיף שלה, וזה נמשך לה מפה דז"א, כי מסוד אותו הבל נמשך מקיף אל ז' ספירות תתאין דמלכות, והם סוד ז' הבלים דקהלת [תיקו"ז דף ק"ג ע"ב], שיוצאים מפה דז"א, והם מקיפים את המלכות ז' תחתונים שבה, הרי שהשבועה הוא במלכות אך שנמשך מן הז"א, לכן 'אישה יקימנו ואישה יפרנו', אמנם הנשבע באמתגורם להלביש את גוף המלכות שהם ז' ספירות תתאין דילה, ע"י ז' הבלים דפומא דז"א, לכן מצוה גמורה ליטבע באמת, דכתיב [דברים ו' וי'] 'ובשמו תשבע', וזהו פירוש שבועת אמת, כי אמת הוא ז"א, וממנו נמשך שבועה זאת, להקיף למלכות בהיותה נגד החזה כנודע, גם כל המקיף הוא סוד שם אה"ה, ואה"ה פעמים אה"ה גימט' אמ"ת, וזה שבועת אמת, והנשבע לשקר מונע ממנה אותן הבלים דקדושה, וכביכול מלביש אותה ע"י הבלים המטמאין, שעליהן נאמר [קהלת ב'] 'גם זה הבל ורעות רוח' (שער תיקוני עונות פרק ח).

² ר"ל ז"ת (יהל אור).

³ ר"ל שו"ק נק' הו"ה (יהל אור).

⁴ ר"ל שכולל נפשו בב"ד והוא מדת מלכות כידוע (יהל אור).

⁵ ר"ל לאחר שיקיים כל השם קודם כמ"ש את ה' אלקיך תירא אותו תעבוד ובו תדבק ובשמו תשבע, היינו תירא י' של השם, שהיא חכמה, יראה רוממות כמ"ש ו' וכמ"ש הן יראת ה' היא חכמה. "תעבוד" ה' עלאה, דעבודה בצפון. ובו תדבק, היינו ו' של השם, שהוא מייחד ומקשר לון והן רעים דלא מתפרדין בסוד הדעת כידוע. ואח"כ ובשמו תשבע שמא קדישא וכו' (יהל אור).

⁶

⁷ כמ"ש הרב שהנשבע לשקר מונע ממנה הבלים דקדושה, וכביכול מלביש אותה הבלים טמאים שעליהם נאמר הבל ורעות רוח, לכ"א גרים לההוא אתר שהיא מלכות דלא יתקיים בדכותיה, שכיון שממשיך לה הבלים טמאים ע"י שבועת שוא ממילא מתמעטת משיעור קומתה, וחוזרת בסוד נקודה ואינה עומדת במקומה, ונלע"ד זש"ה ורעות רוח, ר"ל שע"י הבל טמא אזי ורעות רוח כי מלכות הנק' רוח הקודש משברה וממעט קומתה (מ"מ).

⁸ פי' כגון שנשבע לקיים המצוה כמ"ש דוד המלך ע"ה נשבעתי ואקיימנה וכו' (מ"מ).

⁹ ר"ל אם היצר הרע מפתהו ונשבע ליצרו זו היא השבועה שחפץ בה הקב"ה מכל השבועות הנז' שהראשונה שנשבע באמת אינה כ"כ כזו, וכן מי שנשבע לעשות מצוה אינה כ"כ כזו, ובזו בלבד קב"ה משתבח (מ"מ).

¹⁰ אך הנדר הוא למעלה בסוד מוחין, הוא עליון, לכן מכונה לבינה, כי הלא מוחין דז"א הוא מנה"י דינה נעשו, אם כן נמצא, כי הנדר תלוי באמא עלאה, אך לפי האמת שרשו במוחין דז"א שמאירין

זהר פרשת יתרו

<p>ועל דא חמיר משבועה חיי דמלכא² אלין דיהיב חייין לכל אלין שייפיין³ ואקרין הכי⁴ בנין אינון חייין ואינון חייין נחתין מעילא לתתא לההוא מקורא דחייין⁵ ומההוא מקורא נחתין לתתא לכל אינון שייפיין</p>	<p>כחשבון ונד"ר ועל זה חמור משבועה חיי המלך אלה שנותן חיים לכל האיברים הללו ונקראים כך בשביל שאותם חיים יורדים ממעלה למטה לאותו מקור החיים ומאותו מקור יורדים למטה לכל אותם איברים.</p>
<p>שבועה לקיימא דרגא דלתתא רוא דשמא קדישא⁶ ודא אקרי מלך עצמו דרוחא עלאה וגופא⁷ דיליה למשרי בגויה ולדיירא ביה כרוחא דשאר גו גופא ועל דא אקרי מלך עצמו דרוחא עלאה (ס"א תאיבא למשרי וכו') ותיבה דיליה למשרי בגויה עצמו דההוא דסתיר⁹ לעילא ובגין כך מאן דאומי בקשוט הוא מקיים לההוא אתר וכד קאי האי אתר מקיים מקיים כל עלמא נדר שריא על כלא על מצוה ועל רשותא דלאו הכי בשבועה והכי אוקמוה חברייא ע"כ⁸</p>	<p>שבועה לקיים דרגה שלמטה סוד השם הקדוש וזה נקרא מלך עצמו של רוח עליונה וגוף שלו לשרות בתוכו ולדור בו כמו הרוח ששורה בתוך הגוף ועל זה נקרא מלך עצמו שרוח עליונה השתוקקות שלה לשרות בתוכו עצמו שההוא הנסתר למעלה ולכן מי שנשבע באמת הוא מקיים את אותו מקום וכשעומד המקום הזה מקיים מקיים את כל העולם הנדר שורה על הכל על מצוה ועל רשות שלא כך בשבועה וכך פרשה החברים.</p>
צב/א	
זהר	
<p>זכור את יום השבת לקדשו דא איהו רוא דברית קדישא⁹ ובגין דבהאי ברית קיימין כל מקורין דשייפי גופא ואיהו כלל כלא כגוונא דא שבת איהו כללא דאורייתא וכל רזין</p>	<p>זכור את יום השבת לקדשו זהו סוד של הברית הקדוש ומשום שבברית זו עומדים כל המקורות של איברי הגוף והוא כלל הכל כדוגמא זה שבת היא כלל של התורה וכל סודות התורה</p>

בנוק', והענין, כי הלא אחר שעל ידי השבועה נעשה כל גופא, ואז נשלמו כל ג' ספירין עילאין דידיה, ואז היא בשוה עם ז"א והוא מאיר בה, כי היא מסתכלת במצחו אשר שם מוחין דיליה, ואז מסתכל מצח דידיה בסוד מוחין, למצחא דידיה בגו מוחין דיליה ומתנהרין, ואם כן נמצא, כי הסתכלות זה אין בו ממש כמו השבועה שהוא הבל גמור היוצא מן הפה כלול מאשא רוחא ומיא, אמנם הנודר לשוא אינו גורם התלבשות החיצון כלל, רק מניעת הארת המוחין שלה, ולכן אינו כל כך חמור בבחינות אלו, לכן תיקונו שיתענה ששה ימים רצופים, והטעם כי הלא תחלה היתה [י' ספירות שלה] שיעור ג' ספירות בסוד נה"י של ז"א, ואח"כ כדי לעלות ולקבל מוחין, אז מתפשטת ועולה עד מוחין דיליה, והם עליות ו' ספירות, כתר, חכמה, בינה, גדולה [חסד], גבורה, ת"ת, כי דעת וכתר הכל אחד כנודע, ונמצא שחסר ממנה אותן הו' ספירות, לכן נגדם תתענה ו' ימים, והנה נלמד מזה, ששיעור קומתה הוא כ"ח, וכאשר היא עולה להיות כנגדו ממש הם ל"ד, וזה סוד ל"ד אמות [אורך ורוחב היריעה האחת [שמות ל"ו] [שער תיקוני עונות פרק ח]. בבינה (יהל אור).

¹ צ"ל ושית, ר"ל ו"ק (יהל אור).

² ר"ל של בינה (יהל אור).

³ ד"ק כנ"ל (יהל אור).

⁴ ר"ל למה נקרא חיי דמלכא (יהל אור).

⁵ בינה (יהל אור).

⁶ כאשר מתגלה הרצון מלמעלה, שהוא מהג"ר, בקיום ההבטחה דכל הז"ת, ר"ל שלא ישתנה בשום אחד מהם, הנה זה נקרא בשם שבועה. וענינו הוא שהגילוי רצון דהג"ר מכריח על כל הז"ת שיתקיים הדבר עכ"פ גם בהסכם מדת הדין שבהם, וזהו לשון שבועה. והוראתו הוא כי נגזר הדבר גם בכל השבעה תחתונות כולם, שלא ישתנה בשום אחד מהם. והנה כל הדין דהז"ת הוא בהמלכות כמ"ש הרב בשער טנת"א (פרק ז שם), וזהו שאמרו ברע"מ (פנחס רנה ע"א, ומשפטים קטו ע"ב) כי שבועה היא במלכות, כי בה הוא מציאות השבועה, שהוא הוראת על הסכם כל הז"ת (דע"ה ח"ב קלז ע"א).

⁷ ר"ל בנדר שורה חייין דבינה למטה ובשבועה שורה רוחא וגופא דבינה בהן וזהו עצמו (יהל אור).

⁸ פקודא יג לאתעסקא בפריה ורביה וכו' עד בכל סטריין ומשם תלך ויקרא מג ע"ב וכיום השמיני (הערת הזהר).

⁹ וכן הוא ברע"מ ח"ג מד סע"א, ועי' פרשת פנחס רמג ע"ב, ועי' תיקר"ז תיקון מ"ח, ועי' עוד תיקר"ז תיקון ט' וברע"מ פנחס רנז ע"א (לש"ו).

זהר פרשת יתרו

תלויים בה וקיום של השבת כמו קיום של כל התורה מי ששומר שבת כאלו שמר את כל התורה.	דאורייתא ביה תליין וקיומא דשבת כקיומא דכל אורייתא מאן דנטיר שבת כאילו נטיר אורייתא כולה
מצוה כ"ד	רעיא מהימנא
להיות זוכר את יום השבת כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו סוד של שבת הרי בארנו בכל אותם מקומות יום זכרון של מנוחה של העולם והוא כלל של התורה ומי ששומר שבת כאלו שמר כל התורה	פקודא כ"ד
והרי נתבאר זכרון של שבת לקדש אותה בכל מיני קדושים מי שמזכיר את המלך צריך לברך אותו מי שמזכיר שבת צריך לקדש אותה והרי נתבאר.	למהוי דכיר ¹ יום השבת כמה דאת אמר זכור את יום השבת לקדשו רזא דשבת הא אוקימנא בכל אינון דוכתי יומא דוכרנא דנייחא דעלמא ² ואיהו כללא דאורייתא ומאן דנטיר שבת כאילו נטיר אורייתא כולה
זכור הוא לזכר, שמור הוא לנקבה, (וזה וזה בלי פרוד) יום שבת הסוד של כל האמונה שתלויה מהראש העליון עד סוף כל הדרגות שבת היא הכל.	והא אתמר דוכרנא דשבת לקדשא ליה בכל זיני קדושין מאן דאדכר למלכא אצטריך לברכא ליה ³ ומאן דאדכר שבת צריך לקדשא ליה והא אתמר
שלוש דרגות הן וכולן נקראות שבת שבת עליונה שבת של היום שבת של הלילה.	זכור לדכורא איהו שמור איהו לנוקבא (ודא ודא בלא פרודא) יום שבת רזא דכל מהימנותא דתליא מרישא עלאה ⁴ עד סופא דכל דרגין שבת איהו כלא
וכולן אחת והכל נקרא שבת וכל אחת כשהוא שולט לוקח את חבריו ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלו וכשזה בא לעולם כולם באים ומזמנים עמו.	תלת דרגין אינון וכלהו אקרון שבת ⁵ שבת עלאה ⁶ שבת דיומא שבת ⁷ דליליא
כשבא הלילה מזמין עמו שבת של היום ומזמין אותו להיכלו ומסתתר עמו כיון שזה בא שבת העליונה נמשכת עליה וכולם גנוזים בהיכל של הלילה	וכלהו חד ואקרי כלא שבת וכל חד כד איהו שלטא נטיל לחברוי וזמין לון בהדיה בהווא שלטנו דיליה וכד האי אתי לעלמא כלהו אתיין וזמינין בהדיה

1

2 העולם הבא (יהל אור).

3 כמו שכתוב זכר צדיק לברכה (יהל אור), עיי"ש אריכות.

4 כמש"ו דשבת עילאה בינה ובה כלולין ג"ר, שבת דיומא וכו' (יהל אור).

5 הרב בטע"מ (פרשת בהר) אמר דשבת הוא מלכות, וכן הוא ג"כ בתיקונים (תיקון ט דף כה ע"א) שבת דאיהי שכינתא, אמנם הנה הוא רק ע"י הבינה שמאיר לה כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה שביעאה עלייהו יא ע"א), כי עיקר שבת הוא בבינה, יום שכולו שבת (סנהדרין צז ע"א). וכן אמרו ברע"מ פינחם (רנז ע"א) שכינתא אתקריאת שבת מסטרא דתלת דרגין עלאין דאינון כח"ב כו', אבל מבינה ולעילא איהי מנוחה כו', והגם שעיקרה הוא מהג"ר והיא נעלמת מאד, אך ע"י שהיא אם הבנים, והיא מתפשטת בהם ומשתתפת עמהם תמיד, לכן היא מצטרפת עמהם ונחשבת לעולם להשביעי להם וכמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה וענין אלו התיקונים ו ע"ב ושם עוד בד"ה בראשית ברא שית עלייהו ח ע"א), אמנם התפשטותה בהם הרי נודע הוא כי הוא רק מטברה ולמטה, שהוא לבר מגופה (זהר בראשית כא ע"ב), אבל עצמותה ועקרה היא למעלה למעלה כי היא מהג"ר ממש והיא נעלמת מאד (כללים ח"ב נב ע"ב).

6 הוא יום שכולו שבת (יהל אור).

7 שייך כאן מה שבסוף הספר סימן ח' (הערת הזהר).

זהר פרשת יתרו

<p>בהיכלא דליליא ובגין דא סעודתא דליליא חמור מביממא⁹⁴¹ (ס"א כדביממא)</p>	<p>ולכן סעודת הלילה חמורה מביום (כמו של היום).</p>
<p>כד אתי יממא זמין בהדיה לתרין אלין אחרנין דרגא עלאה ודרגא תתאה דא דאנהיר ליה ודא דאתנהיר מניה וכלא כחדא אקרי שבת ושלטין ביומא דשבת ואלין תלת דרגין אינון כללא ורזא דכל אורייתא תורה שבכתב² נביאים וכתובים מאן דנטיר שבת נטיר אורייתא כלא</p>	<p>כשבא היום מזמין עמו את שתי האחרות הללו דרגה עליונה ודרגה תחתונה זו שמאירה לה וזו שנאורה ממנה וכולן כאחת נקראות שבת ושולטות ביום שבת ושלש הדרגות הללו הן כלל וסוד של כל התורה תורה שבכתב נביאים וכתובים מי ששומר שבת שומר את כל התורה.</p>
<p>תרין מרגלן³ אינון וחד סיכתא⁴ בהדיהו בנווייהו דקאים בין האי ובין האי מרגלא עלאה לית ביה גוון לית ביה חיזו באתגלייא⁵</p>	<p>שתי מרגליות הן ויתד אחד עמן בתוכן שעומד בין זו ובין זו המרגלית העליונה אין בה צבע ואין בה מראה בהתגלות.</p>
<p>האי מרגלא כד שארי לאתגלייא נהרין שבע אתוון גליפין בלטיין⁷ ונצצין ובקעין בקיעין וקסטירין ונהרין כל חד וחד ואינון שבע אתוון אינון תרין שמהן מחקקין בההוא מרגלא וביומא דשבת נצצין ונהרין ופתחין פתחין ונפקי ושלטי ואינון אהייה יהו מתנצצי אתוון ובנצציו דלהון עאלין דא בדא ונהרין דא בדא</p>	<p>המרגלית הזו כשמתחילה להתגלות מאירות שבע אותיות חקוקות בולטות ונוצצות ובוקעות בקעים והיכלות⁶ ומאירים כל אחד ואחד ואותן שבע האותיות הן שני שמות חקוקים באותה המרגלית וביום השבת נוצצים ומאירים ופותחים פתחים ויוצאים ושולטים ואותם אהייה יהו מתנוצצות האותיות ובהתנוצצות שלהן נכנסות זו בזו ומאירות זו בזו.</p>
<p>וכד עאלין דא בדא נהרין דא מגו דא בתרין גוונין חד גוון חוור⁸ וחד גוון סומק ומאינון תרין גוונין אתעבידו תרין שמהן אחרנין עד דסלקין אתוון לשבע שמהן⁹</p>	<p>וכשנכנסות זו בזו מאירות זו מתוך זו בשני צבעים צבע אחד לבן וצבע אחד אדום ומאותם שני צבעים נעשים שני שמות אחרים עד שעולות האותיות לשבעה שמות.</p>
<p>א' נפיק ונצייץ ועאל באת ו' ונהרין תרווייהו</p>	<p>א' יוצא ונוצץ ונכנס באות ו' ומאירים שניהם בשני צבעים ואותם</p>

¹ שכולן נכללין בה, משא"כ ביום (יהל אור).

² ר"ל דתנ"ך נגד ג' מדרגות הנ"ל, דאורייתא מבינה, ימא דאורייתא, כמ"ש בתיקו"ז, ונביאים נ"ה דמלא, וכתובים במלכות כידוע (יהל אור).

³ בינה ומלכות (יהל אור).

⁴ ו"ק (יהל אור).

⁵ עי' הערה בסוף הספר.

⁶

⁷ אהייה יהו (רח"ו).

⁸ שהז' אותיות וז' שמהן דנפקין מנהון הן בז"ת אה"י בג"ס חג"ת, יה"ו בנה"י ממטה למעלה, וה' דאהייה במלכות באמצע כמש"ו, והיא משלמת לאהייה למעלה. ולהו"ה למטה, שהיא חי' רביעית, מתהלכת בין החיות, כמ"ש בתיקו"ז. וכל ב' אותיות דעאלין זה בזה, הן בקו א', א' עם ו' בקו ימין בח"נ, ב' ההי"ן בקו שמאל ג"ה ב' יודין באמצע ת"י ולג' ראשונות חג"ת קורא גוון חוור ולג' נה"י קורא גוון סומק לפי שחג"ת חסדים נגדם כידוע (יהל אור).

⁹ של אהייה יהו (רח"ו). הם ז' שמות היוצאים מהז' אותיות אהיה יהו, שהם שם מ"ב שבעולם הבריאה (ע' שער הכוונות דרושי הלילה דרוש י דף נח ע"א). ויוצאים מאלו הז' אותיות ז' שמות שהם הויה בניקוד צבאות בחסד, הויה בניקוד אלהים בגבורה, מצפצ בת"ת, אל בנצח, אלהים בהוד, מצפצ ביסוד, יה אדני במלכות, (וכמ"ש בזוה"ק פ' יתרו צב ע"א, וע"ש במקדש מלך, וביהל אור להגר"א, ובפע"ח שער שבת פ"ח, ובשער הכוונות שבת שם, ובדרושי ק"ש פ' ציצית דף כז ע"ב ועוד בכ"מ בזה) (הקדו"ש צב ע"ד).

זהר פרשת יתרו

<p>בתרין גוונין ואינן תרין שמהן חד אקרי יהויה¹ וחד אקרי א"ל² ונהרין כחדא ה' נפיק ונציין ועאל באת ה' ונהרין תרווייהו בתרין גוונין ואינן תרין שמהן חד אקרי יהויה רוא דאלהים³ וחד אקרי אלהים ונהרין כחדא י' עאל ב' ונהרין ונציין כחדא ועאלו דא בדא ונהרין תרווייהו גליפין מתקקן כחדא ואינן זקפן רישא⁴ נהירין מנצצין ענפין סלקין מהאי סטרא ומהאי סטרא⁵ ואינן חד סרי ענפין</p>	<p>שני שמות אחד נקרא יהו"ה ואחד נקרא א"ל ומאירים כאחד ה' יוצאת ונוצצת ונכנסת באות ה' ומאירות שתיהם בשני צבעים ואותם שני שמות אחד נקרא יהוה סוד של אלהים ואחד נקרא אלהים ומאירים כאחד י' נכנסת ב' ומאירות ונוצצות כאחת ונכנסות זו בזו ומאירות שתיהן חקיקות חקוקות כאחת והן זוקפות ראש מאירות ונוצצות הענפים עולים מן הצד הזה ומן הצד הזה והם אחד עשר ענפים.</p>
<p>ואלין תרין אתוון דנהרין מתחבקן דא בדא אינן יהויה יהויה מצפין מצפין ברוא דתליסר⁶ מכילן דרחמי ואלין תרין אתוון כד עאלין דא בדא וכד מתחבקן דא בדא⁷ (וכד מתדבקן דא בדא) זקפין רישא ונהרין ומנצצין על כלא⁸ באינן חד סרי⁹ ענפין דנפקין בכל</p>	<p>ושתי האותיות הללו שמאירות מתחבקות זו בזו הן יהו"ה יהו"ה מצפץ מצפץ בסוד של שלש עשרה מדות הרחמים ושתי האותיות הללו כשהן נכנסות זו בזו וכשמתחבקות זו בזו (וכשנדבקות זו בזו) זוקפות ראש ומאירות ונוצצות על הכל באותם אחד עשר הענפים שיוצאים בכל</p>
צ/ב	
זהר	
<p>זכור רוא דדכורא איהו רוא דדכורא דנקיט כל שיפוי דעלמא עלאה את יום השבת לאסנאה מעלי שבתא דאיהו לילה ודא איהו את לקדשו דאצטריך קדושה מגו עמא קדישא ולא תעטרא בהו כדקא חוי</p>	<p>זכור הוא סוד של זכר שלוקח את כל איברי העולם העליון את יום השבת לרבות ערב שבת שהוא לילה וזהו את לקדשו שצריך קדושה מתוך העם הקדוש ולהתעטר בהם כראוי.</p>
<p>זכור אתר דלית ליה שכחה ולא קיימא ביה שכחה¹⁰ דהא לית שכחה¹ באתר דברית</p>	<p>זכור [הוא] מקום שאין בו שכחה ולא עומדת בו שכחה שהרי אין שכחה</p>

¹ חסד (רח"ו).

² נצח (רח"ו).

³ נ"ל פשוט כי מאחר שת"ת ויסוד נקראים מצפץ והם קו אמצעי מאירים לענפין שבצדדים שגבורה וחסד נחשבים להו"ה א' ד' אתוון ואל אלהים ז' אתוון הרי י"א זרועות ושוקים נקרא ענפי הגוף (רח"ו).

⁴ שהן בקו האמצעי שהוא מבריח מקצה אל הקצה (יהל אור).

⁵ ר"ל מקו ימין ומקו שמאל כידוע שהקו אמצעי כוללן (יהל אור).

⁶ ר"ל שהשני שמות הו"ה הן מתחלפין בא"ת ב"ש, והן ב' הפאות כידוע. וכן כאן ב' השמות שבקו האמצעי מתחלפין (יהל אור).

⁷ קו האמצעי מתגבר ועולה (רח"ו).

⁸ ר"ל, על כל ה' שמות שכוללן את כולם כנ"ל (יהל אור).

⁹ ידוע שב' האותיות דעאלין דא בדא, מגדיל אות הקטן כמו אות הגדול, כידוע בסוד נח נח, וכל האותיות כאן שוין חוץ מן הא' עם הו', וכן בב' שמות אה"ה אה"ה, אין חילוק בהם רק הא' עם הו'. וכשעאלין מתגדל הא' ונעשה ו', נמצא בצד ימין ו"ה, וכן בצד שמאל. והן י"א ענפים מכל צד כמש"ו, והן נכללן בב' היודין כי י' הוא עשר וכללות א', והן כ"ב אותיות התורה כמש"ל (יהל אור).

¹⁰ הנה אר"א בחי' פ"פ הוא הו"ה דיודין באבא ואה"ה דיודין באמא ושניהן גימ' רג"ל והוא גימ' זכור כי הזכירה בה מצד פנים. ובחי' אב"א הם אחוריים של ב' שמות הנ"ל שהם אחוריים דהו"ה כזה יו"ד יו"ד ה"י וי"ו יו"ד ה"י וי"ו ה"י באבא ואחורי אמא כזה אל"ף אל"ף ה"י אל"ף ה"י יו"ד ה"י אשר שניהן גי' תשכ"ח כי השכחה מצד אחוריים (ע"ח שבירה ב).

ועי' שער הזווגים ו: והנה כשנצרך ב' שמות האלו יהיו גימטריא תשכ"ח, כי הנה אלו הם אחוריים העליונים כנ"ל, ומהם נעשה פנים למטה מהם. ונמצא שיש בהם בחי' בינה הנקרא ס' ובחי' תבונה הנקרא מ' סתומה, והקלי' שכנגד בינה ותבונה נקרא מ"ס, וזהו הטעם ששר של שכחה נקרא מ"ס, כי

זהר פרשת יתרו

<p>עלאה וכל שכן לעילא ולתתא אית שכחה אתר דאצטריך לאדכרא ועל דא כתיב (תהלים קט יד) יזכר עון אבותיו וגו' ואית תמן ממנן דאדכרן זכיינ דבר נש וחובוי</p>	<p>במקום של הברית העליון וכל שכן למעלה ולמטה יש שכחה מקום שצריך להזכיר ועל זה כתוב יזכר עוון אבותיו וגו' ויש שם ממונים שמזכירים זכויות האדם וחטאיו.</p>
<p>ולית שכחה קמי כרסייא קדישא² מה דאיהו קמיה ומאן איהו קמיה זכור וכל שכן לעילא בגין דכלא רזא דדכורא איהו ותמן אתגליף רזא דשמא קדישא יהו ולתתא אצטריך לאתקדשא ובמה אתקדש בזכור דהא מניה נטיל כל קדושן וכל ברכאן ודא כד מתעטרי מעלי שבתא על עמא קדישא כדקא יאות בצלותין ובבעותין ובסדורא דחדה</p>	<p>ואין שכחה לפני הכסא הקדוש מה שהוא לפניו ומי הוא לפניו זכור וכל שכן למעלה משום שהכל הוא סוד של זכר ושם נחקק סוד השם הקדוש יהו ולמטה צריך להתקדש ובמה התקדש בזכור שהרי ממנו נוטל כל הקדשות וכל הברכות וזה כשמתעטרים ערב שבת על העם הקדוש כראוי בתפלות ובבקשות ובסדור של שמחה.</p>
<p>ואי תימא זכור לא אצטריך לאתקדשא דהא מניה נפקין כל קדושין דעלמא לאו הכי דהא דא אצטריך לאתקדשא ביממא ודא אצטריך לאתקדשא בליליא וכל קדושין נטלין לון ישראל לבתר ואתקדשן בקדושי דקודשא בריך הוא</p>	<p>ואם תאמר זכור לא צריך להתקדש שהרי ממנו יוצאים של הקדשות של העולם לא כך שהרי זה צריך להתקדש ביום וזה צריך להתקדש בלילה וכל הקדושים נוטלים אותם ישראל אחר כך ומתקדשים בקדשות של הקדוש ברוך הוא.</p>
רעיא מהימנא	
סטר	צד.
<p>ה' דאשתאר איהי סלקא בשמא חד לאתחברא בהדיהו ואיהי אדני וכל אלין שמהן בלטיין ונצציין ונפקי ושלטי בהאי יומא כיון דאלין שלטי נפק ההוא מרגלא עלאה בלמא מנצצא ומנו נציצו דילה לא אתחזי בה גוון</p>	<p>ה' שנשארה היא עולה בשם אחד להתחבר עמם והיא אדני וכל השמות הללו בולטים ונוצצים ויוצאים ושולטים ביום הזה כיון שאלה שולטים יוצאת אותה המרגלית העליונה בולטת נוצצת ומתוך ההתנוצצות שלה לא נראה בה צבע.</p>
<p>כד נפקא בטש באלין שמהן חד שמא מנייהו אדני דאיהו שביעאה מתעטרא ועאל במרגלא תתאה ואתיישב שמא אחרא תחותיה ואיהו י"ה ואסתחר ההוא מרגלא עלאה ביה ומתעטרא ההוא נציצו דנציין בהאי שמא</p>	<p>כשיוצאת מכה בשמות הללו שם אחד מהם אדני שהוא שביעי מתעטר ונכנס למרגלית התחתונה ומתיישב שם אחר תחתיו והוא י"ה ומקפת בו אותה המרגלית העליונה ומתעטרת אותה ההתנוצצות שנוצצת בשם הזה.</p>

אלו השמות שהם גימטריא תשכ"ח הם בבינה ותבונה הנקרא מ"ס, ומשם יש שכחה לפי שהם אחוריים והקליפות הנקרא מ"ס אוחזין בהם. וז"ס שארז"ל (חגיגה ט ע"ב) אינו דומה שונה פרקו ק' פעמים לשונה פרקו ק"א פעמים, לפי שעד ק' פעמים יש לו שליטה כמנין מ"ס ולא יותר. ואמנם הפנים של או"א הם עולין גימטריא רג"ל כנזכר, והם גימטריא זכור, ומשם בא הזכירה שהם אותיות זכ"ר י"ה, שהם או"א הנקרא י"ה, לפי ששם אין קליפה נאחזת.

ע"י שעה"מ ואתחנן: ומאלו השני אחוריים נמשכת השכחה לפי שאין אחיזת החיצונים אלא באחוריים שאין השכחה מצויה אלא ע"י אחיזת החיצונים ועל שני בחינות אלו כתוב בתורה זכור אל תשכח.

¹ בראשית קצג ע"ב (הערת הזהר).

² שאין השכחה מצויה אלא מחמת הקלי', כי הזכירה היא מצד הקדושה, בסוד (ברכות לב ע"ב) ואין שכחה לפני כסא כבודך (שעה"כ ב ע"ג). "לפני כסא כבודך", הוא בעולם האצילות, אשר הוא יותר פנימי מכסא הכבוד שהוא הבריאה, וזמ"ש "לפני כסא כבודך" (שעה"כ ב ע"א).

זהר פרשת יתרו

<p>לבתר דכנים (נ"א דבטש)⁹⁵ בהני שמהן נפקין מינייהו שבעים ענפין לכל סטר ומתחברן כלהו כחדא ואתעביד רתיכא וכרסייא חדא לההוא מרגלא עלאה ושלטא בעטרוי מלכא בכרסייא ביומא דא וחדי כלא כיון דחדי כלא יתיב מלכא על כרסייא וסליק⁹⁶ בשבעין ענפין¹ כרסייא כדקאמרן</p>	<p>אחר שמכה בשמות הללו יוצאים מהם שבעים ענפים לכל צד ומתחברים כולם כאחד ונעשית מרכבה וכסא אחד לאותה המרגלית העליונה ושולטת בעטרותיה מלך בכסא ביום הזה והכל שמחים כיון שכלם שמחים יושב המלך על הכסא ועולה בשבעים ענפים הכסא כמו שאמרנו.</p>
<p>ואינון תריין² אתוון סלקין⁹⁷ ונחתין ונהרין ומתעטרן אתוון כ"ב⁴ (ס"א בכ"ב⁹⁸ אתוון) כללא דאורייתא בטשי בתרי אתוון קדמאי⁵ וסלקי לחד⁶ לשית שבטין ולחד בשית שבטין אחרנין ואלין אינון י"ב שבטין דישראל עלאה⁷</p>	<p>ואותן שתי האותיות עולות ויורדות ומאירות ומתעטרות בכ"ב אותיות כלל של התורה מכות בשתי האותיות הראשונות ועולות לאחד בששה שבטים ולאחד לששה שבטים אחרים ואלה הם שנים עשר שבטי ישראל העליון.</p>
<p>תו אלין תריין⁸ אתוון (ס"א קדמאי סלקין) סלקין ונחתין ובטשי בתריין אתוון דסופא דכ"ב אתוון⁹ וסלקי חד¹⁰ בחמש דרגין וחד בחמש דרגין ואלין עשר אמירן (ס"א לשכללא) לאכללא לכ"ב אתוון י"ב שבטין בתריין אתוון (ס"א קדמאי) כללא דאורייתא ועשר אמירן דתריין אתוון דסופא הא כ"ב אתוון דסופא⁹⁹ דאורייתא ורוא דא ירית מרגלא עלאה בההוא כרסייא דע"ב ונהרין כ"ב אתוון</p>	<p>עוד שתי האותיות הללו (ראשונות) עולות ויורדות ומכות בשתי אותיות של סוף כ"ב האותיות ועולות אחת בחמש דרגות ואחת בחמש דרגות ועשר האמירות הללו לכלל לכ"ב אותיות י"ב שבטים בשתי אותיות (ראשונות) כלל של התורה ועשר אמירות של שתי האותיות שבסוף הרי כ"ב אותיות של סוף התורה וסוד זה יורשת המרגלית העליונה באותו כסא של ע"ב ומאירות כ"ב אותיות.</p>

¹ שכל א' כלול מעשר (יהל אור).

² תרומה קלב ע"א (הערת הזהר).

³ ש' ת' (רח"ו). צ"ל קדמאין (יהל אור), ר"ל ב' היוד"ן הנ"ל (יהל אור).

⁴ פ"א א"ת ב"ש מאל אדון א"ב ה' תיבות בכל אות וש"ת ו' תיבות בכל אות הרי כ"ב נגד כ"ב אתוון וברכין י"ח תיבות אמצעית ד' תיבות בכל אות ד"פ ח"י ג"י ע"ב (גליון מזהר דפוס זולצבאך) (הערת הזהר).

⁵ א' ב' (רח"ו). ר"ל באותיות א"ב של כ"ב אותיות (יהל אור).

⁶ ענין זה הוא בשבח שתקנו אנשי כנסת הגדולה לומר בתפילת שחרית דיום השבת אל אדון על כל המעשים כו' והנה אמר כי שתי אותיו' האחרונות מן האלפ"א בית"א שהם ש"ת. אשר הם כללא דאורייתא רוצה לומר שכוללן כל האותיות לפי שהם סיום כל האלפא ביתא כאשר אלו שתי אותיות ש"ת מבטשי בשתי אותיות הראשונות שהם א"ב אז יוצא מן אותיות ש"ת שית שבטין ושית שבטין שהם כנגד י"ב תיבות שיש בשבח יתנו לו כל צבא מרום תפארת [וגדולה שרפים – זהר הרקיע] כו' עד וחיות הקדש ששה באות ש' וששה באות ת'. וכאשר הוא להפך שאותיו' א"ב מבטשי בשית. אז יוצאין מן א"ב ה' וה' אתוון שהם אל אדון כו' ברוך ומבורך כו' ואלו הם סוד המלכא [מרגלא – זהר הרקיע] קדישא. אבל בחינת הכרסייא קדישא דמלכא קדישא יתיב עלה הם י"ח תיבות אמצעיות מן ג' ועד ר' ובכל אחד ואחד ד' תיבות הרי כולן ע"ב תיבין. וכל זה תבין מן פ' תרומה בדף קל"ב ע"ב (שער מאמרי רשב"י). בכח ב' ווי"ן הנ"ל (יהל אור).

⁷ ש"ת ויסוד, כל א' כלול מר"ק כידוע, והן י"ב (יהל אור).

⁸ ר"ל ג"כ ב' ווי"ן הנ"ל (יהל אור).

⁹ ר"ל בש"ת סוף כ"ב אותיות (יהל אור).

¹⁰ בכח ב' ההי"ן שבצד שמאל, ובצד ימין, נשתלו ב' אותיות של קצה הימני של א"ב ובצד שמאל ב' אותיות של קצה השמאל (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>מרגלא תתאה בשעתא דיתיב מרגלא עלאה בהוא כורסייא דע"ב¹ ונהרין כ"ב אתון כדין ההוא מרגלא תתאה דהוא בחשוכא מסתכל בהוא נהירו בחילא דתוקפא דאינון אתון דאתרשים בהון דאקרין אדני וכדין¹⁰⁰ אתנהיר וסליק ההוא נהורא ונטיל כל אינון כ"ב אתון עלאין ושאיב לון ההוא מרגלא בגויה¹⁰¹ ונהיר נהירו דנציין לע"ב עיבר</p>	<p>המרגלית התחתונה בשעה שיושבת המרגלית העליונה באותו הכסא של ע"ב ומאירות כ"ב אותיות אז אותה המרגלית התחתונה שהיא בחשכה מסתכלת באותו האור בכח של תוקף של אותן האותיות שנרשמה בהן שנקראו אדני ואז מאיר ועולה אותו האור ונוטל כל אותן כ"ב אותיות עליונות ושואבת אותן אותה המרגלית לתוכה ומאיר אור שנוצץ לע"ב צדדים.</p>
<p>כיון דהאי מרגלא נציין ושאיב לאינון אתון בהדה כדין מרגלא עלאה אתמשך בהדיהו ואתדבק מרגלא במרגלא והוי כלא חד ודא איהו רוא חדא דתושבתא² והא אוקימנא³</p>	<p>כיון שהמרגלית הזו נוצצת ושואבת את אותן האותיות עמה אז המרגלית העליונה נמשכת עמם ונדבקות מרגלית במרגלית ונהיה הכל אחד וזהו סוד אחד של השבח והרי בארנו.</p>
<p>אתון כד נצצין מהאי סטרא ומהאי סטרא דא איהו סיכתא די בגווייהו בין מרגלא למרגלא כדין אתעבידו רוא דשמא קדישא דמ"ב¹⁰² אתון⁴ בכלא רוא דשמא קדישא דע"ב אתון דרתיכא עלאה וכלא האי והאי⁵ אתקרי שבת ודא איהו רוא דשבת (ע"כ)</p>	<p>כשהאותיות נוצצות מהצד הזה ומהצד הזה זהו היתד שביניהם בין מרגלית למרגלית אז נעשות סוד של השם הקדוש של מ"ב אותיות בכל הסוד של השם הקדוש של ע"ב אותיות של המרכבה העליונה והכל זה וזה נקראת שבת וזהו סוד השבת.</p>
צנ/א	
זהר	
<p>כבד את אביך ואת אמך בכל זיני יקר למחדי לון בעובדי דכשראן כמה דאת אמר (משלי כג כד) גיל יגיל אבי צדיק ודא איהו יקרא דאבוי ודאמיה</p>	<p>כבד את אביך ואת אמך בכל מיני כבוד לשמחם במעשים כשרים כמו שנאמר גיל יגיל אבי צדיק וזהו כבוד אביו ואמו.</p>
<p>כבד את אביך כמה דאת אמר כבד את יהויה מהונך מהונך מממונך מהונך מחנך בחדוה דנגונא למחדי לבא דהא דא חדוה דלבא כגוונא דא נגונא דכל עלמא עובדין דכשראן דההוא ברא חדי לבא דאבוה ודאמיה מהונך מממונך לכל מה דאצטריכו</p>	<p>כבד את אביך כמו שנאמר כבד את ה' מהונך מהונך מממונך מהונך מחנך בשמחת הנגון לשמח הלב שהרי זו שמחת הלב כדוגמא זה הנגון של כל העולם מעשים כשרים של אותו בן משמח לב אביו ואמו מהונך מממונך לכל מה שצריכים.</p>
<p>כגוונא דבר נש אוקיר לקודשא בריך הוא הכי אצטריך לאבא ולאמא בגין דשותפותא</p>	<p>כדוגמא שהאדם מכבד את הקדוש ברוך הוא כך צריך לכבד אב ואם משום</p>

¹ ר"ל, כרסייא הנ"ל של שבעין אנפין, וב' אותיות הנ"ל שהן כלל כל הז' שמהן של ע"ב, ובכ"ב אותיות התורה נשארו ח"י אתון האמצעות, וד' אותיות רישא וסופא דאתון נהרין בהו, בכח ד' אותיות דימין ושמאל הנ"ל. נמצא כל א' כלול מד' והן ע"ב, וז"ש ורזא דא ירית כו', שד' אותיות הנ"ל כלולין מכ"ב כנ"ל לפיכך הן נהרין בכל הכ"ב אתון ומתנהרין מנייהו כ"ב אתון וז"ש "ונהרין כ"ב כו" (יהל אור).

² אל אדון (רח"ו). ר"ל אל אדון שאומרים בשבת, אלא ששם בהיפוך שא' ב' כלול כל א' מה' תיבות, וש' ת' כלול כ"א מו' תיבות וח"י תיבות האמצעיות מד' תיבות (יהל אור).

³ בפרשת תרומה (יהל אור).

⁴ הן ז' אותיות גימ' מ"ב ומ"ב הוא בבינה, ז' אותיות הנ"ל וע"ב חג"ת וכן בנה"י כידוע, והוא הכרסייא הנ"ל, וכ"ב במלכות, בסוד את"ה א' ת' כידוע והן ג' שבתות הנ"ל (יהל אור).

⁵ והכל בסוד ז' אותיות הנ"ל בסוד שבת, וז"ש אל אדון שמרגלא תתאה מתעטר בשם אדני כנ"ל ובכ"ב אותיות כנ"ל ולכן אומרים בשבת (יהל אור).

זהר פרשת יתרו

<p>הדא אית לון בקודשא בריך הוא עליה וכמה דאצטריך למדחל לקודשא בריך הוא הכי אצטריך למדחל לאבוה ולאמיה ולאוקיר לון כהדא בכל זיני יקר¹</p>	<p>שיש להם שותפות אחת עם הקדוש ברוך הוא עליו וכמו שצריך לפחד מהקדוש ברוך הוא כך צריך לירא מאביו ואמו ולכבדם כאחד בכל מיני כבוד.</p>
<p>למען יאריכון ימך בגין דאית יומין לעילא דתליין בהו היי בר נש בהאי עלמא ואוקימנא על אינון יומין דבר נש בההוא עלמא לעילא וכלהו קיימין קמי קודשא בריך הוא ובהו אשתמודען היי דבר נש</p>	<p>למען יאריכון ימך משום שיש ימים למעלה שתלויים בהם חיי האדם בעולם הזה ובארנו על אותם ימים של אדם באותו העולם למעלה וכולם עומדים לפני הקדוש ברוך הוא ובהם נודעים חיי האדם.</p>
<p>על האדמה אשר יהו"ה אלהיך נתן לך אבטחותא לאתהניא באספקלריא דנהרא ורזא דא על האדמה דא אספקלריא דנהרא באינון יומין עלאין דנהרין מגו מבוועא דכלא</p>	<p>על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך הבטחה להנות באספקלריה המאירה וסוד זה על האדמה זו אספקלריה המאירה באותם הימים העליונים שמאירים מתוך המעיין של הכל.</p>
<p>מאי שנא באלין תרין פקודין דאורייתא דכתיב בהו למען יאריכון ימך בדא ובשלוח הקן אלא תרין פקודין אלין כלהו תליין לעילא אבא ואמא רזא דזכור ושמור כהדא ובגיני כך כתיב למען יאריכון ימך ובשלוח הקן דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך וגו' רזא דעלמא עלאה דלא אתייהיב ביה רשו לאסתכלא ואצטריך לשלח מגו שאלתא ואסתכלותא ביה</p>	<p>מה שונה בשתי המצוות הללו של התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימך בזה ובשלוח הקן אלא שתי מצוות אלה כולן תלויות למעלה אב ואם סוד של זכור ושמור כאחד ולכן כתוב למען יאריכון ימך ובשלוח הקן שכתוב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך וגו' הסוד של עולם העליון שלא נתנה רשות להסתכל בו וצריך לשלח מתוך שאלה והתבוננות בו.</p>
<p>ואת הבנים תקח לך דכתיב (שם ד לב) כי שאל נא לימים ראשונים? וגו' מקצה השמים ועד קצה השמים אבל לעילא מקצה השמים שלח תשלח מרעיוניך למשאל</p>	<p>ואת הבנים תקח לך שכתוב כי שאל נא לימים ראשונים וגו' מקצה השמים ועד קצה השמים אבל למעלה מקצה השמים שלח תשלח מרעיוניך לשאל.</p>
<p>ובדא כתיב למען ייטב לך והארכת ימים למען איטב לך לא כתיב אלא למען ייטב לך ויאריכון ימך לא כתיב אלא והארכת ימים</p>	<p>ובזה כתוב למען ייטב לך והארכת ימים לא כתוב למען איטיב לך אלא למען ייטב לך ולא כתוב ויאריכון ימך אלא והארכת ימים למען ייטב לך אותו</p>

¹ הבן הנמשך ע"י אביו הוא עלול ממנו ואביו הוא עילתו שהמציאו והעלול משועבד לעילתו הממציא אותו וכו', וז"ס פוקד עון אבות על בנים וז"ס אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה גם ז"ס אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו כי כשאבותיהם קלקלו צינור המים בהתחלתו צריכים בניהם לתקן כל הצינור ממקום אבותיהם ואילך אבל כשהבנים מקלקלים הצינור אין אבותיהם צריכים לתקן מקום בניהם כי כבר נמשך להם המים במקומם וכו'. והרי נתבאר טעם כבוד אב ואם כי אין שפע הבן נמשך לו מלמעלה אלא ע"פ דרכם ובאמצעותם כי הוא עלול מהם כנזכר והנה טעם זה יספיק כאשר האבות והאמהות והבנים כולם נשמתם משורש אחד ואז הם למעלה והוא למטה מהם וצריך אליהם כדי שימשך שפעו וחיותו על ידם וכו' כל נשמה ונשמה הוא נמשכת מן החסדים או מן הגבורות שבדעת דז"א ויש לה שורש בפ"ע שם. והנה בעת שמזדווג האדם עם בת זוגו הם ממשיכים הנשמות הנזכרות ואז אביו נותן בה מבחינת החסדים אשר בו קצת חלק מהם ומתחבר עם הנשמה החדשה הזו ונעשה בחינת אביו כעין מלבוש אליה כדי להדריכה ולסייעה בעולם הזה לקיים המצות ולעסוק בתורה וכו' כל מה שיעשה האדם בעולם הזה יש בו חלק לאביו ולאמו כי הם המסייעים אותו ומדרכים אותו בעולם הזה ע"י זה הלבוש שילבשוהו כנזכר ואפילו כל השפע שמשפיעין עליו מלמעלה אינו נמשך אלא ע"י הלבוש הזה (שער המצות - פרשת יתרו).

² עי' הערה בסוף הספר.

זהר פרשת יתרו

למען ייטב לך ההוא אתר דאומיב לכלא ואיהו עלמא דסתים וגניז והארכת	המקום שמיטיב לכל והוא העולם הגנוז והנסתר והארכת
רעיא מהימנא	
כבד את אביך ואת אמך כבדהו בכסות נקייה ¹ דהיינו כנפי מצוה ² כבד את יהו"ה מהונך ³ דא תורה ומצות ⁴ הדא הוא דכתיב (שם טז) אורך ימים בימינה בשמאלה וגו' דעני לאו איהו בר נש אלא מן התורה ומן המצות אשתמודע דבתר דאוקמוה מארי מתניתין אין עני אלא מן התורה ומן המצות דעתרא דבר נש אורייתא ומצות	כבד את אביך ואת אמך כבדהו בכסות נקיה דהיינו כנפי מצוה כבד את ה' מהונך זו תורה ומצוות זהו שכתוב אורך ימים בימינה בשמאלה וגו' שאין אדם עני אלא מן התורה ומן המצוות נודע אחר שבארוה בעלי המשנה אין עני אלא מן התורה ומן המצוות שעשרו של אדם תורה ומצוות.
ובגין דא כבד את יהו"ה מהונך ולא תשתדל באורייתא ⁵ כדי להתגדל בה כמה דאוקמוה חברייה ואל תעשם עטרה להתגדל בהם ולא תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי אלא (תהלים לד ד) גדלו ליהו"ה אתי כבד את יהו"ה מהונך כבן ⁶ דאיהו חייב ביקרא דאבוי ואמיה בגין דאיהו משותף מתרין טפין ⁷ דמנהון נוצר בר נש מטפה דאבוה חוורו דעיינין ⁸	ולכן כבד את אביך מהונך ואל תעסוק בתורה כדי להתגדל בה כמו שבארוה החברים ואל תעשם עטרה להתגדל בהם ולא תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי אלא גדלו לה' אתי כבד את ה' מהונך כבן שחייב בכבוד אביו ואמו. משום שהוא משותף משתי טיפות שמהן נוצר האדם מהטפה של אביו לבן העינים ועצמות ואיברים ומטפה של אמו השחר שבעיין ושער

¹ השתא מפרש את אביך דא קב"ה ואמך דא כנס"י (אור יקר).

² מלת נקיה, שתהיה מצוה נקיה שלא יתערב בה מחשבה רעה כלל אלא תהיה ברה ונקיה להקב"ה
לשם המצוה ומהאי קרא לא נפקא לן אלא במצוה. בתורה מנא לן (אור יקר).

³

⁴ נגד קב"ה ושכינתיה בשמאלא עושר וכבוד, היינו מהונך כי האושר האמיתי היא התורה והמצות
כדפירשו רז"ל דעני וכו' (אור יקר).

⁵ לגבי מצוה כבד נתבאר בכסות נקיה "גדלו לה' אתי" דברי התורה שהיא מצוה, שעמה יגדל לה',
וזה בהיותו עוסק בה לשם שמים (אור יקר). ר"ל שתכבד את ה' בתורה ומצות שתעשה לשמו ית'
(יהל אור).

⁶ הענין שהם ג' ענינים בעסק התורה או לעשותם קורדום לחפור בהם, כגון שיקראוני רבי וכו'.
הב', על מנת לקבל פרס, והיינו כעבד. הג', כבן, דהיינו שלא על מנת לקבל פרס. ובשיללה יאמר אל
תעשם עטרה להתגדל בהם הבחינה, הראשונה שהיא פחותה הרבה. והב', אינה דחוייה מכל וכל.
והג', עליה נוכל לומר בחיוב כבד את ה', כענין כבד את אביך ואת אמך, דהיינו "כבן דאיהי מחויב
ביקרא וכו'" והענין כמו שהבן הגשמי הוא משותף מבחי' אביו ומבחי' אמו, כן הנשמה משותפת
מאב ת"ת ומאם מלכות (אור יקר). ר"ל שתעשה הכל כבן לאביו שלא ע"מ לקבל פרס אלא שהוא
חייב (יהל אור).

⁷ והענין כי טיפה היא י' "וב' טיפין", הם ב' יודין, י' של שם הוי"ה מהזכר, י' של שם אדנ"י
מהנקבה, ובסוד היחוד יעלה י' של אדנ"י לגבי י' של הוי"ה, ויתיחדו ויתקשרו כזה יאהדונה"י.
ומשותף ב' יודין אלו, שהם עשר ספירות מת"ת, ועשר ממלכות, תבנה הנשמה. ולזה יש בה
בצורתה כח הדין מצד המלכות, וכח הרחמים מצד הת"ת. והיינו מפני שהזכר מזריע לובן בסוד אור
ישר, שם ישר, י' על הוי"ה. והנקבה מזרעת אודם, בסוד אור חוזר, שם מהופך, י' למטה מאדנ"י (אור
יקר).

⁸ והנה בצורה יש זכר כותר וסובב נקבה, או נקבה תסובב גבר או זה בלא זה, והיינו זכר כותר
וסובב נקבה חוורו דעיינין ובתוך חוורו שחרי דעיינין, והיינו בסוד הלובן זכר מכתיר בת עין נקבה
עם גווניה, ונקבה תסובב גבר בשר ועור שהם אודם מהנקבה "חופה על גרמין" דהיינו העצם לובן מן
הזכר והנקבה בשר אודם מן הנקבה כדפי' וזה בלא זה "שערי" שהם מן הנקבה לבדם ושופי עצמותיו
דהיינו אברין שהם רמ"ח מן הזכר חסד ודאי (אור יקר).

זהר פרשת יתרו

<p>ועור ובשר ומגדלים אותו בתורה ומעשים טובים.</p>	<p>וגרמין ואברין ומטפה דאמיה שחור די בעינין ושערא ומשכא ובשרא ורביאו ליה באורייתא¹ ועובדין טבין</p>
<p>שאדם חייב ללמד בנו תורה שכתוב ושננתם לבניך ואם לא למד אותו תורה ומצוות כאלו עשה לו פסל ולכן לא תעשה לך פסל ועתיד להיות בן סורר ומורה ומבזה אביו ואמו וגזל ממנו כמה ברכות שהואיל והוא עם הארץ הוא חשוד על הכל ואפילו על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה שמי שהוא עם הארץ והולך למקום שאין מכירים אותו ולא יודע לברך חושדים אותו שהוא עובד עבודה זרה.</p>	<p>דבר נש חייב ללמד בנו תורה² דכתיב (דברים ו ז) ושננתם לבניך ואי לא אוליף ליה אורייתא ופקודין כאילו עביד ליה פסל ובגין דא לא תעשה לך פסל ועתיד להיות בן סורר ומורה ומבזה אבוי ואמיה וגזול מניה³ כמה ברכאן דהואיל ואיהו עם הארץ חשיד איהו על כלא ואפילו על שפיכות דמים וגלוי עריות וע"ז דמאן דאיהו עם הארץ ואזיל לאתר דלא אשתמודעון ליה ולא ידע לברכא חשדין ליה דאיהו עובד ע"ז ע"כ⁴</p>
<p>ימים כמו שכתוב תקח לך הוא ברשותו של האדם.</p>	<p>צנ/ב</p>
<p>ואם יזדמן לו מעשה ויכוון בו צדיק הוא ואף על גב שלא מכוון בו צדיק הוא שעושה מצות אדונו אבל לא נחשב כמי שעשה רצונו לשמה ויכוון בו ברצון של הסתכלות בכבוד רבונו כמי שלא יודע לסבר סברא שהרי ברצון תלוי הדבר לשמו ובמעשה שלמטה</p>	<p>ימים כמה דכתיב תקח לך ברשותא דבר נש איהו</p>
<p>ואם יזדמן לו מעשה ויכוון בו צדיק הוא ואף על גב שלא מכוון בו צדיק הוא שעושה מצות אדונו אבל לא נחשב כמי שעשה רצונו לשמה ויכוון בו ברצון של הסתכלות בכבוד רבונו כמי שלא יודע לסבר סברא שהרי ברצון תלוי הדבר לשמו ובמעשה שלמטה</p>	<p>ואי אזדמן ליה עובדא ויכוון ביה זכאה איהו⁵ ואף על גב דלא מכוין ביה זכאה איהו דעביד פקודא דמריה אבל לא אתחשיב כמאן דעביד רעותא לשמה ויכוין ביה ברעותא דאסתכלותא ביקרא דמריה כמאן דלא ידע למסבר סברא דהא ברעותא תליא מלה לשמה</p>

¹ היינו בסוד רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות, דהיינו תורה מצד הת"ת ומצות מצד המלכות (אור יקר).

² וכן הקב"ה נתן לבן תורה ומצות, ומאן דאיהו בן מסטרא דאצילות, מוכרח שיהיה בו תורה ומצות, דאי לא, לא יהא בן אלא אדרבה יהיה פסל מסטרא דסמאל, לא עבד מסטרא דמטטרו"ן, אלא למטה מצד הרע, דהיינו פסל. וכיון שהוא למטה בחיצונים, לא יספיק שלא עשה טוב אלא ימשך אחר הרע, שהוא שורשו, והיה בן סורר ומורה, והיינו נשמות נמשכות אחר הקל"י בסוד הכרת תכרת הנפש ההיא וכו', ופרשו רז"ל הרשעים הן הן המזיקים כאומרו עין תלעג לאב ותבוש ליקהת אם, היינו בהיותו מבזה תורה ומצות שהם או"א (אור יקר).

³ כענין גזול אביו ואמו, והיינו במעשיו הרעים פוגם למעלה ומסלק השפע, וכן נהנה מן העולם הזה בלי ברכה, וכל אותם הברכות גזלם מלמעלה ודאי (אור יקר).

⁴ קדושים פא ע"ב איש אמו ואביו תיראו (הערת הזהר).

⁵ עי' תיקו"ז כג ע"א: דודאי קודשא בריך הוא איהו אורייתא ושכינתא היא מצוה זכאה מאן דמתעסק בהון לייחדא לון וכן זכור ושמור אינון קודשא בריך הוא ושכינתיה זכאה איהו מאן דמייחד לון ביום שבת דאיהו יסוד ברחימו ודחילו די"ה דאינון אבא ואימא (זכור ושמור) אינון לקבל תפלין דרישא י' ותפלין דידא ה' דכר ונוקבא וזכאה איהו מאן דמייחד לון בקריאת שמע בדחילו ורחימו דבזמנא דישראל משתדלין באורייתא דבכתב ובאורייתא דבעל פה ברחימו ודחילו אתמר בהון (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים ובזמנא דלא משתדלין בהון ברחימו ודחילו אתמר בהון שלח תשלח את האם (שם ז).

ועיי"ש (כו ע"ב): דחכמה ובינה אינון נסתרות במוחא ולבא ברחימו ודחילו ואורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא.

בהגר"א: לא פרחת לעילא - ר"ל, לאר"א שהן לעילא, כמ"ש לקמן בלא דחילו כו' קדם י"ה. עי' שער רוה"ק י ע"ב: א"ל כונת הצדקה והתפלה והוא לייחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה וקודם שהאדם יעשה איזו מצוה או צדקה יאמר לייחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו בשם כל ישראל ויכוין לחבר שם י"ה שהם דחילו ורחימו עם ו"ה שהם קב"ה ושכינתיה. ועי' פע"ח שער הזמירות פרק ה: צריך קודם שיעשה מצוה או צדקה לומר ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו לחבר י"ה עם ו"ה בשם כל ישראל.

זהר פרשת יתרו

<p>ובעובדא דלתתא לשמה אסתלק עובדא לעילא ואתתקן כדקא יאות</p>	<p>לשמו מתעלה המעשה למעלה ומתתקן כראוי.</p>
<p>כגוונא דא בעובדא דגופא אתתקן עובדא דנפשא בההוא רעותא דהא קודשא בריך הוא בעי לבא ורעותא דבר נש ואפילו הכי אי לאו תמן רעותא דלבא דאיהו עקרא דכלא על דא צלי דוד ואמר (תהלים צ יז) ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו' דהא לית כל בר נש חכים לשואה רעותא ולבא לתקנא כלא ויעביד עובדא דמצוה ועל דא צלי צלותא דא ומעשה ידינו כוננה עלינו¹</p>	<p>כדוגמא זו במעשה של הגוף נתקן מעשה הנפש באותו הרצון שהרי הקדוש ברוך הוא רוצה את הלב והרצון של האדם ואפילו כך אם אין שם רצון של הלב שהוא עיקר הכל על זה התפלל דוד ואמר ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו' שהרי אין כל אדם חכם לשים רצון ולב לתקן הכל ויעשה מעשה של מצוה על זה התפלל תפלה זו ומעשה ידינו כוננה עלינו.</p>
<p>מאי כוננה עלינו כוננה ואתקין תקונך לעילא כדקא יאות עלינו אף על גב דלית אנן ידעין לשואה רעותא אלא עובדא בלחודוי מעשה ידינו כוננהו למאן לההוא דרגא דאצטריך לאתתקנא כוננהו בחבורא דא באבהן למהוי מתתקנא בהון בהאי עובדא כדקא יאות³</p>	<p>מה זה כוננה עלינו כוננה והתקין² תקונך למעלה כראוי עלינו אף על גב שאיננו יודעים לשים הרצון אלא המעשה לבדו ומעשה ידינו כוננהו למי לאותה דרגה שצריך להתקן כוננהו בחבור אחד באבות להיות מתקן בהם במעשה הזה כראוי.</p>
<p>לא תרצח לא תנאף לא תגנב לא פסקא טעמא בכל הני תלת ואי לאו דפסקא טעמא לא הוי תקונא לעלמין ויהא אסיר לן לקטלא נפשא בעלמא אף על גב דיעבור על אורייתא אבל במה דפסקא טעמא אסיר ושרי</p>	<p>לא תרצח לא תנאף לא תגנב אין טעם מפסיק בכל שלשת אלה ואם אין טעם מפסיק לא היה תקון לעולמות ויהיה אסור לנו להרג נפש בעולם אף על גב שיעבר על התורה אבל במה שיש הפסק טעם אסור ומותר.</p>
<p>לא תנאף אי לאו דפסקא טעמא אסיר אפילו לאולדא או למחדי באתתיה חדוה דמצוה ובמה דפסקא טעמא אסיר ושרי⁴</p>	<p>לא תנאף לולא שטעם מפסיק אסור אפילו להוליד או לשמח באשתו שמחת מצוה ובמה שהטעם מפסיק אסור ומותר.</p>
<p>לא תגנב אי לאו דפסקא טעמא הוה אסיר אפילו למגנב דעתא דרביה באורייתא או דעתא דחכם לאסתכלא ביה או דיינא דדאין דינא לפום טענה דאצטריך ליה למגנב דעתא דרמאה ולמגנב דעתא דתרווייהו לאפקא דינא לנהורא ובמה דפסקא טעמא אסיר ושרי</p>	<p>לא תגנב לולא שהטעם מפסיק היה אסור אפילו לגנב דעת של רבו בתורה או דעת של חכם [כדי] להתבונן בה או דיין שדן דין לפי טענה שצריך לגנוב את דעת הרמאי ולגנב את דעת שניהם כדי להוציא את הדין לאור ובמה שמפסיק הטעם אסור ומותר.</p>

¹ עי' זו"ח עה ע"ב: פתח ואמר ומהו ומעשה ידינו כוננה עלינו דא עובדא דיעבד בר נש אי אינון עובדין טבין ישכון עליה הויה ואי לא יסתלק מינה, ע"כ. כנגד מה שתיקן האדם והרויח ע"י מעשיו באמצע ימי החול, כדי להמשיך עליו תוס' קדושת שבת בע"ש, אנו מתפללים, שגם מבחי' זה ישאר ממנה איזה קדושה, וזהו מעשה ידינו כוננה עלינו וכו' פי' כיון שמה שנעשה בשבת מעצמו, הוא נעשה בימי החול ע"י תפלותינו, וזהו ומעשה ידינו כוננה עלינו, ו"ל שזה הזווג הנעשה בכח מעשה ידינו בימי החול, כוננה עלינו ע"י נועם הזה. ולפי שזה הזווג הוא עליון דא"א, לכן אמר כוננה עלינו, כי א"א הם עלינו. כי ישראל הם בז"א, שהוא למטה מאו"א. וכנגד זווג התחתון דזו"ן אמר, ומעשה ידינו כוננהו, כי גם זווג זה הנעשה על ידי מעשה ידינו, גם הוא כוננהו, ו"ל כונן ו"ה שהם זו"ן (שעה"כ סא ע"א).

²

³ עי' סוף הספר דף רעו מה שחסר כאן (הערת הזהר).

⁴ עי' זית רענן על מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דבחדש פרשה ה.

זהר פרשת יתרו

<p>לא תענה ברעך עד שקר הכא לא פסקא טעמא בגין דאסיר הוא כלל כלל ובכל מילי דאורייתא קודשא בריך הוא שוי רזין עלאין ואוליף לבני נשא ארחא לאתתקנא בה ולמהך בה כמה דאת אמר (ישעיה מח יז) אני יהויה אלהיך מלמדך להועיל מדריכך בדרך תלך</p>	<p>לא תענה ברעך עד שקר כאן לא מפסיק טעם משום שזה אסור כלל וכלל ובכל דברי התורה שם הקדוש ברוך הוא סודות עליונים ולמד בני אדם דרך להתתקן בה וללכת בה כמו שנאמר אני ה' אלהיך מלמדך להועיל מדריכך בדרך תלך.</p>
<p>אוף הכי לא תחמד לא פסיק טעמא כלל ואי תימא אפילו חמודא דאורייתא אסיר כיון דלא פסקא תא חזי בכלהו עבדת אורייתא כלל ובהאי עבדת פרט בית רעך שדהו ועבדו וגו' בכל מילי דעלמא אבל אורייתא איהי חמודת תדיר שעשועים גנוזי דחיי ארכא דיומין בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>אף כאן לא תחמד לא מפסיק טעם כלל ואם תאמר אפילו חמוד של התורה אסור כיון שלא מפסיק הטעם בא וראה בכלם עשתה התורה כלל ובזה עשתה פרט בית רעך שדהו ועבדו וגו' בכל דברי העולם אבל התורה היא תמיד חומדים אותה שעשועים גנוזי חיים ארך הימים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>הני עשר אמירן דאורייתא אינון כללא דכל פקודי אורייתא¹ כללא דעילא ותתא כללא דכל עשר אמירן דבראשית² אלין אתחקקו על לוחי אבנין וכל גנוזין דהוו בהו אתחזון לעיניהון דכלא למנדע ולאסתכלא ברזא דתרי"ג פקודין דאורייתא דכלילין בהו כלא אתחזי לעינין כלא איהו בסכלתנו לאסתכלא בלבא דישראל כלהו וכלא הוה נהיר לעיניהו</p>	<p>עשר האמירות הללו של התורה הן כלל של כל מצוות התורה כלל של מעלה ושל מטה כלל של כל עשר האמירות של בראשית אלה נחקקו על לוחות אבנים וכל הגנוזים שהיו בהם נראו לעיני כל לדעת ולהסתכל בסוד של תרי"ג המצוות של התורה שכלולים בהם הכל נראה לעינים הכל הוא בתבונה להתבונן בלב של כל ישראל והכל היה מאיר לעיניהם.</p>
<p>בההוא שעתא כל רזין דאורייתא³ וכל רזין עלאין ותתאין לא אעדי מינייהו בגין דהוו</p>	<p>באותה שעה כל סודות התורה וכל הסודות העליונים והתחתונים לא זזו מהם משום שהיו</p>

¹ ומאי טעמא בנשיאות כפים וליברוך להון בברכה, אלא משום דאית בידים עשר אצבעות, רמז לעשר ספירות שבהם נחתמו שמים וארץ, ואותם העשרה כנגד עשרת הדברות, ובכלל אותן י' נכללו תרי"ג מצות, ומנה אותם אותיות של י' דברות ותשכח דאינון תרי"ג אותיות, ובהם כל כ"ב אותיות בר מן ט' דליתא בהון, מאי טעמא, ללמדך דט' הוא בטן ואינה בכלל הספירות (ספר הבהיר אות קכד). ועי' תיקו"ז קל ע"ב: וכד קריב לטורא דסיני נחית א' מן בראשית דאיהי אנכי ונחית עלה כתר דאינון אתוון דעשר אמירן ואשתלים אילנא בכל תקונין דיליה. ועי' מאמרי רשב"י ב' ע"ב: פירוש כי יש בהם בעשרת הדברות תר"ך אותיות כמנין כתר. ועי"ש בהגר"א: דאלף הוא כתר שהוא שמא מפרש שקיו דאילנא כמש"ל (יג ע"א יט ע"א) וכשנשלם האילן נחית שקיו דאילנא וז"ש למעלה דאינון אתוון דעשר אמירן דהוא שמא מפרש והוא עשרת הדברות שהתחלה דלהון באלף. ועי' לקוטי תורה להאריז"ל - ספר משלי יא וז"ל, ובאבדם רנה שהם תרי"ג מצות כנזכר ועם ז' מצות דרבנן כגון נר חנכה מקרא מגילה עירובין וכיוצא הרי תר"ך כמנין כתר.

² ויקרא יא סע"ב (לש"ו).

³ עי' תיקו"ז (פא ע"ב): האי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר ואיהו רוח הקדש ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'. בהגר"א: ואיהו רוח חכמה כו' - שהוא רוחו של משיח, והוא רוחא דכליל שיתא רוחין, כמש"ש בא"ר (קל ע"ב), והוא ו"ק בעלה, דהוא רזין דאורייתא, כנ"ל. ועי' תז"ח ב ע"ב: כל מאן דמגלה רזין לצדיקא גרים לצדיק לאנהרא ברזין דאורייתא ולשכינתא דאור ר"ז אתקרי ובההוא זמנא והמשכילים יזהרו כזהר הרקיע מאי כזהר דרגא דמשה רבנו עליו השלום עמודא דאמצעייתא דעל שמה אתקרי האי חבורא ספר הזהר ושכינתא בה נהרא וזהרא בסיהרא מן שמשא דשמשא נהירא בשית טורין רברבין וסיהרא בשביעאה כלילא משבע. ועי"ש בגר"א יא ע"ד: אילנא דחיי שהוא סולת נקייה כנ"ל דהוא אורייתא דמשה כנ"ל רזין דאורייתא. ועי' תז"ח כו ע"ב: כעץ שתול על פלגי מים דאנון רזין דאורייתא דבעל פה ואתקריאו דברי אלהים חיים מסטרא דאילנא דחיי.

זהר פרשת יתרו

צד/א	
<p>חמאן עינא בעינא זיו יקרא דמריהון מה דלא הוה כההוא יומא מיומא דאתברי עלמא¹ דקודשא בריך הוא אתגלי ביקריה על טורא דסיני</p>	<p>רואים עין בעין את זיו כבוד אדונם מה שלא היה כמו אותו היום מיום שנברא העולם שהקדוש ברוך הוא התגלה בכבודו על הר סיני.</p>
<p>ואי תימא הא תנינן דחמאת שפחה על הים מה דלא חמא יחזקאל נביאה יכול כההוא יומא דקאימו ישראל על טורא דסיני² לאו הכי בגין דההוא יומא דקיימו ישראל על טורא דסיני אעבר זוהמא מינייהו וכל גופין הוו מצחצחון כצחצחא דמלאכין עלאי³ כד מתלבשן בלבושי מצחצחון למעבר שליחותא דמריהון</p>	<p>ואם תאמר הרי שנינו שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא יכול כמו אותו יום שעמדו ישראל על הר סיני לא כך משום שאותו היום שעמדו ישראל על הר סיני עברה מהם הזוהמא וכל הגופים היו מצוחצחים כצחצוח של מלאכים עליונים כשמתלבשים בלבושים מצוחצחים לעשות את שליחות אדונם.</p>
<p>ובההוא מלבושא מצחצחא עאלין לאשא ולא דחלין כגוונא דההוא מלאכא דמנוח⁴ כד אתחזי ליה ועאל בשלהובא וסליק לשמיא דכתיב (שופטים יג כ) ויעל מלאך יהוה בלהב המזבח וכד אעבר מינייהו ההוא זוהמא אשתארו ישראל גופין מצוחצחין בלא טנופא כלל ונשמתין לגו כזוהרא דרקיעא לקבלא</p>	<p>ובאותו מלבוש מצוחצח נכנסים לאש ולא פוחדים כדוגמת אותו המלאך של מנוח כשנראה לו ונכנס בשלהבת ועלה לשמים שכתוב ויעל מלאך ה' בלהב המזבח וכשעברה מהם אותה זוהמא נשארו ישראל גופים מצוחצחים בלי טנוף כלל והנשמות בפנים כזהר הרקיע לקבל את האור.</p>

¹ היה הולך ומתקן העולם מאז כמו בהתיקונים דלעתיד אשר מאחר תחיית המתים והלאה (הקדו"ש כד ע"ג), גילוי ית"ש בנתינת התורה, הנה היה ג"כ בהאור הגנוז, ולכן נאמר (תהלים פב ו) אני אמרתי אלהים אתם (הקדו"ש לב ע"א), נתייסד עי"ז יסוד למטה להיות מקום ומעון לכל המלכות הכללי כולו, לשכון כבוד בתוכם ולהתגלה למטה בכל כללותה כולה, בהיחוד דשכינתא עלאה ותתאה יחד וכמו שהיה {מז ע"ד} במתן תורה, כמ"ש בפ' יתרו (דף צא ע"א) אנכי כללא דעילא ותתא כו' כי שם נתייחד הכל, והיה עומד אז שיתוקן העולם לגמרי כמו קודם החטא (הקדו"ש מז ע"ד), אמנם הוא הנה התיקון הזה דהיחוד **הויה אלהים**, וכן הוא ושמו אחד, הנה הוא עי"י תיקון אחד הכלול מב' א', הוא ביטול הזוהמא והטומאה והרע שיתבער מן הארץ לגמרי, והב' הוא הזדככות החומר והעביות, שיזדכך כל גוף לנשמה, וכל חומר לצורה. והוא כוונת מאמרם ז"ל ב"ר (פ' כ"ו ס"ו ו') בפסוק לא ידון רוחי באדם כו', בעוה"ז הרוח היא נבזקת (ר"ל מאיר ומזהיר מלשון כמראה הבזק) באחד מאיבריו, אבל לעתיד לבוא היא נבזקת בכל הגוף, כי יהיו כל הגופות בסוד כתנות אור בא' כמו אדה"ר קודם החטא (כמ"ש ב[נזהר] פ' בראשית לו ע"ב, פקודי רכט ע"ב, קדושים פג סע"א, וע' פ' שלח קסט סע"א ורע"ב, ופ' יתרו צד ע"א) (דע"ה ח"א פא ע"ב, ח"ב נו ע"ג), פנימיותה הוא אורייתא דאצילות¹, אורייתא דקב"ה, שהקב"ה עוסק בה בכל יום וכמ"ש בעבור² (ג ע"ב וד ע"ב) והוא נשמתא דאורייתא אשר זכו ישראל לזה בעת מתן תורה, וכמ"ש בפ' בהעלותך (קנב ע"א) (דע"ה ח"ב קכח ע"ב).

² ועי' עוד לקמן קיד רע"א פרשת שלח קסב ע"ב (לש"ו).

³ עי' פת"ש נוק' דז"א ט ז"ל, אין אחיזת הסט"א אלא בהתלבש הנפש בגוף שהוא כתנות עור של אדה"ר. ועי' בהגר"א בספד"צ יב ע"ג: שמילה נק' בשר, ושם מתגליא החסד כנ"ל, ועורו הוא עור הערלה, והוא בסוד כתנות עור של אדה"ר, שאמרו (סנהדרין לח ע"ב) משוך בערלתו היה, ובתחלה היה כתנות אור כמ"ש בזהר, והוא אור הגנוז, ואח"כ נכסה בעור ונגנז, ולא יגלה עד שיוסר הס"א, ועור הזה הוא עץ הדעת טוב ורע, שממנה אכל אדה"ר, ונמשכה ערלתו.

⁴ יש ב' מיני מלאכים שנבראו שניהם ביום ה', והם זולת אותן שנבראו ביום ב' המתבטלין ומתחדשים בכל יום והם נזכרים בזוה"ק (בראשית יז ע"ב, ויח ע"ב) וכנ"ל ענ"ט, כי הם קטנים מכולם. אבל אותן שנבראו ביום ה' הם גדולים מהם, והם ב' מינים: אחד, הנאמר עליהם (בראשית א כ) ועוף יעופף על הארץ ולא נאמר בהם למיניהו, והשני הוא מה שנאמר עליהם (שם כא) ואת כל עוף כנף למיניהו. והשניים, הם גדולים מן הראשונים, וכמ"ש בזוה"ק שם, ועוף יעופף על הארץ אלן שליחי עלאין דאתחזון לבני נשא בחיזו דבר נש⁴, ולכן נאמר בהם יעופף על הארץ, והרי הם משתנים ומתלבשים בגוף כגוונא בהאי עלמא, וכמ"ש בפ' תולדות (קמד ע"א) ופ' וירא (קא ע"א) וע' פ' יתרו (צד ע"א) (דע"ה ח"ב כט ע"א).

זהר פרשת יתרו

נהורא	
<p>הכי הווי ישראל דהווי חמאן ומסתכלן גו יקרא דמריהון מה דלא הווי הכי על ימא דלא אתעבר זוהמא מנייהו בההוא זמנא והכא בסיני דפסקא זוהמא מגופא אפילו עוברין דבמעו אמון הווי חמאן ומסתכלן ביקרא דמריהון וכלהו קבילו כל חד וחד כדקא חזי ליה</p>	<p>כך היו ישראל שהיו רואים ומסתכלים לתוך כבוד אדונם מה שלא היה כך על הים שלא עברה מהם הזוהמא באותו זמן וכאן בסיני שפסקה הזוהמא מן הגוף אפילו עוברים במעו אמותיהם היו רואים ומסתכלים בכבוד אדונם וכולם קבלו כל אחד ואחד כראוי לו.</p>
<p>וההוא יומא הוה חדוה קמי קודשא בריך הוא יתיר מיומא דאתברי עלמא בגין דיומא דאתברי עלמא לא הוה בקיומא עד דקבילו ישראל אורייתא דכתיב (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי</p>	<p>ואותו יום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא יותר מן היום שנברא העולם משום שהיום שנברא העולם לא היה בקיום עד שקבלו ישראל תורה שכתוב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.</p>
<p>כיון דקבילו ישראל אורייתא על טורא דסיני כדין אתבסם עלמא ואתקיימו שמיא וארעא ואשתמודע קודשא בריך הוא עילא ותתא ואסתלק ביקריה על כלא ועל ההוא יומא כתיב (תהלים צג א) יהו"ה מלך גאות לבש לבש יהו"ה עז התאזר ואין עז אלא תורה¹ שנאמר (שם כט יא) יהו"ה עז לעמו יתן יהו"ה יברך את עמו בשלום</p>	<p>כיון שקבלו ישראל תורה על הר סיני אז התבשם העולם והתקיימו שמים וארץ ונודע הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה והתעלה בכבודו על הכל ועל אותו יום כתוב ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר ואין עז אלא תורה שנאמר ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.</p>

¹ נמחק ביהל אור וגורס את המוסגר.

² דלעילא (מ"מ).

³ נמחק ביהל אור.

⁴ יהל אור גורס את המוסגר, ר"ב קדושה" נמחק.

⁵ "רבי אלעזר פתח" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא "פתח ר"ש ואמר".

⁶ תא חזי לא מופיע בדרך אמת ובמקומו כתוב כדין (דרך אמת).

⁷ כיון דהוה (מ"מ).

⁸ תא חזי⁸ דוד מלכא קם ושבח ואודי למלכא קדישא והוה⁸ משתדל באורייתא בההיא שעתא כד רוח צפון אתער⁸ והוה בטש באינון נימין דכנורא וכנורא הוה מנגן ואמר שירה וכו' ומה שירה הוה קאמר" נמחק ביהל אור).

⁹ כדין דוד מלכא קם ומשבח ואודי למלכא קדישא ואמר ישמחו וירננו כו' כיון דהווי אשתדל באורייתא (בההיא שעתא כד רוח צפון אתער והוה בטש באינון נימין דכנורא) [וכו'] וכנורא הוה מנגן ואמר שירה (וכו') [ואמר יודוך כו' ורוח צפון מה הוה קאמר ארץ נתנה יבולה יברכנו אלקי' אלקינו] (יהל אור).

¹⁰ קם ואתער נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא אתער.

¹¹ יותר נראה דלא גרסינן כאן ד"א אלא למטה אחר וכלא תליא בהיא חכמה (יהל אור).

¹² ד"א (נוסף ביהל אור).

¹³ לא מופיע בדרך אמת.

¹⁴ לא מופיע בדרך אמת.

¹⁵ איהו רזא דאלהים חיים לא מופיע בדרך אמת. וגורס את המוסגר.

¹⁶ אתחזק (דפ"מ) אתחזי (יהל אור).

¹⁷ דיתרו (דרך אמת).

¹⁸ טיכפא (מ"מ).

¹⁹ לא מופיע בדרך אמת.

²⁰ דרך אמת גרוס את המוסגר

¹ לעיל נח סע"א ומדרש תהלים כא סי' ב' ז' סימן ג' (לש"ו)

זהר פרשת יתרו

- 21 דבר אחר נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא "דא".
22 לא מופיע בדרך אמת.
23 לא מופיע בדרך אמת.
24 אינון תולדות אדם ודאי (נוסף במ"מ).
25 רזי דרזין מסתרי אורייתא קדישתא שלימתא (אור יקר).
26 מתמן (יהל אור).
27 יהל אור גורס את המסוגר.
28 נמחק באור יקר.
29 בשכיכו (יהל אור).
30 בשכיכו (יהל אור).
31 נמחק ביהל אור.
32 דתקנן מתתקן (דרך אמת).
33 בשכיכין (יהל אור).
34 ה' (דרך אמת).
35 י"ג דחבאן (הערת הזהר).
36 יהל אור גורס את המוסגר.
37 יהל אור גורס את הוסגר
38 זר"ה פס"ץ נמחק באור יקר, ובמקומו איתא ז"ר הפ"ץ.
39 דרך אמת גורס את המוסגר ולא 'תבירא'.
40 מן וידי אדם מאמר ערוך בתיקונים ז"ח דף פג בסופו ובדפוס וויניציא בדף כה ע"א גם זה ספר וכו' והמאמרים הנמשכים (הערת הזהר).
41 "וכלהו אית" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא "ואית".
42 ובדיוקנא (מ"מ).
43 בגין (מ"מ).
44 ובאותות (דרך אמת).
45 לא מופיע בדרך אמת.
46 "והאי אקרי בנו" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "והא איקרי בגו".
47 מרשימא (אור יקר).
48 נמחק באור יקר, וגורס את המוסגר.
49 נ"א שמיא (דרך אמת).
50 דרך אמת גורס את המוסגר.
51 דרך אמת גורס את המוסגר ו'ובקלא' נמחק.
52 נמחק במ"מ.
53 שלהובי (מ"מ).
54 בחיבתא דלא (שקיע) נמחק באור יקר, ובמקומו איתא בסיבתא דלא. בחבתא דלא שקיע (נ"א בסבתא דלא שכיחי) דרך אמת.
55 דרך אמת גורס א תהמוסגר ולא "לשמאלא".
56 רבי יצחק נוסף בדרך אמת.
57 נמחק במ"מ.
58 לא מופיע בדרך אמת.
59 נמחק במ"מ
60 דרך אמת גורס את המוסגר. נמחק במ"מ.
61 מיני (דרך אמת).
62 על ה' (נוסף על דרך אמת).
63 (נ"א כאלכתא) (דרך אמת). כאתכללא (אור יקר).
64 אמה ליה – נמחק בדרך אמת.
65 דמתאחדן במלכא קדישא עלאה" נמחק באור יקר.
66 מתאחדן במלכא קדישא עילאה מנהון דרך אמת).
67 לא מופיע בדרך אמת.
68 בשעתא דאתיהבת אורייתא – לא מופיע בדרך אמת.
69 אנכי ה' אלקיך מוסגר בדרך אמת.
70 לא מופיע בדרך אמת.
71 לא מופיע בדרך אמת.
72 דרך אמת גורס אתר ולא אדם.
73 פרי (מ"מ) ????

- 74 נמחק במ"מ.
75 ברישיה (מ"מ).
76 זמינא (דרך אמת).
77 איך – שער מאמרי רשב"י.
78 דא (מ"מ).
79 נמחק במ"מ.
80 דרך אמת גורס את המוסגר.
81 דפ"מ ודפ"א גורס את המוסגר
82 נמחק בדפ"א. ובדפ"מ.
83 ואף (דרך אמת).
84 נמחק בדרך אמת.
85 יתחזון (דרך אמת).
86 ביה (נוסף בדרך אמת).
87 כ' (דפ"מ יהל אור), י' (דפ"ו, ודפ"ק)
88 דרך אמת גורס את המוסגר.
89 דרזא דיליה איהו ו' לא מופיע במנטבוא ובמקומו כתוב דיהא. "בגין דרזא דיליה איהו ו' נמחק
במ"מ ויהל אור, ובמקומו איתא "ורזא דיליה וא"ו"
90 לא מופיע בדרך אמת.
91 דא (מ"מ).
92 מ"מ גורס את המוסגר.
93 דסתים (יהל אור).
94 דביממא (דפ"מ). מביממא (דפ"ק). כד ביממא (ד"א).
95 דכניש (נ"א דבטש) (דרך אמת).
96 סליק (דרך אמת).
97 קדמאי סלקין ונהרין (דרך אמת). אולי זה בפסיקא הבאה?
98 כ"ב (שער מאמרי רשב"י).
99 נמקח ביהל אור.
100 כדין (דרך אמת).
101 לגבויה (דרך אמת).
102 במ"ב אתוון וברזא דשמא קדשיא (דרך אמת).